

PRAVOPIŠ 8.0

2. del

III Velika in mala začetnica

IV Prevzete besede in besedne zveze

Pripombe javne razprave

Pravopis 8.0 – Pravila novega slovenskega pravopisa za javno razpravo: III Velika in mala začetnica, IV Prevzete besede in besedne zveze, Pripombe javne razprave

Prva e-izdaja

Avtorji (ožja sestava Pravopisne komisije): Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Nataša Jakop, Marta Kocjan Barle, Peter Weiss, Hotimir Tivadar, Janez Orešnik, Aleksandra Bizjak Končar, Andrej E. Skubic

Urednici: Manca Černivec, Helena Dobrovoljc

Ureditev pripomb javne razprave: Manca Černivec

Strokovni pregled (širša sestava Pravopisne komisije): Kozma Ahačič, Peter Holozan, Marko Jesenšek, Drago Kladnik, Nataša Logar, Mateja Petrovčič, Marko Snoj, Irena Stramljič Breznik, Mojca Žagar Karer, Andreja Žele

Tehnična ureditev in prenos s spleta: Manca Černivec, Helena Dobrovoljc

Oblikovanje: Duša Race

Oblikovanje naslovnice: Tanja Radež

Izdal: ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

Zanj: Kozma Ahačič

Založila: Založba ZRC, ZRC SAZU

Zanjo: Oto Luthar

Glavni urednik Založbe ZRC: Aleš Pogačnik

Ljubljana 2022

Priprava pravil je bila financirana v okviru naslednjih projektov in programov: raziskovalni program ARRS P6-0038: Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju (2013–2019), program Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda (SAZU, 2013–2020) ter Infrastrukturna skupina Naravna in kulturna dediščina (2015–2020). Objava poglavij I in II je bila financirana v okviru projekta CLARIN.si 2019 Postavitev novih pravopisnih pravil na portal Fran.

Zapisi izgovora v besedilu so bili pripravljeni z vnašalnim sistemom [ZRCola](#), ki ga je na ZRC SAZU razvil Peter Weiss.

Za prosto dostopno spletno različico prve e-izdaje veljajo določila mednarodne licence Creative Commons CC BY-SA4.0: <https://doi.org/10.3986/9789610506669>.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

[COBISS.SI](#) -ID [117075459](#)

ISBN 978-961-05-0666-9 (PDF)

Kazalo vsebine

Poglavji o pisanju začetnice in prevzemanju v pravopisu 8.o	6
PRAVOPIS 8.o: PRAVILA NOVEGA SLOVENSKEGA PRAVOPISA ZA JAVNO RAZPRAVO	11
III VELIKA IN MALA ZAČETNICA	12
SPLOŠNO	12
VELIKA ZAČETNICA	13
VELIKA ZAČETNICA IN POVED	13
PRVA BESEDA V POVEDI	13
Prva beseda v povedi brez končnega ločila	14
Velika začetnica znotraj povedi	14
LASTNA IMENA.....	15
IMENA BITIJ.....	16
Zgradba imen bitij.....	16
Osebna imena	16
Psevdonimi in vzdevki.....	17
Zgodovinska imena s stalnimi pridevki	18
Imena s predimki.....	18
Zaporedje imen in razvrščanje v abecednih seznamih	19
Domišljajska imena	20
Religijska in mitološka imena.....	20
Nadomestna (simbolna) religijska imena	21
Prebivalska imena.....	22
Nadomestna (simbolna) imena za skupine prebivalcev	23
Imena alegorično poosebljenih bitij	24
Živalska imena	24
Frazeološka in prenesena raba imen bitij	24
Prekrivnost imen bitij in občnih poimenovanj	25
ZEMLJEPISNA IMENA	25
Zgradba zemljepisnih imen.....	26
Pisanje krajevnih imen.....	27
Pisanje nekrajevnih imen	28
Predložna imena in predlogi v nekrajevnih imenih	28
Pisanje neprve sestavine nekrajevnih imen.....	29
Skupine nekrajevnih imen s posebnostmi	32
Zgodovinska, domišljajska in mitološka zemljepisna imena	33

Skrajšana zemljepisna imena	34
Nadomestna (simbolna) zemljepisna imena	34
Frazeološka in prenesena raba zemljepisnih imen	35
Prekrivnost zemljepisnih lastnih imen in občnih poimenovanj	35
STVARNA IMENA	36
Zgradba stvarnih imen	37
Pisanje stvarnih imen	37
Razlikovalna določila v stvarnih imenih	38
Vrstilni števniki v stvarnih imenih	39
Posebnosti pri pisanju nekaterih skupin stvarnih imen	39
Skrajšana stvarna imena	41
Prekrivnost stvarnih lastnih imen in občnih poimenovanj	42
IZRAZI POSEBNEGA RAZMERJA ALI SPOŠTOVANJA	43
PRIDEVNIKI IZ LASTNIH IMEN	44
Izlastnoimenski pridevniki s priponskimi obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah ...	45
MALA ZAČETNICA	47
VRSTNA POIMENOVANJA BITIJ IN DOLOČILA OB IMENIH	47
Nazivi in naslovi ob osebni imenu	47
Označevanje rodovne in plemiške pripadnosti	47
Poimenovanja človeka v evolucijskih stopnjah	48
Poimenovanja pripadnikov jezikovnih skupin, verstev, gibanj, nazorov, društev ipd	48
STVARNA OBČNA POIMENOVANJA	50
Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev	50
Poimenovanja zgodovinskih dogodkov	50
Poimenovanja nagrad, priznanj in častnih nazivov	51
Poimenovanja nazorov, smeri in gibanj	52
Poimenovanja jedi	52
Poimenovanja športnih in družabnih iger	53
POSEBNOSTI PRI RABI VELIKE IN MALE ZAČETNICE	53
Zapisovanje spletnih naslovov, naslovov pri elektronskem sporočanju in v računalniškem jeziku	53
Raba velike začetnice sredi besede	54
Mala začetnica na začetku lastnega imena	54
Raba velike in male začetnice v okrajšavah besednih zvez	54
PRILOGA: »NEPRVE SESTAVINE ZEMLJEPISNIH IMEN«	56
IV. PREVZETE BESEDE IN BESEDNE ZVEZE	84
SPLOŠNO	84
OBČNA POIMENOVANJA	86
PISNO PODOMAČENA OBČNA POIMENOVANJA	86
PISNO NEPODOMAČENA OBČNA POIMENOVANJA	86
LASTNA IMENA	88
SPLOŠNO O PREVZEMANJU LASTNIH IMEN	88
PREVZEMANJE GLEDE NA VRSTO LASTNEGA IMENA	89

IMENA BITIJ.....	89
Pisno podomačena imena bitij.....	89
Imena vladarjev, papežev in svetnikov	90
Prevajanje imen bitij	91
KRAJEVNA ZEMLJEPISNA IMENA	92
Pisno podomačena krajevna imena	92
Slovenska krajevna zemljepisna imena namesto neslovenskih.....	93
NEKRAJEVNA ZEMLJEPISNA IMENA.....	93
Pisno podomačena in prevedena nekrajevna imena	93
STVARNA IMENA	96
Pisno nepodomačena stvarna imena.....	96
Prevajanje stvarnih imen.....	97
PREČRKOVANJE LASTNIH IMEN	99
SPLOŠNA NAČELA ZA PREVZEMANJE BESED.....	100
PRILAGODITVE PISAVE	100
Razmerje črka – glas.....	100
Začetnica in ločila	100
PRILAGODITVE GLASOV IN NAGLASA.....	101
ZAMENJAVE TUJIH GLASOV	101
Prevzemanje zvočnika v.....	102
Mesto naglasa ter kolikost in kakovost naglašanih samoglasnikov.....	103
Prevzemanje polglasnika	104
PRILAGODITVE NAREČNIH IN REGIONALNIH GLASOVNIH POSEBNOSTI	105
PRILAGODITVE IN SPREMEMBE SLOVNIČNIH KATEGORIJ.....	105
PRIPOMBE JAVNE RAZPRAVE.....	107
PRIPOMBE K POGLAVJU »VELIKA IN MALA ZAČETNICA«.....	108
SPLOŠNE PRIPOMBE	108
PRIPOMBE K POSAMEZNIM ČLENOM.....	108
PRIPOMBE K PRAVILU O PISANJU PRAZNIKA BOŽIČ	282
PRIPOMBE K POGLAVJU »PREVZETE BESEDE IN BESEDNE ZVEZE«.....	323
SPLOŠNE PRIPOMBE	323
PRIPOMBE K POSAMEZNIM ČLENOM.....	324

Zlato pravilo je, da ni zlatega pravila.
George Bernard Shaw

Poglavji o pisanju začetnice in prevzemanju v *Pravopisu 8.0*

Pravopis 8.0 in javna razprava

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU od 3. decembra 2019 objavlja posodobljena ali na novo zasnovana poglavja pravopisnih pravil, ki so objavljena kot zbirka na portalu *Fran*. Namen objave in javne razprave je laični in strokovni javnosti omogočiti sprotno in aktivno spremljanje procesa priprave novih pravopisnih pravil. Ob vsakem členu lahko uporabniki prispevajo svoj komentar, mnenje ali predlog.

Vsako poglavje je notranje členjeno v skladu z normativno in vsebinsko raznolikostjo ubeseditiv. Tako **osnovnemu pravilu** sledijo **posebnosti**, za zahtevnejše uporabnike verjetno najzanimivejši del, ki prikazuje izjeme in odstopanja od normativno obvezujočega pravila. S pisalom pa je označen **slogovni napotek**, ki predstavlja dejstva, pomembna za lažje razumevanje osnovnega pravila, ali nakazuje okoliščine, s katerimi se srečujemo pri neformalnem sporazumevanju.

V predstavljenih poglavjih *Pravopisa 8.0* so nekateri ponazarjalni primeri povezani z *ePravopisom*, rastočim slovarjem na portalu *Fran*, ki ga gradimo po vsebinsko homogenih problemskih sklopih, združenih v *Pravopisnih kategorijah ePravopisa*. Na ta način je ustvarjena vez med slovarskimi redakcijami in pravopisnimi pravili.

»Velika in mala začetnica« in »Prevzete besede in besedne zveze«

Prvi dve poglavji pravopisnih pravil, ki sta bili dani v javno razpravo decembra leta 2019 – »Pisna znamenja« in »Krajšave«, sta bili v prvi publikaciji. Pričujoča objava pa prinaša poglavji »Velika in mala začetnica« ter »Prevzete besede in besedne zveze«, ki sta bili razgrnjeni marca 2021.

Predlog pravil za pisanje začetnice je glede na predhodna pravila v *Slovenskem pravopisu 2001* razširjen in prirejen za spletni medij in za javno razpravo. V različici

za javno razpravo je smiselno predstaviti več raznolikih primerov in tako po načelu od spodaj navzgor še razširiti podatkovno zbirko pravopisno zanimivih primerov. Tak pogled omogoča pričakovane poenostavitve in sinteze, ki so nadgradnja opisnega načina kodificiranja, komisija po končni redakciji pravil namreč ne izključuje možnosti strnjene prikaza načel za pisanje začetnice.

Med najbolj kompleksnimi vprašanji je bila obravnava začetnice v neprvih sestavinah večbesednih zemljepisnih imen, ki je dogovornega značaja in jih uvrščamo med ožjo pravopisno problematiko. Med predlogi za spremembo pravila so bili tudi takšni, ki korenito spreminjajo dosedanjo prakso. Utemeljitev novega predloga pravil so bile v strokovni literaturi že predstavljene, gl. monografije *Pravopisna stikanja* (2012), *Pravopisna razpotja* (2015), *Živim v Bukovem Vrhu pod Bukovim vrhom* (2020) in *Pravopis na zrnu graha* (2022).

Namen poglavja »Prevzete besede in besedne zveze« je, da predstavlja prevzemanje kot proces in nakazuje možnost soobstajanja besed v različnih podobah – odvisno od besedila in zvrsti. Zlasti v razdelku o splošnih načelih prevzemanja besed so podane smernice za oblikovanje natančnejših pravil za prevzemanje iz tujih jezikov, ki jih bomo začeli objavljati jeseni leta 2022. Te smernice upoštevajo premike, ki jih potrjujejo novejša študije zlasti slovenskega glasoslovja in jezikovnega vedenja prevzetih besed.

Pripombe udeležencev javne razprave

V publikaciji so zbrana mnenja, ki so jih razpravljavci oddali večinoma anonimno, v publikaciji pa so bila vsa mnenja anonimizirana. V primerjavi z razpravo ob prvih dveh poglavjih so v pričujočem komentarji osredinjeni na dve pravili – pravilo o pisanju začetnice v neprvih sestavinah večbesednih zemljepisnih imen oz. reformi *Novo Mesto* in pravilo o pisanju praznikov oz. praznika *božič*. Prejeli smo 1231 komentarjev, od tega 775 pozivov za spremembo pravila za pisanje praznikov. Ker so prejeta mnenja v publikaciji razporejena pod členi, na katere se nanašajo, predlogi za spremembo pri pisanju praznikov z veliko začetnico pa se pojavljajo malodane pod vsakim pravilom, smo tiste, ki so bili razpršeni, zbrali v posebnem razdelku z naslovom »Pripombe k pravilu o pisanju praznika *božič*«.

Razumljivo je, da se vsi udeleženci javne razprave niso navdušili nad napovedanimi spremembami in tudi tem, da nekaterih sprememb ni mogoče uveljaviti. Zlasti pobudniki pisanja praznika *božič* z veliko začetnico so navajali nejezikovne, tj. ideološke in emocionalne razloge za svojo pobudo, ob tem pa spregledali, da je v zasebnih praksah, npr. pri voščilih, pisanje praznikov v predlaganem pravilu pisanje pravzaprav prepuščeno odločitvi posameznika. V šolah in javni rabi je

ohranjanje enotnega zapisa za praznike najbolj praktično in sledi tradiciji. Pogosto vna razpravljavcev temelji na zmotnem prepričanju, da je bila mala začetnica pri pisanju verskih praznikov ideološko vsiljena po drugi svetovni vojni. Pobudniki te skupine razpravljavcev bi lahko zbrane odzive posredovali v kaki drugi obliki.

* * *

Ob pravilih za pisanje zemljepisnih imen smo opazili, da niti v strokovni, kaj šele splošni javnosti ni znano, da se z zgradbo in formalno obliko imen za zemljepisne danosti ne ukvarjajo pravopisci, temveč so ta vprašanja v pristojnosti Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (KSZI). Ta ima pristojnosti za spreminjanje imen in nova poimenovanja; šele ko je oblika imena usklajena, navadno tudi v konsenzu s prebivalci (dogovorno), jih v skladu pravopisnimi pravili za rabo začetnice tudi zapišemo. Odločitev o pisanju zemljepisnih imen je povezana z dogovori med jezikoslovci in geografi. Le redki udeleženci javne razprave, ki so svojo »ost« usmerili proti predlogu za enotno pisanje vseh krajevnih (naselbinskih) imen, so podali drugačne razloge kot osebno nestrinjanje, ki je pogosto oprto na generacijsko ozadje oz. je povezano z inertnim vztrajanjem pri že usvojenih pravilih. Podobno je pravopisne razmere opisal leta 1977 Jože Toporišič (*Problemi norme in kodifikacije v slovenskem knjižnem jeziku*), ki je dodal še, da je kritike pogosto strah pred zapleteno resničnostjo, zato se kot reakcija na nestanovitno sodobnost pojavlja težnja, da bi knjižni jezik ostal tak, kot je prikazan v priročnikih. Med odzivi so tudi taki, ki predloga očitno niso prebrali: »Sem proti spremembam imen mest katera so sedaj pisana z veliko začetnico. Ne razumno mi je pisati npr. *Novo Mesto* z malo začetnico mesto, ker je lahko tudi del nekega mesta, ki je novo nastalo v mestu, ali *Nova Gorica* je zame lahko *Nova gorica* del vinogradov v neki drugi pokrajini!«

* * *

Precej manj pripomb je bilo podanih k poglavju »Prevzete besede in besedne zveze«. Zavedajoč se, da je najbolj neusmiljeni kodifikacijski zakon, da se kodifikacija v glavnem mora ujemati z dejanskim stanjem v jeziku, če uporabimo besede Jožeta Toporišiča (*Kaj je v knjižnem jeziku prav*, 1967), smo v poglavju o prevzemanju že napovedali spremembe prejšnjih pravil oz. glasoslovne novosti, tj. razširjeno razvrstitev širokih e in o, možnosti izreke zaokroženih glasov pri lastnih imenih iz narečij, uveljavljanje polglasnika v imenih iz tujih jezikov, predvsem pa upoštevanje novejših spoznanj pri kodificiranju alofonov fonema /v/. Večina teh sprememb bi bila najverjetneje uveljavljena že v prejšnjem pravopisu, če bi se sestavljavci odločili zapisovati izgovarjavo uslovarjenih besed v celoti, ob čemer bi bili primorani upoštevati glasovno soseščino, izglasne in vzglasne položaje in zakonitosti slovenskega zloga.

Novi predlogi javnosti

Upoštevaajoč dejstvo, da je pravopis priročnik za najširši krog pišočih, je bilo vodilo aktualne pravopisne delovne skupine usmerjeno v olajšanje rabe tistim uporabnikom, ki se s pravopisnimi pravili ne srečujejo vsak dan, zato je bila interpretacija dosedanjih pravopisnih pravil zanje lahko problematična. Da bi temu cilju lažje zadostili, hkrati pa ohranili potrebno verodostojnost in znanstveno relevantnost, smo ob pravilih pripravili tudi pojasnila (komentarje), zahtevnejše uporabnike pa s sklici napotili na tista referenčna mesta v znanstveni literaturi, na katerih temeljijo predlogi. Predlog pravil namreč ni nastal po nekem hipnem občutku sodelujočih v ožji delovni skupini, temveč vključuje vse potrebne raziskave rabe in sistema, mestoma pa so bili v sintezo vključeni tudi izsledki novejših, žal redkih raziskav. Enake premisleke pričakujemo zlasti od jezikoslovcev, sodelujočih v javni razpravi, saj raziskavo z empirično podkrepjenimi analizami lahko ovrže le enakovredna znanstvena študija, ne pa zgolj institucionalna ali položajna moč razpravljavca.

Priročniki dveh »strogosti«

Kot je bilo povedano že v spremni besedi ob prvih dveh poglavjih *Pravopisa 8.o.*, je ta eden od tistih kodifikacijskih priročnikov, ki opisuje izrazne možnosti v knjižnem jeziku. Nekateri razpravljavci so opozarjali tudi, da je **prav-o-pis** priročnik, ki mora strožje kot kateri drugi priročnik knjižnega jezika določati pravilno in grajati nepravilno rabo. Ta zahteva po izrecni normativnosti oz. predpisovalni kodifikaciji lahko izvira še iz časov, ko drugih, »manj strogih«, manj normativno zavezujočih in bolj informativnih (tj. opisnih) priročnikov (še) ni bilo. (Prvi pravopis kot priročnik je nastal pred več kot 120 leti v Avstro-Ogrski z željo, da se knjižni jezik čim bolj pisno poenoti in s tem dokaže njegova enakopravnost z nemščino.) Čeprav je bilo z izidom prvega zvezka *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (1970) (pre)dolgo vzdrževano eksplicitno normativno vrednotenje preseženo, se je na Slovenskem zaradi dolgo nerazrešene zadrege, kako razlikovati med pomenskorazlagalnim slovarjem in pravopisnim priročnikom še po izidu SSKJ vzdrževalo zmotno prepričanje o »priročnikih dveh strogosti« in opravičevalo tudi neskladja med SSKJ in pravopisnim slovarjem po izidu *Slovenskega pravopisa 2001*.¹ Že samo dejstvo,

¹ Razlog za razlike bi bilo treba iskati predvsem v tem, da je SSKJ izšel iz pravopisnih načel *Slovenskega pravopisa 1962*, deloma tudi pravopisa iz leta 1950, pravopis iz leta 2001 pa je postavil svoj sistem rabe začetnice, ki bi jo bilo treba vsaj v drugi izdaji SSKJ (2014) upoštevati. Težave uporabnikov evidentno ponazarjajo primeri kot npr. *berlinski zid*, *Oktober* v pomenu 'oktobrska revolucija' (SP 2001: *Berlinski zid in oktober*). Pisanje začetnice ni ravno področje, na katerem bi si želeli veliko različnih rešitev, sta pa primera dovolj povedna in namigujeta, da je tovrstnih neskladij

da se jezikovni uporabniki v zadnjih dveh desetletjih posvetujejo z dvema temeljnima priročnika knjižnega jezika, katerih priporočila niso prekrivna, izpričuje knjižnojezikovno raznolikost, zaradi katere knjižna slovenščina ni nič »slabša«. Nastajajoča pravopisna pravila jo z opisno kodifikacijo le sintetizirajo.

Vsem razpravljavcem se Pravopisna komisija zahvaljuje za predloge in mnenja.

Urednici

precej več, nanje pa opozarjajo tudi vprašanja uporabnikov v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (npr. *prenesen/prenešen, postrezen/postrežen; magazin/magacin, kuharica / kuharska knjiga ...*).

PRAVOPIS 8.o: PRAVILA NOVEGA
SLOVENSKEGA PRAVOPISA ZA JAVNO
RAZPRAVO

III Velika in mala začetnica

SPLOŠNO

- {1} Raba velike in male začetnice je odvisna od položaja besede v povedi (prva beseda v povedi) in od značaja besede ali besedne zveze.
- {2} Z veliko začetnico pišemo **lastna imena**, tj. imena bitij (**Ana, Ivana Orleanska, Luka Mihelič, Slovenec, Snežna kraljica, Švrk, Vlah**) ter imena zemljepisnih (**Bohinjsko jezero, Nova Gorica, Sava, Slovenija, Šmarje pri Jelšah, Triglav**) in stvarnih danosti (**Dnevnik, Hlapci, Osnovna šola Tržič, Slovenska slovnica, Zveza prijateljev mladine**). Nekatera imena lahko ohranijo lastnoimenski status tudi skrajšana (**Združeni narodi** za **Organizacija združenih narodov**). Status lastnega imena pridobijo tudi nekatera nadomestna imena (**Gospa** za **Marija**, **Prerok** za **Mohamed**; **Otok** za **Velika Britanija**). Z veliko začetnico pišemo tudi **svojilne pridevnike iz lastnih imen** (**Prešernov dan**) ter neobvezno **izraze posebnega razmerja in spoštovanja** (**Pišem Vam ...**, **Ekscelenca**).
- {3} Z malo začetnico pišemo občna (tj. splošna vrstna) poimenovanja, ki zaznamujejo vrsto (**dalmatinec**), različne poklicne, vljudnostne in druge nazive oseb (**doktorica, gospa, pater, baronica**) ter poimenovanja posameznikov po jezikovni skupini in veri (**kajkavec, katoličan**) ali družbeni pripadnosti skupinam, nazorom, gibanjem (**byronist, ekologist, nobelovec, uršulinka, wikipedistka**). V nasprotju z veliko drugimi jeziki pišemo v slovenščini z malo začetnico tudi poimenovanja praznikov (razen lastnoimenskih sestavin v njih) ter poimenovanja posebnih dnevov, dnevov v tednu in mesecev (**božič, dan Zemlje, pust, svečnica; četrtek**,

sobota; december, mali traven), zgodovinskih dogodkov (prva svetovna vojna, soška fronta, vatikanski koncil), iger (monopoli, tarok), umetnostnih in nazorskih smeri (impresionizem, protestantizem) ter nagrad, častnih nazivov in priznanj (ambasador znanosti, bafta, kresnik).

VELIKA ZAČETNICA

- {4} Z veliko začetnico pišemo
1. prvo besedo v povedi,
 2. lastna imena,
 3. izraze posebnega razmerja ali spoštovanja in
 4. svojilne pridevnike iz lastnih imen.

Velika začetnica in poved

Prva beseda v povedi

- {5} Veliko začetnico pišemo na začetku besedila, v nadaljevanju pa za končnimi ločili (piko, vprašajem, klicajem) ali ločili, ki so v vlogi končnega ločila (tremi pikami, pomišljajem):
- Pot je vodila levo, torej proč od njega. Kaj pa zdaj? Poglej, poglej! Če se spustiva kakih deset metrov niže, mogoče najdeva prehod ... Vem, da nama bo uspelo.
 - E-sporočila prebiram že pred zajtrkom. nasproti Pošljite nam povratno e-sporočilo.
 - Doc. dr. Mojca Kranjc je zaposlena kot znanstvena sodelavka. nasproti Predavanja doc. dr. Mojce Kranjc danes odpadejo.
 - De Saussure je jezik obravnaval kot velikansko omrežje struktur. nasproti V članku predstavlja vpliv jezikoslovnih spoznanj Ferdinanda de Saussurja.

>>> O pisanju imen s predimki gl. poglavje »Imena s predimki« (III. Velika in mala začetnica).

{6} POSEBNOSTI

Malo začetnico na začetku povedi uporabljamo izjemoma, če se poved začne

- a) s simbolom, oznako ali drugim dogovorjenim pisnim znamenjem (npr. pH; a, A), pri katerem je zapis tudi pomensko razlikovalen:
 - pH vrednost lahko zelo preprosto izmerimo z indikatorskimi lističi.
 - a je v fiziki oznaka za pospešek. nasproti A je v fiziki oznaka za delo.
- b) z zaščitenim lastnim imenom (eDavki, iPod, zVem):
 - eDavki so spletni servis za elektronsko poslovanje s Finančno upravo Republike Slovenije.

Prva beseda v povedi brez končnega ločila

{7} Z veliko začetnico pišemo besedilne enote, ki so povedi brez končnega ločila. To so

- a) javni napisi in naslovi: *Kajenje prepovedano, Obvoz, Tajništvo fakultete*;
- b) podpisi k slikovnemu gradivu in preglednicam ter naslovi v poljih oziroma glavi preglednic: *Bakrorez neznanega avtorja, Grafikon 1: Razvoj osebnih rekordov na 1500 metrov*;
- c) navedbe akademskih naslovov pred imenom osebe na napisnih ploščicah in pred imenom avtorja ob naslovih člankov: *Dr. Janez Novak, Mag. Vida Pirc*;
- č) pri pisemskem sporočanju glava dopisa, zadeva; naziv in naslov na pisemski ovojnici, npr. *G./Gospod, Prof./Profesorica*.

>>> O pisanju pike pri tovrstnih besedilnih enotah gl. poglavje »Pika« (Ločila).

Velika začetnica znotraj povedi

{8} Za dvopičjem z veliko začetnico pišemo

- a) vedno začetek dobesednega navedka premege govora: *Prijazno jo je opomnil: »Pohiti, sicer bova zamudila. Imaš plašč?«*;

- b) pogosto začetek citirane ali navedene povedi: *Ivan Cankar je menda zapisal: Ali poznaš šalo o kravi, ki ni dajala mleka, zato ker je živel od samih štiriperesnih deteljc?*;
- c) začetek samostojnih ali večjih naštevalnih enot, če se prva od njih začne z veliko začetnico: *Otroci so našli različne vzključne povedi: Joj, kako boli! – Hitro pridi sem! – Takoj pospravi svojo sobo!*

>>> Gl. poglavje o premem govoru (Ločila).

- {9} Z veliko začetnico pišemo začetek navedene (citirane) povedi v okviru kake druge povedi: *Izrek Učenje nikoli ne izčrpa uma je da Vincijev. Citirano poved lahko natančneje zapišemo v narekovajih ali drugem slogu pisave: V geslu »En svet – ene sanje« se skriva želja po strpnosti.; Svoj govor je končal s pregovorom Lačna vrana se ne zmeni za strašilo.*
- {10} Z veliko začetnico pišemo prvo besedo vsake povedi v naštevalnem nizu v okviru druge povedi. Posamezne povedi ločujemo s podpičjem, redkeje z vejico, piko na tem mestu pa pogosto opuščamo: *Pregovori Kdor laže, tudi krade; Kogar je kača pičila, se boji zvite vrvi; Kdor ne dela, naj ne je se vsi začenjajo z oziralnimi zaimki.*

Lastna imena

- {11} Med lastna imena uvrščamo
- a) imena bitij, in sicer
- osebna imena,
 - domišljajska imena,
 - religijska in mitološka imena,
 - prebivalska imena,
 - imena alegorično posebljenih bitij,
 - živalska imena;
- b) zemljepisna imena, in sicer
- krajevna imena (imena samostojnih naselij ali krajev, tj. mest, vasi, zaselkov),

- nekrajevna imena (imena vseh drugih zemljepisnih danosti, tj. imena celin, držav, delov zemeljskega površja, nebesnih teles ipd.);
- c) stvarna imena, in sicer imena stvaritev, ustanov, delovnih organizacij in podjetij, znamk, upravnih enot, naslove umetnostnih del ipd.

Imena bitij

{12} Med imena bitij uvrščamo osebna, domišljajska, religijska, mitološka in prebivalska imena ter imena alegorično posebljenih bitij in živalska imena.

Zgradba imen bitij

{13} Zgradbeno so imena bitij

- a) enodelna, in sicer enobesedna ([Črtomir](#), [Kekec](#), [Primorka](#)) ali večbesedna ([Beneški Slovenec](#), [Grdi raček](#), [Mali princ](#), [Sveti trije kralji](#));
- b) dvodelna, in sicer dvobesedna ([Jurij Dalmatin](#), [Mojca Pokrajculja](#), [Zemlja Mati](#)) ali večbesedna ([Alma Maksimiljana Karlin](#), [Bina Štampe Žmavc](#), [Stane Belak – Šrauf](#)).

✍ Enodelna večbesedna imena ([Beneški Slovenec](#), [Sokolje oko](#)) ločimo od večdelnih ([Ida Kravanja – Ita Rina](#), [Jernej Kopitar](#)), saj lahko v slednjih posamezne enote uporabljamo samostojno.

Osebna imena

{14} Med osebna imena uvrščamo rojstna (krstna) imena in družinska imena oziroma priimke ter hišna imena; vzdevke, psevdonime, redovniška, skrivna in umetniška imena ter stalne pridevke, ki nadomeščajo priimke.

{15} Osebna imena pišemo z veliko začetnico. Navadno imajo dva dela: rojstno (krstno) in družinsko ime, tj. ime in priimek (obojih je lahko tudi po več), npr. [France Prešeren](#), [Marica Nadlišek Bartol](#), [Marija Lucija Stupica](#), [Vojan](#)

Tihomir Arhar. Podobna so jim umetniška ali nadomestna imena, ki se uporabljajo namesto prvotnega imena in priimka: **Ita Rina** (namesto **Ida Kravanja**), **Hipolit Novomeški** (namesto **Janez Adam Geiger**), **Mohamed Ali** (namesto **Cassius Marcellus Clay**).

- ✎ Domača in hišna imena ter priimke, pridobljene v zakonu, kot dodatke v posebnih besedilnih položajih uvaja pojasnjevalno določilo (po *domače, rojen, rojena, poročena*), pisano za vejico: **Ljubka Šorli, poročena Bratuž, po domače Strojčeva; Pavlina Pajk, rojena Doljak; Stane Suhadolc, po domače Kovačev.**

>>> O zapisovanju ločil pri dvojnih priimkih gl. poglavje »Vezaj« (Ločila).

>>> O zapisovanju vejice med imeni gl. poglavje »Vejica« (Ločila).

Psevdonimi in vzdevki

{16} Psevdonimi (umetniška, redovniška in skrivna imena) in vzdevki (**Aleksandrov, Carniolus, Kajuh, Noordung**) se uporabljajo ali sami (**Nostradamus, Prežihov Voranc**) ali za prvotnim imenom (**Jacobus Gallus Carniolus, Herman Potočnik Noordung**), od katerega jih kdaj loči tudi nestični pomišljaj: **Josip Murn – Aleksandrov, Karel Destovnik – Kajuh.**

- ✎ Pomišljaj pred psevdonimom ali vzdevkom pogosto tudi izpuščamo, odvisno od ustaljene rabe pri konkretnem imenu: **Josip Murn – Aleksandrov, Jacobus Gallus Carniolus.**

>>> O zapisovanju ločil med deli imena gl. poglavje »Pomišljaj« (Ločila).

{17} POSEBNOSTI

1. Večbesedne vzdevke in psevdonime, ki opisujejo lastnosti oseb, pišemo z malo začetnico: **goriški slavček** (namesto **Simon Gregorčič**), **puščavska lisica** (namesto **Erwin Rommel**), **železna lady** (namesto **Margaret Thatcher**). Če je v takem poimenovanju lastno ime, ga pišemo z veliko začetnico: **doktor Fig** (namesto **France Prešeren**), **mati Terezija** (namesto **Anjezë Gonxhe Bojaxhiu**).
2. Pri nekaterih zgodovinskih osebnostih je vzdevek sčasoma postal lastno ime: **Črna kraljica** (namesto **Barbara Celjska**), **Janez Dobri** (namesto **papež Janez XXIII.**), **Sončni kralj** (namesto **Ludvik XIV.**).

- ✍ Vzdevki, s katerimi so opisane lastnosti oseb, zlasti v aktualnem političnem življenju, so navadno priložnostni: **kanadski Kennedy** (namesto **Justin Trudeau**), **teflonski Tony** (namesto **Tony Blair**). Lahko se nanašajo tudi na več oseb: **leteči Kranjec**.

>>> O zapisovanju ločil med deli osebnega imena gl. poglavje »Pomišljaj« (Ločila).

Zgodovinska imena s stalnimi pridevki

- {18} Namesto priimka (zlasti za starejšo dobo) uporabljamo stalne pridevke po krajih, po kateri izmed značilnosti oziroma posebnosti ali po zaporedju: **Hema Krška**, **Herman Celjski**, **Ivana Orleanska**, **Nikolaj Kuzanski**; **Friderik Rdečebredec**, **Karel Veliki**, **Magnus Zakonodajalec**; **Henrik Osmi** (pogosteje **Henrik VIII.**). Pišemo jih z veliko začetnico.
- {19} Če se stalni pridevek začne s predlogom, z veliko začetnico pišemo le predlog: **Friderik S praznim žepom**, **Ivan Brez dežele**.

{20} POSEBNOST

Predlogi *iz*, *od*, *z/s* se pišejo z malo začetnico, kadar v vlogi stalnega pridevka ob osebnem imenu nastopa zveza predloga in zemljepisnega lastnega imena: **Andrej iz Loke**, **Apolonij z Rodosa**, **Demetrij s Hvara**, **Nikolaj iz Kuze**, **Janez od Križa**.

>>> O zapisovanju stalnih pridevkov zgodovinskih osebnosti s številkami gl. tudi poglavje »Rimske številke« (I. Pisna znamenja).

>>> O pisanju nazivov za plemiško in rodovno pripadnost (plemeniti, baron, starejši ...) ob imenu gl. poglavje »Označevanje rodovne in plemiške pripadnosti« (III. Velika in mala začetnica).

Imena s predimki

- {21} Tuje predložne in podobne dele priimka (tj. predimke) pišemo kot v izvirnih jezikih: **da – da Vinci**; **de – Baudouin de Courtenay**; **De – De Amicis**; **dos – dos Santos**; **Dos – Dos Passos**; **La – La Fayette**; **van – van Dyck**; **Van –**

Van Allen; von – von Grünigen. Enako velja za predimke, pisane stično s priimkom: d' – Prévost d'Exiles; D' – D'Annunzio; Mac – MacDowell; Mc – McDonald.

{22} Pri prečrkovanju imen iz jezikov, ki ne poznajo razlikovanja med velikimi in malimi črkami, predimke pišemo z malo začetnico: Abu Firas al Hamdani, Kakinomoto no Hitomaro.

{23} POSEBNOST

Predimek, ki je sicer pisan z malo začetnico, na začetku povedi ali besedilne enote pišemo z veliko začetnico: da Vinci – Da Vinci je naredil znanstveno študijo o svetlobi in senci v naravi.

>>> O posebnostih rabe začetnice pri imenih s predimki gl. poglavje »Prva beseda v povedi« (III. Velika in mala začetnica).

Zaporedje imen in razvrščanje v abecednih seznamih

{24} V zvezi imena in priimka je ustrezno zaporedje ime – priimek: Ivan Tavčar, Ana Tekavec, roj. Požar.

{25} V abecednih seznamih pišemo priimek z vmesno vejico pred imenom: Tavčar, Ivan.

{26} Pri razvrščanju priimkov s predimki upoštevamo začetnico predimka, če je ta predimek neločljiva sestavina priimka ali če je zapisan z veliko začetnico: Dos Passos, John; La Fontaine, Jean de; van Gogh, Vincent; Beethoven, Ludwig van.

✍ Na to, ali je predimek sestavina priimka, vpliva ustaljenost v rabi: kadar svojilni pridevnik vsebuje stalni predimek, pri abecednem razvrščanju upoštevamo tudi tega. Npr. iz imena Jean de La Fontaine tvorimo svojilni pridevnik La Fontainove (basni), zato v seznamih ime navajamo kot La Fontaine, Jean de.

>>> O zapisovanju ločil med deli ali deloma imena gl. poglavje »Vejica« (Ločila).

Domišljajska imena

{27} Domišljajska imena so imena pravljicnih (poosebljenih) bitij, ki jih pišemo tako, kot so jih zapisali avtorji ali prevajalci del, v katerih se pojavljajo liki s temi imeni.

{28} Z veliko začetnico pišemo

- a) enodelna enobesedna imena: **Lupinica, Pedenjped, Pepelka, Sapramiška, Zvitorepec;**
- b) prvo sestavino večbesednih imen: **Mali princ, Orlovo pero, Obuti maček, Rdeča kapica, Snežna kraljica;**
- c) obe sestavini dvodelnih imen: **Martin Krpan, Miki Miška, Peter Pan, Pika Nogavička, Piki Jakob.**

{29} POSEBNOST

V stalnih besednih zvezah, pri katerih je jedro občno poimenovanje, pišemo z veliko le imensko sestavino: **krojaček Hlaček, maček Muri, medvedek Pu, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka, sovica Oka.**

- ✍ Če domišljajsko ime nastopa kot naslov literarne stvaritve, predstave, filma ipd., ga pišemo z veliko začetnico: **lutkovna igrica Maček Muri, pravljica Ele Peroci Muca Copatarica, povest Ovčar Runo.**

Religijska in mitološka imena

{30} Med religijska in mitološka imena uvrščamo imena bogov in boginj, skupin bogov in boginj, angelov, božanskih, demonskih, bajnih in podobnih mitologiziranih bitij.

{31} Z veliko začetnico pišemo

- a) enodelna enobesedna imena: **Alah, Bog, Dika, Kiklop, Kurent, Lilit, Lucifer, Repoštev, Sfinga, Zevs; Azi, Dioskurja, Erinije, Furije, Giganti, Titanide;**
- b) prvo sestavino večbesednih enodelnih imen: **Sveti duh, Sveta trojica, Sveti trije kralji; Veliki duh, Zlata baba;**

- c) obe sestavini dvodelnih imen: **Bog Oče, Bog Sin, Devica Marija, Jezus Kristus; Ana Perena, Palada Atena, Zevs Soter;**
- č) prvo sestavino stalnih (ali razlikovalnih) pridevkov ob imenih: **Karmelska Mati Božja, Marija Pomagaj, Marija Zavetnica s plaščem, Marija Zdravje bolnikov, Sveti duh Tolažnik.**

{32} POSEBNOSTI

1. V stalnih besednih zvezah, v katerih je na prvem mestu vrstno poimenovanje kot jedro zveze, pišemo z veliko začetnico le imensko sestavino: **evangelist Janez, nadangel Mihael, prerok Izaija, sveta Ana; riba Faronika, velikan Gorjan.**
2. Pri nekaterih mitologiziranih bitjih izjemoma, zaradi neustaljenosti v rabi, pišemo občno poimenovanje z veliko ali malo začetnico: **dedek/Dedek Mraz, kralj/Kralj Matjaž, kraljevič/Kraljevič Marko; lepa/Lepa Vida, zeleni/Zeleni Jurij.**
3. Z malo ali veliko začetnico pišemo religijska imena v medmetni rabi: **hvala bogu/Bogu.**
4. Z malo pisana poimenovanja angelov, božanskih in mitoloških bitij so vrstna: **angel, bog – boginja, kerub, satan, seraf; gorgona, harpija, rojenica, sfinga, vila, žalik žena.**

✍ V teoloških in bogoslužnih besedilih je pri nekaterih imenih z veliko začetnico pogosto zapisana tudi neprva občna sestavina: **Sveti Duh, Sveta Trojica.**

>>> *O prekrivnosti religijskih imen in poimenovanj tipa Bog – bog gl. poglavje »Prekrivnost imen bitij in občnih poimenovanj« (III. Velika in mala začetnica).*

Nadomestna (simbolna) religijska imena

- {33} Z veliko začetnico pišemo nadomestna (simbolna) lastna imena, ki so eno- ali večbesedna sopomenska nadomestila religijskih imen: **Breznadežna, Mati Božja; Gospod, Vsemogočni (Bog); Jagnje Božje, Odrešenik, Zveličar (Kristus); Prerok (Mohamed); Skušnjavec (Lucifer).** Neprve občnoimenske sestavine pišemo z malo začetnico: **Mati dobrega sveta (Marija), Tolažnica žalostnih (Marija).**

Prebivalska imena

{34} Med prebivalska imena uvrščamo imena pripadnikov narodov, delov narodov in narodnosti, držav ali ljudstev in staroselcev (**Slovenec – Slovenka**, **Tamilec – Tamilka**; **Slovan – Slovanka**; **Južnoafričan – Južnoafričanka**; **Aborigin – Aboriginka**, **Bask – Baskinja**), prebivalcev naselij, pokrajin in celin (**Novomeščan – Novomeščanka**, **Tržačan – Tržačanka**; **Korošec – Korošica**; **Azijec – Azijka**, **Evropejec – Evropejka**) ter prebivalcev planetov (**Zemljan – Zemljanka**), tudi umišljenih prebivalcev (**Marsovec – Marsovka**, **Vogon – Vogonka**).

{35} Z veliko začetnico pišemo

- a) enobesedna prebivalska imena: **Celjan – Celjanka** (< **Celje**), **Ižanec – Ižanka** (< **Ig**); **Bric – Brika** (< **Goriška brda**), **Črnjan – Črnjanka** (< **Črna na Koroškem**), **Jurjevčan – Jurjevčanka** (< **Sveti Jurij**), **Severnoameričan – Severnoameričanka** (< **Severna Amerika**);
- b) obe sestavini večbesednih prebivalskih imen, zapisanih z velikimi začetnicami, če sta tvorjeni iz večbesednega zemljepisnega imena (**Beneški Slovenec** ‘prebivalec Beneške Slovenije’; **Južna Korejka** ‘prebivalka Južne Koreje’) ali se nanašata na večbesedno ime ljudstva (**Lužiški Srbi** ‘narod v vzhodni Nemčiji v Spodnji in Zgornji Lužici’, **Vzhodna Gotinja** ‘pripadnica germanskega ljudstva’).

{36} POSEBNOSTI

1. Izraz **marsovec** v pomenu ‘bitje z drugega planeta’ ali ‘vesoljec’ ter izraz **zemljan** v pomenu ‘človek’ pišemo z malo začetnico.

2. Z malo začetnico pišemo časovne, zemljepisne in druge pridevke pred imeni narodov, ki imajo le razlikovalno (orientacijsko) vlogo in niso sestavina podstavnih (zemljepisnih) imen: **stari Slovani**, **stari Grki**; **koroški/tržaški/porabski Slovenci**, **zahodni/južni/vzhodni Slovani**; **prvotni Slovani**. Če pa iz takega večbesednega poimenovanja tvorimo enobesedno ime, veliko začetnico z lastnega imena prenesemo na začetek: **Praslovani** (< prvotni Slovani), **Istroromani** (< istrski Romani).

- ✍ Z veliko začetnico pisana imena pripadnikov narodov (**Jud – Judinja**, **Bantujec – Bantujka**) imajo lahko tudi enakozvočnice v poimenovanjih pripadnikov verskih (**jud – judinja**) oziroma jezikovnih skupin (**bantujec – bantujka**). Pri rabi v besedilu

upoštevamo pomen oziroma sobesedilo: Večina Judov v Izraelu so Judje le po izvoru in ne tudi po verskem prepričanju. – Jeruzalem je mesto, ki si ga delijo kristjani, judje in muslimani.

- {37} Kadar iz večbesednih imen težko tvorimo enobesedna prebivalska imena, uporabljamo opisna (prebivalec/prebivalka Apeninskega polotoka), ki so pogosto natančnejša od tvorjenih in jih je mogoče narediti iz vseh tipov imen: prebivalec/prebivalka Bele krajine (Belokranjec ali Belokranjka/Belokranjica), prebivalec/prebivalka Loke pri Framu (Ločan ali Ločanka), prebivalec/prebivalka Črne na Koroškem (Črnjan ali Črnjanka).

>>> O tvorbi prebivalskih imen za moški in ženski spol gl. poglavje »Tvorba prebivalskih imen« (Slovnični oris za pravopis).

- {38} Kadar prebivalsko ime (Slovenec, Ljubljčan) nastopa v tvorjenki s predpono, npr. ne-, so-, se velika začetnica z lastnega imena prenese na začetek tvorjenke: Neslovenec, Soljubljčan.

✎ Raba imenskih sestavljenk je omejena na posebne položaje, npr. na imena v naštevalnem nizu ali v prirednih zvezah z drugimi lastnimi imeni: Besedilo obravnava kulturni stik Slovencev in Neslovencev.

Nadomestna (simbolna) imena za skupine prebivalcev

- {39} Imena, ki enoumno nadomeščajo prebivalska lastna imena, pišemo z veliko začetnico: Janez 'Kranjec', 'Slovenec'; Lah 'Italijan' – Lahinja 'Italijanka'; Jenki 'Američan' – Jenkijevka 'Američanka', Šiptar 'Albanec' – Šiptarka 'Albanka'; Švab 'Nemec' – Švabinja 'Nemka'.

- {40} POSEBNOST

Z malo začetnico pišemo pogosto slabšalna sopomenska nadomestna poimenovanja, ki izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti skupin prebivalcev, npr. naroda, kraja ali pokrajine (jodlar 'Avstrijec'; makaronar, polentar 'Italijan'; žabar 'Ljubljčan, Francoz'), ali z njimi označujemo vednje, vrednote, kulturne navade, način življenja, ki so drugačni od pričakovanega (čefur 'priseljenc iz republik nekdanje Jugoslavije').

Imena alegorično posebljenih bitij

- {41} Alegorična imena, ki nastanejo s poosebitvijo, pišemo z veliko začetnico: Dobrota, Jaz, Ljubezen, Luč, Narava, Nič, Poezija, Sreča, Smrt, Svoboda, Zlo (npr. V zgodbi je izvedel, da bo še isto noč ponj prišla Smrt.).

Živalska imena

- {42} Živalska imena (Bela, Črni blisk, Luca, Koki, Mika, Muki, Sivka, Sultan, Švrk) pišemo po enakih pravilih kot osebna imena.

Frazeološka in prenesena raba imen bitij

- {43} Kadar so imena bitij sestavine frazeoloških enot, načeloma ohranjajo veliko začetnico, npr. hoditi od Poncija do Pilata '(neuspešno) urejati kaj na različnih koncih', sprememba iz Savla v Pavla 'spremeniti se v pozitivnem smislu', kaditi kot Turek 'zelo kaditi', delati se Francoza 'kazati ignoranco, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem'.
- {44} Veliko začetnico pišemo, kadar z osebnim imenom poimenujemo splošno znano stvaritev te osebe, npr.: Ali nihče ne bere Cankarja? 'Cankarjevih del', Linhartu je slovenska Talija za njegovi komediji hvaležna še danes. 'slovensko gledališče', Živi v vili, v kateri na steni visita Picasso in Matisse. 'Picassova in Matissova slika'.
- {45} Pri nekaterih priimkih iz sodobnega časa se uveljavlja mala začetnica pri prenosu značilne lastnosti prvotno imenovane osebe (zlasti v množini): V Gimnastičnem centru Ljubljana bodo vzgajali nove cerarje, pegane in petkovške. 'vrhunske telovadce'.
- {46} POSEBNOST
- Kadar se je povezava med človekom (avtorjem, izumiteljem, odkriteljem) in poimenovanim že izgubila, uporabimo malo začetnico, zapis pa pogosto, zlasti v žargonu, tudi pisno podomačimo: Četrtna anketirancev vozi dizla. 'avtomobil z Dieslovim motorjem'.

Prekrivnost imen bitij in občnih poimenovanj

{47} Razlikujemo med lastnimi imeni bitij, ki jih pišemo z veliko začetnico, in z malo pisanimi enakozvočnimi občnimi poimenovanji, ki so posledica

- a) pomenskega prenosa: **Abraham** (oseba) – **abraham** ‘petdesetletnik’; **Eros** ‘rimski bog ljubezni’ – **eros** ‘ljubezen’; **Furije** ‘rimske boginje jeze’ – **furija** ‘vihrav človek’; **Goljat** (oseba) – **goljat** ‘velik in močan človek’; **Kiklop** ‘bajeslovni enooki velikan’ – **kiklop** ‘velik človek’;
- b) enakega besedotvornega vzorca oziroma poenobesedenja: **Dalmatinec** (prebivalec) – **dalmatinec** (pes); **Kubanka** (prebivalka) – **kubanka** (cigara); **Mariborčan** (prebivalec) – **mariborčan** (vlak);
- c) dogovorne odločitve (npr. v strokah): **Axel** (priimek) – **aksel** (drsalna prvina); **Bert** (moško ime) – **bert** (nagrada); **Pegan** (priimek) – **pegan** (telovadna prvina); **Tesla** (priimek) – **tesla** (morska enota).

>>> O spremembah pri pisanju začetnice zaradi pomenskih prenosov gl. poglavje »Frazološka in prenesena raba imen bitij« (III. Velika in mala začetnica).

Zemljepisna imena

{48} Zemljepisna imena delimo na dve skupini:

- a) krajevna (naselbinska), in sicer imena samostojnih naselij ali krajev (mest, vasi, zaselkov);
- b) nekrajevna (nenaselbinska), tj. vsa druga zemljepisna imena.

{49} Med nekrajevna imena uvrščamo imena:

- ulic, cest, avenij, trgov, mestnih parkov, mestnih četrti, stanovanjskih sosesk,
- držav in njihovih enot (npr. imena zveznih držav),
- regij, dežel in upravnih pokrajin,
- celin in naravnih pokrajin, tj. gozdov, step, puščav,
- tekočih in stoječih voda, ledenikov, prelivov, morskih tokov,
- otokov in otočij, polotokov, rtov, obal, ožin,

- gora, gorovij, hribovij, gričevij, vzpetin, planot, dolin, prelazov in kraških pojavov (jam, ravnikov, polj, vrtač),
- kopenskih in podvodnih reliefnih oblik, plošč, prelomnic, jarkov ipd.,
- nebesnih teles, pojavov na bližnjih planetih, ozvezdij in galaksij,
- zavarovanih območij oziroma naravnih in kulturnih znamenitosti, tj. narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov,
- različnih samostojnih objektov, pokopališč, avtobusnih in železniških postajališč, letališč, pristanišč, prireditvenih prostorov, zabaviških parkov,
- prometnic, železnic, mostov, predorov, viaduktov, plinovodov, naftovodov,
- športno-rekreacijskih, turističnih in učnih poti.

Zgradba zemljepisnih imen

{50} Zgradbeno so zemljepisna imena

- a) enodelna, in sicer enobesedna ([Ljubljana](#), [Pohorje](#), [Zelenci](#), [Zemlja](#)) ali večbesedna ([Rimski zid](#) (v Ljubljani), [Saharski Atlas](#), [Severna Amerika](#), [Spodnja Šiška](#), [Šmarje pri Jelšah](#)), tudi predložna ([Na Produ](#), [V Hudih hlevih](#));
- b) dvodelna ali večdelna, in sicer podredna ([Ljubljana Bežigrad](#), [Sava Dolinka](#)) in priredna ([Bosna in Hercegovina](#)), pisana tudi z vezajem ([Ljutomersko-Ormoške gorice](#) ‘Ljutomerske in Ormoške gorice’);
- c) dvojna, v katerih sta združeni dve samostojni lastnoimenski enoti, med katerima pišemo nestični pomišljaj: [Šmarje – Sap](#), [Hrastje – Mota](#).

{51} POSEBNOSTI

1. Dvojna imena sklanjamo v obeh sestavinah: [Gorenja Vas – Reteče](#), mest. ed. v [Gorenji Vasi – Retečah](#); [Šmarje – Sap](#), mest. ed. v [Šmarju – Sapu](#).
2. S pomišljajem v dvojnih imenih pišemo tudi zemljepisno neenaki sestavini, npr. [Gozd – Martuljek](#) ‘Gozd ob (potoku) Martuljku’; [Pri Cerkvi – Struge](#) ‘Pri Cerkvi v Strugah’.

>>> O pisanju ločil v zemljepisnih imenih gl. poglavji »Pomišljaj« in »Vezaj« (Ločila).

>>> O sklanjanju dvojnih zemljepisnih imen gl. poglavje »Sklanjanje samostalniških zvez« (Slovnični oris za pravopis).

Pisanje krajevnih imen

{52} Z veliko začetnico pišemo vse sestavine krajevnih imen (mest, vasi in zaselkov), razen neprvih predlogov: **Mojstrana**, **Podnanos**; **Dolenje Selce**, **Dolenjske Toplice**, **Gorenja Vas**, **Novo Mesto**, **Opatje Selo**, **Slovenska Bistrica**, **Slovenj Gradec**, **Ruperč Vrh**, **Sovinja Peč**, **Spodnje Kraše**, **Večje Brdo**; **Ravne na Koroškem**, **Stari Trg pri Ložu**.

{53} POSEBNOST

Kadar ob krajevnom imenu (**Gradišče**, **Lovrenc**, **Sveti Duh**, **Zavrh**) v vlogi identifikacijskega določila nastopa nekrajevno ime, ki ga uvaja predlog, je to zapisano po pravilih za nekrajevna imena: **Gradišče v Slovenskih goricah**, **Zavrh pod Šmarno goro**, **Lovrenc na Dravskem polju**, **Sveti Duh na Ostrem vrhu**.

>>> O pisanju nekrajevnih imen gl. poglavje »Pisanje nekrajevnih imen«.

{54} Predložna krajevna imena, tj. imena, ki se začinjajo s predlogom, pišemo v vseh enotah z veliko začetnico: **Na Logu**, **V Zideh**, **Za Vodo**.

✎ Predložna imena imajo v nekaterih skladenjskih zvezah različno obliko.

- a) Če jih uporabljamo z občnim (oz. vrstnim) poimenovanjem pred seboj, se ne spremenijo: **Prihajam iz vasi V Zideh**.
- b) Če jih uporabljamo samostojno, predložni del postane del sobesedila in kot ime nastopa le nepredložni del: **Prihajam iz Zidov**.
- c) Le dogovorno (če je taka uradna raba) sta predložni in nepredložni del lahko združena v eno besedo: **Prihajam iz Zavode**.

>>> O sklanjanju predložnih zemljepisnih imen gl. poglavje »Sklanjanje samostalniških zvez« (Slovnični oris za pravopis).

Pisanje nekrajevnihi imen

{55} Z veliko začetnico pišemo prvo ali edino sestavino nekrajevnihi imen (**Avstralija, Drava, Gostosevci**), začetnica drugih sestavin se ravna po tem, ali je ta sestavina

- a) občno poimenovanje in jo pišemo z malo začetnico: **Bližnji vzhod, Cerkniško jezero, Slonokoščena obala**;
- b) lastno ime in jo pišemo z veliko začetnico: **Dolnja Lužica, Julijske Alpe, Južna Amerika, Ljubljana Črnuče, Visoke Tatre**.

{56} Večbesedna zemljepisna imena z začetnim občnim poimenovanjem in prilastkom v roditelju (**Dežela Franca Jožefa, Letališče Edvarda Rusjana, Reka svetega Lovrenca, Rt dobrega upanja**) ločimo od opisnih poimenovanj, pri katerih začetnemu (razlikovalnemu) občnemu poimenovanju sledi določilo v imenovalniku, ki izraža pomen 'z imenom': **dežela Furlanija – Julijska krajina, grad Brežice, hrib Sveti Peter nad Begunjami, otok Krk, planina Zajamniki, planina Zgornja Dolga njiva, predor Sveti Rok, prelaz Sveti Bernard, rt Horn, slap Savica**.

{57} POSEBNOSTI

1. V vlogi razlikovalnega določila pred imenom so tudi pridevniki, npr. **slovenska Istra, severna Primorska, avstrijska Koroška**, ki so del imena le, če gre za uradna poimenovanja geografskih enot: **Beneška Slovenija**.
2. V opisnih poimenovanjih sakralnih zgradb, ki so sestavljena iz občne besede (**bazilika, cerkev, kapela katedrala, stolnica**) in prilastka v roditelju, z veliko začetnico pišemo le lastno ime osebe, ki ji je zgradba posvečena: **bazilika svetega Petra, stolnica sv. Nikolaja**. Kadar občno poimenovanje zgradbe izpustimo, prvo sestavino imena pišemo z veliko začetnico: **maša pri Svetem Petru v Rimu, pri Sv. Nikolaju**.

Predložna imena in predlogi v nekrajevnihi imenih

{58} V predložnih nekrajevnihi imenih pišemo prvi predlog in prvo popredložno sestavino z veliko začetnico: **Pod Goro, Pod Hrasti (ulica), Pri Starem hlevu, Za Šijo (v Bovcu), Za Trnjem**.

- Imena, pri katerih je predlog zgolj del imena, ne pa prva sestavina, niso predložna, npr. **Ledenik pod Skuto**.

Pisanje neprve sestavine nekrajevnihi imen

Velika začetnica

{59} V večbesednih nekrajevnihi imenih neprvo sestavino pišemo z veliko začetnico le,

- a) če ta nastopa tudi kot samostojno lastno ime: **Ekvatorialna Gvineja**, **Frankovska Jura**, **Julijske Alpe**, **Južna Amerika**, **Mala Bahamska plitvina** (ena od Bahamskih plitvin), **Nizke Tatre**, **Severna Irska**, **Španska Sahara**, **Zgornje Kriško jezero** (del Kriških jezer);
- b) v priredni zvezi dveh enakovrednih lastnih imen: **Kamniško-Savinjske Alpe** ‘Kamniške Alpe in Savinjske Alpe’; **Radgonsko-Kapelske gorice** ‘Radgonske gorice in Kapelske gorice’;
- c) v podredni zvezi dveh lastnih imen: **Ljubljana Bežigrad**, **Celje Center**.

{60} POSEBNOSTI

1. V priredni zvezi sta najpogosteje povezani dve že obstoječi imeni, ki ohranita zapis z veliko začetnico (**Krško-Brežiško polje**, **Šarsko-Pindsko gorstvo**, **Vitanjsko-Konjiške Karavanke**). Če novo ime nastane šele s povezavo, je z veliko začetnico pisana le prva sestavina: **Donavsko-čmomorski prekop** ‘prekop med Donavo in Črnim morjem’; **Volško-baltska plovna pot** ‘plovna pot med Volgo in Baltikom’.

2. Od podredne zveze dveh imen razlikujemo položaj, ko ob imenu (zlasti na prometnih tablah) nastopa občno poimenovanje (**Ljubljana center**, **Maribor vzhod**), ki označuje le mestno središče ali del mesta.

- ✎ Uradna oblika imena (npr. **Žička kartuzija**, **Tivoli**) ima pogosto tudi opisne ali neuradne različice, ki so pisane z malo začetnico, morebitna lastna imena v njih pa z veliko začetnico: **kartuzija Žiče**, **tivolski park**.

>>> O pravilih za prevzemanje nekrajevnihi imen gl. poglavje »Prevzemanje zemljepisnih imen« (IV. Prevzete besede in besedne zveze).

Mala začetnica

{61} V večbesednih nekrajevnihih imenih z malo začetnico pišemo občna poimenovanja, ki so

- a) geografski, planinski, urbanistični in geološki izrazi (npr. *cesta, brda, dolina, gora, jama, koliševka, komet, log, morje, most, naselje, ocean, prekop, puščava, smer, soline, trg, vrata, vzhod; ledena polica, narodni park, severna stena, vinska pot, ožina*): [Rimska cesta](#), [Goriška brda](#), [Vipavska dolina](#), [Šmarna gora](#), [Škocjanske jame](#), [Unška koliševka](#), [Halleyjev komet](#), [Spodnji log](#), [Sredozemsko morje](#), [Zmajski most](#), [Dečkovo naselje](#), [Tihi ocean](#), [Panamski prekop](#), [Nubijska puščava](#), [Slovenska smer \(plezalna smer\)](#), [Sečoveljske soline](#), [Kongresni trg](#), [Otrantska vrata](#), [Postonjska vrata](#), [Daljni vzhod](#); [Ameryjeva ledena polica](#), [Triglavski narodni park](#), [Triglavska severna stena](#), [Rogaška vinska pot](#), [Panamska zemeljska ožina](#);
- b) upravno-politični izrazi (*država, federacija, kraljevina, republika*): [Združene države Amerike](#), [Ruska federacija](#), [Hašemitska kraljevina Jordanija](#) (uradno polno ime), [Dominikanska republika](#);
- c) splošni izrazi (npr. *baba, dvor, gaj, grad, kostanj, križ, lovec, medved, pisker, poldne, prst, razstavišče, sončava, tok, trikotnik, trta, vihar, voz, zatok; stara pravda*): [Divje babe](#), [Bavarski dvor](#), [Mozirski gaj](#), [Predjamski grad](#), [Gašperjev kostanj \(v Radečah\)](#), [Dovški križ](#), [Kamniti lovec](#), [Mali medved](#), [Stari pisker](#), [Trupejevo poldne](#), [Črna prst](#), [Gospodarsko razstavišče](#), [Viška sončava](#), [Zalivski tok](#), [Severni tok \(plinovod\)](#), [Bermudski trikotnik](#), [Stara trta \(v Mariboru\)](#), [Morje viharjev \(na Luni\)](#), [Veliki voz](#), [Škocjanski zatok](#); [Ulica stare pravde](#);
- č) predlogi in vezniki: [Cesta v Mestni log](#), [Jama v kannolomu \(jama\)](#); [Bosna in Hercegovina](#), [Sveti Krištof in Nevis](#).c

>>> O geografskih planinskih, urbanističnih in geoloških izrazih, ki se pojavljajo v zemljepisnih imenih in so pisani z malo začetnico, gl. prilogo »Neprve sestavine zemljepisnih imen«.

{62} POSEBNOSTI

1. Pri poimenovanju vzpetin in gora so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja ([Grmada](#), [Kladivo](#), [Oltar](#), [Rog](#), [Rokav](#)), nekatera so prekrivna

tudi z geografskimi izrazi (Kočna, Kuk, Stog, Špik). Veliko začetnico so ohranila tudi potem, ko je ime dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: Polhograjska Grmada; Malo Kladivo, Veliko Kladivo; Mali Oltar, Veliki Oltar; Spodnji Rokav, Srednji Rokav; Jezerska Kočna, Kokrska Kočna; Livški Kuk; Jezerski Stog; Poliški Špik. Ime se ohranja tudi v imenu planote Kočevski Rog.

2. Pri nekaterih imenih gorovij prihaja do navideznega prekrivanja vrstnega poimenovanja in lastnoimenske sestavine, npr. *dolomiti* (kamnina) v Polhograjski *dolomiti* (strokovno Polhograjsko hribovje) nasproti *Dolomiti* (pogorje). Ime *Dolomiti* je uporabljeno tudi za Dolomitom podoben del Karnijskih Alp v Furlaniji (Furlanski *Dolomiti*) in del Alp na Tirolskem (Lienški *Dolomiti*).

- ✍ Nekatera nekrajevna imena se prekrivajo s krajevnimi. Pišemo jih različno, odvisno od tega, v katero skupino se uvrščajo: *Bukov vrh* (vzpetina) – *Bukov Vrh* (naselje); *Črni potok* (voda) – *Črni Potok* (naselje); *Logarska dolina* (dolina) – *Logarska Dolina* (naselje); *Stari trg* (mestni trg v Ljubljani) – *Stari Trg* (naselje).
- ✍ Imena držav so standardizirana in njihova raba je obvezujoča. Med standardiziranimi imeni držav ločimo uradna kratka imena (Ruska federacija, Saudova Arabija, Slovenija, Švica, Združene države) in uradna polna oziroma dolga imena (Ruska federacija, Kraljevina Saudova Arabija, Republika Slovenija, Švicarska konfederacija, Združene države Amerike). Poznamo tudi neuradna kratka imena (Amerika, Rusija).

Skupine nekrajevskih imen s posebnostmi

Imena infrastrukturnih in drugih objektov

{63} Po pravilih za nekrajevna imena pišemo imena cest, železnic, mostov, naftovodov in plinovodov, pristanišč, prireditvenih prostorov, objektov, mestnih parkov ipd., kot so: **Ilirika, Keltika, Slovenika; Bohinjska železnica, Južna železnica, Transsibirska železnica; Koroški most, Zmajski most; Južni tok; Gospodarsko razstavišče; Baltski kolodvor; Argentinski park, Magdalenski park.**

{64} POSEBNOSTI

1. Ceste poimenujemo tudi z mednarodno dogovorjenimi simboli (**hitra cesta H1**), z dvema krajnima točkama, med katerima pišemo stični pomišljaj v pomenu 'od – do' (**hitra cesta Razdrto–Vipava**), ali jih poimenujemo opisno (**hitra cesta od Razdrtega do Vipave**).

2. Od uradnih imen ločujemo opisna poimenovanja (cest, železniških prog, predorov, mostov) tipa **dolenjska avtocesta, gorenjska avtocesta, štajerska avtocesta, pomurska hitra cesta; gorenjska železnica; karavanški predor; savski most.**

3. Kadar je večbesedno ime ceste oziroma ulice enakozvočno z večbesednim krajevnim lastnim imenom, se velike začetnice v njem izjemoma ohranjajo: **Rodil se je na domačiji pri Prežihu, zdaj Preški Vrh 12.**

✎ Iz opisnih poimenovanj cest pogosto nastanejo enobesedni skrajšani izrazi, ki so neformalnega, pogosto le pogovornega značaja (**dolenjka, gorenjka, primorka, štajerka**) in jih pišemo z malo začetnico.

✎ Imena poslopij in drugih samostojnih objektov (**Stari pisker, Navje, Nebotičnik, Zmajski most, Žale**) se kot kategorija prekrivajo s stvarnimi imeni, zlasti z arhitekturnimi stvaritvami, npr. **Križanke, Sikstinska kapela.**

>>> O pisanju zveze črk in števk gl. poglavje »Zapis zveze črk, števk in ločil« (I. Pisna znamenja).

Imena nebesnih teles

- {65} Imena nebesnih teles, tj. planetov, zvezd, ozvezdij, galaksij ipd., pišemo z veliko začetnico, neprve sestavine, ki so občna poimenovanja, pa z malo: Jupiter, Venera, Zemlja; Io, Kalisto, Luna; Antares, Arkturus, Rigel, Severnica, Sonce; Dvojčka, Orion, Škorpion, Mali voz, Veliki medved; Andromeda, Kentaver A, Rimska cesta ali Mlečna cesta, Mali Magellanov oblak, Krajevna skupina.
- {66} Kadar uporabljamo imena ozvezdij (npr. Bik, Dvojčka) kot pojme iz astronomije oziroma astrologije, jih pišemo z veliko začetnico, npr. Spomladi, v času setve, je Sonce v Biku.
- {67} POSEBNOSTI
1. Z malo začetnico (luna, sonce, večernica) pišemo imena nebesnih teles, kadar z njimi zaznamujemo le del vsakdana oziroma obdajajoče nas stvarnosti: Izza oblaka je pogledala luna.; Takoj ko je zašlo sonce, so se pokazale tudi zvezde.; Tik nad hribom je migljala večernica. V frazeoloških enotah je raba različna, npr. Trka ga luna 'govori, ravna nespametno', Gleda ga, kot da je padel z Marsa 'gleda ga kot nekaj nenavadnega'.
 2. Malo začetnico uporabimo, če je ime ozvezdja uporabljeno za opredelitev osebe: Po horoskopu je bik.

Zgodovinska, domišljajska in mitološka zemljepisna imena

- {68} Po pravilih za zemljepisna imena pišemo tudi zgodovinska, domišljajska in mitološka zemljepisna imena, in sicer
- a) krajevna imena: Marija Čreta (danes Čreta), Stojno Selo (danes Sv. Florijan), Sv. Jakob ob Savi (danes Šentjakob); Blatni Dol, Butale, Goga, Vrh pri Sveti Trojici;
 - b) nekrajevna imena: Avstro-Ogrska, Beneška republika, Dravska banovina, Socialistična federativna republika Jugoslavija, Sveto rimsko cesarstvo, Tretji rajh, Vojvodina Kranjska; Mordor, Srednji svet, Stiks, Šajerska, Tartar, Železni otoki.

{69} POSEBNOST

Od imen državnih tvorb ločujemo vrstna ali neuradna poimenovanja, ki jih pišemo z malo začetnico: britanski imperij, habsburško cesarstvo.

- ✍ Nekatera slovenska zgodovinska zemljepisna imena so arhaična in danes stilno zaznamovana. Pri teh uporabljamo sodobnejše, praviloma izvirne imenske različice: **Draždani** (danes **Dresden**), **Inomost** (danes **Innsbruck**), **Jakin** (danes **Ancona**), **Kelmorajn** (danes **Köln**), **Lipsko** (danes **Leipzig**), **Monakovo** (danes **München**), **Solnograd** (danes **Salzburg**).

Skrajšana zemljepisna imena

- {70} Nekatera nekrajevna zemljepisna imena pogosto uporabljamo kar skrajšana: **Barje** (< **Ljubljansko barje**), **Brda** (< **Goriška brda**). Pišemo jih z veliko začetnico (**Brda**, **Barje**), če je razumevanje teh imen nedvoumno za širši krog bralcev.
- {71} V skrajšani obliki pod vplivom izvornih oblik uporabljamo tudi imena nekaterih držav: **Združene države** (< **Združene države Amerike**), **Združeno kraljestvo** (< **Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske**).
 - ✍ Priložnostno krajšanje krajevnih imen, npr. zaradi gospodarnosti v besedilu, je omejeno le na lokalno rabo, npr. **Sobota** (< **Murska Sobota**), **Loka** (< **Škofja Loka**).
 - ✍ Poleg skrajšanih imen poznamo tudi poenobesedena imena, ki so nastala iz večbesednih strokovnih imen: **Atlantik** (< **Atlantski ocean**), **Baleari** (< **Balearski otoki**), **Baltik** (< **Baltsko morje**), **Bajkal** (< **Bajkalsko jezero**).

Nadomestna (simbolna) zemljepisna imena

- {72} Namesto zemljepisnih imen redko uporabljamo v širši skupnosti uveljavljena nadomestna lastna imena: **Obala** (< **Slovensko primorje**), **Otok** (< **Velika Britanija**). Pišemo jih z veliko začetnico, če jih uporabljamo enoumno namesto lastnih imen.

Frazeološka in prenesena raba zemljepisnih imen

{73} Zemljepisna imena v frazeoloških enotah načeloma ohranjajo veliko začetnico: **odkriti Ameriko** 'odkriti kaj novega ali že odkritega'; **Indija Koromandija** 'dežela obilja'; **oditi v Rim** 'roditi'.

{74} POSEBNOSTI

1. Če zemljepisno ime v frazemu dobi tudi drug pomen, npr. **rubikon** 'meja, mejnik', je mogoče uporabiti veliko ali malo začetnico: **prestopiti Rubikon/rubikon** 'storiti odločilno dejanje'.
2. Frazeološka nadomestna poimenovanja krajevnih in nekrajevnih imen so neuradna, pogosto priložnostno tvorjena ali opisna in jih pišemo z malo začetnico: **cesarsko mesto** 'Dunaj', **večno mesto** 'Rim', **dežela** **vzhajajočega sonca** 'Japonska', **dežela tisočerih jezer** 'Finska'; **črna celina** 'Afrika', **stara celina** 'Evropa', **streha sveta** 'Tibet'. Lastnoimenske sestavine v teh poimenovanjih ohranjajo veliko začetnico, npr. **drugi Rim** 'Carigrad', **tretji Rim** 'Moskva', **severne Benetke** 'Stockholm', 'Amsterdam', 'Sankt Peterburg'.

Prekrivnost zemljepisnih lastnih imen in občnih poimenovanj

{75} Razlikujemo med poimenovanji stavb, ki so pisana z malo začetnico, in iz njih nastalimi lastnimi imeni za samostojne zgradbe, ki jih pišemo z veliko začetnico, npr. **magistrat, rotovž** 'mestna hiša' – **Magistrat** (mestna hiša v Ljubljani), **Rotovž** (mestna hiša v Mariboru); **nebotičnik** 'visoka večnadstropna stavba' – **Nebotičnik** (nebotičnik v Ljubljani); **panteon** 'antično svetišče', 'poslopje z grobnicami' – **Panteon** (tempelj v Rimu).

{76} Prvotno zemljepisna lastna imena, ki so pisana z veliko začetnico, pišemo z malo začetnico, kadar zaznamujejo predmetnost ali pojmovnost, navadno povezano z dogajanjem v tem kraju: **Bologna** (mesto v Italiji) – **bolonja** 'Bolonjska deklaracija ali študij v skladu z njo'; **Kalvarija** (vzpetina v Jeruzalemu) – **kalvarija** 'veliko trpljenje oziroma bolečina'; **Schengen** (kraj v Luksemburgu) – **šengen/schengen** 'Schengenski sporazum', 'schengensko/šengensko območje'; **Teksas** (zvezna država) – **Teksas/teksas** 'kraj, kjer je zaradi slabe organizacije velik nered'.

{77} Lastna imena tipa **Vzhodna Afrika** in **Zahodna Evropa**, ki označujejo geografske ali geopolitične regije, so pogosto enakozvočna z opisnimi poimenovanji, pri katerih so pridevniki **severni, južni, vzhodni, zahodni** ipd. uporabljeni le v pomenu 'vzhodni del celine' oziroma za označevanje lege

v okviru večje enote ali znotraj celin. Taki pridevniki niso del imena in jih ob imenih pišemo z malo začetnico: **V roku več milijonov let se bo vzhodna Afrika tektonsko odcepila od celine.**

Stvarna imena

- {78} S stvarnimi imeni so poimenovane naslednje skupine
- naslovi umetniških in drugih stvaritev, časopisov, revij, pravnih aktov in drugih dokumentov;
 - borzni indeksi; računalniški programi, operacijski sistemi in aplikacije, spletne strani, omrežja in storitve;
 - študijski predmeti in programi ter usmeritve;
 - ustanove in enote državne, javne in evropske uprave, zavodi, službe, komisije ter fundacije in denarni skladi; družbene in politične organizacije, podjetja, združenja in njihove enote ter verske skupnosti in njihove organizacijske enote, društva ali klubi in druge interesne skupine;
 - meddržavne in druge zveze;
 - prireditve; posamezni aktualni družbeni in politični dogodki ter vojaške operacije in vaje;
 - turistični objekti;
 - unikatna vozila, ladje, sonde; izdelki in znamke;
 - rastlinske in živalske vrste (mednarodna taksonomija);
 - nekateri vremenski pojavi.
- {79} Stvarna imena zaznamujejo stvaritve tehnološkega, civilizacijskega in družbeno-kulturnega razvoja ter so zaradi tesne povezanosti z družbenimi dogajanjem najbolj izpostavljena spremembam in posodobitvam.

Posodabljanje nabora stvarnih imen, zlasti imen stvaritev, organizacij ali ustanov (npr. **Abwehr**, **Gestapo**, **Informbiro**, **Marsejeza**), je potrebno tudi zaradi preteklega zavračanja velike začetnice zaradi tujejezičnih vplivov ali kot znamenja poveličevanja ter zaradi ideoloških razlogov v preteklosti.

Zgradba stvarnih imen

{80} Zgradbeno so stvarna imena

- a) enodelna, in sicer enobesedna ([Alpina](#), [Biblija](#), [Delo](#), [Hamas](#), [Odiseja](#), [Twitter](#)) ali večbesedna ([Ljubljanski maraton](#), [Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov](#), [Znanost mladini](#)), tudi predložna ([Pri Juriju 'gostilna'](#)) in z razlikovalnim določilom ([Osnovna šola bratov Letonja](#), [Prostovoljno gasilsko društvo Sladki Vrh](#));
- b) dvodelna/večdelna, in sicer podredno ([Suzuki Vitara](#), [Union Olimpija](#)) in priredno zložena, pisana z vezajem ([Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor](#));
- c) dvojna, v katerih sta združeni dve samostojni imeni, med katerima pišemo nestični pomišljaj: [Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza](#).

{81} POSEBNOST

Stvarna imena iz drugih jezikov se pri prevzemanju v slovenščino lahko zgradbeno spremenijo, čemur prilagajamo tudi zapis začetnice: [Bundesliga – Nemška zvezna liga](#).

>>> O pisanju ločil v stvarnih lastnih imenih gl. poglavji »Pomišljaj« in »Vezaj« (Ločila).

>>> O prevzemanju stvarnih imen gl. poglavje »Stvarna imena« (Prevzete besede in besedne zveze)

>>> O sklanjanju dvojnih stvarnih imen gl. poglavje »Sklanjanje samostalniških zvez« (Slovnični oris za pravopis).

Pisanje stvarnih imen

{82} Z veliko začetnico pišemo prvo ali edino sestavino: [Demos](#) (koalicija strank), [Kondor](#) (knjižna zbirka), [Večer](#) (časopis).

{83} Začetnica neprve sestavine se ravna po tem, ali je ta sestavina

- a) občno poimenovanje in jo (enako kot veznike in predloge) pišemo z malo začetnico: [Brionska deklaracija](#) (listina), [Deček s piščalko](#)

(kip), Gallusova dvorana, [Ljubljanski maraton](#) (prireditev), [Kongres računovodskih servisov](#) (prireditev), [Pivo in cvetje](#) (prireditev), [Primorski dnevnik](#) (časopis), [Znanost mladini](#) (projekt), [Življenje in tehnika](#) (revija);

- b) lastno ime in jo pišemo z veliko začetnico: [Gledališče Glej](#), [Maribor Branik](#) (športna ekipa), [Suzuki Vitara](#) (avtomobil).

{84} POSEBNOST

Latinska in polatinjena imena rastlin in živali so v besedilih navadno pisana ležeče in z veliko začetnico le v prvi sestavini: *Asparagus sprengeri* (Sprengerjev/sprengerjev beluš), *Daphne blagayana* ([Blagajev](#)/blagajev volčin), *Matricaria chamomilla* (kamilica), *Parus major* (velika sinica), *Scopolia carniolica* (kranjska bunika).

Razlikovalna določila v stvarnih imenih

- {85} Lastnoimenska razlikovalna določila v stvarnih imenih pišemo po siceršnjih pravilih za zapisovanje velike in male začetnice: [Civilna iniciativa Kras](#), [Črnuški dom na Mali planini](#), [Kavarna Evropa](#), [Visoka šola za zdravstvo Novo Mesto](#), [Radio Murski val](#).

- {86} Z veliko začetnico pišemo tiste prvotno občne sestavine v stvarnih imenih (npr. *lev*, *rdeča žoga*), ki so v imenovalniški obliki in izražajo pomen 'z imenom': [Hotel Lev](#), [Osnovna šola Koroški jeklarji](#), [Ustanova Mali vitez](#), [Ustanova Rdeča žoga](#).

- {87} Če razlikovalno določilo izraža pomen 'se imenuje po ...', stoji v roditeljskem, npr. [Gimnazija Rudolfa Maistra](#).

{88} POSEBNOST

Razlikovalno določilo v pomenu 'ki se imenuje po osebi/osebah' je v redkih registriranih stvarnih imenih v imenovalniku namesto v roditeljskem: [Gimnazija Venó Pilon](#), rod. ed. [Gimnazije Venó Pilon](#).

- {89} Sklon zemljepisnega imena kot razlikovalnega določila je odvisen od tipa imena: nekrajevno ime je pogosteje v roditeljskem ([Pošta Slovenije](#), [Planinska zveza Slovenije](#), [Svet Evrope](#)), krajevno ime pa v imenovalniku ([Lip Bled](#), [Marina Portorož](#), [Železarna Jesenice](#)).

{90} POSEBNOST

V redkih primerih je zemljepisno nekrajevno ime v vlogi razlikovalnega določila v imenovalniku: [Radio Slovenija](#), rod. ed. [Radia Slovenija](#).

>>> *Podrobneje o sklanjanju stvarnih imen z razlikovalnim določilom ter o izjemah gl. poglavje »Sklanjanje samostalniških zvez« (Slovníčni oris za pravopis).*

Vrstilni števniki v stvarnih imenih

{91} Stvarno ime ohranja veliko začetnico prve sestavine, kadar ga dopolnjuje spremenljivi vrstilni števniki: [17. Ljubljanski maraton](#), [22. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture](#). Ubeseđeni vrstilni števniki, ki je del lastnega imena, pišemo z veliko začetnico: [Četrta osnovna šola Celje](#), [Drugi brižinski spomenik](#) (nasproti [Brižinski spomeniki](#)).

{92} POSEBNOST

Tako sestavljena imena je treba ločevati od vrstnih poimenovanj prireditev, v katerih prvo sestavino pišemo z malo začetnico: [XII. regijsko srečanje mladih raziskovalcev](#), [57. zasedanje Mednarodnega statističnega inštituta](#), [23. zborovanje Arhivskega društva Slovenije](#), prav tako ohrani malo začetnico tudi ubeseđeni vrstilni števniki: [dvanajsto regijsko srečanje mladih raziskovalcev](#).

Posebnosti pri pisanju nekaterih skupin stvarnih imen

Imena regij, dežel in okolišev

{93} Imena slovenskih kohezijskih, razvojnih, statističnih in turističnih regij pišemo z veliko začetnico: [Vzhodna Slovenija](#), [Zahodna Slovenija](#); [Obalno-kraška razvojna regija](#), [Podravska razvojna regija](#); [Osrednjeslovenska statistična regija](#), [Primorsko-notranjska statistična regija](#); [Alpska Slovenija](#), [Termalna Panonska Slovenija](#). Enako velja za imena vinskih dežel in okolišev, ki so navadno prekrivna z zemljepisnimi imeni ([Kras](#), [Podravje](#), [Posavje](#)).

{94} Imena regij so zgradbeno različna. Vrsto določilo pred imenom pišemo z malo začetnico: kohezijska regija [Zahodna Slovenija](#), [statistična regija](#)

Jugozahodna Slovenija, vinska dežela Posavje, vinorodni okoliš Vipavska dolina.

- ✍ V nestrokovnih besedilih in kadar želimo poudariti vrstnost, se pogosto uporabljajo tudi krajša ali poljudna poimenovanja, pisana z malo začetnico (tip [Podravska/podravska regija](#)).

>>> O prekrivnosti stvarnih imen in opisnih oziroma vrstnih poimenovanj gl. poglavje »Prekrivnost lastnih imen in stvarnih lastnih imen in občnih poimenovanj«.

Imena izdelkov in znamk

{95} Prvo ali edino sestavino zaščitenih ali lastniških imen ter znamk različnih tipov industrijskih izdelkov in storitev pišemo z veliko začetnico, pri tem upoštevamo uradni zapis: [Adidas](#), [Alpsko mleko](#), [Argeta](#), [Aspirin](#), [Coca-Cola](#), [Cockta](#), [Ford](#), [Fructal](#), [Moneta](#), [Nokia](#), [Paloma](#), [Pips](#), [Suzuki Vitara V6](#), [Teflon](#), [Visa](#), [Zelene doline](#).

{96} POSEBNOSTI

1. Posebno skupino imen izdelkov predstavljajo imena zdravil in farmacevtskih izdelkov, ki jih pišemo z veliko začetnico, saj so zaščiteni kot industrijska lastnina: [Aspirin](#); [Calpol](#), [Lekadol](#); [Diverin](#), [Ibubel](#). Z malo začetnico pišemo njihove farmacevtske učinkovine: [acetilsalicilna kislina](#); [paracetamol](#); [ibuprofen](#).
 2. Kadar poimenovanje nastane iz imena izdelka ali iz znamke in ne zaznamuje določenega izdelka, temveč vrsto, ga pišemo z malo začetnico, npr. poimenovanje [kalodont](#) v pomenu 'zobna pasta, krema' je nastalo iz imena izdelka [Kalodont](#); poimenovanje [šeleshamer](#) v pomenu 'trši risalni papir' je nastalo iz znamke papirja zahodnonemške tovarne [Schoellershammer](#). Tako še [celofan](#), [pips](#), [selotejp](#), [tetrapak](#) ipd.
 3. Iz tehničnih in avtomobilskih znamk pogosto nastanejo tudi enakozvočna imena serijskih izdelkov, ki jih pišemo z malo ali veliko začetnico, npr. [Ford](#) (oseba, podjetje, znamka), [Ford/ford](#) (izdelek) – [ford](#) (vrsta vozila).
- ✍ V grafičnih zapisih so zaščiteni ali lastniška imena pogosto pisana tudi s samimi malimi črkami (npr. [adidas](#), [amazon](#), [facebook](#), [twitter](#)), vendar tega ne prenašamo v besedilno rabo. Besedilno so znamke pisane z veliko začetnico: [Adidas](#), [Amazon](#), [Facebook](#), [Twitter](#).

Imena listin, konvencij, pogodb in uredb

{97} Prvo sestavino uradnih imen listin, konvencij, pogodb in uredb pišemo z veliko začetnico ([Brionska deklaracija](#), [Lizbonska pogodba](#), [Schengenski sporazum](#)), neprve sestavine pa pišemo glede na to, ali so občno poimenovanje ali lastno ime, pri čemer sledimo polnim imenom v pravnih dokumentih: [Deklaracija o neodvisnosti ZDA](#), [Pogodba iz Nice](#), [Pogodba o Evropski uniji](#), [Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih](#).

{98} POSEBNOST

Le izjemoma se z dalj časa trajajočo rabo kot lastna imena uveljavijo tudi skrajšane različice, ki sicer nedvoumno zaznamujejo isto listino, a nimajo uradnega značaja, npr. [Avstrijska državna pogodba](#) ob [Sporazum o ponovni vzpostavitvi samostojne in demokratične Avstrije](#). Večinoma pa jih imamo za neuradna in jih pišemo z malo začetnico, npr. [vatikanski sporazum za Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih](#).

Imena meddržavnih zvez

{99} Imena meddržavnih zvez so lastna imena, kadar je nedvoumno znano, kdaj je zveza nastala in kdo v njej sodeluje: [Arabska liga](#), [Evropska unija](#), [Organizacija afriške enotnosti](#), [Organizacija združenih narodov](#), [Renska zveza](#), [Sveta aliansa](#).

{100} POSEBNOST

Neuradna ali publicistična poimenovanja takih zvez so pisana z malo začetnico: [mala antanta](#), [os Rim–Berlin–Tokio](#), [trojni pakt](#), [velika antanta](#), [weimarski trikotnik](#).

Skrajšana stvarna imena

{101} Za nekatera stvarna imena se je v širšem krogu pišočin uveljavila raba skrajšanih imenskih oblik, ki jih pišemo z veliko začetnico: [Cerkev](#) (< [Katoliška cerkev](#), [Rimokatoliška](#) ali [Rimskokatoliška cerkev](#)), [Unija](#) (< [Evropska unija](#)), [Združeni narodi](#) (< [Organizacija združenih narodov](#)).

✎ V uradovnih in strokovnih besedilih se zaradi gospodarnosti in lažje berljivosti le izjemoma uporabljajo priložnostno skrajšana

imena, pisana z veliko začetnico, na katera je ob prvi pojavitvi posebej opozorjeno, npr. Ker je Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) v zadnjih dneh dobil veliko vprašanj glede nove osebne izkaznice ...

Prekrivnost stvarnih lastnih imen in občnih poimenovanj

{102} Z malo začetnico pišemo poimenovanja, enakozvočna s stvarnimi lastnimi imeni, v naslednjih kategorijah

- a) društva, organizacije, stranke, vojaške enote, ustanove, podjetja ipd.: **izobraževalni center, liberalna stranka, nogometni klub, opekarna, osnovna šola, prva gorska četa, tovarna traktorjev;**
 - ✎ Takaka poimenovanja so pogosto deloma ali popolnoma enakozvočna z nekaterimi lastnoimenskimi; kadar pri pisanju ne mislimo na lastno ime posameznega društva, organizacije, stranke ipd., temveč na enega ali več predstavnikov vrste, uporabljamo malo začetnico: **Delam na upravni enoti v Ljubljani ali na ljubljanski upravni enoti.; Srečanje predstavnikov filozofskih fakultet iz Maribora in Ljubljane.**
- b) organi (odbori, komisije, sveti, delegacije ipd.), kadar je v (zlasti nestrokovnem) besedilu poudarjena njihova vrsta ali funkcija, njihovo (natančno) lastno ime pa za sporočanje ni bistveno: **seja odbora za pospeševanje slovenščine na neslovenskih univerzah; Na občnem zboru društva so izvolili komisijo za sklepe.; Predlog slovenske vlade bo prišel v javno razpravo.; Inšpektorji so se sešli na ministrstvu za notranje zadeve.;**
 - ✎ Pri večini stvarnih imen je mogoče razliko med občnim poimenovanjem in lastnim imenom razbrati le iz sobesedila:
 - **Naročili so katalog učbenikov za osnovno šolo. nasproti Vpisal se je na Osnovno šolo Prežihovega Voranca.;**
 - **Mineva prvih sto dni mandata devete slovenske vlade. nasproti 58. redna seja Vlade RS.**
- c) zakonski in drugi predpisi, uradni dokumenti ipd., kadar je v (zlasti nestrokovnem) besedilu poudarjena njihova vsebina ali vrsta, ne pa njihovo (natančno) lastno ime: **poslansko vprašanje o**

načrtovanem zakonu o visokem šolstvu; uredba vlade o prestrukturiranju kmetijske panoge; Veliko slabe volje je povzročil pravilnik o nujni medicinski pomoči zaradi zmanjšanja števila zdravnikov.

- ✎ V nestrokovnih, zlasti publicističnih besedilih se pogosto uporabljajo tudi krajša poljudna poimenovanja, pisana z malo začetnico:
 - **Ministrstvo za gospodarstvo RS** (lastno ime državnega organa) – **ministrstvo za gospodarstvo** (vrsta, funkcija državnega organa) – **gospodarsko ministrstvo** (krajše poljudno poimenovanje);
 - **Zakon o avtorski in sorodnih pravicah** (lastno ime pravnega akta) – **zakon o avtorskih pravicah** (krajše poljudno poimenovanje);
 - **Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov** (lastno ime pravnega akta) – **protikadilski zakon** (krajše poljudno poimenovanje) ipd.

Izrazi posebnega razmerja ali spoštovanja

{103} Raba izrazov posebnega razmerja ali spoštovanja je omejena na protokolarne in vljudnostne ogovore ter pisemsko sporočanje in oglaševanje. Te izraze pišemo z malo ali veliko začetnico.

✎ Če se v besedilu odločimo za uporabo velike začetnice, da poudarimo vikanje ali tikanje, je zaželeno, da smo pri rabi dosledni.

✎ Raba male začetnice ne kaže na nespoštovanje.

{104} Taki izrazi so osebni in svojilni zaimki za ogovorjeno osebo: **Ti**, **Vidva/Vidve/Vedve**, **Vaju**, **Ve**, **Vi/Ve**, **Oni**; **Tvoj**, **Vajin**, **Vaš**. Raba velike začetnice velja za vse sklone (npr. **Tebe**, **z Vami**, **Vajinemu**), tudi za naslonske oblike (**Te**): **Hvala Ti za nasvet.**; **Želim Vam prijetne praznike.**; pri onikanju: **Gospa si Jih je zapomnila.**

- ✎ Množinske oblike osebnih in svojilnih zaimkov, rabljene za kolektiv, npr. v uradnih dopisih, pri naslavljanju različnih teles, odborov, komisij ipd., pišemo z malo začetnico.

- {105} Samo na protokolarne priložnosti je omejena raba velike začetnice za ogovarjanje ljudi na posebnih položajih, in sicer
- za veleposlanika/veleposlanico; predsednika/predsednico vlade ali parlamenta (Njegova/Njena Ekscelenca): obisk Njegove ekscelence/Ekscelence generalnega sekretarja Sveta Evropske unije;
 - za kardinala (Vaša/Njegova Eminenca), cerkvenega poglavarja, npr. papeža, dalajlamo, patriarha itd. (Vaša/Njegova Svetost): Njegova svetost/Svetost papež, Njegova svetost/Svetost dalajlama;
 - monarha/monarhinjo (Vaše/Njegovo/Njeno Veličanstvo), pripadnike plemstva (Vaša/Njegova/Njena Visokost), npr.: Njeno veličanstvo/Veličanstvo kraljica Elizabeta II., Njegova knežja visokost/Visokost Albert II., monaški knez.

Pridevniki iz lastnih imen

- {106} Vrstne pridevnike na *-ski/-ški* in *-ovski/-evski*, *-anski* ipd. izpeljujemo iz imen bitij, zemljepisnih in stvarnih imen. Pišemo jih z malo začetnico: alpski (< Alpe); beethovnovski (< Beethoven); cankarjanski, cankarški, cankarjevski (< Cankar); demosovski (< Demos); goriški (< Gorica); natovski (< Nato). Enako velja za pridevnike, izpeljane iz kratic: RTV-jevski/ertevejevski (< RTV).
- {107} Svojlne pridevnike na *-ov/-ev* ali *-in* izpeljujemo iz imen bitij in stvarnih imen. Pišemo jih z veliko začetnico: Adamov (< Adam), Cankarjev (< Cankar), Župančičev (< Župančič); Karmenin (< Karmen), Kobilčin (< Kobilca); Alpinin (< Alpina), Demosov (< Demos), Merkurjev (< Merkur), Natov (< Nato).

{108} POSEBNOST

Pridevnik **Božji** pišemo z veliko začetnico, če ga uporabljamo kot svojilni pridevnik (v pomenu 'od Boga').

{109} Pri svojilnih pridevnikih z obrazili -ov/-ev ali -in, ki nastopajo v prirednih zvezah in ki jih povezujemo z vezajem, ohranjamo veliko začetnico pridevnikov: [Alberti-Žnideršičev panj](#), [Breznik-Ramovšev pravopis](#). Enako velja za malo začetnico pri povezovanju izlastnoimenskih vrstnih pridevnikov na -ski/-ški in -ovski/-evski, -anski: [baltsko-slovanski jeziki](#), [rusko-ameriški vrh](#).

>>> O posebnostih zapisa velike začetnice pri priredno povezanih zemljepisnih imenih gl. poglavje »Velika začetnica v nekrajevnih imenih« (III. Velika in mala začetnica).

>>> O tvorbi pridevnikov iz lastnih imen gl. poglavje »Tvorba pridevnikov« (Slovnični oris za pravopis).

>>> O razmerju med prirednimi in vezalnimi zloženkami gl. poglavje »Vezalne zloženke« (Pisanje skupaj ali narazen).

Izlastnoimenski pridevniki s priponskimi obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah

{110} Z veliko začetnico pišemo izlastnoimenske pridevnike z obrazili -ov/-ev (ali -in) v stalnih besednih zvezah, ki zaznamujejo duhovno last ali častna poimenovanja, na primer izume in iznajdbe: [Beauforteva/Beaufortova lestvica](#), [Gauß-Krügerjev koordinatni sistem](#), [Geiger-Müllerjev števec](#), [Higgsov bozon](#), [Hipokratova prisega](#), [Ludolfovo število](#), [Mozartove kroglice](#), [Newtonov zakon](#), [Ohmov zakon](#), [Pitagorov izrek](#).

{111} Z veliko začetnico pišemo pridevnike z obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah, ki poimenujejo

- a) nagrade: [Borštnikov prstan](#), [Cankarjevo priznanje](#), [Nobelova nagrada](#);
- b) posebne dneve ali praznike: [Prešernov dan](#), [Martinova sobota](#), [Marijino vnebovzetje](#).

>>> O posebnostih zapisa velike začetnice pri priredno povezanih zemljepisnih imenih gl. poglavje »Velika začetnica v nekrajevnih imenih« (III. Velika in mala začetnica).

{112} Z veliko ali malo začetnico pišemo pridevnike z obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah, ki se uporabljajo v različnih strokah, med drugim

- a) v medicini (bolezni, deli telesa ipd.): [Aspergerjev/aspergerjev sindrom](#), [Crohnova/crohnova bolezen](#), [Downov/downov sindrom](#), [Epstein-Barrov/epstein-barrov virus](#); [Adamovo/adamovo jabolko](#), [Evstahijeva/evstahijeva cev](#);
- b) v botaniki in zoologiji (rastlinske in živalske vrste): [Blagajev/blagajev volčin](#), [Zoisova/zoisova zvončica](#); [Humboldtov/humboldtov pingvin](#), [Scopolijev/scopolijev kozliček](#).

{113} Z veliko ali malo začetnico pišemo pridevnike z obrazili *-ov/-ev* ali *-in* v stalnih besednih zvezah, ki se uporabljajo v prenesenem pomenu (frazeološke enote); [Ahilova/ahilova peta](#) 'ranljivost', [Evin/evin kostum](#) 'golota', [Sizifovo/sizifovo delo](#) 'delo brez učinka'.

{114} POSEBNOSTI

1. V vseh navedenih skupinah so se skozi dolgo obdobje rabe kot edini uveljavili nekateri zapisi z malo začetnico, pogosto iz osebnih, predvsem rojstnih imen, npr. [kristusov trn](#), [marijini laski](#), [salomonov pečat](#) (rastline); [blažev žegen](#) 'neučinkovito sredstvo', [noetova barčica](#) (žival), [venerin griček](#) (del telesa), [vidov ples](#) (bolezen).

2. Z malo začetnico pišemo tudi podomačeno zapisane izlastnoimenske pridevnike, pri katerih se je identifikacija z izhodiščnim imenom že izgubila: [Dieslov/dizlov motor](#) (< [Diesel](#)), [Geigerjev/gajgerjev števec](#) (< [Geiger](#)), [Kneippova/knajpova kopel](#) (< [Kneipp](#)), [Sacherjeva/saherjeva torta](#) (< [Sacher](#)).

>>> O tvorbi pridevnikov iz priimkov ženskih oseb gl. poglavje »Pridevniško priponsko obrazilo *-in*« (Slovnčni oris za pravopis).

- ✍ Pri poimenovanjih po ženski osebi je mogoče izbrati opisno ubeseditev, če želimo ohraniti identifikacijo z imenom, npr. [lestvica po Virginii Apgar](#) neuradno tudi [lestvica po Apgarjevi](#). Zveza [točkovanje po apgarju](#) izhaja iz besede in kratice [apgar](#) (< [APGAR](#)). Podobno: pedagogika ([Marije](#)) [Montessori](#).
- ✍ Kadar priredni zapis tipa [Ogino-Knausova metoda](#) zaradi različnih spolov podstavnih imen ni mogoč, pri zapisu izberemo eno od naslednjih možnosti, [mera po J. H. Cochranu](#) in [M. Piazzesi](#) ali [mera po Johnu H. Cochranu](#) in [Moniki Piazzesi](#), tudi [mera po Cochranu](#) in [Piazzesijevi](#).

MALA ZAČETNICA

{115} Z malo začetnico pišemo vse razen tistega, kar se piše z veliko po pravilih, navedenih v poglavju o veliki začetnici. V poglavje o mali začetnici so vključene tiste skupine poimenovanj, ob katerih smo pri izbiri začetnice pogosto v zadregi.

Vrstna poimenovanja bitij in določila ob imenih

Nazivi in naslovi ob osebnem imenu

{116} Z malo začetnico pišemo nazive in naslove pred osebnim imenom, kadar zaznamujejo družbeni ali družabni položaj, poklic, čast, znanstveno stopnjo: **akademik** in **akademikinja** (**akad.**); **doktor** in **doktorica** (**dr.**); **docent** in **docentka** (**doc.**); **gospod** (**g.**), **gospa** (**ga.**); **pater** (**p.**); **plemeniti** in **plemenita** (**pl.**); **profesor** in **profesorica** (**prof.**); **sveti** in **sveta** (**sv.**) ipd.

>>> O pisanju nazivov ob imenih na začetku povedi gl. »Prva beseda v povedi« (III. Velika in mala začetnica).

Označevanje rodovne in plemiške pripadnosti

{117} Z malo začetnico in brez ločila ob imenu pišemo pojasnjevalne dodatke, ki so lahko tudi del imena osebe in kažejo na

- a) plemiško stopnjo, npr. **plemeniti** in **plemenita** (**pl.**), **baron** in **baronica**, **markiz** in **markiza**, **grof** in **grofica**, **vojvoda** in **vojvodinja**, **knez** in **kneginja** v imenih kot: **Andrej Komel plemeniti** in **pl. Sočebnan**, **Janez Bleiweis vitez Trsteniški**, **Marija Regina grofica Attems**;
- b) rodovno pripadnost, npr. **starejši** in **starejša** (**st.**), **mlajši** in **mlajša** (**ml.**) ter **oče**, **sin**, v imenih kot: **Johann Strauß mlajši** ali **Johann Strauß ml.**; **Dumas oče**, **Dumas sin.**

{118} POSEBNOST

Podatek o rodovnem zaporedju je pri nekaterih starejših imenih stalni pridevek, zato ga ne krajšamo in ga pišemo z veliko začetnico: **Jakob Starejši**, **Kir Mlajši**, **Plinij Starejši**.

>>> O pisanju stalnih pridevkov ob imenih zgodovinskih oseb gl. poglavje »Zgodovinska imena s stalnimi pridevki« (III. Velika in mala začetnica).

Poimenovanja človeka v evlucijskih stopnjah

{119} Z malo začetnico pišemo poimenovanja človeka v evlucijskih stopnjah: **avstralopitek** – **avstralopitekinja**, **kromanjonc** – **kromanjonka**, **misleči človek**, **neandertalec** – **neandertalka**, **spretni človek** ipd.

{120} POSEBNOST

Latinska imena evlucijskih stopenj so pisana ležeče in z veliko začetnico le v prvi sestavini: *Australopithecus* (avstralopitek), *Homo erectus* (pokončni človek), *Homo habilis* (spretni človek), *Homo neanderthalensis* (neandertalec), *Homo sapiens* (misleči človek).

Poimenovanja pripadnikov jezikovnih skupin, verstev, gibanj, nazorov, društev ipd.

{121} Z malo začetnico pišemo poimenovanja za pripadnike različnih skupin, tudi če so izpeljana iz lastnih imen in kratic. Sem spadajo redovnice in redovniki (**avguštinec**, **frančiškan** – **frančiškanka**, **jezuit**, **klarisa**, **uršulinka**), nagrajenci in nagrajenke (**kresnikovec** – **kresnikovka**, **nobelovec** – **nobelovka**, **oskarjevec** – **oskarjevka**) ter pripadniki in pripadnice:

- a) jezikovnih skupin: **ekavec** – **ekavka**, **indoevropjec** – **indoevropjka**, **kreol** – **kreolka**;
- b) verstev: **amiš** – **amišinja**, **jud** – **judinja**, **katoličan** – **katoličanka**, **kristjan** – **kristjanka**, **musliman** – **muslimanka**, **protestant** – **protestantka**, **sikh** – **sikhinja**;
- c) gibanj, nazorov ter kulturnih in družbenih skupin in usmeritev: **darwinist** – **darwinistka**, **hipi** – **hipijevka**, **hipster** – **hipsterka**, **marksist** – **marksistka**, **mladoslovenec** – **mladoslovenka**, **modernist** – **modernistka**, **obritoglavc** – **obritoglavka**, **socialist** – **socialistka**;

- č) društev, klubov in strank: **apezejevec** – **apezejevka**, **desusovec** – **desusovka**, **esdeesovec** – **esdeesovka**, **krimovka**, **kudovec** – **kudovka**, **rotarijec** – **rotarijka**;
- d) ustanov, organizacij, uslužbenci podjetij in/ali uporabniki njihovih izdelkov oziroma storitev: **lekovec** – **lekovka**, **microsoftovec** – **microsoftovka**, **novorevijaš** – **novorevijašinja**, **siolovec** – **siolovka**, **pilovec** – **pilovka**, **večerovec** – **večerovka**;
- e) oboroženih in tajnih skupin: **alkaidovec** – **alkaidovka**, **hamasovec** – **hamasovka**, **kforjavec** – **kforjevka**, **maistrovec**, **udbovec** – **udbovka**;
- f) drugih skupin: **aleksandrinka**, **freudovec** – **freudovka**, **milenijec** – **milenijka**.
- ✎ Poimenovanja pripadnikov po barvi kože, ki so bila v pravopisih uvrščena med poimenovanja po t. i. rasni pripadnosti (npr. **belec** – **belka**, **kavkazijec** – **kavkazijka**), so kot vrstna poimenovanja pisana z malo začetnico.

>>> O prekrivnosti poimenovanj za pripadnike ver in imen za pripadnike narodov gl. poglavje »Prebivalska imena« (III. Velika in mala začetnica).

{122} POSEBNOSTI

1. Nekatera poimenovanja pripadnikov in pripadnic, izpeljana iz črkovalnih kratic, zapisujemo s kratico (**FDV-jevec** – **FDV-jevka**, **NLB-jevec** – **NLB-jevka**, **RTV-jevec** – **RTV-jevka**) ali tudi razvezano: **ertevejevec** – **ertevejevka**.
2. V redkih primerih, ko poimenovanja pripadnikov skupin niso izpeljana iz stvarnega lastnega imena, temveč so z njim prekrivna, se je uveljavil zapis z veliko začetnico: **Čuki** (ime glasbene skupine) – **Čuk** (član skupine); tako še **Avsenik**, **Sokol**, **Viola** ipd. Kadar je razumevanje zaradi prekrivanja z občnim poimenovanjem oteženo, uporabimo opisno zvezo, npr. **član Sokola**. Če poimenovanja niso prekrivna z imenom, ampak gre za iskanje podobnosti in primerjave (**Skakalci so kot orli**; **zmaga risov**), jih pišemo z malo začetnico (**orli**, **risi**).

Stvarna občna poimenovanja

Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev

{123} Z malo začetnico pišemo časovne opredelitve, tj. poimenovanja

- a) dnevov in mesecev: **ponedeljek**, **sobota**; **avgust**, mali traven, rožnik;
- b) državnih in verskih praznikov: **dan državnosti**, **dan samostojnosti in enotnosti**, praznik **dela**; **božič**, **pepelnica**, **velika noč**; **hanuka**, **ramadan/ramazan**;
- c) posebnih datumov: **novo leto**, **silvestrovo**, **martinovo**;
- č) mednarodnih, priložnostnih ali spominskih dnevov, mesecev, tednov in let: **dan spomina na žrtve holokavsta**, **mednarodni dan maternega jezika**, **svetovni dan čebel**; **teden razoroževanja**; **mednarodni mesec boja proti raku dojk**; **leto mladih**, **mednarodno leto zdravja rastlin**.

{124} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime, ga pišemo z veliko začetnico: **dan Rudolfa Maistra**, **dan vrnitve Primorske k matični domovini**, **dan Zemlje**. Enako velja za pridevnike, izpeljane iz lastnega imena: **Prešernov dan**; **Marijino vnebovzetje** (nasproti **veliki šmaren** ali **velika maša** ali **velika gospojnica**); **Martinova sobota**, **Silvestrov večer** (nasproti **silvestrovo**) in **Vidov dan**.

>>> *O izlastnoimenskih pridevnikih s priponskimi obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah gl. poglavje »Pridevniki iz lastnih imen« (III. Velika in mala začetnica).*

✍ V zasebnem pisanju se namesto male začetnice pogosto uporablja velika začetnica, še zlasti v voščilih ob verskih praznikih.

Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

{125} Z malo začetnico (razen morebitne lastnoimenske sestavine) pišemo poimenovanja različnih zgodovinskih dogodkov, ki so opisnega značaja, nastala pogosto v poznejšem obdobju. Sem uvrščamo poimenovanja

- a) vojn, bitk in front: balkanske vojne, desetdnevna vojna, druga svetovna vojna, osamosvojitvena vojna, tridesetletna vojna, trojanska vojna, zalivska vojna; bitka pri Termopilah, kosovska bitka; soška fronta;
- b) vstaj in revolucij: arabska pomlad, ilindenska vstaja, varšavska vstaja; francoska revolucija, marčna revolucija, oktobrska revolucija;
- c) drugih zgodovinskih dogodkov: brexit, dachavski procesi, daytonski mir, drugi vatikanski koncil, ljubljanski kongres, nürnberški procesi, tridentinski koncil, vižmarski tabor.

{126} Z veliko začetnico pišemo lastna imena v zvezah, s katerimi poimenujemo zgodovinske dogodke (bitka za Midway, mirovna konferenca v Brest-Litovsku, obleganje Leningrada), in svojilne pridevnike, izpeljane iz lastnega imena: Friedjungov proces, Marshallov plan, Nagodetov proces.

 Od poimenovanj dogodkov (vestfalska konferenca, mirovna konferenca v Versaillesu ali versajski mir) je treba ločiti listine, pogodbe, premirja, ki so uradni dokumenti in so zato stvarna lastna imena: Brest-litovski mir, Versajski mir, Vestfalski mir (mirovne pogodbe). Podobno Lizbonska pogodba, Trianonska pogodba.

Poimenovanja nagrad, priznanj in častnih nazivov

{127} Z malo začetnico pišemo poimenovanja

- a) nagrad, priznanj in odlikovanj: kresnik, grammy, viktor, zlata palma; priznanje za hrabrost; medalja za hrabrost, srebrni red za zasluge;
- b) častnih nazivov: častni meščan – častna meščanka, kralj cvička, vinska kraljica, prometej znanosti;
- c) športnih trofejev: olimpijska zlata medalja, veliki kristalni globus, zlata lisica.

{128} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime kot prilastkovna razlikovalna sestavina, jo pišemo z veliko začetnico: nagrada Saharova, plaketa mesta Ljubljane, red generala Maistra; kralj Krvavca, miss Slovenije. Z veliko začetnico pišemo svojilne pridevnike v poimenovanjih nagrad,

priznanj ipd.: **Bloudkova plaketa**, **Borštnikov prstan**, **Ješkova nagrada**, **Vegovo priznanje**, **Unicefov ambasador** in **nagrada Prešernovega sklada**.

✎ Od poimenovanj nagrad ipd. ločimo pogosto enakozvočna imena prireditelj, ki jih pišemo z veliko začetnico: **Zlata lisica** (nagrado pišemo z malo začetnico: **zlata lisica**).

>>> O izlastnoimenskih pridevnikih s priponskimi obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah gl. poglavje »Pridevniki iz lastnih imen« (III. Velika in mala začetnica).

Poimenovanja nazorov, smeri in gibanj

{129} Z malo začetnico pišemo poimenovanja umetnostnih in filozofskih smeri (**ekspresionizem**, **moderna**, **renesansa**), političnih gibanj (**bonapartizem**, **golizem**, **janzenizem**, **peronizem**, **sionizem**), verskih gibanj (**anglikanstvo**, **budizem**) ter drugih nazorov in gibanj (**darwinizem**, **ilirizem**).

Poimenovanja jedi

{130} Poimenovanja jedi niso lastna imena, pišemo jih z malo začetnico: **goveja juha**, **idrijski žlikrofi**, **potica**, **prekmurska gibanica**.

{131} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime kot prilastkovna razlikovalna sestavina, ga pišemo z veliko začetnico: **goveji file Stroganov**, **hruška lepe Helene**, **pečenka Wellington**. Enako velja za pridevnike na -ov/-ev ali -in, izpeljane iz lastnih imen: **Melbina breskev**, **Prešernove kroglice**.

{132} POSEBNOST

Izlastnoimenski pridevniki, ki se ustalijo v podomačenem zapisu, so zapisani z malo začetnico, npr. **Kneippova kava** nasproti **knajpova kava**.

>>> O izlastnoimenskih pridevnikih s priponskimi obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah gl. poglavje »Pridevniki iz lastnih imen« (III. Velika in mala začetnica).

Poimenovanja športnih in družabnih iger

{133} Z malo začetnico pišemo poimenovanja športnih iger in disciplin (**kriket**, **mali nogomet**, **ragbi**, **šah**, **vaterpolo**), športnih prireditev (**atletski miting**, **igre brez meja**, **olimpijske igre**) in družabnih iger (**človek, ne jezi se**, **domine**, **gnilo jajce**, **mikado**, **mlin**, **ristanc**, **spomin**).

{134} Če je v poimenovanju igre lastno ime, ga pišemo z veliko začetnico: **igrati se kavboje** in **Indijance**, **karte za črnega Petra**.

{135} POSEBNOSTI

1. Imena družabnih iger pišemo z veliko začetnico le takrat, ko se nanašajo na ime industrijskega izdelka oziroma znamke: **Prodajam novo družabno igro Moja Slovenija**.

2. Nekatero sodobno avtorsko igro z zaščitenim ali lastniškim imenom (**Activity**, **Monopoly**, **Tetris**) so dobile tudi vrstni pomen in jih zato pišemo z malo začetnico in podomačeno: **aktiviti**, **monopoli**, **tetris**.

>>> O pisanju imen izdelkov in znamkah gl. poglavje »Imena izdelkov in znamk« (III. Velika in mala začetnica).

POSEBNOSTI PRI RABI VELIKE IN MALE ZAČETNICE

Zapisovanje spletnih naslovov, naslovov pri elektronskem sporočanju in v računalniškem jeziku

{136} V spletnih naslovih vse enote zapisujemo z malo začetnico, čeprav so med njimi tudi lastna imena (<http://www.gorenje.si>). Tako se je uveljavilo tudi v elektronskih naslovih: france.kuhar@siol.net.

{137} S samimi malimi črkami pišemo kratice in okrajšave iz računalniškega jezika, ki označujejo

- a) spletne domene: **.si** (< Slovenija), **.org** (< organizacija), **.com** (< company, podjetje);

- b) vrste dokumentov: **.doc** (< document), **.pdf** (< portable document format).

Tudi zapisi enot v računalniških programih so pisani s samimi malimi črkami: `</script></div>`.

Raba velike začetnice sredi besede

- {138} Pri nekaterih besedah se velika začetnica iz podstave (**McCarthy**, **McDonald's**; **PostScript**, **EasyWriter**; **InterCity**, **AirBeletrina**) ohrani tudi v novonastali tvorjenki in formulah: **McDonald'sov hamburger**, **InterCityjev vlak**, **NaCl**.

Mala začetnica na začetku lastnega imena

- {139} V nekaterih, zlasti stvarnih imenih se pojavlja zapis z malo, in sicer s črkama *e* in *i* na prvem mestu: **eVsebine**, **eDavki**, **eZdravstvo**, **eBay**; **iRazglednica**, **iPhone**. V teh primerih črki *e* in *i* nadomeščata pridevnike **elektronski** in **spletni** oziroma **internetni**. V novejših besedilih pa je namesto črk *e* ali *i* uporabljena tudi kaka druga črka, zgolj po analogiji: **Portal zVem** omogoča dostop do storitev **eRecept** in **eNaročanje**.

 Raba male začetnice namesto velike in velike začetnice sredi besede je povezana z željo po opaznosti poimenovanja in stiliziranju, zlasti v oglasnih besedilih (**EasyJet**, **sLOVENija**, **JezikOvnoTehnološki Abonma – JOTA**).

>>> O mali začetnici na začetku povedi gl. poglavje »Prva beseda v povedi« (III. Velika in mala začetnica).

>>> O pisanju imen izdelkov in znamkah gl. poglavje »Imena izdelkov in znamk« (III. Velika in mala začetnica).

Raba velike in male začetnice v okrajšavah besednih zvez

- {140} Okrajšane besede načeloma ohranijo začetnico, na primer **pr. Kr.** (< pred Kristusom), **Ur. l.** (< Uradni list). Pri nekaterih prevzetih okrajšavah je zapis male ali velike začetnice neodvisen od zapisa v neokrajšani besedi,

na primer: **P. S.** (< post scriptum 'pripis'), **A. D.** (< anno Domini 'v letu Gospodovem'), **A. M.** (< air mail 'letalska pošta'), **N. N.** (< nomen nescio 'neznan').

PRILOGA: »NEPRVE SESTAVINE ZEMLJEPISNIH IMEN«

{141} Pravopisno pravilo za pisanje neprvih sestavin v zemljepisnih imenih (člen 61) določa, da te v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico (**Bukov Vrh**), v nekrajevnih imenih pa z malo začetnico (**Bukov vrh**). Zapis nekrajevnih imen (predvsem imen vzpetin in gora), ki ne sledijo predstavljenemu mehanizmu, ureja pravopisno pravilo v členu 62:

Pri poimenovanju vzpetin in gora so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja (**Grmada, Kladivo, Oltar, Rog, Stog**), nekatera so prekrivna tudi z geografskimi izrazi (**Kočna, Kuk, Rokav, Špik**). Veliko začetnico so ohranila tudi potem, ko je ime gore dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: **Polhograjska Grmada; Veliko Kladivo, Malo Kladivo; Mali Oltar, Veliki Oltar; Spodnji Rokav, Srednji Rokav; Kočevski Rog; Jezerska Kočna, Kokrska Kočna; Livški Kuk; Jezerski Stog; Poliški Špik**.

Zbirka »Neprve sestavine zemljepisnih imen« vsebuje nabor 212 besed ali zvez (*severna stena, vinska pot*), ki se pojavljajo kot neprve v 837 nekrajevnih in krajevnih imenih in so posledično pisane z veliko ali malo začetnico. Razlage teh besed so povzete ali po *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* ali področnih terminoloških slovarjih na portalu Fran, nekatere pa je oblikovala delovna skupina. Če oznako vira v oklepaju za razlago spremlja zvezdica, je bila uporabljena razlaga malenkostno spremenjena, npr. beseda *slap* je v SSKJ razložena kot »večja količina vode, ki v loku pada z višjega mesta na nižje zaradi navpičnega, strmega zemljišča«, v zbirki pa kot »večja količina v loku padajoče vode«. Če se neprva sestavina pojavlja v geografskem pomenu zgolj v lastnem imenu, je razlaga uvedena s pojasnilom »v lastnih imenih«. Razlagi v razdelku krajevno in/ali nekrajevno ime sledi navedba imen, ki so bila izbrana kot najpogostejše pojavitve v besedilnem korpusu Gigafida 2.0 in *Slovarju slovenskih eksonimov* (2013). Če ime ne označuje zemljepisne danosti, ki bi bila pomensko prekrivna s pomenom neprva sestavina, imenu sledi identifikacijska umestitev, zapisana med pokončnicama. Npr. beseda *graben* je razložena kot »manjša ozka dolina s strmimi pobočji«, v zvezi, ki je zemljepisno lastno ime, pa je *Mačkov graben* ime potoka. V zbirko niso vključene enote državne ali pokrajinske uprave, ki jih uvrščamo med

stvarna imena (npr. *pokrajina, provinca, vojvodina*), razen če so del zemljepisnega imena (npr. imena države ali zvezne države).

Namen zbirke je torej uporabniku pravopisnega priročnika osvetliti razmerja med pomenom geografskih izrazov in občnih poimenovanj (ki imajo lahko tudi geografski pomen) ter imeni, v katerih ti izrazi ali besede nastopajo.

LEGENDA:

GTS = Geografski terminološki slovar
UTS = Urbanistični terminološki slovar
PnTS = Planinski terminološki slovar
PrTS = Pravni terminološki slovar
SSKJ = Slovar slovenskega knjižnega jezika

arhipelag

skupina bližnjih otokov v oceanih, morjih (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Aleksandrov arhipelag](#), [Kanadski arhipelag](#), [Zadrski arhipelag](#)

avenija

široka mestna cesta, navadno z drevoredom in širokimi pločniki na obeh straneh (UTS)

NEKRAJEVNO IME: [Peta avenija](#), [Madisonova avenija](#)

baba

1. po ljudskem verovanju *bajeslovno bitje, ki nastopa v podobi hudobne ali prijazne starke (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Divje babe](#) [arheološko najdišče]

2. v lastnih imenih *izrazita osamela skala, del gore ali gora z razklanim vrhom (PnTS)*

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Dovška Baba](#), [Ljubeljska Baba](#), [Velika Baba](#) (člen 62)

barje

močvirnat svet, na katerem iz rastlinskih ostankov nastaja šota (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Ljubljansko barje](#), [Lovrenško barje](#)

bazen

območje z naravnimi bogastvi (UTS)

NEKRAJEVNO IME: Doneški bazen, Kuzneški bazen

bistrica

čista, prozorna voda potokov ali rek; reka ali potok, ki hitro teče (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Kamniška bistrica, Tržiška bistrica

KRAJEVNO IME: Bohinjska Bistrica, Gornja Bistrica, Ilirska Bistrica, Kamniška Bistrica, Srednja Bistrica

blato

z zastajajočo vodo trajno prepojen svet; sopomenka močvirje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Hutovo blato, Kobariško blato

KRAJEVNO IME: Gorenje Blato, Spodnje Blato

boršt

narečno z drevjem strnjeno porasel svet; sopomenka gozd (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: Hudičev boršt, Gotenski boršt, Udin boršt

brdo

nevisoka, navadno podolgovata vzpetina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Govško brdo, Lepo brdo

KRAJEVNO IME: Lesno Brdo, Medvedje Brdo, Prapetno Brdo

v množini brda v podolgovate vzpetine razčlenjena pokrajina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Goriška brda, Orehovška brda, Senožeska brda

KRAJEVNO IME: Dolga Brda, Mala Brda

breg

1. pas zemlje ob vodi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Zahodni breg |ozemlje na desnem bregu reke Jordan|

2. nagnjen svet, strmina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Serdiški breg |vrh|, Sotinski breg |vrh|

KRAJEVNO IME: Mali Breg, Robidni Breg, Zali Breg

brezno

zelo globoka, pogosto kraška jama s strmimi stenami

NEKRAJEVNO IME: Brezarjevo brezno, Črnlesko brezno, Malo brezno, Marijino brezno

celinska polica

dno obrežnega morja; sopomenka šelf (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Arafurska celinska polica, Keltska celinska polica, Sundska celinska polica

cesta

širša, načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Celovška cesta](#), [Koroška cesta](#), [Rimska cesta](#), [Slovenska cesta](#)

KRAJEVNO IME: [Ptujška Cesta](#), [Stara Cesta](#)

čelo

gladki, izbočeni vrhnji del (skalnatega) pobočja (GTS*)

NEKRAJEVNO IME: [Toško čelo](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: [Toško Čelo](#)

dedec

v lastnih imenih izrazito pokončna, osamela živa skala, gora ali njen del (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Kamniški Dedec](#), [Lučki Dedec](#) (člen 62)

dežela

obsežnejše, s kakimi značilnostmi povezano ozemlje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Adelijina dežela](#), [Jutrova dežela](#), [Viktorijina dežela](#)

dobrava

valovit ravninski svet, deloma porasel z drevjem (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Zajčja dobrava](#); [Tezenska dobrava](#) |del Maribora|

KRAJEVNO IME: [Blejska Dobrava](#), [Cerkljanska Dobrava](#), [Mislinjska Dobrava](#)

dol

starinsko nižji, navadno podolgovat svet med hribi ali v gričevnati pokrajini;

sopomenka *dolina* (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Košški dol](#), [Medji dol](#), [Medvedji dol](#)

KRAJEVNO IME: [Lončarjev Dol](#), [Jareninski Dol](#), [Jurovski Dol](#), [Spodnji Jakobski Dol](#)

dolina

nižji, navadno podolgovat svet med hribi ali v gričevnati pokrajini (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Logarska dolina](#), [Savinjska dolina](#), [Šaleška dolina](#), [Vipavska dolina](#); [Rožna dolina](#) |del Ljubljane|

KRAJEVNO IME: [Jarčja Dolina](#), [Logarska Dolina](#), [Rožna Dolina](#), [Velika Dolina](#)

draga

1. *manjša dolina*, navadno stranska; sopomenka *vrtača* (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Smrekova draga](#); [Jurjevanska draga](#) |del Črnomlja|

KRAJEVNO IME: [Spodnja Draga](#), [Volčja Draga](#), [Zgornja Draga](#)

2. *manjši zaliva*

NEKRAJEVNO IME: [Mala draga](#)
KRAJEVNO IME: [Senjska Draga](#)

drevored

cesta z vrsto dreves na eni strani ali na obeh straneh (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Kettejev drevored](#), [Jakopičev drevored](#)

država

organizirana politična skupnost, ki ima na prostorsko omejenem ozemlju suvereno oblast (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Neodvisna država Samoa](#), [Večnacionalna država Bolivija](#), [Združene države Amerike](#), [Združene države Mikronezije](#), [Združene mehiške države](#)

dvor

starinsko dvorišče, navadno kmečko (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Bavarski dvor](#) |del Ljubljane|
KRAJEVNO IME: [Dravski Dvor](#), [Pesniški Dvor](#), [Stari Dvor](#)

emirat

v arabskem okolju področje, na katerem ima oblast emir (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Združeni arabski emirati](#)

erg

pokrajina peščenih sipin v puščavi (GTS)
NEKRAJEVNO IME: [Veliki bilmski erg](#), [Veliki vzhodni erg](#)

federacija

država, sestavljena iz dveh ali več načeloma enakopravnih teritorialnih enot (PrTS)*
NEKRAJEVNO IME: [Ruska federacija](#)

fužina

nekdanj topilnica železa, navadno s predelovalnico (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Nove Fužine](#) |del Ljubljane| (člen 62)
KRAJEVNO IME: [Stara Fužina](#), [Zgornje Fužine](#) |zaselek|

gaj

redok, negovan gozd (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Mozirski gaj](#) |park|, [Zbiljski gaj](#) |soseska|, [Zeleni gaj](#) |soseska|
KRAJEVNO IME: [Spodnji Gaj](#)

gejzir

vroč vrelec, ki v presledkih brizga visoko v zrak

NEKRAJEVNO IME: [Enkeladovi gejzirji](#) |ledeni gejzirji na Saturnovi luni Enkelad|

glava

zaobljena, kopasta skalna tvorba v steni, vrh (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Šmarjetna glava](#), [Šitna glava](#), [Orlove glave](#)

globel

vdolbina na kopnem ali v morskem dnu (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Barentsova globel](#), [Irijska globel](#)

gora

izrazita, visoka vzpetina zemeljskega površja (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Šmarna gora](#), [Trška gora](#), [Uršlja gora](#); [Črna gora](#) |država|

KRAJEVNO IME: [Babna Gora](#), [Kranjska Gora](#), [Mala Ilova Gora](#), [Trška Gora](#), [Višnja Gora](#)

gorca

vinograd (v gričevnatem svetu) (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Pekrska gorca](#) |vrh|, [Žička gorca](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: [Cmereška Gorca](#), [Kamna Gorca](#), [Polžanska Gorca](#)

gorica

gričevnata pokrajina, navadno z vinogradi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Lendavske gorice](#), [Ljutomersko-Ormoške gorice](#), [Radgonske gorice](#), [Slovenske gorice](#)

KRAJEVNO IME: [Ivančna Gorica](#), [Kamna Gorica](#), [Nova Gorica](#)

gorovje

v zaključeno celoto povezane gore (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Ibersko gorovje](#), [Kavkaško gorovje](#), [Skalno gorovje](#)

gorstvo

v zaključeno celoto povezana gorovja (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Dinarsko gorstvo](#), [Pindsko gorstvo](#), [Variskično gorstvo](#)

gozd

z drevjem strnjeno porasel svet (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Dunajski gozd](#), [Katinski gozd](#), [Krakovski gozd](#), [Trnovski gozd](#)

graben

zastarelo manjša ozka dolina s strmimi pobočji; sopomenka grapa

NEKRAJEVNO IME: Črni graben, Žagarjev graben; Mačkov graben |potok|

KRAJEVNO IME: Hudi Graben, Lahov Graben

grad

veliko utrjeno poslopje, graščakovo bivališče, pogosto na vzpetini (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: Ljubljanski grad, Mali grad

KRAJEVNO IME: Gornji Grad, Kovačji Grad, Spodnji Stari Grad

gradec

utrjena naselbina na vzpetini, zlasti iz staroslovanskih časov (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Ajdovski gradec

KRAJEVNO IME: Marija Gradec, Polhov Gradec, Pusti Gradec, Slovenj Gradec

gradišče

utrjena naselbina na vzpetini, zlasti iz staroslovanskih časov (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Ančnikovo gradišče, Arhovo gradišče

KRAJEVNO IME: Dolenje Gradišče, Gorenje Gradišče, Zgornje Gradišče

grapa

manjša ozka dolina s strmimi pobočji (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Baška grapa, Bodoveljska grapa, Lovrenška grapa

greben

strma, podolgovata visokogorska vzpetina (PTR)

NEKRAJEVNO IME: Kalški greben, Petelinji greben, Veliki koralni greben

grič

vzpetina, nižja od hriba (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Kapitolski grič skrajšano |Kapitol|, Tempeljski grič, Biljenski griči

KRAJEVNO IME: Drenov Grič, Jerinov Grič

gričevje

v zaključeno celoto povezani griči (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Bizeljsko gričevje, Kozjansko gričevje, Normandijsko gričevje, Šavrinsko gričevje, Tunjiško gričevje

grmada

v lastnih imenih vrh

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Mala Grmada](#), [Polhograjska Grmada](#) (člen 62)

hrbet

večja, na vrhu praviloma zaobljena podolgovata, navadno neskalnata vzpetina (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Dolgi hrbet](#); [Galapaški hrbet](#) |podvodna oblika|, [Srednjeatlantski hrbet](#) |podvodna oblika|

hrib

višja vzpetina zemeljskega površja (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Meljski hrib](#), [Šišenski hrib](#); [Grajski hrib](#) |del Ljubljane|
KRAJEVNO IME: [Mali Hrib](#), [Meljski Hrib](#), [Pusti Hrib](#), [Sv. Petra Hrib](#)

hribovje

v zaključeno celoto povezani hribi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Banatsko hribovje](#), [Cerkljansko hribovje](#), [Polhograjsko hribovje](#), [Rensko skrilavo hribovje](#), [Škofjeloško hribovje](#)

izvir

kraj, kjer voda prihaja, priteka iz zemlje na površje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Ivanov izvir](#), [Vidov izvir](#)

jama

votel prostor pod zemeljskim površjem (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Postojnska jama](#), [Škocjanske jame](#); [Gramozna jama](#) |del Ljubljane|, [Zelena jama](#) |del Ljubljane|
KRAJEVNO IME: [Huda Jama](#), [Volčja Jama](#)

jarek

podolgovata reliefna oblika s strmimi pobočji (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Bistriški jarek](#), [Jordanski \(tektonski\) jarek](#), [Marianski jarek](#) |podvodna oblika|

jezero

večja kotanja, napolnjena z vodo, predvsem sladko (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Blejsko jezero](#), [Cerkniško jezero](#), [Vrbsko jezero](#), [Krnska jezera](#), [Lovrenška jezera](#), [Triglavsko jezero](#)
KRAJEVNO IME: [Dolenje Jezero](#), [Gorenje Jezero](#)

kal

plitvejša kotanja s stoječo vodo; sopomenka mlaka (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Goški kal](#)

KRAJEVNO IME: [Črni Kal](#), [Mali Kal](#), [Rdeči Kal](#), [Veliki Kal](#)

kamen

kos kompaktne kamnine (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Beli kamen](#) |vrh|, [Vražji kamen](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: [Veliki Kamen](#)

kanal

1. *morje med bližnjima deloma kopnega (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Jernejev kanal](#), [Limski kanal](#)

2. *v zemljo narejena široka vdolbina za dovajanje, odvajanje vode (SSKJ*);*

sopomenka prekop

NEKRAJEVNO IME: [Hankejev kanal](#) |podzemna oblika|

kladivo

v lastnih imenih vrh

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Malo Kladivo](#), [Veliko Kladivo](#) (člen 62)

kočna

zgornji, končni del ledeniške doline s strmimi stenami (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Belska kočna](#), [Makekova kočna](#), [Ravenska kočna](#)

z veliko začetnico [Jezerska Kočna](#) |vrh|, [Kokrška Kočna](#) |vrh| (člen 62)

koliševka

vrtača, nastala z udrtjem jamskega stropa

NEKRAJEVNO IME: [Goteniška koliševka](#), [Prelesnikova koliševka](#), [Unška koliševka](#)

komet

plinasto nebesno telo s svetlim jedrom in navadno repu podobnim podaljškom, repatica (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Boppov komet](#), [Halleyjev komet](#), [Lexellov komet](#)

konec

zgornji, končni del ledeniške doline s strmimi stenami; sopomenka kočna (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Mišeljski konec](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: [Hudi Konec](#), [Mali Konec](#)

konfederacija

zvezna država, nastala kot zveza prvotno samostojnih enot, v kateri te ohranjajo visoko stopnjo suverenosti (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: Švicarska konfederacija

konta

ledeniško-kraška globel, podobna vrtači (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Kosova konta, Medvedova konta, Snežna konta, Vrh Snežne konte |vrh|

kopa

široka, zaobljena vzpetina (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Mala kopa, Matkova kopa, Velika kopa

kostel

utrjena naselbina na vzpetini, zlasti iz prazgodovinskih časov; sopomenka gradišče (SSKJ)

KRAJEVNO IME: Blatenski Kostel

kot

zgornji, končni del ledeniške doline s strmimi stenami; sopomenka kočna (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Breginjski kot, Matkov kot, Robanov kot

KRAJEVNO IME: Gornji Kot, Hudi Kot, Novi Kot, Robanov Kot, Stari Kot

kotar

nekdaj upravna enota na Hrvaškem

NEKRAJEVNO IME: Gorski kotar |pokrajina|

kotlina

zaradi tektonike poglobljeno območje, obdano z višjim svetom

NEKRAJEVNO IME: Celjska kotlina, Ljubljanska kotlina, Pivška kotlina, Zahodnoevropska kotlina |podmorska oblika|

krajina

1. mejno ozemlje (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: Bela krajina, Suha krajina, Vojna krajina

2. manjše ali večje ozemlje glede na oblikovanost, obraslost, urejenost; sopomenka pokrajina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Furlanija Julijska krajina, Kninska krajina

kraljestvo

država, ki ji vlada kralj (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Združeno kraljestvo Velike Britanije in Irske](#)

kraljevina

država, ki ji vlada kralj (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Hašemitska kraljevina Jordanija](#)

kras

1. svet z značilnimi oblikami, nastalimi zaradi mehanskega in kemičnega delovanja vode v apnencu (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Dolenjski kras](#), [Notranjski kras](#)

2. kot del matičnega Krasa z veliko začetnico

NEKRAJEVNO IME: [Divaški Kras](#), [Doberdobski Kras](#), [Komenski Kras](#), [Sežanski Kras](#), [Tržaški Kras](#)

križ

vrh, s katerega se razhaja troje ali več slemen, hrbtov, grebenov (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Dovški križ](#); [Južni križ](#) |ozvezdje|, [Strunjanski križ](#) |sakralni objekt|, [Sveti križ](#) |otok|

KRAJEVNO IME: [Dolnji Križ](#), [Gornji Križ](#), [Vipavski Križ](#), [Beli Križ](#) |zaselek|

krnica

1. poglobljeni del rečne struge ali jezerskega dna, kjer dela voda vrtinec; sopomenka tolmun (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Dobravška krnica](#)

2. polkrožno oblikovana globel pod strmim grebenom v zgornjem, zaključenem delu ledeniške doline (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Snežna krnica](#), [Žabniška krnica](#)

KRAJEVNO IME: [Idrijske Krnice](#), [Ledinske Krnice](#)

kuk

grič, hrib (SSKJ); variante *kolk, kovk, kuk*

NEKRAJEVNO IME: [Munihov kuk](#) |arheološko najdišče|

z veliko začetnico [Livški Kuk](#), [Tolminski Kuk](#) (člen 62)

laguna

plitev podolžni zaliv, ki ga proti morju ali jezeru skoraj zapira sipina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Beneška laguna](#), [Zelena laguna](#) |del Porečja|; [Ormoške lagune](#) |naravni rezervat|

laz

s travo porasel nekdam izkrčen svet v gozdu ali ob njem, navadno z njivo (SSKJ)

KRAJEVNO IME: [Dolgi Laz](#), [Ribčev Laz](#), [Slavski Laz](#), [Dolenji Lazi](#), [Novi Lazi](#)
v množini tudi ženskega spola [laze](#)

KRAJEVNO IME: [Gornje Laze](#), [Gradiške Laze](#), [Jablaniške Laze](#), [Zgornje Laze](#)

ledena jama

kraška jama, v kateri se večji del leta ali celo leto ohranja led (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Mala ledena jama](#), [Velika ledena jama](#)

ledena polica

prostrana plošča ledu v šelfnem morju ali oprta na morsko dno (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Ameryjeva ledena polica](#), [Zahodna ledena polica](#)

ledeni pokrov

obsežna, tudi več kilometrov debela gmota ledu, ki pokriva del celine ali celo celino (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Antarktični ledeni pokrov](#), [Grenlandski ledeni pokrov](#)

ledenik

iz snega nastala velika gmota ledu, ki počasi drsi navzdol (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Lambertov ledenik](#), [Triglavski ledenik](#)

log

(močviren) travnik ob vodi, navadno deloma porasel z drevesi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Mestni log](#) [del Ljubljane], [Ragov log](#) [del Novega Mesta]

KRAJEVNO IME: [Cerov Log](#), [Idrijski Log](#), [Zali Log](#)

loka

nekoliko močvirnat travnik ob vodi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Jelševa loka](#) [vodno zajetje], [Savska loka](#) [del Kranja]

KRAJEVNO IME: [Banja Loka](#), [Iška Loka](#), [Mala Loka](#), [Škofja Loka](#)

lug

log; sopomenka močvirje

NEKRAJEVNO IME: [Samoborski lug](#), [Lahinjski lugi](#), [Nerajski lugi](#)

luknja

prazen prostor, vdolbina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Arneševa luknja, Huda luknja, Hudičeva luknja, Pokljuška luknja

luža

manjša, plitvejša kotanja s stoječo vodo; sopomenka mlaka (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Smočka luža

KRAJEVNO IME: Mrzla Luža

magistrala

glavna mestna cesta, prometna os mesta ali povezava dveh mest (UTS)

NEKRAJEVNO IME: Ibarska magistrala, Jadranska magistrala, Partizanska magistrala

mesto

večje naselje, ki je upravno, gospodarsko, kulturno središče širšega območja (SSKJ)*

KRAJEVNO IME: Novo Mesto

mlaka

plitvejša kotanja s stoječo vodo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Miklavška mlaka; Črna mlaka |potok|

KRAJEVNO IME: Čučja Mlaka, Tunjiška Mlaka

močvirje

z zastajajočo vodo trajno prepojen svet (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Kuško močvirje, Pripjatsko močvirje

morje

slana voda, ki napolnjuje vdolbine med celinami (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Andamansko morje, Črno morje, Egejsko morje, Jadransko morje, Severno morje, Sredozemsko morje

morost

močvirnat svet, na katerem iz rastlinskih ostankov nastaja šota; sopomenka barje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Iški morost

most

objekt, po katerem vodi pot čez globinske ovire (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Brooklynski most, Čevljarski most, Zmajski most; Dolgi most

|del Ljubljane|

KRAJEVNO IME: [Zidani Most](#)

nariv

plast starejših geoloških plasti nad mlajšimi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Dolski nariv](#), [Južnokaravanški nariv](#), [Krnski nariv](#)

narodni park

večje območje narave z znamenitostmi, ki imajo izjemen narodni, kulturni pomen (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Krugerjev narodni park](#), [Triglavski narodni park](#), [Yellowstonski narodni park](#)

naselje

skupina strnjeno ali nestrnjeno pozidanih stanovanjskih stavb (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Dečkovo naselje](#), [Savsko naselje](#), [Štepanjsko naselje](#)

KRAJEVNO IME: [Podjetniško Naselje Kočevje](#)

nasip

nasut in utrjen pas zemljišča (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Krakovski nasip](#) |del Ljubljane|, [Poljanski nasip](#) |del Ljubljane|

nižavje

obsežnejše območje nizkega, razmeroma ravnega sveta (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Amazonsko nižavje](#), [Furlansko nižavje](#), [Padsko nižavje](#), [Panonsko nižavje](#), [Zahodnosibirsko nižavje](#)

nižina

glej nižavje

njiva

zlasti v lastnih imenih razmeroma ravno, podolgovato travnato območje v strmem svetu, uravnano dno večje vrtače, zaprte doline (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Marjanine njive](#); [Kapiteljska njiva](#) |del Novega Mesta|

KRAJEVNO IME: [Knežja Njiva](#), [Lepa Njiva](#), [Hlavče Njive](#), [Županje Njive](#)

obala

pas zemlje ob morju, jezeru (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Azurna obala](#), [Smaragdna obala](#), [Zlata obala](#); [Slonokoščena obala](#) |država|

ocean

široko, odprto morje, ki pokriva večino zemeljskega površja (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Arktični ocean](#), [Atlantski ocean](#), [Indijski ocean](#), [Tihi ocean](#)

oltar

v lastnih imenih *vrh*

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Mali Oltar](#), [Veliki Oltar](#) (člen 62)

otočje

več otokov, otoki (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Britansko otočje](#), [Ekvatorsko otočje](#), [Indonezijsko otočje](#)

otok

del kopnega sveta, obdan z vodo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Blejski otok](#), [Ferski otoki](#), [Kanarski otoki](#), [Veliki Sundski otoki](#)

KRAJEVNO IME: [Mali Otok](#), [Spodnji Otok](#), [Veliki Otok](#), [Zgornji Otok](#)

ozebnik

ozek strm prehod med stenama, napolnjen s snegom ali ledom (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Hornbeinov ozebnik](#), [Jalovčev ozebnik](#)

z veliko začetnico [Veliki Ozebnik |vrh|](#), [Zadnjiški Ozebnik |vrh|](#) (člen 62)

ozemlje

večji del zemeljske površine (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Britansko ozemlje v Indijskem oceanu](#), [Severno ozemlje](#), [Svobodno tržaško ozemlje](#)

ožina

ozek pas kopnega med dvema morjema ali morja med dvema kopnima (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Hormuška ožina](#), [Korintska zemeljska ožina](#), [Panamska zemeljska ožina](#)

park

negovana površina z drevjem, rastlinjem navadno v mestih, prirejena zlasti za sprehode (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Centralni park](#), [Kozjanski park](#), [Luksemburški park](#), [Magdalenski park](#), [Miklošičev park](#)

peč

1. *skalno pobočje, stena* (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Pasje peči](#); [Debela peč](#) |vrh|, [Mišja peč](#) |plezališče|, [Na Pečeh](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: [Bela Peč](#), [Krvava Peč](#), [Mirna Peč](#), [Sovinja Peč](#), [Šavna Peč](#), [Vranja Peč](#)

2. *jama ali votlina v skali* (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Polina peč](#), [Vrabčeva peč](#)

pečina

skalno pobočje, stena (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Medena pečina](#), [Moherske pečine](#)

pešpot

pot, namenjena, primerna samo za pešce, pešačenje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kostelska grajska pešpot](#), [Rilkejeva pešpot](#), [Roška pešpot](#), [Soška pešpot](#), [Sromeljska pešpot](#)

plac

nižje pogovorno kraj, prostor (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kozji plac](#) |del Črnomlja|, [Mali plac](#) |naravni rezervat|

planina

s travo porasel svet, navadno v gorah, namenjen za pašo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kriška planina](#), [Menina planina](#), [Soriška planina](#), [Velika planina](#)

KRAJEVNO IME: [Mrzla Planina](#), [Sveta Planina](#), [Velika Planina](#)

planja

knjižno raven svet brez drevja in grmovja, navadno v gorah (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Laška planja](#)

planota

višji, precej raven ali rahlo razgiban svet (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Bloška planota](#), [Golanska planota](#), [Šentviška planota](#), [Trnovsko-Banjška planota](#); [Falklandska planota](#) |podvodna oblika|

plaz

gmota snovi, ki se na strmem pobočju loči, odtrga od celote in zdrsne navzdol (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kumrov plaz](#), [Macesnikov plaz](#), [Smokuški plaz](#), [Šentanski plaz](#)

plitvina

del morja, jezera, reke, kjer je voda plitva (eSSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [McMurdova plitvina](#); [Velika novofundlantska plitvina](#)
|podvodna oblika|

plošča

1. *večje, gladko, strmo skalnato pobočje (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Škrbinska plošča](#)

2. *litosferska plošča pod celino ali morjem (GTS*)*

NEKRAJEVNO IME: [Afriška plošča](#), [Evroazijska plošča](#), [Severnoameriška plošča](#)

poč

razpoka ali špranja v skalovju, ledeniku ali snežni odeji (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Kranjska poč](#) |plezalna smer|, [Preussova poč](#) |plezalna smer|

pod

skalnata planota v gorah (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kaninski podi](#), [Kriški podi](#), [Rombonski podi](#)

podolje

niz več kraških polj (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Matarsko podolje](#), [Pivško podolje](#), [Podgrajsko podolje](#),
[Senožeško podolje](#)

pogorje

v zaključeno celoto povezane gore, hribi (eSSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kaninsko pogorje](#), [Krnsko pogorje](#), [Smrekovško pogorje](#),
[Škofjeloško pogorje](#), [Triglavsko pogorje](#)

poldne

vrh južnega pobočja

NEKRAJEVNO IME: [Kališnikovo poldne](#), [Maloško poldne](#), [Režovnikovo poldne](#),
[Trupejevo poldne](#)

polica

vodoraven ali poševen, iz stene izstopajoč del ali pas kamnine, kjer je mogoč prehod (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Kugyjeva polica](#), [Široka polica](#); [Frdamane police](#) |vrh|, [Špik Hude police](#) |vrh|

KRAJEVNO IME: Babna Polica, Bloška Polica, Huda Polica, Praprotna Polica, Pšenična Polica

poljana

obsežnejši, razmeroma raven svet; sopomenka polje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Betnavska poljana, Elizejske poljane, Katalavnijske poljane

KRAJEVNO IME: Dolga Poljana, Dolenje Poljane, Kočevske Poljane, Štangarske Poljane, Velike Poljane

polje

obsežnejši, razmeroma raven svet (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Dravsko polje, Gosposvetsko polje, Livanjsko polje, Planinsko polje, Ptujsko polje, Rudno polje

KRAJEVNO IME: Babno Polje, Dobro Polje, Dolenje Mokro Polje, Zajčje Polje

polotok

del kopnega sveta, najmanj od dveh med seboj stikajočih se strani obdan z vodo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Apeninski polotok, Arabski polotok, Iberski polotok, Korejski polotok, Pirenejski polotok, Sinajski polotok

pot

ozek pas zemljišča, pripravljen za hojo ali vožnjo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Aljaževa pot, Apalaška pot, Jakobova pot, Jurčičeva pot, Levstikova pot, Urbanova pot; Morska pot svetega Lovrenca |prekop|

KRAJEVNO IME: Novi Pot

potok

manjša, v strugi tekoča voda (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Bršljinski potok, Kobiljski potok, Mangrtski potok, Mirtoviški potok; Loški potok |dolina|

KRAJEVNO IME: Črni Potok, Dolenji Potok, Jablaniški Potok, Kačji Potok, Kamni Potok, Krvavi Potok

prag

1. *nizka skalnata pregrada v rečni strugi (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: Jakilov prag

2. *obsežno razpotegnjeno površje, ki ločuje povodja, kotline (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: Lundskei prag, Galapaški prag

3. območje, kjer se zložno gorsko pobočje prelomi v bolj strmo (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Divaški prag](#) |učna pot|

pragozd

gozd, ohranjen v naravnem stanju (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Amazonski pragozd](#), [Kočevski pragozd](#), [Krakovski pragozd](#), [Rajhenavski pragozd](#)

prekop

v zemeljsko površje izkopan širok, z vodo napolnjen jarek za plovbo (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Gruberjev prekop](#), [Korintski prekop](#), [Panamski prekop](#), [Sueški prekop](#)

prelaz

nižji del gorskega slemena, čez katerega vodi pot iz ene doline v drugo (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Bormijski prelaz](#), [Radeljski prelaz](#), [Šipčenski prelaz](#)

preliv

ozek vodni pas, ki veže dve morji ali večji jezeri (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Beringov preliv](#), [Bosporski preliv](#), [Gibraltarski preliv](#), [Magellanov preliv](#), [Rokavski preliv](#), [Tajvanski preliv](#)

prelom

razpoka v kamninskih skladih, nastala zaradi premika kamnin (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Divaški prelom](#), [Idrijski prelom](#), [Velikonočni prelom](#); [Amsterdamski prelom](#) |podvodna oblika|

preval

nižji del gorskega slemena, hrbta, kjer je mogoč prehod iz ene doline v drugo; sopomenka *prelaz* (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Srenjski preval](#), [Studorski preval](#)

primorje

svet pri morju (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: nekdanj [Avstrijsko primorje](#), [Črnogorsko primorje](#), [Slovensko primorje](#), [Tržaško primorje](#)

prospekt

zlasti v ruskem okolju široka, ravna velemestna ulica (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Kutuzovski prospekt](#), [Leningrajski prospekt](#), [Nevski prospekt](#)

puščava

obširen suh svet z malo ali brez rastleinstva (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Libijska puščava, Mala peščena puščava, Velika arabska puščava, Velika Viktorijina puščava

ravan

zastarelo navadno večji raven svet; sopomenka ravnina (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: Dravska ravan, Goška ravan, Krška ravan, Murska ravan; Pasja ravan |vrh|

KRAJEVNO IME: Četena Ravan, Dolenja Ravan, Gorenja Ravan

ravnik

ostanek nekdanj uravnanega površja (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Barklyjev ravnik, Belokranjski ravnik, Logaški ravnik, Slavinski ravnik; Amundsenov ravnik |podvodna oblika|

razglednik

gora, hrib, s katerega je dober razgled (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Vodnikov razglednik

reber

nagnjen svet, strmina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Volovja reber, Zdenska raber

KRAJEVNO IME: Brezova Reber, Jelenska Reber, Kriška Reber, Topla Reber

rebro

narečno nagnjen svet, strmina (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Severno rebro |plezalna smer|

KRAJEVNO IME: Drensko Rebno, Strmo Rebno

regijski park

obsežnejše območje z naravnimi znamenitostmi, ki je zakonsko zavarovano (GTS*)

NEKRAJEVNO IME: Kozjanski regijski park, Notranjski regijski park

reka

večja, v strugi tekoča voda (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Rumena reka, Vzhodna reka, Biserna reka

KRAJEVNO IME: Babna Reka, Kočevska Reka, Marija Reka

republika

država, v kateri je na čelu za določeno dobo izvoljeni predsednik (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Helenska republika](#), [Islamska republika Iran](#), [Kirgiška republika](#), [Sirska arabska republika](#)

ribnik

večja, umetno narejena kotanja z zajezeno vodo, zlasti za gojenje rib (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Betnavski ribnik](#), [Rački ribnik](#), [Tivolski ribnik](#)

rob

mesto, pas, kjer se spremeni nagib sveta (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Kraški rob](#), [Zeleni rob](#); [Kozlov rob](#) |vrh|

rog

1. vitka in koničasta pokončna skalna tvorba v steni, grebenu (PnTS*)

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Kočevski Rog](#) |planota|, [Mali Rog](#) |vrh|, [Veliki Rog](#) |vrh| (člen 62)

2. kar je po obliki podobno rogu

NEKRAJEVNO IME: [Afriški rog](#) |Etiopija, Džibuti, Somalija|

rokav

stranska struga (reke) (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Veržejski rokav](#), [Petišovski rokavi](#)

rovt

narečno gorenjsko s travo poraslo nekdanje izkrčeno zemljišče v hribovitem, gorskem svetu (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Lengarjev rovt](#), [Poldov rovt](#), [Tilčev rovt](#); [Zali rovt](#) |soseka|

KRAJEVNO IME: [Javorniški Rovt](#), [Laški Rovt](#), [Nemški Rovt](#), [Plavški Rovt](#)

rt

skrajni, navadno ozki, skalnati del polotoka, otoka (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Čeljuskinov rt](#), [Petelinji rt](#), [Savudrijski rt](#), [Severni rt](#), [Zeleni rt](#)

rtič

manjšalnica od rt (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Debeli rtič](#)

rudogorje

gorovje, bogato z rudami (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Češko rudogorje, Erdeljsko rudogorje, Slovaško rudogorje

sadna cesta

posebej označena, turistično urejena cesta po sadjarskem območju

NEKRAJEVNO IME: [Brkinska sadna cesta](#)

sedlo

*nižji del gorskega slemena, kjer je mogoč prehod iz ene doline v drugo (PnTS);
sopomenka prelaz, preval*

NEKRAJEVNO IME: [Kamniško sedlo](#), [Korensko sedlo](#), [Mangrtsko sedlo](#), [Nevejsko sedlo](#), [Pavličevo sedlo](#)

severna stena

v Alpah proti severu obrnjena, navadno večja, bolj strma, težje prehodna stena gore (PnTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Triglavska severna stena](#)

selo

zastarelo vas, naselje (SSKJ)

KRAJEVNO IME: [Arnovo Selo](#), [Čudno Selo](#), [Dečno Selo](#), [Dolenje Medvedje Selo](#), [Opatje Selo](#), [Račje Selo](#), [Ribniško Selo](#), [Stara Sela](#), [Uršna Sela](#), [Velika Sela](#)

selce

manjšalnica od selo

KRAJEVNO IME: [Dolenje Selce](#), [Gorenje Selce](#), [Spodnje Selce](#), [Zgornje Selce](#)

skala

trdno sprijeta kamnita gmota kot del zemeljske skorje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Ayersova skala](#), [Gibraltarska skala](#)

slap

večja količina v loku padajoče vode (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Angelov slap](#), [Gregorčičev slap](#), [Spodnji Martuljков slap](#), [Martuljski slapovi](#), [Niagarski slapovi](#)

slatina

naravni vrelec z vodo, ki vsebuje raztopljene mineralne snovi in se uporablja za pitje ali za zdravilne kopeli (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Ivanjševska slatina](#)

KRAJEVNO IME: [Rogaška Slatina](#)

smer

umišljena črta v skalovju, snegu, ledu, po kateri se pleza, hodi (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: Jubilejna smer, Slovenska smer

soline

prostor ob morju, urejen za pridobivanje soli iz morske vode (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: Paške soline, Piranske soline, Sečoveljske soline, Strunjanske soline, Ulcinjske soline

soteska

ožja (rečna) dolina z zelo strmimi, deloma skalnatimi pobočji (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Dovžanova soteska, Olduvajska soteska, Poključka soteska, Rugovska soteska

spodmol

kratka vodoravna jama pod previsno steno (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Betalov spodmol, Blažev spodmol, Markov spodmol, Županov spodmol

sprehajališče

kraj, prostor za sprehajanje (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Jakopičevo sprehajališče, Plečnikovo sprehajališče

stena

strmo skalnato pobočje (GTS)

NEKRAJEVNO IME: Kriška stena, Osapska stena

stepa

obširen travnat svet (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Kirgiška stepa, Kulundinska stepa, Masajska stepa

steza

zelo ozka, preprosta pot za pešce (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: Mačja steza, Premužičeva steza, Martinj steza

KRAJEVNO IME: Rakova Steza

stog

zlasti v lastnih imenih stožčast vrh gore (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico Jezerski Stog, Krsteniški Stog (člen 62)

ščit

najstarejši geološko nespremenjeni del celine (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Baltiški ščit](#), [Kanadski ščit](#)

šelf

dno obrežnega morja, globokega do 200 metrov (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Amazonski šelf](#), [Rossov ledeni šelf](#)

škaf

okrogla kotanja v snegu, nastala zaradi udarjanja curka vode in kroženja toplega zraka (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Matkov škaf](#)

špica

koničast vrh gore ali skalnate vzpetine (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Celovška špica](#), [Krniška špica](#), [Kukova špica](#), [Slemenova špica](#), [Mala Vrbanova špica](#), [Zeleniške špice](#)

špičje

greben z ostrimi vrhovi (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Veliko Špičje |vrh|](#), [Malo Špičje |vrh|](#) (člen 62)

špik

knjižno izrazito koničast vrh gore (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: z veliko začetnico [Konjski Špik](#), [Poliški Špik](#) (člen 62)

štradon

pot, cesta na Ljubljanskem barju (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Ilovški štradon](#), [Jelšev štradon](#), [Knezov štradon](#)

tektonski jarek

ob vzporednih prelomih tektonsko ugreznjeno ozemlje (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Mežiški tektonski jarek](#), [Srednjeafriški tektonski jarek](#), [Veliki tektonski jarek](#)

terme

zdravilišče z vodo toplega izvira, vrelica; sopomenka toplice (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Rimske terme](#)

tok

nepretrgano, v določeni smeri gibajoči se del vode v reki, jezeru, morju (SSKJ)
NEKRAJEVNO IME: [Antarktični krožni tok](#), [Humboldtov tok](#), [Kalifornijski tok](#),
[Zalivski tok](#)

toplice

zdravilišče z vodo toplega izvira, vrelica (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Klunove toplice](#), [Medijske toplice](#), [Moravske toplice](#), [Ptujске toplice](#)

KRAJEVNO IME: [Dolenjske Toplice](#), [Moravske Toplice](#), [Rimske Toplice](#), [Šmarješke Toplice](#)

trg

odprt prostor, obdan s stavbami, primeren za sestajanje, zbiranje ljudi (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Glavni trg](#), [Kongresni trg](#), [Mestni trg](#), [Rdeči trg](#), [Stari trg](#)

KRAJEVNO IME: [Stari Trg](#)

turn

1. nižje pogovorno *cerkveni stolp*, zvonik (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Baumkircherjev turn](#) |grad|, [Gracarjev turn](#) |grad|, [Hudičev turn](#) |stavba|, [Šrajbarski turn](#) |grad|

KRAJEVNO IME: [Šinkov Turn](#)

2. *velika, pokončna skalna tvorba v steni, grebenu* (PnTS*)

NEKRAJEVNO IME: [Košutnikov turn](#)

učna pot

pot, speljana po območju z naravnimi znamenitostmi, posebnostmi, namenjena izobraževanju (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Gradnikova učna pot](#), [Kosmačeva učna pot](#), [Koščeva učna pot](#)

ulica

pot, zlasti za promet z vozili, znotraj kakega naselja, navadno s pločnikom ob straneh (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Čopova ulica](#), [Idrijska ulica](#), [Kolodvorska ulica](#), [Slovenska ulica](#), [Trubarjeva ulica](#)

uvala

podolgovat zaprt svet, navadno manjši od kraškega polja, z neravnim, navadno vrtačastim dnom; večja vrtača (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Rakovška uvala](#)

vas

podeželsko naselje kmetijskega izvora, navadno manjše od mesta in brez pomembnejših centralnih, upravnih funkcij (GTS)

KRAJEVNO IME: [Arja Vas](#), [Artiža Vas](#), [Bitnja Vas](#), [Bizeljska Vas](#), [Dolenja Vas](#), [Grajska Vas](#), [Nemška Vas](#), [Orla Vas](#)

vinska pot

posebej označena, turistično urejena cesta po vinorodnem območju (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Jeruzalemska vinska pot](#), [Ljubljanska vinska pot](#), [Rogaška vinska pot](#)

vintgar

zelo ozka rečna dolina ali soteska z navpičnimi stenami (PnTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Bistriški vintgar](#), [Blejski vintgar](#), [Iški vintgar](#), [Oplotniški vintgar](#)

višavje

obsežnejše območje visokega sveta (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Armensko višavje](#), [Etiopsko višavje](#), [Golansko višavje](#), [Gvajansko višavje](#), [Škotsko višavje](#)

voda

tekočina, ki kot reka, jezero, morje sestavlja vodni ovoj Zemlje ali hidrosfero (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Težka voda](#)

KRAJEVNO IME: [Dolnja Težka Voda](#), [Gornja Težka Voda](#), [Bele Vode](#)

vojvodstvo

država, ki ji vlada vojvoda

NEKRAJEVNO IME: [Veliko vojvodstvo Luksemburg](#)

vrata

1. *ozek morski preliv, ki povezuje večje morje s stranskim, zaprtim morjem (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Dovrska vrata](#), [Otrantska vrata](#)

2. *širši, nižji del grebena, kjer je mogoč prehod (PnTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Jermanova vrata](#), [Trajanova vrata](#)

vrh

najvišji del vzpetine, grebena, hriba (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Bukov vrh](#), [Črni vrh](#), [Jezerski vrh](#), [Sinji vrh](#), [Trdinov vrh](#)

KRAJEVNO IME: [Aženski Vrh](#), [Belski Vrh](#), [Bukov Vrh](#), [Cerkljanski vrh](#), [Črni Vrh](#), [Hlevni Vrh](#), [Janževski Vrh](#), [Otiški Vrh](#)

vršac

mogočen vrh, gora (PnTS)

NEKRAJEVNO IME: [Plazjanski vršac](#), [Vodnikov vršac](#)

vršaj

kupu podoben nanos, ki ga naredi reka, potok ob izstopu iz ozkih stranskih v širšo glavno dolino (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Korenški vršaj](#); [Amazonkin vršaj](#) |podvodna oblika|, [Borovniški vršaj](#) |vodno zajetje|, [Iški vršaj](#) |vodno zajetje|

vrť

negovano zemljišče z okrasnim rastlinjem (SSKJ*)

NEKRAJEVNO IME: [Egrov vrť](#), [Försterjev vrť](#), [Jakopičev vrť](#); [Beletov vrť](#) |arheološko najdišče|, [Ferantov vrť](#) |soseska|, [Ljudski vrť](#) |stadion|

KRAJEVNO IME: [Babni Vrť](#), [Jesenov Vrť](#)

vrtača

podolgovat ali okroglast udrt svet na krasu (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Žagarjeva vrtača](#)

z veliko začetnico [Begunjska Vrtača](#) |vrh| (člen 62)

vzhod

publicistično vzhodni del kake geografske ali politične celote (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Bližnji vzhod](#), [Daljni vzhod](#), [Srednji vzhod](#)

zabaviščni park

tematski park, namenjen zabavi in sprostitvi obiskovalcev (UTS*)

NEKRAJEVNO IME: [Disneyjev zabaviščni park](#)

zahod

publicistično zahodni del kake geografske ali politične celot (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Divji zahod](#), [Srednji zahod](#)

zaliv

v kopno segajoč del morja, jezera (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Aljaški zaliv](#), [Bengalski zaliv](#), [Koprski zaliv](#), [Mehiški zaliv](#), [Perzijski zaliv](#), [Piranski zaliv](#), [Prašičji zaliv](#), [Simonov zaliv](#), [Tržaški zaliv](#)

zatok

manjši, precej zaprt zaliv, rokav (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Strunjanski zatok](#), [Studenški zatok](#), [Škocjanski zatok](#)

zemeljska ožina

ozek pas kopnega med dvema oceanoma ali morjema (GTS)*

NEKRAJEVNO IME: [Panamska zemeljska ožina](#), [Tehuantepeška zemeljska ožina](#)

zid

samostojna zgradba, ki omejuje prostor, prostore ob straneh (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Berlinski zid](#), [Hadrijanov zid](#), [Kitajski zid](#), [Rimski zid](#), [Severni Trajanov zid](#), [Veliki zid](#)

KRAJEVNO IME: [V Zideh](#)

zijalka

jama, votlina z vidnim vhodom (SSKJ); varianta zijavka*

NEKRAJEVNO IME: [Mokriška zijalka](#), [Mornova zijalka](#), [Potočka zijalka](#), [Trbiška zijalka](#), [Žagerska zijalka](#)

zob

manjša kamnita tvorba, ki pokončno moli iz stene (SSKJ)

NEKRAJEVNO IME: [Hudičev zob](#); [Babji zob](#) |vrh|, [Vrenski zob](#) |vrh|

železnica

pot s tirnicami za promet s tirničnimi vozili (SSKJ)*

NEKRAJEVNO IME: [Bohinjska železnica](#), [Čezsibirska/Transsibirska železnica](#), [Južna železnica](#)

žleb

podolgovata vdolbina v strmem pobočju, nastala zaradi občasnega toka vode ali proženja snežnih plazov (GTS)

NEKRAJEVNO IME: [Cjajnikov žleb](#), [Hudičev žleb](#), [Loški žleb](#), [Turski žleb](#)

KRAJEVNO IME: [Jelenov Žleb](#)

IV Prevzete besede in besedne zveze

SPLOŠNO

- {1} Glede besed in besednih zvez noben jezik ni samozadosten. Tudi slovenščina iz drugih jezikov prevzema tako občna poimenovanja kot lastna imena. Take besede in besedne zveze imenujemo prevzete, npr. *avtomobil, banka, disk, kultura, vinjeta; pro bono, au pair, lingua franca – Darwin, Kuba, Lyon, New York, Steward, Stockholm, Tolstoj, Ženeva*. Zavedanje prevzetosti je različno: odvisno je od jezika, iz katerega smo izraz prevzeli, in od časa, ki je pretekel od prevzema.
- {2} POSEBNOST
- V slovenski knjižni jezik vključujemo tudi besede iz slovenskih narečij, ki jih izgovorno prilagajamo v skladu s knjižnojezikovnim sistemom, pri imenih pa pri naglasnem mestu sledimo načelu *regionalnosti* (*Alèš* in *Álèš*).
- {3} Ne prevzemamo le besed in besednih zvez, temveč tudi dele besed, npr. predpone (*anti.., de.., pro.., trans..*). Iz prevzetih besed ali njihovih delov in domačih obrazil tvorimo v slovenskem knjižnem jeziku tudi nadaljnja nova poimenovanja: *anonimizirati, nietzschejanec/ničejanec, orwellovstvo; proaktiven* ipd.
- {4} Besede pisno domačimo v skladu z njihovo govorno uresničitvijo v slovenskem knjižnem jeziku. Z vidika pisne podomačenosti ločimo
- a) nepodomačene zapise: *adagio, brexit, new age; John, Molière, San Diego, Shakespeare, Tübingen*;

- b) podomačene zapise: pica, pirsing, suši; Ezop, Kleopatra, Provansa, Singapur, Teksas, Varšava.

{5} POSEBNOST

Nekatere besede in besedne zveze uporabljamo le v podomačeni obliki (kamion, sendvič), druge v obeh (džins in jeans, gvarana in guarana, katering/ketering in catering; Kalvin in Calvin, Dirka po Italiji in Giro d'Italia), tretje so le nepodomačene (outlet, capriccio) ali pa se v zapisu ne ločijo od izvirnika (blog, fjord; Berlin, London).

- {6} Tako pisno nepodomačene kot pisno podomačene besede in besedne zveze v izgovoru in oblikah ter besedotvorju in skladenjski rabi prilagajamo slovenščini, to pomeni, da jih uporabljamo v besedilih po zakonitostih slovenskega knjižnega jezika.
- {7} Pri prevzemanju iz jezikov z nelatiničnimi pisavami občna poimenovanja zapisujemo pisno podomačeno, enako velja za lastna imena iz ciriličnih pisav. Pri lastnih imenih iz drugih pisav pa sledimo mednarodnim načinom prečrkovanja, če obstajajo.
- {8} Za nova občna poimenovanja in za nekatere skupine lastnih imen, katerih sestavina je občno poimenovanje, je najbolj zaželeno, da jih prevedemo ali da tvorimo novo poimenovanje, npr. delavnica (angl. workshop), krpanka (angl. patchwork), računalnik (angl. computer); deskanje na snegu (angl. snowboarding); Brandenburška vrata (nem. Brandenburger Tor).

✍ Če se ob slovenskih izrazih (igričar, obvod, znamčenje) kot sopomenke uveljavijo podomačeni ali nepodomačeni prevzeti izrazi (gamer/gejmer, bypass/bajpas, branding/brending), je njihova raba pogosto žargonska ali slengovska.

>>> O prilagoditvah izgovora in zapisa gl. »Preglednice za posamezne jezike«.

OBČNA POIMENOVANJA

Pisno podomačena občna poimenovanja

{9} Največ občnoimenskih poimenovanj je pisno podomačenih. Pogosto se njihove prevzetosti ne zavedamo več: **alergija**, **estetika**, **funt šterling**, **šampon**.

{10} Kadar občna poimenovanja prečrkujemo iz **nelatiničnih pisav** (**kazačok**), tudi tistih, za katere so sprejete uradne mednarodne različice latiničnih zapisov, jih praviloma pišemo le podomačeno (**cunami**, **feng šuj**, **suši**).

{11} POSEBNOSTI

1. Proces pisnega prilagajanja se s kodifikacijo pogosto ne zaustavi, v jeziku lahko nastajajo pisne dvojnice, ki so še bližje dejanski izgovorjavi besed (**roast beef** > **rostbif/rozbif**; **cocktail** > **koktajl/koktejl**), oziroma se lahko izpelje pri drugih besedah iste besedne družine (**camp** > **kamp**, **kemper**). Včasih v tem procesu nastajajo tudi neustaljene vmesne oblike oziroma tvorjenke, ki niso priporočene, npr. **pizzerija** namesto **picerija**.

2. Standard za zapisovanje merskih enot (SIST ISO 31) uzakonja ob izvirnih zapisih tudi podomačene (**hertz/herc**, **joule/džul**, **newton/njuton**, **ohm/om**, **candela/kandela**, **watt/vat**), v strokovnih besedilih pa so nepodomačene različice bolj razširjene. Standard priporoča tudi poenostavitev izvirnega zapisa pri nekaterih izlastnoimenskih merskih enotah: **amper** namesto **ampère**. Simbole za merske enote zapisujemo le na en način: **Hz** – **hertz/herc**; **J** – **joule/džul**.

>>> O zapisu simbolov pri merskih enotah gl. poglavje »Simboli« (II. Krajšave).

Pisno nepodomačena občna poimenovanja

{12} Pri nekaterih izrazih se proces pisne podomačitve ne izpelje in beseda ali besedna zveza ohrani izvirni zapis, posloveni se le v izgovoru in oblikah ter

besedotvorno in skladenjsko: **outlet** [áútleť], rod. ed. **outleta** [áútleťa]; **copywriter** [kôpirájter], rod. ed. **copywriterja** [kôpirájterja], svoj. prid. **copywriterjev** [kôpirájterjev-]; **new age** [njú êjdž-], rod. ed. **new agea** [njú êjdža], prid. **newageevski/newageovski** [njúêjdžeuski].

- ✍ Razlogi za ohranjanje izvirnega zapisa so različni. Najpogosteje ohranjajo zapis tiste besede in besedne zveze, ki jih zaradi naglasnih, glasovnih ali zapisovalnih posebnosti izvirnega jezika težje pisno podomačujemo (**au pair**, **jet set**, **mainstream**, **nouveau riche**, **underground**), ali tiste, pri katerih so družbene okoliščine rabe teh enot bolj naklonjene nepodomačenemu zapisu, npr. v nekaterih strokah (**bitcoin**, **equity**), športnih disciplinah (**birdie**, **futsal**, **paintball**, **skijöring**), pri poimenovanjih nekaterih vrst rastlin oziroma vinskih sort, pasem (**beaujolais**, **chardonnay**, **mutsu**, **sauvignon**; **airedalle terrier**, **beagle**, **ragdoll**) in pri nekaterih uveljavljenih strokovnih izrazih (**commedia dell'arte**, **curriculum vitae**, **de facto**, **fin de siècle**, **modus operandi**, **vox populi**).
- ✍ **Citatne** imenujemo tiste besedne zveze in povedi, ki jih uporabljamo v posebnih okoliščinah (npr. v znanstvenih in publicističnih besedilih): **urbi et orbi** 'mestu in svetu'; **Panta rhei**. 'Vse teče'; **C'est la vie**. 'Takšno je življenje'; **Take it easy**. 'Pomiri se'.

{13} POSEBNOSTI

1. Pisno ne podomačujemo mednarodnih glasbenih izrazov, predvsem oznak za način izvajanja oziroma navodil, npr. **adagio**, **allegro**, **capriccio**, **crescendo**, **fortissimo**, **mezzoforte**, **pianissimo**, **staccato**.
2. Izrazi za umetnostne (glasbene, plesne, slikarske ipd.) zvrsti, tehnike in sloge so pogosteje rabljeni v nepodomačeni obliki kot podomačeni, npr. **a cappella**, **heavy metal**, **opera buffa**, **soul**; **breakdance**, **bossa nova**, **ragtime**; **al fresco**, **art déco**, **chiaroscuro**, **decoupage**.
3. Nekatere nepodomačene besede in besedne zveze se pojavljajo kot nepregibne enote v pridevniški vlogi ob slovenskih oziroma podomačenih besedah: **drive in lekarna**, **last minute ponudba**, **selfie palica**.

>>> O pregibanju nepodomačeno zapisanih zvez iz latinščine (*alma mater*, *Homo sapiens*) gl. poglavje »Sklanjanje občnoimenskih zvez« (Slovníčni oris za pravopis).

LASTNA IMENA

Splošno o prevzemanju lastnih imen

- {14} Podomačevanje tujih lastnih imen je odvisno od izvirne pisave (latinična ali nelatinična pisava ali nelatinična z uradno mednarodno različico v latinični pisavi), časa prevzema in razširjenosti imena v slovenščini. Prevzeta lastna imena obravnavamo različno glede na stopnjo podomačitve oziroma prevajanja (pisno nepodomačena, pisno podomačena, prevedena, slovenska namesto neslovenskih) in v okviru tega glede na vrsto lastnega imena (imena bitij ter zemljepisna ali stvarna imena). Predvsem pri zemljepisnih imenih na podomačevanje vpliva tudi eno- oziroma večbesednost imena.
- {15} Največ prevzetih lastnih imen je **pisno nepodomačenih**: ohranjajo izvirni zapis, slovenimo pa jih v izgovoru in oblikah ter besedotvorju in skladenjski rabi: **Bush** [búš], rod. ed. **Busha** [búša], svoj. prid. **Bushev** [búšev-]; **Vichy** [viší], rod. ed. **Vichyja** [višíja], vrst. prid. **vichyjski** [višíjski]; **New York** [njú jórk], rod. ed. **New Yorka** [njú jórka], vrst. prid. **newyorški** [njuhórkški].
- {16} **Pisno podomačena** lastna imena so zaradi zgodovinskih okoliščin, izročila in dogovora tudi v zapisu popolnoma poslovenjena imena. Domačimo jih glede na izgovor, torej poiščemo njihove glasovno ustrezne zapise v slovenščini: **Klio** (lat. *Clio*), **Plavt** (lat. *Plautus*), **Pariz** (franc. *Paris*), **Sorbona** (franc. *la Sorbonne*).
- >>> O oblikoslovnih spremembah in prilagoditvah pri prevzetih lastnih imenih gl. poglavje »Prilagoditve in spremembe slovnčnih kategorij«.
- ✍ Če je ime sestavljeno iz lastnega imena in občnega poimenovanja, lastno ime podomačimo, občno prvino pa prevedemo: **Niagarski slapovi** (angl. *Niagara Falls*).
- {17} **Prevajamo** vzdevke (**Rdečebradec**) in stalne pridevke v imenih zgodovinskih oseb (**Magnus Zakonodajalec**, **Pipin Mali**) ter domišljajska imena (**Špicparkelec**). V večbesednih imenih, zlasti zemljepisnih in stvarnih, prevajamo občnoimenske sestavine, lastnoimenske pa zgolj prilagodimo

slovenščini (Novi južni Wales, Skalno gorovje; Evropska komisija, Lizbonska pogodba).

{18} **Namesto neslovenskih imen** uporabljamo njihove slovenske ustreznice pri zgodovinskih imenih nekaterih vladarjev in papežev (Jožef II., Frančišek), nekaterih uveljavljenih starejših imenih za zemljepisne danosti (Carigrad, Dunaj) in imenih z dvojezičnih območij zunaj Republike Slovenije (Doberdob, Monošter, Pliberk).

>>> O prevzemanju imen iz nelatiničnih pisav gl. poglavje »Prečrkovanje lastnih imen« (Prevzete besede in besedne zveze) in preglednice za posamezne jezike.

Prevzemanje glede na vrsto lastnega imena

Imena bitij

{19} Pisno podobo prevzetih osebnih lastnih imen načeloma ohranjamo nepodomačeno, jih pa podomačujemo izgovorno, oblikoslovno in skladijsko: Sandro Botticelli, Charlie Chaplin, J. M. Coetzee, Bob Dylan, Selma Lagerlöf.

{20} POSEBNOST

Priimki posameznih zgodovinskih osebnosti so bili v preteklosti pogosto slovenjeni, danes poleg podomačenih zapisujemo tudi izvorno zapisane različice: Janez Vajkard Valvasor (Valvazor), Martin Luther (Luter), Jean Calvin (Kalvin), Francesco Petrarca (Petrarka), Galileo Galilei (Galilej), Mahatma Gandhi (Gandi).

Pisno podomačena imena bitij

{21} Podomačujemo osebna imena različnih skupin:

1. religijska ter svetopisemska in (nekatera) mitološka imena: Alah, Freja, Junona, Višnu; Leviatan, Mojzes, Ruta, Sara;
2. imena iz starogrško-rimskega sveta ali imena, prevzeta prek latinščine in stare grščine: Aristotel, Cezar, Ezop, Evripid, Plavt; Darej, Elija, Jugurta, Kolumb, Kristus;

3. imena nekaterih vladarskih in plemiških rodbin ter njihovih pripadnikov: **Andeški**, **Burboni**, **Habsburžani**, **Jagelonci**, **Babenberžani**.

{22} POSEBNOSTI

1. Nekatera antična imena (npr. **Aristotel**, **Sofoklej**, **Plavt**) v osnovni (imenovalniški) obliki klasični filologi zapisujejo tudi s citatno končnico (**Aristoteles**, **Sofokles**, **Plavtus**).
2. Pri imenih pripadnikov plemiških in vladarskih rodbin je treba razlikovati med tujimi priimki rodbin, ki se pogosto glasijo enako kot ustrezna (pogosto nepodomačena) zemljepisna imena (**Habsburg**, npr. **Otto von Habsburg**), in podomačenimi imeni pripadnika ali pripadnikov rodbine, ki so tvorjena kot prebivalska imena ali kot izpridevniški stalni pridevki (**Habsburžani** in **Habsburški**).

{23} V podomačeni obliki uporabljamo prebivalska imena, in sicer

1. imena pripadnikov narodov, delov narodov ali narodnosti, ljudstev in staroselcev: **Apač** – **Apačinja**, **Hutujec** – **Hutujka**, **Kmer** – **Kmerka**, **Očipvejec** – **Očipvejka**, **Tuareg** – **Tuareginja**;
2. imena prebivalcev držav ter imena prebivalcev tistih pokrajin in naselij, ki jih pišemo podomačeno: **Francoz** – **Francozinja**; **Bask** – **Baskinja**, **Tirolec** – **Tirolka**, **Rimljan** – **Rimljanka**, **Varšavčan** – **Varšavčanka**.

{24} POSEBNOST

Redko podomačujemo imena prebivalcev naselij ali pokrajin, če izvorno ime ni podomačeno, npr. **Valižan** 'prebivalec Walesa'.

Imena vladarjev, papežev in svetnikov

- {25} Večina zgodovinskih vladarskih imen (pogosto pa tudi imen bolj znanih pripadnikov članov vladarskih rodbin) je pisno podomačena ali pa je namesto izvirnega uporabljeno slovensko ime: **Artur** (angl. *Arthur*), **Elizabeta** (angl. *Elisabeth*), **Franc Jožef I.** (nem. *Franz Joseph I.*), **Jožef II.** (nem. *Joseph II.*), **Jurij VI.** (angl. *George VI.*), **Karel Gustav** (šved. *Carl Gustaf*), **Ludvik** (fr. *Louis*; nem. *Ludwig*), **Viljem** (nem. *Wilhelm*); **Franc Ferdinand** (nem. *Franz Ferdinand*), **Evgen** (it. *Eugenio*).

- {26} V sodobnosti tudi pri bolj znanih nosilcih vladarskih nazivov imen ne podomačujemo, še zlasti če imena nimajo slovenske različice (**Manuel**,

Harry) ali pa ta v slovenščini ni uveljavljena (*Beatrix/Beatrika, Leticija/Letizia*). Ustaljenih nepodomačenih imen ne spreminjamo (*Pedro, Juan Carlos*).

{27} Imena papežev in svetnikov podomačujemo ali uporabimo slovensko različico imena: *František* (lat. *Franciscus*), *Janez Pavel II.* (lat. *Ioannes Paulus secundus*), *Pij* (lat. *Pius*); *Kvirijak* (lat. *Quiriacus*); *Avguštin* (lat. *Augustinus*), *Atanazij* (gr. *Athanásios*), *Malahija* (lat. *Malachias*), *Hema/Ema Krška, Uršula*.

{28} POSEBNOSTI

1. Zgodovinska imena vladarjev in papežev pogosto spremljajo zaporedne številke, zapisane kot vrstilni števniki z rimskimi števki ali z besedo, pisano z veliko začetnico: *Henrik VIII./Osmi; Filip II./Drugi Španski, Pij VII./Sedmi*.
2. Če so dvodelna imena vladarjev, papežev in svetnikov sestavljena iz imena in stalnega pridevka, pridevek prevedemo ali podomačimo: *Alfonz Modri* (špan. *Alfonso El Sabio*), *Ludvik I. Pobožni* (nem. *Ludwig der Fromme*); *Gregor Veliki* (lat. *Papa Gregorius Magnus*); *Anton Puščavnik* (it. *Antonio del Deserto*), *Ivana Orleanska* (franc. *Jeanne d'Arc*), *Klara Asiška* (it. *Chiara d'Assisi*), *Tomaž Akvinski* (lat. *Thomas Aquinas*).

Prevajanje imen bitij

{29} Prevajamo tri skupine imen bitij, in sicer

1. domišljajska imena v prevodih umetniških oziroma literarnih del: *Janko in Metka* (nem. *Hänsel und Gretel*), *Mali princ* (franc. *Le Petit Prince*), *Pika Nogavička* (šved. *Pippi Långstrump*), *Rdeča kapica* (nem. *Rotkäppchen*), *Špicparkelj* (nem. *Rumpelstilzchen*);
2. stalne pridevke v večbesednih imenih zgodovinskih oseb: *Ivan Brez dežele* (angl. *John Lackland*), *Karel Veliki* (lat. *Carolus Magnus*), *Pipin Mali* (franc. *Pépin le Bref*), *Rihard I. Levjesrčni* (angl. *Richard Lion-hearted / the Lionheart*);
3. nekatere vzdevke: *Rdečebradec* (it. *Barbarossa*); *Sončni kralj* (franc. *le Roi-Soleil*, vzdevek *Ludvika XIV.*).

>>> O kategorijah psevdonimov, vzdevkov in umetniških imen gl. poglavje »Imena bitij« (Velika in mala začetnica).

Krajevna zemljepisna imena

{30} Krajevna imena večinoma ohranjajo izvirno pisno podobo, ne glede na to, ali so eno- ali večbesedna (**Köln**, **Stockholm**; **Los Angeles**, **Santa Cruz**), in ne glede na to, ali sestojijo iz občnih poimenovanj in predlogov ali veznikov, ki bi jih lahko prevajali (**Mariánské Lázně**, **New York**, **Rio de Janeiro**).

{31} POSEBNOST

V večbesednih krajevnih imenih razlikovalna določila ali lastnoimenske sestavine prevajamo zelo redko: **Frankfurt ob Majni** (nem. *Frankfurt am Main*), **Dunajsko Novo Mesto** (nem. *Wiener Neustadt*), **Stara Nova Vas** (nem. *Altneudörfel*).

Pisno podomačena krajevna imena

{32} V podomačeni obliki uporabljamo imena bolj znanih mest, ki smo jih zaradi kulturne ali zgodovinske povezanosti ali drugih razlogov v preteklosti že poslovenili: **Bruselj**, **Firence**, **Jeruzalem**, **Krakov**, **Lizbona**, **Lozana**, **Luksemburg**, **Pariz**, **Praga**, **Varšava**, **Ženeva**.

{33} Med pisno podomačena krajevna imena spadajo tudi tista, ki se v slovenščini izgovarjajo tako, kakor se pišejo, izgovor v izvirnem jeziku pa je lahko drugačen: **London** [lóndon], angl. [lándən]; **Madrid** [madríd-], špan. [madrí]; **Moskva** [móskva], rus. [maskvá].

{34} POSEBNOSTI

1. Pri imenih mest, ki so drugačna od oblik v nacionalnih jezikih, uporabljamo že uveljavljene oziroma ustaljene različice, npr. **Kalkuta** (namesto **Kolkata**), **Kijev** (namesto **Kijiv/Kiiv**), **Lvov** (namesto **Lviv**), **Taškent** (namesto **Toškent**), **Vilna** (namesto **Vilnius**); vendar **Mumbaj** (namesto **Bombaj**).
2. Večbesedna imena iz slovanskega jezikovnega prostora pri prevzemanju z morfemskimi oziroma glasovnimi prilagoditvami včasih pridobijo tudi slovensko podobo: **Česke Budjevice** (češ. *České Budějovice*), **Špindlerjev Mlin** (češ. *Špindlerův Mlýn*).
3. Proces podomačevanja se lahko tudi obrne, tj. že podomačeno zemljepisno ime začnemo ponovno pisati v izvirni obliki: **Chicago** > **Čikago** > **Chicago**; **Philadelphia** > **Filadelfija** > **Philadelphia**.

Slovenska krajevna zemljepisna imena namesto neslovenskih

- {35} Nekatero bolj znane ali bližnje kraje poimenujemo z uveljavljenimi slovenskimi imeni, ki so se izoblikovala skozi zgodovino, npr. **Benetke**, **Carigrad**, **Dunaj**, **Pulj**, **Reka**, **Rim**, **Solun**, **Videm**.
- {36} Slovenska zemljepisna imena na dvo- ali večjezičnih področjih zunaj meja Republike Slovenije uporabljamo v slovenskih besedilih samostojno: **Beljak**, **Celovec**, **Čeber**, **Čedad**, **Gornji Senik**, **Kotmara vas**, **Oglej**, **Sovodenj**, **Tablja**, **Žabnice**.
- {37} V posebnih položajih ali ob tujih imenih uporabljamo slovenska imena ob tujih s poševnico: **Beljak/Villach**, **Celovec/Klagenfurt**, **Čeber/Čabar**, **Čedad / Cividale del Friuli**, **Gornji Senik / Felsőszölnök**, **Kotmara vas / Köttmannsdorf**, **Lendava/Lendva**, **Oglej/Aquilea**, **Sovodenj/Gmünd**, **Tablja/Pontebba**, **Žabnice/Camporosso**.

✍ V zamejstvu je raba slovenskih imen, zlasti v manjšinskih medijih, odvisna od lokalne rabe. Slovenci v Italiji na primer uporabljajo namesto mednarodnih in v Sloveniji uveljavljenih imen **Torino** in **Milano** podomačeni različici **Turin** in **Milan**.

>>> O rabi poševnice gl. poglavje »Poševnica« (Ločila).

Nekrajevna zemljepisna imena

Pisno podomačena in prevedena nekrajevna imena

- {38} Praviloma vsa zemljepisna nekrajevna imena podomačujemo, a je raba podomačenih oblik pri nekaterih imenih obvezna (npr. države, celine, oceani), pri manj znanih pa zgolj priporočljiva.
- {39} V večbesednih nekrajevnih imenih prevajamo občna poimenovanja (npr. angl. *street* > ulica, rus. *doroga* > cesta, it. *lago* > jezero, nem. *am* > ob), tvorjenke iz lastnih imen pa, npr. pred obrazilom *-ski*, prilagajamo slovenščini, npr. **bolonjski** (< *Bologna*) ali **Pustriška dolina** (nem. *Pustertal*). Nekatera imena so v celoti prevedena, če je ime sestavljeno iz dveh ali več občnoimenskih sestavin: **Rt dobrega upanja** (afrikan. *Kaap die Goeie Hoop*),

Obala popra (fr. Côte du Poivre), Veliki koralni greben (angl. Great Barrier Reef).

{40} Skupine nekrajevnihih imen, ki jih podomačujemo, so

1. imena držav, zvez držav in njihovih enot (tj. zveznih držav, pokrajin, dežel) ter regij: [Avstrija](#), [Bangladeš](#), [Japonska](#), [Južna Koreja](#), [Nova Zelandija](#), [Poljska](#), [Švica](#); [Združene države Amerike](#); [Aljaska](#), [Kalifornija](#), [Ontario](#), [Teksas](#); [Aragonija](#), [Atika](#), [Katalonija](#), [Nova Anglija](#), [Provansa](#), [Turingija](#), [Tesalija](#); [Bližnji vzhod](#), [Donski bazen](#);
2. imena gozdov, step, puščav, nižavij, gorovij, gora, vzpetin: [Dunajski gozd](#), [Katinski gozd](#); [Masajska stepla](#); [Negevsko puščava](#), [Sahara](#); [Panonska nižina](#), [Priatlantsko nižavje](#); [Ardeni](#), [Himalaja](#), [Kančendzenga](#), [Kilimandžaro](#), [Kordiljere](#), [Skalno gorovje](#), [Pireneji](#), [Vogezi](#); [Golanska planota](#), [Škotsko višavje](#); [Prelomnica svetega Andreja](#);
3. imena oceanov, morij, večjih rek in jezer, slapov, močvirij, zalivov, prelivov, prekopov, morskih tokov: [Atlantski ocean](#), [Indijski ocean](#), [Tihi ocean](#); [Baltsko morje](#), [Beringovo morje](#), [Severno morje](#); [Adiža](#), [Bramaputra](#), [Loara](#), [Misisipi](#), [Mozela](#), [Pad](#), [Ren](#), [Sena](#), [Temza](#), [Visla](#); [Inari](#), [Ladoško jezero](#), [Plitviška jezera](#), [Tanganjika](#), [Ženevsko jezero](#); [Bengalski zaliv](#); [Mesinska ožina](#), [Otrantska vrata](#), [Sueški prekop](#); [Zalivski tok](#);
4. imena celin, otokov, otočij, polotokov, rtov, obal, ožin, podvodnih reliefnih oblik: [Afrika](#), [Evrazija](#), [Južna Amerika](#); [Kreta](#); [Baleari](#), [Veliki Antili](#); [Korejski polotok](#); [Rt dobrega upanja](#), [Severni rt](#); [Azurna obala](#); [Panamska zemeljska ožina](#); [Marijanski jarek](#), [Srednjeatlantski hrbet](#);
5. imena nebesnih teles, pojavov na bližnjih planetih; imena ozvezdij, galaksij in zvezd: [Amalteja](#), [Luna](#), [Zemlja](#); [Halleyjev komet](#), [Mačje oko](#), [Pandorin grozd](#); [Mali voz](#), [Zidni kvadrant](#); [Andromedina galaksija](#), [Rimska cesta](#), [Sončnica](#); [Alfa Kentavra](#), [Betelgeza](#), [Eta Gredlja](#), [Sirij](#), [Proksima Kentavra](#).

✍ Slovenske različice uradnih imen držav, ki so prikazane v pravopisnem slovarju, so prevodi in prilagoditve različic v standardu ISO. Njihova raba v uradnih besedilih je zavezujoča, npr. [Češka](#), [Belgija](#) (kratko ime, uradno kratko ime); [Češka republika](#), [Kraljevina Belgija](#) (uradno polno ime).

- ✎ Zaradi lažje identifikacije pri imenih z dvo- ali večjezičnih področij v besedilu lahko opozorimo na različna jezikovna izhodišča s pojasnilom v oklepaju, npr. **avtonomna pokrajina Bocen** (nem. Bozen, it. Bolzano), **Kanalska dolina** (it. Val Canale / nem. Kanaltal / furl. Valcjanal). Slovenska imena za zemljepisne enote na dvo- ali večjezičnih področjih so lahko tudi različna, v rabi v slovenskih besedilih pa so enakovredna, npr. **Južna Tirolska** (nem. Südtirol) in **Zgornje Poadižje** (it. Alto Adige).

{41} Od ustaljenosti v rabi in možnosti nedvoumne identifikacije prevedenega imena je odvisno prevzemanje

1. imen ulic, cest, avenij, trgov, mestnih parkov: **Bulvar sv. Mihaela** (franc. Boulevard Saint-Michel), **42. ulica** (angl. 42nd Street), **Kaluška cesta** (rus. Kalužskaja doroga), **Peta avenija** (angl. Fifth Avenue), **Ulica Huga Wolfa** (nem. Hugo Wolf-Straße), **Verdijevo sprehajališče** (it. Corso Giuseppe Verdi); **Elizejske poljane** (franc. Champs-Élysées, L'avenue des Champs-Élysées), **Luksemburški park** (franc. Parc de Luxembourg), **Nabrežje 13. novembra** (mak. Kej 13 noemvri), **Rdeči trg** (rus. Krasnaja ploščad'), **Trafalgarski trg** (angl. Trafalgar Square);
2. imen poslopij in drugih samostojnih objektov: **Bela hiša** (angl. White House), **Eifflov stolp** (franc. la tour Eiffel), **Hudičev most** (nem. Teufelsbrücke), **Londonsko oko** (angl. London Eye), **Most vzdihljajev** (it. Ponte dei Sospiri), **Øresundski most** (Øresundsbron), **Slavolok zmage** (franc. l'arc de Triomphe (de l'Étoile)), **Sv. Lovrenc zunaj obzidja** (it. San Lorenzo fuori le mura), **Zimski dvorec** (rus. Zimnij dvorec).

- ✎ Če je podomačevanje oteženo, ker je sodobna raba imena oddaljena od prvotnega pomena sestavin ali bi bila slovenščini ustrezna tvorjenka nenavadna, si pri vključevanju v besedilo pomagamo z vrstnim določilom pred imenom, npr. **trg Covent Garden**, **dvorana Concertgebouw**.

{42} POSEBNOSTI

1. Izjeme pri doslednem podomačevanju imen držav so **Gvineja Bissav**, **San Marino**, **Sierra Leone**, pri katerih podomačitev ni bila predlagana zaradi uveljavljenosti izvirnega zapisa in možnosti težav pri identifikaciji (**Sveti Marin/Marino**). Sicer so v imenih držav podomačena tudi osebna oziroma

svetniška imena, npr. **Sveti Krištof in Nevis** (angl. *Saint Kitts and Nevis*), **Sveti Tomaž in Princ** (port. *São Tomé e Príncipe*).

2. Občna poimenovanja se v nekaterih uveljavljenih imenih ne prevajajo, še zlasti če imena pomensko niso enoznačna: **Wall Street** 'ulica; borzna četrt v New Yorku'; **Downing Street** 'ulica v Londonu; urad predsednika vlade Združenega kraljestva', **Quai d'Orsay** 'ulica v Parizu; sedež francoskega zunanjega ministrstva'.

3. Podomačevanje pokrajin in nekaterih zveznih držav ni enotno: izvorni zapis še vedno ohranjamo pri mnogih pokrajinah in ameriških zveznih državah, npr. **Camargue**, **Yorkshire**; **Georgia**, **Michigan**, **Tennessee**, **Wisconsin**.

>>> O kategorijah nekrajevnihih imen gl. poglavje »Zemljepisna imena« (III. Velika in mala začetnica).

>>> O standardiziranih različicah imen držav gl. pravopisni slovar.

Stvarna imena

Pisno nepodomačena stvarna imena

{43} V izvorni obliki ohranjamo naslednje skupine stvarnih lastnih imen

1. imena časopisov in revij: **Der Standard**, **Elle**, **Le Monde**, **National Geographic**, **Nature**, **Newsweek**, **Riječ**, **Science**, **Slovo a slovesnost**, **Spiegel**, **Wall Street Journal**;
2. imena tiskovnih agencij in medijskih hiš: **Al Jazeera**, **Reuters**;
3. imena posameznih vozil, npr. ladij, zračnih plovil, vlakov, vesoljskih plovil: **Admiral Kuznecov**, **Prince of Venice**; **Cityliner**, **Red Eye**; **Citadella**, **EuroCity**; **Atlantis**, **Discovery**, **Sputnik**;
4. imena računalniških programov, operacijskih sistemov in aplikacij, spletnih strani, omrežij in storitev: **Adobe InDesign**, **Android**, **Arnes**, **Booking**, **Chrome**, **Facebook**, **Google**, **Libre Office**, **Linux**, **Microsoft Windows**, **The Pirate Bay**, **Yahoo**;
5. imena podjetij in industrijskih izdelkov ter zaščitenih blagovnih in storitvenih znamk: **Adidas**, **Aspirin**, **Coca-Cola**, **Teflon**;
6. imena športnih klubov: **Chicago Bulls**, **Los Angeles Kings**, **Manchester United**;
7. imena borznih indeksov: **Dow Jones**, **Nasdaq**, **Nikkei**;

8. znanstvena latinska in polatinjena imena živali in rastlin: *Parus major* (velika sinica), *Scopolia carniolica* (kranjska bunika).
- ✎ Pri nekaterih imenih časopisov in revij se člen na začetku imena pogosto izpušča, npr. [Guardian](#), [New York Times](#), [Spiegel](#).
 - ✎ Ob znanstvenih latinskih in polatinjenih imenih živali in rastlin zapisujemo tudi slovenske ustreznice, če te obstajajo, npr. *Matricaria chamommilla* (kamilica), *Primula carniolica* (kranjski jeglič). Taksonomska imena pogosto niso prevodi, temveč domača imena: *Lilium candidum* (alozijeva/Alozijeva lilija).

Prevajanje stvarnih imen

{44} Prevajamo različne skupine stvarnih imen, in sicer imena besedil, naslove oziroma imena knjig, filmov, predstav, bolj znanih skladb, slik, kipov, spomenikov, arhitekturnih in drugih umetniških stvaritev ter imena zakonov, listin, pogodb, uredb, pri čemer tvorjenke iz lastnih imen v večbesednih imenih prilagajamo slovenščini:

- [Avignonske gospodične](#) (franc. *Les Demoiselles d'Avignon*), [Božanska komedija](#) (it. *La Divina commedia*), [Boter](#) (angl. *The Godfather*), [Čarobna piščal](#) (nem. *Die Zauberflöte*), [Madžarska rapsodija](#) (nem. *Ungarische Rhapsodie*), [Mislec](#) (franc. *Le Penseur*), [Sen kresne noči](#) (angl. *A Midsummer Night's Dream*);
- [Ameriška deklaracija o neodvisnosti](#) (angl. *United States Declaration of Independence*), [Avstrijska državna pogodba](#) (nem. *Österreichischer Staatsvertrag*), [Kjotski protokol](#) (angl. *Kyoto Protocol*), [Lizbonska pogodba](#) (angl. *Treaty of Lisbon*).

{45} Pogosto prevajamo tudi

1. imena družbenih in političnih organizacij, ustanov, njihovih enot in združenj: [Dunajski filharmoniki](#) (nem. *Wiener Philharmoniker*), [Evropska investicijska banka](#) (angl. *European Investment Bank*), [Evropska liberalnodemokratska in reformistična stranka](#) (angl. *European Liberal Democrat and Reform Party*), [Evropsko računsko sodišče](#) (angl. *European Court of Auditors*), [Karlova univerza](#) (češ. *Univerzita Karlova*), [Natove sile za hitro posredovanje](#) (angl. *NATO Response Force*), [Nobelova ustanova](#) (angl. *Nobel Foundation*),

- Mednarodna organizacija za standardizacijo (angl. *International Organization for Standardization*), Mednarodni denarni sklad (angl. *International Monetary Fund*), Rdeči križ (angl. *Red Cross*), Svet Evropske unije (angl. *Council of the European Union*), Univerza Stanford (angl. *Stanford University*);
2. imena verskih skupnosti: Cerkev Jezusa Kristusa svetih iz poslednjih dni (angl. *The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*), Jehovove priče (angl. *Jehova's Witnesses*), Judovska skupnost Avstralije (angl. *Australian Jewish Community*), Katoliška cerkev (lat. *Ecclesia Catholica*);
 3. imena kulturnih, športnih in drugih prireditev ter tekmovanj: Davisov pokal (angl. *Davis Cup*), Frankfurtski knjižni sejem (nem. *Frankfurter Buchmesse*), Liga prvakov (angl. *UEFA Champions League*), Mednarodni botanični kongres (angl. *International Botanical Congress*), Newyorški maraton (angl. *New York City Marathon*), Tekmovanje za pesem Evrovizije (angl. *Eurovision Song Contest*).
- ✍ Imena (mednarodnih) projektov, programov in pobud (Erasmus, eTwinning, New Deal) je mogoče tudi sloveniti, če so sestavljena iz prvotnih občnih poimenovanj, sicer pa le tiste njihove dele, ki so občni, npr. eContent (eVsebine), GreenBuilding (Zelena zgradba), GreenLight (Zelena svetloba), Horizon 2020 (Obzorje 2020). Dokler se ta imena uradno ne uveljavijo, domačo ali tujo različico v besedilu navajamo v oklepaju.
- ✍ Kratice, nastale iz imen organizacij, ustanov in državnih tvorb, ponavadi prevajamo, npr. Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), tako še OZN (UN), ZDA (USA), lahko pa sledijo izvornim imenom in jih ne prevajamo, npr. Mednarodni denarni sklad (IMF).

Prečrkovanje lastnih imen

{46} Pri imenih, prepisanih iz nelatiničnih pisav, se ravnamo po sprejetih pravilih mednarodnih latiničnih prečrkovanj, npr. kitajska imena pišemo po pinjinu (**Liu Xiaobo** [ljú šjáubó]), japonska po Hepburnovem sistemu (**Ishiguro** [išigúro]), korejska po sistemu Revised Romanization (RR) iz leta 2015 (**Gwangju** [guángdžú] in [gvángdžú]). Če takih priporočil ni, imena prečrkujemo s črkovnimi ustrezniki, ki so najbližji glasovom.

{47} POSEBNOSTI

1. Izjemo predstavljajo uveljavljena imena, katerih zapis, skladen z glasovno uresničitvijo, se je v slovenščini že ustalil, npr. **Ganeša**, **Murasaki Šikibu**; **Hirošima**, **Kjoto**, **Seul**, **Šanghaj**.

2. Pri imenih, prepisanih iz slovanskih ciriličnih pisav (srbska, makedonska, ruska idr.), sledimo slovenskim pravilom za prečrkovanje iz cirilice: **Pavel Cvetkov**, **Svetlana Aleksijevič**.

- ✎ Posamezniki lahko svoje ime zapisujejo v skladu s prakso, uveljavljeno za njihovo ime, tj. bodisi po mednarodnem (**Ida Rubinstein**) ali fonetičnem (**Ida Rubinštejn**) prečrkovanju.
- ✎ V stalnih besednih zvezah so se uveljavili tudi zapisi, ki niso povsem prekrivni s sodobnimi prečrkovalnimi praksami, a jih zaradi uveljavljenosti ohranjamo v ustaljeni obliki. Za ruščino se je namesto **Potjomkin** ustalilo **Potemkin – Potemkinova vas**.

>>> O posebnostih prečrkovanja imen iz nelatiničnih pisav gl. preglednice za posamezne jezike.

SPLOŠNA NAČELA ZA PREVZEMANJE BESED

Prilagoditve pisave

Razmerje črka – glas

{48} Urejevalniki besedil ponujajo črke z ločevalnimi ali diakritičnimi znamenji, npr. ⟨å⟩, ⟨ą⟩, ⟨ü⟩, ⟨ö⟩, ⟨ø⟩, ⟨ç⟩, ⟨ł⟩, ⟨ś⟩, in posebne črke, npr. ⟨β⟩, ter združeni črki oziroma ligaturi ⟨œ⟩, ⟨æ⟩. Pri pisno nepodomačenih prevzetih besedah in besednih zvezah puščamo vse prvine latiničnih pisav nespremenjene, tj. pišemo jih z vsemi ločevalnimi znamenji: *à la carte*, *Almodóvar*, *Ampère*, *Čelakovský*, *Esterházy*, *fin de siècle*.

{49} POSEBNOST

Če ime zapišemo s tujo črko ali ločevalnim znamenjem, to ohranjamo tudi v tvorjenkah iz tega imena, npr. *Braşov* – *braşovski* – *Braşovčan* – *Braşovčanka*; *Citroën* – *Citroënov*; *Mérida* – *Méridska Kordiljera*.

- Zapis poenostavljamo, kadar nimamo možnosti zapisa s posebnimi ali ločevalnimi znamenji. Takrat ločevalna znamenja opustimo (*Academie française* > *Academie francaise*, *Camões* > *Camoes*, *Comăneci* > *Comaneci*, *L'Oréal* > *L'Oreal*) ali pa jih zamenjamo tako, da zapis ustreza glasovni uresničitvi oziroma načelom tipografskega prilagajanja tujih črk in opuščanja ločevalnih znamenj (*Dąbrowska* > *Dombrowska*, *Wałęsa* > *Walensa*).

>>> *O ustrezninah posebnih črk oziroma črk z ločevalnimi znamenji gl. prilogo »Tipografske zamenjave«.*

Začetnica in ločila

{50} Če imen ne prevajamo, pri prevzemanju ohranjamo izvorno začetnico, npr. *Sierra Nevada*. Pri prevedenih imenih se pri zapisovanju začetnice ravnamo po načelih slovenskega pravopisa za slovenska imena, npr. *Mednarodna organizacija za standardizacijo* (angl. *International Organization for Standardization*). Načeloma ohranjamo tudi ločila, uporabljena v imenih, ki jih prenašamo na nadaljnje tvorjenke: npr. *Baden-Baden*, rod. ed.

Baden-Badna, preb. Baden-Badenčan, vrst. prid. baden-badenski, vendar Val d'Isère, preb. Valdisèrčan, vrst. prid. valdisèrski.

>>> O ohranjanju ločil pri tvorjenkah gl. poglavje o besedotvorju.

Prilagoditve glasov in naglasa

{51} V slovenski knjižni jezik prevzete besede izgovarjamo z glasovi in naglasom slovenskega knjižnega jezika, pri čemer mesto naglasa iz izvornega jezika načeloma ohranjamo. Pri zapisovanju izgovora uporabljamo specifična slovenska naglasna znamenja, ki zaznamujejo naglašenost in mesto naglasa, pri e in o pa tudi ožino oziroma širino.

Zamenjave tujih glasov

{52} Tuje glasove zamenjujemo z najbližjimi slovenskimi knjižnimi, zato opuščamo vse vrste modifikacij pri zaokroženih, nosnih, mehčanih in mehkih soglasnikih ter pri posebnih glasovih.

{53} Pri zaokroženih samoglasnikih, zapisanih z različnimi črkami, so podomačitve različne:

- a) črko ü izgovorimo kot [i] – München [mínhən];
- b) črko ö izgovorimo kot [e] – Röntgen [réndgen];
- c) črko ö pred r izgovorimo v starejših prevzetih besedah vedno kot široki e (Förster [fêrster]), danes pa jo govorniki v vseh prevzetih besedah izgovarjajo tudi kot polglasnik, ki v primerjavi z ö nima zaokroženih ustnic, npr. Jörg [jêrg-] ali [jèrg-].

{54} Namesto nosnih samoglasnikov, ki jih slovenski knjižni jezik ne pozna, ob samoglasniku načeloma izgovorimo zvočnik n ali m: Macron [makrón].

{55} Mehčanih in mehkih soglasnikov pred samoglasniki ne izgovarjamo, temveč mehčanje nakazujemo z j, npr. Němcová [njémcova in némcova], ali pa jih izgovarjamo trdo, npr. Karadorđević [karadžórdžević].

- {56} Posebne vrste zapornikov ali pripornikov izgovarjamo z glasovi, približanimi slovenskim knjižnim, npr. angleški /θ/ v imenu **Elizabeth** nadomesti slovenski /t/ – [elízabet].
- {57} Če ne gre za običajne meje besed ali besednih delov, pri katerih so tudi v slovenščini mogoči t. i. dolgi soglasniki (**med delom**, **oddati**, **superrevizija**), vse tuje dolge soglasnike izgovarjamo navadno, npr. **allegro** [alégro], **Barilla** [baríla], **Schwann** [šván].
- {58} Pri prevzetih besedah upoštevamo slovenska pravila o prilikovanju glasov: **Goldsmith** [gôuɫsmit] in ne [gôuɫdsmít].

»» Več o prevzemanju glasov pri posameznih jezikih gl. poglavje »Preglednice«.

Prevzemanje zvočnika v

- {59} Zvočnik v ter zveneče in nezveneče nezvočniške variante izgovarjamo kakor v navadnih slovenskih besedah, in sicer pred samoglasnikom izgovarjamo zobnoustnično varianto, tj. osnovno varianto: **Warhol** [vórhoh], **Wilde** [vájld-].
- {60} Pri prevzemanju iz nekaterih jezikov se poleg zobnoustničnega izgovora fonema /v/ pred samoglasnikom v istem zlogu pojavlja dvoustnični izgovor: **Juan** [huán], **Le Puy** [lə puí], **Gwangju** [guángdžú].
- {61} Če je prevzeta beseda zapisana tudi podomačeno, se črka v izgovarja samo zobnoustnično: **Gvatemala**, **gverila**, **Gvido**, **Francoska Gvajana** idr.

✍ Vse tri dvoustnično izgovarjane različice fonema /v/, tj. [u̥], [w] in [ʍ], so v pravopisnih pravilih in slovarju zapisane z istim znakom, in sicer u̥.

»» Več o prevzemanju glasov pri posameznih jezikih gl. poglavje »Preglednice«.

Mesto naglasa ter kolikost in kakovost naglašanih samoglasnikov

{62} Mesto naglasa v prevzetih besedah načeloma ohranjamo, naj gre v tujih jezikih za prosti ali stalni naglas. V francoščini je naglas na zadnjem zlogu, v madžarščini, češčini, finščini na prvem, v poljščini na predzadnjem zlogu itd. Ne prevzemamo pa tujih tonemov, npr. srbsko-hrvaških, kitajskih ali nordijskih.

>>> Več o prevzemanju glasov pri posameznih jezikih gl. poglavje »Preglednice«.

{63} Naglašeni samoglasniki so načeloma dolgi, naglašena e in o pa sta tako pri prevzetih kot novotvorjenih besedah praviloma ozka in ju v slovenščini označujemo z ostrivcem, ki pomeni mesto naglasa, dolžino samoglasnika in kakovost – ožino: **Edward** [édvard-], **Chanel** [šanél], **Hradecki** [hradécki]; **Orwell** [órvel], **Scopoli** [skópoli].

{64} Vedno izgovarjamo široko

- a) naglašeni e pred glasom j: **ideja** [idêja], **Keynes** [kêjns];
- b) naglašeni o pred glasom v: **Bowie** [bôvi], **Lvov** [lvôv-], **supernova** [súpernôva];
- c) naglašeni e pred črko r v prevzetih besedah: **Harry** [hêri].

{65} POSEBNOSTI

1. V sodobni slovenščini prevzete besede pogosto ohranjajo izvorno glasovno podobo, pod vplivom izvirnih jezikov pa sta samoglasnika e in o pogosto široka:

- a) navadno v enozložnicah, npr. **jazz/džez** [džêz], **cash** [kêš], **pop** [pôp], **rap** [rêp];
- b) v izvirnih dvonaglasnicah in dvonaglasnicah iz jezikov, v katerih je naglašen vsak zlog posebej, npr. kitajsko **Jianlian** [džjênljên], korejsko **Daedjeon** [dêdžôn];
- c) široka e in o imajo tudi posamezne druge besede, npr. **bodibilder** [bôdibílder], **Freud** [frôjd-], **grammy** [grêmi], **Macbeth** [mægbêt], **Papin** [papên], **Potter** [pôter] in [pôter], **Verlaine** [verlên].

2. Nenaglašeni samoglasniki so v slovenščini le kratki, tako nenaglašanih dolžin (npr. srbsko-hrvaških, čeških idr.) ne izgovarjamo. Češko ime **Dvořák** izgovorimo [dvóržak].

>>> O izgovoru naglašeni*h* e in o oziroma o odstopanjih od predstavljenih načel pri posameznih jezikih gl. poglavje »Preglednice za posamezne jezike«.

Prevzemanje polglasnika

- {66} Polglasnik je v slovenščini zapisan s črko *e* ali nima črke, v prevzetih besedah pa je zapisan z različnimi črkami, npr. *Curtis* [kàrtis], *Deneuve* [dènév-], *Hubble* [háβəl], *Manhattan* [mən'hètən], *Melbourne* [mèlbərn], *McDonald* [məgdònalɔ], *Turner* [tərner].
- {67} V imenih iz azijskih jezikov ohranjamo tudi naglašene končniške polglasnike v zadnjem zlogu, npr. *Li He* [lí hè]. Ti naglašeni polglasniki se ohranjajo tudi pri pregibanju: *Yan Lianke* [ján ljènkè], rod. ed. *Yan Liankeja* [ján ljènkəja].

{68} POSEBNOSTI

1. Končniški polglasnik iz francoskih imen premikamo pred soglasnik: *Sartre* – franc. [sártrə], slov. [sártər]. Tako še: *Arles* [árəl], *Charles* [šárəl], *Montmartre* [monmártər].
2. V končajih -son, -xon, -sen, -ton v slovenščini praviloma ni polglasnika, zato ta nenaglašeni samoglasnik pri pregibanju ne izpade: *Andersen*, rod. ed. *Andersena*; *Bloomington*, rod. ed. *Bloomingtona*; *Nixon*, rod. ed. *Nixona*; *Sigurdson*, rod. ed. *Sigurdsona*, toda: *Bellingshausen*, rod. ed. *Bellingshausna*; *Ibsen*, rod. ed. *Ibsna* itd.

>>> O polglasniku v slovenščini gl. poglavje »Polglasnik« (Slovníčni oris za pravopis).

>>> O tvorjenkah iz prevzetih besed (npr. *Biarritz* – *biariški*, *Bonn* – *bonski*, *Comte* – *Comtov*, *Laplace* – *Laplaceov*, *Sevilla* – *seviljski*) gl. poglavje »Izpeljava pridevnikov« (Slovníčni oris za pravopis).

Prilagoditve narečnih in regionalnih glasovnih posebnosti

{69} Enako kot pri prevzetih besedah se ravnamo tudi pri slovenskih imenih in priimkih, v katerih se ohranja mesto naglasa, značilno za regijo in glede na družinski izgovor, npr. **Áleš** in **Alěš**, **Pléterski** in **Pletêrski**, **Vřšič** in **Vrřič**.

{70} Naglašena e in o sta načeloma izgovorjena ozko (**Péterka**), če jima sledijo r ali j oziroma v, pa široko (**Jêrnej** in **Jernêj**, **Kôvačič** in **Kováčič**).

{71} POSEBNOSTI

1. Pri osebnih imenih se naglas načeloma ustali glede na normativno prevladujoče območje, tj. osrednjo Slovenijo (**Antón Martín Slómšek**).
2. Zaokroženi samoglasniki iz slovenskih narečij se v manj formalnih položajih izgovarjajo tudi bližje izvornemu izgovoru: **Kúhar** [kíhar] tudi [kúhar], **Mörec** [mêrec] tudi [mõrec], **Türk** [tírk] tudi [túrk].

✍ Če posameznik želi ohraniti naglas imena, kot ga je vajen iz svojega okolja, je v javnih komunikacijskih situacijah tudi to ustrezno, npr. **Álojz** in **Alóžz**, **Mártin** in **Martín**, **Támara** in **Tamára**.

{72} Načelo regionalnosti velja tudi za zemljepisna imena, npr. **Mačkôvec** (vsi kraji na Dolenjskem); **Máčkovec** (pri Kočevju oziroma Čakovcu), **Mačkôvci** (v Prekmurju); **Múrska Sóbota**; **Rádenci** (na obrobju Slovenskih goric) in **Radénci** (ob Kolpi); **Třnovo** (pri Laškem) in **Trnôvo** (v Ljubljani in pri Novi Gorici); **Vélika Gôrica** (na Hrvaškem) in **Nôva Gorica**; **Vélika Nédelja**.

Prilagoditve in spremembe slovničnih kategorij

{73} Pri prevzemanju iz drugih jezikov samostalniki, tudi lastna imena, lahko izgubijo prvotne slovnične lastnosti. Slovnični spol rojstnih imen se ravna po naravnem spolu, priimki so večinoma moškega spola.

{74} Zemljepisna imena lahko spremenijo

1. naglas: špan. **Bogotá** [bogotá] > **Bogota** [bógota]; rus. **Москва** [maskvá] > **Moskva** [móskva];

2. redkeje, toda še vedno pogosto spremenijo spol in število oziroma ga oblikoslovno prilagodijo slovenščini, npr. gr. **Atene** (ed.) – slov. **Atene** (mn.), v **Atenah**; špan. **Bariloche** (m. sp. ed.) > slov. **Bariloče/Bariloche** (ž. sp. mn.), v **Bariločah/Barilochah**; fin. **Helsinki** (ed.) – slov. **Helsinki** (mn.), v **Helsinkih**; franc. **le Rhône / Rhône** (m. sp.) – slov. **Rona** (ž. sp.); polj. **Zakopane** (s. sp. ed.) – slov. **Zakopane** (ž. sp. mn.), v **Zakopanah**.

{75} POSEBNOST

Pri zemljepisnih imenih iz bližnjih okolij se v slovenščini pogosteje ohranjajo slovnične kategorije iz izvirnega jezika, ki jih obravnavamo kot dvojnice, npr. hrv. **Pučišća**, s. sp. mest. mn. v **Pučišćih** (tudi s. sp. mest. ed. v **Pučišću**); srb. **Užice** – v **Užicu** (s. sp. mest. ed.) / v **Užicah** (ž. sp. mest. mn.).

- {76} Občna poimenovanja oblikoslovno prevzemamo glede na izrazno podobno oziroma glede na končaj. Največ prevzetih poimenovanj je moškega spola, le izjemoma so srednjega, npr. gr. **karitas**, ž. sp. – slov. **karitas**, m. ali ž. sp.; franc. **la chanson**, ž. sp. – slov. **šanson**, m. sp. Pogosto so moškega spola tudi samostalniki z neznačilnimi moškimi končnicami -e (**finale**), -o (**avto**), -u (**guru**). Besede na -a se uvrščajo v ženski spol (npr. **činčila**, **gorgonzola**) ali v oba spola – moškega ali ženskega (**ara**, **panda**).

Pravopis 8.0

PRIPOMBE JAVNE RAZPRAVE

PRIPOMBE K POGLAVJU »VELIKA IN MALA ZAČETNICA«

SPLOŠNE PRIPOMBE

Komentar 1 Poglavje je pregledno, natančno in jasno. Posebnosti so res posebnosti: so redke in jasno zamejene. Primerov je veliko, kar je prav, in so novi. Dikcija je enotna in ni preveč zapletena.

Najbolj očitno spremembo: opustitev izjem mesto, vas idr. pri (prej) naselbinskih imenih, podpiram. Predvidevam, da jo bodo uporabniki hitro usvojili.

Čestitam!

PRIPOMBE K POSAMEZNYM ČLENOM

ČLEN 1

{1}	Raba velike in male začetnice je odvisna od položaja besede v povedi (prva beseda v povedi) in od značaja besede ali besedne zveze.
-----	---

Komentar 2 {1–4} Vsebina se zaradi okvirnega umeščanja in nadaljnega natančnejšega razvrščanja ponovi. Tovrstnega ponavljanja je kasneje še več. Logika razčlenjenega podajanja pravil je sistematična in smiselna, ampak za uporabnika bo verjetno moteča, ker bo precej razširila obseg pravil. Prim. {13}, {50} in {80}. Pogrešam pa dodatek o pisanju velikih črk, posamezno ali izključno. Načeloma gre pri takšnem pisanju za poudarjanje pomena in likovnosti sporočila, sploh v preteklosti pa so z velikimi črkami sporočali pomembne letnice (kronogram); še vedno se včasih z veliko izpisuje začetna črka vsakega verza, zlasti če gre za akrostih.

Še ena posebnost je citiranje iz tujih jezikov, ki tudi občne besede zapisujejo z veliko začetnico, npr. nemščine (*kako občuti Angst?*) ali angleščine v naslovih (*The Lord of the Rings*).

Komentar 3 velikih začetnic ne bomo več v uporabljali, tudi, če bomo edini s tem pravilom, kakor smo izjema zaradi (nedosledne) dvojine. svet se je predvsem zaradi uporabe računalnikov (ki jih ne imenujejo več kompjuterji) na to že precej navadil. z malimi začetnicami so poizkušali tudi nekateri pesniki. opravičevanje uporabe velikih začetnic je privlečeno za ušesa. nič se z veliko začetnico ne pojasnjuje. vsa ta razprava kaže le na zmedo, ki bo z uporabo velikih začetnic le stalnica. velike črke bojo ostale v uporabi po potrebi zaradi sporočilnosti in iznajdljivosti piscev: sLOVEnija, društvo kROG 9. ALI KAJ

pozabimo na osnovnošolsko slovnico o velikih začetnicah. v primeru, da bojo velike začetnice ostale, bomo morali mogoče počakati, da se generacija zamenja. dodatno predlagam, da v besedilu pike ostanejo, na koncu besedila pika ni potrebna, kakor jih ni v naslovih

nikoli nisem razumel, zakaj ima vprašalnica na koncu vprašaj. ali ni dovolj jasno, da je tale stavek vprašalnica, brez da bi na koncu risali to kljuko

uporaba vprašaja ostane pri dvomljivih stavkih. mogoče se motim?

s klicajem je podobno. skoraj vedno je njegova uporaba nadležna ali celo nasilna

podobno kot vprašaj lahko ostane klicaj v smislu razmisleka!

opozorila, kot je npr. >pozor, elekrika< ne potrebujejo klicaja, še posebno ne, ker je večinoma dodan simbol strele

zvjezdan popov popov, dipl. ing org. dela, zvodno@yahoo.com, 040330102, 070880834

dodatno tukaj zraven predlagam, da se svet navadi na število 8765. toliko ima leto ur. obvestila non stop ali 24/7 ne pomenijo vedno istega, saj pri takih zapisih včasih naletimo na zaprta vrata

Komentar 4 Menim, da bi zaradi zapore javnega življenja zaradi kovida, podaljšali javno razpravo. Predvsem bi morali razpravo voditi v okoljih, ki jih prizadenejo

spremembe - zlasti pri uporabi velike začetnice naselij. Tu bi morale imeti svojo vlogo tudi lokalne oblasti - občine, krajevne skupnosti.

Komentar 5 Nisem za predlagane spremembe - sprememba pisanja krajev z veliko in malo začetnico (primer *Novo Mesto*). Izjeme naj ostanejo, kot so obstajale do sedaj.

Komentar 6 Pravopis naj ostane, kot je bil do sedaj, glede uporabe velike in male začetnice (velika in mala začetnica pri pisanju krajev).

Komentar 7 Zakaj spreminjati nekaj samo zaradi spreminjanja? Že vse življenje sem doma v Novem mestu, ki ga ljubkovalno imenujemo tudi Mejt'. Če nam boste naprtili menjavo male začetnice z veliko, prosim, da še prevzamete odgovornost za vse stroške, ki bodo nastali s tem. Vsak državljan bo moral sam plačati menjavo dokumentov, vsa podjetja tudi, da o občinskih stroških ne zgubljam besed. Prosim za usmiljenje, ker nam virus ni prizanesel, vi nam pa s temi nesmiselnimi stroški lahko. Hvala.

Komentar 8 {1} Raba velike in male začetnice je odvisna od položaja besede v povedi (prva beseda v povedi) in od značaja besede ali besedne zveze.

Upam, da v SP ne bo publicizma "značaja"..

Komentar 9 Razumem, da morajo biti informacije zgoščene, pa vendar: to, kar je v oklepaju, bi veljalo nekoliko razširiti.

ČLEN 2

{2} Z veliko začetnico pišemo **lastna imena**, tj. imena bitij (*Ana, Ivana Orleanska, Luka Mihelič, Slovenec, Snežna kraljica, Švrk, Vlah*) ter imena zemljepisnih (Bohinjsko jezero, Nova Gorica, Sava, Slovenija, Šmarje pri Jelšah, Triglav) in stvarnih danosti (*Dnevnik, Hlapci, Osnovna šola Tržič, Slovenska slovnica, Zveza prijateljev mladine*). Nekatera imena lahko ohranijo lastnoimenski status tudi skrajšana (*Združeni narodi* za *Organizacija združenih narodov*). Status lastnega imena pridobijo tudi nekatera nadomestna imena (*Gospa* za *Marija, Prerok* za *Mohamed; Otok* za *Velika Britanija*). Z veliko začetnico pišemo tudi **svojilne pridevnike iz lastnih imen** (*Prešernov dan*) ter neobvezno **izraze posebnega razmerja in spoštovanja** (*Pišem Vam ..., Ekscelenca*).

Komentar 10 Spoštovani!

Menim, da bi bilo v okviru prenove pravopisnih pravil primerno, da bi praznike pisali z veliko začetnico. To se zdi še posebej utemeljeno pri verskih praznikih, saj tam velika začetnica izraža odnos spoštovanja. Prav spoštovanje je kot eno od posebnih načel že doslej bilo veljavna podlaga za rabo velike začetnice (primer: Pesnik namesto Prešeren, Filozof namesto Aristotel ipd.).

Komentar 11 Tudi konkretna občina vedno z veliko začetnico!!! Torej kadarkoli je omenjena konkretna občina, je z veliko začetnico! Za Osnovno šolo XY in Krajevno skupnost XY je to jasno. Za občine pa komunistična žlahta tega ne more sprejeti in prebaviti! potem pa tudi v lokalnih glasilih pišejo župani z malo začetnico. Na primer: *Metod Ropret, župan občine Brezovica.*

Komentar 12 Skozi našo vas teče reka Vrtojbnica.

Komentar 13 *Pišem Vam...* Mislim, da je to neumnost. Kako boste potem pisali: 'Mislim nate?' Mislim naTe?

Komentar 14 Proti spremembi, ki izloči izjeme pri imenih krajev. *Novo mesto* naj ostane *Novo mesto* in ne *Novo Mesto*.

Komentar 15 SE STRINJAN

Komentar 16 Sem proti spremembam imen mest katera so sedaj pisana z veliko začetnico. Ne razumno mi je pisati npr. *Novo Mesto* z malo začetnico mesto, ker je lahko tudi del nekega mesta, ki je novo nastalo v mestu, ali *Nova Gorica* je zame lahko *Nova gorica* del vinogradov v neki drugi pokrajini!

Komentar 17 Mogoče ne bi bilo odveč opozoriti, da se neprve sestavine v večbesednih poimenovanjih (*Organizacija združenih narodov*) ne pišejo z veliko, veliko ljudi namreč meni, da se zato ker je kratica *OZN*, piše *Organizacija Združenih Narodov* (podobno menijo še za *ZDA*, pišejo *Združene Države Amerike* pa tudi *Primorske Novice* ipd.).

Komentar 18 Pri imenih zemljepisnih danosti predlagam, da se povsod navede tudi kak primer iz zamejstva (za vključevanje širše skupnosti govorcev in govork sl. jezika).

Komentar 19 Za *Vam* in *Ekseleuca* predlagam izključno malo začetnico, ker spoštljivost označuje že sam izraz.

ČLEN 3

{3} Z malo začetnico pišemo občna (tj. splošna vrstna) poimenovanja, ki zaznamujejo vrsto (*dalmatinec*), različne poklicne, vljudnostne in druge nazive oseb (*doktorica*, *gospa*, *pater*, *baronica*) ter poimenovanja posameznikov po jezikovni skupini in veri (*kajkavec*, *katoličan*) ali družbeni pripadnosti skupinam, nazorom, gibanjem (*byronist*, *ekologist*, *nobelovec*, *uršulinka*, *wikipedistka*). V nasprotju z veliko drugimi jeziki pišemo v slovenščini z malo začetnico tudi poimenovanja praznikov (razen lastnoimenskih sestavin v njih) ter poimenovanja posebnih dnevov, dnevov v tednu in mesecev (*božič*, *dan Zemlje*, *pust*, *svečnica*; *četrtek*, *sobota*; *december*, *mali traven*), zgodovinskih dogodkov (*prva svetovna vojna*, *soška fronta*, *vatikanski koncil*), iger (*monopoli*, *tarok*), umetnostnih in nazorskih smeri (*impresionizem*, *protestantizem*) ter nagrad, častnih nazivov in priznanj (*ambasador znanosti*, *bafta*, *kresnik*).

Komentar 20 V § 3 resničen strah pred rabo besede *rasa* ali politična hiperkorektnost? (Prim. člen 121.) Pojem »častnih nazivov« iz predzadnje vrstice je že zajet v pojmu »in druge nazive« iz druge vrstice.

Komentar 21 Ker je bilo pri praznikih dodano "(razen lastnoimenskih sestavin v njih)", bi bilo enotno, če bi isto dopolnitev pripisali še sem, k nagradam.

Komentar 22 Mnenje o uporabi velike začetnice za imena praznikov in spominskih dnevov

Včeraj sem imela težave s pošiljanjem, zato bom danes poskusila še enkrat. Če bo pošiljanje uspešno, boste prejeli dve moji enaki mnenji, upam pa, da boste prejeli vsaj eno.

Vsi prazniki - državni in verski - so dnevi, ob katerih se spominjamo dogodkov, ki so pomembni za državo, narod ali za določeno skupino ljudi. Vsi prazniki so natančno določeni dnevi v letu in imajo stalno poimenovanje, torej imajo ime.

Velika začetnica za določeno besedo je zame znak prepoznavnosti in pomembnosti tega, kar beseda pomeni ter znak spoštovanja osebe, pojma, predmeta, dejanja, ki ga ta beseda vključuje.

Uporaba velike začetnice za imena državnih praznikov in spominskih dni zame pomeni, da spoštujemo svojo zgodovino, da cenimo dejanja in dogodke, ki so pripomogli, da smo se ohranili kot narod in da smo dobili svojo državo. Uporaba velike začetnice za verske praznike pa - podobno - pomeni, da spoštujemo vero in cenimo dogodke, ki so za vero pomembni.

Uporaba male začetnice pa zame pomeni nasprotno - pomeni nespoštovanje naše zgodovine in omalovaževanje dejanj in dogodkov, ki so omogočili naš obstoj in razvoj; pomeni tudi omalovaževanje dogodkov, ki spadajo med temelje vere.

Vse navedeno so razlogi, zaradi katerih mislim, da bi bilo prav, da bi pravopisna pravila za slovenski jezik spremenili tako, da bi imena praznikov in spominskih dni pisali z veliko začetnico.

Jaz sama sem že doslej imena praznikov pisala z veliko začetnico.

Komentar 23 Spoštovani.

Predlagam pisanje imen praznikov (tudi teh brez lastnoimenskih sestavin) z veliko začetnico, npr. *Božič, Svečnica, Dan reformacije, Dan državnosti, Dan samostojnosti in enotnosti*.

Moj predlog izhaja najprej iz dejstva, da nekatere praznike, sploh *Božič*, že tako pišem z veliko začetnico. Tako, iz spoštovanja. Drugič, ker večina drugih držav za pisanje praznikov že uporablja veliko začetnico. Tretjič, ker sem mnenja, da lahko praznikom na tak način preko pisnega medija izkažemo spoštovanje in priznamo "težo" oz. pomen, ki ga imajo za nas.

Komentar 24 Praznike pišemo z veliko začetnico, kot to delajo tudi v tujini. Ne vem, ali to drži ali ne, pa pri nas na maturi dobi srednješolec negativno točko, če npr. piše *Božič* z veliko začetnico. To se mi zdi, da je res nekorektno. Prav bi bilo, da je to z veliko začetnico, kot imajo to po mojem vedenju urejeno povsod po svetu.

Komentar 25 Pozdravljeni,

hvala Vam, da zavzeto pripravljate novo različico Pravopisa in da omogočate tudi komentarje nam državljanom.

Moram reči, da sem bil lani decembra presenečen, ko sem izvedel, da naj bi imena praznikov kot so *Božič*, *Velika noč*, *Dan državnosti* ter *Dan samostojnosti in enotnosti* bilo dovoljeno pisati le z malo začetnico.

Najmanj kar lahko povem je, da že vsa leta v voščilih ob Božiču in Veliki noči pišem ime praznika vedno z veliko začetnico. In tudi večina voščil, ki jih dobim od drugih, imajo praznik napisan v veliko začetnico.

Zato predlagam, da je uporaba velike začetnice vsaj enakovredno "pravilna" kot uporaba male začetnice.

Prav tako bo to težko za moje otroke, ki bodo kmalu vstopili v šolo, in seveda doma vidijo, da pišemo najpomembnejše praznike z veliko začetnico, v šoli pa bodo za tako pisanje pri testu kaznovani?

Konkretno pri *Božiču* je pisanje z malo še bolj nenavadno, saj *Božič* izvira iz besede *Bog* kot njegova pomanjševalnica, t.j. majhen Bog. S tem označuje rojstvo Božjega sina.

Zato Vas lepo prosim, da razmislite o spremembi pisanja praznikov z malo začetnico.

Komentar 26 Pisanje državnih praznikov in dela prostih dni z VELIKO začetnico - PREDLOG.

Spoštovani.

Predlagam, da se vsi državni prazniki in dela prosti dnevi, kot so določeni v *Zakonu o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji*, pišejo z VELIKO začetnico. Gre za dneve, ki imajo v Sloveniji poseben pomen in združevalno funkcijo, zato bi bilo, po mojem mnenju, pravilno, da se pišejo z veliko začetnico. S pisanjem teh dni z veliko začetnico bi tudi na simbolni ravni pokazali na poseben pomen teh dni za prebivalce Slovenije. Nenazadnje že sedaj večina ljudi v vsakdanji rabi vsaj *B(b)ožič* in *N(n)ovo leto* že pišeta z veliko začetnico.

Komentar 27 Pisanje praznikov z veliko začetnico se mi zdi smiselno. Opazila sem, da mnogi, predvsem starejši ljudje, uporabljajo zapis *Božič* in *Velika noč*, čeprav naj bi se prazniki pisali z malo začetnico. Zdi se mi, da je to odraz spoštovanja, navdušenja, podobno kot pri svojilnih zaimkih za spoštovanja vredne ljudi.

Komentar 28 Prazniki kot so *Božič*, *Velika noč*, *Dan državnosti* in ostali državni prazniki bi se morali pisati z veliko začetnico. Velika začetnico pri poimenovanju teh praznikov je že sedaj razširjena in jo tudi sam uporabljam. Z veliko začetnico sporočamo, da gre za pomemben dan, izkazujemo spoštovanje in dajemo vrednost tistemu kar praznujemo. Veliko začetnico uporabljajo tudi drugi jeziki.

Komentar 29 Predlagam, da bi se prazniki pisali z veliko začetnico, tako kot je to v navadi tudi pri drugih narodih. Praznik je pomemben dan in ima tudi svoje ime. Če imena običajno pišemo z veliko začetnico, se mi zdi smiselno in prav, da bi tudi v slovenščini pisali praznike z veliko začetnico. Sam to že veliko uporabljam, *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, večkrat pa sem bil tudi v dilemi, ali se piše z veliko začetnico tudi dan državnosti ali dan samostojnosti.

Komentar 30 V nasprotju z veliko drugimi jeziki pišemo v slovenščini z malo začetnico tudi praznike, med katerimi je tudi *Božič*, ki ga jaz že dolgo pišem z veliko začetnico. Predlagam, da pišemo *Božič* in vse druge praznike z veliko začetnico.

Komentar 31 Danes se je začel *ramadan*, preciziran v koranu. Niti 1 (eden z besedo) slovenski novinar ne upošteva slovenski pravipis in piše *Ramadan*, *Koran* z veliko začetnico!

Kje smo? Ali so novinarji *Dela*, *RTVSLO*, *Dnevnika*... radikalizirani muslimani, ki navkljub trenutno veljavnemu SLO pravopisu (ki so ga spisali njihovi komunistični predniki) zavestno kršijo slovnična pravila ali pa ne poznajo slovnice!

Skratka *Božič*, *Velika noč* in vsi drugi krščanski in državni prazniki naj se pišejo strogo z VELIKO ZAČETNICO! Brez izjeme! In posledično naj se VELIKa začetnica uporablja tudi za vse tujerodne praznike na planetu Zemlja iz spoštovanja do vseh narodov !

Komentar 32 Spoštovani, najprej zahvala, da skrbite za naš jezik in vse, kar je povezano s tem. V času okoli Božiča in Novega leta sem bil presenečen, da se praznik *Božič* piše z malo začetnico, menda pa tudi ostali prazniki. Ker verjamem, da se večina prebivalcev Slovenije praznuje *Božič* in ostale praznike, vas spodbujam, da se *Božič* kot praznik začne pisati z veliko začetnico.

Komentar 33 *Božič* pišimo z veliko začetnico. Za krščansko Slovenijo in Evropo pomeni, da se zavedamo krščanskih korenin. Kaj ni rojstvo Odrešenika nekaj velikega?

Komentar 34 *Božič* bi morali pisati z veliko začetnico, saj vsebuje in je to tudi ime Boga, predstavlja največji praznik kristtjanov, rojstvo Boga, Božjega sina!. Osebnost in vsi, ki nam pišejo, že sedaj pišemo *Božič* v voščilih in drugih omembah, z veliko začetnico.

Komentar 35 Zavzemam se, da bi se vsaj praznik *Božič* pisal z veliko začetnico. Seveda bi bilo primerno tudi nekaj drugih praznikov pisati z veliko začetnico, kar, mimogrede, sama že ves čas tudi uporabljam. Menim, da s tem na nek lep način človek izrazi spoštovanje do praznika. Seveda pa kot praznik osebno ne dajem teže npr. "pustu" in podobnim, v zadnjem času vse več "uvoženim" praznikom. Če smo že skomercializirali nekatere praznike, za katere nekateri niti približno ne vedo prave vsebine (med njimi sta zagotovo *Božič* in *Velika noč*), naj nam vsaj velika začetnica pomaga, da se bomo morda sčasoma zavedali globine in vsebine praznikov.

Komentar 36 Predlagam, da bi se poimenovanje praznika *Božič* pisalo z veliko začetnico. Včasih se je praznik že tako zapisovalo in tudi sama ga v voščilih pišem z veliko začetnico. Moti me, da ga moram po službeni dolžnosti (zaposlena v VIZ) pisati z malo začetnico.

To je praznik, ko se je Bog učlovečil, torej bi ta praznik lahko že zaradi izpeljave iz lastnega imena pisali z veliko začetnico.

Komentar 37 Predlagam, da *Božič* pišemo z veliko začetnico. To mi je pomembno, saj ta praznik zelo spoštujem, že sedaj ga zapisujem z veliko začetnico, saj gre za rojstvo malega Boga, Božiča. Kristjani smo del slovenske demokratične družbe, prav je, da je naša vera ravno tako spoštovana kot vse ostale. Podpiram tudi zapis drugih praznikov na podoben način. Hvala.

Komentar 38 Predlagam, da se krščanski praznik *božič* naj piše z veliko začetnico, saj nam kristjanom *božič* - rojstni dan Jezusa Kristusa največ pomeni.

Božič je tudi eden izmed državnih praznikov.

Komentar 39 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Jaz, moja družina, sorodniki in prijatelji praznik *Božič* že od zmeraj pišemo z veliko začetnico, saj gre za enega največjih praznikov v krščanski veri in je izjemno spoštovan.

Komentar 40 *Božič* pišem z veliko, kar je zame zelo pomembno.

Komentar 41 v primeru *Božiča* gre za poimenovanje praznika po osebnem imenu *Božič*, ki je pomanjševalno ime za Boga. Po veljavnem pravopisu, se imena praznikov z vključenim osebnim imenom pišejo z veliko, npr. *Prešernov dan*, izjema je le *Božič*.

Osebnost mi je pisanje *Božiča* z malo začetnico nelagodno, zato že sedaj zapisujem *Božič* z veliko začetnico.

Vesela bom spremembe pravopisa.

Komentar 42 Spoštovani,

od nekdaj sem besedo *Bog* pisal z veliko začetnico, saj Boga doživljam kot osebo. Še več, kot osebo, ki je v vseh pogledih daleč nad vsemi nami, a obenem med nami in celo eden izmed nas, ko je prišel v osebi Jezusa Kristusa. Njegovo rojstvo za ta svet praznujemo ob Božiču - prazniku, ko je mogočni Bog "sestopil" v podobi malega otroka, ki je obenem še vedno Bog, a ker je majhen, pač Božič. Da je Bog, je pokazal na dan vstajenja, saj niti smrt nima oblasti nad njim.

Zato predlagam, da se kot pravopisno pravilno praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 43 *Božič* pišem z veliko začetnico, s spoštovanja do praznika.

Komentar 44 Predlagam, da se krščanski praznik *božič* piše z veliko začetnico. Smatram, da je to lastno ime, tako kot pišemo naše državne praznike, *Dan državnosti*, *Dan samostojnosti in enotnosti*....z veliko začetnico. Prav tako menim, da se velika noč mora pisati z veliko začetnico, *Velika noč*, saj je to naš, krščanski praznik in je tudi lastno ime.

Komentar 45 Ravno kar sem poslala predlog, da bi besedo *Božič* pisali z veliko začetnico, ker predstavlja najvažnejši dogodek v zgodovini človeštva. Vedno sem ga pisala z veliko začetnico in ga ne bi mogla drugače.

Komentar 46 Predlagam, da besedo *Božič* pišemo z veliko začetnico, jaz ga vedno tako pišem in tudi pri mnogih drugih mojih dopisnikih vidim, da uporabljajo veliko začetnico. Prav bi bilo, da se tudi drugi prazniki pišejo tako npr. *Dan državnosti*...hvala vam.

Komentar 47 Predlagam naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Praznik *Božič*, že sedaj pišem z veliko začetnico. Glede na to da ne bo zmede predlagam pisanje vseh praznikov z veliko začetnico.

Komentar 48 *Božič* je najpomembnejši praznik v zgodovini človeštva.

Jaz ga že od vedno pišem z veliko začetnico iz samoumevnega razloga. Nikoli ga ne bi mogla napisati z malo začetnico.

Komentar 49 Predlagam in prosim, da *Božič* tudi uradno začnemo pisati z veliko začetnico, ker je to najbolj priljubljen praznik na Slovenskem, ker ga večina evropskih narodov tako piše (*Christmas, Noel* itd.), ker tako sama čutim in pišem že sedaj zaradi velikega spoštovanja do tega pomembnega krščanskega praznika. Za slovenske kristjane je to zelo pomembno. Čutim, da je zapis z malo začetnico ostanek iz nekega drugega obdobja slov. zgodovine in znak nespoštovanja krščanske vere. To velja tudi za ostale zapise krščanskih praznikov, ki se ev. pišejo z malo začetnico, kakor tudi zapisovanje časa (pr. *In po Kr*). Prosim, spremenite te zapise.

Komentar 50 Spoštovani, predlagam, da se prazniki *Božič* in *Velika noč* ter *Novo leto* pišejo z veliko začetnico. Saj to že vecina bolj ali manj tako pišemo. Vendarle gre za pomembne praznike, sama jih vedno pišem z veliko začetnico. Pa tudi v mnogih sosednjih državah je to pravilo. Hvala za upoštevanje želja.

Komentar 51 Jaz sem bila do lani prepričana, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Se mi zdi bolj naravno, da bi se vsi prazniki pisali z veliko začetnico.

Komentar 52 Imena praznikov zapišimo z veliko začetnico, saj vendar gre za lastno ime praznika in edinstveno ime.

Komentar 53 Predlagam, da se glede na uporabo cerkvenih praznikov v tujini, pa tudi glede na to, da smo oz. da *Božič* nekateri pišemo z veliko začetnico, to vključi tudi v slovenski pravopis.

Komentar 54 *Božič* z veliko začetnico, ker ga pišem z veliko že sedaj

Komentar 55 Zame je *Božič* tako pomemben in velik praznik, da ga vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 56 Predlagam, da *Božič* pišemo z veliko začetnico, tako kot ga pišejo v deželah s katoliško tradicijo. Zdi se mi lepše, bolj spoštljivo in bolj praznično.

Komentar 57 *Božič* je tako lep praznik, da si zasluži pisanje z veliko začetnico!

Komentar 58 *Božič* se naj piše z veliko začetnico. Sam to besedo že desetletja vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 59 *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, ker je tako pomemben za moje življenje in življenje milijonov ljudi, ki verujemo v rojstvo Boga na zemlji; pa tudi leta štejejo po tem dogodku, in si razlagam, da izhaja iz Bog. Ker je to Božje rojstvo.

Komentar 60 Prepričan sem, da bi se moral *Božič* pisati z veliko začetnico. Jaz tako počnem in tudi ostanem, kar je edino pravilno!

Komentar 61 *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico, ker mi je ostalo in angleškega in nemškega jezika

Komentar 62 Sem že napisal pod prvo točko. Dodam le to, da *Božič* pišem sam in vsi moji prijatli, ki jih ni malo, z Veliko začetnico.

Komentar 63 Poimenovanje posebnih dneвов-praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Zame in tudi za mojo širšo družino je to zares pomemben praznik. Jaz vedno pišem *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 64 Praznik *BOŽIČ* pišem z veliko začetnico in ga bom tudi v prihodnje!

Komentar 65 *Božič* z veliko začetnico, kar že do sedaj uporabljam

Komentar 66 *Božič* že sedaj pišem z velik začetnico

Komentar 67 *Božič* se piše z veliko začetnico!!

Komentar 68 Pozdravljeni, predlagam in želim, da se *Božič* in *Velika noč* pišeta z veliko začetnico. Sam že sedaj uporabljam tovrstno obliko zapisa. Omenjena praznika kakor tudi drugi, smatram, da bi se zaradi pomembnosti za vsaki narod, kakor tudi iz spoštovanja morali pisati z veliko začetnico.

Komentar 69 Podpiram pobudo, da se eden največjih krščanskih praznikov *božič* napiše z veliko začetnico - *Božič*, saj ne poznam evropske države kjer se ta praznik piše z malo začetnico. Sama ga uporabljam kadarkoli voščim sorodnikom in prijateljem. Sploh ne vem zakaj se to ne dogaja v naši državi? To bi v bistvu moralo biti samoumevno.

Komentar 70 Predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Beseda je neposredno povezana z lastnim imenom Bog, ki ga vedno pišemo z veliko začetnico.

Zato predlagam, da naj se tudi dan praznovanja njegovega rojstva piše z veliko začetnico. To sam že ves čas uporabljam.

Komentar 71 Pozdravljeni,

Menim, da bi se moral praznik *Božič* pisati z veliko začetnico. Mislim, da lahko trdimo, da gre za praznik, ki ga praznujemo tako ali drugače vsi Slovenci in da gre res za največji družinski praznik miru, dan upanja, želja in lepih otroških spominov.

Vedno kar pomnim sem pisal *Božič* z veliko pa tudi na vseh voščilnicah, ki jih prejemam od osebnih kot tudi poslovnih prijateljev je ta praznik pisan z veliko začetnico. Sploh pa v tujih jezikih. Doma imam tudi nekaj starih lepih Gasparijevih voščilnic, na katerih je tudi "Vesel ali Blagoslovljen Božič!" z veliko začetnico.

Mislim, da moje mnenje deli velika večina Slovencev, zato upam, da pride kmalu do spremembe navedbe tudi v slovenskem pravopisu.

Komentar 72 *Božič* z veliko začetnico!

Komentar 73 Spoštovani!

Jaz *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, ker ta beseda označuje Boga - Jezusa Kristusa. *Božič* pomeni majhen Bog - to je , majhen Jezus Kristus v jaslicah.

Zato predlagam, da uzakonite pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico, v Božjo čast in slavo in v zveličanje duš!

Komentar 74 Nisem doma v slovničnih vodah, vendar sem pred kratkim izvedel, da se praznik *Božič* piše po obstoječih slovničnih pravilih z malo. To me je v resnici zmedlo, saj vsako leto, ko sem za praznik *Božič* pisal voščila, sem vedno uporabljal veliko začetnico tega praznika. To sem pisal zato, ker je to ime praznika. Kakorkoli s prakso pisanja imena praznik *Božič* bom še vedno pisal z veliko, vendar ne bi želel, da moji otroci v šoli dobijo slabšo oceno zato, ker napišejo z veliko začetnico. Zato pričakujem, da se zadeva poenostavi in se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Pa ne le *Božič*, tudi vsa imena praznikov.

Komentar 75 Naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj že sedaj ta praznik *Božič* pišem z veliko začetnico.

Komentar 76 Pozdravljeni!

Podpiram predlog, da naj bi se *Božič* pisal z veliko začetnico, ker prihaja ime praznika iz osebnega imena krščanskega Boga. Pri besedi *Božič* gre za palatalizacijo glasu *g* (*g*

- z - ž), torej je ta praznik izpeljanka iz osebnega imena Bog (krščanski Bog nima drugega imena (kot npr. *Alah, Jahve, Krišna* ali drugi) in je to njegovo ime). Pojem *Božič* pomeni torej majhen Bog, kar je tudi vsebina Božiča - Bog je prišel na svet kot majhen otrok. Božič se ujema torej s predpisom za praznike, ki so izpeljani iz osebnega imena, npr. *Prešernov dan, Marijino vnebovzetje* in podobno.

Če bi *Božič* pisali z veliko začetnico le iz spoštovanja do praznika, to teološko ni v redu, ker je velika noč večji krščanski praznik kot *Božič*. Potem bi morali pisati z veliko začetnico tudi veliko noč. Za druge praznike pa kot slovenistka in teologinja ne vidim nobenega razloga, da bi jih pisali z veliko začetnico. Edini razlog za pisanje velike začetnice vseh praznikov bi bilo učenje slovenščine za Nemce, ki pišejo vse samostalnike z veliko začetnico. V drugih jezikih pa pišemo praznike prav tako z malo začetnico.

Komentar 77 Spoštovani. Prosim in zahtevam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Dosledno tako pišem že vse življenje. Nepozabno nasilje je bilo, ko sem v osnovni šoli dobil vrnjen prosti spis brez ene same napake, vendar z debelo podčrtano negativno (1) oceno in obkroženo in podčrtano veliko začetnico besede *Božič*.

Zahteva pa: ob toliko poudarjanju svobode in spoštovanja, naj tudi pravopis upošteva osebni odnos ljudi do praznika. Ker naj bi bili tudi enakopravni, predlagam, da se vsi prazniki (verski, državni) pišejo z veliko začetnico. Tako bo dana vsem možnost, da je pisni izraz v sozvočju z notranjim občutenjem.

V upanju na Vašo razumnost in modrost, Vas lepo pozdravljam

Komentar 78 Za vse Katoliške praznike in izraze v povezavi s Katoliškimi oz. Krščanskimi nazivi duhovnih poklicev ter poimenovanja posameznikov po Krščanski in Katoliški Veri ter družbeni pripadnosti skupinam - zlasti redovom v Katoliški Cerkvi naj se zaradi njihovega izjemnega pomena, ki je objektivno nad vsemi ostalimi prazniki in poklici ter nazivi uporablja velika začetnica: *Pater, Škof, Nadškof, Kardinal, Papež, Kristjan, Katoličan, Sestra, Uršulinka, Klarisa, Oče (Duhovnik), Božič, Velika Noč, Sv. Rešnje Telo in Kri, Nedelja Božjega Usmiljenja, Veliki Četrtek, Veliki Petek, Velika Sobota, Svečnica, Vsi Sveti*. Enako tudi za pridevnike, ki so izpeljani iz teh poimenovanj: *Krščanski, Katoliški, Božični, Kardinalski, Škofovski, Škofijski*. Osnovno pravilo naj bo, da so za vsa poimenovanja, ki izhajajo iz osebnih lastnih imen Bog,

Jezus, Kristus, Sveta Trojica, Devica Marija, imena Angelov in Svetnikov - Krščanstvo, Krščanski, Marijanski, itn. - uporabljena velika začetnica.

Komentar 79 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, kar sicer že sedaj dela veliko odraslih ljudi, pa tudi mlajših učencev. Na ta način bi se izognili številnim nevšečnostim, s katerimi se učenci v šoli srečujejo (saj številni tuji jeziki ta praznik že pišejo z veliko začetnico), pa tudi samemu prazniku bi dali dejansko težo.

Komentar 80 Pišem zaradi praznika, ki ga obhajamo 25. decembra, *Božič*.

Ker je ime praznika izključno vezano na ime Jezusa, ki je zgodovino s svojim prihodom razdelil na prej in pozneje, je zame samo po sebi umevno, da ime praznika vedno pišem z veliko začetnico. To razdelitev zgodovine ni naredil s četami, vojsko, nasiljem pač pa z ljubeznijo in spoštovanjem vsakega človeka. S posebno pozornostjo do izključenih, najmanjših, ponižanih, lačnih ... Zame je velika začetnica izraz spoštovanja do Jezusa in njegove čudovite bližine človeku. Za srečo sedanosti in večnosti.

Prepričan sem, da nas je Bog sam po svoje spremljal ob nastajanju samostojne domovine Slovenije. Zato bi bila potrditev velike začetnice čudoviti dar ob praznovanju 30 letnice.

Hvala za vaše delo, ki je obenem tudi poslanstvo.

Komentar 81 Želim, da se *božič* piše z veliko začetnico, saj gre za ime velikega državnega praznika in se kot tako v veliko državah piše z veliko.

Komentar 82 Pozdravljeni. Predlagam, da se v našem pravopisu spremeni pravilo glede pisanja praznikov z malo začetnico. Glede na mnoge argumente, bi bilo prav, da praznike, še posebej pa *Božič* pišemo z veliko začetnico. To bi ustrezalo tudi dejanskemu stanju, saj že sedaj veliko ljudi piše *Božič* z veliko, saj mnogim ta praznik veliko pomeni tako v družinskem, kot v verskem smislu. Težava pa je, ker otroke v šoli gleda na pravopis učijo drugače, zato pri tem vlada neenotnost in zmeda. Tudi tujci težko razumejo, da praznike, predvsem pa *Božič* po pravilih slovenskega pravopisa pišemo z malo. Želim vam uspeha in pravih odločitev pri nadaljnjem delu.

Komentar 83 Predlagam, da se državni praznik *Božic* piše z veliko začetnico. Ceprav vidim v zgornjem zapisu pisano z malo, pa sem jaz vedno uporabljal veliko začetnico in to že sedemdeset let. Prosim da spremembo vnesete tudi v vse uradne zapise.

Komentar 84 Predlagam da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Kot argument navajam, da ga osebno že dolga leta, od l 1980 pišem z veliko začetnico, razen v osnovni šoli, kjer so nas učitelji učili drugače. V srednji šoli so bili učitelji bolj tolerantni in so (neuradno) tolerirali obe možnosti.

Komentar 85 *Božič*.

Moje mnenje je, da bi besedo morali pisati z veliko začetnico.

Božič = mali Bog = dete Jezus Kristus.

Komentar 86 Spoštovani,

Predlagam, da se *Božič* in imena drugih praznikov pišejo z veliko začetnico.

Komentar 87 praznik *Božič* smo vedno pisali z veliko začetnico iz spoštovanja in pomena tega praznika. predlagam, da opustite namero o spremembi pisanja z malo začetnico.

Komentar 88 Naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Ker je verski praznik in mnogim pomeni to veliko, smatram da bi se *Božič* lahko pisal z veliko, ... po pomembnosti. V ZDA npr. pišejo besede z veliko začetnico kolikor ta beseda človeku pomeni.

Komentar 89 Predlagam, da se tudi uradno praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sama vedno pišem *Božič* z veliko začetnico. Glede na to, da ime praznika izhaja iz pomanjševalnice za Boga, je to po mojem mnenju smiselno.

Komentar 90 Beseda *božič* naj bi se pisala z veliko začetnico, ker upodablja izraz posebnega razmerja in spoštovanja za vernike in častilce rojstva Jezusa - Boga. Pa tudi zato, ker nekako avtomatsko pri vsakem zapisu besede *božič* pomislimo na to ali se piše z veliko ali z malo. Res je, da je zapis z malo začetnico zelo ustaljen, vendar bi se po mojem mnenju na zapis *Božič* zelo hitro privadili vsi. Pa še zelo zabavno bi bilo za vse, ker to kaže na živost in pomembnost slovenščine.

Komentar 91 Spoštovani, naprošam, da se prazniki kot npr. *Božič*, *Velika noč*. ... pišejo z veliko začetnico.

Komentar 92 Pri nas prazni *božič* z veliko začetnico pišemo v čestitkah že od mojih mladih let, tako da predlagam pisanje *Božic*.

Komentar 93 Glede na razmeroma pogosto kršenje pravopisa pri pisanju besede "Božič" v praksi (namreč, da se beseda namesto pravopisno pravilno zapiše z veliko začetnico), predlagam, da bi se tudi tu upoštevalo načelo dejanske rabe in - tako kot v večini drugih držav - določilo pravopisno obliko pisanja z veliko začetnico.

Morda bi bilo ob tem smiselno tudi razmislek o pisanju vseh (večjih?) državnih in verskih praznikov z veliko začetnico.

Komentar 94 *Božič* naj se piše z veliko začetnico!

Komentar 95 Praznik *Božič* pišem z veliko začetnico, ker je to praznik Jezusovega rojstva, je sinonim za Jezusa, Boga, ki ju tudi pišem z veliko začetnico.

Komentar 96 Predlagam, da enega izmed večjih krščanskih praznikov, t.j. *Božič* pišemo z veliko začetnico. Razlogov je veliko, med najpomembnejšimi sta zagotovo ta, da ogromno ljudi spoštuje ta praznik ter da ga z veliko pišejo v mnogih državah po svetu.

Tudi sama ga v voščilnicah že nekaj let pišem z veliko začetnico.

Komentar 97 Pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 98 Pri nas pišemo *Božič* z veliko začetnico, ker je to družinska tradicija. Tudi v večini držav EU je *Božič* pisan z veliko začetnico. Zato se mi zdi primerno, če bi tudi pri nas veljalo enako.

Komentar 99 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Takšno obliko zapisa uporabljam že vrsto let pri različnih zapisih. Pri voščilih, zapisih na družbenih omrežjih in ob drugih priložnostih. Takšna vrsta zapisa pomeni tudi spoštovanje do katoliške vere (večinske vere na ozemlju Slovenije) in Boga. Ime praznika izvira iz imena Bog, majhen Bog, Božič. Tudi zato bi se moralo ime praznika zapisovati z veliko začetnico.

Komentar 100 V predhodnem predlogu za pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico, sem se pozabil podpisati. (Star sem 70 let)

Komentar 101 Menim, da naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj je to eden največjih krščanskih praznikov, ki se ga praznuje že stoletja. Naša kultura in zavest izvira iz krščanstva in bi se spodobilo, da se največje praznike piše z veliko začetnico.

Ko pošiljam voščila, že sedaj pišem *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 102 Pozdravljeni! Predlagam, da se praznik *božič* piše z veliko začetnico, saj je božič pomanjševalnica za Boga. V pravopisu piše, da se imena praznikov z vključenim osebnim imenom pišejo z veliko začetnico, zato predlagam, da to pravopisno pravilo velja tudi za praznik *božič*.

Božič je za kristjane pomemben praznik, saj je vsebina praznika povezana s skrivnostjo Božjega učlovečenja.

Jezus Kristus se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek. Jezus je Božji sin, kar pomeni, da ima edinstven življenjski odnos z Bogom.

Praznik Božič pišem z veliko začetnico iz velikega spoštovanja do Boga. Poslal je svojega Sina, da bi svet odrešil.

Prav tako predlagam, da se vsi prazniki pišejo z veliko začetnico.

Komentar 103 Predlagam, da se *Božič* zapiše z veliko začetnico, saj se tako izraža spoštovanje do vsebine tega praznika, ki je rojstvo učlovečenega Boga. Mislim, da je tak zapis stvar splošnega čuta in resnične kulture, kar potrjujejo pravopisi v večini sveta.

Sama že pišem *Božič* z veliko začetnico odkar sem zapustila osnovnošolske klopi. Svoje otroke sem navadila, da kljub temu, da je v nasprotju s slovenskim pravopisom in da bodo v šoli morda okarani, zapišejo *Božič* z veliko.

Komentar 104 Menim, da je *Božič* tako velik praznik in velik del nasih življenj (vernih ali ne), da bi ga morali pisati z veliko začetnico. Marsi katera beseda ne zajrma tako velikega pomena in občestva, pa se vendarle uporablja velika začetnica

Komentar 105 Spoštovani! Glede *božiča* ali *Božiča* opažam, da v voščilih, ki jih dobivam in v tistih, ki jih pošiljam, prevladuje raba velike začetnice. Mučno mi je pisati božič z malo začetnico, kljub temu, da želim spoštovati navodila pravopisa. Če velike začetnice za Božič ni mogoče upravičiti strukturno (z izpeljavo iz imena Bog - majhen Bog = Božič), predlagam, da upoštevamo načelo splošne rabe in s pomočjo omenjenega načela vpeljemo veliko začetnico, *Božič*.

Komentar 106 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Star sem 70 let, katolik, vernik in vsa moja leta življenja pišem *Božič* z veliko začetnico. Za mene kot vernika, pomeni to spoštovanje do tega praznika.

Komentar 107 Pozdravljeni, pri nas že od nekdaj pišemo praznik *Božič* z veliko začetnico. *Božič* ima v naši družini močno versko in družinsko sporočilo. *Božič* je čas, ko je vsa družina nekaj kar dni zbrana in se še dodatno povežemo.

Hvala lepa, želim vam lep Blagoslovljen dan.

Komentar 108 Pridružujem se pobudi, da praznik *Božič* pišemo z veliko začetnico. Sam že od srednje šole naprej pišem z veliko. Tako izražam spoštovanje do enega največjih praznikov. *Božič* je tudi osebno ime za Jezusa. Veliko ljudi iz spoštovanja do praznika in do Odrešenika človeštva piše *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 109 Predlagam, da se kot v večini drugih jezikov *BOŽÍČ* piše z veliko začetnico, kar je primerno glede na pomen praznika, ki ga ne praznujejo le kristjani, pač pa tudi drugače verujoči in tudi neverni. To bi bilo primerno ter dostojno tudi iz spoštovanja tako pomembnega praznika in bi pokazalo ustrezno spoštovanje. Poleg tega se je dejansko včasih pisalo z veliko začetnico in v praksi je tako pisanje zelo pogosto. Gre dejansko za osebno ime praznika, osebna imena pa se v slovenščini pišejo z veliko začetnico.

Komentar 110 Predlagam da se *Božič* piše z veliko začetnico, kar prakticiram že sedaj.

Komentar 111 *Božič* se naj piše z veliko. Tako ga tudi zapisujem.

Komentar 112 *Božič* se naj piše z veliko začetnico, saj ga kot zame pomemben praznik tako pišem že sedaj.

Komentar 113 Pisanje *Božiča* z veliko začetnico.

Mi že sedaj pišemo *Božič* z veliko začetnico in se mi zdi prav da se to uredi tako da tudi v šoli otroci ne bodo kaznovani z minus točkami.

Komentar 114 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Mi (naša družina) praznik *Božič* že zdaj pišemo z veliko začetnico. Po načelu dejanske rabe menim, da je pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico množično razširjen med verniki.

Komentar 115 Praznik *Božič*, *Novo leto*, *Velika noč* naj se pišejo z veliko začetnico, saj jih tako pišemo že od nekdaj. S tem izražamo v naši družini in med prijatelji spoštovanje do teh posebnih dni. Tudi drugi prazniki naj bi se raje pisali z veliko, najbolj iz spoštovanja pa tudi, da ni zmede. Konec koncev v tujini v veliki večini praznike pišejo z veliko začetnico. To povezujem tudi z odgovornostjo v družbi, ki konec koncev pomeni, da ljudje počno kar je prav in ne kar jim 'paše'. Izražam moje mnenje

Komentar 116 Spoštovani, včasih so v šoli učili, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Vsaj ko semse jaz šolal v 70-ih letih je bilo tako, morda gre za zmoto, vendar je očitno bila taka raba med ljudmi razširjena. Že dopuščene izjeme na voščilnicah kažejo, da je želja po pisanju praznika *Božič* za ljudi primernejše kot *božič*. Sploh se mi ne zdi smiselno razlikovati praznike glede velike začetnice na sploh, pravila naj bi jezik približala ljudem in ne oddaljila od njih.

Komentar 117 Sama pišem praznik *Božič* od nekdaj z veliko začetnico. Mnogi tuji narodi pišejo vse praznike z veliko začetnici, saj s tem nekako povdariš pomen praznika. Iz voščila takoj izstopi beseda praznika!

Vesel *Božič*! Vesel *božič*! Vidite razliko??

Komentar 118 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj je to velik praznik rojstva našega Odrešenika. Veliko začetnico že uporabljam.

Komentar 119 1. Poudarjanje enkratnosti in poenotenje z ostalim svetom.

Imena praznikov se v praktično vseh jezikovnih skupinah in jezikih pišejo z veliko z namenom izražanja poudarka za kateri točno praznik gre (ob voščilu "vesele praznike" se namreč vedno bolj izgublja specifičen pomen le teh)

2.Spoštovanje.

Vsi glavni slovenski prazniki bi morali biti pisani z veliko tudi zaradi spoštovanja do njih - če si ti prazniki ne bi zaslužili spoštovanja, jih ne bi niti imeli. *Božič* vsekakor predstavlja daleč najbolj razširjen in čustveno prežet praznik ne le med verujočimi, ampak tudi vsemi ostalimi Slovenci in Slovenkami - pisanje z malo začetnico pa ha reducira kot zgolj na dan v tednu ali pa enega od več "božičev", ki jih imamo v letu.

3. Izpeljanka iz lastnega imena.

Božič je poleg tega tudi lastno ime - gre namreč za praznovanje rojstva Boga Jezusa Kristusa. Ker nismo več v brezbožnem totalitarizmu in se besedo Bog znova piše pravilno z veliko (saj gre za točno določenega boga), je pisanje njegove pomanjševalnice nekonsistentno. Tudi *Božiček*, kot pravljичni lik, ki nastopa ob *Božiču* ima svoje lastno ime, ki je izpeljano iz *Božiča* - ker njegovo ime pišemo z veliko (saj *Božičkov* ni več, je eden), je seveda samoumevno, da z veliko pišemo tudi njegov enovit izvor.

Besedo *Božič* nas velik del Slovencev in Slovenk piše z veliko začetnico ne zato, ker ne bi bili poučeni o pravopisu, ampak ravno zato ker smo in se zavedamo, da je včasih tudi teoretična podstat v zmoti oziroma je obstala v nekem drugem času, ki ga je potrebno revidirati in popraviti tako vsebinske kakor logične zmote. Hvala.

Komentar 120 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Sama ga zaradi vsebine praznika, ki ima pomembno in dvotisočletno tradicijo, že od nekdaj pišem z veliko začetnico. Zdi se mi prav, da se način zapisa spremeni, da bi vsi pravilno, z veliko začetnico, zapisovali ta velik praznik. Hvala.

Komentar 121 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Jaz ga že sedaj pišem tako.

Komentar 122 Moti me *Božič* z malo začetnico. Sam ga pišem z veliko začetnico, ker s tem poudarim spoštovanje do tega praznika. Pisanje z malo izniči spoštovanje, praznik poniža in ne daje več sporočila, ki ga čutim v sebi.

Vem, da bi radi pravopisna pravila napravili čimbolj enostavna, vendar ne na račun razumevanja.

Komentar 123 *Božič* - z veliko začetnico

Naziv oziroma ime praznika *Božič* ima v krščanstvu veliko težo, pomembnost, saj se z Jezusovim rojstvom, ki ga praznujemo v krščanskem - rimokatoliškem svetu 25. decembra, začenja krščanstvo. Kolikor se spomnim, se je ta praznik že pisal z veliko začetnico v 80-ih letih.

Komentar 124 Predlagam, da bi se vsi prazniki pisali z veliko začetnico, npr. *Božič*, *Velika noč*, *Binkošti*, *Dan državnosti*, *Dan reformacije*, *Dan upora proti okupatorju*. Predvsem se bi s tem poenotili z ostalimi državami, ki uporabljajo latinico. Sicer pa

nas velika večina piše že sedaj "po starem" z veliko začetnico cerkvene praznike kot sta *Božič* in *Velika noč*.

Komentar 125 *Božič* pišem že sedaj z veliko začetnico. Praznovanje rojstva Božjega Sina Jezusa, je največji praznik, zato si zasluži bolj kot vsi drugi prazniki veliko začetnico. Lp.

Komentar 126 *Božič* vedno pišem z veliko začetnico. Tudi v drugih jezikih je ime praznika Kristusovega rojstva pisano vedno z veliko začetnico (npr. *Christmas*, *Noel*, *Natale*). Zato predlagam, da tudi v slovenščini *Božič* vedno pišemo z veliko začetnico!

Komentar 127 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, kajti jaz že sedaj tako pišem.

Komentar 128 Predlagam, da bi se tudi v pravopisu *Božič* pisal z veliko začetnico, saj je praznik poimenovan po imenu - Bogu. Sama *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, saj mi to narekuje spoštljivost, ki jo imam do vseh imen.

Komentar 129 Praznik Jezusovega rojstva, to je *Božič*, naj se piše z veliko začetnico.

Rojstvo je vedno začetek nekaj novega.

Ta praznik pa daje vedno upanje na nekaj lepega, čistega.

Zato praznik, 25.12., *Božič*, mora biti pisan z veliko, res veliko začetnico.

Vse dobro vam želim.

Komentar 130 Spoštovani,

predlagam, da se trenutno veljavno pravilo pisanja praznika *božič* z malo spremeni. Po pravici povedano, sem komaj uspela praznik zapisati z malo začetnico tako zelo me to moti. V naši družini se ves čas, kljub drugačnemu pravopisnemu pravilu, ime praznika piše z veliko začetnico, saj s tem poudarjamo svoje praznične občutke, toplino in dobre želje, ki jih želimo sporočiti svojim naslovnikom, pa tudi spoštovanje do svojih prednikov (vedno smo prejeli čestitke za *Božič*) in slovenske tradicije. Prav enako je tudi z zapisom *Velike noči* - nikakor ne moremo pisati z malo, žal.

Z upanjem, da boste razumeli, zakaj je pisanje vsaj teh dveh praznikov z veliko začetnico nujno, vas lepo pozdravljam in želim še veliko uspehov pri delu. S spoštovanjem

Komentar 131 želim in predlagam, da se krščanski praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Že vse svoje življenje pišem *Božič* z veliko začetnico. *Božič* ni dan družinske večerje, ampak obhajamo rojstvo Jezusa Kristusa in se spominjamo, da je Bog za nas postal človek.

Komentar 132 Predlagam, da se *Božič* tudi uradno piše z veliko začetnico, saj ga večina mojih sorodnikov in prijateljev že sedaj piše z VELIKO začetnico

Komentar 133 Predlagam, da se praznik *Božič* tudi uradno piše z veliko začetnico, saj poznam veliko ljudi, ki že sedaj piše praznik *Božič* z veliko začetnico in to uporabljam tudi jaz [...].

Komentar 134 Velika začetnica: zakaj se v slovenskem jeziku piše praznik *Božič* z malo začetnico. Jaz *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico in delam pravopisno napako... (predvidevam, da to dela velika večina ljudi v Sloveniji) . Smatram, da so glede na veličino praznika, tradicijo in razširjenost uporabe velike začetnice za *Božič* v našem prostoru to dovolj veliki razlogi, da se to zapiše tudi v pravopis. Veselilo me bo, če bodo argumenti slišani in upoštevani. Vs3m želim lep dan in srečno.

Komentar 135 Kot ostali narodi, bi tudi mi morali pisati *Božič* z veliko začetnico. Tako ravna tudi sedaj večina Slovencev, tudi jaz. Menim, da bi tudi druge praznike veljalo pisati z veliko začetnico.

Komentar 136 Pozdravljeni!

Ker me razlogi za pisanje z malo, nikoli niso prepričali, sam in širša družina, vedno uporabljamo veliko začetnico pri poimenovanju praznika, z nazivom *Božič*. Za mnoge najpomembnejši praznik v letu, tako verski kot družinski, pač ne gre omalovaževati z malo začetnico. Tudi po svetu, ga ne.

Z velikim veseljem, spremljam vaše delo, ko poskušate z odpravo nepravilnosti, nelogičnosti ali anomalij, izboljšati veljavo našega lepega jezika, v družbi in svetu.

Komentar 137 Spoštovani.

Predlagam, naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam ta praznik dosledno pišem na ta način.

Vse dobro.

Komentar 138 Podpiram pisanje z veliko *Božič*.

To tudi sam izvajam in bom pri tem ostal, ne glede na končno odločitev.

Božič mi pomeni lastno ime kakor tudi posebno razmerje in spoštovanje.

Komentar 139 Hvaljen Jezus in Marija.

Smiselno je, da *Božič* pišemo z Veliki začetnico. Zakaj!

To je praznik našega Gospoda, ki je ustvaril nebo in zemljo. Brez dvoma Gospodova je zemlja in vse kar jo napolnjuje in je nujno ga povečevati z besedo, dejanji, gibi, moliti, se zahvaljevati vsakem trenutku Nanj misliti bolj pogosto, kot dihamo. Če bi ljudje živeli po 10-tih Božji zapovedi sigurno na svetu zla nebi bilo. Sem kristjanka in spoznala sem, če več molim, živim za in z Gospodom sem bolj zdravega duha, razuma in vsej predanosti se čudovito počutim. Moje mnenje je in to od nekdaj tudi pišem neglede na pravopis z veliko začetnico, ker to je praznik našega Gospoda in Stvarnika. Bog naj Vas blagoslovi za pogum in predlog tistim pa, ki se bodo odločali kako in kaj naj jih sam vodi, da bi spoznali kaj je prav. Mir in dobro vam želim.

Komentar 140 Igra *tombola*

Komentar 141 *Božič* že od nekdaj vsi pišemo z veliko začetnico!

Komentar 142 *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico, enako so pisali že naši starši in stari starši, kar predstavlja veliko spoštovanje do praznika Kristusovega rojstva. Zato menim, da je že skrajni čas, da se to vnese tudi v splošno rabo našega jezika.

Komentar 143 *Božič* z veliko začetnico. Večina ljudi že sedaj piše ta praznik z veliko začetnico, prav tako ga z veliko začetnico pišejo v številnih drugih državah.

Komentar 144 Menim, naj se *Božič* in *Velika noč* pišeta z veliko začetnico. Od nekdaj je bilo tako in tudi v drugih jezikih je tako. Tudi jaz že vse življenje pišem *Božič* in *Velika noč* z veliko začetnico.

Komentar 145 Predlog, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Od nekdaj se je spoštoval kot praznik in le z veliko začetnico dobi svoj prvotni pomen.

Komentar 146 Praznik *Božič* vedno pišem z veliko začetnico. Veliko ljudi, ki jih poznam *Božič* pišejo z veliko začetnico. Zato predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 147 Spoštovani!

Želim podati svoje nestrinjanje glede pravila, da se praznike zapisuje z malo začetnico. Moji razlogi so naslednji:

1. Prazniki so pomembni dnevi v koledarju, ki imajo posebno vrednost v slovenskem kulturnem prostoru. Za razliko od mesecev, ki izmenično zajemajo vsak posamezen dan v koledarskem letu, prazniki označujejo redke dneve, ko obeležujemo posebne dogodke in zato glede na vrednostno lestvico zaslužijo tudi drugačen jezikovni tretma.

2. Veliko Slovenk in Slovencev posamezne praznike že sedaj zapisuje z veliko začetnico, na primer *Božič* in *Velika noč*. Zase lahko rečem, da sem bil vzgojen v zapisovanje omenjenih praznikov z veliko začetnico in da to zavestno proti pravilom počnem še danes. Da pa v tem nisem osamljen, vsako leto prejmem potrditev v obliki številnih ročno in elektronsko zapisanih prazničnih voščil, med katerimi močno prevladuje raba velike začetnice. Prepričan sem, da pri spremembi pravila vsaj za ta dva praznika ne bi šlo za uvajanje nove prakse, temveč zgolj za sledenje že uveljavljeni praksi med ljudmi.

3. Zelo nelogična se mi zdi razločitev praznikov, da se Prešernov dan zapisuje z veliko začetnico, valentinovo, jožefovo, martinovo in ostali prazniki, poimenovani po svetnikih, pa z majhno začetnico. Kakor je bil France Prešeren konkretna oseba z lastnim imenom, tako so bili tudi vsi svetniki, po katerih so poimenovani prazniki, konkretne osebe z lastnim imenom. Valentinov dan bi zapisali z veliko začetnico, valentinovo pa z majhno, čeprav gre za poimenovanje, ki je izpeljano neposredno iz imena Valentin, ki pa ga pišemo z veliko. To pomeni, da v tem primeru majhno začetnico uvedemo samo in izključno zaradi tega, ker gre za poimenovanje praznika, čeprav je logika pri *Prešernovem dnevu*, ki ima enako logično izpeljavo, drugačna.

Pozivam vas, da se naj glede teh dilem čimprej odpre široka javna in strokovna razprava, saj sem prepričan, da trenutno veljavna pravila zapisovanja pri zapisovanju praznikov ne zdržijo proti tehtnim argumentom.

Komentar 148 Oredlagam da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj ga pišem tako že sedaj in bi se naj taki naši pomembni kulturni in ostali prazniki pisali z veliko začetnico, ko to počnemo nekateri cel čas in tako ga pišejo tudi drugod.

Komentar 149 Predlagam, da se praznik "BOŽIČ" piše z veliko začetnico, kar nam je vsem nam v številnem sorodstvu, tudi po moževi strani, "od vedno", samoposebi umevno.

Komentar 150 Pozdravljeni.

Praznika kot sta *Božič* in *Velika noč*, sam in večina mojih vernih katoliških prijateljev, znancev že sedaj zapisujemo z veliko začetnico. Predlagam, da se to uredi tako tudi v pravopisu.

Komentar 151 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Ta praznik si zasluži, da ga pišemo z veliko začetnico ker predstavlja zelo veliko simboliko življenja in ljubezni. Že sedaj ga sam pišem z veliko začetnico in tako sem naučil tudi svoje otroke.

Mislím, da lahko tudi ostale praznike pišemo z veliko začetnico, ker si to zaslužijo in so si zaslužili.

Komentar 152 Spoštovani, predlagam, da besedo *Božič* pišemo z veliko začetnico.

Božič = Božji dan = svojilni pridevnik iz lastnega imena Bog.

Gre tudi za izraz velikega spoštovanja do rojstnega dne našega Boga Jezusa.

Sama *Božič* pišem z veliko začetnico od svojih gimnaziskih let v katerih sem bila zaradi tega deležna psihičnih pritiskov v obliki zasmehovanj in slabših ocen. Čas je, da se to uredi in preneha s to zlorabo, ki izvira iz časov, ko se Boga ni smelo omenjati.

Komentar 153 *Božič* sem vedno pisala z veliko začetnico. Preverila sem pri prijateljici, ki ji *Božič* ne pomeni toliko, kot pomeni naši družini, pa tudi ona pravi, da je tudi ona vedno napisala *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 154 Že dosedaj sem *Božič* zaradi velikega spoštovanja pisal z veliko začetnico. To opažam tudi pri drugih evropskih narodih.

Komentar 155 Ker je *Božič* praznik, ki ga praznuje skoraj cel svet naj se piše z veliko začetnico.

Komentar 156 Predlagam, da bi se *Božič* pisalo z veliko začetnico. Sam to striktno uporabljam. Dobrodošlo bi bilo, da bi se vsi "posebni" dnevi pisali z veliko začetnico, ker bi se tako poudarilo poimenovanje praznika.

Komentar 157 Predlagam da se "Božič" piše z veliko začetnico.

V nadaljevanju predlagam, da se vsi prazniki pišejo z veliko začetnico, saj vsak po svoje predstavlja pomemben mejnik v naši zgodovini.

Komentar 158 Ze do sedaj so sedaj so se tudi veliki cerkveni prazniki pisali z veliko zacetnico: *Božič*, *Velika noč*... ponovna diskriminacija kristjanov.

Komentar 159 Želim, da se preznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Meni pomeni *Božič* enega izmed najbolj čustvenih praznikov, ob katerem se najbolj podoživljajo spomini iz mladosti. Mi veliko pomeni tako v krščanskem kot tradicionalnem smislu. In mislim, da veliko ljudem *Božič* še veliko pomeni in ga spoštujejo. Kar pa spoštujemo pa pišemo z veliko začetnico.

Komentar 160 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sama vseskozi pišem *Božič* z veliko začetnico in se moram prav ustaviti ter pomisliti, da ne gre za pravilni zapis in da se pravzaprav piše z malo začetnico. Tako sem napačno zapisovanje naučila tudi svoje otroke, ki so šele v šoli izvedeli, da to ni prav. Mene je takšnega zapisa naučila moja mama ob pisanju božičnih voščilnic, v mladosti pa sem se večkrat srečevala tudi z germanskim svetom, kjer se božič povsod piše z veliko začetnico. Zapis *Božiča* z veliko začetnico se mi tako zdi povsem samoumeven.

Komentar 161 Poseben dan *Božič* in *Velika noč* že vse življenje pišem z veliko začetnico. Mislim, da je prav in spoštljivo do nas, ki nam ta dva dneva pomenita zelo veliko pišeta z veliko začetnico

Komentar 162 Spoštovani, velika včina narodov, ki praznuje *Božič* in uporablja našo pisavo, uporablja, ko piše *Božič*, veliko začetnico. Sam sem vedno pisal, kar se spomnim, *Božič* z veliko začetnico. V Italiji, kjer sem prebil kar neka let, bi me čudno gledali, če bi *Natale* pisal z malo začetnico.

Komentar 163 *Božič* se piše z veliko začetnico, ker je:

- državni praznik

- se časti in slavi Odrešenika sveta

Komentar 164 praznik *Božič* se mora pisati z veliko začetnico, kar pišemo od nastanka naše države in Evropa v katero spadamo,ok! To je treba nemudoma urediti, ok!

Komentar 165 *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico, saj po mojem mnenju predstavlja lastno ime - majhen Bog. Tako so pisali že moji starši....

Komentar 166 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Velika začetnica izraža spoštovanje, ločuje praznik od "navadnih " dni. Doma smo *Božič* vedno pisali z veliko začetnico in tako ga pišem tudi sama. Gojim tradicijo pisnih čestitk k praznikom.

Komentar 167 Prosim naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico - to je krščanski praznik. Hvala!

Komentar 168 praznik *Božič* se mora pisati z veliko začetnico, kar že sedaj uporabljamo, pišemo brez pomislekov. Vsa Evropa (večina držav) piše ta praznik z veliko začetnico. Smo v jedrni Evropi al ne?!

Komentar 169 *Božič* že dolgo pišem z veliko začetnico, ker je to eden najbolj svetih dni, hkrati je to svojilni pridevnik iz lastnega imena Bog. *Božič* je Božji dan.

Hvala, da boste tudi v pravilo vnesli zapis *Božiča* z veliko začetnico, da ne bo izgledalo, da kristjani ne znamo pisati.

Komentar 170 Spoštovani,

predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj že od nekdaj in tudi sedaj uporabljam za poimenovanje praznika *Božič* veliko začetnico.

Komentar 171 Predlagam, da se *Božič*, eden največjih krščanskih praznikov piše z veliko začetnico.

Zaradi pomembnosti jaz ta praznik že sedaj vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 172 praznik *Božič* smo vedno pisali z veliko začetnico

Komentar 173 Spoštovani, *Božič* pa jaz že celo moje življenje zapisujem z veliko začetnico.

Komentar 174 Zaradi pomembnosti in veličine praznikov za kristjane (čeprav jih praznujejo vsi, ne samo kristjani) kot so božič, velika noč ... predlagam, da bi se te praznike pisalo z veliko začetnico, saj že zdaj mnogi delajo napake in ves čas pišejo z veliko, ker preprosto mislijo, da je prav tako, kakor se te praznike piše v tujih jezikih. In ravno ob teh praznikih je napak z veliko/malo začetnico čisto preveč. In niti ne zglada estetsko, da vsak piše drugače :) hvala za razumevanje

Komentar 175 Nisem vedel, da se *Božič* piše z malo začetnico oziroma mislim, da je pravilno, da se piše z veliko začetnico. Star sem preko 60 let, do sedaj nisem nikoli napisal besede *Božič* z malo začetnico, vsaj ne po osnovni šoli. Npr, vsa voščila za Božične in Novoletne praznike. *Vesel Božič* in srečno *Novo leto*.

Komentar 176 Mi smo praznik *Božič* vedno pisali z veliko začetnico in želim, da se ta praznik piše z veliko začetnico. Hvala in LP

Komentar 177 Praznik *Božič* že dolgo pišem z veliko začetnico in želim, da se ta oblika uveljavi

Komentar 178 Spoštovani, prosim, da naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Božič ni CocaCola dan ampak je pomemben dan vseh nas, je praznik rostva Boga Jezusa. Praznik *Božič* zato že sedaj pišemo z veliko začetnico.

Komentar 179 Mislim, da bi *Božič* morali pisati z veliko začetnico. Tako ga pišejo praktično po vsem svetu in res ne vem zakaj smo mi izjema. Sam ga pišem z veliko začetnico tudi sedaj, ko se naj bi ga uradno pisalo z malo začetnico.

Komentar 180 Naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Jaz že sedaj pišem z veliko začetnico.

Komentar 181 *Božič* z veliko začetnico.....že sedaj ga vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 182 *Božič*, nikoli do sedaj nisem niti pomišljal, da bi *Božič* pisal z malo začetnico. Star sem 63 let, oče je že dolgo pokojni, a ga je vedno pisal z veliko začetnico, zato ga tudi jaz. To nam je bil zmeraj največji praznik cele družine, ki se je zbrala na Božični večer tudi v času, ko je bil prepovedan in nepraznovan. Nas to ni motilo,. Božično drevo je bilo zmeraj postavljeno, čeprav smo ga morali otroci na skrivaj vsekati in ga prinesiti domov v poznih večernih urah, da nas kdo ne bi

zasačil. Bilo je nepozabno. To je bil pravi podvig. Danes ga lahko kupiš na vsakem koraku.

S tem ko zapišem *Božič* z veliko začetnico, pomeni da sem še zmeraj Slovenec, z veliko začetnico.

Komentar 183 Pozdravljeni.

Sporočam svoje mnenje: ime našega državnega in cerkvenega praznika *Božiča* naj se piše z veliko začetno črko.

To zagovarjam z naslednjimi dejstvi. Naš narod se je na tem lepem delu planeta ohranjal in se razvijal - zaradi ljubezni do svojega jezika in navezanosti na domačo zemljo. Bistrost, znanje, kulturo in pismenost naših prednikov je vseskozi močno dopolnjevala tudi krščanska vera. Le-ta je s svojimi običaji in načeli še dodatno dvigala ugled Slovencev ter plemenitila našo fizično in duhovno čvrstost. Prav "ta vzgoja in izkušnja" sta nam v mnogočem pripomogli, da smo po dveh svetovnih vojnah uspeli - pred 30 leti doseči mednarodno priznanje lastne države. Ne pozabimo še tega, da večina drugih evropskih držav zapisuje imena vseh večjih praznikov z veliko začetnico.

Komentar 184 Predlagam, da se cerkveni prazniki pišejo z VELIKO ZAČETNICO, saj že sedaj številni pišemo BOŽIČ, VELIKA NOČ, BINKOŠTI.

Komentar 185 Vedno sem pisal *Božič* z veliko začetnico, ker je to valiki verski praznik in se ga z veliko začetnico piše po vseh evropskih državah in v veliko državah po vsem svetu, Tako bom tudi v naprej ne glede na slovenski pravopis. Gre za spoštovanje vere in ljudi ki prakticirajo to vero.

Komentar 186 Predlagam, da se tudi v Pravopisu uvede uporaba imena *Božič* z veliko začetnico, da bo v skladu z drugimi prazniki: *Dan državnosti*, *Dan samostojnosti*, *Novo leto*, *Dan reformacije*... Sam to počnem že ves čas, tako pišejo pa tudi pri časniku Večer, pri gasilcih (v svojih koledarjih)

Komentar 187 Predlagam, da se *Božič* tudi v pravopisu uvede z veliko začetnico, da bo v skladu z drugimi prazniki: *Novo leto*, *Dan državnosti*, *Dan samostojnosti*, *Dan reformacije*. To sam že ves čas počnem, to počno pa tudi organizacije: koledar časopisa Večer, koledar gasilcev itd

Komentar 188 Jaz vedno pišem *Božič* z veliko začetnico iz spoštovanja do praznika.

Komentar 189 *Božič* je za mene kot lastno ime in ga tako kot Božiček vedno pišem z VELIKO ZAČETNICO. Tako ga bom pisala tudi v bodoče ne glede na pravosodna pravila.

Komentar 190 Slovenski pravopis se je velikokrat udingal politiki Zveze komunistov Slovenije. Eden od načinov kako dodatno teptati slovenske katoličane, in zasmehovati evropsko krščansko kulturo je pisanje *Božiča* z malo začetnico. Sam vedno zapišem Božič z veliko začetnico. Žal se kontinuiteta zasmehovanja katoličanov nadaljuje tudi danes. Filozofska fakulteta v Ljubljani uči mlade slaviste, da sta Marija in Jezus bajeslovni bitji. Razumi kdor more, to nestrpnost, kateri v demokratičnem svetu ni mesta. Čas je, da svoji kulturi tudi tudi skozi pravopis damo mesto, ki ji gre.

Komentar 191 KDO in KDAJ je spisal slovenski pravopis v katerem se piše ime največjega krščanskega praznika z malo začetnico ??? To javno objavite. Seveda so imeli komunisti prste vmes, kajneda?

MOJA ZAHTEVA (ne mnenje!) JE, DA SE ZAČNEJO IMENA VSEH KRŠČANSKIH PRAZNIKOV, KAKOR TUDI VSEH SLOVENSКИH DRŽAVNIH PRAZNIKOV Z VELIKO ZAČETNICO!!

STA novinarka Sonja Poznic Cvetko piše *Ramadan*, *Koran* gladko z veliko začetnico!!! A ni hodila v šole?

Komentar 192 *Božič*, *Velika noč* on vsi ostali krščanski prazniki naj se pišejo z VELIKO ZAČETNICO !!!!!

Prav tako naj se z VELIKO ZAČETNICO pišejo tudi vsi Slovenski državni prazniki !!!

Komentar 193 že vse svoje življenje odkar se iz svoje opismenosti zavedava Velike začetnice iz globokega spoštovanja in čaščenja in verovanja Boga, ki ga tudi pišemo z veliko začetnico, besedo *Božič*, ki označuje rojstvo Boga na Zemlji, piševa z veliko začetnico, saj je to pomanjševalnica imena Bog ki ga piševa/mo z veliko začetnico.

Vse narode ki jih pozna pišejo *Božič* z Veliko začetnico in je že skrajni čas da se tudi mi v svoji novi, ljubljani državi Sloveniji pridružimo narodom, v kateri svoje sonarodnjake, sodržavljanke ne spravljamo v nelagodje in žalost zaradi takega

žaljivega odnosa v pravopisu zapovedanega odnosa za pisanje Božiča z malo začetnico.

V dolžnem spoštovanju pričakujeva, da naju in vse premnoge ki so prizadeti vaša Institucija topot razveseli kar že dolgo pričakujemo, z Bogom Frančiška in Anton

P.S.: Vidite tudi midva kot mož in žena spoštujeva svoja imena in jih piševa kot tudi vsa ostala z Veliko začetnico!

Komentar 194 Od kar pišem voščilo za *Božič*, vedno pišem z veliko začetnico in tako bom vedno pisala, tudi moji sorodniki, prijatelji, znanci, celo poslovni partnerji mi pišejo z veliko začetnico. Zato ne vidim smisel zakaj vstrajate pri mali začetnici, če narod že itak spoštljivo uporablja veliko začetnico, tako je bilo od moje osnovne šole in bo ostalo dokler bom sposobna pisati. Navkljub vaši trmi s katero proti naši volji vsiljujete neka vaša pravila, ki so vam povšeči neglede na voljo ljudstva....

Komentar 195 Spoštovani,

neglede na vaša pravila pišem krščanski praznik *Božič* že vse življenje z veliko začetnico, po zgledu mnogih tujih jezikov, ki uporabljajo latinico in iz spoštovanja do samega sporočila praznika. Morda boste trenutno pravilo, ki je brez tehtne utemeljitve, nekega dne vseeno spremenili. Upanje umre zadnje.

Komentar 196 Prazniki - tudi religiozni - bi se po mojem mnenju in pojmovanju morali pisati z veliko začetnico. (*Božič, Vel. noč, Prvi maj...*). To imajo vsi omikani, "kulturni" narodi npr. Italijani, Francozi, Španci, Angleži, Švedski itd. Pred 2. sv. vojno je bila tudi na Slovenskem (še) taka praksa; sam le-to obliko izpisovanja /imenovanja cerkvenih in nacionalnih praznikov prakticiram že od 1. razreda osn. šole, l. 1954 in tudi v šol. nalogah iz slov. jezika mi učitelji niso nikoli korigirali ali zavračali te 'oblike povečevanja' pomembnosti dotičnega dne, praznika. Zamenjava *maiuscule* z *minusculo* je 'plod' povojnega, socialističnega pristopa h korekturi 'starinskih oblik' (upo)rabe pisanja predvsem krščanskih praznikov, saj le-to, kot svetovnonazorska opredelitev večinskega slovenskega naroda in tradicija ni imela in ni smela (več) imeti svojega dotedanjega mesta ne na SAZU oz ne na Jezikovnem inštitutu! Zdaj je čas, da se to aboto odpravi in vrne tisto, kar in kot je pri izpisovanju praznikov v slov. jeziku veljalo od Trubarja pa do prvih poosvoboditvenih let 20. stoletja!

Komentar 197 *Božič* pišem vedno z veliko začetnico. Tako ga pišejo tudi v drugih kulturnih jezikih.

Voščila ameriških Slovencev dobivam vedno z veliko začetnico

Komentar 198 Čudno, n.pr. *Božič* sem vedno in še zdaj pišem z veliko začetnico. Kako bi to izgledalo v angleščini ali kakem drugem tujem jeziku. Celó v Rusiji, kjer sem bil kar nekaj časa, so mi domačini vedno pisali z veliko začetnico.

Komentar 199 Predlagam, da se *Božič*, *Velika noč* in drugi krščanski prazniki pišejo z veliko začetnico. Pred obdobjem komunizma so se ti prazniki pisali z veliko začetnico. Vse demokratične države na svetu pišejo te praznike z veliko začetnico. Zakaj? V znak spoštovanja krščanske vere, ki je utemeljila Zahodno krščansko civilizacijo, najrazvitejšo civilizacijo na svetu. Tudi sam pišem te praznike vedno z veliko začetnico, tudi moji znanci.

Zaradi pomena takšne pisave sem se doslej odzval s člankom in priredbo ankete. Članek: Al' prav se piše božič ali Božič, Reporter, 3. 1. 2017. Anketa Nova24tv: Največja krščanska praznika Božič in Velika noč po osamosvojitvi Slovenije, Demokracija 7., 14. in 21. januarja 2021. Objava na spletu: Nova24tv.si, 24. 12. 2020; demokracija.si, 25. 12. 2020. V anketi so sodelovali poimensko najvišji cerkveni dostojanstveniki, izbrani laiki, novinarji, politiki. V prvem vprašanju o pisavi Božiča in drugih krščanskih praznikov z veliko začetnico se je 95 % udeležencev ankete odločilo za pisavo teh praznikov z veliko začetnico.

Komentar 200 *Bozic* je za clovestvo največji dan upanja, veselja in označuje prihod uclovecenega Boga. Zacetek Nove zaveze, ljubezni, preseganje omejenih danosti in pot k spoznanju. Velik praznik in kot tak prepoznaven po vsem svetu. Od vedno ga pisem z veliko zacetnico. *Bozic*

Komentar 201 Zavzemam se za pisanje praznika *Božiča* z veliko začetnico, ker jo tako pišejo tudi drugi narodi (npr. anlg. *Christmas*) in ker smo to imeli v pravopisnem pravilu že pred leti. Ime praznika *Christmas* izhaja iz imena Christ - Kristus. Prav tako *Božič* izhaja iz imena Bog - majhen Bog - Božič (ker je Bog takrat rojen in je majhen).

Komentar 202 Želim, da se eden največjih in najlepših praznikov *Božič* piše z viliko začetnico.

Komentar 203 Vsak december sem v dilemi, kako pisati *Božič* na voščilnice. Ker mi praznik veliko pomeni, ga pišem z veliko začetnico. Hkrati pa se zavedam, da slovnično to ni pravilno. Vesela bi bila, če bi ga tudi uradno lahko napisala z veliko začetnico.

Komentar 204 Predlagam, da se *Božič* še nadalje piše z majuskulo. Sama že desetletja v voščilnicah želim "Vesel Božič". Razlogi: intimni, zgodovinski in tudi čustveni, simbolni. Oba starša sta poučevala v šoli, *Božič* smo slavili na skrivaj. Na Sveti večer so ravnatelji sklicevali pedagoške konference. Na *Božič* pa smo na Klasični gimnaziji pri pravovernih profesorjih pisali šolsko nalogo ali imeli ocenjevanje. - Prepustite izbiro za veliko ali malo začetnico po analogiji za pozdravljam Vas oz. pozdravljam vas.

Komentar 205 Praznik *Božič* - rojstvo Deteta Jezusa - Bog se je učlovečil - kakšna milost!

Človek se lahko samo hvaležno in ponižno prikloni. Jaz ga že od nekdaj pišem z veliko začetnico.

Komentar 206 *Božič* je tako velik praznik, da ga moramo pisati z veliko začetnico, že sedaj ga pišem z veliko začetnico.

Komentar 207 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Od nekdaj sem ga tako pisala v slovenskem kot tudi v drugih jezikih kot na primer v španščini ..

Komentar 208 Podpiram in želim, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Sama že to besedo ves čas pišem z veliko začetnico in sicer iz spoštovanja do Boga. Praznik *BOŽIČ* pa je za nas kristjane učlovečenje samega Boga, ki nas tako ljubi, da pride med nas kot otrok.

Komentar 209 *Božič* pišem z veliko začetnico, saj je to velik in pomemben praznik. Mislim, da bi bilo tako bolj prav.

Komentar 210 Praznike *Božic* vedno pisem z veliko zacetnico in tudi vsi moji poznani, ko mi voscijo prav tako uporabljamo veliko zacetnico. Upam, da tako tudi ostane.

Komentar 211 *Božič* še vedno pisal z veliko, ker je to lastno ime praznika.

Komentar 212 Spoštovani!

Praznik, kot je *Božič*, že večina v naši državi, po voščilnicah sodeč, piše z veliko začetnico.

Komentar 213 Menim, da se mora tudi v Sloveniji praznik *Božič* pisati z veliko začetnico, saj je Slovenija dežela z večinskim katoliškim prebivalstvom.

Komentar 214 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker tako pišem odkar sem zaključila gimnazijo (stara sem 80 let). Želim, da se ta pomemben katoliški praznik piše z veliko začetnico (enako kot Velika noč) in se tako izkaže spoštovanje rojstva Jezusa Kristusa.

Komentar 215 *Božič* pišem vedno z veliko začetnico.

Komentar 216 Praznik kot je *Božič* se mi zdi da bi morali pisati z veliko začetnico, saj ga že do sedaj vedno pišem z veliko začetnico, ker je res pomemben praznik, ki ga praznujejo praktično vsi Slovenci. Prav tak ga z veliko začetnico pišejo v veliko državah po svetu.

Komentar 217 *Božič* kot praznik naj se piše z veliko začetnico. Pisanje *Božiča* z veliko začetnico je in uporablja veliko priznanih pisateljev in prav tako se na splošno množično uporablja ta način. V razmislek - zakaj se nebi pisal z veliko začetnico?

Komentar 218 Jaz osebno ter vsi moji družinski člani pišemo ime praznik *Božič* že zelo dolgo časa z veliko začetnico.

Zato predlagam, da se le to spremeni tudi v pravzopisu.

Komentar 219 Spoštovani, predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, jaz praznik *Božič* že sedaj vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 220 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker že sedaj tudi sama pišem ta praznik pišem z veliko začetnico.

Komentar 221 *Božič* že vse življenje pišem z veliko začetnico. Gre namreč za rojstvo našega Boga, kar ravno tako pišemo z veliko, saj gre za lastno ime. Ne glede na vašo odločitev bom *Božič* vedno pisala z veliko začetnico, ravno tako tudi moji otroci.

Komentar 222 *Božič* sem vedno pisal in ga tudi bom v bodoče pisal z veliko začetnico. Z veliko začetnico se piše ogromno manj pomembnih in celo nepomembnih stvari.

Iz stroke odstranite osebe z ideološkimi ovirami.

Komentar 223 *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker je to ime praznika

Komentar 224 Predlagam, da se piše *Božič* z veliko začetnico!

Argument: skoraj ves krščanski svet piše ta praznik z veliko. Skladnost z našim pravopisom pa je tudi v tem, da imena pišemo z veliko. Ker je *Božič* poimenovan po Bogu, Bogec, Božiček, je smiselno, da skladno s tem pišemo *Božič* z veliko!

Komentar 225 Ker že kar vem zase to je petdeset let uporabljamo veliko začetnico za *Božič*. Ta praznik mi veliko pomeni in je drugi največji krščanski praznik zato bi bilo prav da se uzakoni ime praznika z veliko začetnico.

Komentar 226 *Božič* naj se tudi uradno piše z veliko začetnico. Ker se že sedaj v splošni rabi zapisuje z veliko začetnico. Ne poznam nikogar, ki bi besedo *Božič* pisal z malo začetnico. Včasih problem nastane v šolah, odvisno od učitelja oz. profesorja. Načeloma pa tudi oni v veliki večini upoštevajo veliko začetnico. Se pa vedno najde kdo, ki kompliciran...

Komentar 227 *Božič* so vsi moji predniki in tudi jaz vseskozi pisali z veliko začetnico. Spoštujmo pisavo, ki smo jo prevzeli od prednikov ter veličino praznika

Komentar 228 Z veliko začetnico bi vsekakor morali pisati *Božič*. Vsak, ki mu ta praznik veliko pomeni, ga piše že danes, pa če je prav ali ne. To je tako velik in pomemben praznik, da sploh ni vprašanja, kakšna začetnica mu pripada - VELIKA, seveda!

Komentar 229 Spoštovani,

predlagam, da se *BOŽIČ* (praznik), piše z veliko začetnico. Meni in moji družini je takšen zapis pomemben in tudi drugi moji sorodniki in prijatelji pri prazničnih voščilih ta praznik zapisujejo z veliko začetnico.

Komentar 230 *Božič* prihaja od besede, ki pomeni mali Bogec, torej oseba. In imena, sinonimi oseb....se PIŠEJO Z VELIKO ZAČETNICO!

Z veliko začetnico, *Božič* je praznik.

Komentar 231 Naj se praznik *Božic* piše z veliko zacetnico, ker se enaci s Kristusovim rojstvom, ki je eden največjih praznikov in ga praznuje več kot dve milijardi ljudi po svetu. Vedno pisem *Božic* z veliko zacetnico. Hvala.

Komentar 232 *Božic*, vsi narodi pišejo z veliko zacetnico! Zakaj ga Slovenci pisemo z malo? Upam, da boste to napacnost spremenili.

Komentar 233 Praznik *Božič* sam vedno pišem z veliko začetnico že zaradi spoštovanja. Predvsem pa *Božič* izvira iz besedne zveze "majhen Bog" Bog pa se seveda zapisuje z veliko.

Komentar 234 *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker jo že sedaj uporabljam in vedno znova vidim da je to narobe. V tujini se piše z veliko začetnico in logično bi bilo da se tudi v Sloveniji piše eden najlepših in pomembnih praznikov.

Komentar 235 *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico, saj ima teži praznika celega sveta ne glede na veroizpoved; iz verskega stališča nakazuje rojstvo malega Boga, zato *Božič* - mali Bog. Cel svet ta praznik piše z veliko začetnico, ker ima dejansko velik in močan pomen.

Komentar 236 Povsem logično mi je, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 237 *Božič* naj se piše z VELIKO začetnico.

Komentar 238 Predlagam, da se še uradno uvede pisanje *Božič* z veliko začetnico.

Božič je velik krščanski praznik, ki ima v krščanskem okolju, kakršno je naše, globok verski in simbolni pomen. Ime je izpeljano iz 'mali Bog' in pomeni 'dan malega Boga'. Ne gre za kakršnegakoli boga, ampak tistega, ki je krščanski in ki mu je ime Bog. Krščanski Bog pa je oseba, ki ji pripada poimenovanje z veliko začetnico. Kot je 'dan pesnika Prešerna', Prešernov dan, pisan z veliko, bi moral biti tudi 'dan malega Boga', *Božič*, pisan z veliko.

Nekatera nadomestna imena se pišejo z veliko začetnico.

Na *Božič* lahko gledamo tudi kot nadomestno ime za 'mali Bog'. Nadomestna imena pa se piše z veliko začetnico.

Izraze posebnega razmerja in spoštovanja se piše z veliko začetnico.

V vsakem primeru pa bi moralo biti dopustno pisati *Božič* z veliko začetnico zaradi izraza posebnega spoštovanja do tega praznika, ki je sicer drugi največji krščanski praznik, vendar najbolj priljubljen praznik tako med verniki kot neverniki v Sloveniji. Če se imenuje Ekscelenco, ki je človeško bitje, z veliko, ni dopustno da bi se naslavljalo malega Boga, ki je Bog in človek, z malo začetnico.

Kristjani ime Bog že pišemo z veliko začetnico predvsem iz spoštovanja do Boga, ki je oseba, ki je nad človekom, ki je človeka ustvaril, zato je nemogoče, da mu ne bi kristjan tako izkazal spoštovanja. Tudi nekristjan, ki govori o krščanskem Bogu, o tistem, ki ga molimo kristjani, piše in mora pisati z veliko začetnico.

Pravtako ime 'mali Bog', *Božič*, pišemo kristjani z veliko, kot morajo to pisati nekristjani, tudi iz razloga, ker je govora o osebi, ki je Bog, ki je postal človek.

Zato ni smiselno s formalnimi pravili predpisovati naj se *Božič* piše z malo, saj naše kulturno okolje priznava Boga kot osebo ga časti in spoštuje tudi v tem smislu, da ima dela proste dneve na krščanske praznike. Formalna pravila naj sledijo našim koreninam, kulturi, tradiciji in dejanski naravnosti slovenskega človeka, ki v vsaj treh četrtinah prebivalstva čuti izrazito krščansko in v zanemarljivem deležu temu ni naklonjen.

Komentar 239 Pozdravljeni! Predlagam, da bi se *Božič*, kot praznik, pisal z veliko začetnico. Sama uporabljam veliko začetnico.

Komentar 240 *Božič* že od malega pišem z veliko začetnico in ga tudi bom, ne glede na pravopis, zato se mi zdi, da bi bilo korektno vsaj *Božič* izvzeti. Pika.

Komentar 241 Že kot majhen mulc sem rad prebiral stare kartice/voščilnice, ki so bile zatakne za vsemi "pildi" (=nabožnimi slikami) v hiši in povsod je pisalo *Božič*, *Božični*... z veliko začetnico. Tudi v vsej takrat mladim dostopni literaturi je *Božič*, *Božični*, Bog, Božji piosalo z veliko začetnico, verjetno iz spoštovanja do Boga in Božiča - enega največjih krščanskih praznikov. Očitno sem se nalezl tega spoštovanja, saj tudi sam že od nekdanj uporabljam za ime tega praznika veliko začetnico. Opažam, da tako delajo tudi mnogi drugi ljudje; zdaj tudi v SMSWih in e-sporočilih. PRAV BI BILO, da bi to spet postalo uradno pravilo. Hvala.

Komentar 242 Veliki praznik *Božič* naj se obvezno piše z veliko začetnico.

Komentar 243 *Bozic* je velik praznik kristjanov in je prav da se piše z veliko začetnico. Mnenje nas kritično naj se upošteva.

Komentar 244 Verujoči v BOGA ljudje pišejo *BOŽIČ* z veliko začetnico. Praznik Božič, že sedaj pišem z veliko začetnico.

Komentar 245 Čas je že, da se izvede in uspe ta pobuda, da se drugi največji krščanski praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Ker imam rada Boga in *Božič*, ga na voščilnicah napišem Takole: Blagoslovljen *BOŽIČ*.

Hvala in Bog naj vas obilno blagoslavlja vedno in povsod,

Komentar 246 Spoštovani,

predlagam, da se božič piše z veliko začetnico.

Osebnost ga ne glede na pravila vedno pišem z veliko začetnico, torej *Božič*.

Komentar 247 Naj se praznik *Božica* piše z veliko začetnico.

Od kar pomnim vedno se je *Bozic* pisalo z veliko začetnico.

Komentar 248 *Božič* in *Velika Noč* vedno pišem z veliko začetnico, kljub temu, da vem da to trenutno ni pravopisno pravilno.

Komentar 249 *Božič* se piše z veliko, tako so nas učili že v komunizmu in zakaj bi bilo sedaj drugače?!

Komentar 250 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico,

jaz ga že sedaj iz spoštovanja do tega velikega praznika, pišem z veliko začetnico.

Komentar 251 Spoštovani,

že 60 let in več, ob poimenovanju največjega krščanskega praznika, uporabljam veliko začetnico, zato z veseljem pristopam k pobudi za spremembo pravopisnega pravila, da bi v bodoče Božič pisali z veliko začetnico.

Komentar 252 Predlaga, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sama že sedaj pišem praznik Božič z veliko začetnico in tako učim tudi svoje otroke.

Komentar 253 *Božič* se mora pisati z veliko začetnico, ker je to lastno ime Jezusa Kristusa, malega Boga, ozirama *Božica*, ali *Božiča*, tati je zelo željivo, da se piše *Božič*

z malo začetnico, medtem ko se piše *Gospa* za *Marijo* z veliko začetnico. Vsaj tu ga niste popolnoma pobiksali z nespoštovanjem.

Komentar 254 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 255 PRAZNIK *BOŽIČ* PIŠEM Z VELIKO ZAČETNICO ŽE CELO ŽIVLJENJE, KER JE TO ZAME PRAZNIK, KI MORA BITI ZAPISAN Z VELIKIMI ČRKAMI. VESELA BI BILA, ČE BI TO BILO URADNO PRAVOPISNOPOPRAVLJENO. SAMA GA BOM VEDNO PISALA Z VELIKO ZAČETNICO.

Komentar 256 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam to prakticiram že sedaj.

Komentar 257 Praznik *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico.

Komentar 258 podpiram predlog praznika *Božič* - pisanje z veliko začetnico.

Komentar 259 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico kot ga že večina sveta in tudi pretežni del našega prebivalstva, vključno z mano.

Komentar 260 da se *Božič* piše z veliko začetnico. Že 70 let ga pišem tako in tako je prav

Komentar 261 Zavzemam se za to, da b/*Božič* pišemo z veliko začetnico. Navajate, da je to v nasprotju z večino drugih jezikov, kar je res. Je pa predvsem v nasprotju z drugimi pravili slovenskega jezika, konkretno s pisanjem lastnoimenskimi sestavinami z veliko začetnico. In *Božič* je prav to - pomanjševalnica lastnega imena Bog - mali Bog, *Božič*. Ker je ta izvor imena za praznik mnogim očividno, ga tudi pišejo z veliko, *Božič*.

Komentar 262 Vse življenje smo *Božič* pisali z veliko začetnico, kot se piše v velikem številu narodov. Ne bodimo izjema!

Komentar 263 Naj se *Božič* piše z veliko začetnico, ker to uporabljajo vse napredne EU države in države po svetu! Sam to že dolgo časa počnem, ker se mi zdi to primerno. Zaničevalno z malo začetnico pišemo v Sloveniji od konca druge svetovne vojne zaradi nadvladja komunizma!

Komentar 264 Vedno pišem *Božič* z veliko začetnico. To je lepa tradicija na slovenskem, zato jo ohranimo.

Komentar 265 *Božič* pišem tradicionalno, z veliko začetnico. Prav je, da tradicionalni zapis ohranimo.

Komentar 266 Praznik *Božič* pišem z veliko začetnico. To je tradicija na slovenskem, ki jo je potrebno ohraniti.

Komentar 267 Se strinjam, da se beseda *Božič* piše z veliko začetnico, saj jo sama, že ves čas, tudi tako pišem. S tem izrazim svoje spoštovanje in duhovno dostojanstvo do tega starodavnega in tradicionalnega družinskega praznika.

Komentar 268 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, lot je to bilo včasih

Komentar 269 Bededo *Božič*, podobno kot je to v mnogih jezikih, že pišem vedno z veliko začetnico. To se mi zdi primerno in edino pravilno. *Božič* je vsebinsko vendarle mnogo bogatejši in edinstvenejši izraz kot npr. poimenovanje dneva v tednu...

Komentar 270 *Božič* vedno pišem z veliko začetnico.

Podpiram, da se uveljavi to pravilo.

Komentar 271 Predlagam, da se *Božič*, ki ga praznujemo praktično vsi, piše z veliko začetnico. Osebnost ga z veliko začetnico pišem že od nekdaj.

Komentar 272 Predlagam, da se pravopis popravi tako, da se bo kot izjema ime praznikov *Božiča* in *Velike noči* pisalo ponovno z veliko začetnico, kot se je včasih. Jaz vedno *Božič* in *Velika noč* zapišem z veliko začetnico, ker smo tako pisali, ko sem sama hodila v šolo in tudi zato, ker sta to največja krščanska praznika in mi veliko pomenita.

Komentar 273 Spoštovani.

Mnenja sem, da bi morali v Sloveniji poimenovanje drugega največjega krščanskega praznika, torej *Božiča*, pisati z veliko začetnico. Gre namreč za velik praznik, ki je ne le del narodove kulture v najširšem smislu, temveč tudi eden od temeljev slovenske tradicije.

Komentar 274 Beseda *Božič*, naj se piše z veliko začetnico.

Tako so besedo *Božič* pisali moji predniki, tako besedo *Božič* danes pišemo vsi v moji družini in tako želim, da to besedo -tudi v šoli- pišejo moji otroci.

Komentar 275 Sem za, da bi se nas velik krščanski praznik *Božič* pisal z veliko začetnico. Ker je ze po sami vsebini tega vreden, ker smo ga tako ze pisali (jaz se vedno tako pisem) in ga tako pišejo v vecini jezikov.

Komentar 276 *Božič* je največji krščanski praznik, zato ga večina Kristjanov piše z veliko začetnico. Tudi sam iz spoštovanja do praznika in sovernikov, vedno napišem "Božič" z veliko začetnico. Menim, da bi uporaba velike začetnice za ta praznik morala postati pravilo.

Komentar 277 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko, saj ga večina svetovnih jezikov piše tako, kakor tudi jaz vedno uporabljam veliko začetnico. Tudi sicer večina mojih znancev že sedaj uporablja veliko začetnico. prosim, da upoštevate mojo pripombo kot umestno

Komentar 278 Mi uporabljamo za besedo božič veliko začetnico. Na ta način dajemo prazniku veljavo, saj nam veliko pomeni.

Komentar 279 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Zato, ker bi morali pokazati vecje spostovanje do svoje zgodovine oz. temeljev nase civilizacije.

Komentar 280 Praznik *Božič* od nekdej pišem/o z veliko začetnico in tudi največji krščanski praznik Velika noč. In tako bi moralo biti tudi v pravopisu...

Komentar 281 Od kar znam pisati, pišem *Božič* z veliko začetnico. Dostikrat sem zaradi tega v šoli izgubil točke pri preverjanjih znanja, vendar kljub temu še do danes nisem spremenil svojega prepričanja. To je res praznik, vendar vsebinsko veliko več (kot npr. dan zemlje, pust...). Prav zaradi tega praktično povsod po svetu pišejo *Božič* z veliko začetnico. Naj ne bo naš jezik negativna izjema!

Komentar 282 *Božič* se mora pisati z veliko začetnico, ravnotako kot *Velika noč*. Razlog za to je, da je že od nekdej bilo tako, le v prejšnjem režimu so odločujoči želeli drugače. Sedaj teh odločujočih naj ne bi bilo več, sledimo zahodnim demokracijam, tam se *Christmas* piše z veliko začetnico.

Komentar 283 Beseda *Božič* bi bilo pravilno, da se piše z veliko začetnico. Osebnostno uporabljam veliko začetnico, ker se mi zdi spoštljivo do tega praznika, ki je eden izmed najpomembnejših.

Komentar 284 Vsem, katerim je *Božič* svet!, ga ne pišemo in tudi ne nameravamo pisati drugače kot z VELIKO začetnico. Hvala za možnost komentiranja in spoštovanje naših želja.

Komentar 285 Jaz sem tudi mnenja da se *Božič* piše z veliko začetnico, ravno tako kot (srečno) *Novo leto*.

Meni se zdi to normalno in kadar pišem voščila za *Božič* in *Novo leto*, pišem vedno z veliko začetnico.

Komentar 286 Spoštovani!

Zasledil sem, da je na vaši spletni strani odprta razprava o pravopisnih pravilih. V 3. Poglavju VELIKA IN MALA ZAČETNICA, pod točko 3. Z malo začetnico pišemo obča poimenovanja, ... sem zasledil, da se po dosedanjem pravopisu *Božič* piše z malo. Glede na to, da je to 2. največji krščanski praznik, ki kristjanom še posebej veliko pomeni, praznujejo pa ga tudi mnogi neverujoči, sem mnenja, da bi bilo prav in lepo, da bi se ga pisalo z veliko začetnico. S tem bi se pridružili tudi mnogim drugim jezikom, ki ta krščanski praznik pišejo z veliko začetnico.

Komentar 287 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj je to dejansko ime enega dneva v letu, in sicer 25. decembra, ki je tudi največji krščanski praznik, ta praznik ima lastno ime, to je *Božič*. Sama od vedno pišem *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 288 Naj se *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz pišem z veliko začetnico že sedaj, ker je *Božič* praznik vseh praznikov.

Komentar 289 *Božič* osebno in kot publicistka ter sodelavka zlasti "zamejskih" revij in časopisov pišem vedno z veliko začetnico, ker ta praznik spoštujem. Podobno pišem iz istega razloga z veliko začetnico *Velika noč*. Že same korenine naše kulture nas uvrščajo med narode, ki v svojem jeziku *Božič* pišejo z veliko začetnico. Napočil je čas, da se končno otresemo preteklih lažnjivih in udobnih razlogov, zakaj ta dva praznika pisati z malo začetnico.

Komentar 290 Predlagam, da se *Božic* spet piše z veliko zacetnico.

Komentar 291 Predlagam, da se ime praznika, ki ga praznujemo 25. decembra piše z veliko začetnico - *Božič*.

Označuje namreč vsebino praznovanja, ki poimenuje pomanjševalnico imena - Bog.

To je splošen pomen in raba, ki jo ves čas uporabljam, ko pišem *Božič*.

Komentar 292 Predlagam, da se *božič* piše z veliko začetnico. V šoli otroci dostikrat uporabljajo ob zapisu veliko začetnico, ki jo moram popraviti, sama pa ob voščilu tudi zapišem besedo božič z veliko. Tudi na tiskanih razglednicah se dostikrat pojavlja beseda božič z veliko začetnico. Otrokom stežka razlagam, da gre za napako.

Komentar 293 Božič, kakor tudi ostala imena praznikov naj se pišejo z veliko začetnico.

Komentar 294 *Božič* izhaja iz besede in imena Bog in pomeni mali Bog in je lastno ime, tako kot Francl. Jaz ga že po slovenski tradiciji in vzgoji pišem z veliko začetnico in se zavzemam za pisanje z veliko začetnico, prav tako kot največja večina ljudi, ki jih poznam. Prav tako ga z veliko pišejo v tujih jeziki: Italijanščini-*Natale*, Angleščini-*Christmass*, Francoščini-*Noelin* tako naprej.

Komentar 295 *Božič* sem stalno pisal z veliko začetnico.

Komentar 296 Mislim, da je že čas, da se začne tudi pri nas pisati praznik *Božič* uradno z veliko začetnico, kot se praviloma povsod po svetu.

Zgodovina praznika, izvor imena, pravila pisanja., verjamem, niso neznanka, zato resnično upam v odpravek te anomalije.

Pri nas že vseskozi pišemo *Božič* z veliko začetnico, tako bo tudi v bodoče, upam le, da bo tokrat v skladu z novimi pravili.

Komentar 297 Zaradi globokega spoštovanja do pomena in vsebine praznika sam *Božič* pišem z veliko začetnico; in to nameravam početi tudi v prihodnje.

Komentar 298 Imena praznikov v Sloveniji se naj pišejo z VELIKO začetnico (n.p. *Novo leto, Dan državnosti, Božič*)

Komentar 299 Spoštovani, kristjani že od nekdaj pišemo *Božič* z veliko začetnico, saj gre za izraz globokega spoštovanja do tega praznika.

Lep pozdrav

Komentar 300 *Božič* bi se moral pisat v veliko začetnico, saj "Božič" pomeni "mali Bog". Ta dan *praznujemo* dan Jezusovega rojstva, rojstva Božjega Sina.

Komentar 301 Božič naj bi zapisali z Veliko začetnico, kajti to je praznik.

Hvala in lep pozdrav

Komentar 302 *Božič*, kot smo pisali verniki vedno.

Komentar 303 pisanje *BOŽIČ* z veliko začetnico. Vedno do sedaj sem in še bom pisala z veliko začetnico, saj je zame to ime posebnega dne, ki že sama velika začetnica imena pove pomembnost.

Komentar 304 Božič ni navaden dan v letu, kot je npr. četrtek dan v tednu. Božič je za kristjane drugi največji praznik v cerkvenem letu. Slovenski narod ima krščanske korenine in iz spoštovanja do svoje kulture in zgodovine, bi morali ohraniti dostojanstveno držo do tega praznika tudi tisti, ki sicer niso verni. Z veliko začetnico se je ta praznik pisalo do sedaj in pravilo, po katerem naj bi od sedaj naprej pisali *Božič* z malo začetnico pomeni degradacijo, razvrednotenje tega praznika in posledično žaljenje krščanskih vrednot in poniževanje kristjanov, kar je tudi protiustavno. Božič je ime praznika, zato naj ostane pisano z veliko začetnico.

Komentar 305 Predlagam, da se piše *Božič* z veliko začetnico. Z veliko začetnico pišem ta praznik že vse življenje.

Komentar 306 Pozdravljeni! Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico..Jaz osebno že sedaj pišem tako..lp

Komentar 307 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico.

Jaz *Božič* že od vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 308 praznik *Božič* pišem z veliko začetnico od kar pomnim že več kot 40 let

Komentar 309 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker le-to naša družina in moje sorodstvo uporabljamo že odkar pomnim.

Komentar 310 Predlagam da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz *Božič* že celo življenje pišem z veliko začetnico, ker je ta praznik zelo velik in pomemben.

Komentar 311 Odkar pomnim vedno sem pisal *Božič* z veliko začetnico. To je spoštovanje do našega praznika

Komentar 312 Predlagam, da se *Božič* v znak spoštovanja začne pisati z veliko začetnico, tako kot v drugih jezikih.

Komentar 313 največji krščanski praznik *Božič*, bi se moral še v naprej pisati z veliko začetnico, saj je to SLO tradicija in spoštovanje do kristjanov ...

Komentar 314 *Božič* z veliko začetnico. Mislim, da praznik *Božic*, naj bo pisan z veliko začetnico. To si predvsem želimo vsi, ki ta praznik rojstvo jezusa praznujemo!

Komentar 315 Praznik *Božič* vedno pišem z veliko začetnico. Starši so mi privzgojili spoštljiv odnos do tega velikega krščanskega praznika. To je del iste vzgoje kot poudarjeno spoštovanje oseb pri nagovoru z *Vi, Vam, Vaš...* Nekatere stvari so zame pač samoumevne. Veljajo danes, so veljale včeraj in bodo veljale jutri. "Enodnevnih" trendi jih namerno negirajo/ignorirajo...To je cenena konfekcija. Zanje so *Božič, Vi, Vam, Vaš...* unikatni butični modeli.

Komentar 316 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico in to argumentiram:

1. izhaja iz pomanjševalnice Bog in se mi zdi podobno, kot moje ime *Alena*, ki ga tudi v pomanjševalnici *Alenka* pišemo z veliko začetnico
2. vsi tuji jeziki uporabljajo veliko začetnico za poimenovanje tega praznika (*Christmas, Navidad, Weihnachten, Natale* itd)
3. doslej sem vedno uporabljala veliko začetnico za poimenovanje praznikov *Božič, Velika noč, Telovo* itd.

Komentar 317 Spoštovani, od vedno in za vedno bom *Božič* pisala z veliko začetnico, saj me s svojo vsebino definira kot Slovenko in kristjanko. Predlagam, da to storite tudi vi, posebej glede na dejstvo, da besedno zvezo dan Zemlje pišete, kot ste jo zapisali

Komentar 318 Predlagam *Božič* - pisanje z veliko začetnico, kar veliko ljudi že tako ali tako uporablja.

Komentar 319 Podpiram predlog, da praznik *Božič* pišemo z veliko začetnico. Tako se, vsaj meni kot kristjanu, zdi bolj normalno in pravilno, saj ime praznika izhaja iz imena Boga, ki je v krščanstvu eden in je to njegovo ime, ki ga vedno pišemo z veliko začetnico. Gre za znamenje spoštovanja do Njega. Ko moram iz spoštovanja do slovenskega pravopisa pisati božič z malo, se vedno oglasi srce, ki si želi, da bi bilo drugače.

Komentar 320 Spoštovani,

lepo bi prosila, da se *Božič*, kot drugi največji praznik kristjanov uvede tako, da se kot prpiše z veliko začetnico.

Komentar 321 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker tako pišemo že zdaj. Tudi v tujini se ta praznik piše z veliko začetnico.

Komentar 322 Predlagam, da se božič piše z veliko začetnico - *Božič*, saj ta način pisanja *Božič* uporabljam vedno.

Komentar 323 Pisava praznikov z malo ima izključno ideološko podlago v preteklosti. Vsi svetovni jeziki jih pišejo z veliko. Ne vzdrži trditev, da so to obča imena. Vsa ta poimenovanja drugačnosti od vsakodnevnosti - saj zato se kot prazniki slavijo - so lastna imena. Veliko sem se ukvarjal z vprašanji jezika in preštudiral vso mogočo literaturo. Vedno sem praznike (že v trdem socializmu) pisal z veliko, jih pišem in jih bom pisal z veliko. Tako učim tudi otroke in vnuke. Zadnje spodbujam, da se v šoli utemeljeno uprejo, če jim učitelji takšno pisavo označijo za napako. Jezik ni stvar ideologije! Sploh pa pravopis nima neke notranje jezkovne strukturne zakonitosti - je izključno stvar konvencije. Pozivam, da se slovenski pravopis glede pisave praznikov spremeni. Prepričan sem, da to podpira večina mislečih ljudi.

Komentar 324 Spoštovani!

Božič kot praznik pišem z veliko začetnico že celo življenje (razen, ko sem bila šolarka in sem ga morala pisati z malo začetnico). Ker je to ime največjega družinskega praznika, ki ga praznujemo katoličani in neverni ljudje, si zasluži zapis z veliko začetnico. Pomen *Božiča* je zelo globok in širok in predstavlja tkanje vezi in poglobljanje ljubezni v ožji in širši družini in posledično tudi v družbi in narodu.

Komentar 325 Ime praznika *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Tako so pisali naši predniki, tako pišemo mnogi tudi danes!

Komentar 326 Menim, da je *Božič* ime praznika in ga moramo pisati z veliko začetnico. Poleg tega je to ime za Boga (majhne Bog), ki ga iz spoštovanja pišem z veliko, tako kot se z veliko začetnico napiše *Alah* ali *Buda* ali *Krišna*.

Komentar 327 Prej sem komentiral, da smo pri nas že v začetku 60-ih pisali *Božič* z veliko začetnico, a sem pozabil dodati svoje podatke

Komentar 328 naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker je ime praznika.

Komentar 329 Spoštovani,

lep hvala za pripravo pravopisnega glasovanja. Podpiram predlog, da se *Božič* pravopisno pravilno piše z veliko začetnico. Zapis besede *Božič* z malo začetnico bi bila po novem pravopisna napaka.

Komentar 330 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj se je tako pisalo že v začetku 60-ih, vsi smo v čestitkah pisali z veliko začetnico, pa tudi v osnovni šoli se je tako pisalo, če je šlo prav za to ime praznika, tako kot *Novo leto*, če je šlo za dan praznika.

Komentar 331 Ko sem bil še mali, so me moji vzeli s sabo čez mejo in karabinjer je takrat vzrožil in zahteval, da se vsak predmet v culi pokaže z otipom in šele potem izusti : *majca, srajca, zajca, jajca....*, ker on ne zastopi in mu zveni vse isto. *Božič* seveda lahko izgovarjamo tudi z "malo"; ko ga "pokažemo", ga pač moramo z veliko, ker tako je od vedno....

Komentar 332 Spoštovani! Predlagam pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico. Do sedaj sem vedno tako pisal in mislim, da je zgodovinsko tudi tako v rabi. Tako tudi ločimo praznik od 'novoletne jelke', ki smo ji pravili 'božič' in podobnih izrazov.

Komentar 333 Nisem vedel kakšne bedarije imate v pravopisu, od kod vam vsa ta nesnaga?

Komentar 334 *Dalmatinec, Torek, Božič* je edino prav, saj človek pri pameti čuti to - od nekdanj pišem z veliko, pa če vi pisarite pravila kakor čte!

Za *Božič* je pa absolutno nezaslišano, da prvopis piše da je *Božič* kar *božič* ! Čisto nečloveško sranje spodobno samo za nečuteče uradničke, sramota!

Odraz razumskosti in čutnosti, morosti, čustvene inteligence , etičnosti in kulture Naroda Slovencev na tako nizki ravni - nisem vedel, POPRAVITE SUBITO , HVALA !

Komentar 335 *Božič* je ime praznika, ki ga vedno pišem z veliko začetnico. Ta praznik, kot tudi drugi prazniki se morajo pisati z veliko začetnico.

Komentar 336 Podpisani predlagam, da se praznik *BOŽIČ* piše z veliko začetnico.

Moja utemeljitev: Star sem 64 let in od kar pomnim, pišem *Božič* z veliko začetnico. Vsako leto pred Novim letom napišem okoli 30 voščilnic, nekaj manj jih dobim tudi od naslovnikov in tako rekoč VSI *Božič* napišemo z veliko začetnico. Menim, da je tak način pisanja praznika *Božič* med ljudi zakoreninjen in bi bilo prav, da je to tudi "slavistično" priznано in dovoljeno.

Komentar 337 Spoštovani, predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Tako avtomatsko zapisujem že od nekdaj. Mislim da tudi večina piše tako. Lep pozdrav!

Komentar 338 *Božič* kot krščanski praznik se je vedno pisal z veliko začetnico

Komentar 339 Verske praznike od nekdaj pišem z veliko začetnico, ker mi veliko pomenijo v tem življenju: *Božič, Velika noč, Marijino vnebovzetje, Binkošti,...*

Komentar 340 Spoštovani, moj predlog je, da se *Božoč*, kot praznik Jezusovega rojstva piše z veliko začetnico, kar tudi sam tako pišem že 75 let. Pisati sem začel s svojim 5. letom. Maturiral sem 1959 na Pomorski srednji šoli in nato absolviral na Višji pomorski šoli na Reki, ter 10 let plovil kot radiotelegrafist na ladjah Splošne plovbe Piran, 6 krat na liniji okrog sveta. Povsod kjer sem bil se je *Božič* čeprav v različnih jezikih (Največkrat v angleškem jeziku *Christmass*), pisal z veliko začetnico. Ta predlog bi utemeljil tudi s tem, da se leta štejejo po vsem svetu s črkama *B.C.* ali *A.C.*, kar pomeni, da je Jezusovo rojstvo mejnik, ki ga velika večina narodov priznava kot mejnik ali konec nekaj starega in začetek novega. Ta začetek novega smo pri nas preimenovali v "pred našim štetjem" in "po našim štetjem, kar je isto, samo, da takratna oblast ni priznala Boga in je to nekako vseeno upoštevala, vendar z, za mene neprimernim izrazom. Ta moment v času sedaj imenujemo *Božič* in zato bo primerno, da skupno z ostalim svetom tudi mi priznamo da smo "Veliki" in ne nekaj pred nami ali za nami. To besedo "nami" pojmuje kot Kristusovo rojstvo. Na žalost ne vem, kdaj se je ta dan poimenoval v *Božič*. To je dan izrednega pomena za ves svet. Če priimek *Božič*, kar jih je v našem kraju kar precej moramo pisati z veliko začetnico, zakaj *Božič* kot zgoraj omenjen dogodek mi Slovenci moramo pisati z malo začetnico. Meni je to razumljivo, ker že 80 let živim v Sloveniji, od tega 76 pod režimom, ki ni priznaval Stvarnika, ampak je vse nastalo kar tako, samo od sebe.

V želji, da moj predlog upoštevate vam želim, kot sedaj ponavljamo: "ostanite zdravi!"

Komentar 341 Praznik *Božič* predstavlja dan rojstva Boga Jezusa in bi bilo normalno, da se ga piše z veliko začetnico.

Komentar 342 Spoštovani,

že 50 let pišem praznik *Božič* z veliko začetnico. Zato z veseljem prispevam svoj glas k pobudi, za spremembo pravopisnega pravila.

Komentar 343 Kljub pravilom sem v 40 letih poučevanja slovenskega jezika vedno pisal praznike z veliko začetnico. V besedilih učencev takega zapisa nisem štel za napako, saj menim, da je to izraz spoštovanja do praznika in njegovega pomena. Nujno je to spremeniti in dovoliti, da se VSE praznike zapiše z veliko začetnico.

Komentar 344 Predlagam da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj do njega čutim posebno spoštovanje.

Komentar 345 *Božič* sem vedno pisal z veliko začetnico in to bom delal tudi v bodoče. To je moj znak spoštovanja do zgodovinskega in religijskega dogodka.

Komentar 346 Praznik *Božič* sem vedno pisal z veliko začetnico, ker je zame svet praznik družinskega življenja. je nekaj posebno pomembnega v mojem življenju!

Komentar 347 Spoštovani

zdi se mi, da bi bilo bolje, da bi se omenjena beseda pisala z veliko začetnico, saj je to krščanski praznik in oznanja rojstvo Jezusa Kristusa, kot Boga in človeka, ker se imenuje torej Božje, pa sam vedno pišem z veliko. Torej tudi praznik *Božič*, vedno pišem in bom pisal z veliko začetnico. Vse dobro.

Komentar 348 Praznik *Božič* pišem z veliko začetnico, kot sta me to naučila moja pokojna starša in ga sedaj spoštljivo nadaljuje sin z pet člansko družino.

Komentar 349 Predlagam popravek pisanja *BOŽIČ* z VELIKO ZAČETNICO, ker je to IME velikega katoliškega praznika in se ne uporablja za druge namene. (obenem še komentar na BOG - Bog z veliko JE IME krščanskega boga, ostali grški, rimski...so bogovi, ki imajo imena z veliko začetnico, zato razmislite tudi o tej spremembi)

Poleg tega, kolikor mi je poznano, v večini tujih jezikov pišejo *Božič* z veliko začetnico.

V upanju na dobro odločitev vas lepo pozdravljam!

Komentar 350 *Božič*, kot drugi največji krščanski praznik, ima zame poseben pomen in ga še nikdar nisem pisala drugače, kot z veliko začetnico.

Komentar 351 Praznik *Božič* od vedno pišem z veliko začetnico. Z veliko začetnico ta praznik pišejo tudi v številnih evropskih državah.

Komentar 352 *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico, ker ima zame, kot katoličana poseben pomen. To je drugi največji krščanski praznik "z veliko začetnico"!

Komentar 353 Predlagam, da bi *Božič* pisali z veliko začetnico. Ta praznik ima v krščanskem svetu zelo velik pomen. Sama praznik *Božič* zapisujem z veliko začetnico.

Komentar 354 Praznik *BOŽIČ* kljub drugačnim pravilom že od nekdaj zavestno zapisujem z veliko začetnico, saj s tem izražam lastno spoštovanje do tega praznika, ki ga tudi drugod po svetu večinoma pišejo z veliko začetnico, zato predlagam, da bi se praznik *BOŽIČ* tudi uradno zopet zapisoval z veliko začetnico.

Komentar 355 Zame je *Božič* velik praznik in ga iz spoštovanja pišem z veliko začetnico. Če si izmišljeni *Dedek Mraz* zasluži veliko začetnico, je ta še toliko bolj primerna za rojstni dan našega *Odrešenika*. Praznik sem pisala z veliko že sedaj in ga bom tako pisala tudi naprej ne glede na vašo rešitev.

Komentar 356 Enako kot sem zapisal zgoraj.

Bila je politična odločitev .

Komentar 357 Moje mnenje je, da bi morali besedo *Božič* pisati z veliko začetnico. Jaz in vsi moji sorodniki in znanci tak način zapisa uporabljamo že od nekdaj, večkrat smo se o tem tudi pogovarjali in nam nikoli ni bilo jasno zakaj se je moral nekoč že uveljavljen način zapisa umakniti.

Komentar 358 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 359 Ta praznik spoštujem in *Božič* pišem z veliko začetnico sem pa seveda vernik. Moje ime in priimek je isto kod podpis.

Komentar 360 Spoštovani.

Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Pri nas praznik *Božič* že sedaj pišemo z veliko začetnico. Tudi vsi moji predniki so ta praznik vedno pisali z veliko začetnico.

Komentar 361 Pozdravljeni!

Pošiljam vam moj predlog: predlagam, da bi se vsi prazniki po novem pisali z veliko začetnico. Z veliko začetnico sem jih pisal do sedaj in jih bom tudi v bodoče, ne glede na to, kako bodo predpisovali pravopisi.

Komentar 362 *Božič*

Komentar 363 *Božič*

Komentar 364 Pozdravljeni! Praznik *Božič* bi pri uporabi velike začetnice moral biti izjema - deloma tudi zato, ker vsebuje lastno ime. V krščanstvu se *Bog* piše z veliko začetnico, ker gre za ime/poimenovanje krščanskega Boga. Če torej zapišemo *Bog*, vemo, da gre za krščanskega Boga in ne za kateregakoli drugega.

Na *Božič* praznujemo rojstvo Boga. Beseda *Božič* predstavlja pomanjševalnico ali pa ljubkovalnico od Boga - torej *Bogec*, *Božič*. Kot pri lastnih imenih - npr. *Matej*, *Matejček* - pomanjševalnice pišemo z veliko začetnico, se spodobi, da se tudi pri prazniku *Božič*, ki dejansko pomeni malega Boga - novorojenega otroka - uporabi veliko začetnico, ki jo itak uporabljamo pri voščilih in siceršnjem dopisovanju že ves čas.

Komentar 365 Spoštovani,

Božič je poleg *Velike Noči* drugi najpomembnejši praznik kristjanov. Je obenem tudi eden najbolj spoštovanih slovenskih praznikov, ki ga praznujejo kristjani, drugače verni in do neke mere tudi neverni. V skladu z velikim spoštovanjem do praznika, je za mnoge državljanke in državljane pisanje "Božiča" z malo začetnico nerazumljivo, nedostojno in nespoštljivo ter jim povzroča veliko nelagodje.

V večini svetovnih jezikov se *Božič* piše z veliko začetnico, zakaj to za Slovenščino ne bi veljalo enako?

Tudi sam in vsi člani moje družine pišemo "Božič" iz velikega spoštovanja do praznika že sedaj z veliko začetnico.

V slovenskem jeziku gre pri poimenovanju *Božiča* za poimenovanje praznika po osebнем imenu *Božič*, ki je pomanjševalno ime za Boga. Po veljavnem pravopisu, se

imena praznikov z vključenim osebnim imenom pišejo z veliko, npr. *Prešernov dan*, izjema ne sme biti *Božič*.

Opozarjal bi tudi na to, da slovenski pravopis določa, da se "Božji" piše z veliko začetnico v primeru, ko mislimo na osebno lastnost Boga (se pravi, ko bi lahko rekli tudi *Bogov*, podobno kot *Tonetov*, *Francetov* itn.). Ker pravopis določa, da se pridevniška raba imena *Bog* piše z veliko, je prav, da se dopusti pisanje z veliko tudi pomanjševalnice imena *Bog*, kot ime praznika *Božič*.

Zato menim, da bi bilo primerno, da se za slovenski pravopis določa, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 366 Spoštovani,

odkar pomnim, besedo *Božič* pišem z veliko začetnico, četudi Slovenski pravopis določa drugače. Spomnim se mučnih situacij v šoli, ko je bilo nujno ime tega velikega praznika, ki ga spoštljivo praznuje večji del Sveta, pisati z malo začetnico (sicer so sledile neprijetne posledice!). Prizadeta so bila (in so še) moja verska čustva! Še danes mi ni jasno, zakaj naj bi *Božič* pisali z malo, če pa poimenovanje tega praznika izvira iz besede *Bog* in zaznamuje rojstvo malega Boga.

Postanimo že enkrat narod zahodne civilizacije, ki predstavlja družino narodov, ki jim je skupno tudi to, da 25. december - praznični dan - zaznamujejo z imenom, pisanim z veliko začetnico.

Komentar 367 *Božič*, *Velika Noč* sta dva največja praznika že od nekdaj in je prav, da jih pišemo z veliko začetnico. Poglejte samo stare voščilnice ob teh praznikih... Zmeraj smo in jih bomo pisali z veliko začetnico.

Komentar 368 *Božič*

To je tako pomemben krščanski praznik in predstavlja staro kulturo na našem področju, da se mora pisati *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 369 *Božič* bi si vsekakor zaslužil veliko začetnico.

Komentar 370 Predlagam, da se *Božič* uradno piše z veliko začetnico, kar sem sama že do sedaj delala - kot je v navadi v drugih državah.

Komentar 371 Spoštovani. *Božič* vedno pišem z veliko začetnico in tako piše tudi veliko mojih prijateljev in znancev. *Božič* je del naše slovenske verske in kulturne identitete in ga s posebnim spoštovanjem praznujemo vsi, verni, kot neverni, ker je preprosto rečeno naš in prav poseben praznik. Je praznik, ki nas vse povezuje, v tistem največjem - v medsebojni ljubezni in spoštovanju. To spoštovanje je potrebno izraziti tudi na ta način, da *Božič* pišemo z veliko začetnico.

Lepo pozdravljeni. Mir in dobro vsem.

Komentar 372 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Praznik *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico.

Komentar 373 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Že do sedaj sem pisala, kot drugod po svetu, z veliko začetnico.

Komentar 374 *Božič* že sedaj pišemo z veliko začetnico. Prav tako ga pišejo z veliko začetnico v večini svetovnih jezikov.

Komentar 375 Praznik *Božič* mi že od nekdaj pišemo z veliko začetnico.

Komentar 376 Želela bi, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, to pa zato, ker je pomemben. Ljudem veliko pomeni in ga imajo radi. Praznujejo ga skoraj vsi in ne le kristjani. Sama ga od vedno pišem z veliko začetnico in tudi na vseh voščilnicah, ki jih dobim, je *Božič* napisan z veliko začetnico. Problem je le v šoli, kjer je za učitelje to napaka.

Lep pozdrav in vse dobro.

Komentar 377 Predlagam, da se imena praznikov, npr. *Božic* pišejo z veliko začetnico, kot imajo tudi drugi jeziki, saj že sedaj te izraze večina ljudi piše z veliko začetnico.

Komentar 378 Se opravičujem, sem poslala predlog brez podpisa. Jaz, ki že zdaj pišem *BOŽIČ* z veliko začetnico iz spoštovanja do vsebine praznika in predlagam, da ga tako pišemo tudi uradno, sem

Komentar 379 Zapis praznika *Božič*.

Moje mnenje je, da se MORA praznik *Božič* pisati z veliko začetnico. Tu ne gre za kakršno koli politično mnenje, temveč izključno "strokovno". *Božič* je lastno ime in je

kot takega potrebno pisati z veliko začetnico. Pisanje z malo začetnico pa je zagotovo politično motivirano.

Komentar 380 Menim, da bi se *Božič* moral pisati z veliko. To je ime krščanskega Boga in ne obče ime vseh božanstev. To je dan rojstva Boga, ki ga na tisti dan praznujemo.

Komentar 381 Praznik *Božic* pisem vedno z veliko zacetnico, ker je to pomemben in svet dan. Res je verski praznik, vendar ga po vsem svetu praznujemo in veliko pomeni tudi neverujocim. Ne da se ga primerjati npr. z *dnevom Zemlje* ali drugimi dogovorjenimi prazniki.

Komentar 382 Predlagam, da *BOŽIČ* pišemo z veliko začetnico. Jaz ga z veliko začetnico pišem že zdaj, iz spoštovanja do vsebine tega praznika.

Komentar 383 Predlagam da se spremeni da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

To predlagam ker *Božič* neglede nato ali so ljudje verni ali ne večinoma praznujejo vsi, saj je poleg verskega tudi eden, če ne najbolj, pomemben družinski praznik.

Naša družina *Božič* že od vedno pišemo z veliko začetnico.

Komentar 384 *Božič* in ostale praznike pišem že sedaj z veliko začetnico. Mnenja sem, da bi tako tudi moralo biti. Saj je tudi v tujih jezikih tako!

Komentar 385 besedo *Božič* pišemo z veliko začetnico.

Komentar 386 Mene so v mladosti starši seznanili, da je *Božič* mali Bog, ker se je rodil in ga zato vse življenje pišem z veliko začetnico. Delam torej narobe? Tudi svoje otroke sem tako naučila.

Komentar 387 Pozdravljeni.

Besedo *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico, čeprav vem, da ni pravilno. Ta praznik mi veliko pomeni in si iskreno želim, da bi se v slovenskem pravopisu začel *Božič* pisati z veliko začetnico.

Komentar 388 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Gre za enega največjih krščanskih praznikov, ki bi mu na ta način izrazili dolžno spoštovanje. Kot katoličanka dojemam te vrste izražanja kot pomembno zase, svoje otroke in nasploh

izražanje svoje vere v javnosti. Menim, da je velika začetnica tudi pravopisno utemeljena, saj gre za osrbo ime: *Bog...Božič*.

Komentar 389 Praznika *Božič* in *Velika noč* pišem z veliko začetnico kot izraz posebnega razmerja in spoštovanja.

Komentar 390 *Božič* pišem z veliko začetnico, ker na ta praznik praznujemo rojstvo Boga. *Božič* je pomanjševalnica za Boga. V večini svetovnih jezikov se piše z veliko začetnico. Mislim, da so to dobri argumenti, da se doslej veljavno pravopisno pravilo spremeni.

Komentar 391 Spoštovani!

Božič je praznik posvečen rojstvu Jezusa, po krščanski veroizpovedi pravega človeka in pravega Boga. Ime praznika izhaja iz besede *Bog, mali Bog, Božič*. (" Dete nam je rojeno, Sin nam je dan!").

Ker izhaja iz osebnega lastnega imena *Bog*, ga je treba pisati z veliko začetnico. Tako smo ga pisali in ga bomo pisali še naprej.

Komentar 392 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, kar sam prakticiram že nekaj let, po vzoru pisanja v razvitih evropskih državah v smislu spoštovanja tradicije in duhovne globine tega praznika .

Komentar 393 Predlagam, da naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Za mene kot kristjana je Bog troedina oseba, Oče, Sin in sveti Duh. Verujem, da se je ob Božiču Jezus kot edinorojeni božji Sin utelesil po svetem Duhu in postal Človek. Božič zato praznujem kot dan, ko se nam je rodilo Božje dete Jezus Kristus - Božji Sin - Odrešenik! Gr.: Iesus Christos - Theou Yios - Soter.

Komentar 394 Spošovani.

Predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Večina odraslih in tudi otrok že sedaj piše *Božič* z veliko začetnico. tako imajo urejeno tudi v večini svetovih jezikov. Božič pa je tudi eden najbolj spoštovanih praznikov v Sloveniji. Iz tega spoštovanja se enostavno ne morem ukloniti zaukazanemu pisanju z malo začetnico.

Komentar 395 Smiselno se mi zdi praznike pisati z veliko začetnico, saj je to že sedaj v splošni rabi. Poleg tega tudi pravopis predlaga "dan Zemlje", pri čemer je *Zemlja* pisana z veliko.

Komentar 396 Sem za predlog, da se Božič tudi uradno piše z veliko začetnico. Osebno ga pišem z veliko, ker dobesedno pomeni 'mali Bog' - *Bogec* - *Božič*. Če *Bog* pišemo z veliko, ker je to oseba, potem pišimo tudi *Božič* z veliko.

Komentar 397 Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Z veliko začetnico pišem *Božič* že odkar sem se naučil pisati (50 let).

Komentar 398 Spoštovani, sam od mladih let pišem ime praznika "Božič" z veliko začetnico in sicer kot izraz posebnega razmerja ali spoštovanja. Domnevam, da enako počne veliko sodržavljanov, vsaj jaz jih poznam veliko število. Zato se mi zdi smiselno, da naj se obstoječe pravilo glede pisave imena tega praznika z malo začetnico spremeni.

Komentar 399 *Božič* vsa leta od kar pomnim pišem z veliko začetnico, saj je to zame pomemben čas Kristusovega rojstva.

Komentar 400 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj večina takšen zapis uporablja že ves čas.

Komentar 401 Predlagam, da se napiše, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, tako kot je že dolgo v navadi. Sam, moja družina in veliko ljudi, ki jih poznam počnemo tako. S tem se bo v uveljavilo tudi v pravopisu dejansko stanje.

Komentar 402 Predlagam, da se krščanski praznik *Božic* piše z veliko začetnico.

Tako ga pisemo že od svojega otrostva, šestdeset let.

Komentar 403 Če vsi kristjani pišejo *Božič* z veliko, zakaj bi mi pisali z malo?

Z veliko se naj piše tudi zaradi spoštovanja do Kristusa, ki se je na ta dan rodil.

Komentar 404 Predlagam, da se poimenovanje praznika "božič" piše z veliko začetnico, kar poudarja pomembnost in spoštovanje navedenega praznika. Z veliko začetnico ga pišemo vsi v moji družini kot tudi večina mojih prijateljev.

Komentar 405 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, pri nas se tega običaja držimo. Je del kulturnega izročila krščanske Evrope, njene zgodovine.

Komentar 406 Že v osnovni šoli so nas učili, da pišemo *Božič* z veliko začetnico. Mislim, da je tako prav in vedno pišem *Božič* z veliko začetnico, ker je *Božič* praznik s simbolno vrednoto.

Tudi razlikujem *Novo leto* in *novo leto*. Ne bom razlagala, ker sami veste, še bolje kot jaz, kakšna je razlika.

Komentar 407 Predlagam *Božič* in *Kajkavec* z veliko začetnico, ko govorimo o prebivalcu Dalmacije pa tudi *Dalmatinec* z veliko začetnico. Konec koncev gre za dogovor, ki naj ima v sebi pomen in spoštovanje.

Komentar 408 Prav je, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker je to velik praznik.

Komentar 409 Predlagam da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, jaz veliko začetnico uporabljam že sedaj.

Komentar 410 *Božič* se vedno in povsod slavi in piše z VELIKO začetnico. Praznik je svetoven in to ponazarha velika začetnica.

Komentar 411 Predlagam, da bi se "božič" pisal z veliko začetnico. Pri osebnih in poslovnih voščilih že sedaj pišem z veliko začetnico, sicer mi deluje voščilo "vesel božič" kar nekam zgubljeno, posebej še, če je v bližini napis *Christmas*.

Komentar 412 *Božič* je zame od nekdanj pomemben praznik in ga vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 413 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico kot sedaj, kar je sedaj v splošni rabi in tudi sama to uporabljam. Sprememba bi povzročila zmedo, ker *Božič* označuje po vse svetu drugi največji krščanski praznik. Hvala!

Komentar 414 Ko se odločate o velikih začetnicah v prihodnje, vas prosim, da bi se *Božič* pisal z veliko začetnico. Kot vidite, ga sama že pišem.

Komentar 415 *Božič* pišem že do sedaj z veliko začetnico

Komentar 416 Spoštovani! Želim, naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Ker je to drugi največji praznik krščanstva, vedno s spoštovanjem pišem *Božič* z veliko začetnico. Bog se je na ta dan učlovečil, postal eden izmed nas. Po njem se imenuje ta dan. Tudi otroke tako učim, da pišejo *Božič* z veliko začetnico iz spoštovanja do našega nebeškega Očeta - Boga..

Komentar 417 *Božič* vedno pišem (že pol stoletja) z veliko začetnico, tako kot *Bog*, ne glede na to ali sem bil zaradi tega grajan.

Smatram, da me pravopis ne sme omejevatil glede mojega verskega prepričanja.

Obenem me ni motilo, če je kdo drug obe besedi pisal z malo. Pač nima tega poguma ali verskega prepričanja oz. se drži (dosedanjega) pravopisa.

Smatram, da je poimenovanje pomembnih dnevvov (dogodkov) ali oseb (božanstev) vredno, da se piše z veliko začetnico.

Komentar 418 *Božič* že od nekđaj pišem z veliko začetnico. ker je to velik krščanski praznik, ki ga spoštujemo vsi

Komentar 419 Strinjam se, da bi spremenili pisanje imena praznika *Božič* z veliko začetnico. Jaz to že do sedaj uporabljam, čeprav kršim pravopisna pravila. A ta beseda ni primerljiva z drugimi imeni dnevvov, ima veliko globlji pomen.

Prejmite lepe pozdrave v upanju na logično ureditev zapisa *Božič*.

Komentar 420 Kolikor vem, so se *Božič* in tudi drugi cerkveni prazniki v preteklosti pisali z veliko začetnico; mislim da bi bilo prav to ohraniti. Tudi sam sem vedno uporabljal ta način pisanja.

Komentar 421 Predlagam, da se praznik *Božič* tudi uradno piše z veliko začetnico, ker ga že sedaj pišemo z veliko začetnico.

Komentar 422 *Božič* v vsakodnevni rabi že sedaj pišem z veliko začetnico kot tudi *Veliko noč*. Oba praznika imata tako velik pomen, da ju ni mogoče zapisati z malo začetnico. Zato predlagam, da to preide tudi v pravopis.

Komentar 423 Predlagam, da se praznik *Božič* tudi uradno piše z veliko začetnico, ker ga že zdaj pišemo z veliko začetnico.

Komentar 424 Odkar pomnim, pri nas pišemo veliki krščanski praznik *Božič* z veliko začetnico. Na nek način s tem tudi izkažemo spoštovanje do tega pomembnega praznika.

Komentar 425 *Božič* bi moral biti napisan z veliko, saj označuje enkratni praznik in del praznovanja, ki ima posebno mesto. Lep pozdrav.

Komentar 426 Z velikim spoštovanjem do tega praznika predlagam, da ga v prihodnosti pišemo z veliko začetnico. Sam ga pišem z veliko začetnico.

Komentar 427 *Božič* naj se piše z veliko začetnico, to jaz počnem odkar sem začel pisati voščilnice. Pravtako bi bilo pametno pisati imena praznikov ali posebnih dni (*Dan zemlje, Dan državnosti,*) tako kot *Novo leto*.

Komentar 428 "Božič" in "Bog" se piše vedno z veliko začetnico.

Komentar 429 *Božič, Svečnica* in ostali krščanski prazniki si zaslužijo veliko začetnico.

Komentar 430 *Božič* naj se piše z veliko.

Komentar 431 Predlagam, da se pišejo z veliko začetnico tudi prazniki, ki imajo izjemen pomen v naši kulturi, kot npr. : *Božič, Velika noč, Binkošti, Telovo* ali *Rešnje telo*, ... Osebnost sem to uporabljal vse od mladosti, tako tudi moja družina in to brez pomisleka.

Komentar 432 Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico!

Osebnost *Božič* vedno pišem z veliko začetnico.

Komentar 433 Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz z veliko začetnico pišem že sedaj, saj zelo spoštujem ta praznik, ki je star dva tisoč let. Vsako leto napišem čez dvajset voščilnic in tudi dobim jih toliko. Na voščilnicah tudi moji sorodniki pišejo ta praznik z veliko začetnico.

Komentar 434 Odkar pomnim, smo praznik *Božič* vedno pisali z veliko začetnico.

Komentar 435 Podpiram, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 436 Podpiram, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 437 Podpiram, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Komentar 438 Zdi se mi, da bi se *božič* lahko pisalo z veliko začetnico, tako kot imajo to urejeno drugje po svetu.

Komentar 439 Predlagam, da se *božič* piše z veliko začetnico, saj je raba le te že precej pogosta.

Komentar 440 Mislim, da bi bilo smiselno besedo *božič* zapisovat z veliko začetnico. Jaz *Božič* že sedaj zapisujem z veliko začetnico.

Komentar 441 Ohranimo malo začetnico za *božič*.

Komentar 442 Spoštovani,

Božič in vsi prazniki naj se pišejo z veliko začetnico, ker tako, z mnogimi razlogi, piše večina ljudi v Sloveniji. *Božič* pomeni malega Boga, kar je ključen dodaten argument za pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico.

Ta predlog je še toliko bolj utemeljen, ker pripravljavci pravopisa za pisanje *Božiča* in drugih praznikov z malo začetnico v razdelku "Utemeljitev" ne navajajo nikakršnih strokovnih lingvističnih argumentov. Ti argumenti bi namreč morali biti strokovno zelo močni, da bi pretehtali nad večinsko dejansko rabo, saj velika večina ljudi praznike, ne samo *Božič* in *Veliko noč*, piše z veliko začetnico. In to ne pod anglosaksonskim ali germanskim vplivom, kot zmotno navajajo nekateri slovenisti, saj je pisanje *Božiča* z veliko začetnico zakoreninjeno tudi pri veliki večini ljudi, ki ne znajo ne angleško ne nemško.

Za pisanje *Božiča* z malo začetnico v predloženem gradivu FRAN je naveden zgolj zgodovinski argument, da je Anton Breznik s svojim pravopisom iz leta 1935 spremenil dotedanjo prakso pisanja praznikov iz velike v malo začetnico, ne pa tudi argumenta, da je Komunistična partija leta 1952 prepovedala praznovanje *Božiča* ter leta 1953 tudi prodajo *Božičnih* drevesc. To in ne Breznikov pravopis, je dalo največji razmah pisanja *Božiča* z malo začetnico, kolikor se ga je sploh smelo omenjati. Kljub tej represiji, ki sta jo izvajala tako Komunistična partija kot del dostojanstvenikov Katoliške Cerkve, se je pisanje *Božiča* z veliko začetnico večinsko ohranilo vse do danes, kar je svojevrsten zgodovinski argument upravičenosti take rabe.

Kot oče dveh osnovnošolk lahko iz prve roke zatrdim, da ne drži navedba v Utemeljitev, da pisanja *Božiča* z veliko začetnico nihče ne preganja. V osnovni šoli se pisanje praznika *Božič* z veliko ne samo preganja, ampak tudi kaznuje z odbitkom točk.

Sicer se v celoti pridružujem argumentom navedenim v Pobudi *Božič* z veliko začetnico: <http://24kul.si/podpisite-peticijo-bozic-z-veliko-zacetnico> .

Pripravljavcem pravopisa se zahvaljujem, da so odprli javno razpravo o slovenskem pravopisu ter odprli platformo za kulturno in argumentirano izmenjavo mnenj.

Komentar 443 Pri igrah bi bilo dobro dodati še vsaj človek, ne jezi se, ker to igro vsi poznajo, tudi dijaki, pri priznanjih pa dodati besedo nagrada, ker kresnik je nagrada,

posamezniki ne bodo razumeli, da so pod priznanji tudi nagrada, sploh bi bilo dobro dodati še več primerov, vsekakor oskarja, ker tega vsi bolj poznajo kot bafto.

Komentar 444 V javni razpravi o predlogu posodobljenega pravopisa se na vas obračam kot predstavnica Pobude za uvedbo pisanja praznika *Božič* z veliko začetnico, ki jo je podpisalo že več kot 2386 podpisnikov. Gre za, po naših informacijah, najštevilčnejšo »pravopisno« pobudo v Sloveniji, ki mora biti po našem trdnem prepričanju deležna korektne, strokovne in poštene obravnave.

ZRC SAZU, Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša, se zahvaljujem za odprtje javne razprave o predlogu posodobljenega pravopisa.

Ob pregledu predloga dopolnitev pravopisa smo ugotovili, da, kljub naši pobudi, ostaja del pravopisa, ki ureja pisanje praznika *Božič*, nespremenjen, torej, da ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, zahteva, da se praznik *Božič* še naprej »uradno« piše z malo začetnico. Z zanimanjem smo zato preverili, kakšna strokovna argumentacija stoji za tako odločitvijo, ki nasprotuje praksi večine slovenskih državljanek in državljanov, ki praznik *Božič*, kljub pravopisni prepovedi, drugačnemu učenju v šolah in nasprotovanju lektorjev, piše z veliko začetnico.

Presenečeni smo bili nad površnostjo in strokovno neprepričljivostjo obrazložitve, ki je podana v komentarju k predlogu posodobljenega pravopisa, saj ne ponuja utemeljenih strokovnih argumentov za sprejeto odločitev, poleg tega pa je na posameznih mestih netočna, zavajajoča in celo neresnična. Menimo, da je osrednja državna strokovna inštitucija na področju pravopisa, ki je financirana iz proračuna Republike Slovenije, dolžna z vso resnostjo obravnavati obrazloženo pobudo državljanov, še posebej, če je podprta s tako velikim številom podpisov.

V želji po konstruktivnem dialogu se v imenu več kot 2386 podpisnikov pobude opredeljujem do predlagane odločitve in njene obrazložitve.

V komentarju med drugim piše:

»Pisanje praznikov in posebnih dnevov, tednov, mesecev in let oz. vseh časovnih opredelitev – tudi poimenovanj dnevov v tednu in mescev – pišemo z malo začetnico razmeroma ustaljeno približno zadnjih sto let {122/III}, vse od izida Breznikovega Slovenskega pravopisa 1935.«

To ne drži, pred stotimi leti in celo pred devetdesetimi leti je bil splošno sprejet pravopis Frana Levca iz leta 1899, ki je določal pisanje praznika *Božič*, in tudi drugih praznikov, z veliko začetnico. Pa tudi po letu 1935 se je pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico ohranilo tako v javni kot v zasebni rabi. Pisanje praznika *Božič* z malo začetnico se je začelo v javni rabi dosledno uvajati iz ideoloških razlogov šele s prepovedjo praznovanja Božiča s strani komunistične partije leta 1952.

V komentarju nadalje piše: »Kljub temu pa zadnja leta del javnosti redno, zlasti ob praznikih, tudi javno predstavi pobudo za spremembo pravopisnega pravila in kodificiranje velike začetnice. Gre za pobude, da bi se pri tej kategoriji morala upoštevati tudi t. i. kategorija »spoštovanja«, česar komisija pri prenovi pravopisnih pravil ne sme prezreti.« Ta del obrazložitve, ki se verjetno, vsaj v določenem delu, nanaša na našo pobudo je pomanjkljiv in do naše pobude ter 2386 podpisnikov nespoštljiv. V naši pobudi namreč za pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico ne navajamo samo enega, ampak pet argumentov, ki smo jih tudi obrazložili, zato je strokovno korektno, da se pristojni opredelijo do vseh.

V komentarju tudi piše: »Po pregledu aktualnega gradiva je komisija presodila, da odstopanja in omahovanja v knjižnem jeziku niso tako pogosta, da bi bilo treba pravilo spreminjati.« Ta del argumentacije je strokovno nepošten iz vsaj dveh razlogov. 1. glede na to, da se v šoli učimo pravopisa, kar piščemu ustvari samocenzuro; ter glede na to, da gredo vsa književna in javna besedila skozi lektorski pregled, pri katerem so lektorji dolžni upoštevati pravopisna pravila, je razumljivo da se *Božič* in drugi prazniki v teh besedilih v veliki večini pišejo z malo začetnico. Ne pa vedno, saj včasih avtorji, celo pri lektorica in lektorjih, ki so znani, da se praviloma striktno držijo pravil, dosežejo, da se *Božič* tudi v književnih delih piše z veliko začetnico. Tako je npr. sodobni slovenski pesnik Miklavž Komelj na družabnem omrežju Facebook, dne 22. decembra 2020, zapisal: »Vidiš, jaz tudi (*Božič*) pišem z veliko začetnico. V izdaji Gorskega venca, ki je zdaj v tisku, sem dosegel, da je tudi lektorica to sprejela; se je strinjala.« Se pravi, kljub nasprotovanju lektorjev, včasih avtorji tudi v književnih delih dosežejo pisanje *Božiča* z začetnico kljub pravopisni prepovedi. 2. Argument piscev komentarja je nepošten tudi zato, ker, če bi isti argument upoštevali pri javni in knjižni rabi večine tokratnih in preteklih sprememb pravopisa, ničesar ne bi mogli vključiti v posodobljene verzije pravopisa, saj, iz zgoraj

navedenih razlogov, v teh rabah praviloma ni drugačne rabe od predpisane (ni npr. pisanja *Novo Mesto*).

Avtorji komentarja so nadalje zapisali: »Ugotovljeno je bilo tudi, da pišoči v znamenje spoštovanja – zlasti do verskih praznikov – te pišejo z veliko začetnico, npr. Božič, Velika noč, kar je omejeno na zasebne sporočevalne prakse in česar nihče ne preganja.« Ugotovitev, da pišoči verske praznike pišejo z veliko začetnico je seveda točna, ni pa točno, da to velja zlasti za verske praznike, saj mnogi, ki spoštujejo določen praznik le tega pišejo z veliko začetnico in to ne velja samo za verske praznike. Spoštovanje je namreč ključni element, da nek dan država obeleži kot prazničen dan. Brez elementa spoštovanja je praznik nesmiseln. Netočna je tudi navedba, da je pisanje *Božiča* z veliko omejeno zlasti na zasebne sporočevalne prakse. Primer pesnika Miklavža Komelja, ki ni edini, je zgoraj naveden. In seveda ni res, da tega nihče ne preganja, ker tako rabo preganjajo lektorji, kot neke vrste jezikovni policisti. So pa tudi druge rabe, kjer se *Božič* pogosto piše z veliko začetnico, npr. v šoli. Mnogi učenci iz spoštovanja in pristnega čutenja Božiča, ki ga otroci še posebej doživeto, iskreno in neposredno doživljajo, pišejo z veliko začetnico, kljub zavedanju, da bodo zaradi tega kaznovani. In seveda ni res, da pisanja Božiča z veliko začetnico nihče ne preganja, saj to delajo učitelji, ki ne le preganjajo, ampak tudi z nižjo oceno kaznujejo pisanje Božiča z veliko začetnico. Pri tem gre ne le za kaznovanje, temveč tudi za neke vrste sistemsko obliko kristjanofobije do otrok – kristjanov. Najmanj, kar je po našem prepričanju nujno potrebno čimprej storiti je, da vaša ustanova v skladu s trditvijo, da pisanja *Božič* z veliko nihče ne preganja, prepove preganjanje pisanja *Božič* z veliko začetnico v šoli ter kaznovanje otrok v šoli zaradi pisanja praznika *Božič* z veliko začetnico.

Spoštovani, prosim vas, da ponovno preučite argumente, ki smo jih posredovali v naši pobudi za pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico (<http://24kul.si/podpisite-peticijo-bozic-z-veliko-zacetnico>), ki jo je podpisalo že več kot 2386 ljudi, med njimi tudi nekatere zelo ugledne in javno znane osebnosti. Prosim vas, da ponovno preučite vse argumente v naši pobudi in se do njih opredelite, saj je to spoštljivo do avtorjev in več kot 2386 podpisnikov ter nujen odnos državnega organa do državljanov.

Želimo si konstruktivne in korektne strokovne in javne razprave, ki upamo, da bo v razumnem časovnem okviru privedla do kompromisnih rešitev, ki bodo omogočale večinsko dejansko rabo pisanja praznika *Božič* z veliko začetnico.

Komentar 445 {3} /.../ poimenovanja posameznikov po jezikovni skupini in veri (kajkavec, katoličan) ali družbeni pripadnosti skupinam, nazorom, gibanjem (byronist, ekologist, nobelovec, uršulinka, wikipedistka)

Zakaj enkrat ednina (*skupini in veri*), drugič množina (*skupinam, nazorom, gibanjem*)? Zakaj pred oklepajem množina (*posameznikov*), v oklepaju ednina (*kajkavec*)? Zakaj sploh dve skupini (*jezik, vera : skupina, nazor, gibanje*)? Kaj je pripadnost skupinam (že prej omenjena jezikovna je tudi skupina)? Ali ne bi mogli reči preprosto *poimenovanja pripadnikov jezikov, ver, nazorov, gibanj in drugih skupin*? Ali ne spadajo sem tudi politične in nazorske skupine?

Komentar 446 Pri 'dalmatinec' ni takoj jasno, da gre za psa; mogoče bi lahko dodali 'živalske pasme' ali še kak primer vrstnega poimenovanja, ki se je razvilo iz lastnega imena.

Komentar 447 ... *nagrad, častnih nazivov in priznanj (ambasador znanosti, bafta, kresnik)*

Menim, da bi morali primeri v oklepaju upoštevati vrstni red pred oklepajem naštetih besed, ki se pišejo z malo, torej *bafta, kresnik* kot primera nagrad (zakaj dva primera?), *ambasador znanosti* kot častni naziv, primera za priznanje pa ni ...

Komentar 448 Kaj pa nagrada *tantadruj*? Gre za nagrado, ki je poimen172o172v172a172n172a172 172p172o172 172K172o172s172m172a172

Komentar 449 Vse praznike, razen *Prešernov dan* in *Marijino vnebovzetje*, naj se obvezno piše z malo začetnico.

Komentar 450 Menim, da ni posebnega razloga za pisanje praznikov, imen dnevov, mesecev ter zlasti pomembnih zgodovinskih dogodkov in upam, da lahko to ob tej priložnosti poenotimo pisanje imen in spoštovanih entitet z veliko ter to spremenimo. Zlasi pri prevajanju besedil in vzajemno razumljivih besed v kontekstu turizma s pisanjem zgoraj omenjenih z veliko začetnico lahko pripomoremo k boljšemu razumevanju.

ČLEN 5

{5} Veliko začetnico pišemo na začetku besedila, v nadaljevanju pa za končnimi ločili (piko, vprašajem, klicajem) ali ločili, ki so v vlogi končnega ločila (trema pikami, pomišljajem):

- Pot je vodila levo, torej proč od njega. Kaj pa zdaj? Poglej, poglej! Če se spustiva kakih deset metrov niže, mogoče najdeva prehod ... Vem, da nama bo uspelo.
- E-sporočila prebiram že pred zajtrkom. nasproti Pošljite nam povratno e-sporočilo.
- Doc. dr. Mojca Kranjc je zaposlena kot znanstvena sodelavka. nasproti Predavanja doc. dr. Mojce Kranjc danes odpadejo.
- De Saussure je jezik obravnaval kot velikansko omrežje struktur. nasproti V članku predstavlja vpliv jezikoslovnih spoznanj Ferdinanda de Saussurja.

Komentar 451 Zelo prgledno, zelo jasno povedano in ponazorjeno, zdaj bom končno imela dokaz za ponazoritev, da se okrajšave nazivov, kadar so na začetku povedi, pišejo z veliko. Mogoče bi dodali še, da se z veliko zapiše tudi doc. dr., kadar je začetek podpisa levo ali desno spodaj v dopisu ali v uvodnikih zbornikov ali v odlomkih iz recenzij na zavihkih ali na zadnji platnici knjig, kjer je zdaj konstantno z malo, in to celo v slovenističnih izdajah.

Komentar 452 {5} Nenavadna raba pik v ilustrativnem gradivu (prim. {9}) – za povedi v povedi bi pričakoval zapis brez pik. Ker sta pomišljaj in tri pike lahko tudi nekončno ločilo, bi bilo za tako rabo dobro podati primer. Uporabnik mora prepoznati tri pike v vlogi končnega ločila, kar je večkrat subjektivno – nadaljevanje povedi namreč lahko pojmuje kot novo poved ali kot stavek po premolku. Ali obstaja kako objektivno znamenje ali sotvarna okoliščina, ki pišočega navaja k interpretaciji treh pik kot končnega ali nekončnega ločila? Namesto izraza *ločilo, ki je v vlogi končnega ločila* predlagam dostavek: *za končnimi ločili* (piko, vprašajem, klicajem, *včasih/lahko tudi trema pikami in pomišljajem*) – tri pike in pomišljaj bi namreč v poglavju o ločilih opredelil kot končno ali nekončno ločilo (končnost nakazuje prav velika začetnica v nadaljevanju). Nadaljnji zgledi so zanimivi in povedni, zlasti E-sporočilo v začetku povedi. Navedena zgleda v utemeljitvi sta prav tako zanimiva, saj je poudarjen njun likovni učinek (prim {7c}) in se lahko obravnavata kot zapisovalna posebnost (podpis pod člankom izraža avtorja, pri nadnapisih na zaslonu pa se lahko vsaka vrstica obravnava kot svoja poved). Primera bi bila koristno obravnavati v slogovnem napotku.

Komentar 453 Se opravičujem - prejšnja stran s komentarjem mi je ušla. Hotela sem samo opomniti, da mora biti to povedano še kje drugje, a mislim, da je zadnja vrstica tega dela namenjena prav temu, tako da ste očitno tudi na to že pomislili.

ČLEN 6

{6} POSEBNOSTI

Malo začetnico na začetku povedi uporabljamo izjemoma, če se poved začne

- a) s simbolom, oznako ali drugim dogovorjenim pisnim znamenjem (npr. pH; a, A), pri katerem je zapis tudi pomensko razlikovalen:

pH vrednost lahko zelo preprosto izmerimo z indikatorskimi lističi.

a je v fiziki oznaka za pospešek. nasproti A je v fiziki oznaka za delo.

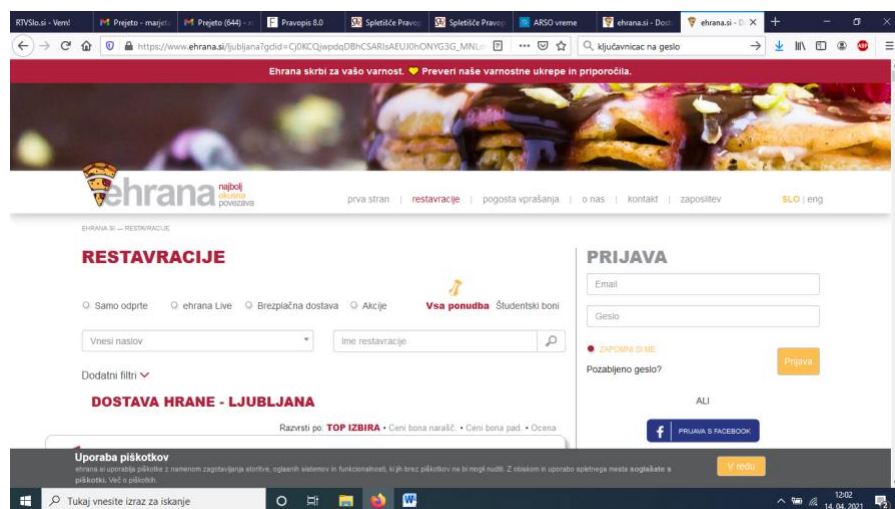
- b) z zaščitenim lastnim imenom (eDavki, iPod, zVem):

eDavki so spletni servis za elektronsko poslovanje s Finančno upravo Republike Slovenije.

Komentar 454 {6} Poved se v izjemnih primerih začne tudi z malo začetnico, kadar rabimo izraz, pri katerem je zapis pomenskorazločevalen. Pravilo olajšuje pisanje, saj ni treba več paziti na položaj nekaterih besed, a pisec mora imeti široko vedenje, hkrati pa mora znati razločevati med predponami tipa *e-pismo*, *m-bančništvo*, *i-organizacija* (ki podležejo pravilu o veliki začetnici v začetku povedi) in tistimi v imenih *ePravopis*, *iPod*, *eSSKJ*, ki so lastnoimenske.² Razločevanje je pomensko smiselno, podprto je tudi izrazno: pri lastnih imenih prevladuje zapis brez vezaja s

² Črka v začetnem delu tovrstnih tvorjenk je pogosto priložnostna okrajšava oz. se je kot taka vsaj pojavila, npr. *F-trendi* (povezano s časnikom Finance), *G-sila* (gravitacijska), *C-foruml* (Citroen forum), *P-garaža* (parkirna hiša), *a-c* (avtocesta), kar se pomensko zdi druga skupina kot primeri *C-vitamin*, *x-človek* ali *v-izrez*. Na tem mestu je treba opozoriti še na *Esvatini*, ki bi ga, glede na izvirno rabo, utegnili pisati kot *eSvatini*. Zapis *Esvatini* pa je izjema, ker gre za državo, sicer pa bi po naliki s predponskim *e-* (sicer z drugim pomenom) lahko prevzemali podobne afriške besede pisno nespremenjene.

slededečo veliko začetnico, upoštevati pa je treba polastnoimenjene občne izraze, ki tem zgledom morda ne sledijo, pa tudi pogost variantni zapis, ki je včasih tudi pomensko upravičen, npr. *ehrana.si*, tudi *Ehrana.si* in *e-hrana*. Logotip na spletni strani podjetja je *ehrana*, v zavihku O nas rabijo *EHRANA.SI* in aplikacija *ehrana.si*, v pasici pa v začetku povedi *Ehrana* (slika spodaj). Telekomunikacijsko podjetje je registrirano kot *T-2 (T-2, d. o. o.)*, vezaj se rabi tudi v uradnem URL-ju (<https://www.t-2.net/>), v prepoznavnem logotipu pa ne (T2). Dodatno lahko zavede, da nekatera imena ne sledijo zgledu z malo pisanimi predponami, npr. *Islovar*.

Zdi pa se, da bi se kot lastna imena obravnavali tudi pomensko občni izrazi *pH*, *tRNK*, ki morda niti nimajo vsi pomenskorazločevalnih pisnih dvojnic. V teh primerih pa je pisanje z veliko začetnico lahko problematično, saj ni konsistentno z zgledom e-pismo. Velika začetnica v začetku povedi se sicer navadno odpravlja s privzemom uvrščevalne povzermalne besede: *a v fiziki označuje pospešek* → *Označba a v fiziki pomeni pospešek*. Člen {6} ne opozori na napise tipa *doc. dr. Mojca Kranjc* ali *dr. MOJCA KRANJC* (na namiznih tablicah ali na vratih, tudi na nagrobnikih). Morda bi ob tem v slogovnem napotku opozorili še na nekatere kratice, ki se pod tujim vplivom pogosto pišejo z malimi črkami, ter tvorijo zloženske z vezajem, npr. *sms-sporočilo*. Priporočen zapis je *SMS-sporočilo* oz. samo *SMS*.

Komentar 455 Zelo spodbudno, da naletimo v SP na čisto konkretne sodobne primere ...

Komentar 456 Odlično, končno, ker se ljudje o *pH* pogosto sprašujejo ...

Komentar 457 Jezik pravopisnih pravil je (bi moral biti) tudi zgled pravilnega pisanja, zato (me) nedoslednosti begajo. Samo v {6} na koncih alinej ni podpičij, drugod pa so (kljub končnim ločilom pred njimi).

Komentar 458 Malo začetnico na začetku povedi uporabljamo izjemoma, če se poved začne

- z lastnim imenom, ki se zapisuje s samimi malimi črkami:
- *k.d. lang je ameriška kantavtorica.*
- *sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije so gledališka igra Simone Semenič.*

Komentar 459 *pH vrednost?* *Vrednost pH, pH-vrednost* po pravilu

ČLEN 7

{7} Z veliko začetnico pišemo besedilne enote, ki so povedi brez končnega ločila. To so

- a) javni napisi in naslovi: *Kajenje prepovedano, Obvoz, Tajništvo fakultete;*
- b) podpisi k slikovnemu gradivu in preglednicam ter naslovi v poljih oziroma glavi preglednic: *Bakrorez neznanega avtorja, Grafikon 1: Razvoj osebnih rekordov na 1500 metrov;*
- c) navedbe akademskih naslovov pred imenom osebe na napisnih ploščicah in pred imenom avtorja ob naslovih člankov: *Dr. Janez Novak, Mag. Vida Pirc;*
- č) pri pisemskem sporočanju glava dopisa, zadeva; naziv in naslov na pisemski ovojnici, npr. *G./Gospod, Prof./Profesorica.*

Komentar 460 {7c, č} Tu verjetno obstaja dvojnica z zapisom male začetnice.

Komentar 461 Predlagam, da se pri točki c ohrani zapis nazivov z malo začetnico. Čeprav zapis z veliko začetnico implicira spoštovanje, ki si ga osebe absolutno zaslužijo, zapis z veliko začetnico sproža nenujno izjemo v Pravopisu, ki bo v praksi pritegnila pogled (tj. "Zakaj pa je Dr. napisano z veliko?"). Torej, moj predlog:

c) navedbe akademskih naslovov pred imenom osebe na napisnih ploščicah in pred imenom avtorja ob naslovih člankov (pišemo z malo začetnico): *dr. Janez Novak, mag. Vida Pirc*

Komentar 462 Ob *Prof./Profesorica* bo kdo pomislil, da pomeni *prof.* samo *profesorico*.

Komentar 463 Tudi v podpisih v dopisih, kjer mora biti *Direktor Janez Novak*, ne pa *direktor Janez Novak*.

Komentar 464 Ne samo ob naslovih člankov, tudi na koncu npr. uvodnika v zborniku, tudi tam je začetek povedi brez končnega ločila, vendar ponavadi piše takole: *urednica/urednica doc. dr. Marija Novak/doc. dr. Marija Novak*.

Komentar 465 Naslov je neroden, čeprav razujem, da ste ga tako oblikovali zato, da gre v to poglavje (*Velika zač. in poved*). Zame bi bil bolj poveden naslov: *Velika začetnica pri napisih, naslovih in podpisih* (bi pa potem morali razdelek umestiti drugam).

Točka c: to pa ni dovolj natančno, lahko bi bila pred imenom navedena ustanova, ime pa v drugi vrstici - v tem primeru bi bil *mag.* z malo.

Točka č: enako kot prej: to velja samo, če se naslovnik napiše z osebo v prvi vrstici, ampak lahko je najprej navedena ustanova, v drugi vrstici šele ime, kar pomeni, da bo pisano z malo začetnico.

ČLEN 8

{8} Za dvopičjem z veliko začetnico pišemo

- a) vedno začetek dobesednega navedka premega govora: *Prijazno jo je opomnil: »Pohiti, sicer bova zamudila. Imaš plašč?«*;
- b) pogosto začetek citirane ali navedene povedi: *Ivan Cankar je menda zapisal: Ali poznaš šalo o kravi, ki ni dajala mleka, zato ker je žvela od samih štiripersnih deteljic?*;

- c) začetek samostojnih ali večjih naštevalnih enot, če se prva od njih začenja z veliko začetnico: *Otroci so naštel različne vzključne povedi: Joj, kako boli! – Hitro pridi sem! – Takoj pospravi svojo sobo!*

Komentar 466 V § 8 velika začetnica za natančnejšo določitev večjih naštevalnih enot, nakazanih z *oštevilčenjem ali alinejno* v (prim. SP 2001, § 41 in 31).

Komentar 467 Predlagam še opredelitev glede začetnice za dvopičjem v podnaslovih, še zlasti je to problem pri naslovih študentskih zaključnih del, ko se podnaslov na naslovnici zapiše v novo vrstico.

Marija Novak

Mit ali resničnost:

študija primera

Komentar 468 Predlagam še dodatek o naštevanju za dvopičjem po alinejah, ljudje pogosto mislijo, da je za vsakim dvopičjem velika začetnica, zato so potem po alinejah velike začetnice. Tudi ta napaka je pogosta:

Mentorica: Doc. dr. Marija Novak. Skratka: bolj poudariti, da velika začetnica za dvopičjem ni obvezna, ker marsikdo misli, da je.

Komentar 469 {8} Za dvopičjem z veliko začetnico pišemo /.../

b) pogosto začetek citirane ali navedene povedi: *Ivan Cankar je menda zapisal: Ali poznaš šalo o kravi, ki ni dajala mleka, zato ker je živela od samih štiriperesnih deteljc?; /.../*

Zakaj b) le pogosto? Če citiraš ali navedeš (ali ni to isto?) poved, jo moraš pisati z veliko, saj se poved po pravilu začne z veliko.

ČLEN 9

{9} Z veliko začetnico pišemo začetek navedene (citirane) povedi v okviru kake druge povedi: *Izrek Učenje nikoli ne izčrpa uma je da Vincijev.* Citirano poved lahko natančneje zapišemo v narekovajih ali drugem slogu pisave: *V geslu »En svet – ene sanje« se skriva želja po strpnosti; Svoj govor je končal s pregovorom Lačna vrana se ne zmeni za strašilo.*

Komentar 470 Pravila so načeloma »pusta«, zato ne uvidim potrebe po takile »pestrosti«: citirane ali navedene : navedene (citirane). In če je navedene na prvem mestu, citirane pa le dodatno v oklepaju, bi poslej pričakovala navedene, ne citirane.

Komentar 471 {9} in {10} bi bilo mogoče združiti, saj se vsebinsko dopolnjujeta.

Komentar 472 ne razumem povsem razlike med 8 (b) in tem pravilom. Ne gre za večjo natančnost, temveč za lažjo berljivost

ČLEN 10

{10} Z veliko začetnico pišemo prvo besedo vsake povedi v naštevalnem nizu v okviru druge povedi. Posamezne povedi ločujemo s podpičjem, redkeje z vejico, piko na tem mestu pa pogosto opuščamo: *Pregovori Kdor laže, tudi krade; Kogar je kača pičila, se boji zvite vrvi; Kdor ne dela, naj ne je se vsi začenjajo z oziralnimi zaimki.*

Komentar 473 Piko opuščamo - kaj pa druga končna ločila?

ČLEN 11

{11} Med lastna imena uvrščamo

- a) imena bitij, in sicer
 - osebna imena,
 - domišljajska imena,
 - religijska in mitološka imena,
 - prebivalska imena,
 - imena alegorično poosebljenih bitij,
 - živalska imena;
- b) zemljepisna imena, in sicer
 - krajevna imena (imena samostojnih naselij ali krajev, tj. mest, vasi, zaselkov),
 - nekrajevna imena (imena vseh drugih zemljepisnih danosti, tj. imena celin, držav, delov zemeljskega površja, nebesnih teles ipd.);
- c) stvarna imena, in sicer imena stvaritev, ustanov, delovnih organizacij in podjetij, znamk, upravnih enot, naslove umetnostnih del ipd.

Komentar 474 V § 11, točka b, med nenaselbinska imena dodati »imena voda«.

Komentar 475 {11} Zaradi konsistence s starim pravopisom bi dodal: krajevna ali naselbinska, nekrajevna ali nenaselbinska, prav tako religijska ali veroslovna, mitološka ali bajeslovna (delo kot pravopis se mi zdi primerno za navedbo slovenskih besednih različic). Izraz *imena alegorično poosebljenih bitij* bi nadomestil z *imeni alegorij* ali *alegoričnih poosebitev*. Nasprotje lastno ime – občno poimenovanje je zanimivo, utrjuje razlikovanje, čeprav tudi zveza občno ime ne bi smela biti napačna, saj ime tu označuje samostalnik.

Komentar 476 Spoštovani, predlagam, da se beseda *Bog*, kot lastno ime, ki je religijsko piše z veliko začetnico. Jaz in mnogi moji znanci ti že počnemo predvesm iz velikega spoštovanja do Kreatorja sveta.

Komentar 477 Zakaj spreminjate pravopisna pravila, ki so že utečena? Da bomo vrgli v smeti vse učbenike in priročnike in kupili nove? In da se bomo morali še vsi odrasli, zlasti iz jezikovnih poklicev, vsega na novo učiti, kot da nimamo drugega dela dovolj? Pustite stvari, kot so, raje se posvetite novim izrazom, ki prihajajo v jezik, in zlasti strokovni terminologiji, ki je vedno bolj siromašna in izgublja v primerjavi z angleščino. Konkretno za letalstvo lahko povem, da je ogromno razvoja, jezik pa stagnira.

Komentar 478 Zakaj za frazo 'Med lastna imena uvrščamo' in podobne fraze, ki jim sledi naštevanje, ne pišete dvopičja? Pogrešam ga.

Komentar 479 Novomeščani želimo, da *Novo mesto* ostane mesto z malo začetnico. In pravilo je, da se upoštevajo prebivalci.

ČLEN 13

{13} Zgradbeno so imena bitij

- a) enodelna, in sicer enobesedna (*Črtomir, Kekec, Primorka*) ali večbesedna (*Beneški Slovenec, Grdi raček, Mali princ, Sveti trije kralji*);
- b) dvodelna, in sicer dvobesedna (*Jurij Dalmatin, Mojca Pokrajculja, Zemlja Mati*) ali večbesedna (*Alma Maksimiljana Karlin, Bina Štampe Žmavc, Stane Belak – Šrauf*).

Enodelna večbesedna imena ([Beneški Slovenec](#), [Sokolje oko](#)) ločimo od večdelnih ([Ida Kravanja – Ita Rina](#), [Jernej Kopitar](#)), saj lahko v slednjih posamezne enote uporabljamo samostojno.

Komentar 480 V § 13 in 15 (in 50) zamenjati izraz »dvodelna« z izrazom »večdelna« in poudariti, da je lahko **vsak** del večdelnega imena enobeseden ali večbeseden (prim. tudi § 80). Mešajo se primeri za dvodelno ime s primeri za dvoimenskost (dve imeni, npr. ime in nadomestno ime, psevdonim ali vzdevek, ki se lahko uporablja samostojno in je lahko že sam zase enodelen ali večdelen, npr. *Stane Belak – Šrauf*, *Karel Destovnik – Kajuh*, *Ida Kravanja – Ita Rina*; *Prerok /Mohamed/*, *Tito /Josip Broz/*, *Noordung*; tudi taborniška ipd. imena tipa *Samotni volk*).

Komentar 481 {13} Pri zgradbi ne bi bilo napak pojasniti enodelnosti in dvodelnosti z zgradbenimi tipi kot v utemeljitvi. Nenavaden mi je zgled *Sveti trije kralji*, kar dojemam kot opisno ime tipa *lepa Vida*, torej *sveti trije kralji*. Ali to pomeni tudi zapis *Sv. Boštjan*?

Komentar 482 Zgledi kažejo, da boste spremenili pravila v primerih tipa *Stane Belak – Šrauf*, *Josip Murn – Aleksandrov*, *Karel Destovnik – Kajuh* (enako *Šmarje – Sap*); naštetih zgledi potrjujejo (novo) rabo nestičnega pomišljaja namesto sedanjega nestičnega vezaja. V sedanjem SP izrecno piše: "Dvojna imena se pišejo z nestičnim vezajem, ne s pomišljajem." Zdaj bi bilo treba posebej opozoriti na novost (mnogi smo že "sto let" vajeni drugače), da se v dvojnih imenih ter med osebnimi imeni in vzdevki piše nestični pomišljaj, ne več vezaj.

Kaj pa med prvotnimi in privzetimi priimki? Zgledi kažejo, kakor da "črtic" (ne dolge ne kratke) sploh ne bo več: *Marica Nadlišek Bartol*, *Bina Štampe Žmavc*. Tudi na to bi bilo dobro opozoriti. Koristi pa tako ne bo posebne, saj se je tudi doslej, ko je bil "predpisan" nestični vezaj, pojavljalo vse mogoče. Podobno kot v primerih tipa *d. o. o.*: skoraj nihče ni pisal (niti registriral!) tako, nasprotno, zdaj je menda pod težo pravno zavezujočih (napačnih!) zapisov v registru podjetij popustila celo jezična stroka. Namesto da bi bili pravnikom, ki so tako zelo zavezani redu, prepovedani napačni vpisi.

Komentar 483 Natančnejša definiranost pri točki b): (dvodelna ali) večdelna (namesto samo dvodelna)

ČLEN 14

{14} Med osebna imena uvrščamo rojstna (krstna) imena in družinska imena oziroma priimke ter hišna imena; vzdevke, psevdonime, redovniška, skrivna in umetniška imena ter stalne pridevke, ki nadomeščajo priimke.

Komentar 484 {14} Je namerno uporabljeno podpičje za hišnimi imeni?

ČLEN 15

{15} Osebna imena pišemo z veliko začetnico. Navadno imajo dva dela: rojstno (krstno) in družinsko ime, tj. ime in priimek (obojih je lahko tudi po več), npr. [France Prešeren](#), [Marica Nadlišek Bartol](#), [Marija Lucija Stupica](#), [Vojan Tihomir Arhar](#). Podobna so jim umetniška ali nadomestna imena, ki se uporabljajo namesto prvotnega imena in priimka: [Ita Rina](#) (namesto [Ida Kravanja](#)), [Hipolit Novomeški](#) (namesto [Janez Adam Geiger](#)), [Mohamed Ali](#) (namesto [Cassius Marcellus Clay](#)).

Domača in hišna imena ter priimke, pridobljene v zakonu, kot dodatke v posebnih besedilnih položajih uvaja pojasnjevalno določilo (*po domače, rojen, rojena, poročena*), pisano za vejico: [Ljubka Šorli, poročena Bratuž, po domače Strojčeva](#); [Pavlina Pajk, rojena Doljak](#); [Stane Suhadolc, po domače Kovačev](#).

Komentar 485 {15} Primer *Mohamed Ali* je problematičen, saj je izvirni zapis *Muhammad Ali* in se ta prav tako pojavlja v rabi. Pri omembi domačih oz. hišnih imen manjka navedba uradnega in domačega imena skupaj (kako bi ju bilo dobro navesti: s pomišljajem (vezajem), v oklepaju ..? Npr. *Marija Pirnat – Kovačeva Mici* ali *Mici Kovačeva ((Marija) Pirnat)*; *Nace (Ignac) Šmuc – Potočnikov*). Kar v tem členu bi bilo smiselno navesti vse krajšave in druge označbe, ki so povezane z imeni, npr. *roj., por.* (tu z opozorilom, kdaj rabiti takšno navedbo – kadar je ženska bolj znana po dekliškem priimku, npr. *Julija Primic, por. Scheuchensteul, Ljubka Šorli, por. Bratuž*), *ulgo, (znan) tudi (kot)* ... Pogrešam tudi posebno opozorilo na družinska imena vladarskih rodbin, ki so pogosto (dvojnično) tvorjena iz rojstnega ali zemljepisnega imena in v množini (*Ptolemaj > Ptolemajci, Karel Veliki > Karolingi, Hugo Kapet >*

Kapetingi, Omaja > Omajadi, Rurik > Rurikovci/Rurikidi, Anjou > Anžujci/Anžuvinci, Habsburg > Habsburžani, Bourbon > Burbon(c)i ...); rodbine z območja Slovenije so pogosto homonimne s prebivalskim imenom (*Višnja Gora > Višnjegorci, Celje > Celjani, Vovbre/Vovberk > Vovbržani*) ali pa se izražajo s pridevnikom (*gospodje Ptujski*). Prim. {34}.

Komentar 486 lahko dodamo tudi 'poročen', ker zdaj tudi moški spreminjajo svoje priimke po poroki.

ČLEN 16

{16} Psevdonimi (umetniška, redovniška in skrivna imena) in vzdevki ([Aleksandrov](#), [Carniolus](#), [Kajuh](#), [Noordung](#)) se uporabljajo ali sami ([Nostradamus](#), [Prežihov Voranc](#)) ali za prvotnim imenom ([Jacobus Gallus Carniolus](#), [Herman Potočnik Noordung](#)), od katerega jih kdaj loči tudi nestični pomišljaj: [Josip Murn – Aleksandrov](#), [Karel Destovnik – Kajuh](#).

Pomišljaj pred psevdonimom ali vzdevkom pogosto tudi izpuščamo, odvisno od ustaljene rabe pri konkretnem imenu: [Josip Murn – Aleksandrov](#), [Jacobus Gallus Carniolus](#).

Komentar 487 Del, ki se nanaša na vezaj oz. pomišljaj, se bi moral obravnavati še enkrat pri poglavju o ločilih.

Komentar 488 Pojasnilo:

Pomišljaj pred psevdonimom ali vzdevkom pogosto tudi izpuščamo, odvisno od ustaljene rabe pri konkretnem imenu: [Josip Murn – Aleksandrov](#), [Jacobus Gallus Carniolus](#).

- je dvoumno: ni jasno, ali je zapis ali brez pomišljaja fakultativen ali pa je treba preverjati "ustaljeno rabo" - to zadnje ne bi bilo dobro; če pa je mišljeno samo prvo, potem je dodatek "odvisno od ..." nepotreben, ker povzroča nejasnost.

Komentar 489 {16} Način zapisa je dvoumen, saj bralec ne ve, ali se zgledi [Aleksandrov](#), [Carniolus](#), [Kajuh](#), [Noordung](#) nanašajo na celoto *psevdonimi in vzdevki* ali samo na vzdevke. Zdi se, da se vzdevek v živi rabi pojmuje širše, kot se opredeljuje v stroki in po njej tudi v SSKJ, namreč da zajema tudi ljubkovalnice (prave,

manjšalnice in krnitve), zato bi bilo zanimivo ločiti med tistimi vzdevki, ki so na kakršenkoli način izpeljani iz imena (*Goran Dragić – Gogi, Rafael Nadal – Rafa, Novak Đoković – Nole*) ali priimka (zlasti v šolskem slengu, npr. za *Ribič Riba* ali *Škrga*), in tistimi, ki izražajo neko lastnost. Zgled *Gallusa* je zelo zanimiv, saj se *Gallus* ponekod obravnava kot umetniško ime (https://www.ag.uni-lj.si/e_files/zaposleni_datoteke/17/GALLUS_MDis07-ZRC-CELO.pdf), čeprav je bilo polatinjenje nekdanje pogosto v navadi (zgled *Jurij Slatkonja (Slatkoina) = (Georgius) Chrysippus*, ob tem zelo zanimivo vprašanje, kako navajati citatno obliko priimka ob posodobitvi; *René Descartes = Renatus Cartesius*), *Carniolus* pa kot vzdevek (ali si vzdevek lahko damo tudi sami?). Tu bi bilo opozoriti tudi na prevedena imena, torej *Jakob Petelin Kranjec*, tudi *Kranjski* (v navedenem prispevku se omenjata obliki *Carniolus* in *Carniolanus*). Pri psevdonimu se lahko navede slovenski izraz izmišljeno ime (<https://ojs.zrc-sazu.si/jz/article/view/2621/2395>), zanimiv primer je *Porčič – Chorchip*. Ali je opuščanje ločila (črtice) pred vzdevkom predvidljivo glede na prvotno občnost vzdevka? Tu ni obravnavan zapis tujih imen z vzdevki, tipa *Michael »Mike« Johnson* – se ta prevede v slovenski zapis *Michael Johnson - Mike* ali piše citatno (ali je v takšni primerih, ko navajamo pričakovane hipokoristike ali deminutive, te sploh treba navajati kot vzdevek?). Kaj pa pri Slovencih, ki v tujini dobijo kak vzdevek (*Goran »Dragon« Dragić* ali *Goran Dragić aka Dragon*; kaj storiti s tujim in slovenskim vzdevkom *Dragon* in *Gogi*). Najbrž niso primerljivi vzdevki, ki so v bistvu splošni oz. predvidljivi hipokoristiki iz rojstnega imena (npr. *Božidar – Božo*), ter pravi, edinstveni vzdevki. Včasih se prvi uporabljajo namesto rojstnega imena: *Niki Lauda* namesto *Nikolaus Lauda*, *Mo Farah* namesto *Mohamad Farah*. (V utemeljitvi piše, da se vzdevek, ki je postal nadomestno ime, piše z veliko začetnico, ampak vsak samostojno rabljen vzdevek je nadomestno ime (sicer opis, zmerljivka), gre bolj za priložnostnost oz. uradnost rabe, nekakšno razmerje, kot ga angleščina vzpostavlja med *sobriquet* in *nickname*. Psevdonim je lahko prav tako uradno dvodelno ali večbesedno ime in ga je treba ločiti od vzdevka. Nadomestna imena so mogoča tudi za stvarna imena.)

ČLEN 17

{17} POSEBNOSTI

1. Večbesedne vzdevke in psevdonime, ki opisujejo lastnosti oseb, pišemo z malo začetnico: *goriški slavček* (namesto *Simon Gregorčič*), *puščavska lisica* (namesto *Erwin Rommel*), *železna lady* (namesto *Margaret Thatcher*). Če je v takem poimenovanju lastno ime, ga pišemo z veliko začetnico: *doktor Fig* (namesto *France Prešeren*), *mati Terezija* (namesto *Anjezë Gonxhe Bojaxhiu*).

2. Pri nekaterih zgodovinskih osebnostih je vzdevek sčasoma postal lastno ime: *Črna kraljica* (namesto *Barbara Celjska*), *Janez Dobri* (namesto papež *Janez XXIII.*), *Sončni kralj* (namesto *Ludvik XIV.*).

Vzdevki, s katerimi so opisane lastnosti oseb, zlasti v aktualnem političnem življenju, so navadno priložnostni: *kanadski Kennedy* (namesto *Justin Trudeau*), *teflonski Tony* (namesto *Tony Blair*). Lahko se nanašajo tudi na več oseb: *leteči Kranjec*.

Komentar 490 Kako ločiti priložnostne od nepriložnostnih imen ... je tu naključna ustaljenost edino merilo?

Komentar 491 Večbesedne vzdevke, kot je npr. *goriški slavček*, bi bilo prvo besedo smiselno zapisati z veliko začetnico, saj gre za poimenovanje točno določene osebe.

Komentar 492 Mogoče bi veljalo natančneje pojasniti, v čem je razlika med 'železna lady' (z malo zač.) in 'Črna kraljica' (z veliko). Je merodajna ustaljena raba?

Komentar 493 Ni razloga za posebnosti pri vzdevkih - pri Gregorčiči sicer poznamo tudi njegov vzdevek, marsikdo pa vzdevka "puščavska lisica" ne pozna, zato ga tudi ne bo dojel kot vzdevek - glede na to, da dejansko v puščavi živi lisica, ki ima določene posebnosti glede na ostale lisice. Vzdevki so pač posebna vrsta osebnega lastnega imena tako ali tako, zato predlagam, naj bodo tako tudi zapisani.

Komentar 494 Pri *goriškem slavčku* bi spremenila v veliko začetnico *Goriški Slavček*.

Komentar 495 {17} Težavno je ločevanje med primeri v točki 1 in 2. Zelo smiselno je opozorilo na priložnostna nadomestna imena, manj zadovolji podatek, da so se nekatera zgodovinska imena ustalila (*Sončni kralj*, *Devica Orleanska*) – ali bi to lahko

veljalo tudi za naše sodobnike in kako naj uporabnik predvidi takšno izjemo? Zares predvidljiv se mi zdi le primer osamosvojenega stalnega pridevka: *Edvard Woodstoški* ali *Edvard Črni princ* se naziva tudi le *Črni princ*. Primer *doktor Fig* je zelo zanimiv (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/1225/kako-napisati-pre%C5%A1ernov-vzdevek-in-dvobesedne-vzdevke-oseb-nasploh>) zaradi svoje izstavčne narave; *Fig* mi v zavest ne priključuje kakega lastnega imena kot pri zgledu *mati Terezija* (oz. *doktor Figa*), torej ga ne razumem kot lastno ime samo po sebi, ki bi se lahko pojavilo tudi v drugačni zvezi (*gospod Fig*, *gospoda Figa*); smiselno bi mi bilo *doktor* ali *Doktor fig*, če fige razumemo kot suhe smokve, torej 'doktor s figami'. Ker pa izročilo podpira pisavo *doktor Fig*, bi bilo zanimivo poiskati še kako podobno eliptično zvezo z delnim roditeljskim imenom.

Komentar 496 Ta skupina bi lahko bila tudi v točki 2. pri vseh primerih gre za znane osebnosti iz zgodovine. Zakaj ne tudi tu z možnostjo zapisa z veliko (ali mala ali velika)?

Slogovni napotek: sama bi dodala: *zato se pišejo z malo začetnico. Če pa se v rabi razširijo in ustalijo, taka poimenovanja postanejo vzdevki, zato lahko preidejo v zapis z veliko začetnico.*

ČLEN 18

{18} Namesto priimka (zlasti za starejšo dobo) uporabljamo stalne pridevke po krajih, po kateri izmed značilnosti oziroma posebnosti ali po zaporedju: [Hema Krška](#), [Herman Celjski](#), [Ivana Orleanska](#), [Nikolaj Kuzanski](#); [Friderik Rdečebredec](#), [Karel Veliki](#), [Magnus Zakonodajalec](#); [Henrik Osmi](#) (pogosteje [Henrik VIII.](#)). Pišemo jih z veliko začetnico.

Komentar 497 {18} Zanimiv primer je tudi *Marija/Mirjam Križanega Jezusa* (v Vera Schaubert, Michael Schindler: *Svetniki in godovni zavetniki za vsak dan v letu*, Ljubljana: MK, 1996, str. 443, je zapis *Marija križanega Jezusa*, prim. *Marija previdnosti božje*, str. 59, kar bi lahko pisali z veliko tudi kot izraz spoštovanja).

ČLEN 19

{19} Če se stalni pridevek začne s predlogom, z veliko začetnico pišemo le predlog: [Friderik S praznim žepom](#), [Ivan Brez dežele](#).

Komentar 498 {19} Pri *Janezu od Križa* se mi zdi, da *Križ* ni zemljepisno lastno ime, ampak gre za izražanje spoštovanja do križa, na katerem je bil križan Kristus (prim. *Janez od Boga (João de Deus)*, *Marija od Učlovečenja*).

ČLEN 20

{20} POSEBNOST

Predlogi *iz*, *od*, *z/s* se pišejo z malo začetnico, kadar v vlogi stalnega pridevka ob osebnem imenu nastopa zveza predloga in zemljepisnega lastnega imena: [Andrej iz Loke](#), [Apolonij z Rodosa](#), [Demetrij s Hvara](#), [Nikolaj iz Kuze](#), [Janez od Križa](#).

Komentar 499 Zdi se, da zveza 'od Križa' ne vsebuje zemljepisnega imena (*Juan de Yepes Álvarez*, *sveti Janez od Križa*, ni bil rojen v vasi Križ). Predlagam, da se informacija preveri.

Komentar 500 V § 20: pri *Janezu od Križa* ne gre za navezavo na zemljepisno ime (gl. Leto svetnikov IV: 508-514).

ČLEN 21

{21} Tuje predložne in podobne dele priimka (tj. predimke) pišemo kot v izvirnih jezikih: *da* – *da Vinci*; *de* – *Baudouin de Courtenay*; *De* – *De Amicis*; *dos* – *dos Santos*; *Dos* – *Dos Passos*; *La* – *La Fayette*; *van* – *van Dyck*; *Van* – *Van Allen*; *von* – *von Grünigen*. Enako velja za predimke, pisane stično s priimkom: *d'* – *Prévost d'Exiles*; *D'* – *D'Annunzio*; *Mac* – *MacDowell*; *Mc* – *McDonald*.

Komentar 501 Tukaj manjka primer *Ferdinanda de Saussura* - ki je naveden kot *De Saussure* ... za rabo na začetku povedi. Kako pa je, kadar ni na začetku povedi in tudi *Ferdinanda* ni? Na onem mestu namreč stoji napoved, da naj bi to bilo povedano tukaj. Z izogibanjem delamo zmedo.

Komentar 502 {21} Citatni zapis lastnih imen – super.

ČLEN 22

{22} Pri prečrkovanju imen iz jezikov, ki ne poznajo razlikovanja med velikimi in malimi črkami, predimke pišemo z malo začetnico: *Abu Firas al Hamdani*, *Kakinomoto no Hitomaro*.

Komentar 503 {22} Pri Arabcih torej proti dosedanjemu pisanju *Al Asad* (zaradi položaja med imenom in priimkom oz. imenom prednikov: *Bašar al/Al Asad*; prim. *Al Kasim ibn Harun Al Rašid*)? V angleščini razločujejo določni člen *al* od besede za izražanje pripadnosti rodbini *Al*. Tu opozorim na neustaljeno rabo imen ljudi arabskega rodu v tujini (*Dodi al Fayed*, *Dodi Al-Fayed*, *Dodi Al Fayed*).

ČLEN 23

{23} POSEBNOST

Predimek, ki je sicer pisan z malo začetnico, na začetku povedi ali besedilne enote pišemo z veliko začetnico: *da Vinci* – *Da Vinci je naredil znanstveno študijo o svetlobi in senci v naravi*.

O posebnostih rabe začetnice pri imenih s predimki gl. poglavje »Prva beseda v povedi« (III. Velika in mala začetnica).

Komentar 504 {23} Zapis velike začetnice pri predimku na začetku povedi – super.

ČLEN 26

{26} Pri razvrščanju priimkov s predimki upoštevamo začetnico predimka, če je ta predimek neločljiva sestavina priimka ali če je zapisan z veliko začetnico: *Dos Passos, John; La Fontaine, Jean de; van Gogh, Vincent; Beethoven, Ludwig van.*

Na to, ali je predimek sestavina priimka, vpliva ustaljenost v rabi: kadar svojilni pridevnik vsebuje stalni predimek, pri abecednem razvrščanju upoštevamo tudi tega. Npr. iz imena *Jean de La Fontaine* tvorimo svojilni pridevnik *La Fontainove* (*basni*), zato v seznamih ime navajamo kot *La Fontaine, Jean de.*

Komentar 505 V § 26 dodati ponazoritev za malo začetnico v predimkih: *van Goghove slike* (nasproti *La Fontainove basni*).

Komentar 506 Ker na rabo tujih imen vplivajo viri, ki niso vedno le v slovenskem jeziku, bi veljalo izpostaviti, da gre pogosto (večinoma) za pravila, ki izvirajo iz jezikovnega okolja dane osebe, torej iz pravopisnih pravil posameznih jezikov. Ustaljenost v rabi je namreč res tisto končno merilo, vendar pa uporabniku pravopisa ne pomaga vedno in daje vtis, da je razlika med primeroma „van Gogh, Vincent“ ter „Beethoven, Ludwig van“ arbitrarna, namesto da pojasni, da gre za razliko med pravopisnimi pravili nizozemščine in nemščine – v teh dveh primerih si sicer lahko pomagamo s svojilnima pridevnikoma, kadar pa gre za kako manj pogosto rabljeno ime, pa lahko uporabnik ostane še pred dilemo, kako pisati tudi svojilni pridevnik. Zdi se prav, da se na to opozori, če se že ne more napotiti uporabnika na kakšen pregled teh pravil po posameznih jezikih, kot je npr. *Names of persons: national usages for entry in catalogues* (1996) oz. spletna stran *Mednarodne zveze knjižničnih združenj in ustanov* (IFLA).

Komentar 507 {26} Razvrščanje priimkov s predimki v slovarju in izpeljava svojilnih pridevnikov – super, naj pa bo seznam tovrstnih imen zares izdaten.

Komentar 508 Slogovni napotek: brez *tudi*.

ČLEN 27

{27} Domišljajska imena so imena pravljicnih (poosebljenih) bitij, ki jih pišemo tako, kot so jih zapisali avtorji ali prevajalci del, v katerih se pojavljajo liki s temi imeni.

Komentar 509 {27} Z načelom avtorstva se v glavnem strinjam, se pa pojavi težava, če je delo prevedeno večkrat ali če gre za ljudski motiv, ki ga zapiše več ljudi, vsak po svoje (prim. omenjeno dvojenco *doktor Fig/Figa*). V takih primerih se lahko uveljavi poimenovanje, ki odstopa od prvotnega zapisa. Prav tako bi bilo težavno, če bi se avtor odločil proti členu {29}.

Komentar 510 V § 27 in 28 se neupravičeno in brez ustrezne ponazoritve identificirajo pojmi domišljajska, pravljicna imena in poosebitve.

ČLEN 28

{28} Z veliko začetnico pišemo

- a) enodelna enobesedna imena: *Lupinica*, *Pedenjped*, *Pepelka*, *Sapramiška*, *Zvitorepec*;
- b) prvo sestavino večbesednih imen: *Mali princ*, *Orlovo pero*, *Obuti maček*, *Rdeča kapica*, *Snežna kraljica*;
- c) obe sestavini dvodelnih imen: *Martin Krpan*, *Miki Miška*, *Peter Pan*, *Pika Nogavička*, *Piki Jakob*.

Komentar 511 Kaj pa če se večbesedno ime kontekstualno skrajša?

Komentar 512 Zanima me, ali je *Miki Miška* dvodelno ime v smislu, da ga ni mogoče zapisati kot *miška Miki*.

Komentar 513 Menim, da je razlika med b) in c) v tem, da je pri b) druga beseda obča beseda, pri c) pa lastno ime samo po sebi. V katero kategorijo torej sodi *Nogavička*? Je to obče ime (mala nogavica) ali lastno ime?

Če je (*Rdeča*) *Kapica* z veliko, zakaj ni tudi (*Pika*) *Nogavička*?

Sam bi raje zavzel stališče, da je to obče ime, torej: *Pika nogavička*. Če pa že mora biti oboje z veliko, bi v to kategorijo vključil tudi *Orlovo Pero* in *Rdečo Kapico*. Kaj pa *dedek mraz*? Ali *Dedek mraz*? Ali *Dedek Mraz*? Ali celo *dedek Mraz*?

Ali je prepogumno naslednje razmišljanje: Pri večbesednih imenih se z veliko piše vsaka samostalniška beseda. Torej: *mali Princ, orlovo Pero, obuti Maček, rdeča Kapica, snežna Kraljica ... Pika Nogavička, Dedek Mraz, levji Kralj* (kot lik ne kot naslov umetniškega dela).

Komentar 514 Podpiram predlog: Če je druga beseda v domišljjskem oz. literarnem liku njen priimek, vzdevek, naziv ipd. naj se zapiše z veliko začetnico. V nasprotnem primeru, ko gre torej za natančnejši opis fiktivnega oz. literarnega lika in ne njegovo ime in priimek/vzdevek, naj se zapiše le prva beseda z veliko začetnico, tako kot naslov (pri istoimenskih delih).

Komentar 515 {28} Zaradi doslednosti bi bilo dobro reči *prvo sestavino večbesednih enodelnih imen*. Medtem ko preostali zgledi točke c delujejo kot ime in priimek, je zgled *Miki Miška* zelo blizu *lepi Vidi* oz. zgledom pri členu {29} in {32}, sploh če upoštevamo sorodni prevod *mišek Miki* (in po tej analogiji verjetno *Jaka Racmana* in *racmana Jako*). Zgleda se namreč razlikujeta po sklanjanju (*Miki Miška, Miki Miške – mišek Miki, miška Mikija* oz. *Jaka Racman, Jaka/Jake Racmana – racman Jaka, racmana Jake*). Težava zvez občnega jedra in enodelnih enobesednih imen³ je, da mnogi celoto že občutijo kot lastno ime (prim. *govoreči/Govoreči Tom*). Je pa res, da je zapis jedra z malo začetnico (tip *lepa Vida*) dejansko zelo pogost, celo pri razlikovalnih parih: *veliki in mali (Miklavž, zajec, medved, kapitan)*. Nekateri je strah, da bi pomenska razlikovalnost, izražena z izbiro ustrezne začetnice, v povedi delovala moteče ali kot napaka, recimo: V knjigi *Muca Copatarica* nastopa *muca Copatarica*, ta pa je bila navdih za lutko *muco/Muco Copatarico*, ki jo prejmejo učenci za bralno značko. Bi po zgledu *Muca/muca Copatarica* lahko razumeli *Don Kihot* kot nadomestno poimenovanje za knjigo o plemiču iz Manče *don Kihotu* (po SP 2001 sicer *Don Kihot*)?

³ Zelo koristno bi bilo za takšne izraze oz. zveze uvesti kratek, razpoznaven termin, npr. razlagalka/uvrščevalka za občno jedro in razloženska za celotno zvezo.

ČLEN 29

{29} POSEBNOST

V stalnih besednih zvezah, pri katerih je jedro občno poimenovanje, pišemo z veliko le imensko sestavino: krojaček Hlaček, maček Muri, medvedek Pu, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka, sovica Oka.

Če domišljijско ime nastopa kot naslov literarne stvaritve, predstave, filma ipd., ga pišemo z veliko začetnico: lutkovna igrlica Maček Muri, pravljica Ele Peroci Muca Copatarica, povest Ovčar Runo.

Komentar 516 Opomba: Včasih je v (literarnih) delih težko razločiti, ali dvodelno ime lika pomeni vrsto (*medvedek, sovica...*) in ime (*Pu, Oka...*), zato lahko pride tudi do nejasnosti, kdaj naj se prva beseda piše z malo in kdaj z veliko začetnico.

Komentar 517 Razlika med 'maček Muri' in 'Miki Miška' mogoče ni povsem jasna in bi jo bilo treba bolje utemeljiti, razložiti. V obeh se namreč pojavi tudi potencialno občna sestavina (*maček, miška*).

Komentar 518 V § 29 bi spadala poleg primera *krojaček Hlaček* tudi *dedek Mraz* in *tetka Zima*, v § 36 pa primer *alpski Slovan* (poleg *vzhodni ipd. Slovan*).

Komentar 519 tole se bere nekoliko dvoumno, bolje se mi zdi:

Če take besedne zveze nastopajo kot naslov literarne stvaritve, predstave, filma ipd., kar pomeni, da njihov občni del postane prva beseda naslova, se ta piše z veliko: lutkovna predstava Maček Muri ...

ČLEN 31

{31} Z veliko začetnico pišemo

- a) enodelna enobesedna imena: Alah, Bog, Dika, Kiklop, Kurent, Lilit, Lucifer, Repoštev, Sfinga, Zevs; Azi, Dioskurja, Erinije, Furije, Giganti, Titanide;

- b) prvo sestavino večbesednih enodelnih imen: *Sveti duh*, *Sveta trojica*, *Sveti trije kralji*; *Veliki duh*, *Zlata baba*;
- c) obe sestavini dvodelnih imen: *Bog Oče*, *Bog Sin*, *Devica Marija*, *Jezus Kristus*; *Ana Perena*, *Palada Atena*, *Zevs Soter*;
- č) prvo sestavino stalnih (ali razlikovalnih) pridevkov ob imenih: *Karmelska Mati Božja*, *Marija Pomagaj*, *Marija Zavetnica s plaščem*, *Marija Zdravje bolnikov*, *Sveti duh Tolažnik*.

Komentar 520 *Sveti Duh*, ki ga navajate v točki č), je dvodelno ime tretje Božje osebe krščanskega Boga, zato se piše obe sestavini z veliko začetnico. *Tolažnik* pa je drug naziv za Svetega Duha. V Svetem pismu je v grščini namreč omenjan kot *pneumatōs hagios* (*Sveti Duh*) in kot *parakletos* (*Tolažnik*). Navedeni primer pod točko č) je zato problematičen in ne prispeva k jasnosti, saj gre za skrajšano poved: »Sveti Duh, ki je Tolažnik.«

Komentar 521 V pravilu piše, da z veliko začetnico pišemo PRVO sestavino, vsi primeri (razen *Karmelske Matere Božje*) pa navajajo z veliko začetnico zapisano drugo sestavino (npr. *Marija Pomagaj*).

Komentar 522 {31} Potrebna bi bila razlaga, kako ločiti pisavo zglada *Titanide* od {32.4}. Tip *Lurška Mati Božja* je smiselno podati tudi v drugačnem zaporedju *Mati Božja Lurška* – to je tip *Celjski grofje* – *grofje Celjski* (*Celjski grofje* ni enako kot *celjski grofje*, torej *grofje iz Celja*, npr. *Vovbrški*).

Komentar 523 V § 31 primer *Devica Marija* gotovo ne spada med dvodelna imena (bi bila *Marija* kot priimek??); morda je mešanje s tipom *Marija Devica* (kakor *Marija Zavetnica* ipd.).

ČLEN 32

{32} POSEBNOSTI

1. V stalnih besednih zvezah, v katerih je na prvem mestu vrstno poimenovanje kot jedro zveze, pišemo z veliko začetnico le imensko sestavino: *evangelist Janez*, *nadangel Mihael*, *prerok Izajja*, *sveta Ana*; *riba Faronika*, velikan *Gorjan*.

2. Pri nekaterih mitologiziranih bitjih izjemoma, zaradi neustaljenosti v rabi, pišemo občno poimenovanje z veliko ali malo začetnico: **dedek/Dedek Mraz**, **kralj/Kralj Matjaž**, **kraljevič/Kraljevič Marko**; **lepa/Lepa Vida**, **zeleni/Zeleni Jurij**.

3. Z malo ali veliko začetnico pišemo religijska imena v medmetni rabi: **hvala bogu/Bogu**.

4. Z malo pisana poimenovanja angelov, božanskih in mitoloških bitij so vrstna: **angel**, **bog – boginja**, **kerub**, **satan**, **seraf**; **gorgona**, **harpija**, **rojenica**, **sfiinga**, **vila**, **žalik žena**.

V teoloških in bogoslužnih besedilih je pri nekaterih imenih z veliko začetnico pogosto zapisana tudi neprva občna sestavina: **Sveti Duh**, **Sveta Trojica**.

Komentar 524 V § 32, 2. in 4. točka, nesprejemljivost izrecnega sklicevanja na ustaljenost dvojnic, brez vrednotenja, usmeritve (tip *dedek/Dedek Mraz*); nerazčiščenost pri bajeslovnih in veroslovnih bitjih (§ 31, 32, 47) – primeri *erinije*, *furije*, *muze*, *kiklopi*, *giganti* so primerljivi s primeri *angeli*, *kerubi*, *rojenice*, torej z malo začetnico. Posamezne erinije, muze ipd. pa imajo svoja lastna imena, npr. *Klio*, *Talia*.

Komentar 525 Ali raba velike oz. male začetnice v medmetni rabi tipa *hvala bogu/Bogu* ne vpliva na naglasno mesto besede *bog/Bog*? Npr.: *hvala bogú nasproti hvala Bógu*.

Komentar 526 Mogoče bi bilo treba razložiti razliko med *Sveti duh* oz. *Sveti trije kralji* na eni strani in *sveta Ana*, *sveti Frančišek* na drugi.

Komentar 527 Kaj pa "oče" v pomenu "bog oče"? Torej, če je *Bog* z veliko, je tudi *Oče* v tem pomenu z veliko začetnico, je tako?

Komentar 528 Variantno pisanje *bog/Bog* v medmetni rabi - *hvala bogu/Bogu* - je precej problematična, če gre res samo za variantnost zapisa, ne pa morebiti za različno sporočilo. Ali je variantna tudi pisava v primeru "medmetne rabe":

"vse mi je povedala, še sliko poslala. O mati božja, kako si ti lepo bitje." In še v kakem takem primeru.

Komentar 529 {32} Tu bi se zavzel za večje poenotenje, ne glede na to, ali se predlaga pisanje samo z malo, samo z veliko ali obojno pisanje. Podkategorije tu niso potrebne, bi bilo pa dobro naštetih tudi vrstna poimenovanja bitij iz nekrščanskega, negrškega in neslovanskega okolja, npr. *valkire*, *asure*, *goblini*, *ogri*, *vilin(c)i/vešči*,

purušamriga ... To področje je zelo težavno, saj ni dosledno rešeno – *Kiklopov* je ob *Polifemu* še več, pa jih SP 2001 vseeno piše z veliko začetnico, *gorgono* pa z malo, čeprav so le tri (*Steno, Evriala, Meduza*). SP 2001 in *ePravopis* tudi *Titane* in *Gigante* kot bajeslovna bitja pišeta z veliko začetnico. *Gorgone* z veliko začetnico so omenjene tudi v *Velikem splošnem leksikonu*, v *Antičnih imenih po slovensko* Bronislave Aubelj (poleg *Erinij, boginj maščevanja*, z malo pa *grifoni, nimfe, none, sileni* ... razumljivo je, da se z malo začetnico pišejo hišni bogovi *lari, penati*, ker so vezani na hišo, torej načeloma niso omejeni po številu), v *Grških legendah* Petra Connollyja (Didakta, 1995), v *Najlepših antičnih pripovedkah* Gustava Schwaba, treba bi bilo preveriti še v *Starih grških bajkah* Eduarda Petiške. Z malo začetnico se rabijo v *Slovarju grške in rimske mitologije* Joëla Schmidta, v knjigi *50 znamenitih mitov* Gerolda Dommermuth-Gudricha pa je zapis nedosleden. Kako torej pisati: *graje* ali *Graje*, *hekatonhejri* ali *Hekatonhejri* (oz. *storoki* ali *Storoki*)?⁴ Podobno *sibile* ali *Sibile* (*kumska* in *libijska Sibila* ali *Kumska* in *Libijska sibila*?), *pitija* ali *Pitija* (ker gre za svečenice prerokovalke v Delfih v razdobju več kot 1000 let, je poimenovanje pomensko še bolj vrstno kot pri *SIBILAH*, prva *PITIJA* je bila Femonoa). Odvisno od tega, ali ta bitja obravnavamo kot vrsto ali kot pleme (glede na lastnosti, ki jih povezujejo) oz. enkratno pojavnost živega. Ker so mnoga bitja že porojena in je zmožnost razmnoževanja v enaki podobi oz. enakih lastnostih močno omejena, je občutek vrste težaven. Kljub temu bi bilo mogoče privzeti zapis *kiklop* (za vse kiklope) in *Kiklop* za najslavnejšega med njimi, *Polifema*, podobno *gorgone* in *Gorgona* (namesto *Meduze*) ... Kako pa je s patronimičnimi poimenovanji, ki nadomeščajo priimek? Po zgledu *Titanide* bi torej pisali z veliko začetnico *Hesperide* in tako še: *Helijevi otroci so Heliadi in Heliade*, *morsko božanstvo Nerej je imel 50 hčera Nereid* (gl. opombo 1), *kralj Danaos 50 hčera Danaid*, *Projt tri Projtide*, *Heraklovi potomci so Heraklidi* ... Poimenovanje zelo spominja na ime nekaterih zgodovinskih družin, npr. *Abasidi, Hašemiti* ... celo *Přemyslidi*. Prim. {15}. Dodaten pomislek imam še pri izvorno občnih poimenovanjih, ki pa zaznamujejo edinstveno predmetnost in so po

⁴ Morda ne bi smeli zanemariti niti dejstva, da se vsa ta bitja pojavljajo v skupinah po tri. Prav številska omejenost lahko pripomore pri tej zagati. Zanimivo je, da *Slovar grške in rimske mitologije* Joëla Schmidta med nimfami navaja *Nereide* ob *najadah, driadah, aiseidah, meliadah* itd. Morda je to povezano s končnim številom prvih, bilo naj bi jih bilo 50.

smislu pravzaprav lastna imena (primer proprializacije?): *nemejski lev*, *erimantski merjasec*, *kalidonski merjasec*, *kretski bik* so vse bajeslovne živali, ki jih spoznamo v opisih Heraklejevih del: imajo znan rodovnik oz. so jih na svet poslali bogovi in bi jih lahko pisali tudi z veliko začetnico (prim. geslo *Herkul* na slovenski *Wikipediji* ter večbesedna enodelna imena tipa *Ostorogi jelen*).⁵ Pač pa bi pisal *stamfilske ptice*, zaradi množine bi jih dojemal kot vrstno ime.

Ali se prevedki obravnavajo kot lastna imena ali kot opisno poimenovanje oz. nadomestno ime (*Kecalkoatl* – *Pernata/pernata kača*)? Kako je z drugimi imeni bitij, ki bi jih lahko obravnavali vrstno (podobno kot govorimo o živalski vrsti medvedu in jazbecu) ali kot ljudstvo, pleme: *HOBITI*, *SMRKCI*, *SNORKCI*, *MINIONI*, *POKEMONI*, *MUMIJI* ...? Prim. {47}.

Komentar 530 *sveta Ana* ne sodi sem

ČLEN 33

{33} Z veliko začetnico pišemo nadomestna (simbolna) lastna imena, ki so eno- ali večbesedna sopomenska nadomestila religijskih imen: *Breznadežna*, *Mati Božja*; *Gospod*, *Vsemogočni* (Bog); *Jagnje Božje*, *Odrešenik*, *Zveličar* (Kristus); *Prerok* (Mohamed); *Skušnjavec* (Lucifer). Neprve občnoimenske sestavine pišemo z malo začetnico: *Mati dobrega sveta* (Marija), *Tolažnica žalostnih* (Marija).

Komentar 531 Ne, v alegorijah naj obvelja verzija z malo začetnico.

Komentar 532 {33} Ali to velja za vsa nadomestna imena ali le za nekatera uveljavljena? Težava je razlika v rabi začetnice *satan* – *Skušnjavec*: zakaj je *satan* vrstno poimenovanje, *Skušnjavec* pa lastno? Tipa *Mati Božja*, *Jagnje Božje* ne pojmem kot dvodelno ime, ampak zgolj zvezo pridevnika in samostalnika z zaznamovanim zaporedjem. Zapis *Božji* bi verjetno potreboval posebno opozorilo

⁵ Ti zgledi so podobni, a ne povsem enaki zgledu *lepa Vida*, saj *nemejski*, *erimantski* in *kalidonski* niso ukrasni pridevki, ampak vrstni pridevniki. Vendarle pa bi kot ukrasni predevek obravnaval *lernajski* pri primeru *lernajska Hidra* in ga zato pisal z malo začetnico (*Hidra* je lastno ime, pošast pa je živela ob Lernajskem jezeru).

(svojina, ne vrstnost). Bogoslužno besedilo razumem tudi kot besedilo v okviru javnega medija, ki je namenjeno vernikom (torej ne le besedilo v okviru bogoslužne ustanove ali obreda).

ČLEN 34

{34} Med prebivalska imena uvrščamo imena pripadnikov narodov, delov narodov in narodnosti, držav ali ljudstev in staroselcev (**Slovenec** – **Slovenka**, **Tamilec** – **Tamilka**; **Slovan** – **Slovanika**; **Južnoafričan** – **Južnoafričanka**; **Aborigin** – **Aboriginka**, **Bask** – **Baskinja**), prebivalcev naselij, pokrajin in celin (**Novomeščan** – **Novomeščanka**, **Tržačan** – **Tržačanka**; **Korošec** – **Korošica**; **Azijec** – **Azijka**, **Evropejec** – **Evropejka**) ter prebivalcev planetov (**Zemljan** – **Zemljanka**), tudi umišljenih prebivalcev (**Marsovec** – **Marsovka**, **Vogon** – **Vogonka**).

Komentar 533 V § 34 je treba na prvo mesto postaviti *imena prebivalcev naselij* itd. (nosilni pojem in naslov člena), ne pa pripadnikov narodov ipd.

ČLEN 35

{35} Z veliko začetnico pišemo

- a) enobesedna prebivalska imena: **Celjan** – **Celjanka** (< **Celje**), **Ižanec** – **Ižanka** (< **Ig**); **Bric** – **Brika** (< **Goriška brda**), **Črnjan** – **Črnjanka** (< **Črna na Koroškem**), **Jurjevčan** – **Jurjevčanka** (< **Sveti Jurij**), **Severnoameričan** – **Severnoameričanka** (< **Severna Amerika**);
- b) obe sestavini večbesednih prebivalskih imen, zapisanih z velikimi začetnicami, če sta tvorjeni iz večbesednega zemljepisnega imena (**Beneški Slovenec** ‘prebivalec Beneške Slovenije’; **Južna Korejka** ‘prebivalka Južne Koreje’) ali se nanašata na večbesedno ime ljudstva (**Lužiški Srbi** ‘narod v vzhodni Nemčiji v Spodnji in Zgornji Lužici’, **Vzhodna Gotinja** ‘pripadnica germanskega ljudstva’).

Komentar 534 Razlog za različno izpeljavo pri *Severnoameričanka* in *Južna Korejka* ipd. ni jasna. Pojasnite ali poenotite, prosim.

Komentar 535 Nedoslednost pri rabi velike/male začetnice pri primerih *Vzhodna Gotinja* v primerjavi s primeri *zahodni/južni/vzhodni Slovani*; enako velja za rabo

velike začetnice v primeru *Beneški Slovenci* v primerjavi s primeri *koroški/tržaški/porabski Slovenci*. Ločevanje med sestavino in nesestavino (zemljepisnih) imen in raba velike/male začetnice glede na to ni življenjsko in povprečnemu uporabniku slovenskega jezika ni razumljivo.

Komentar 536 {35} Tu bi bilo smiselno ločiti zglede na besedotvorno predvidljive (*Celje – Celjan, Celjanka; Kranj – Kranjčan, Kranjčanka*) in besedotvorne nepredvidljive (*Brda – Bric, Brika, Sveti Jurij – Jurjevčan, Jurjevčanka, Škofije – Škofijot, Škofijotka*). Prebivalsko (stanovniško) ime k Črni na Koroškem je obeh skupin: knjižno *Črnjan, Črnjanka* ter krajevno *Črjan, Črjanka* in *Črnc (Črnc?)*, *Črnka* (podobna vzporedna tvorba je značilna še za več krajev, npr. *Polhov Gradec – knjižno Polhovgrajčan, Polhovgrajčanka* in krajevno *Pograjec, Pograjka; Pivka – knjižno Pivčan, Pivčanka* in krajevno za ženske poknjiženo *Pivščica; Vrhnika – knjižno Vrhničan, Vrhničanka*, krajevno poknjiženo *Vršenčan, Vršenčanka/Vršenščica*; morda se opozori na omenjene krajevne različice prebivalskih imen). Bližja mi je ednina: zapisanih z veliko začetnico ... Ni razloženo, kdaj naj se ohranja besedna zveza (*Južna Korejka*) in kdaj naj se ta poenobesedi (*Severnoameričanka*). Pri zgledu *Vzhodna Gotinja* bi bilo potrebno posebno opozorilo glede na to, kako takšne zveze rešuje SP 2001 in tudi člen {36} – kdaj se razlikovalni pridevnik piše z veliko? Če primerjamo *Slovane* in *Gote*, se pridevniki po smereh neba pri obojih nanašajo glede na vzajemen položaj po preselitvi, zakaj torej *Zahodni Goti* in *južni Slovani*? Opozorim še na *stare Egipčane*, ki pomenijo egiptovske starostnike in ljudstvo antičnega Egipta (zaradi pomenske razlike bi se mi zdelo smiselno za slednje rabiti *Stari Egipčani*).

Komentar 537 v resnici nista tvorjeni iz večb. zemljepisnih imen, ker bi v tem primeru imeli zloženke (kot v (a) *Severnoameričan*). *Beneški Slovenec* je samostojno poimenovanje iz prid. in sam.

ČLEN 36

{36} POSEBNOSTI

1. Izraz **marsovec** v pomenu 'bitje z drugega planeta' ali 'vesoljec' ter izraz **zemljan** v pomenu 'človek' pišemo z malo začetnico.

2. Z malo začetnico pišemo časovne, zemljepisne in druge pridevke pred imeni narodov, ki imajo le razlikovalno (orientacijsko) vlogo in niso sestavina podstavnih (zemljepisnih) imen: **stari Slovani**, **stari Grki**; **koroški/tržaški/porabski Slovenci**, **zahodni/južni/vzhodni Slovani**; **prvotni Slovani**. Če pa iz takega večbesednega poimenovanja tvorimo enobesedno ime, veliko začetnico z lastnega imena prenesemo na začetek: **Praslovani** (< prvotni Slovani), **Istrogrami** (< istrski Romani).

Z veliko začetnico pisana imena pripadnikov narodov (**Jud – Judinja**, **Bantujec – Bantujka**) imajo lahko tudi enakozvočnice v poimenovanjih pripadnikov verskih (**jud – judinja**) oziroma jezikovnih skupin (**bantujec – bantujka**). Pri rabi v besedilu upoštevamo pomen oziroma sobesedilo: **Večina Judov v Izraelu so Judje le po izvoru in ne tudi po verskem prepričanju. – Jeruzalem je mesto, ki si ga delijo kristjani, judje in muslimani.**

Komentar 538 V § 36: razlaga in ponazoritev začetnice *pri Judih* v § 36 je zaradi zapletenosti nejasna. Ali je *bantujec* res lahko tudi ime za pripadnika naroda ipd.? Prim. z *indoevropejec*.

Komentar 539 *Zemljan* je s planeta *Zemlja*, tako bi oboje moralo biti z veliko začetnico. Prav tako *Marsovec*, če gre za "prebivalca" z Marsa, sicer se uporablja *vesoljec* ali *Nezemljan*.

Komentar 540 *Zemljan* in *Nezemljan* je bilo do sedaj z veliko začetnico, kar je smiselno. Prav tako *Marsovec* - prebivalec planeta *Mars*. Boljša je stara različica.

Komentar 541 Prav zato, ker ima v izrazih tipa "stari Slovani" pridevniška sestavina razlikovalno vlogo, bi take zveze lahko pisali kot "Stari Slovani". Tako ne bi dobili povedi: *Med starimi Slovani so bili stari Slovani spoštovani*.

Komentar 542 {36} Koristno bi zglede uporabiti v stavku. *Zemljan* in *zemljan* se načeloma pomensko prekrivata (ali o živalih lahko govorimo kot o Zemljanih?). Judovstvo kot verovanje je ključen del judovske identitete, zato se pojma *Jud* in *jud* precej prekrivata – res pa obstajajo tudi Judje ateisti, v zgodovini pa so se tudi spreobračali (katoliški španski Judi). Pogrešam napotilo, da je oznaka etnične pripadnosti (*Jud*) zato splošnejša (to nakazuje prva ilustrativna poved). Podobno etnoreligijsko poimenovanje so še *Jezidi*, *Druzi*, *Parsi* (*zoroastrijci* v Indiji); zanimivo je, da je mala začetnica pri navedenih primerih vprašljiva, pri krščanskih ločinah pa je nasprotno, vprašljiva velika začetnica: *maroniti*, *prekrščevalci*, *bičarji*, *mormoni*, celo pri tako narodnostno zamejenih skupnostih, kot so *amiši* in *menoniti*.

ČLEN 38

{38} Kadar prebivalsko ime ([Slovenec](#), [Ljubljčan](#)) nastopa v tvorjenki s predpono, npr. *ne-*, *so-*, se velika začetnica z lastnega imena prenese na začetek tvorjenke: [Neslovenec](#), [Soljubljčan](#).

Raba imenskih sestavljenk je omejena na posebne položaje, npr. na imena v naštevalnem nizu ali v prirednih zvezah z drugimi lastnimi imeni: [Besedilo obravnava kulturni stik Slovencev in Neslovencev](#).

Komentar 543 Končno, se popolnoma strinjam.

Komentar 544 {38} Verjetno je smiselno dodati še *pra-*, *pred-*, *proto-*.

Komentar 545 V § 38 je tip *Neslovenec* problematičen, žal je razpravljanje o njem že od začetka obremenjeno zaradi neposrečeno izbrane ponazoritve. Če bi se pogovarjali o politično nevtralnih primerih (npr. *nevrhniččan*, *neceljan*, *nedolenjec*, *nešvicar*, *nečeh*), bi lahko uveljavljali strokovne (teoretične) razloge za malo začetnico: *Vrhniččan* se definira pozitivno, govori o »pripadnosti«
Vrhniki, medtem ko *nevrhniččan* ne pove, za katero pripadnost gre, komu ali čemu pripada. Pri zapisu *neslovenec* pa se takoj dvigne prah, da mala začetnica izraža diskriminiranje manjšincev, priseljencev ipd. nasproti Slovincem. Saj morda obstajajo tudi razumni strokovni razlogi za veliko začetnico, vendar ne vem, ali se bo kdaj mogoče razumno pogovarjati o njih.

Komentar 546 Slogovni napotek: Tega odstavka ne razumem. Zakaj 'imenskih sestavljenk' (so mišljene še pridevniške, katere (kaj ima velika začetnica pri njih))? Da bi se rabile le pri naštevanju? Najbrž prej v paru, da pokažemo nasprotje, ampak gre že za zelo ozke napotke. Sama bi tole izbrisala.

ČLEN 39

{39} Imena, ki enoumno nadomeščajo prebivalska lastna imena, pišemo z veliko začetnico: *Janez* 'Kranjec', 'Slovenec'; *Lah* 'Italijan' – *Lahinja* 'Italijanka'; *Jenki* 'Američan' – *Jenkijevka* 'Američanka', *Šiptar* 'Albanec' – *Šiptarka* 'Albanka'; *Švab* 'Nemec' – *Švabinja* 'Nemka'.

Komentar 547 Predlagam, da tu dodaste stilni napotek: *Gre za poimenovanja, ki so stilno zaznamovana, večinoma slabšalno.*

ČLEN 40

{40} POSEBNOST

Z malo začetnico pišemo pogosto slabšalna sopomenska nadomestna poimenovanja, ki izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti skupin prebivalcev, npr. naroda, kraja ali pokrajine (*jodlar* 'Avstrijec'; *makaronar*, *polentar* 'Italijan'; *žabar* 'Ljubljčan, Francoz'), ali z njimi označujemo vednje, vrednote, kulturne navade, način življenja, ki so drugačni od pričakovanega (*čefur* 'priseljenc iz republik nekdanje Jugoslavije').

Komentar 548 Tudi poimenovanje *Švab* ima v pravopisu kvalifikator slabšalno <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=%C5%A1vab>, zakaj torej ne spada med primere, naštete v točki 40 (makaronar ipd.)?

Komentar 549 {39} in {40} Zdi se, kot da bi velika začetnica nakazovala nezaznamovano dvojnico, vendar ni povsem tako (po SP 2001 je *Švab* (tudi) slabšalen izraz, *švab* pa je pomensko ožje, nemški vojak, prim. pogovorno tisti švaba). Morda dodati dopolnilo, da so z veliko pisana imena navadno izvedena iz imen ljudstev ali pokrajin (vendar *Shqipëri* > *škipetar*, *šiptar*, *šipec*), kot je to razloženo glede poimenovanj po lastnostih (*jodlar*, *žabar* – pogosta izpeljava na *-ar*; za Ljubljčane tudi *močvirnik*; *čifut*, *čapec/čapac*). Zanimivi so naslednji primeri: tabujsko poimenovanje (na forumih *Brazilci* namesto *Romi*, podobno morda tudi *Butalci* za (slovenske?) trdobočneže in *Sloveceljni*, po frazemu *iti v Mižale Mižalci* 'zaspaneti'), poimenovanje po značilni jezikovni lastnosti (*toteki* 'Štajerci', prim. *stekavci*, *ikavci*, *Cincarji* – ali *cincarji*?) in glede na podobnost v delu imena (*hrčki* 'Hrvati'). Opredeliti

bi se bilo treba do izraza tipa *Srbijanec* (SP 2001), *Avstrijanec*, *Turčin* – tako v denotativnem kot konotativnem smislu.

Komentar 550 V § 40 besedo *pogosto* zamenjati z besedo *navadno*. Kako pa je z besedo *Švabi/švabi*, ko ne gre za »vrednote, navade, način življenja«, temveč za rojstno deželo ali pa za okupatorske vojake med drugo svetovno vojno?

Komentar 551 hm ... nadomestna poimenovanja vendarle sugerirajo, da gre za lastno ime. Bolje, da bi pisalo samo "slabšalna poimenovanja, ki izvirajo iz ..."

ČLEN 41

{41} Alegorična imena, ki nastanejo s poosebitvijo, pišemo z veliko začetnico: *Dobrota*, *Jaz*, *Ljubezen*, *Luč*, *Narava*, *Nič*, *Poezija*, *Sreča*, *Smrt*, *Svoboda*, *Zlo* (npr. *V zgodbi je izvedel, da bo še isto noč ponj prišla Smrt.*).

Komentar 552 V § 41 izboljšati definicijo alegoričnih imen: poosebljanje **abstraktnih** pojavov.

ČLEN 43

{43} Kadar so imena bitij sestavine frazeoloških enot, načeloma ohranjajo veliko začetnico, npr. *hoditi od Poncija do Pilata* 'neuspešno urejati kaj na različnih koncih', *sprememba iz Savla v Pavla* 'spremeniti se v pozitivnem smislu', *kaditi kot Turek* 'zelo kaditi', *delati se Francoza* 'kazati ignoranco, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem'.

Komentar 553 Predlagamo, da se tudi po novem pravopisu piše frazeme kot doslej (*delati se francoza*), kar se ujema tudi za zapisovanjem npr. gimnastičnih prvin (člen 45).

Komentar 554 {43} Kako pa se pišejo ti izrazi zunaj frazeoloških zvez? Npr. *Ti si mi en francoz/Francoz! Ne maram francozov*. Prim. {47}.

ČLEN 44

{44} Veliko začetnico pišemo, kadar z osebnim imenom poimenujemo splošno znano stvaritev te osebe, npr.: *Ali nihče ne bere Cankarja?* 'Cankarjevih del', *Linhartu je slovenska Talija za njegovi komediji hvaležna še danes.* 'slovensko gledališče', *Živi v vili, v kateri na steni visita Picasso in Matisse.* 'Picassova in Matissova slika'.

Komentar 555 V § 44 bi morda za primere tipa *V knjižnici imajo štiri pleteršnike`štiri izvode Pleteršnikovega slovarja`* predvideli tudi možnost z malo začetnico.

ČLEN 45

{45} Pri nekaterih priimkih iz sodobnega časa se uveljavlja mala začetnica pri prenosu značilne lastnosti prvotno imenovane osebe (zlasti v množini): *V Gimnastičnem centru Ljubljana bodo vzgajali nove cerarje, pegane in petkovške.* 'vrhunske telovadce'.

Komentar 556 {45} Pri *nekaterih* (KATERIH?) *priimkih iz sodobnega časa se uveljavlja* (JE ALI NI?!) *mala začetnica pri prenosu značilne lastnosti prvotno imenovane osebe* (zlasti (NE SAMO?) v množini): *V Gimnastičnem centru Ljubljana bodo vzgajali nove cerarje, pegane in petkovške.* 'vrhunske telovadce'. To "pravilo" je popolnoma preveč nedoločno (MOJA VPRAŠANJA V OKLEPAJIH).

Komentar 557 Od pravopisa ne pričakujemo navajanja dejstev oziroma opisovanja rabe (stanje korpusov), kot to velikokrat počnete v Pravopisni svetovalnici. Opredelite/določite pravila. Pravopis je vendar normativni priročnik.

Komentar 558 {44} in {45} Razlika v zapisu začetnice bi bila utemeljiva glede na metonimični oz. metaforični prenos.

ČLEN 46

{46} POSEBNOST

Kadar se je povezava med človekom (avtorjem, izumiteljem, odkriteljem) in poimenovanim že izgubila, uporabimo malo začetnico, zapis pa pogosto, zlasti v žargonu, tudi pisno podomačimo: **Četrtna anketirancev vozi dizla**. 'avtomobil z Dieslovim motorjem'.

Komentar 559 Mogoče bo bolj jasno, če napišete "... z motorjem, ki ga je izumil Rudolf Diesel"

ČLEN 47

{47} Razlikujemo med lastnimi imeni bitij, ki jih pišemo z veliko začetnico, in z malo pisanimi enakozvočnimi občnimi poimenovanji, ki so posledica

- a) pomenskega prenosa: **Abraham** (oseba) – **abraham** 'petdesetletnik'; **Eros** 'rimski bog ljubezni' – **eros** 'ljubezen'; **Furije** 'rimske boginje jeze' – **furija** 'vihrav človek'; **Goljat** (oseba) – **goljat** 'velik in močan človek'; **Kiklop** 'bajeslovni enooki velikan' – **kiklop** 'velik človek';
- b) enakega besedotvornega vzorca oziroma poenobesedenja: **Dalmatinec** (prebivalec) – **dalmatinec** (pes); **Kubanka** (prebivalka) – **kubanka** (cigara); **Mariborčan** (prebivalec) – **mariborčan** (vlak);
- c) dogovorne odločitve (npr. v strokah): **Axel** (priimek) – **aksel** (drsalna prvina); **Bert** (moško ime) – **bert** (nagrada); **Pegan** (priimek) – **pegan** (telovadna prvina); **Tesla** (priimek) – **tesla** (morska enota).

Komentar 560 Zakaj pri navajanju primerov in pri razlagah navajate oblike ("velik in močan človek"), če je v pravopisu in tudi v prenovljeni izdaji slovarja kot ustreznejša navedena oblika pridevnika močen? Tudi odgovori v Pravopisni svetovalnici bi pogosto potrebovali lektorski pregled, saj so v njih pogoste tipkarske napake, raba izrazov, ki so v normativnih priročnikih odsvetovani (kalki, slogovno neprimerne besede za znanstveni/strokovni jezik ipd.) ipd. Od avtorjev pravopisa se pričakuje, da poznajo in v svojih besedilih upoštevajo pravopisna in druga pravila.

Komentar 561 {47} Prim. {32.4} Lahko bi namreč govorili o *Gorgoni* kot eni izmed treh pošasti ter *gorgoni* kot strašljivi ženski, *Harpijah* kot grških pošastih in *harpiji* kot grabežljivem, nasilnem človeku, *Sfingi*, ki je Ojdipu zastavila vprašanje (ali kipu pred Kefrenovo piramido v Gizi), in *sfingi* kot človeku uganki oz. kipih Sfinge, npr. v Luksorju (podobno prehajanje v vrstnost je opaziti pri literarnih, filmskih in igričarskih reinterpretacijah posameznih pošasti kot rodov oz. vrst pošasti,

Minotaver – minotavri kot volkodlaki, vampirji, zombiji: v vojski ima 15 minotavrov).⁶ Glede na izrazito apelativizacijo tovrstnih imen (*Efialt* v Termopilah in *efialt* 'izdajalec', Priamova *Kasandra* in *kasandra* 'znanilka nesreče', rimski *Herkul* in *herkul* 'silak' – zapleteno je vprašanje, kdaj se v zvezi vendarle ohrani velika začetnica, kot v podanem zgledu *kanadski Kenndey*: očitno za določilom ali pred besedico kot, prim. {43}) bi bilo smiselno pisati tudi *Olimpijec* 'eden izmed dvanajstih olimpskih bogov' in *olimpijec* (ta se bogovom približa s tem, da bo zapisan v zgodovino športa, čeprav so odlikovanci le olimpijci). Dodal bi še *Arabec* 'pripadnik arabskega naroda/ljudstva' in *arabec* 'konj', *Amerikanec* 'priseljenc v Ameriki, izseljenec iz Amerike' in *amerikanec* 'avto iz ZDA', *Burgundec* 'prebivalec Burgundije' in *burgundec* 'vino iz Burgundije', *Podpečan* 'prebivalec Podpeči' in *podpečan* 'apnenec iz Podpeči, t. i. podpeški marmor', *Ribničan* 'prebivalec Ribnice' in *ribničan* 'fižol'.

Komentar 562 Tako ta skupina (47 a) kot zgoraj 43 imata skupno lastnost: preneseni pomen. Zame ni razlike med *delati se francoza* in *srečati abrahama*.

Verjetno je rešitev v kompromisu, da raba gotovo precej prehaja. Se pravi: če se lastnoimenskost še prepozna in ni moteča kot taka, se lahko ohrani velika zač., če se ne, pišemo z malo.

ČLEN 48

{48} Zemljepisna imena delimo na dve skupini:

- a) krajevna (naselbinska), in sicer imena samostojnih naselij ali krajev (mest, vasi, zaselkov);
- b) nekrajevna (nenaselbinska), tj. vsa druga zemljepisna imena.

Komentar 563 Predlagamo, da ob terminih krajevno in nekrajevno ime v oklepaju ohranite izraza naselbinska in nenaselbinska imena.

⁶ Prim. *Leviatan* in *leviatan* v SP 2001.

Komentar 564 {48} *Zemljepisna imena delimo na dve skupini:*

a) krajevna (naselbinska), in sicer imena samostojnih naselij ali krajev (mest, vasi, zaselkov);

b) nekrajevna (nenaselbinska), tj. vsa druga zemljepisna imena.

Zakaj pri a) prvič oklepaj in zaporedje 1. kraj, 2. naselje, drugič ali in zaporedje 1. naselje, 2. kraj, pri b) pa spet drugače? Nepotrebna »zmešnjava«.

Komentar 565 Moj predlog je, da se ne delijo ne krajevna in nekrajevna in se poenoti pisanje. Otroci se to učijo v 5. razredu osnovne šole in niti ne poznajo vseh imen in jih težko napišejo pravilno, če ne vedo ali je krajevno ali nekrajevno. Tudi kasneje v odrasli dobi je potrebno veliko poznavanje zemljepisa, da pravilno zapišeš določeno ime. Če bi se poenotilo in bi vsa spadala v eno kategorijo in imela eno pravilo bi bilo dosti lažje in bolj smiselno.

Komentar 566 {48} Izraz *krajevni* se verjetno naslanja tudi na leksikon *Slovenska krajevna imena*, sam po sebi pa se mi ne zdi boljši od termina *naselbinski*, saj *kraj* – ne glede na slovarski pomen – pojmem širše od *naselja* (Živim v lepih krajih; Jutri se dobiva na istem kraju 'mestu'). *Nekrajevna imena* bi bilo prav iz navedenega vzroka morda bolje poimenovati kar *druga (zemljepisna) imena*. Zato bi v veljavi ohranil tudi stari termin. Res pa pišoči izraz *naselbinski* povezujejo z naseljenim in zato k tej skupini prištevajo tudi četrti in države, *nenaselbinski* pa razumejo bolj v smislu ledinskih imen. Upoštevati je treba, da so nekatera jezikoslovna poglavja za splošno javnost vselej težavna, četudi se o njih veliko in pogosto govori.

ČLEN 49

	Med nekrajevna imena uvrščamo imena:
{49}	<ul style="list-style-type: none">– ulic, cest, avenij, trgov, mestnih parkov, mestnih četrti, stanovanjskih sosesk,– držav in njihovih enot (npr. imena zveznih držav),– regij, dežel in upravnih pokrajin,– celin in naravnih pokrajin, tj. gozdov, step, puščav,– tekočih in stoječih voda, ledenikov, prelivov, morskih tokov,– otokov in otočij, polotokov, rtov, obal, ožin,– gora, gorovij, hribovij, gričevij, vzpetin, planot, dolin, prelazov in kraških pojavov (jam, ravnikov, polj, vrtač),

- kopenskih in podvodnih reliefnih oblik, plošč, prelomnic, jarkov ipd.,
- nebesnih teles, pojavov na bližnjih planetih, ozvezdij in galaksij,
- zavarovanih območij oziroma naravnih in kulturnih znamenitosti, tj. narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov,
- različnih samostojnih objektov, pokopališč, avtobusnih in železniških postajališč, letališč, pristanišč, prireditvenih prostorov, zabaviščnih parkov,
- prometnic, železnic, mostov, predorov, viaduktov, plinovodov, naftovodov,
- športno-rekreacijskih, turističnih in učnih poti.

Komentar 567 Menim, da je razmejitev med kategorijama zemljepisnih in stvarnih lastnih imen na določenih področjih nejasna. Kriterij točke na zemljevidu za zemljepisna se mi zdi neustrezen, ker je relativen. Predvsem bi bilo dobro, če bi bili vsi objekti v isti skupini (ki je trenutno razdeljena med zemljepisna in stvarna imena - tam so "turistični objekti"). Sama objekte, ki so delo ljudi, dojemam kot stvarno in ne zemljepisno danost (npr. avtobusne postaje, zabaviščne parke, prometnice ipd.). Po drugi strani pa so med stvarna imena uvrščeni vremenski pojavi, ki bi jim po moji presoji bolj ustrezala uvrstitev med zemljepisna.

Komentar 568 {49} *Med nekrajevna imena uvrščamo imena:*

- *ulic, cest, avenij, trgov, mestnih parkov* (NE LE MESTA, VSAJ TRGI, ČE NE TUDI VASI, IMAJO LAHKO PARKE) /.../,
- *držav in njihovih enot* (npr. imena zveznih držav),
- *regij, dežel* (V NEKATERIH DRŽAVAH SO NJIHOVE ENOTE DEŽELE; MORDA BI PREJŠNJO IN TO ALINEJO KAKO ZDRUŽILI) /.../,
- *gora, gorovij, hribovij, gričevij*, (VSE NAŠTETO SO SEVEDA VZPETINE) *vzpetin, planot, dolin, prelazov in* (KER TEŽKO NAŠTEJETE VSE, BI SE BILO MODRO OGNITI ZADNJEMU in, TUDI DRUGOD) *kraških pojavov* /.../,
- *kopenskih in podvodnih reliefnih oblik, plošč, prelomnic, jarkov ipd.* (ipd. JE GOTOVO BOLJŠE KOT in),
- *nebesnih teles, pojavov na bližnjih* (KOLIKŠNA BLIŽINA PA JE POGOJ? NE BI bližnjih RAJE IZPUSTILI?) *planetih, ozvezdij in galaksij*,/.../
- *različnih samostojnih objektov* (ALI NI NPR. AVTOBUSNA POSTAJA TUDI OBJEKT?), *pokopališč, avtobusnih in železniških postajališč*, /.../,
- *prometnic, železnic* (ŽELEZNICA JE VSEKAKOR TUDI PROMETNICA) /.../

Komentar 569 Navajam: *zavarovanih območij oziroma naravnih in kulturnih znamenitosti, tj. narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov,*

Spoštovani, to je zastarela delitev oz. členitev, povzeta iz (starega) Zakona o varstvu naravne in kulturne dediščine. Služba varstva se je že pred 15. leti razdelila na Zavod za varstvo narave (pristojno je Ministrstvo za okolje in prostor) in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (pod pristojnost Ministrstva za kulturo). Oboji imamo vsaj od 2008 svoj zakon. Narava se po novem deli drugače (naravnih spomenikov ni več, ker so to sedaj naravne vrednote ...). Kulturni spomeniki ostajajo in so tista kulturna dediščina, ki je z odlokom razglašena za spomenik. Še vedno je dediščina, a s statusom spomenika.

Prosim, povprašajte na <https://www.arso.gov.si/>

Komentar 570 {49} Predlagam ohranitev upravne pokrajine kot najsplošnejšega izraza, lahko pa se naštejejo še nekateri, vezani na posamezno državo (*dežela, regija, prefektura, oblast* ...). Zelo dobrodošlo bi bilo, če bi pravopis dal usmeritve, kako prevajati večje upravne pokrajine določenih držav (*Avstrija, Nemčija, Italija – dežela, Francija – departma, Združeno kraljestvo (Anglija) – grofije, Hrvaška – županija, Švica – kanton, Rusija – oblast, Japonska – prefektura* ... Španija – *skupnosti?*, Kitajska – *province?*) ter izraze po zgledu *Greater London*. Pri naravnih spomenikih in nadaljnjih primerih že prehajamo k stvarnim lastnim imenom – *Najevska lipa*. Potrebna bi bila še načelna odločitev, kako obravnavati ime naselja, če uradno postane del drugega naselja – ali ohraniti zgodovinski zapis ali uveljaviti pisanje po pravilu (kaj bo z *Rožno Dolino*, če postane del Nove Gorice oz. somestja Goric)?

Komentar 571 V § 49 manjka pri »objektih« kategorija (in ponazoritev) »spomeniki«.

ČLEN 50

{50} Zgradbeno so zemljepisna imena

- a) enodelna, in sicer enobesedna ([Ljubljana](#), [Pohorje](#), [Zelenci](#), [Zemlja](#)) ali večbesedna ([Rimski zid](#) (v Ljubljani), [Saharski Atlas](#), [Severna Amerika](#), [Spodnja Šiška](#), [Šmarje pri Jelšah](#)), tudi predložna ([Na Produ](#), [V Hudih hlevih](#));
- b) dvodelna ali večdelna, in sicer podredna ([Ljubljana Bežigrad](#), [Sava Dolinka](#)) in priredna ([Bosna in Hercegovina](#)), pisana tudi z vezajem ([Ljutomersko-Ormoške gorice](#) 'Ljutomerske in Ormoške gorice');

- c) dvojna, v katerih sta združeni dve samostojni lastnoimenski enoti, med katerima pišemo nestični pomišljaj: *Šmarje – Sap, Hrastje – Mota*.

Komentar 572 Pisanje imen tipa *Šmarje - Sap* s pomišljajem bo zelo prišlo na roko uporabnikom Worda, kar je super, žal pa nekateri drugi programi (npr. tale, ki ga zdaj uporabljam) ne dopuščajo krajših/daljših črtic. Mogoče bi veljalo na take uporabniške zagate opozoriti in IZJEMOMA dopuščati dvojnico (vezaj ALI pomišljaj) v takih primerih?

Komentar 573 *Furlanija - Julijska krajina; (občina) Devin- Nabrežina*

Komentar 574 Komentar na primer c):

- super, da se je nestični vezaj umaknil in da je predlagan nov zapis. Me pa rahlo bega uporaba nestičnega pomišljaja – sam bi izhajal iz paragrafa 413 v SP 2001 in uporabil stični vezaj ('Šmarje in Sap').

Komentar 575 {50} Dobro bi bilo dodati zgled z malo začetnico pri drugi sestavini (*Rožna dolina, Šmarna gora, Vzhodni Frizijski otoki*). Pisava *Ljutomersko-Ormoške gorice* je nenavadna, saj samostojnost enot navadno izražamo opisno z veznikom in (*Ljutomerske in Ormoške gorice*), celovitost pa s pisavo z malo (*Nemško-poljsko nižavje, Švabsko-bavarska planota*), res pa je taka raba izpričana: *Krajinska parka Ljutomerski ribniki in Jeruzalemske gorice ter Jeruzalemsko-Ormoške gorice* (<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki>). Vendar pa ne *Atlas Slovenije* ne *Geopedia* ne najdeta imen *Jeruzalemske gorice, Ljutomerske gorice, Ormoške gorice*. Če torej ne obstajajo te enote, lahko govorimo le o opisnem poimenovanju *Ljutomersko-ormoške gorice. Jeruzalemsko-ormoški vinorodni okoliš* se pojavlja tudi v obliki *vinorodni okoliš Jeruzalem - Ormož* (podjetje *Jeruzalem Ormož*). Podoben primer je *Banjško-Trnovska planota* (<https://www.planota.si/index.php/sl/>), čeprav po *Geopedii* ne obstaja ne *Banjška* ne *Trnovska planota*, pač pa *Banjšice* in *Trnovski gozd*. Zanimiv je še primer križanja: imamo *obalno-kraška* in *notranjsko-primorsko statistično regijo*, novinarji pa so napisali: *Na Notranjsko-kraškem testiranje na covid 19 izvajajo vsak dan*. Prim. *Kamniško-Savinjske Alpe* (*Kamniške ali Savinjske Alpe*)! Dobro bi bilo dodati tudi

zglede pridevnika iz dvojnih imen (*Ribniki pri Hrastju - Moti so ... ribniki*).⁷ Prim. {59} in {60}.

ČLEN 51

{51} POSEBNOSTI

1. Dvojna imena sklanjamo v obeh sestavinah: *Gorenja Vas – Reteče*, mest. ed. v *Gorenji Vasi – Retečah*; *Šmarje – Sap*, mest. ed. v *Šmarju – Sapu*.
2. S pomišljajem v dvojnih imenih pišemo tudi zemljepisno neenaki sestavini, npr. *Gozd – Martuljek* 'Gozd ob (potoku) Martuljku'; *Pri Cerkvi – Struge* 'Pri Cerkvi v Strugah'.

Komentar 576 Ne vem, ali je v primeru *Gozd - Martuljek* mišljeno nekrajevno ime, krajevno ime je namreč trenutno normirano kot *Gozd Martuljek* in ne vidim razloga, zakaj bi ga spreminjali.

Komentar 577 Ne mrcvarite in otežujte učenja jezika, poslovenite tujke, skrbite za enakopravno uporabo dialektov. Če se je n. pr: *Božič* pisal z veliko začetnico, zakaj spreminjati. Skrbite za učenje slovenščine v šolah na vseh stopnjah in uporabo predvsem v medijih.

Komentar 578 Stara različica je bolj logična - *selo, mesto, trg, vas naselje* ipd. se piše z malo. Če gre za naselbinsko (krajevno) ime, vse sestavine z veliko, razen zgornjih izjem.

Komentar 579 {51} Točki 1 in 2 kažeta na pomensko smiselno ločevanje med vezajem in pomišljajem v dvojnih imenih. Na tem mestu opozarjam na zapis tujih imen *Severno Porenje - Vestfalija* in *Baden-Württemberg*, ki zaradi neenotnosti deluje nepremišljeno, neuskklajeno, nedosledno, kot napaka.

⁷ Po SP 2001 *Šmarje - Sap* bi bilo *hrastjemotarski*, v *Vsa slovenska jezera* Petra Firbasa na str. 132 *Hraščanski-Motarski ribniki*.

ČLEN 52

{52} Z veliko začetnico pišemo vse sestavine krajevnih imen (mest, vasi in zaselkov), razen neprvih predlogov: *Mojstrana, Podnanos; Dolenje Selce, Dolenjske Toplice, Gorenja Vas, Novo Mesto, Opatje Selo, Slovenska Bistrica, Slovenj Gradec, Ruperč Vrh, Sovinja Peč, Spodnje Kraše, Večje Brdo; Ravne na Koroškem, Stari Trg pri Ložu.*

Komentar 580 V § 52: Reforma v tipu *Novo Mesto* ustreza načelu sistemskosti in jaz ji ne nasprotujem, čeprav se mi sploh ne zdi nujna. Ker je predlog po pričakovanjih takoj postal medijska kost, se je pred končno odločitvijo pametno spomniti, zakaj je bila pobuda na posvetovanju jezikoslovcev in zemljepiscev v sedemdesetih letih 20. stol. opuščena ali odložena. Je družbena pripravljenost na radikalno odpravo petih izjem (samostalnikov za tipične **vrste** naselij) pri naselbinskih imenih danes bistveno večja? Če bo spremenjeno pravilo o naselbinskih imenih vendarle sprejeto, bo treba smiselno premakniti skupino primerov (*Gorenja vas, Novo mesto, Opatje Selo...*) na konec naštevanja.

Komentar 581 {52} Opozoril bi še na veznik in ter dodal zgled *Sveta Filip in Jakov*. Prav tako je smiselno tu opozoriti na prevedena imena ali pa preusmeriti k poglavju o prevzemanju (SP 2001, § 71). Ali je *Biograd na morju* (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/1621/ali-slovenimo-ime-krajev-biograd-na-moru-in-filip-i-jakov>) izjema? Podoben primer *Sveti Petar u Šumi* v Istri.

Komentar 582 a) Podpiramo pisanje besed *selo* in *selce* z veliko začetnico, saj sta besedi arhaični in ju ne razumemo več kot občno (splošno) poimenovanje tipa naselja. Prav tako podpiramo pisanje besede *trg* z veliko začetnico, saj s tem omogočimo razlikovanje med poimenovanjem kraja in delom kraja (*Stari Trg ob Kolpi, Stari trg v Ljubljani*).

b) Predlagamo ohranitev izjeme za pisanje besed *vas* in *mesto* kot neprvega dela v krajevnih (naselbinskih) imenih (*Novo mesto, Gorenja vas*).

Utemeljitev:

Besedi *mesto* in *vas* sta živi. Res je *Novo mesto* edino mestno naselje s izrazom *mesto* v prvem delu, naselij z imenom *vas* v prvem delu pa je v Sloveniji zelo veliko. Ni pričakovati, da bi bili v naslednjih desetletjih zastareli.

Upoštevamo načelo, da morajo pisci poznati kraje v svoji okolici, zato pričakujemo, da bodo ta imena pisali tudi v prihodnje pravopisno pravilno, čeprav predstavljajo v pravopisu izjemo. Pisci iz drugih krajev se bodo to naučili, kot so se doslej.

Če bi prišlo do spremembe, bi nastali veliki stroški za državo, občine, šole, starše (učbeniški skladi – vsaj učbeniki za geografijo in slovenščino, zemljevidi), predvsem pa do velike zmede pri tistih piscih, ki so pravilo usvojili in posvojili.

Ni potrebe po prevzemanju načel zapisovanja lastnih imen od tujih jezikov. Tujci, ki se učijo slovenščine in ki se priselijo npr. v *Novo mesto* ali *Gorenjo vas*, hitro usvojijo tudi zapis kraja, v katerega so se priselili.

V osnovni šoli sistematično spoznavajo zemljepisna imena v svojem okolju in njihovo zapisovanje že od drugega razreda (z usvajanjem malih in velikih tiskanih črk).

Imamo tudi pomislek, da preobilje velikih začetnic zamegli občutek za razlikovanje med lastnimi in občnimi imeni.

Komentar 583 Pozdrav, ne vidim smisla v odpravi sedanjih izjem, saj se jih dosledno držmo in zato z njimi ni težav. Težave pa se pojavljajo pri nekrajevnih imenih, saj moram vedeti, da je *Kokrska Kočna*, ampak *Makekova kočna*, da so *Goriška Brda* lahko skrajšana v *Brda*, za *Kamniško bistrico* pa ne vem, ali je lahko *Bistrica*.

Komentar 584 Pripadniki celih generacij smo bili v izobraževalnem procesu naučeni železnega pravila (*mesto, vas, selo, trg in naselje*), ki smo ga ponotranjili kot edino izjemo, ki si jo je v skupini naselbinskih imen potrebno zapomniti. Glede na to, da je to v tej skupini res edina izjema, ki jo vsi poznamo, ne vidim razloga za njeno odpravo. Obstajajo namreč skupine, v katerih je izjem mnogo več in jezikovnim uporabnikom zares povzročajo težave (v nasprotju z dotično izjemo). Menim, da je pri normiranju potrebno upoštevati tradicijo in mnenje jezikovnih uporabnikov. Sama denimo te spremembe žal ne morem sprejeti, ker pa ne vem kakšno je večinsko mnenje, si mislim, da bi bilo pred dokončno odločitvijo o spremembi to dobro preveriti z anketami med različnimi jezikovnimi uporabniki. Ker je ravno ta predlog dvignil največ prahu, bi se na ta način lahko zavarovali in utemeljili eno ali drugo odločitev. Poleg tega se mi zdi pomembno mnenje ljudi, ki v teh krajih živijo.

Komentar 585 To je eno najboljše utrjenih pravil za zapisovanje velike/male začetnice pri zemljepisnih lastnih imenih. *Trg, vas, mesto, selo* se pišejo z malo začetnico.

Ali je toliko "usidrano" pravilo res smiselno spreminjati? Koliko bo s tem povezanih stroškov za davkopllačevalce – ob menjavah krajevnih tabel, osebnih in drugih dokumentih, učbenikih, strokovni literaturi ... Spremembe nikakor ne podpiram.

Komentar 586 Menim, da je trenutna raba velike začetnice popolnoma ustrezna, z menoj pa se strinjajo tudi moji dijaki, ki se jim pravilo, kdaj se za neprvo sestavino uporablja mala in kdaj veliko začetnica, zdi ustrezno. Napake pa se pojavljajo predvsem zaradi nedoslednosti, površnosti oz. neznanja.

Komentar 587 S predlogom, da se vse sestavine zemljepisnih naselbinskih imen pišejo z veliko začetnico, se ne strinjam. Kot uporabnica in kot učiteljica si ne želim popravkov trenutnih pravil. *Mesto, vas, trg, selo* naj ostanejo (poleg predlogov) sestavine, ki se pišejo z malo začetnico. Nov predlog bo med uporabnike prinesel le več zmede in nejevolje. Ne vidim pametnega argumenta, da se ta del pravil spremeni. Enako menijo učenci, ki jih učim, in kolegi geografi.

Komentar 588 Zdi se mi nesmiselno, veliko lažje in bolj logično se je naučiti pravila, ki so trenutno v veljavi.

Komentar 589 Sicer je pisanje besed, kot so *mesto, vas, trg* ipd. z veliko začetnico povsem smiselno, a glede na to, da smo se vrste generacij učili te besede pisati z malo začetnico, s tem so nas gnjavili celih 13 let, je ta sprememba povsem neutemeljena in nesmiselna. Mnogo ljudi bo moralo menjati osebne dokumente, potrebno bo zamenjati vse table, kar je tudi velik finančni zalogaj. S tem ne boste ustvarili nič drugega kot zmede in res ne vidim tehtnega razloga, zakaj bi to spreminjali, če so pravila utečena in vsem jasna. Temu predlogu ostro nasprotujem.

Komentar 590 Boljša je stara različica, ki je precej bolj logična (krajevna imena pišemo z veliko, razen, če je neprva sestavina *selo, mesto, trg, vas* ali *naselje* - v tem primeru pišemo z malo).

Komentar 591 S predlogom vpeljave velike začetnice za vse sestavine krajevnega imena, tudi za neprvo besedo (npr. *Gorenja Vas, Novo Mesto*), se nikakor ne strinjam. Sedanji zapis je vpeljan, lep, je (morda) posebnost, ki pa kaže na lepoto našega jezika.

Če pa bi že morali vpeljati nov predlagan zapis zaradi poenostavitve, bi ga predlagal kvečjemu za manj znane besede, kot so *Stari trg pri LOŽU*,..., nikakor pa ne za splošne besede kot so "mesto", "vas", "selo" in podobno.

Komentar 592 Razumem, da je zaradi poenostavitve prišlo do spremembe pravopisa (Čeprav sem mnenja, da je obstoječe pravilo povsem razumljivo; morda v šolskem sistemu nepravilno razloženo. Ampak to je že drug problem ...).

Zakaj pa v duhu poenostavitve potemtakem pri zapisovanju neprvih sestavin v krajevnih imenih ne pride do generalnega zapisovanja z malo začetnico (npr. *Dolenje selce*, *Slovenska bistrica*, *Spodnje kraše* idr.)?

Komentar 593 Pravilo pisanja krajevnih imen naj ostane, kot do sedaj. Ne spreminjati pisanja krajevnih imen, primer *Novo mesto* (*Mesto* - z veliko začetnico). Smo proti takšnemu spreminjanju pravopisa.

Komentar 594 Prosim, ne spreminjajte pisanja krajevnih imen. Predlagana sprememba, primer *Novo Mesto* in ostali predlogi, niso v redu. Naj ostanejo sedanja pravila.

Komentar 595 Pisanje krajevnih imen naj ostane, kot smo se naučili do sedaj. Posebnosti naj ostanejo. Nismo za spremembo pisanja imen z veliko začetnico.

Komentar 596 Vem, da je cilj poenostavitve in da nikomur ni cilj postavljati kompleksna pravopisna pravila, a tule menim, da nam je prišlo že kar v zavest, kaj se piše z malo in kaj ne (v šoli se zgodaj naučimo: *vas*, *trg*, *mesto*, *selo* in izpeljanke iz tega se pišejo z malo začetnico in tudi razumevanje, zakaj pišemo npr. *Črna gora* in ne *Črna Gora* ne dela velikih težav (kot se o tem govori v medijih), vsaj jaz jih nisem imel priložnost zaznati). Tule bi šlo, kar se mene tiče, v neko nasilno poenostavitev, ki ne pije vode.

Komentar 597 Prosim, da ne posegate v zapis *Novo mesto*.

Komentar 598 Bravo, končno konec najbolj arbitrarnega in nepotrebne pravila v celotnem pravopisu.

Komentar 599 To je eno od redkih pravil v slovenščini, ki ga pozna tako rekoč vsak. Glede na ves napor in denar, ki bi ga povzročila taka sprememba, je tak poseg popolnoma nesmiseln.

Komentar 600 *Mesto, vas, selo, trg* ipd. naj se še naprej pišejo z malo začetnico.

Komentar 601 Zdi se mi nepotrebno (celo nekoliko neumno), da bi se *mesto, vas, selo, trg* pisali z veliko začetnico in ne z malo, kot do sedaj

Komentar 602 Ne strinjam se s predlogom, da se spreminja velike začetnice krajev, saj to potegne za sabo stroške za prebivalce (menjava dokumentov) in državo (menjava tabel, zemljevidov...).

Komentar 603 Kot učiteljica slovenskega jezika sem proti uvedbi tega pravila, saj povzroča zmedo in ne olajša pravopisnih pravil. Generacije otrok so se naučile, katere so izjeme pri zapisovanju naselbinskih (krajevnih) imen in po mojih izkušnjah je to ena od stvari, ki jo večina odnese od pouka slovenščine in zna uporabljati kasneje v življenju. Moj drugi argument proti sprejetju predlaganega pravila pa je tudi čisto finančni vidik - torej menjava dokumentov in krajevnih tabel. Skratka, zdi se mi povsem nepotreben poseg v pravila, ki bo kvečjemu povzročil zmedo, ne pa olajšal pravil.

Komentar 604 Spreminjanje trenutno veljavnih pravil glede rabe velika in male začetnice je vse prej kot potreben. Zdi se mi zgrešeno, da ta pravila spreminjamo na 20 do 25 let in tako ustvarjamo zmedo. Gre za preprosto osnovnošolsko pravilo, da v naselbinskih zemljepisnih imenih vse sestavine razen predlogov ter besed *vas, selo, trg, mesto, naselje, selce* ipd. pišemo z veliko začetnico, v nenaselbinskih pa z malo. Gre za odvečen poseg v jezik, ki tudi precej stane. Če prav razumem, je tudi anketa pokazala, da se večina anketiranih s spremembo tega pravila ne strinja, kaj je torej namen spreminjanja? Komu oz. čemu služi? Kar zadeva neenotno zapisovanje na tablah ipd. - prav zato imamo lektorje. Da preden natisnemo tako pomembne stvari, nekdo preveri jezikovno ustreznost. Pa srečno!

Komentar 605 Ne vidim potrebe po odpravi pravila, da se *mesto, trg, vas, naselje* in pomanjševalnice piše z malo.

Komentar 606 Zakaj se pri večbesednih naselbinskih imenih ne držite istega pravila, kot velja za večbesedna nenaselbinska imena? Tako bi dejansko poenostavili in poenotili pravilo.

Komentar 607 Predlagam, da se raje piše druga beseda z malo začetnico, ker je bolj logično kot obratno. To bi pomenilo tudi manjšo spremembo za osebe, ki znajo že

sedaj uporabljati veliko začetnico. (Kdor ne zna, se niti po predlaganem novem sistemu ne bo znašel.)

Komentar 608 Ne strinjam se s spremembo.

Komentar 609 Predlagam, da se ohrani dosedanje pravopisno pravilo, da se besede *mesto, vas, trg* in *selo* pišejo z malo začetnico, saj se mi argumenti za spremembo ne zdijo upravičeni in menim, da bo zaradi spremembe v prihodnje več napak pri zapisovanju. Prav tako bo treba spremeniti mnogo dokumentov, javnih napisov ipd.

Vmesna pot pa bi bil kompromis, ki velja tudi pri zapisu zaimkov *s - koli* - da sta torej pravilni obe varianti - *mesto, vas* in *selo* z veliko ali malo začetnico.

Komentar 610 Menim, da bi bilo glede na to, da bi sprememba do sedaj veljavnega pravila (pisanje neprve sestavine krajevnega imena z malo začetnico, če gre za besede *mesto, naselje, selo, vas*) potegnila za seboj finančne bremenitve za fizične posameznike, vseeno boljše, da staro pravilo še naprej obvelja.

Komentar 611 Pozdravljeni. Tovrstno pisanje deluje nemško oz. angleško, vsekakor pa ne slovensko. Prav nobene potrebe ni, da se drugo besedo piše z veliko. Predlagam, da se druga beseda povsod piše z malo ali pa vsaj, da sta na voljo dve opciji. Pa po nekaj letih vidimo kaj se je prijelo oz. kaj je ljudem zares všeč.

Komentar 612 Končno poenostavitev! (Zelo je bilo zoprno, ko si na primer moral napisati *Staro selo* - ampak ker je bilo to 'selo' na Hrvaškem, si se odločal med 'citatnim' zapisom 'Staro Selo' (in si tvegal, da boš proglašen za slabo pismenega) in slovenskim zapisom 'Staro selo' (pa si postal naenkrat nepoznavalec hrvaških naselij).

Komentar 613 Popolnoma neprimerno in slovnično nesprejemljivo!

Komentar 614 Sem za to, da ostane kot doslej.

Komentar 615 Neumnost vrh neumnosti!! Naj začetnice ostanejo zapisane kot do sedaj! Vrh gore nesmislov in daleč od poenostavitve!

Komentar 616 Mislim, da je nesmiselno spreminjati začetnico sprejetih izjem *vas, selo* itd. zaradi velikih družbenih posledic; saj gre nenazadnje za družbeni dogovor. Izgovor, da bo tako lažje, ne zdrži resne presoje, tudi zato, ker v nekaterih predlogih še vedno ostajajo izjeme in dvojnice in še vedno bo treba ločevati med krajevnimi in nekrajevnimi imeni.

Komentar 617 Se ne strnjam s predlogom novega pisanja velikih začetnic. *Mesto, vas, selo* itd. naj se piše z malo kot do sedaj.

Komentar 618 *Novo Mesto* naj ostane *Novo mesto*. V preteklosti smo že imeli prvo različico in smo se odločili za spremembo zapisa. *Mesto, vas, selo* je neka logična izjema krajevnih imen. Čemu bi sedaj spreminjali neko splošno sprejeto pravilo, ki ga vsi znamo in razumemo in bo za seboj potegnila veliko birokratskih nevšečnosti?

Komentar 619 Moramo vso edinstvenost našega jezika res uničiti? Pa če bi še dvojino ukinili, ker dela tržave in ni za čas pikanula?!

Komentar 620 Naj ostane *Novo mesto, Novo selo, Nova vas* ...

Komentar 621 S predlogom se ne strinjam. Menim, da pravila niso prezahtevna za povprečnega prebivalca Slovenije oz. ne bi smela biti. Ravno tako menim, da so rak rana Slovencev pomišljaj, vezaj in vejice. Ne zdi se mi smiselno, da se gre v spreminjanje pravil, ker ne znajo vsi pravilno uporabljati veliko in malo začetnico.

Komentar 622 Nesmisel. Izven strokovnih komisij ni zaznati razprave o takšni spremembi.

Gre za umetno spreminjanje jezika preko njegovega pravopisa brez smiselnega razloga (razen poenostavitve, za katero ni nihče vprašal)

Komentar 623 Le zakaj je potrebno pod pretvezo "poenostavljanja" pravopisa spreminjati najbolj znano posebnost slovenskega pravopisa - pisanje neprvih delov krajevnih imen *vas, mesto* ... itd.?

Po mojem mnenju je to nepotrebno, bo povzročilo ogromno zmede, predvsem pa popolnoma nepotrebni stroškov - menjave tabel, osebnih dokumentov in še česa. Prosim, vzdržite se te nesmiselne spremembe in v teh čudaških časih narodu prihranite nekaj nepotrebne jeze in metanja denarja proč.

Komentar 624 Pisanje velikih in malih začetnic se ohrani tako kot je - *selo, mesto, vas* ipd. z MALO začetnico!

Komentar 625 *Mesto, vas* se je vedno pisalo z malo začetnico - *Novo mesto, Dolenja vas*.

Kaj nam boste vi gospodje plačali stroške zamenjave dokumentov. A ne?!

Pri takih spremembah je potrebno misliti malo širše, ne samo na to kako si boste postavili "spomenik". Ste pomislili koliko stroškov in koliko brezveznih poti bo zaradi te vaše "nove slovnice". In to v teh časih! Metanje denarja skozi okno. Aja, saj nii vaš.

V glavnem, totalno bedna sprememba.

Komentar 626 *Novo mesto* se lahko preimenuje samo s pomočjo demokratičnega načina in sicer referendum. Popravilo imena zaradi tehničnega nestrinjanja ne mora posegati v pravice ljudi in prebivalcev, ki živijo in delajo v njem. Po tem takem imamo pravico tudi preimenovati mesto nazaj v *Rudolfswerd*. In take enostranske poteze, ki jih izvajate pomenijo še dodatno povečevanje sovraštva med ljudmi, kjer se bo Ljubljana odločala kako se prestolnica Dolenjske pravilno napiše. Naj vas spomnim, Primož Trubar je za slovenki jezik izbral prav dolenjščino in ne kateri koli drug narečni jezik v Sloveniji. In tu se malo razjezim, noben drug nam dolencem ne bo solil pamet kako se bo *Novo mesto* pravilno pisalo. Tak pristop ni glas ljudstva ampak diktat ljudi, ki se počutijo več vredni, kot pa ljudje, ki živimo za to *mesto* za *Novo mesto* in ne *Novo Mesto*.

Komentar 627 Naj ostane tako, kot je bilo. *Vas, selo, mesto, trg* z malo!

Komentar 628 Ne strinjam se z odpravo pravila, da besede *vas, mesto, trg, selo, ...* v naselbinskih imenih pišemo z malo začetnico. Torej, nasprotujem predlogu, da pišemo z veliko besedo v naselbinskih imenih tudi *vas, mesto, ...*)

Predlagam, da *Novo mesto* ostane *Novo mesto, Dolga vas Dolga vas...*

ČLEN 54

{54} Predložna krajevna imena, tj. imena, ki se začenjajo s predlogom, pišemo v vseh enotah z veliko začetnico: *Na Logu, V Zideh, Za Vodo*.

Predložna imena imajo v nekaterih skladenjskih zvezah različno obliko.

- Če jih uporabljamo z občnim (oz. vrstnim) poimenovanjem pred seboj, se ne spremenijo: *Prihajam iz vasi V Zideh*.
- Če jih uporabljamo samostojno, predložni del postane del sobesedila in kot ime nastopa le nepredložni del: *Prihajam iz Zidov*.
- Le dogovorno (če je taka uradna raba) sta predložni in nepredložni del lahko združena v eno besedo: *Prihajam iz Zavode*.

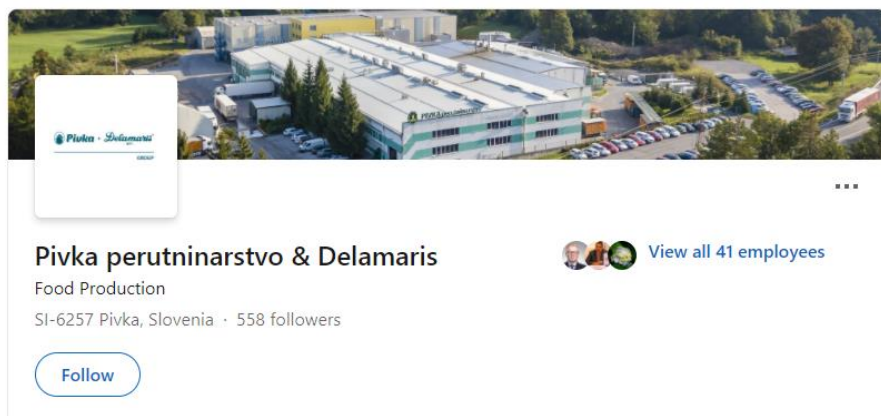
Komentar 629 {54} in {58} Z enotnim pisanjem se izgubi lastnoimenskost druge sestavine nekaterih imen. Je pa takšno pravilo za pišoče preprostejše. Predlog zapisa z malo začetnico sem podal za Pravopisna zrna. Točka c: Po čem presojamo uradno rabo oz. kaj so vir le-te? Pogosto je vzporedno poimenovanje (nekaj primerov navajam tudi spodaj pri opombi k členu {102}), ki pa morda niso sinonimna: *Pivka Delamaris Group in Pivka perutninarstvo & Delamaris* (slika spodaj); *Atlantic Droga Kolinska, Živilska industrija*,⁸ in *Droga Kolinska, d.d., članica Atlantic Grupe*; *Zavod nazaj na konja: Objem* (<https://www.gov.si/teme/centri-za-druzine/>) in *Na konju.si* in *Center za družine Objem* (<https://nakonju.si/>), *Zavod Vozim* in *Vozim, Zavod za inovativno izobraževanje* (<https://www.vozim.si/en/contact>).

Jobs ▾

Pivka perutninarstvo & Delamaris

Worldwide

Komentar 630 Predlagam pojasnilo za *Bežigrad*. od kod?

Komentar 631 a) Če jih uporabljamo z občnim (oz. vrstnim) poimenovanjem pred seboj, se ne spremenijo: *Prihajam iz vasi V Zideh*.

b) Če jih uporabljamo samostojno, predložni del postane del sobesedila in kot ime nastopa le nepredložni del: *Prihajam iz Zidov*.

⁸ Pojavlja se dostavek d.o.o. (<https://www.bizi.si/ATLANTIC-DROGA-KOLINSKA-D-O-O/>) in d.d. (<http://www.sloexport.si/company-card?ms=2114011>).

Kako to pravilo prenesemo na druge primere – npr. na poimenovanje *Za Vodo*?

a) *Prihajam iz vasi Za Vodo*.

b) *Prihajam iz Vode*?

Komentar 632 "Le dogovorno (če je taka uradna raba) sta predložni in nepredložni del lahko združena v eno besedo: *Prihajam iz Zavode*."

Kdo določa, kakšna je uradna raba in kaj pomeni dogovorno - kdo se dogovori, da bo taka raba - lektor in naročnik, prebivalci? Od pravopisa se pričakuje, da natančno opredli pravila - preglejte kraje v Sloveniji in navedite tiste, pri katerih gre za izjeme.

Komentar 633 Mogoče bi lahko dodali še kočljiv primer "Na Žlebeh" (it. *Sella Nevea*), kjer je problem tudi sklanjanje.

Komentar 634 "c) Le dogovorno (če je taka uradna raba) sta predložni in nepredložni del lahko združena v eno besedo: *Prihajam iz Zavode*."

Nas bo spletni pravopis usmerjal na seznam tovrstnih 'dogovornih' izjem?

Komentar 635 če bi se tu pojavil še kak drugi predlog, se ta ne bi pisal z veliko, se pravi:

V imenih, ki se začenjajo s predlogom, tj. predložnih imenih, pišemo prvi predlog z veliko začetnico: ...

ČLEN 55

{55} Z veliko začetnico pišemo prvo ali edino sestavino nekrajevnih imen (*Avstralija, Drava, Gostosevci*), začetnica drugih sestavin se ravna po tem, ali je ta sestavina

- a) občno poimenovanje in jo pišemo z malo začetnico: *Bližnji vzhod, Cerkniško jezero, Slonokoščena obala*;
- b) lastno ime in jo pišemo z veliko začetnico: *Dolnja Lužica, Julijske Alpe, Južna Amerika, Ljubljana Črnuče, Visoke Tatre*.

Komentar 636 {55} Z veliko začetnico pišemo prvo ali edino sestavino nekrajevnih imen (*Avstralija, Drava, Gostosevci*), začetnica drugih sestavin se ravna po tem, ali je

ta sestavina /.../ b) lastno ime in jo pišemo z veliko začetnico: Dolnja Lužica, Julijske Alpe, Južna Amerika, Ljubljana Črnuče, Visoke Tatre.

KAJ BO PO NOVEM S *POLHOGRAJSKIMI DOLOMITI*? RABA NIHA. PO STAREM *dolomiti*.

Komentar 637 Mar ne bi bilo bolj preprosto, če bi z velikimi začetnicami pisali tudi imena držav? *Črna Gora, Slonokoščena Obala*.

Komentar 638 Država *Črna gora*?

Komentar 639 Vedno je bila zmeda ali so določeni kraji naselje ali ne. ali je *Trška gora* naselje ali ne? Večna dilema. Predlagam, da to razrešite.... Najbolj enostavno bi bilo, da se druga beseda piše z malo povesod. Ker verjetno ne boste za, predlagam tako kot pri pisanju krajevnih imen, da imamo nekaj let na voljo obe opciji, pa bomo videli kaj se bo prijelo.

ČLEN 56

{56} Večbesedna zemljepisna imena z začetnim občnim poimenovanjem in prilastkom v roditelju (Dežela Franca Jožefa, Letališče Edvarda Rusjana, Reka svetega Lovrenca, Rt dobrega upanja) ločimo od opisnih poimenovanj, pri katerih začetnemu (razlikovalnemu) občnemu poimenovanju sledi določilo v imenovalniku, ki izraža pomen 'z imenom': *dežela Furlanija – Julijska krajina, grad Brežice, hrib Sveti Peter nad Begunjami, otok Krk, planina Zajamniki, planina Zgornja Dolga njiva, predor Sveti Rok, prelaz Sveti Bernard, rt Horn, slap Savica.*

Komentar 640 {56} *Večbesedna zemljepisna imena z začetnim občnim poimenovanjem in prilastkom v roditelju (/.../ Letališče Edvarda Rusjana /.../)*

JE TO RES ZEMLJEPISNO IME?

ločimo od opisnih poimenovanj, pri katerih začetnemu (razlikovalnemu) občnemu poimenovanju sledi določilo v imenovalniku, ki izraža pomen 'z imenom': /.../ planina Zajamniki, planina Zgornja Dolga njiva /.../.

BOSTE (DO)KONČNO REŠILI PRIMER *Planina pri Jezeru*?

Komentar 641 A ne bi bila tudi *Reka Svetega Lovrenca*?

Komentar 642 {56} Pojasniti je treba dvoje: ali je dopusten zapis *osnovna šola Prežihovega Voranca, vrtec Tončke Čečeve* in ali je mogoč zapis *Krajinski park Lahinja, Kolonija Prvi maj*.⁹ Če ne, naj se opozori, da se razlikovalna občna sestavina piše z veliko začetnico, kadar se pojavi na začetku povedi (zlasti v povedih brez končnega ločila, torej na napisih na zemljevidih, tablah, v iztočnicah ...).¹⁰ Člen se dopolnjuje s {60}, v katerem se omenja uradno ime (*grad Brežice, Brežiški grad, brežiški grad*).

ČLEN 57

{57} POSEBNOSTI

1. V vlogi razlikovalnega določila pred imenom so tudi pridevniki, npr. *slovenska Istra, severna Primorska, avstrijska Koroška*, ki so del imena le, če gre za uradna poimenovanja geografskih enot: *Beneška Slovenija*.

2. V opisnih poimenovanjih sakralnih zgradb, ki so sestavljena iz občne besede (*bazilika, cerkev, kapela katedrala, stolnica*) in prilastka v rodilniku, z veliko začetnico pišemo le lastno ime osebe, ki ji je zgradba posvečena: *bazilika svetega Petra, stolnica sv. Nikolaja*. Kadar občno poimenovanje zgradbe izpustimo, prvo sestavino imena pišemo z veliko začetnico: *maša pri Svetem Petru v Rimu, pri Sv. Nikolaju*.

Komentar 643 Kaj ne bi bilo smiselno brez izjem: če ima ime rodilniško določilo, naj se prva beseda imena piše z veliko, ne glede na to, ali gre za šolo ali cerkev.

Komentar 644 Pravila o zapisovanju imen zgradb bi sama iskala med stvarnimi lastnimi imeni.

⁹ Sem sodi tudi zgled z uvrščevalno besedo *vila* (občnoimenska ali lastnoimenska?), saj raba ni povsem enotna: *vila/Vila Oblak*

(<https://marijanzlobec.wordpress.com/2021/03/18/france-tomazic-prvi-diplomant-plecnikove-sole-v-ljubljani/>, <http://giskd2s.situla.org/rkd/opis.asp?esd=1588>) : *Vila Bled* (<https://www.brdo.si/sl/vila-bled/vila-bled-0>), *Vila Zlatica* (glasilo Ljubljana, maj 2021).

¹⁰ Ta podatek piščočemu sicer ne pomaga mnogo, kadar izhaja iz zapisa imena v takšni povedi, prim. imena ustanov na <https://www.gov.si teme/centri-za-druzine/>.

Komentar 645 To določilo se mi zdi odveč: "Kadar občno poimenovanje zgradbe izpustimo, prvo sestavino imena pišemo z veliko začetnico: maša pri Svetem Petru v Rimu, pri Sv. Nikolaju." Če bom videl zapis o maši pri Svetem Vidu, bom pomislil na naselje Sveti Vid (v občini Radlje ob Dravi), ne na cerkev sv. Vida (ki je na primer v 'moji' občini Videm).

Komentar 646 {57} Dodal bi še zgled *dvojezična Koroška ter matični Kras* (nekateri pišejo *Matični kras*) – *Podgorski Kras – Divaški kras* (imena *Geopedia* ne najde, pač pa obstaja knjiga *Speleogeneza Divaškega krasa* (<https://izrk.zrc-sazu.si/sl/publikacije/speleogeneza-divaskega-krasa#v>)). Jasno napotilo glede zapisa cerkva (to je zame večna dilema, velika začetnica pri občni besedi kaže na to, komu je cerkev posvečena, na duhovno in ne dejansko lastništvo), čeprav nasprotuje {56}. V rabi res prevladuje mala začetnica. Pogoste so tudi neposredne zveze z uvrščevalnimi pridevniki župnijska, podružnična, stolna ... Po logiki bi sicer morali pisati *podružnična cerkev Cerkev sv. Kancijana na Vrzdencu* – katera cerkev se eliptira?

ČLEN 58

{58} V predloženih nekrajevskih imenih pišemo prvi predlog in prvo popredložno sestavino z veliko začetnico: *Pod Goro*, *Pod Hrasti* (ulica), *Pri Starem hlevu*, *Za Šijo* (v Bovcu), *Za Trnjem*.

Imena, pri katerih je predlog zgolj del imena, ne pa prva sestavina, niso predložna, npr. *Ledenik pod Skuto*.

Komentar 647 V § 58 je sprememba pri predloženih **nenaselbinskih** imenih tipa *Pod Hrasti*, *Za Trnjem* neupravičena (zakaj odmik od SP 2001, § 73, 74: imena ulic ipd. – *Pod hrasti*, *Za vodo*, *Pod zidom*). Nikjer ni pojma »ledinska imena«.

Komentar 648 Tega pravila ne razumem dobro. Če je druga beseda že sama lastno ime, je seveda pisana z veliko začetnico. Vendar ne vem, zakaj bi bila občna sestavina tudi. To se mi zdi pri nekrajevskih imenih nepotrebna izjema. Predvidevam, da *Hrasti* niso lastno ime. Če pa so, je pravilo nejasno napisano.

Komentar 649 *Na Logu* proti *Pod Goro* - s takim pravilom se izgubi razlika med krajevnim in nekrajevnim imenom.

Komentar 650 *Pri Starem hlevu* - smiselno bi bilo dopisati, kaj to sploh je (tako kot npr. pri *Pod Hrasti* (ulica)), saj niti na spletu ne najdem, kaj ta zveza označuje.

Komentar 651 Spoštovani,
predlogi novega pravopisa se mi zdijo zelo smiselni, tako glede velikih in malih začetnic kot glede vezajev in pomišljajev. Čudovito poenostavijo pisanje. A kot stanovalki hiše na naslovu *Pod topoli* se mi zdi čudno ta naslov po novem pisati *Pod Topoli*. Ulice v našem naselju so poimenovane po drevesih, ta pa vendarle pišemo z malo začetnico (podobno kot *zaliv, morje*).

Hvala in lep pozdrav

Komentar 652 Kilometer od moje rojstne hiše cesta pelje v oster ovinek pod manjšim bregom (morda je vzpetina 20 metrov nad cesto in okoliškim ozemljem) in temu delu se pri nas reče 'pod goro'. Niti najmanj se mi ne zdi logično, da bi to nekrajevno ime zapisal: *Pod Goro*.

Komentar 653 {58} Pri nekrajevnih imenih so predložna imena posebej likovno poudarjena, pri krajevnih pa ne.

ČLEN 59

{59} V večbesednih nekrajevnih imenih neprvo sestavino pišemo z veliko začetnico le,

- a) če ta nastopa tudi kot samostojno lastno ime: *Ekvatorialna Gvineja*, *Frankovska Jura*, *Julijske Alpe*, *Južna Amerika*, *Mala Bahamska plitvina* (ena od Bahamskih plitvin), *Nizke Tatre*, *Severna Irska*, *Španska Sahara*, *Zgornje Kriško jezero* (del Kriških jezer);
- b) v priredni zvezi dveh enakovrednih lastnih imen: *Kamniško-Savinjske Alpe* 'Kamniške Alpe in Savinjske Alpe'; *Radgonsko-Kapelske gorice* 'Radgonske gorice in Kapelske gorice';
- c) v podredni zvezi dveh lastnih imen: *Ljubljana Bežigrad*, *Celje Center*.

Komentar 654 Se strinjam.

Komentar 655 Zakaj bi *Center* pisali z veliko?

Komentar 656 {59} Namesto *del Kriških jezer* raje *eno izmed Kriških jezer*. Pravilo o razlikovanju med imeni, ki povežejo že obstoječe enote (*Vitanjsko-Konjiške Karavanke*), in imeni, ki povežejo še neobstoječe enote (*Volško-baltska pot*) je zapleteno. Razvezava *Kamniško-Savinjske Alpe* je *Kamniške ali Savinjske Alpe*, torej *Alpe*, ki jih imenujemo *Kamniške* ali pa *Savinjske*. Prim. {50}.

ČLEN 60

{60} POSEBNOSTI

1. V priredni zvezi sta najpogosteje povezani dve že obstoječi imeni, ki ohranita zapis z veliko začetnico (*Krško-Brežiško polje*, *Šarsko-Pindsko gorstvo*, *Vitanjsko-Konjiške Karavanke*). Če novo ime nastane šele s povezavo, je z veliko začetnico pisana le prva sestavina: *Donavsko-črnomorski prekop* ‘prekop med Donavo in Črnim morjem’; *Volško-baltska plovna pot* ‘plovna pot med Volgo in Baltikom’.

2. Od podredne zveze dveh imen razlikujemo položaj, ko ob imenu (zlasti na prometnih tablah) nastopa občno poimenovanje (*Ljubljana center*, *Maribor vzhod*), ki označuje le mestno središče ali del mesta.

Uradna oblika imena (npr. *Žička kartuzija*, *Tivoli*) ima pogosto tudi opisne ali neuradne različice, ki so pisane z malo začetnico, morebitna lastna imena v njih pa z veliko začetnico: *kartuzija Žiče*, *tivolski park*.

Komentar 657 Tale izjema v prvem odstavku je popolnoma nepotrebna. Zakaj razlikovati med *Krško-Brežiškim poljem* in *Donavsko-črnomorskim prekopom*? To, da je eno ustvarila narava, drugo pa človek je popolnoma nepomembno, oboje smo poimenovali ljudje. Zaradi takšnih bedastih razlikovanj je slovenščina popolnoma po nepotrebem zakomplicirana.

Komentar 658 {60} Ne najdem prepričljive razlike med zgledi v točki 1. Pogrešam razlago, kje se prepričati o uradni obiki imena (atlas, zakon, uredba, spletna stran ustanove ...).

ČLEN 61

{61} V večbesednih nekrajevskih imenih z malo začetnico pišemo občna poimenovanja, ki so

- a) geografski, planinski, urbanistični in geološki izrazi (npr. *cesta, brda, dolina, gora, jama, koliševka, komet, log, morje, most, naselje, ocean, prekop, puščava, smer, soline, trg, vrata, vzhod; ledena polica, narodni park, severna stena, vinska pot, ožina*): Rimska cesta, Goriška brda, Vipavska dolina, Šmarna gora, Škocjanske jame, Unška koliševka, Halleyjev komet, Spodnji log, Sredozemsko morje, Zmajski most, Dečkovo naselje, Tihi ocean, Panamski prekop, Nubijska puščava, Slovenska smer (plezalna smer), Sečoveljske soline, Kongresni trg, Otrantska vrata, Postonjska vrata, Daljni vzhod; Ameryjeva ledena polica, Triglavski narodni park, Triglavska severna stena, Rogaška vinska pot, Panamska zemeljska ožina;
- b) upravno-politični izrazi (*država, federacija, kraljevina, republika*): **Združene države Amerike**, Ruska federacija, **Hašemitska kraljevina Jordanija** (uradno polno ime), **Dominikanska republika**;
- c) splošni izrazi (npr. *baba, dvor, gaj, grad, kostanj, križ, lovec, medved, pisker, poldne, prst, razstavišče, sončava, tok, trikotnik, trta, vihar, voz, zatok; stara pravda*): **Divje babe**, Bavarski dvor, Mozirski gaj, Predjamski grad, Gašperjev kostanj (v Radečah), Dovški križ, Kamniti lovec, Mali medved, Stari pisker, Trupejevo poldne, Črna prst, Gospodarsko razstavišče, Viška sončava, Zalivski tok, Severni tok (plinovod), Bermudski trikotnik, Stara trta (v Mariboru), Morje viharjev (na Luni), **Veliki voz**, Škocjanski zatok; Ulica stare pravde;
- č) predlogi in vezniki: *Cesta v Mestni log, Jama v kamnolomu (jama)*; **Bosna in Hercegovina, Sveti Krištof in Nevis**.

Komentar 659 Se vam ni zapisala napaka: *Postonjska vrata*?

Komentar 660 Mala začetnica

{61} /.../ *O geografskih planinskih, urbanističnih in geoloških izrazih, ki se pojavljajo v zemljepisnih imenih in so pisani z malo začetnico, gl. prilogo »Neprve sestavine zemljepisnih imen«.*

KO SEM TO (in so pisani z malo začetnico) PREBRALA, SE NISEM STRINJALA, SAJ SE ZDI, DA NI »IZJEM«, V RESNICI PA SO: (*Veliki in Mali*) *Oltar, (Jezerska in Kokrska) Kočna*. POJASNILA V PRILOGI SO NEKOLIKO »PREPOZNA«. ALI NE BI RAJE ŽE TU NAPISALI KAKO DRUGAČE, NPR. *O začetnici pri geografskih planinskih, urbanističnih in geoloških izrazih, ki se pojavljajo v zemljepisnih imenih, gl. prilogo /.../?*

Komentar 661 Predlagam še primer za *Evropsko unijo*, dijaki pišejo *Evropska Unija*, ker poznajo *EU*.

Komentar 662 Namesto *Postonjska vrata* mogoče rajši *Postojnska vrata*?

Komentar 663 {61} Iz zgleda *Panamska zemeljska ožina* je sklepati, da ožina označuje tako morski kot kopenski pas, sicer bi zadoščalo poimenovanje *Panamska ožina* (prim. *Tajvanski preliv* ali *Tajvanska ožina*).

Komentar 664 V § 61, 62 in nadaljevanju je večkrat tvegano presoditi, ali je neprva sestavina nenaselbinskega imena občno poimenovanje (zemljepisni, planinski, urbanistični, geološki idr. izrazi) ali že sama lastno ime. Besed, kot so *kočna*, *kuk*, *vintgar*, *špik* ipd., številni Slovenci ne poznajo v občnoimenski rabi, rešitev s seznamom 212 besed za neprve sestavine v 837 nenaselbinskih primerih (§ 141) pa je nepraktična in ne more pretehtati vrednosti jasnega pravila.

ČLEN 62

{62} POSEBNOSTI

1. Pri poimenovanju vzpetin in gora so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja (*Grmada*, *Kladivo*, *Oltar*, *Rog*, *Rokav*), nekatera so prekrivna tudi z geografskimi izrazi (*Kočna*, *Kuk*, *Stog*, *Špik*). Veliko začetnico so ohranila tudi potem, ko je ime dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: *Polhograjska Grmada*; *Malo Kladivo*, *Veliko Kladivo*; *Mali Oltar*, *Veliki Oltar*; *Spodnji Rokav*, *Srednji Rokav*; *Jezerska Kočna*, *Kokrska Kočna*; *Livški Kuk*; *Jezerski Stog*; *Poliški Špik*. Ime se ohranja tudi v imenu planote *Kočevski Rog*.

2. Pri nekaterih imenih gorovij prihaja do navideznega prekrivanja vrstnega poimenovanja in lastnoimenske sestavine, npr. *dolomiti* (kamnina) v *Polhograjski dolomiti* (strokovno *Polhograjsko hribovje*) nasproti *Dolomiti* (pogorje). Ime *Dolomiti* je uporabljeno tudi za Dolomitom podoben del Karnijskih Alp v Furlaniji (*Furlanski Dolomiti*) in del Alp na Tirolskem (*Lienški Dolomiti*).

Nekatera nekrajevna imena se prekrivajo s krajevnimi. Pišemo jih različno, odvisno od tega, v katero skupino se uvrščajo: *Bukov vrh* (vzpetina) – *Bukov Vrh* (naselje); *Črni potok* (voda) – *Črni Potok* (naselje); *Logarska dolina* (dolina) – *Logarska Dolina* (naselje); *Stari trg* (mestni trg v Ljubljani) – *Stari Trg* (naselje).

Imena držav so standardizirana in njihova raba je obvezujoča. Med standardiziranimi imeni držav ločimo uradna kratka imena (Ruska federacija, Saudova Arabija, Slovenija, Švica, Združene države) in uradna polna oziroma dolga imena (Ruska federacija, Kraljevina Saudova Arabija, Republika Slovenija, Švicarska konfederacija, Združene države Amerike). Poznamo tudi neuradna kratka imena (Amerika, Rusija).

Komentar 665 V § 62, 2. točka: Uradno določena imena držav so obvezna v uradni (diplomatski ipd.) rabi, ne pa na splošno, npr. v publicistiki. Zakaj ni ob primeru *Saudova Arabija* vsaj kot dvojnica navedena *Savdska Arabija* (SP 2001)? Zapis *Saudova* je problematičen tudi v pravorečni normi, saj ga beremo trizložno in naglašujemo na *a*, ne na *u*, tako da je stanje podobno kakor v primeru *auto* > *avto* in torej pričakujemo podomačen zapis s črko *v*.

Komentar 666 {62} Pri točki 1 manjka primer *Kamniška bistrica*, če naj se ne bi ohranil zapis z veliko začetnico oz. pojasnilo, zakaj ne. Pri točki 2 se omenja raba imen po podobnosti (prim. različne zveze z Alpami, v šaljivih poimenovanjih *kašelske Alpe* nam. *Kašelski grič*; ni jasno, ali se takšna zveza obravnava kot uradna, če že obstaja tudi kako drugo ime, npr. *Prokletije* ali *ALBANSKE Alpe*?). Pri zapisu *Polhograjski dolomiti* me zmede izraz *navidezen*. Niso pritegnjena nadomestna imena (*ŠTAJERSKI TRIGLAV*), sploh ljudska, ki so očitna še izpred standardizacije (*Gora/Gura* za *Trnovski gozd*, *Vremščico* ...). Kadar se naselje in zemljepisna danost prekrivata, se za zapis odloči pisec, verjetno glede na to, kaj želi poudariti (*S hriba se odpira lepo pogled na Limbarsko GORO*). Dobra je pritegnitev cest, čeprav bi vse linijske/črtne zgradbe, ureditve, napeljave, izkrčitve uvrstil med stvarna imena. Zgled iz utemeljitev *karavanški predor* je smiseln glede na uradno ime *predor/Predor Karavanke*, vendar pa sploh zgled *savski most* kaže, da utegne biti premalo informativen in da je v takih primerih tudi pri neuradnih imenih smiselna velika začetnica. V Sloveniji je veliko mostov čez Savo, nekateri so ljudsko *Savski*, je kateri tudi uradno *Savski*, kakor je *Savski most* v Zagrebu?

https://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_mostov_%C4%8Dez_Savo_v_Sloveniji

Komentar 667 Zaradi velike začetnice pri neprvih delih večbesednih poimenovanj vzpetin in gora bo prihajalo do razumevanja teh poimenovanj kot krajevnih oz. naselbinskih.

Izpostavljamo tudi primer pisanja planote *Kočevski rog* in *Goriška brda*. Tukaj bi bilo možno poenotenje, kar bi prispevalo k poznavanju pravopisa.

Primerjaj: {70} *Nekatera nekrajevna zemljepisna imena pogosto uporabljamo kar skrajšana: Barje (< Ljubljansko barje), Brda (< Goriška brda). Pišemo jih z veliko začetnico (Brda, Barje), če je razumevanje teh imen nedvoumno za širši krog bralcev.*

Komentar 668 {62} Posebnosti

1. 1. *Pri poimenovanju vzpetin in gora /.../*

KAKOR DA GORE NISO VZPETINE!

Komentar 669 Problematično se mi zdi, da se ohranja velika začetnica v občni sestavini, ki je bila nekdanje polno nekrajevno ime. Jezikovni uporabnik, ki ne živi ravno pod npr. *Polhograjsko Grmado* ne more vedeti, da se obe sestavini pišeta z veliko začetnico. Predvidevam, da je takih izjem več, kot ji je navedenih v Pravopisu in nam zato pri tem razreševanju tega problema (ki ga sam kodificira) ne koristi.

Komentar 670 Tako kot je zapisano mi ustreza in se na tak način pisanja tudi najbolj najdem v množici naših "posebnosti". Neizmerno hvaležna sem za vaše delo, snovanje, raziskovanje mojega lepega jezika, slovenščine. Brez nje ne bi mogla znati še štirih drugih, tujih jezikov

Komentar 671 *Ruska federacija* je navedena dvakrat v različnem kontekstu, a med zapisom ni razlike. Napaka?

ČLEN 63

{63} Po pravilih za nekrajevna imena pišemo imena cest, železnic, mostov, naftovodov in plinovodov, pristanišč, prireditvenih prostorov, objektov, mestnih parkov ipd., kot so: *Ilirika, Keltika, Slovenika; Bohinjska železnica, Južna železnica, Transsibiriska železnica; Koroški most, Zmajski most; Južni tok; Gospodarsko razstavišče; Baltski kolodvor; Argentinski park, Magdalenski park.*

Komentar 672 Infrastrukturne objekte bi iskala med stvarnimi imeni.

Komentar 673 Kako naj uporabnik razume nedosledno rabo velike/male začetnice v primerih *Bohinjska železnica* proti *dolenjska avtocesta*, *gorenjska železnica*?

ČLEN 64

{64} POSEBNOSTI

1. Ceste poimenujemo tudi z mednarodno dogovorjenimi simboli (*hitra cesta H1*), z dvema krajnima točkama, med katerima pišemo stični pomišljaj v pomenu 'od – do' (*hitra cesta Razdrto–Vipava*), ali jih poimenujemo opisno (*hitra cesta od Razdrtega do Vipave*).
2. Od uradnih imen ločujemo opisna poimenovanja (cest, železniških prog, predorov, mostov) tipa *dolenjska avtocesta*, *gorenjska avtocesta*, *štajerska avtocesta*, *pomurska hitra cesta*; *gorenjska železnica*; *karavanški predor*; *savski most*.
3. Kadar je večbesedno ime ceste oziroma ulice enakozvočno z večbesednim krajevnim lastnim imenom, se velike začetnice v njem izjemoma ohranjajo: *Rodil se je na domačiji pri Prežihu*, *zdaj Preški Vrh 12*.
 - ✎ Iz opisnih poimenovanj cest pogosto nastanejo enobesedni skrajšani izrazi, ki so neformalnega, pogosto le pogovornega značaja (*dolenjka*, *gorenjka*, *primorka*, *štajerka*) in jih pišemo z malo začetnico.
 - ✎ Imena poslopij in drugih samostojnih objektov (*Stari pisker*, *Navje*, *Nebotičnik*, *Zmajski most*, *Žale*) se kot kategorija prekrivajo s stvarnimi imeni, zlasti z arhitekturnimi stvaritvami, npr. *Križanke*, *Sikstinska kapela*.

Komentar 674 V § 64 je pri obravnavanju skrajšanih in nadomestnih stvarnih lastnih imen pomembna stopnja »socializiranosti« lastnoimenske rabe, vendar je v določenem trenutku težko določiti zadostno stopnjo (naraščanje ali upadanje), npr. *Matica*, *Akademija*, *Državni zbor*, *Cerkev* nasproti *komisija*, *odbor*, *svet*, *vlada*, *pošta*, *univerza*? Imena avtocest in magistral *Dolenjka*, *Primorka*, *Štajerka* ipd. so res neuradna, celo žargonska, to pa ne pomeni, da niso lastna imena (bodisi zemljepisna bodisi stvarna – kot imena znamenitih stavb ipd.). Saj tudi imena *Keltika*, *Ilirika*, *Slovenika* ipd. (gl. § 63) niso uradna.

Komentar 675 Mogoče bi bilo treba razliko med *Južno železnico* in *gorenjsko železnico* na hitro utemeljiti, mogoče kar s kakim oklepajem.

Komentar 676 {64} Pri točki 3 bi bilo smiselno ohraniti različno pisanje, če ločuje med *Preškim Vrhom* kot naseljem in *Preškim vrhom* kot ulico. Seveda pa prav takšno ločevanje otežuje pisanje, če bi imelo naselje *Preški Vrh* zgolj eno ulico ...

ČLEN 65

{65} Imena nebesnih teles, tj. planetov, zvezd, ozvezdij, galaksij ipd., pišemo z veliko začetnico, neprve sestavine, ki so občna poimenovanja, pa z malo: *Jupiter*, *Venera*, *Zemlja*; *Io*, *Kalisto*, *Luna*; *Antares*, *Arkturus*, *Rigel*, *Severnica*, *Sonce*; *Dvojčka*, *Orion*, *Škorpion*, *Mali voz*, *Veliki medved*; *Andromeda*, *Kentaver A*, *Rimska cesta* ali *Mlečna cesta*, *Mali Magellanov oblak*, *Krajevna skupina*.

Komentar 677 Mar ni pravilno slovensko *Rimska cesta*, izraz *Mlečna cesta* pa se je prikradel iz neposrednega "prevoda" iz tujih jezikov (npr. angl. *Milky Way*)?

ČLEN 67

{67} POSEBNOSTI

1. Z malo začetnico (*luna*, *sonce*, *večernica*) pišemo imena nebesnih teles, kadar z njimi zaznamujemo le del vsakdana oziroma obdajajoče nas stvarnosti: *Izza oblaka je pogledala luna*; *Takoj ko je zašlo sonce, so se pokazale tudi zvezde*; *Tik nad hribom je migljala večernica*. V frazeoloških enotah je raba različna, npr. *Trka ga luna* 'govori, ravna nespametno', *Gleda ga, kot da je padel z Marsa* 'gleda ga kot nekaj nenavadnega'.

2. Malo začetnico uporabimo, če je ime ozvezdja uporabljeno za opredelitev osebe: *Po horoskopu je bik*.

Komentar 678 "V frazeoloških enotah je raba različna, npr. *Trka ga luna* 'govori, ravna nespametno', *Gleda ga, kot da je padel z Marsa* 'gleda ga kot nekaj nenavadnega'."

Od pravopisa ne pričakujemo navajanja dejstev oziroma opisovanja rabe (stanje korpusov), kot to velikokrat počnete avtorji odgovorov v Pravopisni svetovalnici. Treba je opredeliti/določiti pravila. Pravopis je vendar normativni priročnik in njegovi

avtorji se morate odločiti, kaj je prav in kaj ne, in določiti, kakšna bo raba v prihodnje, ne pa da se ta odločitev prelaga na uporabnike.

ČLEN 68

{68} Po pravilih za zemljepisna imena pišemo tudi zgodovinska, domišljajska in mitološka zemljepisna imena, in sicer

- a) krajevna imena: [Marija Čreta](#) (danes [Čreta](#)), [Stojno Selo](#) (danes [Sv. Florijan](#)), [Sv. Jakob ob Savi](#) (danes [Šentjakob](#)); [Blatni Dol](#), [Butale](#), [Goga](#), [Vrh pri Sveti Trojici](#);
- b) nekrajevna imena: [Avstro-Ogrska](#), [Beneška republika](#), [Dravska banovina](#), [Socialistična federativna republika Jugoslavija](#), [Sveto rimsko cesarstvo](#), [Tretji rajh](#), [Vojvodina Kranjska](#); [Mordor](#), [Srednji svet](#), [Stiks](#), [Šajerska](#), [Tartar](#), [Železni otoki](#).

Komentar 679 Predvidevam, da je bilo staro ime *Stojno selo*.

Komentar 680 *Štajerska*, na *Šajerska* (zatipkana napaka).

Komentar 681 {68} Zelo dobro, da se opredeljuje tudi zapis zgodovinskih imen – smiselno pa bi bilo, da se ob navajanju pišejo citatno. Zgled *Vojvodina Kranjska* je lahko v nasprotju s {56} in {60} (kar podpira še {29}), prav tako se *Sveto rimsko cesarstvo* lahko razlaga z drugačno notranjo logiko, glede na kontinuiteto državnosti, v skladu {62.1} po zgledu *Nova Ljubljanska banka*, torej *Sveto Rimsko cesarstvo* (oz. celo *sveto Rimsko cesarstvo*).

ČLEN 70

{70} Nekatera nekrajevna zemljepisna imena pogosto uporabljamo kar skrajšana: [Barje](#) (< [Ljubljansko barje](#)), [Brda](#) (< [Goriška brda](#)). Pišemo jih z veliko začetnico ([Brda](#), [Barje](#)), če je razumevanje teh imen nedvoumno za širši krog bralcev.

Komentar 682 Če *Kočevski Rog*, potem tudi *Goriška Brda*.

Komentar 683 {70} in {72} velik pomen dajeta uslovarjenim geslom. Pišoči pa se večkrat srečujejo tudi s priložnostnimi, besedilnimi krajšavami (v *Semnju ničevosti* v

prevodu Izidorja Cankarja, 100 romanov, 1972, se za Johnsonov slovar po prvi omembi rabi Slovar).

ČLEN 71

{71} V skrajšani obliki pod vplivom izvornih oblik uporabljamo tudi imena nekaterih držav: [Združene države](#) (< [Združene države Amerike](#)), [Združeno kraljestvo](#) (< [Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske](#)).

- ✍ Priložnostno krajšanje krajevnih imen, npr. zaradi gospodarnosti v besedilu, je omejeno le na lokalno rabo, npr. [Sobota](#) (< [Murska Sobota](#)), [Loka](#) (< [Škofja Loka](#)).
- ✍ Poleg skrajšanih imen poznamo tudi poenobesedena imena, ki so nastala iz večbesednih strokovnih imen: [Atlantik](#) (< [Atlantski ocean](#)), [Baleari](#) (< [Balearski otoki](#)), [Baltik](#) (< [Baltsko morje](#)), [Bajkal](#) (< [Bajkalsko jezero](#)).

Komentar 684 Ne, naj se tukaj piše vse z veliko začetnico.

Komentar 685 {71} Priložnostne krajšave se pogosto pojavljajo tudi pri stvarnih imenih, te pa niso omejene le na lokalno rabo (*Evropska unija* > *Unija*, *Evropska komisija* > *Komisija*).

ČLEN 73

{73} Zemljepisna imena v frazeoloških enotah načeloma ohranjajo veliko začetnico: [odkriti Ameriko](#) 'odkriti kaj novega ali že odkritega'; [Indija Koromandija](#) 'dežela obilja'; [oditi v Rim](#) 'roditi'.

Komentar 686 FRAZEOLOŠKA IN PRENESENA RABA ZEMLJEPISNIH IMEN

NAČELOMA? KDAJ PA NE? ČE TAKIH PRIMEROV NI, JE načeloma NE LE ODVEČ, AMPAK TUDI ZAVAJAJOČE, ČE PA ODMIKI OD TEGA NAČELA OBSTAJAJO, VSEKAKOR POGREŠAM KAK ZGLED.

Komentar 687 "Zemljepisna imena v frazeoloških enotah načeloma ohranjajo veliko začetnico: odkriti Ameriko 'odkriti kaj novega ali že odkritega'; Indija Koromandija 'dežela obilja'; oditi v Rim 'roditi'."

Raba členka načeloma - na kaj se navezuje, od česa je odvisno. Neprimerno za opredeljevanje

Komentar 688 Fraza "oditi v Rim" za "roditi" je precej zastarela in torej nerelevantna.

ČLEN 74

{74} POSEBNOSTI

1. Če zemljepisno ime v frazemu dobi tudi drug pomen, npr. **rubikon** 'meja, mejnik', je mogoče uporabiti veliko ali malo začetnico: **prestopiti Rubikon/rubikon** 'storiti odločilno dejanje'.

2. Frazeološka nadomestna poimenovanja krajevnih in nekrajevnih imen so neuradna, pogosto priložnostno tvorjena ali opisna in jih pišemo z malo začetnico: **cesarsko mesto** 'Dunaj', **večno mesto** 'Rim', **dežela** **vzhajajočega sonca** 'Japonska', **dežela tisočerih jezer** 'Finska'; črna **celina** 'Afrika', stara **celina** 'Evropa', **streha sveta** 'Tibet'. Lastnoimenske sestavine v teh poimenovanjih ohranjajo veliko začetnico, npr. **drugi Rim** 'Carigrad', **tretji Rim** 'Moskva', **severne Benetke** 'Stockholm', 'Amsterdam', 'Sankt Peterburg'.

Komentar 689 {74} Posebnosti

ZAKAJ *Otok* (VELIKA BRITANIJA) DA, *Dežela vzhajajočega sonca* (JAPONSKA) POD ISTIMI POGOJI (ENOUMNOST, SEZNAVANOST NASLOVNIKOV) PA NE? ZAKAJ *Rubikon/rubikon* DA, *dežela vzhajajočega sonca/Dežela vzhajajočega sonca* PA NE? TO BO POVZROČILO LE ŠE VEČJE NEGOTOVOST, ZMEDO IN NERED.

Komentar 690 {74} Smiselno bi bilo v frazeološki zvezi (pri teh je izvorna predstava načeloma še močna, torej (*Cezar*) *prečkati Rubikon*) ohraniti zapis z veliko začetnico, z malo pa se lahko piše sicer (*To je bil njegov RUBIKON; Zanj je bil to RUBIKON, Boš že šel čez ta RUBIKON?*).

Komentar 691 zgolj še enkrat, čeprav ste tu zelo previdni (načeloma, mogoče velika ali mala začetnica) :-)

Kot zgoraj pri frazemih: v *oditi v Rim* (73) ima *Rim* preneseni pomen, zato na to ne moremo vezati različnega pravila (enkrat načeloma z veliko, drugič "je mogoče uporabiti veliko ali malo začetnico").

ČLEN 75

{75} Razlikujemo med poimenovanji stavb, ki so pisana z malo začetnico, in iz njih nastalimi lastnimi imeni za samostojne zgradbe, ki jih pišemo z veliko začetnico, npr. **magistrat**, **rotovž** 'mestna hiša' – **Magistrat** (mestna hiša v Ljubljani), **Rotovž** (mestna hiša v Mariboru); **nebotičnik** 'visoka večnadstropna stavba' – **Nebotičnik** (nebotičnik v Ljubljani); **panteon** 'antično svetišče', 'poslopje z grobnicami' – **Panteon** (tempelj v Rimu).

Komentar 692 {75} Tudi ljubljanski mestni hiši se lahko reče **ROTOVŽ**. **Panteon** je tudi stavba v Parizu.

ČLEN 76

{76} Prvotno zemljepisna lastna imena, ki so pisana z veliko začetnico, pišemo z malo začetnico, kadar zaznamujejo predmetnost ali pojmovnost, navadno povezano z dogajanjem v tem kraju: **Bologna** (mesto v Italiji) – **bolonja** 'Bolonjska deklaracija ali študij v skladu z njo'; **Kalvarija** (vzpetina v Jeruzalemu) – **kalvarija** 'veliko trpljenje oziroma bolečina'; **Schengen** (kraj v Luksemburgu) – **šengen/schengen** 'Schengenski sporazum', 'schengensko/šengensko območje'; **Teksas** (zvezna država) – **Teksas/teksas** 'kraj, kjer je zaradi slabe organizacije velik nered'.

Komentar 693 **Teksas/teksas** JE NEPOTREBNA "DVOJNICA".

Komentar 694 **Teksas/teksas** 'kraj, kjer je zaradi slabe organizacije velik nered'

Zakaj je tu pisna dvojnica, če pravilo narekuje malo začetnico?

Komentar 695 Super, da ste navedli primer "Schengen vs. šengen/schengen".

Komentar 696 {76} Takšna poenobesedenja (tip *bolonjska reforma* > *bolonja*) so navadno pogovorna, zato bi jih bilo smiselno opisati kot slogovni napotek kot *gorenjka* {64}.

ČLEN 77

{77} Lastna imena tipa *Vzhodna Afrika* in *Zahodna Evropa*, ki označujejo geografske ali geopolitične regije, so pogosto enakozvočna z opisnimi poimenovanji, pri katerih so pridevniki *severni*, *južni*, *vzhodni*, *zahodni* ipd. uporabljeni le v pomenu 'vzhodni del celine' oziroma za označevanje lege v okviru večje enote ali znotraj celin. Taki pridevniki niso del imena in jih ob imenih pišemo z malo začetnico: *V roku več milijonov let se bo vzhodna Afrika tektonsko odcepila od celine.*

Komentar 697 {77} Bo pravopisni slovar natančno opredelil tiste zveze s *severni*, *južni*, *zahodni* in *vzhodni*, (*o*)*srednji*, ki so lastna imena? Oz. podal vsaj nekaj primerov z več ravni (*celine, območja, države*).

ČLEN 78

{78} S stvarnimi imeni so poimenovane naslednje skupine

- naslovi umetniških in drugih stvaritev, časopisov, revij, pravnih aktov in drugih dokumentov;
- borzni indeksi; računalniški programi, operacijski sistemi in aplikacije, spletne strani, omrežja in storitve;
- študijski predmeti in programi ter usmeritve;
- ustanove in enote državne, javne in evropske uprave, zavodi, službe, komisije ter fundacije in denarni skladi; družbene in politične organizacije, podjetja, združenja in njihove enote ter verske skupnosti in njihove organizacijske enote, društva ali klubi in druge interesne skupine;
- meddržavne in druge zveze;
- prireditve; posamezni aktualni družbeni in politični dogodki ter vojaške operacije in vaje;
- turistični objekti;
- unikatna vozila, ladje, sonde; izdelki in znamke;
- rastlinske in živalske vrste (mednarodna taksonomija);
- nekateri vremenski pojavi.

Komentar 698 Ker ni zgledov, ni jasno, kaj naj bi pojmovali pod posameznimi aktualnimi družbenimi in političnimi dogodki. Domnevam, da gre tu za imena afer (*Patria, Čista lopata*), ki so pod tem pomenskim sklopom navedene v *Sodobnem priručniku med normo in predpisom*, pri čemer raba ne izpričuje enoumno velike začetnice, prim. *afera sendvič*).

Komentar 699 Pomenski sklope bi bilo treba opremiti z zgledi (kot je to v sedaj veljavnem pravopisu in *Sodobnem pravopisnem priročniku med normo in predpisom*), saj brez tega ni vedno dovolj jasno, kakšno predmetnost zaznamujejo. Tak primer so npr. fundacije in denarni skladi (ali sem spadajo tudi dandanašnji finančni mehanizmi in instrumenti?), predvsem pa je (brez vsakršnega pojasnila v nadaljevanju - vsaj jaz ga ne najdem, tudi v utemeljitvah ne) nejasno, kaj naj bi si predstavljali pod "nekateri vremenski pojavi". Burjo?

Komentar 700 študijski predmeti in programi ter usmeritve;

V času mojega študija se je pogosto izkazalo bolj praktično pisati predmete in usmeritve z veliko začetnico. Žal ne najdem, kje je to definirano v tem pravopisu (ali so to piše z veliko ali malo).

Če se želimo priagajati temu trendu, je potreben razmislek o tem, da bi se predmete in smeri študijskih programov pisalo z veliko.

– Primeri:

Pri predmetu Razvojna psihologija smo se pogovarjali o ...

– *Študijska smer Predšolska vzgoja je namenjena tistim ...*

Ali bi se po analogiji to prestavilo tudi v osnovošolske in srednješolske predmete?

– *Danes pri Matematiki nimamo domače naloge.*

– *Učitelj začenja jutri s spraševanjem Zgodovine.*

Zgolj v premislek.

Komentar 701 Razlika med političnimi dogodki, ki naj bi se pisali z veliko, in zgodovinskimi dogodki, ki naj bi se pisali z malo, ni jasna. Današnji politični dogodki bodo morda kmalu zgodovinski, mnogi pretekli zgodovinski dogodki so bili svojčas politični. Pojasnite ali ponazorite s primeri, prosim.

Komentar 702 Med lastna imena torej sodijo samo študijski predmeti, programi in usmeritve, osnovno- in srednješolski predmeti pa še vedno ne? Na osnovi česa ja/ne? Vsak predmet (na katerikoli stopnji) ima svojo pisno opredelitev, je torej dokument kot *Londonski sporazum*, ali ne?

Komentar 703 V nadaljevanju nisem našla nobenega primera študijskega programa oz. predmeta.

Komentar 704 Predlagam poenotenje velike/male začetnice učnih predmetov. Zakaj je treba osnovno- in srednješolske predmete pisati z malo, univerzitetne pa z veliko?

Komentar 705 Poglavje se začinja:

'{78} S stvarnimi imeni so poimenovane naslednje skupine'

in za besedo 'skupine' NI dvopičja.

Nekaj prej je zapis:

'{49} Med nekrajevna imena uvrščamo imena:',

ta pa se konča z dvopičjem. Da pri naštevanju velikokrat ni dvopičij, me zelo moti, ampak če ste se že odločili za 'nedvopičenje', priporočam, da ste dosledno brez njih. (Sam pa seveda navijam za dvopičja!)

Komentar 706 {78} V seznamu bi dodal imena zavihkov (splet) in navedbe gesel (sloganov) in napisov sploh (npr. na tablah, razna gesla na grafitih, transparentih, tudi recimo na gumbih in tipkah na tipkovnici), projektov in programov (program *Prostovoljstvo pri Slovenski filantropiji*). Dobro bi bilo podati tudi zgled rabe za šolske predmete – z veliko se zapisujejo skoraj izključno kot imenovalni prilastki (*poučuje matematiko; matematika ji dobro gre; izmed šolskih predmetov ima najrajši matematiko – v tretjem letniku dijaki lahko izbirajo med maturitetnima predmetoma Sociologija/Sociologijo ali Psihologija/Psihologijo*). Da se imenovalni prilastek dojema manj vrstno ter bolj lastnoimensko in da so pisci zato v zadregi, kako pisati, se kaže v rabi narekovajev (*Glej, da ne bodo pripravili taktike "strupena tabletko"*; iz Severnih obzorij, 1. del 6. sezone) ali roditeljskega (V kategoriji najboljših mini serije je kraljevala vojna serija *Pacifik*; iz Gigafide) – zdi se mi, da bi tudi tu lahko oboje pisali z veliko začetnico (in v imenovalniku). Pri naravoslovnem delu (rastlinske in živalske vrste) bi dodal še dragulje (smaragd *Gachalá*, biser *La Peregrina*, diamant *Cullinan*)¹¹ in meteorite (meteorit *Avče* – tudi *Avški meteorit?*).¹² Poseben, sicer neproblematičen razdelek pa tvorijo imena, ki jih generičnim predmetom podelijo

¹¹ Kako pogosto se takšna imena (*Black Orlov, Cora Sun-drop Diamond, Alexander Pushkin, Argyle Pink Jubilee* ...) prevaja? Prim. *Star of Africa: Zvezda Afrike in Afriška zvezda*.

¹² Tu opozarjam na *meteorit Novo mesto*, ki bi ga ob reformi verjetno morali pisati *meteorit Novo Mesto*.

njihovi lastniki (v knjigi *Silvija* Nejke Omahen se omenja računalnik Igor, nekateri ljubiteljsko poimenujejo svoj avto ipd.).

Komentar 707 tule bi pa oklepaj (kot ločilo) kar izbrisala, da ne bi kdo bral, da se rastlinske in živalske vrste pišejo z veliko

Se pravi: *rastlinske in živalske vrste po mednarodni taksonomiji*

ČLEN 79

{79} Stvarna imena zaznamujejo stvaritve tehnološkega, civilizacijskega in družbeno-kulturnega razvoja ter so zaradi tesne povezanosti z družbenimi dogajanjem najbolj izpostavljena spremembam in posodobitvam.

Posodabljanje nabora stvarnih imen, zlasti imen stvaritev, organizacij ali ustanov (npr. *Abwehr*, *Gestapo*, *Informbiro*, *Marsejeza*), je potrebno tudi zaradi preteklega zavračanja velike začetnice zaradi tujejezičnih vplivov ali kot znamenja povečevanja ter zaradi ideoloških razlogov v preteklosti.

Komentar 708 je prav, da je *Marsejeza* tu?

ČLEN 80

{80} Zgradbeno so stvarna imena

- a) enodelna, in sicer enobesedna (*Alpina*, *Biblija*, *Delo*, *Hamas*, *Odiseja*, *Twitter*) ali večbesedna (*Ljubljanski maraton*, *Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov*, *Znanost mladini*), tudi predložna (*Pri Juriju 'gostilna'*) in z razlikovalnim določilom (*Osnovna šola bratov Letonja*, *Prostovoljno gasilsko društvo Sladki Vrh*);
- b) dvodelna/večdelna, in sicer podredno (*Suzuki Vitara*, *Union Olimpija*) in priredno zložena, pisana z vezajem (*Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor*);
- c) dvojna, v katerih sta združeni dve samostojni imeni, med katerima pišemo nestični pomišljaj: *Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza*.

Komentar 709 Opozoriti na tip napake *Gostilna Rožna Hiša* ali *Hiša Refoška*.

Komentar 710 {80} Pri opredelitvi zgloda pod točko b me zanima, na kaj se nanaša prirednost – na zloženost z vezajem ali na razmerje med *Kmetijsko-gozdarski zavod* in *Maribor*? Podrednost povezujem z vezavnim razmerjem, pri omenjenem zglodu pa gre na izrazni ravni za primik (imenovalni prilastek *Maribor*). Pomensko pa bi podrednost kljub sklanjanju obeh sestavin lahko utemeljili pri zemljepisnem zglodu *Ljubljana Bežigrad* (Bežigrad kot del Ljubljane), podobno pri stvarnih lastnih imenih *Hisense Gorenje Europe* (Gorenje je del družbe Hisense, odsek za Evropo) in pa, zanimivo – z obrnjenim zaporedjem, *Žito Podravka* (Žito kot obvladovana družba podjetja Podravka). Pri zglodu *Union Olimpija* pa je *Union* le sponzor, ni organizacijski del Olimpije. Ta člen se mora navezovati na navedena o sklanjanju.

ČLEN 81

{81} POSEBNOST

Stvarna imena iz drugih jezikov se pri prevzemanju v slovenščino lahko zgradbeno spremenijo, čemur prilagajamo tudi zapis začetnice: [Bundesliga – Nemška zvezna liga](#).

Komentar 711 {81} Raje bi zapisal *Nemška zvezna liga* (nem. *Bundesliga*).

ČLEN 83

{83} Začetnica neprve sestavine se ravna po tem, ali je ta sestavina

- a) občno poimenovanje in jo (enako kot veznike in predloge) pišemo z malo začetnico: [Brionska deklaracija](#) (listina), [Deček s piščalko](#) (kip), [Gallusova dvorana](#), [Ljubljanski maraton](#) (prireditvev), [Kongres računovodskih servisov](#) (prireditvev), [Pivo in cvetje](#) (prireditvev), [Primorski dnevnik](#) (časopis), [Znanost mladini](#) (projekt), [Življenje in tehnika](#) (revija);
- b) lastno ime in jo pišemo z veliko začetnico: [Gledališče Glej](#), [Maribor Branik](#) (športna ekipa), [Suzuki Vitara](#) (avtomobil).

Komentar 712 Avtomobil je izdelek tovarne, katere ime pišemo z veliko začetnico (npr. *Škoda*), ime izdelka (tudi pridelka) naj ostane pisano z malo začetnico: npr. *škoda* (ni nujno, da dodam ime modela, in ker je napisano z malo začetnico, vem, da je to avtomobil; tudi za tip/dodatno ime vozila ne vidim smisla v pisanju z veliko začetnico, čeprav je na vozilu in v dokumentu napisano z veliko začetnico); enako kot pridelek *vipavec*, *janžavec* - vino (za razliko od *Vipavca*, prebivalca Vipavske doline).

Sicer pa hvala za vaš trud.

Menim, da boste večini olajšali pisanje krajevnih (naselbinskih) imen s predlagano poenoteno novostjo.

Komentar 713 {83} Smiselno bi bilo v oklepaju opredeliti tudi *Gallusovo dvorano* (deli stavb, prostori?). *Gledališče Glej* je lahko v nasprotju z gradom *Brežice* {56} – prav ločevanje med tema tipoma je zelo težavno, saj se z imeni z dostavljeno občno sestavino pogosto srečujemo v napisih, kjer se občna sestavina položajsko zapisuje z veliko začetnico (prim. {85}, {86}). Pri projektu se spomnim na *Veliki zeleni zid* (*Graet Green Wall*) v Afriki – ali lahko tudi posledico oz. stvaritev projekta, torej zasajeni zeleni pas, zapišemo z veliko začetnico? Tu je še znano vprašanje, ali se *berlinski* in *kitajski zid* res pišeta z malo začetnico, na katero je Jezikovna svetovalnica že odgovorila. Pod točko b spada tudi poseben tip, *Nova Ljubljanska banka*, torej ime, ki izraža kontinuiteto oz. povezavo. Ni pa jasno, zakaj se ta pri nekaterih izrazi, pri drugih pa ne, tako da takšna imena obravnavamo v okviru točke a (*SNG Drama Ljubljana* in prizorišče *Mala drama*; televizijski *Dnevnik* in *Prvi dnevnik*) – morda zato, ker ne gre toliko za kontinuiteto kot pripadnost celoti, pri *Prvem dnevniku* lahko celo naključni homonim. Imena so se pač tako ustalila, a prav ta nepredvidljivost pomeni za pišočega zagato.

ČLEN 84

{84} POSEBNOST

Latinska in polatinjena imena rastlin in živali so v besedilih navadno pisana ležeče in z veliko začetnico le v prvi sestavini: *Asparagus sprengeri* (Sprengerjev/sprengerjev beluš), *Daphne blagayana* (Blagajev/blagajev volčin), *Matricaria chamomilla* (kamilica), *Parus major* (velika sinica), *Scopolia carniolica* (kranjska bunika).

Komentar 714 To je zapisano tako, da je razumeti, kot da so ležeče samo prve enote v latinskih imenih.

Komentar 715 {84} Vrstna imena bi bilo smiselno razširiti še s kultivarjem (sorto, pasmo). Prav tako se z veliko začetnico zapisujejo višji taksoni (družina, red, deblo, kraljestvo ...). Ime Riharda Blagaya je še eno med izjemami, ki se lahko podomači – je morda opazna težnja, da zapis imena z ipsilonom bolj teži k veliki začetnici (*Blagayev* : *blagajev volčín*)? Ta člen se mora navezovati na napotila o sklanjanju.

ČLEN 85

{85} Lastnoimenska razlikovalna določila v stvarnih imenih pišemo po siceršnjih pravilih za zapisovanje velike in male začetnice: [Civilna iniciativa Kras](#), [Črnuški dom na Mali planini](#), [Kavarna Evropa](#), [Visoka šola za zdravstvo Novo Mesto](#), [Radio Murški val](#).

Komentar 716 *Novo mesto* naj se ohrani po stari različici.

Komentar 717 {85}, {86}, {87} bi bilo mogoče skržiti v pravilo, da se lastna imena znotraj lastnih imen pišejo z veliko. Poleg se lahko navede izjeme.

ČLEN 87

{87} Če razlikovalno določilo izraža pomen 'se imenuje po ...', stoji v roditelju, npr. [Gimnazija Rudolfa Maistra](#).

Komentar 718 Mogoče bi veljalo utemeljiti razliko med *Osnovno šolo Koroški jeklarji* (imenovalnik) in *Osnovno šolo R. Majstra* (roditelj). Če se tega ne da utemeljiti, potem svetujem, da izberete kak drug primer, sicer se uporabniki pri takih primerih radi zmedejo.

ČLEN 88

{88} POSEBNOST

Razlikovalno določilo v pomenu 'ki se imenuje po osebi/osebah' je v redkih registriranih stvarnih imenih v imenovalniku namesto v roditeljskem: [Gimnazija Venó Pilon](#), rod. ed. [Gimnazije Venó Pilon](#).

Komentar 719 *Inštitut Jožef Štefan? Inštitut Andrej Marušič?*

Komentar 720 Taka imena niso redka, temveč čedalje pogostejša.

Komentar 721 Tu bi lahko kot primer navedli slovenske šole iz Italije, ki imajo poimenovanja v imenovalniku, mdr. tudi zato, da je poimenovanje (razen občnih sestavin) enako kot v italijanščini: *Liceo scientifico France Prešeren - Državni licej France Prešeren*.

Komentar 722 Mogoče bi bil *Institut Jožef Štefan* bolj učinkovit primer.

Komentar 723 {86} in {88} Iz izkušenj bi rekel, da je bolj kot neprva sestavina imenske zveze problematična prva, ker gre morda za uvrščevalno občno poimenovanje, jedro imenske zveze. Kako pišoči ve, kaj je (še) lastno ime, ko pa v virih nahaja več različic, namreč tako tip *grad Brežice* kot *Gimnazijo Venó Pilon*, torej *zavod Bunker* in *Staro elektrarno* in *Zavod Vozim, Most Vrbanja* v Sarajevu? Zlasti zanimiv je tip, ki se navezuje na imena bitij: *Kip svobode* bi lahko pisali tudi *Kip Svobode*, če bi imeli v mislih posebljen pojem (zveza *kip Svobode* pa je zaradi vezave mogoča le kot vrstno poimenovanje). Prim. {56} in {83}. Tu naj omenim še imena z nekakšnim razlagalnim pristavkom: *Focus, društvo za sonaraven razvoj; Alpe Adria Green, mednarodno društvo za varstvo okolja in narave; Heroji furajo v pižamah – iniciativa za manj voženj pod vplivom alkohola*;¹³ *Vozim, Zavod za inovativno izobraževanje; Ljudska univerza Ptuj: Center za družine Špajza modrosti*. Pri teh imenih je zanimivo vprašanje, ali je dopustno navesti opisni del na začetku: *DRUŠTVO za sonaraven razvoj Focus*. V rabi, zlasti pri hrvaških imenih, se pri imenovalniškem določilu rabijo navednice kot znak sestavljenosti poimenovanja iz občne besede in imena (burek »Popaj«, *Osnovna škola »Ivan Benković«* – tako na FB (<https://de-de.facebook.com/benkovic2010/>), v razvidu šol ministrstva pa brez navednic

¹³ Pobudniki navedene iniciative so potem lahko *heroji v pižamah*.

(<http://mzos.hr/dbApp/pregled.aspx?appName=OS>)). Ali je takšno rabo v vseh primerih, tudi pri tujih imenih, zaradi nedoslednosti odsvetovati?¹⁴

ČLEN 89

{89} Sklon zemljepisnega imena kot razlikovalnega določila je odvisen od tipa imena: nekrajevno ime je pogosteje v rodilniku ([Pošta Slovenije](#), [Planinska zveza Slovenije](#), [Svet Evrope](#)), krajevno ime pa v imenovalniku ([Lip Bled](#), [Marina Portorož](#), [Železarna Jesenice](#)).

Komentar 724 V § 89 je določitev imenovalnika kot zemljepisno izbranega razlikovalnega določila v stvarnih lastnih imenih preveč omejena na naselbinska (»krajevna«) imena (tip *Marina Portorož*). Tega okvirja ne presega samo nenaselbinski primer *Radio Slovenija*, imamo tudi *Radio Krka*, *Radio Golica ipd.*, *Zavarovalnico Triglav*, *Veletrgovino Merkur ipd.*

ČLEN 90

{90} POSEBNOST

V redkih primerih je zemljepisno nekrajevno ime v vlogi razlikovalnega določila v imenovalniku: [Radio Slovenija](#), rod. ed. [Radia Slovenija](#).

Komentar 725 89. člen pravi »pogosteje«, torej je 90. odveč.

¹⁴ Tu bi opozoril še na en zanimiv primer z navednicami: Decembra lani so se pojavili plakati s fotografijo vidnejših predstavnikov zdravstvene stroke, tako Bojane Beović, Aleša Rozman, pa Milana Kreka, na njih pa napis "Morilka oz. Morilec slovenskega naroda". Ali bi bil ustrenejši zapis z označitvijo izpusta »Morilka ...« oz. »Morilec slovenskega naroda«?

ČLEN 91

{91} Stvarno ime ohranja veliko začetnico prve sestavine, kadar ga dopolnjuje spremenljivi vrstilni števnik: 17. *Ljubljanski maraton*, 22. *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ubesedeni vrstilni števnik, ki je del lastnega imena, pišemo z veliko začetnico: *Četrta osnovna šola Celje*, *Drugi brižinski spomenik* (nasproti *Brižinski spomeniki*).

Komentar 726 {91} Pravilo o zapisu za števnikom – super.

Komentar 727 V § 91 in 92 gre za pojmovno nerazčiščenost. V § 92 nimamo »posebnosti«, temveč temeljno, izhodiščno pravilo. Treba je ločevati med pojmom »dogodek« (prireditve, srečanje, tekmovanje, vojna ipd.) ter »ustanova« (ki dogodek organizira). Imena pomembnih in nepomembnih, enkratnih ali ponavljajočih se dogodkov niso lastna mena (*odkritje Amerike, iznajdba smodnika, druga svetovna vojna, prvi pristanek na Luni, skopski potres, ustanovitev ZDA, velika francoska revolucija, svetovno nogometno prvenstvo, ustanovni kongres Internacionale, četrti kongres, osma olimpijada, tretje medobčinsko kolesarsko prvenstvo...*; tako tudi *dvaindvajseti seminar slovenskega jezika, literature in kulture, sedemnajsti ljubljanski maraton ipd.*). Zapisovanje ponavljajočih se dogodkov (vrstnost) z arabskimi ali rimskimi številkami ne spremeni dejstva, da gre za občnoimenske primere. Imena ustanov, organizatorjev, nosilcev dogodkov pa so seveda lastna imena. Za ponazoritev tega pojmovnega razločevanja: *Na Filozofski fakulteti deluje Seminar slovenskega jezika, literature in kulture (s svojim odborom, predsednikom itd), ki že čez petdeset let prireja poletne seminarje slovenskega jezika, literature in kulture in bo letos izpeljal že sedeminpetdeseti seminar SJLK*. Gl. tudi komentar k členu 125! Kako pa je v primerih tipa »zlata lisica«? Zlata lisica je odličje, priznanje, nagrada, ki se pridobi na tekmovanju za zlato lisico, to tekmovanje pa prireja poseben organ (institucija), ki se imenuje (oziroma bi se lahko imenoval?) *Odbor za tekmovanje za zlato lisico*.

ČLEN 93

{93} Imena slovenskih kohezijskih, razvojnih, statističnih in turističnih regij pišemo z veliko začetnico: *Vzhodna Slovenija, Zahodna Slovenija; Obalno-kraška razvojna regija, Podravska razvojna regija; Osrednjeslovenska statistična regija, Primorsko-notranjska statistična regija; Alpska Slovenija, Termalna Panonska Slovenija*. Enako velja za imena vinskih dežel in okolišev, ki so navadno prekrivna z zemljepisnimi imeni (*Kras, Podravje, Posavje*).

Komentar 728 {93} V nasprotju z odgovorom svetovalnice (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/2613/kako-pi%C5%A1emo-razvojne-in-kako-statisti%C4%8Dne-regije-je-severna-primorska-regija>), ki ločuje zapis pri regijah glede na vrsto (statistične z malo, kohezijske z veliko).

ČLEN 94

{94} Imena regij so zgradbeno različna. Vrstno določilo pred imenom pišemo z malo začetnico: kohezijska regija *Zahodna Slovenija*, statistična regija *Jugozahodna Slovenija*, vinska dežela *Posavje*, vinorodni okoliš *Vipavska dolina*.

V nestrokovnih besedilih in kadar želimo poudariti vrstnost, se pogosto uporabljajo tudi krajša ali poljudna poimenovanja, pisana z malo začetnico (tip *Podravska/podravska regija*).

Komentar 729 Mogoče bi lahko dodali primer *tržaška pokrajina* vs. *Pokrajina Trst* (uradno poimenovanje); tako tudi *goriška pokrajina / Pokrajina Gorica, videmska pokrajina / Pokrajina Videm* (tu zavajajo predvsem članki na Wikipediji, na podlagi katerih se zdi, da so poimenovanja *tržaška, goriška* in *videmska pokrajina* uradna)

Komentar 730 {94} Zakaj se omenja mala začetnica, v zgledu pa podaja tudi velika (*Podravska/podravska regija*)?

ČLEN 95

{95} Prvo ali edino sestavino zaščitenih ali lastniških imen ter znamk različnih tipov industrijskih izdelkov in storitev pišemo z veliko začetnico, pri tem upoštevamo uradni zapis: *Adidas*, *Alpsko mleko*, *Argeta*, *Aspirin*, *Coca-Cola*, *Cockta*, *Ford*, *Fructal*, *Moneta*, *Nokia*, *Paloma*, *Pips*, *Suzuki Vitara V6*, *Teflon*, *Visa*, *Zelene doline*.

Komentar 731 Še tole: zapis tako znamke kot modela avtomobila z veliko začetnico je logičen tudi zato, ker gre za dve ločeni blagovni znamki (ena je npr. *Volkswagen* kot ime znamke, druga je *Polo*, kot ime vozila, vsaka je blagovna znamka že sama po sebi).

Komentar 732 Bravo, vendarle! Če prav razumem, bi sedaj ime avtomobila (torej kombinacijo znamke in modela), pisali oboje z veliko začetnico, torej *Ford Modeo*, *Volkswagen Polo* ipd..., razen kjer proizvajalec (torej lastnik blagovne znamke) uporablja malo začetnico (npr. *Audi e.tron*)?

S tem se bo vendarle nehalo razhajanje med uradnim zapisom lastnika blagovne znamke in SLO zapisom!

Komentar 733 {95} in {96} Ali sicer zelo smiselni slogovni napotek o poenotenem besedilnem zapisu (opuščanje likovnih rešitev) velja tudi za primere dvozačetnic in predpon pred veliko začetnico? Pravilo omenja serijske izdelke (eden izmed ...), vendar bi bilo to očitneje še z uporabo stavčnega zgleda. Kaj je mišljeno s *fordom* kot tipom vozila? Sicer pa je pisanje zdravil z veliko začetnico, kadar imamo v mislih samo znamko, smiselno. Še vedno pa je težavna zamejitev med znamko in serijskostjo, saj sta ti kategoriji prekrivni: zaradi bolečin sem vzel 3 *LEKADOLE* (bi 3 *Lekadoli* pomenilo tri škatlice?).

ČLEN 96

{96} POSEBNOSTI

1. Posebno skupino imen izdelkov predstavljajo imena zdravil in farmacevtskih izdelkov, ki jih pišemo z veliko začetnico, saj so zaščiteni kot industrijska lastnina: *Aspirin*; *Calpol*,

Lekadol; Diverin, Ibubel. Z malo začetnico pišemo njihove farmacevtske učinkovine: acetilsalicilna kislina; paracetamol; ibuprofen.

2. Kadar poimenovanje nastane iz imena izdelka ali iz znamke in ne zaznamuje določenega izdelka, temveč vrsto, ga pišemo z malo začetnico, npr. poimenovanje *kalodont* v pomenu 'zobna pasta, krema' je nastalo iz imena izdelka *Kalodont*; poimenovanje *šeleshamer* v pomenu 'trši risalni papir' je nastalo iz znamke papirja zahodnonemške tovarne *Schoellershammer*. Tako še *celofan*, *pips*, *selotejp*, *tetrapak* ipd.

3. Iz tehničnih in avtomobilskih znamk pogosto nastanejo tudi enakozvočna imena serijskih izdelkov, ki jih pišemo z malo ali veliko začetnico, npr. *Ford* (oseba, podjetje, znamka), *Ford/ford* (izdelek) – *ford* (vrsta vozila).

V grafičnih zapisih so zaščitena ali lastniška imena pogosto pisana tudi s samimi malimi črkami (npr. *adidas*, *amazon*, *facebook*, *twitter*), vendar tega ne prenašamo v besedilno rabo. Besedilno so znamke pisane z veliko začetnico: *Adidas*, *Amazon*, *Facebook*, *Twitter*.

Komentar 734 {96} POSEBNOSTI

SLEDNJE VELJA SAMO ZA VOZILA, NA PRIMER *aspirina* PA NE MOREM POGOLTNITI, LE *Aspirin*? TAKO SE BERE.

Komentar 735 Raba primerov iz 3. točke (*Ford/ford*) bi bila zaželjena tudi v povedih.

Komentar 736 Mogočo bi lahko dodali primer *Coca-Cola* (znamka, pijača te znamke) vs. *kokakola* (vrsta pijače: gazirana sladkana brezalkoholna pijača temne barve).

Komentar 737 Tukaj ne razumem, zakaj ima lahko na steni *Picassa*, v garaži pa ne moreš imeti *Forda* ampak je *ford*? Zopet neko povsem umetno razlikovanje na podlagi arhaičnih pravil, ki jih nihče ne razume in jezik po nepotrebnem komplicirajo.

Komentar 738 Morda še pripomba na posebnosti. med njimi je kot primer navedeno *ford* (vrsta vozila). Vrsta vozila je osebni avtomobil, tovrnjak ipd...

Ime modela avtomobila je sestavljeno iz njegove znamke (*Ford*) in imena modela (*Mondeo*). Oba sta zaščiteni blagovni znamki. Torej je *Ford Mondeo*, ko govorimo o tem modelu vozila (npr. "vedno je veljalo, da je *Ford Mondeo* med najbolj prostornimi avtomobili razreda"), in ne morda *Ford mondeo*. Enako velja, ko pišemo le o modelu (torej "vedno je veljalo, da je *Mondeo* med najbolj prostornimi avtomobili razreda"), še vedno gre za zaščiteno blagovno znamko, ki označuje točno določen model.

ČLEN 97

{97} Prvo sestavino uradnih imen listin, konvencij, pogodb in uredb pišemo z veliko začetnico (*Brionska deklaracija*, *Lizbonska pogodba*, *Schengenski sporazum*), neprve sestavine pa pišemo glede na to, ali so občno poimenovanje ali lastno ime, pri čemer sledimo polnim imenom v pravnih dokumentih: *Deklaracija o neodvisnosti ZDA*, *Pogodba iz Nice*, *Pogodba o Evropski uniji*, *Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih*.

Komentar 739 {97} in {98} Veliko pogodb in sporazumov je v javnosti znanih le po krajšem, morda celo nadomestnem imenu (*Rimska pogodba : Rimski pogodbi : Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti* in *Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo*). Uporabnik se bo moral zato za razlikovanje med neuradno in uradno rabo zanašati na slovar, če pa gesla v njem ne bo, na lastno poznavanje področja.

Komentar 740 V poglavju o prevzetih besedah je *Ameriška deklaracija o neodvisnosti*. Kaj naj bi bilo torej pravo neuradno ime, ki naj bi ga zapisovali z veliko začetnico?

Komentar 741 Večina zgledov niso uradna imena listin, temveč njihova nadomestna ali kratka imena:

- *Brionska deklaracija* = Skupna deklaracija (gl. Uradni list RS, št. 9/91- I – mednarodne pogodbe)
- *Lizbonska pogodba* = Lizbonska pogodba, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti (gl. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A12007L%2FTXT&qid=1618466481239>)
- *Schengenski sporazum* = Sporazum med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (gl. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A42000A0922%2801%29>)
- *Pogodba iz Nice* = Pogodba iz Nice, ki spreminja *Pogodbo o Evropski uniji*, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte

Večina imen je torej enaka/podobna kot vatikanski sporazum, ki je omenjen v naslednjem členu. Različna obravnava enakih imen ni logična, zato bo takšno pravilo povzročilo veliko težav uporabnikom.

Nadomestno ime je tudi *Deklaracija o neodvisnosti ZDA*. Uradni naslov dokumenta v angleščini je namreč The unanimous Declaration of the thirteen united States of America (Soglasna deklaracija trinajstih Združenih držav Amerike, gl. <https://www.termania.net/slovarji/slovar-slovenskih-eksonimov/8267211/zdruzene-drzave-amerike?page=10&Query=dr%C5%BEava&tl=130&Dictionaries=129&sl=126>).

Problematičen je tudi nasvet, naj sledimo polnim imenom v pravnih dokumentih. V katerih pravnih dokumentih naj iščemo imena dokumentov, ki niso uradno prevedena v slovenščino? V katerem dokumentu lahko najdemo *Deklaracijo o neodvisnosti ZDA* (ali morda *Deklaracijo neodvisnosti ZDA*, kot je naslov naveden v slovenski Wikipediji, ali morda samo *Deklaracijo o neodvisnosti*, kot je navedeno v *Slovarju slovenskih eksonimov*)?

Komentar 742 Uradno ime *S/schengenskega sporazuma* je

Sporazum med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah, zato bi ga bilo treba obravnavati enako kot *V/vatikanski sporazum* v pravilu 98.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A42000A0922%2801%29>

Komentar 743 V § 97 in 98 mora biti osrednji pojem (skupna nadpomenka) »besedilo« oziroma »imena/naslovi besedil«. To niso samo listine, pogodbe, uradbe ipd., temveč tudi naslovi pesmi, romanov ipd. jezikovnih umetnin. Tudi ta imena so lahko uradna ali neuradna, nadomestna, skrajšana (§ 101).

ČLEN 98

{98} POSEBNOST

Le izjemoma se z dalj časa trajajočo rabo kot lastna imena uveljavijo tudi skrajšane različice, ki sicer nedvoumno zaznamujejo isto listino, a nimajo uradnega značaja, npr. [Avstrijska državna pogodba](#) ob [Sporazum o ponovni vzpostavitvi samostojne in demokratične Avstrije](#). Večinoma pa jih imamo za neuradna in jih pišemo z malo začetnico, npr. [vatikanski sporazum za Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih](#).

Komentar 744 Tu bi rad opozoril, da sem enkrat lektoriral knjigo o EU in njenih listinah. Držal sem se točno tega pravila, kot je napisano tu, ampak potem zbežan ugotovil, da obstaja cel vzporedni svet EU, kjer se pišejo skrajšana imena dokumentov in listin z veliko začetnico (verjetno po zgledu krajšanja *Evropska unija* > *Unija*). Najbolj grozno pa mi je bilo, da tako rabo dopuščajo tudi na ZRC SAZU-jevi strani za svetovanje lektorjem/radovednim. Enostavno ne razumem, zakaj bi se "ustanovna listina" pisalo z veliko, pa četudi je to skrajšano od polnega imena *Ustanovna listina EU/Evropske unije*. Dobesedno sem razmišljal o tej praksi in ugotovil, da se s tem pravilom prek pravopisa vnaša neobstoječe slovnično pravilo določnosti (tj. določnega člena). Ampak da si bomo na jasnem - tovrstna raba ni omejena na dokumente EU, ampak jo pogosto zasledim tudi pri opisih naših javnih ustanov. Mislim, da sem to videl celo na strani Inštituta za slovenski jezik, kjer so inštitut zapisali z veliko, pa čeprav ni bilo izpisano polno ime. Nihče ne bo videl oglasa neke točno določene banke, ki bo napisala v reklami: Obiščite našo Banko. Če so ta pravila jasna in preprosta v tem primeru, bi želel, da se uredi tudi to področje, ker sta nastali dve vzporedni normi, ki ustvarjata zmedo. Se opravičujem za malce tečen ton, ampak ko sem lektoriral tisto knjigo o EU, sem dejansko naredil dvojno lekturo, potem ko sem proti koncu knjige ugotovil, da obstaja to "vzporedno" pravilo. Veliko časa je šlo v nič, zato sem malce zadirčen.

Komentar 745 Zakaj *Avstrijska državna pogodba* z veliko, *Vatikanski sporazum* pa ne? Omenjate načelo dolge uporabe, ampak zakaj? *Vatikanski sporazum* se uporablja že dobro desetletje, ali to ni dovolj? Po moje bi moral biti kriterij uveljavljenost uporabe, ne pa dolžina.

ČLEN 99

{99} Imena meddržavnih zvez so lastna imena, kadar je nedvoumno znano, kdaj je zveza nastala in kdo v njej sodeluje: [Arabska liga](#), [Evropska unija](#), [Organizacija afriške enotnosti](#), [Organizacija združenih narodov](#), [Renska zveza](#), [Sveta aliansa](#).

Komentar 746 To je nevaren precedens, saj bi takšne pogoje lahko dodajali tudi ob drugih imenih (takšne ideje nekateri že zagovarjajo, npr. imena delovnih skupin so "priložnostna", tj. delovne skupine se navadno ustanavljajo za določeno obdobje, zato so manj pomembne, pišimo jih z malo).

Edino merilo za odločanje o mali/veliki bi moralo biti: ali je to lastno ime (tj. ustaljeno "/.../ poimenovanje posameznih bitij /.../, zemljepisnih in stvarnih danosti, npr. imen krajev, delov zemeljskega površja, nebesnih teles; ustanov, organizacij in podjetij, umetnostnih del /.../" (SP 1, § 34), ki nedvoumno identificira in individualizira kakega izmed naštetih objektov.

Komentar 747 Pogojevanje velike začetnice z izpolnjevanjem dodatnih pogojev, kot je to, da moramo vedeti, kdaj je zveza nastala in kdo v njej sodeluje, je nevaren precedens. Zakaj ravno ta dva pogoja? Zakaj ne samo en ali morda še kakšen več? In ali za čas nastanka zadošča letnica ali moram vedeti natančen datum?

Komentar 748 {99} in {100} Precej zahtevno zaradi zahtevanega poznavanja področja.

Komentar 749 V § 99: Merilo za priznanje lastnoimenskosti zvez samo, »kadar je nedvoumno znano, kdaj je zveza nastala in kdo v njej sodeluje«? To je nekoliko pretogo.

ČLEN 100

{100} POSEBNOST

Neuradna ali publicistična poimenovanja takih zvez so pisana z malo začetnico: [mala antanta](#), [os Rim–Berlin–Tokio](#), [trojni pakt](#), [velika antanta](#), [weimarski trikotnik](#).

Komentar 750 {100} Posebnost

TO JE ENAKO »ČUDNO« KOT Otok DA, Dežela vzhajajočega sonca PA NE.

ČLEN 101

{101} Za nekatera stvarna imena se je v širšem krogu pišočin uveljavila raba skrajšanih imenskih oblik, ki jih pišemo z veliko začetnico: *Cerkev* (< *Katoliška cerkev*, *Rimokatoliška* ali *Rimskokatoliška cerkev*), *Unija* (< *Evropska unija*), *Združeni narodi* (< *Organizacija združenih narodov*).

✎ V uradovnih in strokovnih besedilih se zaradi gospodarnosti in lažje berljivosti le izjemoma uporabljajo priložnostno skrajšana imena, pisana z veliko začetnico, na katera je ob prvi pojavitvi posebej opozorjeno, npr. *Ker je Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) v zadnjih dneh dobil veliko vprašanj glede nove osebne izkaznice ...*

Komentar 751 {101} *Rimskokatoliška cerkev* pomensko ni povsem enaka *Katoliški cerkvi* – gre bolj za način obredja kot za organizacijsko enoto. Pogosto se piše tudi tako: *cerkev sv. Petra = Sv. Peter (Počakam te pri Sv. Petru.)*. Morda tu nekod bi bilo smiselno omeniti tudi nadomestna stvarna imena, ki niso posledica krajšanja, npr. *ESMERALDA* za stavbo *Gospodarske zbornice Slovenije*, *PARLAMENT/SKUPŠČINA* za stavbo državnega zbora, *OBERSTDORF* za R5 na Hacquetovi, *Šubičeva gimnazija* za *Gimnazija Jožeta Plečnika*, *STARA DAMA* za klub *Juventus*. Ali neuradnost imena tu vpliva na zapis z veliko začetnico? Prim. *Pesmi štirih in slovnica štirih* (Slovenska slovnica Bajca, Kolariča, Rupla in Šolarja). Vendar pa se za krovno organizacijo nemških krščanskih demokratov (CDU/CSU = Unija) rabi tudi *Krščanski demokrati*, namreč zaradi podobnih imen na nižji ravni (*Nemška krščanska demokratska unija* in *Bavarska socialna unija*).

Posebno zanimiv primer je nadomestno ime, ki je po izvoru nekdanje uradno ime; predhodnica Mohorjeve družbe je bila *Družba sv. Mohorja* (1860–1918) – če bi slednjega danes uporabili kot sinonim, bi ga verjetno pisali z malo začetnico? Po drugi strani pa se zaradi Celjske Mohorjeve družbe in Goriške Mohorjeve družbe pojavlja tudi zapis *Celovška Mohorjeva družba* za danes Mohorjevo družbo v Celovcu.

Podobno pomensko-zapisovalno razmerje je najti pri zemljepisnih imenih pri kobariškem Stolu in Stolu (v Karavankah) ter blejskem Vintgarju in Iškem vintgarju.

Komentar 752 V § 101 se nam velika začetnica (torej lastnoimenskost) v tipu »Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec)« upira, lahko se sproži plaz s *Predsednikom, Maršalom, Voditeljem, (Führer, Duce, Vožd!), Primasom* ipd.

Komentar 753 izjemoma uporabljajo priložnostno → Tole se pa nehote lahko narobe bere, namreč s poudarkom na "le izjemoma". Sama bi ta izraz zamenjala z "lahko": se zaradi gospodarnosti in lažje berljivosti lahko uporabljajo ...

ČLEN 102

{102} Z malo začetnico pišemo poimenovanja, enakozvočna s stvarnimi lastnimi imeni, v naslednjih kategorijah

a) društva, organizacije, stranke, vojaške enote, ustanove, podjetja ipd.: *izobraževalni center, liberalna stranka, nogometni klub, opekarna, osnovna šola, prva gorska četa, tovarna traktorjev;*

✎ Taka poimenovanja so pogosto deloma ali popolnoma enakozvočna z nekaterimi lastnoimenskimi; kadar pri pisanju ne mislimo na lastno ime posameznega društva, organizacije, stranke ipd., temveč na enega ali več predstavnikov vrste, uporabljamo malo začetnico: *Delam na upravni enoti v Ljubljani ali na ljubljanski upravni enoti.; Srečanje predstavnikov filozofskih fakultet iz Maribora in Ljubljane.*

b) organi (odbori, komisije, sveti, delegacije ipd.), kadar je v (zlasti nestrokovnem) besedilu poudarjena njihova vrsta ali funkcija, njihovo (natančno) lastno ime pa za sporočanje ni bistveno: *seja odbora za pospeševanje slovenščine na neslovenskih univerzah; Na občnem zboru društva so izvolili komisijo za sklepe.; Predlog slovenske vlade bo prišel v javno razpravo.; Inšpektorji so se sešli na ministrstvu za notranje zadeve.;*

✎ Pri večini stvarnih imen je mogoče razliko med občnim poimenovanjem in lastnim imenom razbrati le iz sobesedila:

- *Naročili so katalog učbenikov za osnovno šolo. nasproti Vpisal se je na Osnovno šolo Prežihovega Voranca.;*
- *Mineva prvih sto dni mandata devete slovenske vlade. nasproti 58. redna seja Vlade RS.*

- c) zakonski in drugi predpisi, uradni dokumenti ipd., kadar je v (zlasti nestrokovnem) besedilu poudarjena njihova vsebina ali vrsta, ne pa njihovo (natančno) lastno ime: poslansko vprašanje o načrtovanem zakonu o visokem šolstvu; uredba vlade o prestrukturiranju kmetijske panoge; Veliko slabe volje je povzročil pravilnik o nujni medicinski pomoči zaradi zmanjšanja števila zdravnikov.
- ✎ V nestrokovnih, zlasti publicističnih besedilih se pogosto uporabljajo tudi krajša poljudna poimenovanja, pisana z malo začetnico:
- Ministrstvo za gospodarstvo RS (lastno ime državnega organa) – ministrstvo za gospodarstvo (vrsta, funkcija državnega organa) – gospodarsko ministrstvo (krajše poljudno poimenovanje);
 - Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (lastno ime pravnega akta) – zakon o avtorskih pravicah (krajše poljudno poimenovanje);
 - Zakon o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov (lastno ime pravnega akta) – protikadilski zakon (krajše poljudno poimenovanje) ipd.

Komentar 754 {102} Dobri primeri, manjka pa tip, naveden v utemeljitvi: *Državni zbor Republike Slovenije, Državni zbor* in *državni zbor*. Podobno *Ministrstvo za kulturo* (RS) in *ministrstvo za kulturo* (ali *kulturno ministrstvo*) – sploh ker se na uradni spletni strani pojavlja napis *Ministrstvo za kulturo / Republika Slovenija* in se tudi kratiči kot *MK* in ne *MKRS* (prim. *Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani*, na spletni strani *Pravna fakulteta / Univerza v Ljubljani*).¹⁵ Mogoče je oba zapisa rabiti v besedilu, če poudarjamo vrstnost sicer uradno imenovane predmetnosti, a mora biti to zares pomensko utemeljeno. V rabi je tu veliko omahovanja, ki utegne biti še okrepljeno, zato bi bilo potrebno splošno napotilo, kateri tip pisati in kako; doslej nenapisano oz. nejasno napisano pravilo: polna uradna imena se pišejo z veliko začetnico, skrajšana ali preubesedena pa z malo začetnico. Težava so izrazi, ki so sobesedilno določeni ali pa zgolj rahlo spremenjeni, npr. *Center starejših Pristan Vipava* : *center starejših Pristan*¹⁶ v Vipavi (prim. *Oddelek za pedagogiko Filozofske fakultete v Ljubljani*, SP 2001, § 103). Ali tudi v teh primerih vsak odmik od polnega uradnega imena pisati z malo začetnico (in se torej čim bolj izogibati ovelikozačetničenju skrajšank)? Kako zapisati enote: Pomoč družini na domu enota Ljubljana ali Enota Ljubljana (in katero ločilo naj bo vmes) : pomoč za družine na domu enote Ljubljana, ljubljanska enota za pomoč družinam na domu ...?

¹⁵ Še en primer *Mladi plus* in *Sindikat Mladi plus* (<https://www.mladiplus.si/kdo-smo/o-nas/>) – ali vendarle *sindikat Mladi plus*?

¹⁶ Bi bilo sprejemljivo reči dom starejših Pristan?

Komentar 755 Tale člen je dobro zamišljen, ampak tako nekako je bil zasnovan tudi člen v prejšnjem pravopisu, pa ga ljudje niso prav dobro razumeli in zdaj se na veliko meša kratko ime zdaj z malo zdaj veliko. Argument za pisavo z malo je, da se razume vrstno, ampak vrstnost mora biti utemeljena, mora biti razvidna iz sobesedila, da tu ne gre za ime. Zato se bojim, da bodo ljudje v prekrivnosti našli utemeljitev, da tako nedosledno pišejo še naprej. Ne vem sicer, kako takšno rabo narediti bolj dosledno. Mogoče s še več primeri, tudi kakimi daljšimi, kompleksnimi nizi in prikazom vseh možnosti izpusta ali preoblikovanja posamezne sestavine.

Komentar 756 V pravilu pišete o dveh različnih stvareh: v samem pravopisnem pravilu o razliki med lastnim imenom in vrstnim poimenovanjem, v slogovnem napotku pa o razliki med polnim lastnim imenom in krajšim poljudnim poimenovanjem, vmes pa še malo o vrsti, funkciji (ministrstvo za gospodarstvo).

Ministrstvo za gospodarstvo ni nujno krajše poljudno poimenovanje, temveč je lahko tudi kratko ime. Ministrstvo za gospodarstvo je trenutno sicer malo slabši primer, saj se imenuje Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, boljši primer bi bilo kakšno drugo, npr.:

- *Ministrstvo za kulturo* (Storitve Ministrstva za kulturo: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kulturo/storitve/>)
- *Ministrstvo za notranje zadeve* (Javne objave Ministrstva za notranje zadeve: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-notranje-zadeve/javne-objave/>);
- *Ministrstvo za zunanje zadeve*: (O Ministrstvu za zunanje zadeve: <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-zunanje-zadeve/o-ministrstvu/>)

Kratka (in tudi nadomestna) lastna imena bi bilo treba obravnavati posebej in bolj izčrpno.

Komentar 757 PREKRIVNOST STVARNIH LASTNIH IMEN IN OBČNIH POIMENOVANJ

{102} Z malo začetnico pišemo poimenovanja, enakozvočna s stvarnimi lastnimi imeni, v naslednjih kategorijah

/.../upravni enoti.; Srečanje predstavnikov filozofskih fakultet iz Maribora in Ljubljane.

NIČ O VSEKAKOR MOŽNIH PRIMERIH (SEVEDA SE JIM LAHKO IZOGNEMO, AMPAK VENDAR) TIPA *Srečanje predstavnikov F/filozofskih fakultet U/univerz v Mariboru in Ljubljani*.

ČE BI TU POVEDALI, KAKO JE PRAV, BI BILO VSE DRUGO JASNO.

Komentar 758 Mogoče bi bilo dobro posvetiti malce več prostora rabam *državni zbor vs. Državni zbor, občina Ljubljana vs. (Mestna) o/Občina Ljubljana* itd.

Mogoče bi sem sodilo tudi pojasnila, kako zapisujemo organe, ki jih predstavlja ena sama oseba: *predsednik RS vs. Predsednik RS*.

Komentar 759 Ali ne bi bilo enostavneje, da se pri imenih npr. ministrstev in zakonov vseeno uveljavi, da se pišejo z veliko začetnico, tudi ko ni cel, uraden naziv. V angleščini na primer ne komplicirajo s tem, zakaj je treba pri nas? Tole "pravilo" verjetno izhaja iz tega, da so imena pogosto vedno bolj kompleksna (npr. ministrstvu za delo smo skozi leta dodali še družino, socialne zadeve in enake možnosti), ampak v ober primerih označuje isto institucijo oz. zakon. Zakaj torej razlikovanje? To se mi je od nekdaj zdelo eno izmed bolj nelogičnih pravopisnih pravil.

Komentar 760 "Zakon o avtorski in sorodnih pravicah" - tipkarska napaka: ... o avtorskih ...

Komentar 761 V § 102, točka c, je treba namesto statistične opazke, da »se pogosto uporabljajo« krajša poljudna poimenovanja ustanov, organov, zakonov ipd., povedati merilo, kdaj je to ustrezno. To je odvisno od avtorjeve presoje: ali želi (se mu zdi pomembno) dokumentarno navesti, poudariti uradni naslov ali pa mu za ustrezno razumevanje v danem sobesedilu zadošča vrstno (opisno) poimenovanje. Ponazoritev: *Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah* je zakon, ki »se tako imenuje, ima tak naslov« – *zakon o avtorskih in sorodnih pravicah* pa je zakon, ki pač »govori o avtorskih in sorodnih pravicah« in nas njegov uradni naslov zdaj ne zanima.

ČLEN 103

{103} Raba izrazov posebnega razmerja ali spoštovanja je omejena na protokolarne in vljudnostne ogovore ter pisemsko sporočanje in oglaševanje. Te izraze pišemo z malo ali veliko začetnico.

✍ Če se v besedilu odločimo za uporabo velike začetnice, da poudarimo vikanje ali tikanje, je zaželeno, da smo pri rabi dosledni.

✍ Raba male začetnice ne kaže na nespoštovanje.

Komentar 762 osebno namesto pisemsko? Da se ne bi razumelo, da gre samo za sporočila na papirju. Ta in nasl. slogovni napitek bi sama umestila za enoto 104, ker šele tam izvem, kateri so taki izrazi.

ČLEN 104

{104} Taki izrazi so osebni in svojilni zaimki za ogovorjeno osebo: **Ti, Vidva/Vidve/Vedve, Vaju, Ve, Vi/Ve, Oni; Tvoj, Vajin, Vaš.** Raba velike začetnice velja za vse sklone (npr. **Tebe, z Vami, Vajinemu**), tudi za naslonske oblike (**Te**): **Hvala Ti za nasvet; Želim Vam prijetne praznike.**; pri onikanju: **Gospa si Jih je zapomnila.**

✍ Množinske oblike osebnih in svojilnih zaimkov, rabljene za kolektiv, npr. v uradnih dopisih, pri naslavljanju različnih teles, odborov, komisij ipd., pišemo z malo začetnico.

Komentar 763 Vrstni red: *Vidva/Vedve/Vidve.*

Komentar 764 + *Svoj*

Taka raba, kot je tule ponazorjena, je danes slabšalna (dobro, lahko bi bila humorna, ampak to je odvisno od tona), ni pa vljudna (taka je bila v daljni preteklosti). Mislim, da gre tole mirno lahko ven.

ČLEN 105

{105} Samo na protokolarni priložnosti je omejena raba velike začetnice za ogovarjanje ljudi na posebnih položajih, in sicer

- za veleposlanika/veleposlanico; predsednika/predsednico vlade ali parlamenta (Njegova/Njena **Ekscelenca**): obisk Njegove **ekscelence/Ekscelence** generalnega sekretarja Sveta Evropske unije;
- za kardinala (Vaša/Njegova **Eminenca**), cerkvenega poglavarja, npr. papeža, dalajlamo, patriarha itd. (Vaša/Njegova **Svetost**): Njegova **svetost/Svetost** papež, Njegova **svetost/Svetost** dalajlama;
- monarha/monarhinjo (Vaše/Njegovo/Njeno **Veličanstvo**), pripadnike plemstva (Vaša/Njegova/Njena **Visokost**), npr.: Njeno **veličanstvo/Veličanstvo** kraljica Elizabeta II., Njegova knežja **visokost/Visokost** Albert II., monaški knez.

Komentar 765 Naj obvelja verzija, kjer so vse besede zapisane z veliko začetnico. Torej *Njegova Svetost, Eminenca, Visokost* itd.

Komentar 766 {105} Moteče se mi zdi navajanje zgledov v oklepaju, pri čemer se ti ponovijo dvojnično v ponazoritvi.

Komentar 767 tule ni povsem jasno, da niso več mišljeni zaimki, temveč besede, ki poimenujejo zelo visok družbeni položaj (zaimki zgolj posledično skupaj z njimi). Bolje: Besede, ki poimenujejo osebo, ki je na zelo visokem družbenem položaju, in jih uporabjamo samo ob protokolarnih priložnostih se lahko pišejo z veliko ali malo začetnico, in sicer : ...

ČLEN 106

{106} Vrstne pridevnike na *-skil/-ški* in *-ovskil/-evski, -anski* ipd. izpeljujemo iz imen bitij, zemljepisnih in stvarnih imen. Pišemo jih z malo začetnico: *alpski* (< *Alpe*); *beethovnovski* (< *Beethoven*); *cankarjanski, cankarski, cankarjevski* (< *Cankar*); *demosovski* (< *Demos*); *goriški* (< *Gorica*); *natovski* (< *Nato*). Enako velja za pridevnike, izpeljane iz kratic: *RTV-jevski/ertevejevski* (< *RTV*).

Komentar 768 {106} Glede na {26} bi bilo treba dodati primer pridevnika, tvorjenega iz imena s predimkom (*de Brie* > *de Briejski* ali *le Briejski* po zgledu *de Valois* > *Valoijski*). Smiselno bi bilo besedotvorno razložiti, kdaj podaljšati osnovo (*Hegel* > *heglovski*, *hegeljanski*; *Cankar* > *cankarski*, *cankarjevski*, *cankarjanski*), oz. v slovar zajeti veliko primerov.

Komentar 769 prej navedeni *Nato* je tudi kratica

ČLEN 107

{107} Svojlne pridevnike na *-ov/-ev* ali *-in* izpeljujemo iz imen bitij in stvarnih imen. Pišemo jih z veliko začetnico: *Adamov* (< *Adam*), *Cankarjev* (< *Cankar*), *Župančičev* (< *Župančič*); *Karmenin* (< *Karmen*), *Kobilčin* (< *Kobilca*); *Alpinin* (< *Alpina*), *Demosov* (< *Demos*), *Merkurjev* (< *Merkur*), *Natov* (< *Nato*).

Komentar 770 Če *Kobilčin*, potem tako kot *Karmenin* tudi *Severin* (*Save Sever*)?! In sploh: *Kobilca Kobilce* ali pač *Kobilčeva Kobilčeve*?

Komentar 771 {107} Dobro, da je vključen pridevnik *Kobilčin*. Kaj pa priimki z izglasjem na *-e* (*Sirimavo Bandaranajke*)?

ČLEN 108

{108} POSEBNOST

Pridevnik *Božji* pišemo z veliko začetnico, če ga uporabljamo kot svojlni pridevnik (v pomenu 'od Boga').

Komentar 772 Se strinjamo z uporabo *Božji* z veliko začetnico.

Komentar 773 V § 108 ne gre za sistemsko ureditev pisanja *božji/Božji* in utegne se obnoviti polemika, ne toliko zaradi negotove razmejitve (razločevanja) pripadnosti raznih vrst (vrstnosti in svojlnosti oz. v pomenu 'od Boga' ter zraven še kakovosti v pomenu 'božanski'), temveč predvsem zaradi različnega sprejemanja verskega spoštovanja (to je dopuščeno v slovarju SP 2001). Pomembno je, da so ugledni verski

pisci od Slomška in Breznika do Strleta pisali (in zagovarjali) pisanje *božji* z malo začetnico. Mogoče je ostati pri rešitvi iz SP 2001, ne da bi na silo konstruirali dodatno utemeljitev.

ČLEN 110

{110} Z veliko začetnico pišemo izlastnoimenske pridevnike z obrazili *-ov/-ev* (ali *-in*) v stalnih besednih zvezah, ki zaznamujejo duhovno last ali častna poimenovanja, na primer izume in iznajdbe: [Beauforteva/Beaufortova lestvica](#), [Gauß-Krügerjev koordinatni sistem](#), [Geiger-Müllerjev števec](#), [Higgsov bozon](#), [Hipokratova prisega](#), [Ludolfovo število](#), [Mozartove kroglice](#), [Newtonov zakon](#), [Ohmov zakon](#), [Pitagorov izrek](#).

Komentar 774 *Mozartove kroglice* ne zaznamujejo "duhovno last ali častna poimenovanja, na primer izume in iznajdbe", kvečjemu gre za kategorijo "Sacherjeva/saherjeva torta"

Komentar 775 Predlagam, da pri 'Mozartovih kroglicah' pripišete kot opombo: 'toda: mocartove kroglice'. In morda še številko nasveta, pri katerem je omenjena 'saherjeva torta'.

Komentar 776 najbrž ven :-)) da ne bodo rekli, da učimo, da je Mozart izumil kroglice :-))

ČLEN 111

{111} Z veliko začetnico pišemo pridevnike z obrazili *-ov/-ev* ali *-in* v stalnih besednih zvezah, ki poimenujejo

- a) nagrade: [Borštnikov prstan](#), [Cankarjevo priznanje](#), [Nobelova nagrada](#);
- b) posebne dneve ali praznike: [Prešernov dan](#), [Martinova sobota](#), [Marijino vnebovzetje](#).

[Prazniki 1] Predlagam in pričakujem da se uradno v Sloveniji praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam že sedaj vedno *Božič*, ki ga praznujemo 25. decembra pišem z veliko začetnico.

Božič je namreč ime praznika ki je hkrati osebno ime Boga. Je pomanjševalnica, kot na primer "Bogec", "mali Bog", ki se je rodil kot majhen otrok.

Seveda naj bi vedno pisali z veliko začetnico tudi besedo Bog, kolikor mislimo osebnega pravega in resničnega Boga, ki je Bog vseh kristjanov, muslimanov judov in številnih ver. Gre za osebno ime Boga ki ga poznamo v teh osnovnih lastnostih: oseba, resnični in pravi.

Prav tako naj bi pisali z veliko pridevnik Božji, ko ta pridevnik že izraža Boga. Na primer "Božji Sin". Smiselno bi bilo tudi vedno pisati pridevnik Božji z veliko, iz spoštovanja do Boga, ko je pridevnik izpeljan iz osebnega imena Boga.

Pisanje imena Bog z malo začetnico nosi sporočilo, da oseba ne veruje ali si ta pojem drugače razlaga. Če kdo uporablja za Besedo Bog malo začetnico na ta način želi sporočiti nekaj drugega. Če na primer nek ateist za krščanskega Boga uporablja malo začetnico bi to morali obravnavati kot pravopisno napako. Če pa govori o nekem svojem namišljenem Bogu pa bi lahko uporabljal malo začetnico, če bi pred tem pojasnil vsebino besede - pojma.

Komentar 777 Predlagam kazalko na *martinovo*, ker sicer bodo zagovorniki *Martinovega* trdili, da je to isto kot *Martinova sobota*.

ČLEN 112

{112} Z veliko ali malo začetnico pišemo pridevnike z obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah, ki se uporabljajo v različnih strokah, med drugim

- a) v medicini (bolezni, deli telesa ipd.): [Aspergerjev/aspergerjev sindrom](#), [Crohnova/crohnova bolezen](#), [Downov/downov sindrom](#), [Epstein-Barrov/epstein-barrov virus](#); [Adamovo/adamovo jabolko](#), [Evstahijeva/evstahijeva cev](#);
- b) v botaniki in zoologiji (rastlinske in živalske vrste): [Blagajev/blagajev volčin](#), [Zoisova/zoisova zvončica](#); [Humboldtov/humboldtov pingvin](#), [Scopolijev/scopolijev kozliček](#).

Komentar 778 Raba dvojnice je nesmiselna, ker ne vzdrži: evstahijeva cev v nobenem primeru ni lastnina (niti duhovna) Evstahija, temveč je del telesa, zato ne

vidim smisla, zakaj bi se to pisalo z VZ. Hkrati to ni primerljivo s Pitagorovim izrekom, ki ga res imamo v uporabi, a je njegova last.

Komentar 779 Zakaj sta tukaj obe možnosti (mala ali velika začetnica), pri točki 111 pa obvezno velika začetnica? Gre za povsem enak koncept poimenovanja nekega fenomena po osebi. Ne razumem, zakaj zopet umetna razlika glede na to, ali gre za znanstven koncept ali za "stalne besedne zveze v različnih strokah", turi Ludolfovo število je stalna besedna zveza v matematični stroki? Zakaj morate tako podrobno vse razlikovati, ko pa bi lahko bilo prece bolj preprosto?

Komentar 780 {112} in {113} Po zgledu {110} in {111} bi bilo smiselno kot prednostno dvojnico priporočiti pisavo z veliko oz. kot izjemo opozoriti na področje, ki od tega odstopa (prim. {114} – namesto *saherjeva torta* smiselneje *torta Sacher* ali *saherica* (*saherca*? Po zgledu *klop*, *klopca*?); nekateri primeri tipa *Ogino-Knausova metoda* so se že terminologizirali: *Michael-Mentenova formula* nam. smiselne *Michael-Mentenove formula*). Smiselno se m zdi utrditi skupini izlastnoimenskih pridevnikov, ki se pišeta z veliko začetnico (duhovna last, sem pravzaprav sodijo tudi poimenovanja bolezni, delov telesa ipd. (*Mohoričičeva nezveznost*). Sem bi uvrstil tudi poimenovanja z bajeslovno ali zgodbovno motivacijo (*Ahilova peta*, *Tarzanov krik*, *Bondovo dekle*). Zapis *gajgerjev števec* bi odsvetoval, če obstaja dvojnica *Geigerjev števec*, izjema je skrajšanka *gajger* (kot *dizel*, *knajp*), kar pa je rabljeno žargonsko (prim. {132}). Za rastline in živali, ki da jih pišemo z malo, dodajmo *judeževo drevo*, čeprav se tu poraja vprašanje, ali je takšno poimenovanje dovolj uveljavljeno, da se zapisuje z malo začetnico (obstajata namreč tudi enobesedni poimenovanji *judeževac* ali *jadikovec*). Ne smemo pa med te primere zamešati *Darwinovih ščinkavcev*, saj ne gre za vrsto ptic, ampak za razlago evolucije na primeru *galapaških ščinkavcev*.

Komentar 781 110 in 112 določata različno pisanje, čeprav bi primeri lahko šli v eno ali drugo skupino. Zame je smiselno edino, da dovoljujemo zapis z veliko ali z malo pri obeh (tako ali tako gre v končni fazi za vrstne prid.).

ČLEN 113

{113} Z veliko ali malo začetnico pišemo pridevnike z obrazili -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah, ki se uporabljajo v prenesenem pomenu (frazološke enote); *Ahilova/ahilova peta* 'ranljivost', *Evin/evin kostum* 'golota', *Sizifovo/sizifovo delo* 'delo brez učinka'.

Komentar 782 Kot vrstno poimenovanje bi lahko vse pisali z malo začetnico - *Sizifovo delo* bi utegnil kdo razumeti kot *delo (od) Sizifa*, ne pa "brezplodno delo".

ČLEN 114

{114} POSEBNOSTI

1. V vseh navedenih skupinah so se skozi dolgo obdobje rabe kot edini uveljavili nekateri zapisi z malo začetnico, pogosto iz osebnih, predvsem rojstnih imen, npr. *kristusov trn*, *marijini laski*, *salomonov pečat* (rastline); *blažev žegen* 'neučinkovito sredstvo', *noetova barčica* (žival), *venerin griček* (del telesa), *vidov ples* (bolezen).

2. Z malo začetnico pišemo tudi podomačeno zapisane izlastnoimenske pridevnike, pri katerih se je identifikacija z izhodiščnim imenom že izgubila: *Dieslov/dizlov motor* (< *Diesel*), *Geigerjev/gajgerjev števec* (< *Geiger*), *Kneippova/knajpova kopel* (< *Kneipp*), *Sacherjeva/saherjeva torta* (< *Sacher*).

✎ Pri poimenovanjih po ženski osebi je mogoče izbrati opisno ubeseditvev, če želimo ohraniti identifikacijo z imenom, npr. *lestvica po Virginii Apgar* neuradno tudi *lestvica po Apgarjevi*. Zveza *točkovanje po apgarju* izhaja iz besede in kratice *apgar* (< *APGAR*). Podobno: *pedagogika (Marije) Montessori*.

✎ Kadar priredni zapis tipa *Ogino-Knausova metoda* zaradi različnih spolov podstavnih imen ni mogoč, pri zapisu izberemo eno od naslednjih možnosti, *mera po J. H. Cochranu in M. Piazzesi* ali *mera po Johnu H. Cochranu in Moniki Piazzesi*, tudi *mera po Cochranu in Piazzesijevi*.

Komentar 783 {114} Posebnosti /.../

KDO PA ODLOČA, KDAJ SE JE IDENTIFIKACIJA Z IZHODIŠČNIM IMENOM ŽE IZGUBILA?
ŠE NIKOLI NISEM SLIŠALA ZA *saherjevo torto*, VEDNO ZA *zaherjevo*.

Komentar 784 Predlagate: "Podobno: pedagogika (Marije) Montessori". Ne bi bilo boljše: "Podobno: pedagogika Marije Montessori/pedagogika Montessorijeve"?

ČLEN 115

{115} Z malo začetnico pišemo vse razen tistega, kar se piše z veliko po pravilih, navedenih v poglavju o veliki začetnici. V poglavje o mali začetnici so vključene tiste skupine poimenovanj, ob katerih smo pri izbiri začetnice pogosto v zadregi.

Komentar 785 V poglavju o mali začetnici pogrešamo pravilo o pisanju šolskih predmetov, učnih programov, modulov po celotni vertikali.

Komentar 786 Manjka navedba šolskih predmetov - *slovenščina, matematika ...*

Komentar 787 Morda bi bilo primerno opozoriti, da v sodobni književnosti avtorji včasih uporabljajo same male črke, kar je stilno zaznamovano (ravno imam pri roki roman *Juana Goytisola juan brez domovine*).

Komentar 788 {115} Čeprav je ubeseditev z *malo začetnico se piše vse, kar se ne z veliko* smiselna, bi v spletni različici vendarle dodal seznam po zgledu kategorij pri {49} in {78}, saj se tudi v nadaljevanju poglavja pojavljajo sklopi, kot so poimenovanja praznikov, zgodovinskih dogodkov, nagrad, jedi itd. Zaradi preglednosti in vzporednosti zgradbe bi pravila tega sklopa razdelil med tri podsklope, kot je to pri sklopu o veliki začetnici (osebna lastna imena, zemljepisna lastna imena in stvarna lastna imena) – težava je le enotno poimenovanje. Morda: občna poimenovanja bitij, zemljepisnih pojmov in stvarnih pojmov. K občnim zemljepisnim pojmom bi uvrstil vse vrstne označbe zemljepisnih pokrajin glede na podnebno-rastne značilnosti (*savana, stepa, tajga, tundra*), morda tudi poimenovanja za značilnih rastlinskih združb (za Sredozemlje *makija* in *gariga*, za Južno Ameriko *selva, sertão* in *pampa ...*), saj so ti pojmi v veliki meri prekrivni s prej omenjeno kategorijo, ter vetrove (*pasati, orkani, zahodni vetrovi, tramontana, burja*) in njim sorodne vremenske pojave (*tajfun, monsun*).

ČLEN 117

{117} Z malo začetnico in brez ločila ob imenu pišemo pojasnjevalne dodatke, ki so lahko tudi del imena osebe in kažejo na

- a) plemiško stopnjo, npr. **plemeniti** in **plemenita** (pl.), **baron** in **baronica**, **markiz** in **markiza**, **grof** in **grofica**, **vojvoda** in **vojvodinja**, **knez** in **kneginja** v imenih kot: **Andrej Komel plemeniti** in **pl. Sočebran**, **Janez Bleiweis vitez Trsteniški**, **Marija Regina grofica Attems**;
- b) rodovno pripadnost, npr. **starejši** in **starejša** (st.), **mlajši** in **mlajša** (ml.) ter **oče**, **sin**, v imenih kot: **Johann Strauß mlajši** ali **Johann Strauß ml.**; **Dumas oče**, **Dumas sin**.

Komentar 789 {117} Kako je s citatnim *Junior* (za mlajši)? Podobno ostaja odprto vprašanje zapisa tujih zemljepisnih imen.

ČLEN 118

{118} POSEBNOST

Podatek o rodovnem zaporedju je pri nekaterih starejših imenih stalni pridevek, zato ga ne krajšamo in ga pišemo z veliko začetnico: **Jakob Starejši**, **Kir Mlajši**, **Plinij Starejši**.

Komentar 790 {118} Zapis z veliko začetnico se lahko poljudno razloži z umanjkanjem priimka (kadar je mlajši – starejši, oče/mati – sin/hči del tribesednega imena, je načeloma pisan z malo začetnico, če dvobesednega, načeloma za veliko začetnico).

ČLEN 121

{121} Z malo začetnico pišemo poimenovanja za pripadnike različnih skupin, tudi če so izpeljana iz lastnih imen in kratic. Sem spadajo redovnice in redovniki (**avguštinec**, **frančiškan** – **frančiškanka**, **jezuit**, **klarisa**, **uršulinka**), nagrajenci in nagrajenke (**kresnikovec** – **kresnikovka**, **nobelovec** – **nobelovka**, **oskarjevec** – **oskarjevka**) ter pripadniki in pripadnice:

- a) jezikovnih skupin: ekavec – ekavka, indoevropjec – indoevropjka, kreol – kreolka;
 - b) verstev: amiš – amišinja, jud – judinja, katoličan – katoličanka, kristjan – kristjanka, musliman – muslimanka, protestant – protestantka, sikh – sikhinja;
 - c) gibanj, nazorov ter kulturnih in družbenih skupin in usmeritev: darvinist – darvinistka, hipi – hipijevka, hipster – hipsterka, marksist – marksistka, mladoslovenec – mladoslovenka, modernist – modernistka, obritoglavc – obritoglavka, socialist – socialistka;
 - č) društev, klubov in strank: apezejavec – apezejevka, desusovec – desusovka, esdeesovec – esdeesovka, krimovka, kudovec – kudovka, rotarijec – rotarijka;
 - d) ustanov, organizacij, uslužbenci podjetij in/ali uporabniki njihovih izdelkov oziroma storitev: lekovec – lekovka, microsoftovec – microsoftovka, novorevijaš – novorevijašinja, siolovec – siolovka, pilovec – pilovka, večerovec – večerovka;
 - e) oboroženih in tajnih skupin: alkaidovec – alkaidovka, hamasovec – hamasovka, kforjec – kforjevka, maistrovec, udbovec – udbovka;
 - f) drugih skupin: aleksandrinka, freudovec – freudovka, milenijec – milenijka.
- ✍ Poimenovanja pripadnikov po barvi kože, ki so bila v pravopisih uvrščena med poimenovanja po t. i. rasni pripadnosti (npr. belec – belka, kavkazijec – kavkazijka), so kot vrstna poimenovanja pisana z malo začetnico.

Komentar 791 {121} Ali lahko *indoevropejce* razumemo tudi kot ljudstvo, etnos in ne le kot jezikovno skupino? Za to bi govoril primer *Bantujci*, čeprav bi bilo po drugi strani smiselno *Bantujce* obravnavati ne le kot jezikovno, ampak tudi fizionomsko enotno skupnost nasproti *NILOTOM* (po *kavkazijcih* lahko naštejemo še več podskupnosti, npr. *mediteranidi*, *dinaridi* ...). Pogrešam tudi govorce jezika oz. narečja (*esperantisti*, *skandinavisti*, *sinologi*; *kajkavci*, *štekavci* ... težava so enakozvočna poimenovanja: *Prekmurci*, *Podjunci*, *Slovenci* ... Jih lahko zapisujemo z malo začetnico, če želimo poudariti le znanje jezika?). Ali se južnoameriški *KREOLI* kot čistokrvni potomci kolonizatorjev v zapisu razlikujejo od jezikovnih kreolov? (Prim. SP 2001 *híndujec* in *Hindújec* – preveriti tudi naglas.) To sicer odpira vprašanje zapisa versko ali po videzu in izvoru utemeljenih kast – verjetno z malo začetnico (*mestici* in *zambi* – po mulatih; *kšatrije* in *šudre*, *puđže*). Pri redovnikih in redovnicah manjkajo *opat*, *opatinja*, *mati prednica* kot predstojniki samostana oz. skupnosti, pa tudi primeri tujih duhovnikov (*budistični bhikhu* in *bhikhuni*, *bonec*, *lama*). Pri verski pripadnosti bi posebej omenil častilce (*bakhantke/menade*, *vestalke* – čeprav bi te

prav tako lahko obravnavali pri redovnicah, parsijske *behdin*, polinezijske *arioi* itd.) in hierarhične stopnje v organizaciji (za Katoliško cerkev v našem okolju *kaplan*, *župnik*, *diakon*, *škof*, *pokrajinski škof*, *nadškof*, (*nadškof*) *metropolit*, *kardinal*, *papež*) ali družbi sploh (*knezoškof*, *prelat*, *virilist*) ter dodal poimenovanje posebnih obredov ali njihovih sestavnih delov (*bar micva*, *prvo obhajilo*, *birma*, *povzdigovanje* (pri maši), *poslednje olje/maziljenje*). Dodal bi še poimenovanje glede na stavbo, npr. *rogovec* – *rogovka* (zaposleni, kasneje stanovalec v nekdanji tovarni Rog, uporabnik teh prostorov), *fondovec* – *fondovka* (stanovalec Fondovih blokov), naročnino, npr. *T-2-jevec* (naročnik pri T-2), *oddajo* (*Bar* – *barovec*, *Big Brother* – *bigbrotherjevec*, *MasterChef* – *masterchefovec* – z opozorilom, da se grafične posebnosti v pridevniku najverjetneje ne upoštevajo) ... Pomenski obseg skupin za izpeljavo je zelo širok, sama uresničitev je bolj odvisna od skladske zgradbe imenske podstave (težava so zveze, npr. *Ljubezan po domače*, zlasti glagolske, npr. *A s ti tud not padu*, *Kva dogaja*) ali homonimnosti (*kmetija*, *kmetijec* – *Kmetija*, ?). Zanimivo je vprašanje prebivalcev *sosesk* (*BS3* – *BS3-jevec*) – kakšne bi bile poenobesedena izpeljanke za npr. *Rusjanov trg*, *Dunajski kristali*, *Zeleni gaj*, *Celovski dvori*, *Župančičeva jama* ... verjetno tipa *Škofja Loka* – *Ločani*). Dodal bi še nekaj zgledov članov združenj: *torkovci* (zbrani okoli Stéphana Mallarméja), *preporodovci* (zbrani pri glasilu *Preporod*), iz sodobnosti *hutij(ev)ci* (po voditelju *Hutiju*). Danes so gibanja bolj množična, vtis organiziranosti se izgublja, pripadnost je omejena, osebna, ne govorimo več o članih ali pripadnikih, pristaših, ampak simpatizerjih, sledilcih ... Imena so dolga in tvorba je težavna: *#metoo* ali *#jztudi* (gibanje *Jaz tudi*, tudi *Mene tudi*), *Življenja temnopoltih štejejo*, *Mladi za podnebno pravičnost* ... Prim. {122}, {129}.

Komentar 792 POIMENOVANJA PRIPADNIKOV JEZIKOVNIH SKUPIN, VERSTEV, GIBANJ, NAZOROV, DRUŠTEV IPD.

NE UVIDIM, ZAKAJ RASE NISO V ENI IZMED NAŠTETIH TOČK.

Komentar 793 V § 121 prestaviti primer *freudovec* – *freudovka* iz točke f v točko c. Distancirajoči izraz »po tako imenovani rasni pripadnosti« v točki f namiguje na ogroženost svobode govora.

ČLEN 122

{122} POSEBNOSTI

1. Nekatera poimenovanja pripadnikov in pripadnic, izpeljana iz črkovalnih kratic, zapisujemo s kratico (FDV-jevec – FDV-jevka, NLB-jevec – NLB-jevka, RTV-jevec – RTV-jevka) ali tudi razvezano: *ertevejevec – ertevejevka*.
2. V redkih primerih, ko poimenovanja pripadnikov skupin niso izpeljana iz stvarnega lastnega imena, temveč so z njim prekrivna, se je uveljavil zapis z veliko začetnico: Čuki (ime glasbene skupine) – Čuk (član skupine); tako še Avsenik, Sokol, Viola ipd. Kadar je razumevanje zaradi prekrivanja z občnim poimenovanjem oteženo, uporabimo opisno zvezo, npr. član Sokola. Če poimenovanja niso prekrivna z imenom, ampak gre za iskanje podobnosti in primerjave (Skakalci so kot orli; zmaga risov), jih pišemo z malo začetnico (orli, risi).

Komentar 794 Menim, da zapise Čuk, Sokol in Viola brez težav izbrišete iz te točke. Če pa bodo že ostali Sokoli, pa bi (pa četudi iz ideoloških razlogov, na katere se sklicujete v enem izmed določil - pri Gestapu namreč) morali pri 'orlih' (torej smučarskih skakalcih) omeniti še razlikovalno vlogo velike začetnice za telovadce Orle.

Komentar 795 {122.2} Velika začetnica občne besede se verjetno bolj ohranja pri glasbenih skupinah in tudi športnih reprezentancah, ne pa pri društvih splošnega značaja: *društvo Južni Sokol*, člani so *sokoli* in *sokolice*. Zdi se mi, da pisanje z veliko velja le povzermalno, za vse člane skupine, torej ko je ime rabljeno v množini (*The Queen – Queeni* so imeli koncert; *The Rolling Stone – Rolling Stones* (*Rollingi*) še pojejo, po tem zgledu *Black Sabbath*, *Dire Straits*, *Beach Boys*, *Bee Gees*, *U2* [ju tujji], *Lordi*, vendar *Metalica* so; tako še razna prevedena imena moštev: *Annaheim Ducks – Racmani povedli*, *LA Lakers – Jezerniki zmagali*, *Dallas Mavericks – Telički tokrat brez sreče*; *Chicago Bulls – Biki* ...). Z veliko začetnico bi se torej pisal prevod množinskega imena, za poimenovanje posameznega člana pa se zdijo pogostejše enakoglasne pojavitve z malo začetnico ali izpeljanke. Podobno dragonsi in viole. Nasprotno pa bi veljalo za ljudstva, plemena in njihove pripadnike. Severnoameriški Indijanci iz plemena *Absaroka* se prevajajo tudi kot *Vrane*, posamezni pripadnik je *Vrana*.

ČLEN 123

{123} Z malo začetnico pišemo časovne opredelitve, tj. poimenovanja

- a) dnevov in mesecev: **ponedeljek**, **sobota**; **avgust**, mali traven, rožnik;
- b) državnih in verskih praznikov: **dan državnosti**, **dan samostojnosti in enotnosti**, **praznik dela**; **božič**, **pepelnica**, **velika noč**; **hanuka**, **ramadan/ramazan**;
- c) posebnih datumov: **ново leto**, **silvestrovo**, **martinovo**;
- č) mednarodnih, priložnostnih ali spominskih dnevov, mesecev, tednov in let: **dan spomina na žrtve holokavsta**, **mednarodni dan maternega jezika**, **svetovni dan čebel**; **teden razoroževanja**; **mednarodni mesec boja proti raku dojke**; **leto mladih**, **mednarodno leto zdravja rastlin**.

[Prazniki 2] Predlog da se *Božič* kot praznik piše z veliko začetnico. Gre za enega največjih praznikov, tako religijskega kot tudi družinskega, zato bi se spodobilo, da mu damo tudi posebno veljavo. Tudi za poimenovanje Bog predlagate veliko začetnico.

Sam uporabljam veliko začetnico vedno.

Prav tako predlagam pisanje poimenovanja praznika *Velika noč* z veliko začetnico zaradi enakih vzrokov kot *Božič*.

[Prazniki 3] Ker "božič" izhaja iz {3} "lastnoimenske sestavine" krščanski Bog, ki ga skladno z {31}a) pišemo z veliko začetnico, bi bilo po mojem menju (tudi iz vidika konsistentnosti samega pravopisa) dopustno ali nemara celo potrebno, da bi "Božič" pisali z veliko začetnico. Poleg tega bi tu velika začetnica sovpadala z {4}.3: "izrazom posebnega razmerja ali spoštovanja", ki ga mnogi čutimo do "Božiča" in do Boga.

[Prazniki 4] Pisanje *Božič*, *Velika noč*, *Binkošti*, vedno pišem z veliko začetnico. Mislim, da bi zdaj, ko popravljate, tudi v pravilih spremenili. Za veliko večino Slovencev je to velik praznik, z vsebino in izročilom. Čestitke dobim tudi iz Italije, Nemčije, ZDA, Kanade, Hrvaške-povsod pišejo veliko začetnico. Hvala!

[Prazniki 5] Kristijani pisemo besedo *Bog* z veliko zacetnicp. *Bozic* je pa Bozji sin. Zakaj potem mala zacetnica?

[Prazniki 6] Predlagam, da praznik *Božič* pišemo z veliko začetnico, jaz ga tako že zdaj pišem: *Božič*.

[Prazniki 7] *Božič* ali *Velika noč* pišem z veliko začetnico že 58 let. To so veliki katoliški prazniki, ki nam veliko pomenijo, zato upam, da bo tak pravopis ostal še naprej!

[Prazniki 8] Predlagam, da *Božič* pišemo z veliko začetnico. Sam vedno tako pišem. Sodelujem s partnerji v tujini in si izmenjujemo tudi voščila. Poznam njihovo kulturno okolje in si ne predstavljam, da bi ta praznik zapisal z malo začetnico.

[Prazniki 9] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Prav tako *Velika noč*.

[Prazniki 10] Praznika *Božič* in *Velika noč* ves čas pišem z veliko začetnico, čeprav pravopisno ni pravilno. Prosim, da postane moj način pisanja tudi slovnično pravilen.

[Prazniki 11] Če želimo priznati ali ne se je vsa zgodovina, umetnosti in literatura Evrope in Evropske unije razvila iz krščanskih korenin. Zato menim, da bi se moralo gledati na to, da bi se moralo *Božič*, ki izhaja iz krščanske tradicije in ga danes praznujejo tako verni in neverni kot družinski praznik, edino prav pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 12] Spoštovani,
najprej imam pripombo na *božič*: gre za osebno ime, izpeljanka iz Bog v mali Bog-Božiček, skrajšano v *Božič*.

To je drugi najsvetejši dogodek v krščanski veri in več kot milijarda kristjanov po vsem svetu ga piše z veliko začetnico, tudi kristjani v Sloveniji. Predpis ni življenjski in nas kristjane zelo moti.

Tudi prazniki nam vsem pomenijo nekaj posebnega, pa naj bodo verski, državni ali ljudski. Zato se mi zdi edino prav, da se pišejo z veliko začetnico, saj izražajo naš odnos do njih. Kar se tiče praznikov iz osebnih imen, pa se mi nikakor ne zdi v redu, da se pišejo z malo začetnico; je pa čisto nekaj drugega, če napišemo *Silvestrovo* ali *Martinovo*, namesto *silvestrovo* ali *martinovo*. Prvega se veselim, drugi mi pa nič ne pomeni. Zakaj bi odvzemali dnevu, kar mu gre!?

[Prazniki 13] Kot kristjanka, Slovenka in profesorica slovenskega jezika oba največja krščanska praznika (*Božič* in *Velika noč*) vedno in dosledno pišem z veliko začetnico. Enako velja za mojo družino in verjetno večino učencev, dijakov in

študentov, ki so šli skozi moje roke. Iz spoštovanja do vere mojih prednikov in krščanstva kot temelja evropske civilizacije. Stališče, da se raba jezika določa izključno v akademskih krogih in na osnovi vzorcev in pravil, ki so od dejanske rabe odmaknjeni in pogosto neživljenjski, je v primerih, kot sta *Božič* in *Velika noč*, skregano z jezikom samim. Živ jezik potrebuje stvarno in življenjsko obravnavo in ne omejevanja z akademskim nerazumevanjem odnosa govorcev do maternega jezika.

[Prazniki 14] Predlagam da se *Božič* piše z veliko začetnico. V komunizmu se beseda *Božič* nikoli ni omenjala. Tudi na sam *Božič* je iz javnih medijev nisi slišal. Sedaj v demokraciji bi ji lahko vrnilo v prvotno stanje takšno ki jo mi (mislim na našo rodbino) uporabljamo

[Prazniki 15] Predlagam, da bi se ime praznika *BOŽIČ* pisalo z veliko začetnico. Sam to dosledno uporabljam že dolgo. V prvi vrsti iz velikega spoštovanja do praznika in se mi zdi, da naredim napako če zapišem z malo, podobno kot lastno ime. Na enak način uporabljam besedo *Božji*

Zdi se mi prav, da se dopusti pisanje z veliko tudi pomanjševalnice imena Bog, kot ime praznika

[Prazniki 16] *Božič* in *Velika noč* sta največja in najpomembnejša praznika, ki ju praznujejo tudi neverniki. Zapisovati se morata z veliko začetnico.

[Prazniki 17] *Božič* jaz od vedno pišem z veliko začetnico. Tako učim tudi otroke (npr. pri pisanju voščilnic). Zelo mi je sporno, da je v šoli učiteljica pri sinu, ko je napisal *Božič* z veliko, le-to štela za napako?!

[Prazniki 18] Predlagam in pričakujem da se uradno v Sloveniji praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam že sedaj vedno *Božič*, ki ga praznujemo 25. decembra pišem z veliko začetnico. *Božič* je namreč ime praznika ki je hkrati osebno ime Boga. Je pomanjševalnica, kot na primer "Bogec", "mali Bog", ki se je rodil kot majhen otrok. Seveda naj bi vedno pisali z veliko začetnico tudi besedo Bog, kolikor mislimo osebnega pravega in resničnega Boga, ki je Bog vseh kristjanov, muslimanov judov in številnih ver. Gre za osebno ime Boga ki ga poznamo v teh osnovnih lastnostih: oseba, resnični in pravi. Prav tako naj bi pisali z veliko pridevnik *Božji*, ko ta pridevnik že izraža Boga. Na primer "Božji Sin". Smiselno bi bilo tudi vedno pisati pridevnik *Božji* z veliko, iz spoštovanja do Boga, ko je pridevnik izpeljan iz osebnega imena Boga. Pisanje imena Bog z malo začetnico nosi sporočilo, da oseba ne veruje ali si ta pojem

drugače razlaga. Če kdo uporablja za Besedo Bog malo začetnico na ta način želi sporočiti nekaj drugega. Če na primer nek ateist za krščanskega Boga uporablja malo začetnico bi to morali obravnavati kot pravopisno napako. Če pa govori o nekem svojem namišljenem Bogu pa bi lahko uporabljal malo začetnico, če bi pred tem pojasnil vsebino besede - pojma.

Komentar 796 Predlagam, da se imena praznikov piše z veliko začetnico. S tem bi jim že z začetnico izražali večje spoštovanje.

Komentar 797 Veljalo bi opozoriti na pogosto napako pri pisanju imen mesecev z veliko začetnico, kar se dogaja zaradi nepazljivosti ali nespretnosti pri uporabi računalniških programov, saj ti ob pisanju datumov piko za vrstilnim števnikom zamenjajo s piko kot končnim ločilom in začnejo 'novo poved' - seveda z veliko začetnico, npr. *1. Januar ...*

Komentar 798 {123} Dodal bi nekaj indijskih praznovanj, saj se pod vplivom angleščine piše o festivalu *Holi* in *Divali*, čeprav gre za praznika, praznovanje *holi*, *divali* (tudi praznik luči).

ČLEN 124

{124} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime, ga pišemo z veliko začetnico: [dan Rudolfa Maistra](#), [dan vrnitve Primorske k matični domovini](#), [dan Zemlje](#). Enako velja za pridevnike, izpeljane iz lastnega imena: [Prešernov dan](#); [Marijino vnebovzetje](#) (nasproti [veliki šmaren](#) ali [velika maša](#) ali [velika gospojnica](#)); [Martinova sobota](#), [Silvestrov večer](#) (nasproti [silvestrovo](#)) in [Vidov dan](#).

 V zasebnem pisanju se namesto male začetnice pogosto uporablja velika začetnica, še zlasti v voščilih ob verskih praznikih.

[Prazniki 19] *Božič* naj se piše z veliko začetnico. To pri omembah in voščilih uporabljam že sedaj.

To je v skladu z mojim prepričanjem in splošnim dejstvom, saj je *Božič* postal tudi dela prosti dan.

Enako naj bi veljalo tudi za pisanje *Bog* in ne *bog*.

[Prazniki 20] Ker "božič" izhaja iz {3} "lastnoimenske sestavine" krščanski Bog, ki ga skladno z {31}a) pišemo z veliko začetnico, bi bilo po mojem menju (tudi iz vidika konsistentnosti samega pravopisa) dopustno ali nemara celo potrebno, da bi "Božič" pisali z veliko začetnico. Poleg tega bi tu velika začetnica sovpadala z {4}.3: "izrazom posebnega razmerja ali spoštovanja", ki ga mnogi čutimo do "Božiča" in do Boga. In navsezadnje: tudi člen {124} omenja, da se verski prazniki v praksi zasebnega pisanja pogosto pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 21] *Božič* z veliko začetnico, ker tudi ostali narodi pišejo tako (*Natale, Christmas* ali *Cristmas, Nadal*)

Komentar 799 Praznike z malo začetnico, razen *Marijino vnebovzetje* in *Prešernov dan*, ki izhajata iz svojilnega pridevnika iz lastnega imena.

[Prazniki 22] Spet predlagam omembo *martinovega*, ne samo *Martinove sobote*, ker uporabniki ne ločijo med *Martinovo pojedino* in *martinovim*.

Komentar 800 V zasebnem pisanju se itak lahko uporablja karkoli in kakorkoli, predvsem v času instantnih sporočil. Pač pa bi bilo mogoče treba pojasniti, da se pisanje malih začetnic dosledno uporablja v JAVNEM sporočanju, prav zato, da smo vsi državljani in državljanke (govorci in govorce slovenščine) enako obravnavani_e, ne glede na to, ali praznujemo *B/božič* ali *P/prvi maj* (ali oboje ali nič od tega).

Ljudje lažje sprejememo pravilo, če vedo, kaj je njegov namen - v tem primeru enaka obravnava v javnosti.

Komentar 801 Morda bi veljalo omeniti tudi primere pisanja godovnikov z veliko, ko ne napišemo 'na Martinovo soboto', ampak 'na Martina' (ali morda: 'na martina'?).

Komentar 802 V § 124 je statistično izsiljeno dopuščanje velike začetnice v voščilih ob verskih praznikih («se pogosto uporablja») nepotrebna ali pa preozka koncesija; nepotrebna, ker gre za zasebno pisanje, preozka pa, ker ne velja samo za verske praznike (jubileji, zmage idr., kot so rojstni dan, zlata poroka, diploma ...).

ČLEN 125

{125} Z malo začetnico (razen morebitne lastnoimenske sestavine) pišemo poimenovanja različnih zgodovinskih dogodkov, ki so opisnega značaja, nastala pogosto v poznejšem obdobju. Sem uvrščamo poimenovanja

- a) vojn, bitk in front: **balkanske vojne**, desetdnevna vojna, druga svetovna vojna, osamosvojitvena vojna, tridesetletna vojna, trojanska vojna, zalivska vojna; bitka pri Termopilah, kosovska bitka; soška fronta;
- b) vstaj in revolucij: **arabska pomlad**, **ilindenska vstaja**, **varšavska vstaja**; **francoska revolucija**, **marčna revolucija**, **oktobrska revolucija**;
- c) drugih zgodovinskih dogodkov: **brexit**, **dachavski procesi**, **daytonski mir**, **drugi vatikanski koncil**, **ljubljski kongres**, **nürnberški procesi**, **tridentinski koncil**, **vižmarski tabor**.

Komentar 803 {125} in {126} Težavno je lahko ločevanje med dogodkom in prireditvijo (sploh zaradi prevajanja event = dogodek).

ČLEN 127

{127} Z malo začetnico pišemo poimenovanja

- a) nagrad, priznanj in odlikovanj: **kresnik**, **grammy**, **viktor**, **zlata palma**; priznanje za **hrabrost**; **medalja za hrabrost**, **srebrni red** za zasluge;
- b) častnih nazivov: **častni meščan** – **častna meščanka**, **kralj cvička**, **vinska kraljica**, **prometej znanosti**;
- c) športnih trofejev: **olimpijska zlata medalja**, **veliki kristalni globus**, **zlata lisica**.

Komentar 804 Ali je *prometej* mišljen v prenesenem pomenu? *prometej* kot tat napredka?

Komentar 805 Našteto bo pravilno zapisano le v besedilih, ki bodo lektorirana. Učenci, dijaki in študentje ter vsi drugi imajo nagrade ipd. za lastna imena, tudi izobraženci tako pišejo, tudi prejemniki *prometeja znanosti* zase napišejo, da so dobili *Prometeja znanosti*. Torej norma še naprej ne bo sledila rabi in bo podpirala pojav napak? Velika škoda, ker zdaj je priložnost, da bi se to spremenilo.

Komentar 806 Mogoče bi bilo treba posebej navesti še *oskarja* in *vesno*, ki povzročata največ težav.

Posebej pa *V/vilenico*: nagrada je poimenovana po jami, lastnoimenska sestavina je močno izražena, zato se pri uporabniku vzpostavlja primerjava pravilom, ki velja za praznike, npr. *Prešernov dan* (z veliko, ker je lastno ime) vs. božič, in za nagrade, poimenovane po osebah (*Borštnikov prstan*).

Komentar 807 Ne, imena nagrad naj obstojijo z veliko začetnico. Zlasti tista, ki so izpeljana *i* z lastnih imen (*Grammy*, *Kresnik* itd.).

Komentar 808 {127} in {128} Nekateri se zavzemajo za pisanje nagrade z veliko. Nagrada namreč označuje dvoje: počastitev («znamka») in predmet v znak te počastitve. Kako pisati tuje nagrade (*Red Dot*), sploh če so enakozvočne imenu človeka, v katerega čast so poimenovane (*Goncourt*)? Zelo smiselna se zdi uvedba kategorije *nagrada Vilenica* (primer igralska nagrada Duša Počkaj), vendar je težava ta, da je treba vedeti, kdaj je nagrada le pritegnjena razlagalna občna beseda, kdaj pa je del poimenovanja (bi bilo mogoče napisati, kot se piše sedaj, da je neki pisatelj *prejel vilenico*?). Zveze nagrada + določilo bi ločil na zveze z imenovalniškim in rodilniškim določilom. Pri nazivih pa bi dodal še nazive za skupnosti, npr. *evropka prestolnica kulture*.

ČLEN 128

{128} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime kot prilastkovna razlikovalna sestavina, jo pišemo z veliko začetnico: *nagrada Saharova*, *plaketa mesta Ljubljane*, *red generala Maistra*; *kralj Krvavca*, *miss Slovenije*. Z veliko začetnico pišemo svojilne pridevnike v poimenovanjih nagrad, priznanj ipd.: *Bloudkova plaketa*, *Borštnikov prstan*, *Ježkova nagrada*, *Vegovo priznanje*, *Unicefov ambasador* in *nagrada Prešernovega sklada*.

✎ Od poimenovanj nagrad ipd. ločimo pogosto enakozvočna imena prireditev, ki jih pišemo z veliko začetnico: *Zlata lisica* (nagrado pišemo z malo začetnico: *zlata lisica*).

Komentar 809 Poenotiti z 127.

ČLEN 129

{129} Z malo začetnico pišemo poimenovanja umetnostnih in filozofskih smeri ([ekspresionizem](#), [moderna](#), [renesansa](#)), političnih gibanj ([bonapartizem](#), [golizem](#), [janzenizem](#), [peronizem](#), [sionizem](#)), verskih gibanj ([anglikanstvo](#), [budizem](#)) ter drugih nazorov in gibanj ([darwinizem](#), [ilirizem](#)).

Komentar 810 {129} *Golizem* in *gaulizem*. Prim. {121}, {122}. Gibanja privzemajo ime po organizaciji, ki sproži neko vprašanje v javnosti oz. poskrbi za njeno aktivacijo. Včasih se ljudje bolj identificirajo z akcijo: *društvo Ekologi brez meja je organiziralo prepoznavno čistilno akcijo Očistimo Slovenijo*. Zakaj pisati *mafija* in *kukluksklan* z malo začetnico? Mafijo sicer lahko razumemo kot vrsto kriminalne združbe, ampak siciljanska mafija je *Mafia* ali *Cosa Nostra* (prim. še kalabrijska *'Ndrangheta*, *Ku Klux Klan* v ZDA).

ČLEN 130

{130} Poimenovanja jedi niso lastna imena, pišemo jih z malo začetnico: [goveja juha](#), [idrijski žlikrofi](#), [potica](#), [prekmurska gibanica](#).

Komentar 811 {130} Zanimiv zgled še (*zrezki*) *cordon bleu*.

ČLEN 131

{131} Kadar je v teh poimenovanjih uporabljeno lastno ime kot prilastkovna razlikovalna sestavina, ga pišemo z veliko začetnico: [goveji file Stroganov](#), [hruška lepe Helene](#), [pečenka Wellington](#). Enako velja za pridevnike na *-ov/-ev* ali *-in*, izpeljane iz lastnih imen: [Melbina breskev](#), [Prešernove kroglice](#).

Komentar 812 {131} Pri jedi *goveji file Stroganov* se občni del pojavlja v več različicah, npr. *govedina*, *zrezek* – kako se rabi ime *Stroganov*, rabljeno samostojno?

Pojedel je dve porciji STROGANOVA. Namesto *Melbina breskev* v rabi pogosteje *breskev Melba*. Nadaljnji zgledi *Doboš torta*, *Štefani pečenka*, *pečenka Wellington*.

ČLEN 132

{132} POSEBNOST

Izlastnoimenski pridevniki, ki se ustalijo v podomačenem zapisu, so zapisani z malo začetnico, npr. [Kneippova kava](#) nasproti [knajpova kava](#).

Komentar 813 {132} Predlagam kot pri *Geigerjevem števcu Kneippovo kavo* oz. *knajp*.

ČLEN 135

{135} POSEBNOSTI

1. Imena družabnih iger pišemo z veliko začetnico le takrat, ko se nanašajo na ime industrijskega izdelka oziroma znamke: [Prodám novo družabno igro Moja Slovenija](#).

2. Nekatere sodobne avtorske igre z zaščitenim ali lastniškim imenom ([Activity](#), [Monopoly](#), [Tetris](#)) so dobile tudi vrstni pomen in jih zato pišemo z malo začetnico in podomačeno: [aktiviti](#), [monopoli](#), [tetris](#).

Komentar 814 Pravilo *Monopoly/monopoli* je podobno primeru *Coca-cola* vs. *kokakola*, *Aspirin* vs. *aspirin*. Če gre za točno določen izdelek znamke *Monopoly*, težko zagovarjamo malo začetnico in podomačen zapis, saj je ime registrirano (in torej lastno ime). Če pa gre za katerokoli družabno igro, v kateri kupujemo parcele in gradimo hiške/hotele, potem je tak zapis na mestu.

Mogoče bi bilo treba to razlikovanje le malo bolje pojasniti, utemeljiti s kakim primerom.

Tu so lastniki blagovnih znamk zelo pozorni na zapis in so potem lektorji/prevajalci pogosto v težavah, ker je zapis zakonsko zaščiten (in nihče noče tvegati tožbe).

Komentar 815 {135.1} Zdi se mi, da gre tu za imenovalni prilastek. Prim. *sintetični smaragd Linde* (vrsta, ne ime posameznega dragega kamna).

ČLEN 136

{136} V spletnih naslovih vse enote zapisujemo z malo začetnico, čeprav so med njimi tudi lastna imena (<http://www.gorenje.si/>). Tako se je uveljavilo tudi v elektronskih naslovih: france.kuhar@siol.net.

Komentar 816 {136} Naj tu, čeprav bi si to verjetno zaslužilo poseben člen pravil, omenim še ime nekaterih podjetij, ki poudarjajo svojo povezavo s spletom, recimo spletnih časopisov in drugih spletnih ponudnikov vsebin oz. zbirnih podatkov. Se ta imena navajajo skupaj z računalniško končnico in ali to vpliva na zapis besede z veliko začetnico? Zgled: *Znan bo najuglednejši delodajalec v letu 2020 po oceni portala Mojedelo.com/mojedelo.com/Mojedelo. Gost bo novinar spletnega medija podcrto.si/Pod črto.*

ČLEN 137

{137} S samimi malimi črkami pišemo kratice in okrajšave iz računalniškega jezika, ki označujejo

- spletne domene: [.si](#) (< Slovenija), [.org](#) (< organizacija), [.com](#) (< company, podjetje);
- vrste dokumentov: [.doc](#) (< document), [.pdf](#) (< portable document format).

Tudi zapisi enot v računalniških programih so pisani s samimi malimi črkami: `</script></div>`.

Komentar 817 {137} Opozoriti je še na pripadajočo piko pred računalniško končnico (čeprav tudi jaz osebno kot oznako oz. končnico pojmem le črkovni del, pika pa je dejansko ločilo).

ČLEN 138

{138} Pri nekaterih besedah se velika začetnica iz podstave (*McCarthy*, *McDonald's*; *PostScript*, *EasyWriter*; *InterCity*, *AirBeletrina*) ohrani tudi v novonastali tvorjenki in formulah: *McDonald'sov hamburger*, *InterCityjev vlak*, *NaCl*.

Komentar 818 {138} Ni jasno, kot kakšna izvedenka se pojmuje *NaCl*. Naštet je namreč ob izpeljankah, *NaCl* pa je kvečjemu sklop (sicer že opredeljen kot simbol).

ČLEN 139

{139} V nekaterih, zlasti stvarnih imenih se pojavlja zapis z malo, in sicer s črkama *e* in *i* na prvem mestu: *eVsebine*, *eDavki*, *eZdravstvo*, *eBay*; *iRazglednica*, *iPhone*. V teh primerih črki *e* in *i* nadomeščata pridevnike *elektronski* in *spletni* oziroma *internetni*. V novejših besedilih pa je namesto črk *e* ali *i* uporabljena tudi kaka druga črka, zgolj po analogiji: *Portal zVem omogoča dostop do storitev eRecept in eNaročanje*.

✎ Raba male začetnice namesto velike in velike začetnice sredi besede je povezana z željo po opaznosti poimenovanja in stiliziranju, zlasti v oglasnih besedilih (*EasyJet*, *sLOVENija*, *JezikOvnoTehnološki Abonma – JOTA*).

Komentar 819 {139} Za piščoče bo verjetno težko ločevati med imeni, ki jih obravnava ta člen, in oblikovalsko podobo, kot jo omenja {96}.

ČLEN 140

{140} Okrajšane besede načeloma ohranijo začetnico, na primer *pr. Kr.* (< pred Kristusom), *Ur. l.* (< Uradni list). Pri nekaterih prevzetih okrajšavah je zapis male ali velike začetnice neodvisen od zapisa v neokrajšani besedi, na primer: *P. S.* (< post scriptum 'pripis'), *A. D.* (< anno Domini 'v letu Gospodovem'), *A. M.* (< air mail 'letalska pošta'), *N. N.* (< nomen nescio 'neznan').

Komentar 820 {140} Ali se lahko pojavijo tudi kratične krajšave, torej brez pik?

ČLEN 141

{141} Pravopisno pravilo za pisanje neprvih sestavin v zemljepisnih imenih (člen 61) določa, da te v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico (**Bukov Vrh**), v nekrajevnih imenih pa z malo začetnico (**Bukov vrh**). Zapis nekrajevnih imen (predvsem imen vzpetin in gora), ki ne sledijo predstavljenemu mehanizmu, ureja pravopisno pravilo v členu 62:

Pri poimenovanju vzpetin in gora so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja (**Grmada, Kladivo, Oltar, Rog, Stog**), nekatera so prekrivna tudi z geografskimi izrazi (**Kočna, Kuk, Rokav, Špik**). Veliko začetnico so ohranila tudi potem, ko je ime gore dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: **Polhograjska Grmada; Veliko Kladivo, Malo Kladivo; Mali Oltar, Veliki Oltar; Spodnji Rokav, Srednji Rokav; Kočevski Rog; Jezerska Kočna, Kokrska Kočna; Livški Kuk; Jezerski Stog; Poliški Špik**.

Zbirka »Neprve sestavine zemljepisnih imen« vsebuje nabor 212 besed ali zvez (*severna stena, vinska pot*), ki se pojavljajo kot neprve v 837 nekrajevnih in krajevnih imenih in so posledično pisane z veliko ali malo začetnico. Razlage teh besed so povzete ali po *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* ali področnih terminoloških slovarjih na portalu Fran, nekatere pa je oblikovala delovna skupina. Če oznako vira v oklepaju za razlago spremlja zvezdica, je bila uporabljena razlaga malenkostno spremenjena, npr. beseda *slap* je v SSKJ razložena kot »večja količina vode, ki v loku pada z višjega mesta na nižje zaradi navpičnega, strmega zemljišča«, v zbirki pa kot »večja količina v loku padajoče vode«. Če se neprva sestavina pojavlja v geografskem pomenu zgolj v lastnem imenu, je razlaga uvedena s pojasnilom »v lastnih imenih«. Razlagi v razdelku krajevno in/ali nekrajevno ime sledi navedba imen, ki so bila izbrana kot najpogostejše pojavitve v besedilnem korpusu Gigafida 2.0 in *Slovarju slovenskih eksonimov* (2013). Če ime ne označuje zemljepisne danosti, ki bi bila pomensko prekrivna s pomenom neprva sestavina, imenu sledi identifikacijska umestitev, zapisana med pokončnicama. Npr. beseda *graben* je razložena kot »manjša ozka dolina s strmimi pobočji«, v zvezi, ki je zemljepisno lastno ime, pa je *Mačkov graben* ime potoka. V zbirko niso vključene enote državne ali pokrajinske uprave, ki jih uvrščamo med stvarna imena (npr. *pokrajina, provinca, vojvodina*), razen če so del zemljepisnega imena (npr. imena države ali zvezne države).

Namen zbirke je torej uporabniku pravopisnega priročnika osvetliti razmerja med pomenom geografskih izrazov in občnih poimenovanj (ki imajo lahko tudi geografski pomen) ter imeni, v katerih ti izrazi ali besede nastopajo.

Komentar 821 Bolje stara različica *Bukov vrh*. Šli smo na *Veliko planino*.

Komentar 822 Ostane nespremenjeno.

Komentar 823 Ne amerikanizirajte slovenščine s tem, da vsiljujete zapis z veliko začetnico pri vseh neprvih sestavinah krajevnih imen.

Komentar 824 Ostane naj tako, kot je bilo do sedaj. Sem proti vsaki spremembi, saj so pravila jasna. Če bomo spremljali zapis, bomo medli samo tiste, ki ga obvladajo, ostali se pa za pravopis tako ne zanimajo.

Komentar 825 Nikakor se ne strinjam s spremembo pri zemljepisnih lastnih naselbinskih imenih, pravilo mora ostati nespremenjeno, torej izjeme trg, vas, mesto, selo, selce morajo ostati z malo začetnico. Je povsem logično, končno smo otroke naučili. Bomo menjali vsa krajevna imena, dokumente?

Komentar 826 Za boljše in hitrejše razumevanje bi dodala več oznak/kvalifikatorjev med navpičnima črtama, npr. *Stari Trg* | ime več naselij, mdr. pri Kolpi|. Ni treba, da te oznake stojijo ravno pri vsakem imenu, a včasih bi res prav prišle, predvsem splošnim uporabnikom.

PRIPOMBE K PRAVILU O PISANJU PRAZNIKA BOŽIČ

Opomba: Ker smo pripombe glede pisanja *božič* v javni razpravi prejeli v različnih oblikah in so bile poslane tudi v obliki komentarjev drugih pravil, ne le členov 3 in 123, smo se odločili, da vse pripombe, ki se nanašajo na to problematiko in niso del komentarjev pri omenjenih členih, zberemo v posebnem razdelku.

[Prazniki 23] Od osamosvojitve Slovenije z veliko črko pišem *Božič* in se sprašujem, zakaj se v Sloveniji v pravopisnem narečju to stališče do državnega praznika *Božiča* ne piše oz. v Osnovnih šolah ne zahteva pisanje z veliko začetnico? Upam in verjamem, da se bo to v kratkem uredilo saj večina že itak, iz spostljivosti do državnega praznika, besedo, *Božič* ali *Božične praznike*, pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 24] Spoštovani, praznik *Božič*, že sedaj pišem z veliko začetnico, saj gre za poimenovanje praznika po osebnem imenu *Božič*, ki je pomanjševalno ime za

Boga. Z veliko začetnico namreč pišemo lastna imena, zato je prav oz. pravilno in seveda tudi spoštljivo, da se tudi v našem pravopisu začne praznik *Božič* pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 25] Pozdravljeni, predlagam, naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz naš praznik *Božič* že sedaj mnogo let pišem z veliko začetnico. Tudi moji sorodniki - Slovenci v tujini, mi pišejo za praznik *Božič* z veliko začetnico. Zanimivo pa je to, da mi pišejo v živi slovenščini, čeprav smo se v šoli v prejšnjem stoletju učili drugače.

Še ta zanimivost in povezanost.

Ko sva z ženo zbirala ime za najinega otroka Klemena, in takrat tudi pogledala v slovenski pravopis v prejšnjem tisočletju (l. 1998) in sklanjanje imena je bilo samo na en način. Drugi sklon je bil *Klemena*. Z razvojem jezika imamo po novem tudi drugo možnost sklanjanja in torej tudi opcijo za drugi sklon po novem tudi: *Klemna*.

V kratkem (verjetno že letos) z razvojem jezika lahko pričakujemo, da se bo *Božič* pisal z veliko. Tudi planet *Zemlja* se piše z veliko.

[Prazniki 26] Velik začetnica ime raznika *Božič*

[Prazniki 27] Osebno sploh nisem nikoli pomisljal, da se *Božič* piše drugače, kot z veliko začetnico. Tako zelim tudi v bodoče.

[Prazniki 28] *Božič* se bo vedno pisal z veliko začetnico, k[打]璵[搵]悃[搵]慮[搵]慳[搵]慳[搵]渠[步]璠[搵]整[搵]慧[搵]渠[搵]潤

[Prazniki 29] Predlagam, da se *Božič* (25.12.) začne pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 30] Zagotovo je končno napočil čas, da se tudi praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Verjamem, da v času komunizma ni bilo dovoljeno praznovanje, celo več, ovajalo se je tiste, ki smo hodili k polnočnici! Zaradi spoštovanja tradicije in veličine praznika, ter v izogib dilemam glede pisanja z veliko ali malo začetnico se zavzemam, da se tudi v pravopisu določi kot pravilna raba velike začetnice za praznovanje praznikov: Dan državnosti, *Dan samostojnosti in enotnosti*, *Božič*, *Velika noč* itd. Osebno uporabljam za praznike (*Božič* in *Velika noč*) veliko začetnico, saj so me tako naučili že stari starši kot otroka, kljub prepovedim glede praznovanja. Uporabljal bom tudi v bodoče, saj mi ne bo noben prepovedal tega pisanja z veliko začetnico. Dovolj je bilo represije v času komunizma. Uprl sem se ob predvideni uvedbi skupnih

programskim jedrom leta 1983 in enako se tudi sedaj ne bom pokoril, da bi začel sedaj pisati praznike z malo začetnico.

[Prazniki 31] Ime praznika izhaja iz besede Bog, ki je lastno ime, torej mali Bog. Saj tudi pomanjševalnice drugih imen pišemo z veliko, kot npr. Andrejček ipd. Zato mislim, da se mora tudi ime praznika *Božič* pisati z veliko.

[Prazniki 32] *Božič* je praznik. Ne glede na pozicijo besede v stavku, predlagam, da se piše z VELIKO začetnico.

Sama že ves čas uporabljam veliko začetnico

[Prazniki 33] *Božič* je tako velik praznik, da ga moramo zaradi spoštovanja do rojenega Kristusa, ki je naš učitelj življenja, da ga moramo pisati z veliko začetnico. Njegovi nauki so pomembni tako za verujoče kot neverujoče.

[Prazniki 34] *Božič*

[Prazniki 35] Predlagam, da se praznika *Božič*, Velika noč kot tudi druge praznike piše z veliko začetnico. Sama to že več let prakticiram.

[Prazniki 36] *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico.

To je praznik rojstva g. Jezusa Kristusa, Božjega Sina in Odrešenika vseh ljudi. Kajti duša je neumrljiva.

In tu na zemlji prejemamo Božji Blagoslov.

In Bog je vedno navzoč.

[Prazniki 37] Ime praznika *Božič* izhaja iz besede Bog (otročko ime za Boga je lahko tudi *Božič* - rojstvo otroka v katerem prebiva Bog).

Za vse, ki priznavamo Boga za najvišji nivo bivanja oz. vsega obstoječega v nas in okrog nas, je povsem nedvoumno jasno, da pišemo ime Bog z veliko začetnico (sicer bi bilo najmanj, kar bi lahko iz tega sledilo, da bi se vprašali, zakaj pisati z veliko začetnico osebna in druga imena).

Ime praznika *Božič* je istočasno ime za Boga, zato to ime praznika ni primerljivo z imeni drugih praznikov, kot so dan ta pa ta in podobno.

Lepo bi bilo in več optimizma v ljudeh bi prineslo ime praznika *Božič* z veliko pisano, saj bi tudi to doprineslo k temu, da bi vse več ljudi spoznavalo in spoznalo, da praznik *Božič* ni le čas za družinsko srečanje ob skupni večerji v toplem domu, ampak da je to praznik, ki vsem ljudem in vsakemu posamezniku lahko ponudi neprimerljivo več.

[Prazniki 38] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico - mnogi to besedo spoštljivo pišemo z veliko začetnico že od nekdaj, saj si to povsem zasluži zaradi svojega pomena.

[Prazniki 39] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Odkrito povedano ga sama se nikoli nisem pisala z malo začetnico in mi je ful čudno, ko vidim kje tako.

[Prazniki 40] Podpiram predlog, da se piše *Božič* z veliko začetnico, lpalenska

[Prazniki 41] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Osebno tak način zapisa uporabljam že sedaj.

[Prazniki 42] Spoštovani, vsekakor je *Božič* dan v letu, ki nosi ime *Božič*, zato vspodbujam, da se bi od sedaj naprej *Božič* pisal z veliko začetnico, saj večina ljudi že tako piše *Božič* z veliko in je pravzaprav velika začetnica že privzeta. Mislim, da bi takšen sklep bil smiselnejši in primernejši. Hvala in lep pozdrav.

[Prazniki 43] *Božič* je star praznik in kar jaz pomnim se piše z veliko začetnico. Moji starši so za vse praznike pisali in vedno z veliko začetnico. To naj ostane.

[Prazniki 44] Spoštovani, dobil sem prošnjo, da bi se tudi jaz uvrstil med predlagatelje, da bi se beseda *Božič* pisala z veliko začetnico. Ker jo v zapisu dejansko res uporabljam na ta način (to je z veliko začetnico), predlagam pravopisno spremembo oziroma izjemo.

[Prazniki 45] *Božič*, kot tudi imena drugih praznikov vedno pišem z veliko začetnico. Prosim omogočite vsaj šolarjem da se naučijo pravilno pisati.

[Prazniki 46] *Božič* se mora pisati z veliko začetnico, saj je to veliki Krščanski praznik.

[Prazniki 47] Predlagam, da bi pisali besedo *Božič* kot ime državnega praznika z veliko začetnico. To sama počnem že vsa leta. Nisem bila pozorna na to, da nekatere praznike pišemo z veliko začetnico, druge pa z malo. Praktično bi bilo, če bi to

poenotili in bi vse pisali z veliko začetnico. Tudi tako bi poudarili pomen vseh praznikov.

[Prazniki 48] *Božič* je Bog v obliki otroka. Normalni svet piše poimenovanje z veliko začetnico.

Prosim pa še za eno reč, v slovenski abecedi ni črk ć, đ, nj, lj, q, y, x. Prosim, umaknite jih iz uporabe. Hvala.

[Prazniki 49] Spoštovani, rada bi, da praznik *BOŽIČ* začnemo ponovno pisat z veliko začetnico, tako kot vsi drugi narodi, ki uporabljajo isti način pisave, prav tako tudi imena vseh drugih praznikov.

Hvala za "slišanje" tega predloga.

[Prazniki 50] Podpiram predlog, da se *Božič* piše z veliko začetnico. To sem redno pisala že do sedaj.

[Prazniki 51] Spoštovani Kot podpisnik peticije za pisanje besede *Božič* z veliko začetnico vam povem da v svojih 70 letih in 2 mesecih te besede nikoli nisem napisal z malo začetnico. Zakaj. Besedo Bog pišem z veliko, zato ohranjam isti odnos pri *Božiču*=malemu Bogu, Bogu otroku. Analogija: Če bi se beseda fant pisala z veliko začetnico, bi bilo logično da se tudi fantič piše z veliko začetnico, Menim, n da se slovenščina preveč otepa majuskule. Sicer ni treba, da ravno dohitimo angleščino, pa vendar. Bodimo s tem znamenjem spoštovanja bolj radodarni. Boli me recimo, ko pišem slovenski, litovski, n makedonski z malo začetnico. Pravilo male začetnice za to rabo postane skoraj smešno, ko je prav Kitajska in kitajska država, kraljevina Švedska in švedska kraljevina. Vsekakor Pomladi in Poletja ne bi pisal z veliko, z veseljem pa Prvi maj in Veliko noč.

Cenim vaše delo

[Prazniki 52] Absolutno podpiram predlog uporabe velike začetnice za praznik *Božič*, ki je praznik rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa!

Velika začetnica predstavlja po mojem mnenju, prvi korak k izrazu spoštovanja!

S spoštovanjem do osebe, kraja, praznika in dr. tiho in dostojno izrazimo kultiviranost družbe!

[Prazniki 53] Podpiram predlog, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker je to ime za katoliški največji praznik. V moji družini od nekdaj pišemo *Božič* z veliko začetnico, imamo sorodnike v Italiji in ne razumejo, kako je mogoče, da je pri nas narobe, če pišemo *Božič* z veliko začetnico. Zato je moj glas za *Božič* z veliko začetnico.

[Prazniki 54] Podpiram predlog, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker je to ime za katoliški največji praznik. V moji družini od nekdaj pišemo *Božič* z veliko začetnico, imamo sorodnike v Italiji in ne razumejo, kako je mogoče, da je pri nas narobe, če pišemo *Božič* z veliko začetnico. Zato je moj glas za *Božič* z veliko začetnico.

[Prazniki 55] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, kot je to razširjeno med vsemi Slovenci doma in v tujini.

Prav se mi zdi, da bi se tudi drugi veliki prazniki pisali z veliko začetnico.

[Prazniki 56] Spoštovani. Prosim za spremembo v slovenskem pravopisu, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Sama ga že tako pišem dolga leta, ker sem mnenja, da gre za izjemno lep praznik, ki zagovarja dobre človeške vrednote in medosebne odnose ljubezni. Poleg tega gre za rojstvo tako edinstvene osebe, ki nikoli prej ni živela na svetu in tudi ne bo. Še posebej se mi zdi, da verni ali neverni, smo dolžni spoštovati osebe, ki so v življenju toliko pretrpele in trpljenje voljno prenašale, kot ga je Gospod Jezus Kristus.

Vnaprej hvala in lep pozdrav.

[Prazniki 57] Gospa *Božič*. Praznovali bomo *Božične* praznike.

[Prazniki 58] Pisanje *Božiča* z veliko začetnico. Že vse življenje sem uporabljal veliko začetnico za *Božič*. Moja želja je, da tako ostane tudi v bodoče.

[Prazniki 59] *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker je družinski praznik novega življenja in novega rojstva za vso človeštvo

[Prazniki 60] Že od malega, ko smo pošiljali voščila za *Božič* smo ga napisali z veliko začetnico. Tako je edino pravilno, saj je to ime enega naših največjih praznikov. Lep pozdrav.

[Prazniki 61] *Božič* je krščanski praznik in se naj piše z veliko začetnico!

[Prazniki 62] Želim, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Gre za ime velikega krščanskega praznika-rojstvo Boga med ljudmi. Tudi drugod po svetu ta praznik pišejo z veliko začetnico. Sama že leta *Božič* pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 63] *Božič*

Jaz ga vedno pišem z veliko začetnico, ker je zame to velik dan-praznik.

[Prazniki 64] Končno nekdo, ki se je lotil za odprave v nebo vpijoče ostaline iz iz let osvobajanja!

Predlagam, da se začne v javnih in drugih mestih pisati praznik z veliko začetnico - *Božič*. Hvala lepa za vaš trud.

[Prazniki 65] Sem za to, da se *BOŽIČ* piše z veliko začetnico. Jaz jo v voščilnicah vedno uporabljam, čeprav nisem verna.

Božič je kljub temu zame lep družinski praznik.

[Prazniki 66] Sem za to, da se *BOŽIČ* piše z veliko začetnico. Jaz jo v voščilnicah vedno uporabljam, čeprav nisem verna.

Božič je kljub temu zame lep družinski praznik.

[Prazniki 67] *Božič* naj se piše z veliko začetnico.

[Prazniki 68] *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Podpiram spremembo

[Prazniki 69] Podpiram predlog, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

[Prazniki 70] Strinjam se z Dr. Kozma Ahačičem, da sta dovoljeni obe rabi. Kdor je želel poudariti s tem vsebino praznika in da misli na osebo Boga, lahko kjerkoli uporabi veliko začetnico brez političnih pritiskov.

<https://www.druzina.si/icd/spletnastran.nsf/clanek/o-veliki-in-mali-zacetnici-ter-bozicu?>

[Prazniki 71] *Božič*, pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 72] Predlagam, da bi se *Božič* napisal z veliko začetnico.

[Prazniki 73] *Božič* je spoštovan praznik v RS, za mnoge je zapis "*Božiča*" z malo začetnico nedostojno, nespoštljivo, povzroča nelagodje.

Večina svetovnih jezikov *Božič* piše z veliko začetnico, Slovenija naj enako obravnava imenovanje/zapis tega praznika.

Praznik "*Božič*" obravnavam tudi kot ime praznika, kot na primer ime praznika Prešernov dan, oba torej pišimo z veliko.

Pravopis določa, da se "Božji" piše z veliko začetnico v primeru, ko mislimo na osebno lastnost Boga (se pravi, ko bi lahko rekli tudi Bogov, podobno kot Tonetov, Francetov itn.). Ker pravopis določa, da se pridevniška raba imena Bog piše z veliko, je prav, da se dopusti pisanje z veliko tudi pomanjševalnice imena Bog, kot ime praznika *Božič*.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU) naj sproži proces, da bo v RS uvedena velika začetnica imena praznika *Božič*.

[Prazniki 74] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Moj argument je - da to pišem in že sedaj uporabljam veliko začetnico .

[Prazniki 75] *Božič* pišem z veliko začetnico

[Prazniki 76] Velika črka pomeni večji poudarek besedi ter je v povezavi z pomenom besede.

Božič v Sloveniji smo pred letom 1952 pisali z veliko črko in vsi verni tudi po tem letu, ko je bil ukinjen kot praznik, smo ga pisali z veliko.

[Prazniki 77] Božic naj se piše z veliko začetnico. Jaz ga pisem vedno z veliko začetnico. Je poleg Velike noci največji krščanski praznik.

[Prazniki 78] Predlagam, da se *Božič* (praznik) piše z veliko začetnico kot po večini v svetu.

Tudi do sedaj smo *Božič* pisali z veliko začetnico in prav tako učimo svoje otroke.

[Prazniki 79] predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Resnično že vse življenje pišem na voščilnice oz. naslavljam ta praznik z veliko začetnico.

[Prazniki 80] Po moji kmečki logiki je *Božič* ime praznika. Ime se pa piše z veliko začetnico, mar ne?

[Prazniki 81] Uporabljamo že sedaj veliko začetnico, ker je to praznik, kot se pišejo tudi godovi z veliko začetnico. Z malo začetnico pa se pišejo imena dni v tednu.

[Prazniki 82] Predlagam in pričakujem da se uradno v Sloveniji praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam že sedaj vedno *Božič*, ki ga praznujemo 25. decembra pišem z veliko začetnico.

Božič je namreč ime praznika ki je hkrati osebno ime Boga. Je pomanjševalnica, kot na primer "Bogec", "mali Bog", ki se je rodil kot majhen otrok.

Seveda naj bi vedno pisali z veliko začetnico tudi besedo Bog, kolikor mislimo osebnega pravega in resničnega Boga, ki je Bog vseh kristjanov, muslimanov judov in številnih ver. Gre za osebno ime Boga ki ga poznamo v teh osnovnih lastnostih: oseba, resnični in pravi.

Prav tako naj bi pisali z veliko pridevnik Božji, ko ta pridevnik že izraža Boga. Na primer "Božji Sin". Smiselno bi bilo tudi vedno pisati pridevnik Božji z veliko, iz spoštovanja do Boga, ko je pridevnik izpeljan iz osebnega imena Boga.

Pisanje imena Bog z malo začetnico nosi sporočilo, da oseba ne veruje ali si ta pojem drugače razlaga. Če kdo uporablja za Besedo Bog malo začetnico na ta način želi sporočiti nekaj drugega. Če na primer nek ateist za krščanskega Boga uporablja malo začetnico bi to morali obravnavati kot pravopisno napako. Če pa govori o nekem svojem namišljenem Bogu pa bi lahko uporabljal malo začetnico, če bi pred tem pojasnil vsebino besede - pojma.

[Prazniki 83] *Božič* naj bo z veliko začetnico!

[Prazniki 84] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico!

To je ime praznika in imena se pišejo z veliko začetnico. V vsakdanji rabi se je tako pisalo že dosedaj in logična posledica bi bila, da se to tudi zapiše v pravopis.

[Prazniki 85] Že 60. let *Božič* pišem z veliko začetnico.

Tako ga bom pisal dokler bom živel. Nimate razloga za spremembo saj gre za praznik z vsebino.

[Prazniki 86] *Božič* že sedaj VEDNO pišem z veliko začetnico!

Prav tako tudi vsi moji!

[Prazniki 87] *Božič* - pisanje z veliko začetnico.

Božič kot praznik že sedaj pišemo pri nas z veliko začetnico. To je praznik, ki ga od otroštva naprej vsi dobro poznamo, veselo pričakujemo in praznujemo.

[Prazniki 88] Praznik *Božič* zaradi pomena praznika, ko se spominjamo rojstva Boga, vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 89] Tudi meni se zdi tako najbolj prav in v korespondenci to že prakticiram, kljub uradnim predpisom, ki so odmev povojnega trebljenja vsega, kar je spominjalo na krščanstvo že v imenih krajev.

[Prazniki 90] Predlagam zapis- *Božič* z veliko začetnico.

Vedno ga pišem z veliko začetnico. To je velik in zgodovinsko pomemben praznik za vse Zemljane.

[Prazniki 91] Predlagam, da *Božič* pišemo z veliko začetnico, ker je to praznik rojstva učlovečenega Boga.

[Prazniki 92] Praznik rojstva Božjega Sina Jezusa Kristusa: *Božič* - mora biti zapisan z veliko začetnico! Evropa je skupnost narodov, ki so zrasli na temeljih krščanstva, izhajajoč iz stare kulture Grkov, Judov in Rimljanov!

Od nekdaj zapisujem *Božič* z veliko začetnico, s čimer tudi izkazujem svoje spoštovanje do vere v Troedinega Boga! To je osnova tudi za medsebojno spoštovanje in kvaliteto naših odnosov, ki naj bodo vedno kulturni in spoštljivi!

[Prazniki 93] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. .

[Prazniki 94] Z veliko začetnico pišemo/pišimo tudi BOG.

[Prazniki 95] Predlagam uporabo velike začetnice v imenih dveh pomembnih praznikov: *Božič* in Velika noč. To sta dva največja praznika krščanske tradicije, kateri pripadamo (mar ne?) in gotovo zaslužita lastnoimenski status (kot navajate v tej točki poglavja Splošno.

[Prazniki 96] Beseda *Božič* za krščanski praznik naj piše z Veliko začetnico! Hvala

[Prazniki 97] Predlagam, da se praznik 25.12., *Božič*, piše z veliko začetnico.

[Prazniki 98] Prosim, da se ime praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Ime praznika *Božič* pišem že vsaj 40 let. Beseda *Božič* je ime praznika in ima velik pomen za občestvo. Sem vrsto let sodeloval v ekipi marketinga in sestavljal voščilnice drugim podjetjem in pisal ime praznika *Božič* z Veliko začetnico. Prejete dopisnice z voščili *Božiča* so bile pisane z veliko začetnico.

Enako predlagam, da se tudi ostali prazniki pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 99] Prosim da pišemo *Božič* z veliko začetnico. Hvala!

[Prazniki 100] *Božič* je zame in mojo družino najbolj pomemben praznik, zato sem ga v preteklosti pa tudi v bodoče pisal z veliko začetnico. Ponosen sem tudi na to, da mi je ravnatelj osnovne šole strgal zvezek, ker sem *Božič* pisal z veliko začetnico.

[Prazniki 101] Praznik *BOŽIČ* se naj zapiše iz Veliko začetnica!

[Prazniki 102] Predlagam, da se *Božič* ponovno edino pravilno piše z veliko začetnico, saj je to naziv Jezusa Ksistusa, zato je pisanje besede *Božič* žaljivo do konca. Gospa za Marijo, ki je Jezusova mati, se piše z veliko začetnico, *Božič*, ki je naziv za malega Biga, pa pišete z malo začetnico. To je skrajna žalitev lastnega imena Boga. *Božič* je izpeljanka imana Božic, ki pa je ime za malega Boga.

[Prazniki 103] *Božič* vedno pišem z veliko začetnico. Velika začetnica zame pomeni vsebinski povdarek tistega, kar beseda predstavlja. *Božič* za kristjane predstavlja velik praznik rojstva Odrešenika, zato ne vidim ovir, zakaj ga ne bi pisali z veliko začetnico.

Sama, ne glede na pravopisna in slovnična pravila,

v svojem "izrazoslovju in pisanju", večkrat uporabljam veliko začetnico za besede, ki predstavljajo nekoka ali nekaj zelo pomembnega in dragocenega, zato se mi zdi ta polemika, *Božič* ali *Božič*, nesmiselna in sprevržena...

Vem, v ozadju je prisotna " borba duhov", ki razdvajajo ljudi in jim je spoštovanje in sprejemanje vrednot drugače mislečih, žal nekaj zelo tujega. Seveda se taki in podobni primeri upoarabljajo tudi za politične "igrice" in kažejo na nedoraslost ljudi, ki se s politiko ukvarjajo...

Mislím, da bo slovenska politika rabila še mnogo časa, da bodo naši politiki to razumeli in pričeli reševati stvari z večjo empatijo in spoštovanjem drug do drugega in do vseh državljanov, za njihovo dobrobit in blaginjo...

[Prazniki 104] V literarnih tekstih se je pisal z veliko.

Komunisti so preganjali vero in so *Božič* pisali z malo.

[Prazniki 105] Zaradi spoštovanja do krščanskega praznika predlagam, da se "*Božič*" piše z veliko začetnico: *Božič*.

[Prazniki 106] Predlagamo, da pišemo besedo *Božič* z veliko začetnico, kar namreč že uporabljamo.

Predlagamo tudi pišemo z veliko začetnico besedo Bog, kar namreč že uporabljamo.

[Prazniki 107] Pozdravljeni, ker od vedno uporabljam veliko začetnico za *Božič* (iz spoštovanja do praznika), predlagam, da tudi to zaide v naša pravila.

[Prazniki 108] Predlagam, da bi se *Božič* pisalo z veliko začetnico, saj ga tudi sama vedno pišem z veliko, ker mi praznik veliko pomeni, kot tudi vsem populacijam ljudi v Sloveniji in po svetu.

[Prazniki 109] *Božič* mora biti veliko začetnico, saj tako od vedno pišemo in tega zaradi novega "pravila" ne bomo spreminjali

[Prazniki 110] Predlagala bi, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj ga že sedaj večina Slovencev in Slovencev piše z veliko začetnico, poleg tega pa se z veliko začetnico piše v večini držav.

[Prazniki 111] To je eden najbolj spoštovanih praznikov, zato je za mnoge državljane pisanje z malo začetnico nespoštljivo. Iz globokega spoštovanja do tega praznika, ki prihaja iz imena Bog, ga sama že sedaj pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 112] Praznik *Božič*, se piše z veliko začetnico, saj je eden izmed večjih praznikov. Po svetu pišejo praznik *Božič* z veliko že dalj časa kot na primer v angleško govoreče države pišejo Christmas, v Italiji Nante, v Franciji Noel, v nemščini se piše Weihnachten, ve z veliko začetnico. Sama pišem *Božič* z veliko začetnico in predlagam, da se v slovenskem pravopisu popravi pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico.

[Prazniki 113] Predlagava, da se *Božič* piše z veliko začetnico. To je vendar naš veliki praznik, Dan rojstva našega zveličarja, ki ga praznuje ves krščanski svet. Je trdno zakoreninjen v naši narodni in kulturni tradiciji in veličastno doživetje večine pripadnikov naše kulture in civilizacije.

[Prazniki 114] Sem zagovornica, da bi tudi v slovenskem jeziku pisali *Božič*, kakor ga jaz tudi vedno pišem, uradno z veliko začetnico. Zdi se mi to primerno zaradi vsebine tega praznika. Lepo Vas pozdravljam z upanjem in željo, da bi do tega prišlo. Zato podpiram in soglašam s to pobudo.

[Prazniki 115] *Božič* bi se po mojem mnenju moral pisati z veliko začetnico, saj gre za izpeljanko iz osebnega imena Bog.

[Prazniki 116] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, kajti že sedaj ga pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 117] Ker Jezus zame ni zgolj človek, ampak pravi Bog in pravi človek, bi njegovo rojstvo kakor tudi vstajenje pisala z veliko začetnico. Človek malo nižje, Bog malo višje, pa bi bilo na svetu bolje.

[Prazniki 118] Zagovarjam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker ga že celo življenje tako pišem. Z veliko pa ga pišejo tudi drugih jezikih.

[Prazniki 119] Predlagam, da velike krščanske praznike pišemo z veliko začetnico. Iz spoštovanja. Lep pozdrav, ostanimo zdravi.

[Prazniki 120] Lepo bi bilo, da se vsi prazniki pišejo z veliko začetnico, smo ena izmed redkih držav, kjer se npr. *Božič*, Dan državnosti pišejo z malo začetnico. Hvala za razumevanje,

[Prazniki 121] Predlagam, da se prazniki, kot so *Božič*, pišejo z veliko in ne z malo začetnico. Tako ga pišem tudi sama.

[Prazniki 122] Tako kot je moja mami pisala *Božič* z veliko začetnico, ga pišem tudi sama. Želim si, da bo tako pisanje prišlo tudi v naš pravopis in bomo vsi Božič pisali z veliko začetnico!

[Prazniki 123] *Božič* z veliko začetnico!, to pa predlagam zato, ker se prav ob tem prazniku pokaže, da ga že od nekdaj praznujemo v veliki večini naših državljanov, sam ga pa že od vsega začetka tudi že sedaj pišem z veliko začetnico. *Božič* je za mene svet dan, poznam tudi učiteljico, ki je vse življenje spoštovala praznike in če ni mogla drugače je v njihovo spoštovanje, takrat predavala samo v svoji lepši obleki, ni pa v teh praznikih nosila učiteljske halje. *Božič* naj bo pisan tako, da bo že na daleč viden, da mu dajemo posebno mesto.

[Prazniki 124] *Božič* že sedaj uporabljamo veliko začetnico, ker mi ta praznik veliko pomeni. Božič je mejnik, kjer se začne štetje.

[Prazniki 125] Praznik *Božič* kristjani že od nekdaj pišemo z veliko začetnico. Razlog. Beseda *Božič* prihaja iz malega Boga - Bog - Bogec - *Božiček*. To je lastno ime krščanskega Boga, zato tudi praznik pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 126] sem za veliko začetnico, ker mi ta praznik veliko pomeni. Je rojstvo mojega Zveličarja.

[Prazniki 127] *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Tako že sedaj pišem. To je velik praznik in je prav, da tudi na ta način pokažemo njegovo vrednost.

[Prazniki 128] Pozdravljeni, predlagam, da se piše *Božič* z veliko začetnico, ker je to spoštovanje do vere. Hvala.

[Prazniki 129] *Božič* kot praznik naj se piše z veliko začetnico. Jaz že sedaj *Božič* pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 130] Menim, da bi pisanje praznika *Božič* odpravilo zmedo kaj se piše in kaj se ne piše z veliko. Sama že uporabljamo veliko začetnico za *Božič*. Sem pa opazila, da kar nekaj učencev praznike (POMOTOMA") piše z veliko, saj takšen zapis uporabljajo pri predmetih tujih jezikov (TJA,TJN).

[Prazniki 131] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, saj ga že sedaj pišem tako, torej z veliko začetnico.

[Prazniki 132] Spoštovani, predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. *Božič* je večji praznik. Jaz ga pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 133] Za verne ljudi je *Božič* sopomenka za praznik Jezusovega rojstva. Sama že od nekdaj pišem tako *Božič* kot Veliko noč z veliko začetnico, ker mi je sopomenka za praznik, kjer praznujemo rojstvo oz. vstajenje Jezusa Kristusa.

[Prazniki 134] Predlagam, da se praznik *Božič* (vsaj ta) piše z veliko začetnico. Pri nas ga že od nekdaj, in se mi osebno zdi smiselno, saj nekako izhaja iz lastnega imena - Bog. Pa tudi iz spoštovanja do tega velikega praznika, ki ni nekaj izjemnega le za katoličane, ampak je dobil pomen družinskega praznika za vse, pa tudi dela prost dan je, ne glede na veroizpoved.

[Prazniki 135] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker je to velik krščanski praznik in ker ga v večini zahodnih jezikov pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 136] Božič od kar pomnim pišemo z veliko začetnico. Tudi oče ga je. Predlagam, da se tako da v pravopis.

[Prazniki 137] *Božič* naj se piše z veliko začetnico kot povsod v razvitem svetu. Sama ž.e sedaj pišem *Božič*, Novo leto in Velika noč..Lahko se tudi ostali prazniki pišeji z veliko začetnico, ker so prazniki nekaj posebnega.

[Prazniki 138] Želim, da se cerkveni državni praznik *Božič* v bodoče piše z veliko začetnico. To je drugi največji cerkveni praznik, obenem pa tudi državni praznik in dela prost dan. Za verne državljane Slovenije predstavlja pisanje z malo začetnico razvrednotenje pomena praznika in, da ne rečem skoraj šikaniranje. Veliko začetnico sem do sedaj že uporabljal, vendar me moti, ker to ni bilo slovnično pravilno.

[Prazniki 139] *Božič* je drugi največji praznik in za kristjane pomemben dan, zato ga osebno vedno pišem z veliko začetnico. Predlagam, da je tako opredeljeno tudi v slovnične zapisu.

[Prazniki 140] Spoštovani, ker je zame *Božič* eden najpomembnejših praznikov v letu, ga glede na prakso iz tujine zadnje čase tudi sam zapisujem z veliko začetnico. Zelo bi mi bilo všeč, če bi takšen zapis omogočal tudi slovenski pravopis.

[Prazniki 141] predlagam, da se praznik "*Božič*" piše z veliko začetnico. Stara sem 65 let in se že iz otroških let spomnim voščilnic, tako prejetih kot poslanih, da je bil *Božič* zapisan z veliko začetnico.

[Prazniki 142] predlagam, da se praznik "*Božič*" piše z veliko začetnico. Stara sem 65 let in se že iz otroških let spomnim voščilnic, tako prejetih kot poslanih, da je bil *Božič* zapisan z veliko začetnico.

[Prazniki 143] Želim, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Že sedaj ga tako pišem!

[Prazniki 144] Praznik *Božič*, je za nas kristjane tako velik in pomemben praznik, da je pravzaprav nespoštljivo, da bi ga pisali z malo začetnico. Sama ga vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 145] Za moja mamu in tako tudi za nas otroke, je izraz *Božič* posebnega pomena in je kot tak vreden spoštovanja.

Mislím, da smo ena od redkih držav, ki to zadevo še ni uredila. Beseda *Božič* ima nedvomno veliko večjo težo, kot pa vas ali trg.

[Prazniki 146] *BOŽIČ* je slovenski družinski praznik. Bil in bo, zato se naj piše z VELIKO začetnico!

[Prazniki 147] Spoštovani! Predlagam uvedbo pisanja besede *Božič* z veliko začetnico. Menim, da si zgodovinsko pomembno rojstvo, ki je prelomilo zgodovino - zasejalo MIR, štetje let... - , kar priznava celotna človeška kultura, zasluži spoštovanje, ki ga izražamo s pisanjem z veliko začetnico. Sama že ves čas pišem tako, ker mi duša preprosto ne da, da bi ravnala drugače. Praznik pomeni posvečen odnos do dogodka (rojstva, smrti, državotvornosti, zgodovine, itd.), kar me nagovarja, da bi bilo spoštljivo, če bi tudi ostale praznike pisali z veliko začetnico. Želim vam uspešno delo!

[Prazniki 148] ŽELIM, DA SE PRAZNIK "BOŽIČ" PIŠE Z VELIKO ZAČETNICO. TO JE PRAZNIK, KI ZA VEČINO SLOVENSKEGA PREBIVALSTVA ZELO VELIKO POMENI, SAJ GA IMENUJEMO TUDI DRUŽINSKI DAN ALI DRUŽINSKI PRAZNIK. ŽIVIMO V DEŽELI, KI JE PRETEŽNO KRŠČANSKA IN NAM TO ROJSTVO PREDSTAVLJA ZAČETEK VSEGA NOIVEGA.

[Prazniki 149] Od otroštva sem vedno sem pisal *Božič* z veliko začetnico

[Prazniki 150] Predlagam pisanje *Božič*-a z veliko začetnico. Je eden največjih krščanskih praznikov in priljubljen praznik tudi pri neverujočih. Kristjani imamo vedno dilemo, kako ga napisati in na koncu seveda zmaga velika začetnica. :)

[Prazniki 151] Spoštovani, predlagam več fleksibilnosti in usklajenosti z dejansko rabo začetnice pri pisanju praznikov med ljudmi. Tako ne poznam osebe, ki bi npr. *Božič* pisala z malo začetnico. Tudi sama *Božič* vedno pišem z veliko začetnico in to kljub drugačnemu pravilu. Lepo pozdravljeni!

[Prazniki 152] Predlagam pisanje *Božiča* z veliko začetnico, kot se to uporablja pri drugih narodih. To je znak spoštovanja in veličine praznika, našega izročila in kulture. Tudi sama tako pišem že sedaj.

[Prazniki 153] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz in moji ga že zdaj vsa leta pišemo ob čestitkah.

[Prazniki 154] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Argument je, da *Božič* že vseskozi pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 155] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. V naši družini pišemo praznik *Božič* z veliko začetnico že sedaj, odkar pomnim.

[Prazniki 156] Rad bi, da se *Božič* piše z veliko začetnico.

Obrazložitev: *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 157] Želim, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico - to je velik krščanski praznik in veliko nas je, ki pišemo praznik *Božič* že sedaj z veliko začetnico.

[Prazniki 158] Pozdravljeni, naj se po novi živi rabi slovenščine tudi ime praznika *Božič* kot tudi Prešernov dan zapiše z veliko začetnico.

[Prazniki 159] *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, ker ta praznik, spomin na Jezusovo rojstvo (rojstvo Boga) globoko spoštujem. Koren besede *Božič* itak izhaja iz besede Bog.

[Prazniki 160] Kolikor poznam zadeve, se z veliko začetnico piše Novo leto, Valentinovo, Vsi sveti, .. Enako tudi Martinovo, Antonovo (kar popravi tudi Word urejevalnik). Zaradi tega sem mnenja, da bi se tudi *Božič* moral pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 161] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Sam praznik *Božič*, že sedaj pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 162] *Božič* vedno pišem z veliko začetnico!

[Prazniki 163] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz sam sem ga vedno in dosledno pisal z veliko začetnico in imam namen pri tem tudi ostati. Osnovni razlog je v tem, da beseda vsebuje ime Bog, ki je ne le splošen pojem, ampak hkrati oseba "par excellence" in obenem osebno ime. Primer: če je god sv. Janeza kot časovno oznako treba zapisati z veliko začetnico "o sv. Janezu", velja isto tudi za izraz "o *Božiču*".

[Prazniki 164] Predlagam, da se piše *Božič* z veliko začetnico

[Prazniki 165] *Božič* je v vašem pravopisu pisan z malo začetnico, kar pa ni v skladu z načinom zapisa, ki sem ga prejela od mojih staršev. Mi vedno pišemo *Božič* z veliko začetnico, zato želim, da se to zaradi pomembnosti praznika ohranja še naprej.

[Prazniki 166] naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico . Do tega praznika bi morali izkazati veliko spoštovanja za bi moral biti napisan *Božič*, z veliko začetnico .

[Prazniki 167] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Glede na to, da sama to obliko uporabljam ves čas. Enako velja očitno tudi za vse pošiljatelje, od katerih prejemam voščilnice, ker mi v njih voščijo "prijetne *Božične* praznike".

[Prazniki 168] Spoštovani, predlagam zapis besede *Božič* z veliko začetnico, saj je to praznik, ki je zakoreninjen v naši kulturi in ga kot takega z veliko začetnico pišemo že od kar pomnim (izročilo staršev) pri pisanju čestitk in na splošno. Lepo vas prosim za uresničitev predloga.

[Prazniki 169] Praznik *Božič*, predlagam, da se piše z veliko začetnico.

[Prazniki 170] Predlagam, da bi se poimenovanja praznikov vendarle pisala z veliko začetnico. Prvič zato, ker že sami navajate da smo tu v primerjavi z veliko drugimi jeziki nekakšna izjema in drugič zato, ker poimenovanje praznikov npr. *Božič*, Velika noč, ... že sedaj pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 171] Beseda: *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker jo tako vedno tudi pišemo v naši družini. Osem ljudi. Naj se to strokovno utemelji in določi v slovenskem pravopisu.

[Prazniki 172] Predlagam, da se piše *Božič* z veliko začetnico - npr. kot uporabljam Novo leto (praznik, dan) in ne kot novo leto (leto, ki prihaja), tudi *Božič* je točno določen dan, praznik

[Prazniki 173] Podajam predlog da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Priznam, da sem bila že od rane mladosti, takoj ko sem osvojila pisanje zadolžena za pisanje voščilnic in vedno, prav vedno sem *Božič* v dobri veri, da je tako prav pisala z veliko začetnico. Moram reči, da me v bistvu čudi, da je pravilno z malo. Menim, da je edino prav, da se začenja z veliko začetnico.

[Prazniki 174] Podpiram pobudo, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Tako delam že zdaj, saj je to zame pomemben praznik in mi z osebnega stališča veliko pomeni.

[Prazniki 175] *Božič* pišem vedno z veliko začetnico. To je praznik, zelo velik praznik. Nikogar ne poznam, da bi mi kadar koli napisal voščilo za ta praznik, seveda z veliko začetnico.

Kot v tujini, tako naj bi bilo tudi v naši lepi domovini logično , *Božič* z veliko začetnico...

[Prazniki 176] besedo *Božič* vedno pišem z veliko začetnico, saj ga Slovenci že od nekdaj slavimo in spoštujemo, kot drugi največji krščanski praznik, ki je močno zaznamoval našo preteklost in zgodovino!

[Prazniki 177] Predlagam, da se *Božič*, piše z veliko začetnico. V voščilih jo uporabljam že sedaj, čeprav pravopis govori drugače. Želim, da bi bil tudi pravopis popravljen. Zdi se mi prav, da bi pomembne praznike (verske in druge) pisali z veliko začetnico. Z uporabo velike začetnice izrazimo spoštovanje in tako pravopisno pravilo velja tudi v drugih jezikih, ki jih poznam. Sama sicer *Božič* pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 178] *Božič* smo že kot otroci vedno pisali z veliko začetnico. Zato želim, da tako ostane še vnaprej. Gre za drugi največji krščanski praznik, ki ga praznujemo tako verni kot neverni. Jaz sem ga vedno tako pisala.

[Prazniki 179] Prav je, da se praznik Jezusovega rojstva piše z veliko - kot *Božič* in tudi tako ga pišem sam. Tako je moje stališče:

[Prazniki 180] Predlagam, da pišemo *Božič* (praznik) z veliko začetnico (VZ), tako kot ostali narodi, Moja mama, šolana med obema svetovnima vojnoma, je pisala *Božič* vedno z veliko začetnico in je bila po uvedbi komunističnega režima zelo prizadeta v svojih verskih vrednotah, ko se je prakticiralo pisanje z malo začetnico. Tako tudi sama veskozi pišem *Božič* z VZ, saj čutim do praznika globoko spoštljiv in religiozni odnos in pomen saj gre za rojstvo otroka- malega Boga, čisto konkretne osebe. Individualno sicer lahko ravnamo po svoje, mnogim šolajočim pa se pisanje z VZ šteje kot napaka in se jim vsiljuje pravilo, ki ga čustveno ne sprejemajo. Upam na spremembo pravopisnega pravila.

[Prazniki 181] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico! Odkar pomnim se tega držim.

[Prazniki 182] Hvala za možnost, da lahko sodelujem pri spremembah in predlogih pravopisnih pravil. Moj predlog je, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Ta praznik seveda že sedaj vedno pišem z veliko začetnico kadarkoli ga navajam. Čudi me, da se v Sloveniji praznik *Božič* še pojavlja z malo začetnico, saj se tudi v pisnih

voščilih, ki jih prejemam, praznik večinoma navaja z veliko začetnico, ne glede na veljaven pravopis. Hvala za možnost sodelovanja. Vse dobro želim.

[Prazniki 183] Ker je *BOŽIČ* rojstvo Boga, bi se moralo pisati z veliko začetnico. Jaz ga vedno pišem, ne glede na vaše mnenje. Hvala in vse dobro.

[Prazniki 184] Mislim, da je potrebno besedo *BOŽIČ* (praznik 25. 12.) pisati z veliko začetnico. Sama že ves čas pišem besedo/praznik *Božič* z veliko začetnico, saj tako poznam od kar pomnim. Tudi pri prejemu pošte od drugih zaznavam pisanje tega praznika z veliko začetnico. Navsezadnje to ni katerikoli praznik - spoštovanja vreden, kot še kateri drugi. Tu je potrebna sprememba.

[Prazniki 185] Ker je *Božič* za nas zelo pomemben praznik ga že odvedno pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 186] *Božič* že od nekdaj pišemo z veliko začetnico zaradi veličine praznika.

[Prazniki 187] Predlagam da se *Božič* piše z veliko začetnico!

Že sedaj večina Slovencev (tudi jaz) *Božič* piše z veliko začetnico. Poleg tega v točki 3. razlage piše, da se v večini jezikov, imena praznikov piše z veliko začetnico, zato ne vidim razloga, da bi bilo pri nas drugače.

[Prazniki 188] Posebni dan *Božič* je praznik, zato bi bilo prav, da ga tudi uradno pišemo z veliko začetnico. Mnogi to počnemo že leta.

[Prazniki 189] Predlagam, da se beseda *Božič* piše z veliko začetnico, saj je zelo pomemben praznik prav za vse (ne samo za kristjane).

Pravopis dopušča možnost, da se z veliko začetnico pišejo tudi besede z veliko simbolno, čustveno vrednostjo. In *Božič* je za slovensko kulturo ravno to. Poleg *Božiča* bi bilo primerno, da bi se tudi drugi prazniki pisali z veliko začetnico.

[Prazniki 190] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Praznik ima poseben pomen za večino Slovencev in že sedaj pri pisanju uporabljamo veliko začetnico.

[Prazniki 191] Predlagam, da bi se poenotilo zapisovanje praznika *Božič* z veliko začetnico. Večina ljudi, ki nam ta praznik nekaj pomeni, ga že sedaj zapisujemo z veliko začetnico. Beseda *Božič* izhaja iz besede Bog in pomeni mali Bogec (*Božiček*), ki je v tem primeru pravzaprav osebno ime, če gre za krščanskega Boga, kar pa pri

tem prazniku v resnici gre. Pregledal sem mnoge *Božične* voščilnice, ki sem jih v letih prejel. Na vseh mi prijatelji in sorodniki voščijo srečen ali pa blagoslovljen *Božič*, na nobeni pa *Božič*.

[Prazniki 192] *Božič* kot praznik sem že do sedaj pisal z veliko začetnico in zato bi pričakoval, da tako tudi ostane.

[Prazniki 193] *Božič* kot dan, ko se spominjamo rojstva Boga od nekaj pišem z veliko začetnico, kljub temu, da so nas učili drugače.

[Prazniki 194] Moj predlog se glasi, da bi se po novem v slovenščini vsi prazniki pisali z veliko začetnico. Zakaj? Tako je v mnogih drugih jezikih, med drugim tudi sam ponavadi delam tako. Predvsem pa je pomembna ena stvar: velika večina ljudi, ki jih kdaj vprašam ali vidim, kako piše imena praznikov, uporablja za to veliko začetnico. Tudi moji sovrstniki so enakega mnenja. Zato se mi zdi nesmiselno, zakaj se v slovenščini po nepotrebnem otežuje stvari. Hvala, ker si boste vzeli čas in boste obravnavali moj predlog!

[Prazniki 195] *Božič* kot kristjani posebej ljub praznik že zdaj pišem z veliko. Se niti ne zavedam, da je to s strani pravopisa narobe.

[Prazniki 196] Spoštovani, odkar pomnim, pišem jaz in cela moja družina *Božič* z veliko začetnico, ne glede na pravopisno zapoved, da ga moramo pisati z malo. Enostavno ga ne moremo zapisati z malo, ker je poleg Velike noči, naš največji praznik; in če mi je praznik dragocen in ga spoštujem, bom to spoštovanje pokazal tudi na zunaj.

Menim, da bi bilo prav, da se *Božič* piše z veliko začetnico in tako tudi ne bomo več - kot piše v pravopisu - "v nasprotju z veliko drugimi jeziki (ker) pišemo v slovenščini z malo začetnico tudi poimenovanja praznikov".

[Prazniki 197] Praznika kot sta *Božič* in Velika noč bi se morala pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 198] predlagam pisanje *Božič* z veliko začetnico. Sam ga že pišem tako, ker gre za rojstvo Boga, Božje dete. Tudi Bog pišem z veliko začetnico, ker verjamem Vanj.

[Prazniki 199] Predlagam da se *Božič* (diminutiv od Bog, oz. Dete Jezus) piše z veliko začetnico, tudi takrat ko se nanaša na praznik in da se tudi pridevnik *Božični* dnevi,

ali *Božične* praznike piše z veliko začetnico iz spoštovanja do Jezusa in do slovenskega ljudstva ki je krščansko ljudstvo (katoliško, evangeličansko, ali pravoslavno, mislim na pripadnike Srpske in Makedonske pravoslavne Cerkve ki so državljani Slovenije.

[Prazniki 200] Božic je lepše da pisemo z veliko zacetnico

[Prazniki 201] Sam pišem besedo *Božič* z veliko začetnico. Mislim, da ta beseda pomeni veliko več, kot ime praznika. Pomeni nekaj Božjega, pomeni rojstvo Božjega otroka. Iz nje izhaja tudi ime Božidar in priimek *Božič*. Mislim, da bi se sprememba v pravopisu zlahka opravičila, saj izjeme potrjujejo pravilo. (ko pravopis določa, da se imena praznikov pišejo z malo začetnico). Sicer pa bi bilo zanimivo pogledati, kako to besedo pišejo drugi jeziki. Ip

[Prazniki 202] Praznik *Božič* se piše z veliko začetnico. Ves svet tako velike praznike piše z veliko začetnico. Tudi jaz že od osnovne šole pišem *Božič*, Velika noč in Novo leto kot praznik z veliko začetnico. In tako tudi moji starši in moj otrok.

[Prazniki 203] Ker "*Božič*" izhaja iz {3} "lastnoimenske sestavine" krščanski Bog, ki ga skladno z {31}a) pišemo z veliko začetnico, bi bilo po mojem menju (tudi iz vidika konsistentnosti samega pravopisa) dopustno ali nemara celo potrebno, da bi "*Božič*" pisali z veliko začetnico. Poleg tega bi tu velika začetnica sovpadala z {4}.3: "izrazom posebnega razmerja ali spoštovanja", ki ga mnogi čutimo do "*Božiča*" in do Boga.

[Prazniki 204] Predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Odkar pomnim, smo v naši družini *Božič* pisali z veliko - tudi še v časih, ko o njem ni bilo zaželeno glasno govoriti. *Božič* nam po eni strani predstavlja del tradicije, izročila, po drugi strani pa do tega praznika gojimo tudi globoko duhovno spoštovanje in občudovanje. Besedo *Božič* že od otroštva dojemam kot "ime" velikega praznika (praznovanja) - tako kot npr. ime osebe, ime mesta, ime države. Vse to pa se v naši slovnici pač piše z veliko začetnico. Nenazadnje za nas *Božič* tudi dejansko predstavlja ime, saj gre za ime malega Boga.

[Prazniki 205] Predlagam, da se vsi prazniki, ki jih praznujemo Slovenci pišejo z veliko začetnico, saj že zdaj večina Slovencev vsaj *Božič* in Velika noč pišejo z veliko začetnico. To so pomembni dnevi v koledarju našega naroda, zato bi bila ta sprememba nujna.

[Prazniki 206] *Božič* se piše z veliko začetnico.

[Prazniki 207] Spoštovani, meni je od vedno bilo zelo nelogično pisati praznik B(b)ožič z malo začetnico. Velikokrat sem bil opozorjen in popravljen zaradi "napačnega" zapisa praznika, ki je v narodni tradiciji zaznamovan kot največji praznik družine - osnovne celice družbe. Kakorkoli se bo zaključilo, jaz bom ta praznik še vedno pisal z veliko začetnico.

[Prazniki 208] Predlagam, da se eden največjih krščanskih praznikov, *Božič*, piše z veliko začetnico. Hvala

[Prazniki 209] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Praznik že od nekdaj pišem vedno z veliko začetnico, tudi vsa voščila, ki jih pošljem, je *Božič* vedno napisan z veliko začetnico. Ker je to eden naših največjih praznikov bi se moralo pisati z veliko začetnico. *Božič* pisan z veliko začetnico ima tudi večji pomen, kajti le tako bomo tudi mi, ki verujemo in smo globoko verni kristjani, se bo ta praznik ohranil in praznoval tako kot se mora. Ne samo na zunaj, predvsem v naših srcih. In le tako se bo ohranil v pravem pomenu besede.

[Prazniki 210] 1. *Božič* je eden najbolj spoštovanih slovenskih praznikov, ki ga praznujejo kristjani in drugače verni. V skladu z velikim spoštovanjem do praznika, je za mnoge državljanke in državljane pisanje "*Božiča*" z malo začetnico nedostojno in nespoštljivo ter jim povzroča veliko nelagodje.

2. V večini svetovnih jezikov se *Božič* piše z veliko začetnico. Slovenija je ena redkih držav, kjer je zaukazano uradno pisanje z malo začetnico.

3. Zelo veliko ljudi "*Božič*" iz velikega spoštovanja do praznika že sedaj piše z veliko začetnico, zato podpisniki peticije menimo, da je dozorel čas, da pristojne inštitucije sprejmejo realnost čutenja in želje ljudi, da bi bil *Božič* v Slovarju slovenskega knjižnega jezika in v pravopisu opredeljen kot praznik, ki se ga piše z veliko začetnico.

4. Pri poimenovanju *Božiča* gre za poimenovanje praznika po osebnem imenu *Božič*, ki je pomanjševalno ime za Boga. Po veljavnem pravopisu, se imena praznikov z vključenim osebnim imenom pišejo z veliko, npr. Prešernov dan, izjema je le *Božič*. Predlagamo, da to pravopisno pravilo velja tudi za zapis *Božiča* z veliko začetnico.

5. Pravopis določa, da se "Božji" piše z veliko začetnico v primeru, ko mislimo na osebno lastnost Boga (se pravi, ko bi lahko rekli tudi Bogov, podobno kot Tonetov, Francetov itn.). Ker pravopis določa, da se pridevniška raba imena Bog piše z veliko,

je prav, da se dopusti pisanje z veliko tudi pomanjševalnice imena Bog, kot ime praznika *Božič*.

6. Pričakujemo, da se bodo v najkrajšem času ustrezno spremenili učni programi v šolah, tako da učenci, ki bodo pisali *Božič* z veliko začetnico, zaradi tega ne bodo kaznovani pri ocenah.

7. Podpisniki peticije prosimo Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (SAZU), da sproži ustrezne postopke, da bo v Sloveniji uvedeno pisanje *Božiča* z veliko začetnico.

[Prazniki 211] *Božič* bi se moral pisati z veliko začetnico, kot ga že pisem sedaj.

[Prazniki 212] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Sama ga že tako pišem iz spoštovanja do Boga in velikega, krščanskega praznika.

[Prazniki 213] Spoštovani, praznika *Božič* in Velika noč sta že stoletja zakoreninjena v slovenski narod, nista le krščanska praznika ampak tudi praznika upanja in miru za vse dobromisleče ljudi. Prav zato je pomembno, da to dragocenost spoštujemo in jo cenimo. Od nekdaj pišem tako *Božič* kot Velika noč z veliko začetnico, saj mi ti prazniki veliko pomenijo in pri tem seveda nisem osamljena. Tak način izražanja spoštovanja je v številnih evropskih državah bolj pravilo kot izjema. Prav tako tudi na drugih kontinentih, zato upam in se veselim, če bi to pravilo prevladalo tudi pri nas. Lep pozdrav in vse dobro pri vašem zahtevnem in odgovornem delu pri » negovanju« našega jezikovnega drevesa.

[Prazniki 214] Predlagam, da se praznik *BOŽIČ* prične tudi uradno pisati z veliko začetnico. Sama ga zaradi pomembnosti in veljave že sedaj pišem z veliko začetnico in je zame *Božič*.

[Prazniki 215] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico.

Argument: sama in vsi pri nas doma že sedaj praznik *Božič* pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 216] Pozdravljeni, predlagala bi, da besedo *Božič* zapisujemo z veliko začetnico. Ker se mi zdi to velik praznik, ki nas državljanke zelo povezuje v tradiciji, in ker ga tudi v nekaterih drugih jezik zapisujejo z veliko začetnico, se mi že dolgo zdi smiselno zapisovati besedo z veliko začetnico. Tako tudi sama zapisujem besedo, kljub temu da prihajam iz Ljubljane, ker so nas na osnovni šoli učili, da se beseda zapisuje z malo začetnico.

[Prazniki 217] Naj se *Božič* piše z veliko začetnico, kot ime velikega praznika.

[Prazniki 218] *Božič* že sedaj pišem z veliko začetnico, saj je to ime praznika - rojstvo Boga, ki mu je ime Bog (torej že z veliko začetnico).

[Prazniki 219] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, saj je pomemben praznik in ga tudi v drugih jezikih npr. italijanščini pišejo z veliko začetnico. Sama praznik *Božič* že od nekdaj pišem z veliko začetnico, saj ima zame osebno velik pomen.

[Prazniki 220] Moje mnenje je, da se praznike piše z veliko začetnico kot znak spoštovanja. Sem verna in z veliko začetnico že sedaj pišem praznike, besedo Bog ipd. Vita Mušič, Ljubljana

[Prazniki 221] Pozdravljeni, od vedno sem pisal *Božič* z veliko. Mislim, da praznikom to pritiče. Vesel bom, če bo *Božič* nekoč tudi uradno zopet pisan z veliko.

[Prazniki 222] Predlog, da praznik Božoč pišemo z veliko začetnico. Že doslej sem ga vedno tako pisala in menim, da je za ljudi, ki ga tako pišemo tudi pomembno, da ga tako pišemo.

[Prazniki 223] *Božič* pišem vedno z veliko začetnico.

[Prazniki 224] Pozdravljeni. Sporočam svoje mnenje: Ime našega državnega in cerkvenega praznika *Božiča* naj se piše z veliko začetno črko. To zagovarjam z naslednjimi dejstvi. Naš narod se je na tem lepem delu planeta ohranjal in se razvijal - zaradi ljubezni do svojega jezika in zaradi navezanosti na domačo zemljo. Bistrost, znanje, kulturo in pismenost naših prednikov je vseskozi močno dopolnjevala tudi krščanska vera. Le-ta je s svojimi običaji in načeli še dodatno dvigala ugled Slovencev ter plemenitila našo fizično in duhovno čvrstost. Prav "ta vzgoja in izkušnja" sta nam v mnogočem pripomogli, da smo po dveh svetovnih vojnah uspeli -pred 30 leti- doseči mednarodno priznanje lastne države. Ne smemo torej pozabimo še tega, da večina drugih evropskih držav zapisuje imena vseh svojih velikih praznikov z veliko začetnico – s čimer izkazujejo tudi spoštovanje vsakega dogodka.

PS: Mislim, bi se moral (glede na pomen) pisati z veliko začetnico tudi praznik ustanovitve naše lastne države.

[Prazniki 225] *Božič* obvezno z veliko začetnico.

[Prazniki 226] *Božič* obvezno z veliko začetnico.

[Prazniki 227] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sam ga že dolgo časa tako pišem. Tudi v tujini je tako, saj gre za drugi največji krščanski praznik.

[Prazniki 228] Zavzemam se za pobudo, da se *Božič* (in ostali prazniki) piše z veliko začetnico. Tako jih piše večina držav. Jaz ta praznik že od nekdaj pišem z veliko, ker menim, da mu s tem damo spoštovanje in pomembno vlogo, ki jo ima v našem življenju. Menim, da uporaba velike začetnice pri nekaterih praznikih, pri drugih pa ne, vnaša zmedo in oteži naš pravopis.

[Prazniki 229] Urban M. iz Ljubljane uporabljam imeni praznikov *Božič* ter Velika noč z veliko začetnico. Tudi med vrstniki (20-30) let opažam podobno.

[Prazniki 230] Sem umetnica in *Božič* že pišem z veliko začetnico. S tem želim poudariti pomen praznika. Pozdravljam pobudo! Tudi do sedaj sem vedno uporabljal veliko začetnico. Torej: *Božič!*

Lep pozdrav!

[Prazniki 231] Pozdravljam pobudo! Tudi do sedaj sem vedno uporabljal veliko začetnico. Torej: *Božič!*

[Prazniki 232] Predlagam, da se prazniki *Božič* piše z veliko začetnico. V čestitkah, ki jih pošiljam sorodnikom in znancem, *Božič* vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 233] Pomembno je, da se zavzamemo za pisanje praznika *Božič* z veliko začetnico, tako kot imajo to urejeno po vsem svetu, kjer uporabljajo našo pisavo. S tem bi pravopisna stroka prisluhnila večinski rabi, saj večina Slovencev že sedaj *Božič* piše z veliko začetnico. To je pomembno tudi zato, da otrok v šolah ne bodo več kaznovali z odvzemom točk, če bodo *Božič* pri testih pisali z veliko začetnico.

[Prazniki 234] Predlagam, da se krščanski praznik "*Božič*" piše z veliko začetnico, že zaradi spoštovanja praznika in dolgoletne tradicije na Slovenskem. Veliko začetnico uporabljajo tudi veliko večji svetovni jeziki.

[Prazniki 235] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko, ker je to vseslovenski praznik, ki vsem veliko pomeni, saj je to praznik družine. Vsi izhajamo iz družine in ta praznik veliko pomeni kristjanom, kakor tudi neverujočim. Z veliko začetnico tako damo velik pomen temu prazniku.

[Prazniki 236] *Božič* sem vedno pisala z veliko začetnico. Tudi nemško govoreči narodi pišejo praznike z veliko začetnico, tako naj bo tudi pri nas.

[Prazniki 237] Spoštovani. Vse svoje življenje pišem *Božič* z veliko začetnico in tako ga pišejo tudi vsi, ki mi ob tem prazniku pošiljajo voščila. Zato sem prepričan, da bi bilo prav, da bi tako bilo tudi "uzakonjeno" v pravopisu. Konec koncev - z veliko začetnico ime tega praznika pišejo povsod drugod po svetu.

[Prazniki 238] Od nekdaj praznujemo *Božič* in ga kot največji praznik kristjanov pišem z veliko začetnico in tako bo tudi ostalo, zato naj se to zapiše!

[Prazniki 239] Spoštovani, predlagam, da se praznik "*Božič*" piše z veliko začetnico, tako kot je to v marsikaterem drugem jeziku. Tudi sam že pišem "*Božič*" z veliko začetnico.

[Prazniki 240] Spoštovani. Na vas se obračam s predlogom, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Za kristjane je poleg Velike noči to eden najpomembnejših praznikov. Osebnostno zapis z veliko začetnico uporabljam že leta. Morda bi nam bili lahko vzor tudi drugi jeziki: Christmas, Рождество, Weihnachten, Božič, Божић, Natale ipd.

[Prazniki 241] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Vsi v družini ga tako pišemo že celo življenje, ker sploh nismo vedeli, da se po pravopisu piše z malo. Želimo, da se pravopis popravi.

[Prazniki 242] *Božič*, že sedaj pišem z veliko začetnico. Mislim, da bi bilo pravično pisati z veliko začetnico vsaj največje katoliške praznike tako, kot se piše v večini evropskih držav. Lep dan in ostanite zdravi!

[Prazniki 243] Spoštovani snovalci slovenskega pravopisa! Praznike naše kulture, kot je npr. *Božič*, pišemo, kolikor jaz pomnim, že generacije, z veliko. Prav bi bilo, da se vsi prazniki, ki jih slavimo v naši državi, (uradno po SSKJ) pišejo z veliko. Tudi na ta način jim simbolično priznamo velik splošnokulturni družbeni pomen. Slovenci smo kulturni narod. Kulturo je treba gojiti in vzgajati. Z besedo in zapisom.

[Prazniki 244] BOŽIČ SEM VEDNO PISALA Z VELIKO ZAČETNICO. TO JE VELIK DRUŽINSKI PRAZNIK, RODIL SE NAM BOŽJI SIN!

[Prazniki 245] Praznik *Božič* bi lahko bil pisan z veliko začetnico. Pravopisno se zdi tako bolj prav, pa tudi zapis praznika kot tak že od nekdaj pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 246] Bilo bi primerno, da praznik Jezusovega rojstva (*Božič*) pišemo z veliko začetnico. Jaz to počnem že vrsto let. Slovenci smo del evropske krščanske skupnosti in velikemu številu kristjanov ta praznik veliko pomeni. Pisanje z veliko začetnico bi mnogim pomenilo spoštovanje tega praznika.

[Prazniki 247] *Božič* je zame velik praznik. Zato ga vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 248] Predlog, da se *Božič* piše tudi uradno z veliko začetnico, ker se neuradno itak piše.

[Prazniki 249] Praznik *Božič* je zame velik in zelo pomenljiv družinski praznik in ga vedno zapišem z veliko začetnico. Zato predlagam, da se tudi uradno piše z veliko začetnico. Zaradi poenotenja, se bi tako kot *Božič* z veliko začetnico lahko pisali tudi drugi prazniki.

[Prazniki 250] Spoštovani, odkar pomnim pišem *Božič* z veliko začetnico. *Božič* je za KRISTJANE zelo velik praznik in bi bilo zelo lepo, da bi to upoštevali in iz male začetnice, spremenili v veliko začetnico.

[Prazniki 251] Predlagam da se *Božič* piše z veliko, saj je to v splošni rabi že veliko časa in se mi zdi prav

[Prazniki 252] Praznik *Božič* že od nekdaj pišemo z veliko začetnico zato naj tako ostane tudi v prihodnje, prav tako naj se z veliko začetnico pišejo tudi ostali prazniki.

[Prazniki 253] *Božič* je tudi lastno ime "malega" Boga. Drži?

[Prazniki 254] Spoštovani! Predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Sama že sedaj pišem z veliko začetnico iz spoštovanja do Jezusovega rojstva in, ker *Božič* pomeni "mali Bog". Torej ni samo ime praznika, ampak je lastno ime.

[Prazniki 255] Predlagam, da se končno uveljavi pisanje besede *Božič* z veliko začetnico - jaz jo vedno tako pišem! Mnogi so v dilemi, nekateri so zaradi nazorskih razlogov proti, vem pa, da mnogi ravnaajo tako kot jaz in *Božič* pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 256] Spoštovani, ker sem kristjanka in je *Božič* zame drugi največji cerkveni praznik, predlagam da ga pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 257] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj je tako tudi v mednarodni praksi; poleg tega tako jaz kot veliko mojih prijateljev in znancev že vrsto let v voščilih ta praznik pišemo z veliko začetnico, saj imamo do njega posebno spoštovanje.

Upam, da je to načelo dejanske rabe dovoljšen argument za spremembo.

[Prazniki 258] *Božič* naj se piše z veliko!!!!

VEDNO PIŠEM *BOŽIČ* Z VELIKO ZAČETNICO.

[Prazniki 259] Predlagam da se *Božič* 25.12.piše z veliko. Jaz ga vedno pišem z veliko.

[Prazniki 260] *Božič* naj se piše z veliko začetnico, tako kot Velika noč, ali pa Christmas ali pa Weinachten. Saj smo del Evrope.

[Prazniki 261] Želim, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker ima globok pomen, jaz to besedo pišem že vseskozi z veliko začetnico.

[Prazniki 262] *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Sicer pa jaz to že pišem z veliko in bom tudi vedno pisala.

[Prazniki 263] *BOŽIČ* naj se piše z veliko začetnico, sicer ga že vseskozi pišem z veliko (upoštevajte moj predlog- hvala)

[Prazniki 264] *Božič* sem in bom vedno pisala z veliko začetnico, daj je to praznik, ki ga praznujem s spoštovanjem do naše tradicije in verskega prepričanja!

[Prazniki 265] *Božič* že pišemo z veliko, saj nam veliko pomeni.

[Prazniki 266] *Božični* dan je dan rojstva Jezusa iz Nazareta, ki je Božji sin (sin Boga), je Bog, kot tretja Božja oseba, kot novorojenček pa z ljubkovalnim imenom *Božič* (Bogec). Obrazilo "ič" se v tem smislu množično uporablja v slovenskem jeziku.

[Prazniki 267] *Božič* že vseskozi pišem z veliko začetnico. Človek v svojem najglobljem bistvu ve kdo je njegov Stvarnik in Odrešenik. Preprosto, *Božič* ne moreš napisati z malo začetnico. Žalostno in hkrati absurdno je, da je pri nas potrebna pobuda.

[Prazniki 268] Pozdravljeni, ter po novi živi rabi slovenščine tudi ime praznika *Božič*.

[Prazniki 269] *Božič* je verski praznik kristjanov zato je vsekakor razlog zato, da ga pišemo z veliko začetnico !

Skregano z lo0giko je, da bi praznik kristjanov pisali z malo začetnico !

[Prazniki 270] Če bi bila Slovenija normalna država, ne ideološka v vsaki pori našega življenja, sem prepričan, da bi bilo za vse "normalno", da se *Božič* piše z veliko začetnico.

[Prazniki 271] Moje mnenje om želja je, da bi krščanski praznik *Božič* pisali z veliko začetnico.

[Prazniki 272] predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, saj ga tako vedno pišem v vseh poslanih voščilnicah.

[Prazniki 273] Spoštovani, rad bi podprl predlog, ki v zadnjem času kroži v slovenski družbi, zlasti med državljani krščanskih veroizpovedi, da bi dva največja verksa praznika v krščanski veri pisali z veliko začetnico. To sta *Božič* in Velika noč.

UTEMELJITEV

1) Kot laik nisem jezikoslovni strokovnjak, vendar verniki si večinoma že mnogo let v voščilih za *Božič* in Veliko noč ta dva praznika voščimo z veliko začetnico: v voščilnicah, e-voščilnicah, sms-voščilnicah, na družbenih omrežjih in še kje. Osebo se ne spomnim nobenega prejeteva voščila za ta dva praznika z malo začetnico, z izjemo ene prijateljice, ki je lektorica. Zakaj bi jezikoslovci vztrajali pri nekem neživljenjskem pravilu, ki ga nihče več ne sprejema - razen jezikoslovcev, pisateljev in novinarjev, ki to morajo storiti?

2) Ne gre za posnemanje drugih narodov. Pa vendar njihova praksa, na Vzhodu in Zahodu, potrjuje, da ni neka čudaška zahteva slovenskih vernikov, temveč splošno razširjena jezikovna potreba ljudi. To dokazuje tudi dejstvo, da v tolikih narodih *Božič* in Veliko noč že stoletja pišejo z veliko in da so njihovi jezikoslovci v preteklosti že dojeli to čutenje in ga spoštovali. To je tudi izziv za slovenske jezikoslovce.

3) Razprava o tej temi bi se že zdavnaj razvila, če bi Slovenci pol stoletja ne živeli v totalitarnem režimu, ki je sistematično zatiral svobodo veroizpovedi, ali jo omejeval, kolikor je mogel. Sedaj smo v svobodni družbi in čas je, da se znebimo teh nazadnjaških predosdkov do vere.

4) Uvajanje velike začetnice v teh dveh primerih ne bi potegnilo za seboj obveznost uporabiti ga v drugih poimenovanih praznikov, saj sta edinstvena po svoji vsebini, sta največja in nobeden drugi praznik ni čustveno tako vpliven kot ta dva.

5) Slovenščina že pozna nekaj izjem in pozna tudi argumente, zaradi katerih bi brezskrbno lahko storili ta korak naprej. Jaz sem o njih bral in poslušal, ne morem pa jih tukaj navajati, ker nisem tega večč, vendar sem prepričan, da prav vi, dragi jezikoslovci, to dobro poznate.

6) Ne držijo nekateri strahovi dr. Ahačiča objavljeni v tedniku Družina na to temo, češ da bo potem treba cel kup drugih besed pisati z veliko, niti njegove bojazni, da bomo s tem pa posnemali druge jezike in izgubili neko svojo posebnost. Ravno nasprotno: prav to bo posebnost: dva najbolj priljubljena praznika bi Slovenci pisali z veliko, vse ostale pa še naprej z malo in ne bi dopustili - kot je primer pri drugih jezikih - potegniti to pravilo kar vseprek ! Kakšna čudovita izvornost bi to bila, kakšna posebnost in jezikoslovna drznost! Lahko bomo nanjo ponosni, tako kot smo na dvojino.

[Prazniki 274] Praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker večina piše z veliko začetnico.

[Prazniki 275] Jaz Rozman Janez iz Kranja pišem *Božič* vedno z veliko začetnico, saj mi pomeni ta dan mejnik, ki je spremenil svet in je nastalo z rojstvom Božjega sina nekaj novega v smislu odnosov med ljudmi in tudi Bogom. To spreminja svet in daje nov smisel življenju. Ljubezen, ki ne razočara.

[Prazniki 276] *Božič* že sedaj vedno pišem z veliko začetnico

[Prazniki 277] Da bi se *Božič* pisal z veliko začetnico, ker ga že zdaj večina piše z veliko začetnico, ker je tako imeniten praznik-*Božič*

[Prazniki 278] Z VELIKO ZAČETNICO PIŠEM PRAZNIK *BOŽIČ* ŽE OD KAR POMNIM

[Prazniki 279] Predlagam da z veliko začetnico pišemo vtudi *Božič* oziroma vse praznike. Prihajam iz Gorenjske regije in že sedaj uporabljam veliko začetnico pri pisanju praznikov.

[Prazniki 280] Prav bi bilo, da se *Božič* piše z veliko začetnico. To je velik dan za vse ljudi sveta,posebej še za verujoče v Boga.

[Prazniki 281] Pozdravljeni! Predlagal bi, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Ko smo pisali še voščila in razglednice smo vedno pisali Božoč z veliko začetnico, ker nam je to pomeni nekaj "svetega". Res, da se v današnjem svetu skoraj ne piše več voščilnic, ki bi jih pošiljali po obični pošti. Zato bi bilo to še v naprej velikega pomena.

[Prazniki 282] Z veliko se pišejo tudi imena pojmov, ki so v kontekstu razumljeni kot lastna imena. Tudi prazniki kot je Prešernov dan, *Božič* in Kresna noč.

[Prazniki 283] Moj predlog je, da se beseda *Božič* piše z veliko začetnico, ker jaz vedno uporabljam in pišem z veliko začetnico. Za mene je to ime velikega praznika, ki ga spoštujem.

[Prazniki 284] Želel bi podpreti predlog pisanja verskih praznikov z veliko začetnico. Že sedaj npr. *Božič* in Veliko noč pišem z veliko začetnico, saj gre za znak spoštovanja oziroma pomembnosti praznika.

Svoj argument utemeljujem tudi s tem, da naj bi se v bodoče tudi občina imena krajev pisala z veliko začetnico (Novo Mesto)

[Prazniki 285] Sem odločno za to, da se prazniki pišejo (sama to prakticiram že od nekdaj) z veliko začetnico npr.: *Božič*.

Enostavno menim, da to pritiče tako pomembnim dnevom. Upam, da se to ponovno uvede.

[Prazniki 286] Spoštovani, predlagam, da bi imena praznikov pisali z veliko začetnico, kakor jih pišejo tudi drugi narodi. Sama pišem praznik *Božič* z veliko začetnico, kakor so ga pisali tudi naši prejšnji rodovi. Uporaba velike začetnice pomeni tudi spoštovanje do vsebine praznika.

[Prazniki 287] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, kar je zame zelo pomembno. Že sedaj ga vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 288] *Božič* naj se piše z veliko začetnico!

[Prazniki 289] Praznujem *Božič* in ga že sedaj vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 290] Želim da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Želim, da se piše z veliko zaradi tega, ker praznik z vso spoštljivostjo spoštuje večina prebivalcev našega planeta, predvsem pa večina Slovencev. Pa tudi sam že pišem od nekdaj, *Božič* z veliko začetnico.

[Prazniki 291] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj ga tudi že sedaj tako piše veliko ljudi, tudi pri nas doma, saj gre za velik praznik, pa ne le za verne ljudi, ampak ga praznuje ves svet.

[Prazniki 292] Sem za veliko začetnico za *Božič*. Gre za izraz spoštovanja in tradicijo.

[Prazniki 293] Čez 60 let se ukvarjam z novinarstvom. *Božič* že vsa leta pišem z veliko začetnico!

[Prazniki 294] Beseda *Božič*, naj se piše z veliko začetnico

[Prazniki 295] *Božič* z veliko začetnico! Pomemben, častitljiv, družinski, tradicionalen praznik, ki ga, ko pišem (še vedno tudi voščilnice) že od vedno pišem z veliko začetnico. Saj mi kot človeku izjemno veliko pomeni.

Zato se velikokrat zmotim, ko napišem z veliko začetnico...pa potem kar pustim. V šoli smo se učili, da se praznike piše z veliko začetnico...in sedaj jih pišemo z malo(?). Jezik je vendarle živ in se spreminja in velike in male začetnice tudi.

[Prazniki 296] Z veliko začetnico zapišemo *Božič* že sedaj, enako Božja beseda, in tudi Velika noč

To zapišemo z veliko začetnico, ker je pomembnost tako izjemna, enako Božji blagoslov. Vse to je izjemnega pomena, in naj se piše z veliko začetnico. Prosim.

[Prazniki 297] Predlog, naj se prazniki, še posebej pa *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz ga že več let vedno pišem z veliko začetnico in ga bom še naprej! Tudi od drugih, ki meni pišejo, ravnajo enako. To je praznik vsakega človeka, vernega ali nevernega in posebnega spoštovanja. Kot so npr. praznik *Božiča*, praznik Velike noči, praznik Veliki šmaren, praznik Binkošti, praznik Reformacije,.... Praznik je in ponosno praznujmo!!!

[Prazniki 298] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico. Sam ta praznik vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 299] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. To vsi v naši družini uporabljamo že sedaj, saj je to velik krščanski in družinski praznik. Upam na ugodno rešitev spremembe pravopisa.

[Prazniki 300] Predlagam, da ime krščanskega praznika *Božič* začnemo pisati z veliko začetnico, kakor je tudi v mnogih svetovnih jezikih. Jaz že zdaj zavestno uporabljam veliko začetnico, čeprav vem, da so v pravopisu drugačna pravila.

[Prazniki 301] Predlagam, da se ime praznika *Božič* piše z veliko začetnico - ker je to eden največjih praznikov za kristjane in ker ga že zdaj iz spoštovanja pišemo z veliko začetnico. Kakor so zapisali tudi nekatere druge praznike z veliko začetnico : dan Osvobodilne fronte... tudi v drugih jezikih se ta praznik zapiše z veliko začetnico.

[Prazniki 302] Pisanje praznika *Božič* - z veliko začetnico: *Božič*. Argument. Že sedaj pišem z veliko začetnico (pa tudi ljudi spodbujam).

[Prazniki 303] *Božič*, naj se piše z veliko, ker je to velik praznik. Sam ga že nekaj časa pišem z veliko začetnico, saj je to pomanjševalnica lastnega imena Bog.

[Prazniki 304] Predlagam uveljavitev pisanja imen vseh praznikov z veliko začetnico. Tako bo najmanj napak in zmešnjave. Jaz že sedaj vsa leta pišem voščilo za Veliko noč z veliko začetnico. Torej je bilo napačno?

[Prazniki 305] Jaz pisem Božic z veliko zacetnico ze od osnovne sole, menim da ta veliki krcscanski praznik mora imeti veliko zacetnico!

[Prazniki 306] Predlagam, da se z veliko začetnico pišejo tudi imena velikih praznikov, kot primeroma *Božič*. Gre namreč za besedo, ki označuje ime praznika, kar je podobno, kot to velja za lastna imena, ki se pišejo z veliko začetnico. Poleg navedenega gre za ime praznika, ki v splošni rabi zaradi svoje "posebnosti" in pomena že sedaj mnogokrat dobi veliko začetnico, saj se piščemu misel in pomen pojma navedenega praznika oziroma njegovega imena, manifestira s skoraj podzavestnim zapisom besede z veliko začetnico.

[Prazniki 307] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Prosim SAZU, da sproži ustrezne postopke, da se to uvede kot pravilo.

Namreč - vedno se trudim, da upoštevam pravopisna pravila, a praznik *Božič* kar ne morem napisati z malo začetnico, ker gre tukaj za moje spoštovanje do tega praznika oz. do Boga, saj je praznik *Božič* pomanjševalnica za Boga.

[Prazniki 308] Predlagam, da se *Božič*, ime praznika Jezusovega rojstva piše z veliko začetnico. Vsako leto napišem kakih 150 voščilnic in redno napišem *Božič* z veliko

začetnico, saj čutim, da bi bila žalitev za naslovljenca, če mu želim nekaj velikega, pa bi z začetnico sam kazal majhnost praznika.

[Prazniki 309] Bozic

[Prazniki 310] Predlagam, da se določi, da se krščanski praznik, ki ga obhajamo 25. decembra vsako leto odslej piše z veliko začetnico. Torej *Božič*.

Sama to pišem od časov, ko sem šla v šolo. Kar sem povzela tudi od moje pokojne mame že pred 67 leti. Na žalost, ko je bilo določen dan *Božič* kot praznik se ni takoj določilo tudi pisanje z veliko, ker je to lastno ime praznika.

[Prazniki 311] Z veliko začetnico se mora pisati tudi praznik *Božič*. To že od zmeraj osebno pišem jaz in moji člani gospodinjstva z veliko začetnico, torej kot *Božič*. Razlog je zame enostaven - predstavlja namreč zelo pomemben praznik in torej ni dvoma da mora biti pisan z veliko začetnico.

Zato vztrajam, da je tudi v pravopisu *Božič* predlagan za pisanje z veliko začetnico.

[Prazniki 312] Družinski praznik Bozic, kakor tudi Velika noc, Vnebohod, Sv. Resnje telo, Marijino Vnebovzetje..to so največji, največicastnejši krcanski prazniki clovestva. Zato ni vprasanja: to se MORA pisati z veliko zacetnico!!!

[Prazniki 313] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Sama ga tako pišem že sedaj.

Obenem predlagam, da bi se imena vseh praznikov pisala z veliko začetnico.

[Prazniki 314] Predlagam, da se vsi državni in drugi prazniki pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 315] *Božič* naj se piše z veliko začetnico.

Pisanje *Božič* z veliko začetnico uporabljam že od vsega začetka, zato bi želela da tako ostane.

[Prazniki 316] Naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico!

Do spoštovanja vseh tistih, ki to praznujejo-mo!

[Prazniki 317] Že sedaj pišem *Božič* z veliko začetnico, ker je to ime dneva ! In če je že tolikokrat poudarjena ločenost države od cerkve, naj bo tako tudi pri tej zadevi. O pisanju *Božiča* z veliko začetnico naj odločamo mi verniki.

[Prazniki 318] Spoštovani, menim, da bi bilo prav, da bi tudi v Sloveniji *Božič* uradno pisali z veliko začetnico. Jaz ga pišem z veliko začetnico že več let.

[Prazniki 319] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, ker ga že vseskozi zapisujem z veliko začetnico.

[Prazniki 320] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Tako pišem *Božič* že 80 let in vse do danes nikdar z malo začetnico. Menim, da tako piše večina Slovencev.

[Prazniki 321] *Božič* je ime praznika in ga kot- ime pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 322] Sama vedno pišem *Božič* in Veliko noč z veliko začetnico. To je ime praznika in spoštovanje do tega je vredno, da ga pišemo z veliko začetnico! S tem, ko ime napišemo z malo začetnico v veliki meri zmanjšamo pomen tako velikih praznikov!

[Prazniki 323] Predlagam, da se vnese pravilo , da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker smo kristjani tudi doslej pisali tako.

[Prazniki 324] *Božič* z veliko začetnico--*Božič*

[Prazniki 325] Nujno je , da *Božič* pišemo z veliko začetnico, ker tako delajo tudi ostali evropski narodi. Sam se tega držim že desetletj

[Prazniki 326] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker je to eden največjih krščanskih praznikov in simbol naše krščanske vere.

[Prazniki 327] Pravkar sem oddala komentar za *Božič*, ki sem ga od vedno pisala z veliko začetnico in vsako leto sem razpošiljala voščila 10 do 20 kartic. Stara sem 65 let.

[Prazniki 328] Pravkar sem oddala komentar za *Božič*, ki sem ga od vedno pisala z veliko začetnico in vsako leto sem razpošiljala voščila 10 do 20 kartic. Stara sem 65 let.

[Prazniki 329] Stara sem 65 let. Vsa leta kar pomnim in vsako leto sem pisala voščilnice za *Božič* in nikdar nisem pisala z malo začetnico. Sploh sem presenečena, ko zdaj slišim take predloge. *Božič* se je vedno pisal z velikim B. Prav tako Velika noč.

[Prazniki 330] Stara sem 65 let. Vsa leta kar pomnim in vsako leto sem pisala voščilnice za *Božič* in nikdar nisem pisala z malo začetnico. Sploh sem presenečena, ko zdaj slišim take predloge. *Božič* se je vedno pisal z velikim B. Prav tako Velika noč.

[Prazniki 331] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker je za mene to zelo poseben in pomemben praznik in sem ga že do sedaj pravilno (ali napačno) pisala z veliko začetnico in vsem znancem, prijateljem in sorodnikom voščila blagoslovljen *Božič*.

[Prazniki 332] *Božič* zame ni samo praznik ampak je skupek praznika in osebe zato menim, da bi morali *Božič* pisati z veliko začetnico.

[Prazniki 333] *Božič* naj se piše z veliko začetnico.

[Prazniki 334] *Božič* naj se piše z veliko začetnico!

[Prazniki 335] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Sama ga že pišem z veliko začetnico. Zakaj ravno v Sloveniji določi skupina ljudi, da ga ne smemo več pisati z veliko. Ostali narodi v Evropi in po svetu niti ne pomislijo, da bi *Božič* degradirali in ga zapisali z malo.

[Prazniki 336] Iz spoštovanja do *Božiča*, predlagam, da se ta praznik piše z veliko začetnico. Večina kristjanov to že zdaj pišemo, bi pa želela, da je to uradno, kot je bilo nekoč.

[Prazniki 337] Predlagam, da se praznik *Božič* piše z veliko začetnico in ne z malo, kot je sedaj po pravopisnih pravilih, ker gre za rojstvo Jezusa, ki je zelo pomembno in je ta praznik res velik dogodek. Ker če bi se praznik imenoval Jezusovo rojstvo bi se pisal z veliko in zakaj se ne bi potem tudi *Božič*, ki je sinonim.

[Prazniki 338] *Božič*, z veliko začetnico kot izraz spoštovanja za veliki praznik Slovencev, kristijanov.

[Prazniki 339] *Božič*, kakor tudi imena ostalih praznikov naj se pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 340] *Božič* naj piše z veliko začetnico, ker je to ime praznika. Sam ga vedno pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 341] Moj predlog je, da se naziv praznika *Božič* piše z veliko začetnico. Že vsa leta to besedo pišem z veliko začetnico. Doslej nisem vedela, da ni tako napisano v pravopisu.

[Prazniki 342] *Božič* naj se piše z veliko začetnico, saj od kdaj pomnim smo *Božič* pisali z veliko začetnico. Prosim, da stroka to upošteva.

[Prazniki 343] *Božič* je in bo *Božič*. Praznik mi veliko pomeni, praznujemo ga v družini od vedno. Podpiram, da se piše z veliko začetnico.

[Prazniki 344] Ker že uporabljam veliko začetnico za *Božič*, saj mi ta dan pomeni velik praznik - rojstvo Jezusa, mojega brata, podpiram predlog za uradno potrditev velike začetnice!

[Prazniki 345] Naj se *Božič* piše z veliko začetnico: Sem v 83. letu starosti. Čeprav vidim, da kdo *Božič* piše z malo začetnico, ga jaz pišem vse svoje življenje z veliko začetnico. Žalosti me, če vidim, da kdo piše *Božič* z malo začetnico. Tudi sam se zavedam, da bi ne bilo prav prejemniku voščila, če bi jaz v voščilnici napisal *Božič* z malo začetnico.

[Prazniki 346] Predlagam, da bi se ime praznika *Božič* pisalo z veliko začetnico, saj opažam, da je beseda *Božič* v voščilnicah večinoma napisana z veliko začetnico, kar uporabljam tudi sam.

[Prazniki 347] Praznik *Božič* toliko odstopa v pomenu in spoštovanju od drugih koledarskih dni in praznikov, da si sploh ne morem predstavljati, da bi ga pisal z malo. Tako sem pisal tudi doslej, od leta 1951 naprej, ko sem začel obiskovati osnovno šolo v Mariboru. Tega ne nameravam spremeniti. Odnos in pojmovanje povezano z *Božičem* je gotovo podobno pri večini Slovencev.

[Prazniki 348] *Božič* se piše z veliko ker je to povezano z rkvero in Slovenstvom, našo kulturo.

[Prazniki 349] *Božič* je ime praznika, ki ga praznuje ves demokratični svet, z nami vred in vsi pišejo z veliko začetnico. Pisanje z malo pomeni tudi zapostavljanje tega praznika, ki ga pri nas praznuje največ ljudi, zato je obvezna velika začetnica.

[Prazniki 350] Praznik *Božič* se mi zelo pomemben praznik tako za mene osebno, kot za vse ljudi na tej zemlji. Saj ne samo, da se rodil Jezus Kristus, ki je rešenik vseh, verujočih in neverujočih, kar je zame osebno zelo pomembno, temveč tudi dejstvo,

da vsi ljudje v tem času praznujejo in se družijo s svojo družino, ki je osnovna celica družbe in tudi zato najosnovnejši praznik, ki ga praznujemo vsi. Je po mojem mnenju prav zatadi tega največji, najbolj praznujoč praznik. Posledično tudi prav, da se piše z veliko začetnico. Sama ga pišem z veliko začetnico.

[Prazniki 351] Vse življenje pišem *Božič* z veliko začetnico. zato predlagam, da se v slo. pravopisu piše z veliko začetnico.

Prav tako tudi vse praznike, tudi verske

[Prazniki 352] V večini svetovnih jezikov se *Božič* piše z veliko začetnico. Slovenija je ena redkih držav, kjer je zaukazano uradno pisanje z malo začetnico. Pri nas praznik *Božič*, že sedaj pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 353] Želim, da se *Božič* piše z veliko začetnico, ker ga tudi sedaj pišem tako se piše v mnogih državah.

[Prazniki 354] *Božič* je praznik, ki ga Slovenci nosimo v srcu. Pomeni tudi mali Bog, novorojenček! Sam osebno in vsi v moji družini pišemo *Božič* z veliko začetnico in to odkar smo pismeni.

[Prazniki 355] Družinski praznik *Božič*, naj se zapiše z veliko začetnico. Jaz sam ta praznik vedno že dolga desetletja pišem z veliko začetnico kot izraz posebnega spoštovanja do praznika Kristusovega rojstva.

[Prazniki 356] Zelo veliko ljudi "*Božič*" iz velikega spoštovanja do praznika že sedaj piše z veliko začetnico, zato podpisniki peticije menimo, da je dozorel čas, da pristojne inštitucije sprejmejo realnost čutenja in želje ljudi, da bi bil *Božič* v Slovarju slovenskega knjižnega jezika in v pravopisu opredeljen kot praznik, ki se ga piše z veliko začetnico.

[Prazniki 357] Moje mnenje je, da bi se prazniki pisali z veliko, *Božič*, Pust,...

[Prazniki 358] *Božič* z veliko začetnico zaradi posebnega spoštovanja do praznika.

[Prazniki 359] Z veliko začetnico naj se piše *Bog* -saj je pravzaprav lastno ime oz. izraz posebnega spoštovanja

Z veliko začetnico naj se pišejo verski prazniki kot izraz posebnega razmerja oz. spoštovanja

[Prazniki 360] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Torej *Božič* in ne *Božič*.

Svoj predlog argumentiram z dejstvom, da smo vse do sedaj ime tega praznika pisali z veliko začetnico.

Na vseh voščilnicah, ki smo jih dobili za ta praznik, je bila uporabljena velika začetnica, ne glede ali je voščilnica prišla iz domovine ali tujine.

Uporaba velike začetnice za ime tega praznika izhaja tudi iz krščanskih vrednot na katerih je in upam da bo še v bodoče delovala Evropa.

[Prazniki 361] Predlagam, da se *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz ga že od nekdaj pišem tako.

[Prazniki 362] Velika začetnica . Tako pišem že od nekdaj.

[Prazniki 363] velika začetnica za *Božič*

[Prazniki 364] Praznik- *Božič*. Praznik *Božič* že sedaj pišemo z veliko začetnico.

[Prazniki 365] Bor moško ime, bor ime iglavca. *Božič* sem že vrsto let pisala z veliko začetnico, saj zame je to zelo velik praznik.

[Prazniki 366] Predlagam, da se beseda *Božič* piše z veliko začetnico. Jaz jo že zdaj vedno pišem z veliko začetnico, ker je še mnogo več, kot samo praznik, ki ga praznujemo. Hvala.

[Prazniki 367] Prosim, naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico!

[Prazniki 368] *Božič* vedno pišemo z veliko začetnico. Tako bi moralo bit.

[Prazniki 369] Prosim naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico, saj se naša imena pišejo z veliko in kraji in...

[Prazniki 370] Naj se praznik *Božič* piše z veliko začetnico. Saj je to pomanjševalnica od osebnega imena Bog. Če se *Prešernov dan* piše z veliko potem tudi *Božič* po isti logiki naj bo z veliko začetnico. Vecina nasih sosedov ima ta praznik v velikem spostovanju in to tudi pokažejo s pisanjem. Jaz že itak dolga leta pišem *Božič* z veliko začetnico in se mi zdi tako bolj pravilno in primerno. Lepo vas pozdravljam.

[Prazniki 371] Ze do sedaj sem vedno pisala *Bozic* z veliko začetnico, kot tudi vse cerkvene in državne praznike. Zato podpiram predlog mnogih, ki želimo, da se cerkveni prazniki pišejo z veliko začetnico.

[Prazniki 372] Tudi *Božič* lahko pišemo z veliko, kot npr. *Jezus Marija...*

[Prazniki 373] Praznik *Božič* naj se piše z veliko začetnico, ker je za mene in našo družino to pomemben dan, ker smo do sedaj praznik *Božič* pisali z veliko začetnico. Ker pišemo voščila za *Božič* in je to praznika za veliko začetnico.

[Prazniki 374] Želim, da se z veliko začetnico piše tudi *Božič*. To je zame izraz posebnega imena in spoštovanja. Že sedaj pišem *Božič* z veliko začetnico. To ni samo ime praznika ampak pomanjševalnica imena krščanskega Boga.

[Prazniki 375] *Božič* je veliki cerkveni praznik, ki oznanja rojstvo Jezusa Nazarečana in si zasluži, da se ta praznik zapiše z veliko začetnico. S tem se izrazi spoštovanje do vseh verujočih.

[Prazniki 376] Slovenci smo ime praznika *Božič* vedno pisali z veliko začetnico. Tako kot Bog. Oba pojma sta neločljivo povezana in pomenita isto.

PRIPOMBE K POGLAVJU »PREVZETE BESEDE IN BESEDNE ZVEZE«

SPLOŠNE PRIPOMBE

Komentar 1 Splošno: V spletno dostopnem besedilu predloga III. in IV. poglavja SP 8.0 manjka pregledno kazalo, to pa otežuje pregledovanje, primerjanje in presojo delov zelo razčlejenih poglavij.

Čedalje bolj se kaže, da bo tudi SP 8.0 kljub kritikam ob izidu SP 2001 nadaljeval koncept univerzalnega jezikovnega priročnika (s pravorečjem, slovnico...).

Izrazito je prizadevanje za problemsko izčrpnost (podtipi) in ažurnost (digitalizacija).

Ponazarjalno gradivo je porazdeljeno neenakomerno: ponekod nefunkcionalno nakopičeni primeri istega (pod)tipa (npr. glasbeni izrazi v IV/13), drugod pristransko (IV/21), premalo ali nič (abstraktno naštevanje tipov brez ponazarjanja, npr. v III/11 in 12).

Nekatere terminološke spremembe so slabo utemeljene, npr., veroslovna – religijska, bajeslovna – mitološka, pokrajinska (območna) – regionalna (regijska). Posebno problematična je sprememba (ne)naselbinska – (ne)krajevna; pojasnilo v Komentarju (str. 5) je gostobesedno neprepričljivo, zdi se, da je precenjena tehtnost kvalifikatorja »arheološko« v SSKJ.

Tudi nekatere kompozicijske preureditve podpoglavij (v razmerju do SP 2001) so bolj same sebi namen (brez zadostne vsebinske utemeljitve) in ne izboljšujejo preglednosti.

Normativnost (usmerjanje, priporočanje, svetovanje) je šibka, besedilo marsikje ni pravo-pis, temveč ostaja pri opisu neenotnosti, nereda; bralec je kar presenečen, če kje naleti na jasno vrednotenje (npr. pri *picerija* v IV/11). Naj ponovim iz svoje lanske ocene prvih dveh poglavij: »Saj nihče ne mara prevlade črno-belega predpisovanja in absolutnega prepovedovanja, zavedati pa se je treba, da uporabniki največkrat

segajo po pravopisnem priročniku ravno v želji po nasvetu o nevtralnosti ali zaznamovanosti izraza v določenem besedilu, ne pa le po minimalistični potrditvi, da tista izrazna možnost v jeziku pač res obstaja.«

Komentar 2 Odlično poglavje. Strpno, z občutkom za prehajanje besed med kategorijami, kljub težki temi nezapleteno. Bogato, ampak sistematično. Očitno ste se do obisti posvetili rabi.

Bravo! :-)

PRIPOMBE K POSAMEZNYM ČLENOM

ČLEN 1

{1} Glede besed in besednih zvez noben jezik ni samozadosten. Tudi slovenščina iz drugih jezikov prevzema tako občna poimenovanja kot lastna imena. Take besede in besedne zveze imenujemo prevzete, npr. *avtomobil*, *banka*, *disk*, *kultura*, *vinjeta*; *pro bono*, *au pair*, *lingua franca* – *Darwin*, *Kuba*, *Lyon*, *New York*, *Steward*, *Stockholm*, *Tolstoj*, *Ženeva*. Zavedanje prevzetosti je različno: odvisno je od jezika, iz katerega smo izraz prevzeli, in od časa, ki je pretekel od prevzema.

Komentar 3 /.../ ODVISNO JE NE LE OD TEGA DVOJEGA, AMPAK VSAJ ŠE OD (NE)ZNANJA OZIROMA (NE)RAZGLEDANOSTI GOVORCA/PISCA.

Komentar 4 Vsa tuja lastna imena pisati tako kot veljajo v originalu ali pa vsa posloveniti, tj. fonetično jih posloveniti (kar bi bilo težje izvedljivo). Na tej točki se mora izpostaviti *New York*, ki je zapisan izvorno, medtem ko je *Ženeva* "fonetično" poslovenjena.

ČLEN 2

{2} POSEBNOST

V slovenski knjižni jezik vključujemo tudi besede iz slovenskih narečij, ki jih izgovorno prilagajamo v skladu s knjižnojezikovnim sistemom, pri imenih pa pri naglasnem mestu sledimo načelu **regionalnosti** (*Alèš* in *Áleš*).

Komentar 5 Pohvalno

Komentar 6 Pri imenih bi mogoče lahko kot stališče navedli tudi upoštevanje opredelitve posameznika/posameznice do lastnega (svojega) imena.

Komentar 7 *Áleš*

Komentar 8 Ni jasno, zakaj je to problem pravopisa. Ali po novem zdaj pišemo tudi naglasna znamenja?

Komentar 9 {2} Formulacija pri imenih pa pri naglasnem mestu sledimo načelu regionalnosti se mi zdi zahtevna, predlagam pri (osebnih) imenih upoštevamo izgovor posameznika, zlasti ohranjamo naglasno mesto. Štajerci bodo tudi po preselitvi v Ljubljano *Áleši*.

Komentar 10 § 2: Vnesti ponazoritev najprej za občna imena (npr. *gostivanje*). Ali izraz, da jih »vključujemo v slovenski knjižni jezik«, pomeni, da je *Alèš* in *Áleš* oboje knjižno (enakovredno)? In da pri naglaševanju imen kar »sledimo načelu regionalnosti«? Nekoliko navzkriž s § 71, sicer pa gl. § 69 do 71.

ČLEN 3

{3} Ne prevzemamo le besed in besednih zvez, temveč tudi dele besed, npr. predpone (*anti.*, *de.*, *pro.*, *trans.*). Iz prevzetih besed ali njihovih delov in domačih obrazil tvorimo v slovenskem knjižnem jeziku tudi nadaljnja nova poimenovanja: **anonimizirati**, **nietzschejanec/ničejanec**, **orwellovstvo**; **proaktiven** ipd.

Komentar 11 Enako kot pri krajevnih imenih: Ali izvorno ali fonetično poslovenjeno. Potrebno je poenotiti pravila z a prevzete besede.

Komentar 12 {3} Izpustil bi *nadaljnja*.

Komentar 13 tale ponazorjalno ni prepričljiva, napišite raje *avtomobilski* (ker je zgoraj kot prevzeta beseda najprej naveden avtomobil), če pa bi radi navedli glagol, pa npr. *tvitati*

ČLEN 4

{4} Besede pisno domačimo v skladu z njihovo govorno uresničitvijo v slovenskem knjižnem jeziku. Z vidika pisne podomačenosti ločimo

- a) nepodomačene zapise: *adagio*, *brexit*, *new age*; *John*, *Molière*, *San Diego*, *Shakespeare*, *Tübingen*;
- b) podomačene zapise: *pica*, *pirsing*, *suši*; *Ezop*, *Kleopatra*, *Provansa*, *Singapur*, *Teksas*, *Varšava*.

Komentar 14 Ponovno: Poenotiti pravila za prevzete besede.

Komentar 15 {4} Uporabil bi ednino: *nepodomačeni zapis* ...

ČLEN 5

{5} POSEBNOST

Nekatere besede in besedne zveze uporabljamo le v podomačeni obliki (*kamion*, *sendvič*), druge v obeh (*džins* in *jeans*, *gvarana* in *guarana*, *katering/ketering* in *catering*; *Kalvin* in *Calvin*, *Dirka po Italiji* in *Giro d'Italia*), tretje so le nepodomačene (*outlet*, *capriccio*) ali pa se v zapisu ne ločijo od izvirnika (*blog*, *fjord*; *Berlin*, *London*).

Komentar 16 "Dirka po Italiji" / "Giro d'Italia" mogoče ni najboljši primer, ker gre za prevod sestavin, ne za (ne)podomačevanje zapisa.

Komentar 17 § 5: Poudariti, da je podomačevanje živ proces, ki ga ni treba umetno zadrževati ali »viseti« na trenutnem stanju korpusne statistike (*jeans*, *guarana*), prim. § 11.

ČLEN 6

{6} Tako pisno nepodomačene kot pisno podomačene besede in besedne zveze v izgovoru in oblikah ter besedotvorju in skladenjski rabi prilagajamo slovenščini, to pomeni, da jih uporabljamo v besedilih po zakonitostih slovenskega knjižnega jezika.

Komentar 18 {6} S pravilom o prilagajanju glasovja se strinjam, vendar pa se nikjer ne omenja tudi izvirna glasovna vrednost in razmišljam, da bo zapis bralce hitro zavedel v branje po črki, kot se je zgodilo pri z oskarjem odlikovani ameriški Korejki *Yuh-jung Youn kot* [judžung jun] namesto [jodžong jun] (v angleščini je ta *o* sicer reduciran oz. znižan). Bi pa v slovarju opozoril na nekatere besede, katerih izgovor se je ustalil v nasprotju s pričakovanim glede na izvor, npr. trgovska veriga *Spar* [špar] namesto [spar] – te besede veljajo za izjemo in niso zgled za izreko tujih imen.

ČLEN 7

{7} Pri prevzemanju iz jezikov z nelatiničnimi pisavami občna poimenovanja zapisujemo pisno podomačeno, enako velja za lastna imena iz ciriličnih pisav. Pri lastnih imenih iz drugih pisav pa sledimo mednarodnim načinom prečrkovanja, če obstajajo.

Komentar 19 {7} Druge pisave so nelatinične, to bi eksplicitneje poudaril. Mednarodni način prečrkovanja tu označuje tistega, ki je de facto razširjen zaradi vpliva stroke in medijev, gre torej večinoma za prečrkovalske ključce, ki so uveljavljeni oz. najbolj razširjeni v angleških medijih in torej lahko odstopajo od ključcev, ki jih vlada posamezne države predlaga za mednarodno rabo (primer ključca, ki se v angleščini rabi brez sprememb, sta kitajski pinjin in v precejšnji meri tudi korejski RR, vladnega ključca pa ne upoštevajo za Mjanmar, saj temelji na transliteraciji in ne na transkripciji). Ohranjanje pisne podobe tuje transkripcije ali transliteracije olajša prevzemanje in identifikacijo pri iskanju po spletu, pomeni pa hkrati težnjo po eksofoni izgovorjavi (*Win Myint* postane [vin mjint] nam. [vin mjin]; pri imenih *Mjanmar*, *Vajiralonkorn* je krepko pisani *r* rabljen, čeprav ne odseva izvirnega zapisa ali izgovora, pač pa gre za prosti zapis, ki olajšuje izgovor angleško govorečim, daje namreč napotek o izreki samoglasnika – bliže izvorni izreki bi torej bilo *Mjanma* in

Vačhiron(g)kon; podobno se *Punjab* pogosto domači *Pundžab* nam. ustrežnejše *Pandžab*, prim. *punch* in *punč*, *Shenzhen* pa *Šenžen*). Eksofonizacija oz. podomačenje v govoru glede na zapis se dogaja tudi pri latiničnih pisavah (gora Denali na Aljaski se v izvirnem indijanskem jeziku in angleščini izgovarja [dináli]). Razlike v zapisu so po svoje zelo povedne, saj se po njih npr. singapurski Kitajec loči od tajvanskega in celinskega (zapisi se zaradi različnega odnosa do tega vprašanja lahko razlikujejo tudi znotraj družine, primerjaj poslovenjenje prvotno nemških priimkov – *Schmidt* : *Šmid* - in otrdevanje *ć* pri priseljencih – *Ribić* : *Ribč*, pri Korejcih pa dobro znano dilemo z zapisi *Ri*, *Rhi*, *Ree*, *Li*, *Lee*, *Yi*, *I*, ki so vsi različice v hangulu enako zapisanega priimka oz. »priimkema«). V prečrkovanih imenih se lahko izraža celo narečna ali drugojezična glasovna podoba imena, če je to prvotno zapisano s pismenko. Tudi pri občnih imenih glede na čas prevzema opazamo nepredvidljive podomačitve: korejska jed je kimči (po ključu MR *kimch'i*; po ključu RR bi pričakovali *gimchi* > *gimči*). Še vedno se mi zdi najbolj smiselno ime ob prvi omembi podati v obojni obliki – s (tujim) prečrkovanjem in z izgovorom, res pa lahko izgovor razumemo dvojno: kot podatek o izvirnem izgovoru, ki ga podajamo čim bolj natančno in zato verjetno kar z IPO, ali pa kot podatek o podomačenem izgovoru in zapisu (za bralca tuja izreka ni vedno zlahka pretvorljiva v domačo). Če bi se ime podalo le v podomačeni obliki, bi bilo dobro to ob prvi omembi označiti s posebnim znamenjem.

Komentar 20 Podomačevanje (osebnih) lastnih imen predstavlja kopico tudi pravnih težav.

Spominjam se primera neke ruske umetnice, ki je gostovala v Sloveniji - rekli bomo, da se je imenovala *Yulia/Julija*. V gradivu, ki ga je pripravila slovenska ustanova, pri kateri je gostovala, je bilo njeno ime prečrkovano in podomačeno (*Julija*); prav tako v medijih. Umetnica je zagovarjala stališče, da je ona *Yulia* - mdr. zato, ker je tako pisalo v njenem potnem listu. Ker je morala vse promocijsko gradivo tudi zbrati za svoj portfolio in druge dokumente, je trdila, da bi s prečrkovanjem lahko imela težave.

Mislím, da tu že posegamo v identiteto posameznika ali posameznice in v njegovo/njeno pravico do odločanja o imenu, hkrati pa tudi na področje nekíh potencialnih birokratskih in pravnih zapletov.

Ker lahko slovenski starši dajo svoji hčerki ime *Yulia* ali *Julija*, ne vidim razloga, da ne bi tega načela (samo)odločanja upoštevali tudi pri tujcih in tujkah, ki prihajajo k nam.

Mislím, da bi morali pri osebnih lastnih imenih zagovarjati stališče, da se pišejo podomačeno, če gre za že uveljavljen zapis imen zgodovinskih osebnosti, sicer pa tako, kot so prečrkovana v uradnih dokumentih osebe

Komentar 21 Zelo je moti da je v slovenščini pravilni zapisi "Tokio", "Kanagava" in podobno. Japonščina ima že dolgo določena pravila za prepis v latinico, na osnovi angleščine. Če je torej v latinici uradno *Tokyo*, bi morali slovensko to napisati *Tokjo*. To je tudi fonetično pravilnejša izgovorjava. *Kanagawa* je uradni zapis v latinici, slovensko bi torej morali zapisati *Kanagaua*, ker je to pravila izgovorjava imena. *W* se v japonščini bere kot *u*, in se mi zdi nesmiselno, da se je do sedaj slovensko uporabljalo v.

Komentar 22 Katera lastna imena? A potem tudi ukrajinska, ruska, beloruska ipd. raznih šprtnikov pa politikov zdaj ne pišemo tako, kot jih oni v latinici. Verjetno pa mednarodno prečrkovanje obstaja za vse pisave. Za katere ne obstajajo?

ČLEN 8

Za nova občna poimenovanja in za nekatere skupine lastnih imen, katerih sestavina je občno poimenovanje, je najbolj zaželeno, da jih prevedemo ali da tvorimo novo poimenovanje, npr. *delavnica* (angl. *workshop*), *krpanka* (angl. *patchwork*), *računalnik* (angl. *computer*); *deskanje na snegu* (angl. *snowboarding*); *Brandenburška vrata* (nem. *Brandenburger Tor*).

Če se ob slovenskih izrazih (*igričar*, *obvod*, *znamčenje*) kot sopomenke uveljavijo podomačeni ali nepodomačeni prevzeti izrazi (*gamer/gejmer*, *bypass/bajpas*, *branding/brending*), je njihova raba pogosto žargonska ali slengovska.

Komentar 23 Raba prevzetih izrazov ni samo slengovska ali žargonska, ampak je značilna tudi za strokovna besedila, pisana sicer v knjižnem jeziku.

Prevzeti termini se občasno uporabljajo v besedilu ali v oklepajih zaradi potrebe po jasnosti in nedoumnosti (odvod = v matematiki, hidravliki itd.; vs. bypass/bajpas = v slovenščini samo v zdravstvu)

Komentar 24 Pojasnilo je sporno. Morda pa slovenski prevod preprosto ni dober ali uveljavljen.

Komentar 25 dodala bi še neknjižna pogovorna (o *bajpasu* najbrž bolj mi starci kaj premlevamo kot ta mladi :-)

ČLEN 10

{10} Kadar občna poimenovanja prečkujemo iz **nelatiničnih pisav** (*kazačok*), tudi tistih, za katere so sprejete uradne mednarodne različice latiničnih zapisov, jih praviloma pišemo le podomačeno (*cunami*, *feng šuj*, *suši*).

Komentar 26 {10} Primer eksofonega izgovora, torej izgovora po črki, je prav *feng šuj* namesto *feng švi*. Res se je v govoru in pisavi uveljavila različica, ki odstopa od izvirnega izgovora. Vendar pa se zastavlja vprašanje, ali bo ta beseda vzeta za nalikovni zgled pri prevzemanju drugih kitajskih s končajem *ui*. Podoben primer je japonski *furoshiki*, ki bi ga poenostavljeno lahko izgovorili [furiški]. A v japonščini sta *u* in *i* za sičniki in šumevci tako kratka, da sta pravzaprav onemela – ali to upoštevati v pisavi kot *furoški* ali pisati *furošiki* in paziti, da ne naglasimo *i*-ja (*furošiki*)? V starem pravopisu je izraz *kunreišiki* (§ 1132), vendar se mi zdi smiselno opozoriti na to posebnost in pisati *kunreiški*.

Komentar 27 Spoštovani, zame, ki sem starejšega datuma, je zapis *cunami* še vedno zelo moteč. Prvič sem ga opazila na RTV Slo v času hudega tsunamija v Aziji v letu 2004, ko so samovoljno začeli pisati *cunami*, kar me je že takrat zelo motilo, vendar navadni smrtniki na to nimamo nikakršnega vpliva. Kolikor vem, takrat to ni bilo skladno s pravopisom (morda se motim), vendar se je napaka tako dolgo in vztrajno ponavljala, da je žal postala pravilo. Gre za tujo besedo (mislim da iz japonščine), ki se v obliki tsunami uporablja tudi v tujini (npr. angleščini), zato predlagam, da se v pravopis vključi obe možnosti: *cunami* in *tsunami*.

PS: V zadnjem času opažam precejšnjo težnjo, da se tuje besede zapisujejo podomačeno, tako, da včasih že težko razumeš njihov pomen (npr. *mis* namesto *miss*; zdaj se drugih ne spomnim, vendar je tega precej). To se mi ne zdi skladno s slovenskim jezikom, ki je vedno prevzemal tudi tuje besede (kot vsi jeziki sveta), vendar ne na tako čuden in mestoma na skoraj posiljen način (spominja me na "piši kao govoriš" princip).

Komentar 28 Zakaj? Zakaj so ta kaj drugačna od tistih, opisanih v #12. Nič več *judo*, le še *džudo*?

ČLEN 11

{11} POSEBNOSTI

1. Proces pisnega prilagajanja se s kodifikacijo pogosto ne zaustavi, v jeziku lahko nastajajo pisne dvojnice, ki so še bližje dejanski izgovarjavi besed ([roast beef](#) > [rostbif/rozbif](#); [cocktail](#) > [koktajl/koktejl](#)), oziroma se lahko izpelje pri drugih besedah iste besedne družine ([camp](#) > [kamp](#), [kemper](#)). Včasih v tem procesu nastajajo tudi neustaljene vmesne oblike oziroma tvorjenke, ki niso priporočene, npr. [pizzerija](#) namesto [picerija](#).

2. Standard za zapisovanje merskih enot (SIST ISO 31) uzakonja ob izvornih zapisih tudi podomačene ([hertz/herc](#), [joule/džul](#), [newton/njuton](#), [ohm/om](#), [candela/kandela](#), [watt/vat](#)), v strokovnih besedilih pa so nepodomačene različice bolj razširjene. Standard priporoča tudi poenostavitev izvirnega zapisa pri nekaterih izlastnoimenskih merskih enotah: [amper](#) namesto [ampère](#). Simbole za merske enote zapisujemo le na en način: [Hz](#) – [hertz/herc](#); [J](#) – [joule/džul](#).

Komentar 29 {11} Zelo zanimivo pojasnilo, vseč mi je, da pravopis tudi na tak način razlaga, vendar bi bilo smiselno ob tem zavzeti stališče kot pri *pizzeriji*.

Komentar 30 Bi bilo tukaj treba reči še kaj o zapisu "celzij"?

Komentar 31 Predlagam umestitev tudi pojmov *kovčing* in *kovč*

Komentar 32 § 11: Vsebina 1. točke ni »posebnost«, temveč temeljna, normalna smer. Treba bi jo bilo prestaviti v člen 9.

ČLEN 12

{12} Pri nekaterih izrazih se proces pisne podomačitve ne izpelje in beseda ali besedna zveza ohrani izvorni zapis, posloveni se le v izgovoru in oblikah ter besedotvorno in skladenjsko: **outlet** [áʉtlet], rod. ed. **outleta** [áʉtleta]; **copywriter** [kôpirájer], rod. ed. **copywriterja** [kôpirájerja], svoj. prid. **copywriterjev** [kôpirájerjev-]; **new age** [njú êjdž-], rod. ed. **new agea** [njú êjdža], prid. **newageovski/newageovski** [njúêjdžeʉski].

 Razlogi za ohranjanje izvirnega zapisa so različni. Najpogosteje ohranjajo zapis tiste besede in besedne zveze, ki jih zaradi naglasnih, glasovnih ali zapisovalnih posebnosti izvirnega jezika težje pisno podomačujemo (**au pair**, **jet set**, **mainstream**, **nouveau riche**, **underground**), ali tiste, pri katerih so družbene okoliščine rabe teh enot bolj naklonjene nepodomačenemu zapisu, npr. v nekaterih strokah (**bitcoin**, **equity**), športnih disciplinah (**birdie**, **futsal**, **paintball**, **skijöring**), pri poimenovanjih nekaterih vrst rastlin oziroma vinskih sort, pasem (**beaujolais**, **chardonnay**, **mutsu**, **sauvignon**; **airedalle terrier**, **beagle**, **ragdoll**) in pri nekaterih uveljavljenih strokovnih izrazih (**commedia dell'arte**, **curriculum vitae**, **de facto**, **fin de siècle**, **modus operandi**, **vox populi**).

 Citatne imenujemo tiste besedne zveze in povedi, ki jih uporabljamo v posebnih okoliščinah (npr. v znanstvenih in publicističnih besedilih): **urbi et orbi** 'mestu in svetu'; **Panta rhei**. 'Vse teče'; **C'est la vie**. 'Takšno je življenje'; **Take it easy**. 'Pomiri se'.

Komentar 33 {12} Mislim, da ne gre za besede, ki bi jih težje pisno podomačili, ampak bi se podomačitev preveč oddaljila od podobe, ki nam je znana, s tem pa bi se povečala možnost zamenjave, nerazumevanja. Če besedo izgovorno podomačimo, potem tudi z zapisom nimamo težav. Citatnost tako lahko nakazuje ali puristične težnje (zaznamovanost, neinkorporiranost besedja zaradi zapisa) ali pa elitistične (izvirna izgovarjava). Citatni zapis torej izkazuje tudi govorčevo védenje. Kdor bo želel biti preprost, bo uporabil – pomensko sicer rahlo okrnjene – prevode: nam. *oper varuška*, *pomoinica*; nam. *džetset smetana*, *elita*; nam. *mainstream* uveljavljeno, večinsko; nam. *nouveau riche jara gospoda*; nam. *underground podzemlje*, *podtalje*, *alternativa*. Za *futsal* se precej dobro uveljavlja *dvoranski nogomet*.

Komentar 34 Opozoriti na napačno rabo v *outlet-u*.

Komentar 35 Pozdravljeni! Pod citatne navajate tako besede kot povedi, ki so uporabljene v posebnih okoliščinah. S tem odstopate od skorajda vseh dosedanjih jezikoslovcev, ki so uporabljali ta termin pri lastnih tipologijah možnosti prevzemanja in ki kot citatne razumejo predvsem besede in besedne zveze, ki se ne prilagajajo v zapisu, oblikoslovju ali besedotvorju (včasih tudi izgovoru) in ohranjajo jezik prejemnika (sicer z manjšimi razlikami citatnost tako razumejo npr. A. V. Muha v *Slovenskem leksikalnem pomenoslovju* in drugih člankih, aktualni pravopis iz leta 2001, Ljudmila Bokal (1998) in (2001, 2005)).

Komentar 36 Trenutna definicija v predlogu pravopisa pa se ne nanaša več na "prilagojenost jeziku" oz. ohranjenost izraza iz jezikovnega sistema jezika dajalca, ampak predvsem na rabo -- "uporabljamo v posebnih okoliščinah". Po tej definiciji citatne besede zajemajo vse rabe v posebnih okoliščinah, zopet pa se lahko ravnamo le po navedenih primerih, ne pa dejanskem pravilu. Čeprav lahko sklepamo, da so citatne besede nepodomačene v zapisu, ker jih navajate v poglavju nepodomačenih občnih poimenovanj, nič ne nakazuje, da citatne niso tiste besede, besedne zveze ali povedi, ki so sicer nepodomačene, a so besedotvorno in oblikoslovno lahko prilagojene. Po zdajšnji razlagi so lahko citatne tudi tiste besede, ki so v zapisu nepodomačene, a so oblikoslovno in besedotvorno prilagojene, a le, če se uporabijo v "posebnih okoliščinah". Predlagam, da se ta posebnost k pravilu spremeni, da "Citatne besede imenujemo tiste besede, besedne zveze ali povedi, ki jih slovenskemu jeziku ne prilagajamo v zapisu, oblikoslovju ali besedotvorju in tako ohranijo izrazno podobo jezika dajalca. Največkrat jih uporabljamo v posebnih okoliščinah (npr. v znanstvenih in publicističnih besedilih).

Komentar 37 § 12: Pri zapisovanju izgovora v oglatih oklepajih samoglasnika *e* in *o* nista nujno široka (niti pri prevzemanju iz angleščine – [njú êjdž]).

Komentar 38 Definicija pojma »citatnost«: tujejezični frazemi, ki kot citati »gostujejo« v slovenskih besedilih, namenjenih kulturno, izobrazbeno ustrezno usposobljenemu naslovniku.

ČLEN 13

{13} POSEBNOSTI

1. Pisno ne podomačujemo mednarodnih glasbenih izrazov, predvsem oznak za način izvajanja oziroma navodil, npr. *adagio*, *allegro*, *capriccio*, *crescendo*, *fortissimo*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *staccato*.
2. Izrazi za umetnostne (glasbene, plesne, slikarske ipd.) zvrsti, tehnike in sloge so pogosteje rabljeni v nepodomačeni obliki kot podomačeni, npr. *a cappella*, *heavy metal*, *opera buffa*, *soul*; *breakdance*, *bossa nova*, *ragtime*; *al fresco*, *art déco*, *chiaroscuro*, *decoupage*.
3. Nekatere nepodomačene besede in besedne zveze se pojavljajo kot nepregibne enote v pridevniški vlogi ob slovenskih oziroma podomačenih besedah: *drive in lekarna*, *last minute ponudba*, *selfie palica*.

Komentar 39 {13.2} Pri slogu bi dodal tudi struje in obdobja, npr. *Sturm und Drang*, *fin de siècle*. **Pri** {13.3} bi nakazal tudi možnosti pretvorbe: *drive in lekarna* – *lekarna za nakup iz avta*, *lekarna v avto*, *privozna lekarna*, *avtopostrežna lekarna*, *mimovozna lekarna*, *lekarna pripelji-odpelji*; *last minute ponudba* – *ponudba v zadnji minuti*, *ponudba tik pred zdajci*, *selfie palica* – *palica za selfi*, (*selfnica*, *sebčnica*?) ... Posebna točka bi bila lahko namenjena plemiškim nazivom – nekateri med njimi se prevajajo, drugi včasih podomačujejo (*dame* ali *dama*, *lady* ali *lejdi*, *milady* ali *milejdi*), nekateri načeloma ohranjajo tuji zapis (*azteški huey tlatoani*, *dogonski hogon* – težava pa je z naglasom: prevzeti angleškega ali francoskega – za izraz iz Malija?).

Komentar 40 § 13: Kreolizacija slovenščine neovrednotena: *drive in lekarna*, *last minute ponudba*, *selfie palica* »se pojavljajo«.

ČLEN 14

{14} Podomačevanje tujih lastnih imen je odvisno od izvirne pisave (latinična ali nelatinična pisava ali nelatinična z uradno mednarodno različico v latinični pisavi), časa prevzema in razširjenosti imena v slovenščini. Prevzeta lastna imena obravnavamo različno glede na stopnjo podomačitve oziroma prevajanja (pisno nepodomačena, pisno podomačena, prevedena, slovenska namesto neslovenskih) in v okviru tega glede na vrsto lastnega imena

(imena bitij ter zemljepisna ali stvarna imena). Predvsem pri zemljepisnih imenih na podomačevanje vpliva tudi eno- oziroma večbesednost imena.

Komentar 41 Kako pa pri imenih veš, katera je izvorna pisava? A je npr. osebno ime indijskih priseljencev, ki že več generacij živijo v ZDA, imajo pa še vedno značilen indijski priimek, izvorno iz nelatinične ali iz latinične?

ČLEN 16

{16} **Pisno podomačena** lastna imena so zaradi zgodovinskih okoliščin, izročila in dogovora tudi v zapisu popolnoma poslovenjena imena. Domačimo jih glede na izgovor, torej poiščemo njihove glasovno ustrezne zapise v slovenščini: **Klio** (lat. *Clio*), **Plavt** (lat. *Plautus*), **Pariz** (franc. *Paris*), **Sorbona** (franc. *la Sorbonne*).

Če je ime sestavljeno iz lastnega imena in občnega poimenovanja, lastno ime podomačimo, občno prvino pa prevedemo: **Niagarski slapovi** (angl. *Niagara Falls*).

Komentar 42 {16} Izognil bi se besedi *popolnoma*, saj bi sicer verjetno pisali *Klijo* in ne *Klio*. Glede prevajanja zemljepisnih imen prim. {39}.

Komentar 43 *poslovenjena*? Ali ne bi napisali samo, da so pač *pisno podomačena* (kot že piše)? namreč, samo tu imate ta izraz 'poslovenjen'

ČLEN 17

{17} **Prevajamo** vzdevke (**Rdečebradec**) in stalne pridevke v imenih zgodovinskih oseb (**Magnus Zakonodajalec**, **Pipin Mali**) ter domišljajska imena (**Špicparkelj**). V večbesednih imenih, zlasti zemljepisnih in stvarnih, prevajamo občnoimenske sestavine, lastnoimenske pa zgolj prilagodimo slovenščini (**Novi južni Wales**, **Škalno gorovje**; **Evropska komisija**, **Lizbonska pogodba**).

Komentar 44 {17} Ker ni povsem jasno, kaj je imel Cook v mislih s South (<https://www.quora.com/How-did-New-South-Wales-get-its-name>, https://www.reddit.com/r/AskHistorians/comments/4e4ac3/why_is_it_called_new_south_wales/, <https://www.bunkhouse.com.au/where-did-australias-states-get-their-names>), lahko ostanemo tudi pri sedanji pisavi in to utemeljimo kot *Novi JUŽNI WALES* (po upravnem območju *Južni Wales*).

ČLEN 18

{18} **Namesto neslovenskih imen** uporabljamo njihove slovenske ustreznice pri zgodovinskih imenih nekaterih vladarjev in papežev (*Jožef II.*, *Frančišek*), nekaterih uveljavljenih starejših imenih za zemljepisne danosti (*Carigrad*, *Dunaj*) in imenih z dvojezičnih območij zunaj Republike Slovenije (*Doberdob*, *Monošter*, *Pliberk*).

Komentar 45 Izbira *Carigrada* namesto *Istanbula*, ali pa vsaj dopušcanje rabe obojega, je pa zelo vprašljiva odločitev. Gigafida sicer potrjuje, da se *Carigrad* več uporablja, ampak dolgoročno gre proti *Istanbulu*, že zaradi vse večje internacionalizacije, zato bi pričakoval vsaj ali-ali.

Komentar 46 {18} Dodal bi še svetnike.

ČLEN 19

{19} Pisno podobo prevzetih osebnih lastnih imen načeloma ohranjamo nepodomačeno, jih pa podomačujemo izgovorno, oblikoslovno in skladenjsko: *Sandro Botticelli*, *Charlie Chaplin*, *J. M. Coetzee*, *Bob Dylan*, *Selma Lagerlöf*.

Komentar 47 {19} Morda kako stališče glede citatnega izgovora?

Komentar 48 § 19: Dodati primere iz nemščine in slovanskih jezikov.

ČLEN 20

{20} POSEBNOST

Priimki posameznih zgodovinskih osebnosti so bili v preteklosti pogosto slovenjeni, danes poleg podomačenih zapisujemo tudi izvorno zapisane različice: [Janez Vajkard Valvasor](#) ([Valvasor](#)), [Martin Luther](#) ([Luter](#)), [Jean Calvin](#) ([Kalvin](#)), [Francesco Petrarca](#) ([Petrarka](#)), [Galileo Galilei](#) ([Galilej](#)), [Mahatma Gandhi](#) ([Gandi](#)).

Komentar 49 Naj obvelja pravilo, da sta oba načina pravilna.

Komentar 50 {20} Pri slovenjenih priimkih se zastavlja vprašanje, ali se lahko rabijo le sami zase ali tudi z rojstnim imenom (*Francesco Petrarca*) oz. ob naštevanju kakih drugih, neslovenjenih imen, npr. *Boccaccio* in *Petrarka* (?).

Komentar 51 samo tu in še na enem mestu imate ta izraz (*slovenjeni; poslovenjeni*) - mogoče samo *podomačeni v zapisu*? da se ne bo razumelo, da gre za drugo kategorijo (*podomačen, poslovenjen*)

ČLEN 22

{22} POSEBNOSTI

1. Nekatera antična imena (npr. [Aristotel](#), [Sofoklej](#), [Plavt](#)) v osnovni (imenovalniški) obliki klasični filologij zapisujejo tudi s citatno končnico ([Aristoteles](#), [Sofokles](#), [Plavtus](#)).

2. Pri imenih pripadnikov plemiških in vladarskih rodbin je treba razlikovati med tujimi priimki rodbin, ki se pogosto glasijo enako kot ustrezna (pogosto nepodomačena) zemljepisna imena ([Habsburg](#), npr. [Otto von Habsburg](#)), in podomačenimi imeni pripadnika ali pripadnikov rodbine, ki so tvorjena kot prebivalska imena ali kot izpridevniški stalni pridevki ([Habsburžani](#) in [Habsburški](#)).

Komentar 52 {22} Ali sta obliki stalnega pridevka popolnoma zamenljivi (prim. *Karel Luksemburžan/Lukseburški*) ali gre za kolokacijo?

ČLEN 23

{23} V podomačeni obliki uporabljamo prebivalska imena, in sicer

1. imena pripadnikov narodov, delov narodov ali narodnosti, ljudstev in staroselcev: *Apač* – *Apačinja*, *Hutujec* – *Hutujka*, *Kmer* – *Kmerka*, *Očipvejec* – *Očipvejka*, *Tuareg* – *Tuareginja*;
2. imena prebivalcev držav ter imena prebivalcev tistih pokrajin in naselij, ki jih pišemo podomačeno: *Francoz* – *Francozinja*; *Bask* – *Baskinja*, *Tirolec* – *Tirolka*, *Rimljan* – *Rimljanka*, *Varšavčan* – *Varšavčanka*.

Komentar 53 *Očipvejec* rabi Baraga, se mi zdi, sicer pa je v rabi še več variant: *Odžibve*, *Čipeva* itd.

Komentar 54 {23} Dobro bi bilo natančno opredeliti zgled dela narodov ali narodnosti. Morda bi sem sodile narodne manjšine kot posledica kolonialne ekspanzije – so zelo zanimive, ker gre načeloma za evropske skupnosti, ki rabijo latinico, npr. francoska skupnost v Louisiani: so *Cajuni* (iz angl.) ali *Cadieni* (iz fr.) oz. se podomačijo v *Ka(d)žune* ali *Kejdžne*? Zglede za tvorbo poimenovanj za pripadnike narodov bi bilo smiselno vključiti v slovar, saj so zelo različni (prim. Lenarčičev *Popravorpis* ...). Prim. poimenovanja po barvi kože {121}.

ČLEN 27

{27} Imena papežev in svetnikov podomačujemo ali uporabimo slovensko različico imena: *Frančišek* (lat. *Franciscus*), *Janez Pavel II.* (lat. *Ioannes Paulus secundus*), *Pij* (lat. *Pius*); *Kvirijak* (lat. *Quiriacus*); *Avguštin* (lat. *Augustinus*), *Atanazij* (gr. *Athanásios*), *Malahija* (lat. *Malachias*), *Hema/Ema Krška*, *Uršula*.

Komentar 55 {27} Podomačujejo se lahko tudi drugi verski dostojanstveniki, zlasti pravoslavni: patriarh Irenej za srbsko *Irinej*, *Porfirij* za srbsko *Porfirije*; težava je nedoslednost (*Irinej* in *Irenej*; *Atanazij*, *Porfirij*, ampak *Amfilohije* – ali *Amfilohij*?). Smiselno bi bilo opozoriti na rabo oz. oceniti primernost navajanja meniškega imena skupaj s priimkom namesto samostojno (*Porfirije Perić* nam. *Porfirij(e)*, roj. *Prvoslav Perić* ...).

ČLEN 28

{28} POSEBNOSTI

1. Zgodovinska imena vladarjev in papežev pogosto spremljajo zaporedne številke, zapisane kot vrstilni števniki z rimskimi števki ali z besedo, pisano z veliko začetnico: [Henrik VIII./Osmi](#); [Filip II./Drugi Španski](#), [Pij VII./Sedmi](#).

2. Če so dvodelna imena vladarjev, papežev in svetnikov sestavljena iz imena in stalnega pridevka, pridevek prevedemo ali podomačimo: [Alfonz Modri](#) (špan. *Alfonso El Sabio*), [Ludvik I. Pobožni](#) (nem. *Ludwig der Fromme*); [Gregor Veliki](#) (lat. *Papa Gregorius Magnus*); [Anton Puščavnik](#) (it. *Antonio del Deserto*), [Ivana Orleanska](#) (franc. *Jeanne d'Arc*), [Klara Asiška](#) (it. *Chiara d'Assisi*), [Tomaž Akvinski](#) (lat. *Thomas Aquinas*).

Komentar 56 {28} Kako je s stalnim številskim pridevkom za prvega svojega imena? Se oznaka I. pojavi šele, ko je razglašen tudi soimenjak II.? Pri točki 2 me zanima, kako se obravnavata različici k *Ivani Orleanski*, namreč *Devica Orleanska* in *Ivana Arška*.

ČLEN 29

{29} Prevajamo tri skupine imen bitij, in sicer

1. domišljajska imena v prevodih umetniških oziroma literarnih del: [Janko](#) in [Metka](#) (nem. *Hänsel und Gretel*), [Mali princ](#) (franc. *Le Petit Prince*), [Pika Nogavička](#) (šved. *Pippi Långstrump*), [Rdeča kapica](#) (nem. *Rotkäppchen*), [Špicparkelj](#) (nem. *Rumpelstilzchen*);
2. stalne pridevke v večbesednih imenih zgodovinskih oseb: [Ivan Brez dežele](#) (angl. *John Lackland*), [Karel Veliki](#) (lat. *Carolus Magnus*), [Pipin Mali](#) (franc. *Pépin le Bref*), [Rihard I. Levjesrčni](#) (angl. *Richard Lion-hearted / the Lionheart*);
3. nekatere vzdevke: [Rdečebradec](#) (it. *Barbarossa*); [Sončni kralj](#) (franc. *le Roi-Soleil*, vzdevek [Ludvika XIV.](#)).

Komentar 57 Naj se imena pomembnih, daljno zgodovinskih, domišljajskih in literarnih oseb poslovenijo, imena aktualnejših realnih osebnosti pa pustijo v izvornem jeziku. Tako skozi prevajanje tujih del pripomoremo tudi bogatenju lastnega jezika. Ko pa je govora o aktualnih, globalnih zadevah pa ne ostanemo "prikrajšani" pomembnimi akterjev.

Komentar 58 {29} Nekateri vzdevke rabimo citatno: *Barbarossa*.

ČLEN 30

{30} Krajevna imena večinoma ohranjajo izvorno pisno podobo, ne glede na to, ali so eno- ali večbesedna (*Köln, Stockholm; Los Angeles, Santa Cruz*), in ne glede na to, ali sestojijo iz občnih poimenovanj in predlogov ali veznikov, ki bi jih lahko prevajali (*Mariánské Lázně, New York, Rio de Janeiro*).

Komentar 59 § 30 in naprej: *krajevna > naselbinska, nekrajevna – nenaselbinska*; ponekod lahko tudi **imena naselij**.

ČLEN 32

{32} V podomačeni obliki uporabljamo imena bolj znanih mest, ki smo jih zaradi kulturne ali zgodovinske povezanosti ali drugih razlogov v preteklosti že poslovenili: *Bruselj, Firenze, Jeruzalem, Krakov, Lizbona, Lozana, Luksemburg, Pariz, Praga, Varšava, Ženeva*.

Komentar 60 Do sedaj smo podomačeno zapisovali samo državo *Luksemburg*, ne pa tudi mesta *Luxembourg*. Povezava do *ePravopisa* vodi so gesla za državo, ne mesto. Napaka?

Komentar 61 Naj se da prednost slovenskim imenom, nekdanjih slovenskih krajev, ki so zaradi spreminjanja meja danes v drugi državi (Hrvaška, Avstrija, Madžarska). Sicer njihovega danes "izvornega" imena ne moremo prepovedati, vendar bi njihovo poslovenjenje zagotovo pripomoglo tudi pri jačanju pripadnosti slovenskemu narodu tamkajšnjih prebivalcev.

Komentar 62 {32} Glede rabe se k eksonimizaciji nagibata *Šenžen* in *Kišinjev* (izvirni izgovor namreč bliže *Šendžen* oz. romunsko [kišinav] ali rusko [kišinjôv]). Po zgledu priloge Neprve sestavine zemljepisnih imen bi lahko sestavili tudi prilogo slovenskih mestnih eksonimov, lahko tudi s slogovnimi označevalniki.

ČLEN 33

{33} Med pisno podomačena krajevna imena spadajo tudi tista, ki se v slovenščini izgovarjajo tako, kakor se pišejo, izgovor v izvirnem jeziku pa je lahko drugačen: **London** [lóndon], angl. [lándon]; **Madrid** [madríd-], špan. [madrí]; **Moskva** [móskva], rus. [maskvá].

Komentar 63 {33} Nenavadno se mi zdi kot pisno podomačena imena obravnavati taka, ki se načeloma zapisujejo kot v izvirniku, zaradi razlik v izgovoru. Izgovorni vidik naj bo ločen, je pa dobro, da je na razliko v izreki opozorjeno. Bi tu zaradi dvojničnega izgovora omenili še *Genovo*? Prim. {32}.

ČLEN 34

{34} POSEBNOSTI

1. Pri imenih mest, ki so drugačna od oblik v nacionalnih jezikih, uporabljamo že uveljavljene oziroma ustaljene različice, npr. **Kalkuta** (namesto **Kolkata**), **Kijev** (namesto **Kijiv/Kiiv**), **Lvov** (namesto **Lviv**), **Taškent** (namesto **Toškent**), **Vilna** (namesto **Vilnius**); vendar **Mumbaj** (namesto **Bombaj**).
2. Večbesedna imena iz slovanskega jezikovnega prostora pri prevzemanju z morfemskimi oziroma glasovnimi prilagoditvami včasih pridobijo tudi slovensko podobo: **Češke Budjevice** (češ. *České Budějovice*), **Špindlerjev Mlin** (češ. *Špindlerův Mlýn*).
3. Proces podomačevanja se lahko tudi obrne, tj. že podomačeno zemljepisno ime začnemo ponovno pisati v izvirni obliki: **Chicago** > **Čikago** > **Chicago**; **Philadelphia** > **Filadelfija** > **Philadelphia**.

Komentar 64 Pohvale, da smemo pisati *Chicago* :)

Komentar 65 {34} Tu bi pričakoval pojasnilo, zakaj *Kalkuta*, a ne *Bombaj* (ali odlok, omenjen v utemeljitvi, za *Kalkuto* ne velja?). Dobro bi bilo razširiti nabor imen (*Mount Mckinley – Denali*), zlasti z nekaterimi srednjevzhodnimi (*Alma-Ata – Almati/Almaty, Astana – Nursultan*). Glede na upoštevanje rabe v določeni državi, bi v pravopisu pričakoval tudi nekaj imen, kot je npr. *Aotearoa* za *Novo Zelandijo*. Ob tem je opozoriti tudi na uradna dvojna, izvorno-kasnejša imena (*Aoraki / Mount Cook*). Raba teh v slovenščini sicer ni nezaznamovana, zdi se, da bi jo še najbolje opisoval nov označevalnik »izvirno« ali »spoštljivostno« oz. »endonim« (podobni

primeri so zelo pogosti pri imenih ljudstev: *Eskimi – Inuiti, Grmičarji – Bušmani – Sani, Cigani – Romi*). Pri slovanskih imenih je pisno zanimiva *Puszczza Białowieska*, zaradi morfemske prilagoditve pa primer *Usti nad Labem – Ustje nad Labo* in *Hradec Králové*, ki pa se ne prilagaja. Ta imena so pomembna tudi zaradi podatka o iz njih izpeljanih pridevnikih. Zanimivo bi bilo podati zgled imena z veznikom (*Filip i Jakov?*). Dodatna točka pa bi opredelila tista zemljepisna imena, ki so prevzeta iz nelatiničnih pisav in se imenujejo po zgodovinski osebnosti – ta bi se verjetno smiselno podomačevala (*Šahdžahanpur* po Šahdžahanu, vendar pa *Abbottabad*, ker poimenovan po Jamesu Abbottu), čeprav se zapis mest v npr. Evropi in ZDA ne spreminja (*Frederikshavn, Karlstadt, Victoria ...*). Poleg tega se zemljepisna imena pogosto priložnostno prevajajo v dokumentarnih oddajah in drugih poljudnoznanstvenih in publicističnih besedilih, ki želijo naslovniku približati pomen imen ali poudariti razliko nekdanje – kolonialno, npr. v oddaji *Po tihem oceanu s Samom Neillom: Poverty Bay – Siromašni zaliv, Cape Farewell – Rt slovesa, Bay Island* (Bay of Islands) – Otoški zaliv (sicer tudi zaliv otokov, <https://slv.lvtravels.com/guide-new-zealand-quotes-bay-islands-view-224703>). Po izbruhu ognjenika decembra 2019 se je hitro uveljavil prevod *Beli otok* za *Whakaari / White island*.

Kaj bi bilo priporočilo glede mest v ZDA – citatno pisanje? Razlikovanje *Luksemburg* in *Luxembourg* se zdi pomensko smiselno, res pa se podomačevanje opaža pri pridevniških izpeljankah (*schengenski – šengenski*).

ČLEN 35

{35} Nekatere bolj znane ali bližnje kraje poimenujemo z uveljavljenimi slovenskimi imeni, ki so se izoblikovala skozi zgodovino, npr. [Benetke](#), [Carigrad](#), [Dunaj](#), [Pulj](#), [Reka](#), [Rim](#), [Solun](#), [Videm](#).

Komentar 66 {35} in {36} Precej podobna členu {32}, lahko bi jih združili, če bi se odločili za strnjevanje pravil. Med zgodovinskimi podomačenimi mesti še *Pičen(j)*, *Pičn(j)a* (*pičen(j)ska škofija*), čeprav hrvaško *Pičan, Pičana*; *Belgrad* za *Beograd*, *Stolni Beli Grad* za *Székesfehérvár*, *Železno* za *Kismarton*, *Velika Kaniža* za *Nagykanizsa* – glede na slovensko zgodovino tudi *Šurd* ali *Surd*?

ČLEN 37

{37} V posebnih položajih ali ob tujih imenih uporabljamo slovenska imena ob tujih s poševnico: Beljak/Villach, Celovec/Klagenfurt, Čeber/Čabar, Čedad / Cividale del Friuli, Gornji Senik / Felsőszölnök, Kotmara vas / Köttmannsdorf, Lendava/Lendva, Oglej/Aquileia, Sovodenj/Gmünd, Tablja/Pontebba, Žabnice/Camporosso.

V zamejstvu je raba slovenskih imen, zlasti v manjšinskih medijih, odvisna od lokalne rabe. Slovenci v Italiji na primer uporabljajo namesto mednarodnih in v Sloveniji uveljavljenih imen **Torino** in **Milano** podomačeni različici **Turin** in **Milan**.

Komentar 67 {37} Zakaj je zapis poševnice stičen in nestičen?

ČLEN 39

{39} V večbesednih nekrajevnih imenih prevajamo občna poimenovanja (npr. angl. *street* > ulica, rus. *doroga* > cesta, it. *lago* > jezero, nem. *am* > ob), tvorjenke iz lastnih imen pa, npr. pred obrazilom *-ski*, prilagajamo slovenščini, npr. **bolonjski** (< *Bologna*) ali **Pustriška dolina** (nem. *Pustertal*). Nekatera imena so v celoti prevedena, če je ime sestavljeno iz dveh ali več občnoimenskih sestavin: **Rt dobrega upanja** (afrikan. *Kaap die Goeie Hoop*), **Obala popra** (fr. *Côte du Poivre*), **Veliki koralni greben** (angl. *Great Barrier Reef*).

Komentar 68 {39} Prevajanje je odvisno tudi od zvrsti in vsebine oz. namena: imena se pogosto prevajajo v dokumentarnih oddajah, poljudnih in mladinskih objavah ter v vseh tistih, ki želijo opisovano čim bolj približati naslovniku (v publicističnih besedilih verjetno več kot v drugih). V dokumentarnih oddajah *Po Tihem oceanu s Samom Neillom* sta se prevajalec in lektor odločila za prevod vseh takšnih krajev, npr. *Poverty Bay* = *Siromašni zaliv*.

ČLEN 40

{40} Skupine nekrajevnikih imen, ki jih podomačujemo, so

1. imena držav, zvez držav in njihovih enot (tj. zveznih držav, pokrajin, dežel) ter regij: [Avstrija](#), [Bangladeš](#), [Japonska](#), [Južna Koreja](#), [Nova Zelandija](#), [Poljska](#), [Švica](#); [Združene države Amerike](#); [Aljaska](#), [Kalifornija](#), [Ontario](#), [Teksas](#); [Aragonija](#), [Atika](#), [Katalonija](#), [Nova Anglija](#), [Provansa](#), [Turingija](#), [Tesalija](#); [Bližnji vzhod](#), [Donski bazen](#);
2. imena gozdov, step, puščav, nižavij, gorovij, gora, vzpetin: [Dunajski gozd](#), [Katinski gozd](#); [Masajska stepa](#); [Negevski puščava](#), [Sahara](#); [Panonska nižina](#), [Priatlantsko nižavje](#); [Ardeni](#), [Himalaja](#), [Kančendzenga](#), [Kilimandžaro](#), [Kordiljere](#), [Skalno gorovje](#), [Pireneji](#), [Vogezi](#); [Golanska planota](#), [Škotsko višavje](#); [Prelomnica svetega Andreja](#);
3. imena oceanov, morij, večjih rek in jezer, slapov, močvirij, zalivov, prelivov, prekopov, morskih tokov: [Atlantski ocean](#), [Indijski ocean](#), [Tihi ocean](#); [Baltsko morje](#), [Beringovo morje](#), [Severno morje](#); [Adiža](#), [Bramaputra](#), [Loara](#), [Misisipi](#), [Mozela](#), [Pad](#), [Ren](#), [Sena](#), [Temza](#), [Visla](#); [Inari](#), [Ladoško jezero](#), [Plitviška jezera](#), [Tanganjika](#), [Ženevsko jezero](#); [Bengalski zaliv](#); [Mesinska ožina](#), [Otrantska vrata](#), [Sueški prekop](#); [Zalivski tok](#);
4. imena celin, otokov, otočij, polotokov, rtov, obal, ožin, podvodnih reliefnih oblik: [Afrika](#), [Evrazija](#), [Južna Amerika](#); [Kreta](#); [Baleari](#), [Veliki Antili](#); [Korejski polotok](#); [Rt dobrega upanja](#), [Severni rt](#); [Azurna obala](#); [Panamska zemeljska ožina](#); [Marijanski jarek](#), [Srednjeatlantski hrbet](#);
5. imena nebesnih teles, pojavov na bližnjih planetih; imena ozvezdij, galaksij in zvezd: [Amalteja](#), [Luna](#), [Zemlja](#); [Halleyjev komet](#), [Mačje oko](#), [Pandorin grozd](#); [Mali voz](#), [Zidni kvadrant](#); [Andromedina galaksija](#), [Rimska cesta](#), [Sončnica](#); [Alfa Kentavra](#), [Betelgeza](#), [Eta Gredlja](#), [Sirij](#), [Proksima Kentavra](#).

 Slovenske različice uradnih imen držav, ki so prikazane v pravopisnem slovarju, so prevodi in prilagoditve različic v standardu ISO. Njihova raba v uradnih besedilih je zavezujoča, npr. [Češka](#), [Belgija](#) (kratko ime, uradno kratko ime); [Češka republika](#), [Kraljevina Belgija](#) (uradno polno ime).

 Zaradi lažje identifikacije pri imenih z dvo- ali večjezičnih področij v besedilu lahko opozorimo na različna jezikovna izhodišča s pojasnilom v oklepaju, npr. [avtonomna pokrajina Bocen](#) (nem. *Bozen*, it. *Bolzano*), [Kanalska dolina](#) (it. *Val Canale* / nem. *Kanaltal* / furl. *Valcjanal*). Slovenska imena za zemljepisne enote na dvo- ali večjezičnih področjih so lahko tudi različna, v rabi v slovenskih besedilih pa so enakovredna, npr. [Južna Tirolska](#) (nem. *Südtirol*) in [Zgornje Poadižje](#) (it. *Alto Adige*).

Komentar 69 PISNO PODOMAČENA IN PREVEDENA NEKRAJEVNA IMENA /.../

{40} Skupine nekrajevskih imen, ki jih podomačujemo, so /.../ 5. imena nebesnih teles, pojavov na bližnjih planetih /.../ ZAKAJ SAMO BLIŽNJIH?

Komentar 70 Nanašam se na točko 5: Vsa imena nebesnih teles, pojavov in drugih astronomskih fenomenov moramo posloveniti. Prav tako se morajo vse na novo odkrite zvezde, vsi planeti, in prav za prav vsa telesa prav tako posloveniti. Le tako zagotavljamo konkurenčnost in aktualnost slovenskega jezika v mednarodnem prostoru.

Komentar 71 {40} Je *Donski bazen* *Doneški bazen* (tudi *Donecki bazen*)? Dobro bi bilo opozoriti na alternative: *Negevski puščava* = *puščava Negev*, *Tanganjiško jezero* = (jezero) *Tanganjika*. Pri *Bramaputri* bi pričakovali *Brahmaputro* (h ohranjamo pri *Džavaharlalu Nehruju*, *Zubinu Mehti*). *Golanska planota* je po mojem osebnem občutku prevladujoče ime v rabi, a *Kladnik* in *Perko* v slovarju eksonimov kot iztočnico (pogostejšo, nadredno sopomenko?) navajata *Golansko višavje*.

ČLEN 41

{41} Od ustaljenosti v rabi in možnosti nedvoumne identifikacije prevedenega imena je odvisno prevzemanje

3. imen ulic, cest, avenij, trgov, mestnih parkov: *Bulvar sv. Mihaela* (franc. *Boulevard Saint-Michel*), *42. ulica* (angl. *42nd Street*), *Kaluška cesta* (rus. *Kalužskaja doroga*), *Peta avenija* (angl. *Fifth Avenue*), *Ulica Huga Wolfa* (nem. *Hugo Wolf-Straße*), *Verdijevo sprehajališče* (it. *Corso Giuseppe Verdi*); *Elizejske poljane* (franc. *Champs-Élysées*, *L'avenue des Champs-Élysées*), *Luksemburški park* (franc. *Parc de Luxembourg*), *Nabrežje 13. novembra* (mak. *Kej 13 noemvri*), *Rdeči trg* (rus. *Krasnaja ploščad'*), *Trafalgarski trg* (angl. *Trafalgar Square*);
4. imen poslopij in drugih samostojnih objektov: *Bela hiša* (angl. *White House*), *Eifflov stolp* (franc. *la tour Eiffel*), *Hudičev most* (nem. *Teufelsbrücke*), *Londonsko oko* (angl. *London Eye*), *Most vzdihljajev* (it. *Ponte dei Sospiri*), *Øresundski most* (*Øresundsbron*), *Slavolok zmage* (franc. *l'arc de Triomphe (de l'Étoile)*), *Sv. Lovrenc zunaj obzidja* (it. *San Lorenzo fuori le mura*), *Zimski dvorec* (rus. *Zimnij dvorec*).

Če je podomačevanje oteženo, ker je sodobna raba imena oddaljena od prvotnega pomena sestavin ali bi bila slovenščini ustrezna tvorjenka nenavadna, si pri

vključevanju v besedilo pomagamo z vrstnim določilom pred imenom, npr. [trg Covent Garden](#), [dvorana Concertgebouw](#).

Komentar 72 Naj obveljata obe možnosti, kajti kontekst v katerem omenjamo ulico/trg igra pomembno vlogo. Če se nanjo/nanj nanašamo zgolj zgodovinsko je podomačena oblika smiselna, v kakem geografskem priročniku ali vodiču pa bi bilo smiselno omeniti tudi izvirno obliko imena (tako, da ne pride do težav pri orientaciji).

Komentar 73 {41} Opozoriti še na *Bulonjski gozd* (ker se pomotoma podomačuje *Bolonjski gozd*) – če se ne priporoči *Boulonjski gozd* (*Bois de Boulogne*).

ČLEN 42

{42} POSEBNOSTI

1. Izjeme pri doslednem podomačevanju imen držav so [Gvineja Bissav](#), [San Marino](#), [Sierra Leone](#), pri katerih podomačitev ni bila predlagana zaradi uveljavljenosti izvirnega zapisa in možnosti težav pri identifikaciji ([Sveti Marin/Marino](#)). Sicer so v imenih držav podomačena tudi osebna oziroma svetniška imena, npr. [Sveti Krištof in Nevis](#) (angl. *Saint Kitts and Nevis*), [Sveti Tomaž in Princ](#) (port. *São Tomé e Príncipe*).
2. Občna poimenovanja se v nekaterih uveljavljenih imenih ne prevajajo, še zlasti če imena pomensko niso enoznačna: [Wall Street](#) 'ulica; borzna četrt v New Yorku'; [Downing Street](#) 'ulica v Londonu; urad predsednika vlade Združenega kraljestva', [Quai d'Orsay](#) 'ulica v Parizu; sedež francoskega zunanjega ministrstva'.
3. Podomačevanje pokrajin in nekaterih zveznih držav ni enotno: izvirni zapis še vedno ohranjamo pri mnogih pokrajinah in ameriških zveznih državah, npr. [Camargue](#), [Yorkshire](#); [Georgia](#), [Michigan](#), [Tennessee](#), [Wisconsin](#).

Komentar 74 {42} Posebnosti ZAKAJ NE DODATE VSAJ KAKEGA PODOMAČENEGA, NPR. *TEKSAS*?

Komentar 75 {42} Tu bi malce spremenil ubeseditev: *Pri doslednem podomačevanju bi pričakovali zapis ... vendar pa ta ni bil predlagan/sprejet/veljavljen ...*

Komentar 76 *še zlasti če imena pomensko niso enoznačna* → imajo tudi preneseni pomen?

ČLEN 43

{43} V izvorni obliki ohranjamo naslednje skupine stvarnih lastnih imen

1. imena časopisov in revij: *Der Standard*, *Elle*, *Le Monde*, *National Geographic*, *Nature*, *Newsweek*, *Riječ*, *Science*, *Slovo a slovesnost*, *Spiegel*, *Wall Street Journal*;
2. imena tiskovnih agencij in medijskih hiš: *Al Jazeera*, *Reuters*;
3. imena posameznih vozil, npr. ladij, zračnih plovil, vlakov, vesoljskih plovil: *Admiral Kuznecov*, *Prince of Venice*; *Cityliner*, *Red Eye*; *Citadella*, *EuroCity*; *Atlantis*, *Discovery*, *Sputnik*;
4. imena računalniških programov, operacijskih sistemov in aplikacij, spletnih strani, omrežij in storitev: *Adobe InDesign*, *Android*, *Arnes*, *Booking*, *Chrome*, *Facebook*, *Google*, *Libre Office*, *Linux*, *Microsoft Windows*, *The Pirate Bay*, *Yahoo*;
5. imena podjetij in industrijskih izdelkov ter zaščitenih blagovnih in storitvenih znamk: *Adidas*, *Aspirin*, *Coca-Cola*, *Teflon*;
6. imena športnih klubov: *Chicago Bulls*, *Los Angeles Kings*, *Manchester United*;
7. imena borznih indeksov: *Dow Jones*, *Nasdaq*, *Nikkei*;
8. znanstvena latinska in polatinjena imena živali in rastlin: *Parus major* (velika sinica), *Scopolia carniolica* (kranjska bunika).

Pri nekaterih imenih časopisov in revij se člen na začetku imena pogosto izpušča, npr. *Guardian*, *New York Times*, *Spiegel*.

Ob znanstvenih latinskih in polatinjenih imenih živali in rastlin zapisujemo tudi slovenske ustreznice, če te obstajajo, npr. *Matricaria chamommilla* (kamilica), *Primula carniolica* (kranjski jeglič). Taksonomska imena pogosto niso prevodi, temveč domača imena: *Lilium candidum* (alozijeva/Alozijeva lilija).

Komentar 77 Nanašam se na točko 4: Predlog: Slovenska IT-podjetja bi se morala stimulirati poimenovanju njihovih aplikacij s slovenskimi imeni. Tako zagotavljamo konkurenčnost in aktualnost slovenskega jezika na spletu.

Komentar 78 {43} Dobro bi bilo izrecno opozoriti, kako ravnati z dvozačetnicami in pri imenih iz jezikov z nelatinično pisavo, recimo kitajska sonda *Chang'e* ipd., izraelski časnik *Haaretz*.

ČLEN 44

{44} Prevajamo različne skupine stvarnih imen, in sicer imena besedil, naslove oziroma imena knjig, filmov, predstav, bolj znanih skladb, slik, kipov, spomenikov, arhitekturnih in drugih umetniških stvaritev ter imena zakonov, listin, pogodb, uredb, pri čemer tvorjenke iz lastnih imen v večbesednih imenih prilagajamo slovenščini:

- Avignonske gospodične (franc. *Les Demoiselles d'Avignon*), Božanska komedija (it. *La Divina commedia*), Boter (angl. *The Godfather*), Čarobna piščal (nem. *Die Zauberflöte*), Madžarska rapsodija (nem. *Ungarische Rhapsodie*), Mislec (franc. *Le Penseur*), Sen kresne noči (angl. *A Midsummer Night's Dream*);
- Ameriška deklaracija o neodvisnosti (angl. *United States Declaration of Independence*), Avstrijska državna pogodba (nem. *Österreichischer Staatsvertrag*), Kjotski protokol (angl. *Kyoto Protocol*), Lizbonska pogodba (angl. *Treaty of Lisbon*).

Komentar 79 V poglavju o veliki/mali začetnici je *Deklaracija o neodvisnosti ZDA*. Kaj je torej uradno ime v slovenščini?

Komentar 80 {44} Ločeno ali kot posebnost bi bilo treba načeti vprašanje referenčnega naslova, ki povzema vse prevode nekega dela in njegove odrske ali filmske uprizoritve. Je to načeloma prvi prevod? Roman Harper Lee *To Kill a Mockingbird* je bil sprva preveden kot *Ne ubijaj slavca*, kasneje *Če ubiješ oponašalca*, film pa je bil naslovljen *Ubiti ptico oponašalko*; še več prevodov je pri Salingerjevem *Catcher in the Rye*; podoben primer sta opera *Madame/Madama Butterfly*, *Nibelunški/Nibelungov prstan*. Tu so tudi razne infrastrukturne ustanove, npr. v ZDA naftovodna družba *Colonial Pipeline*. Pojavil se je prevod *cevovod Colonial* – je takšno polovično prevajanje mogoče? Nekoč v rabi tudi *MDS (Mednarodni denarni sklad)*.

Komentar 81 § 44: Ali naj se prevajajo samo naslovi »bolj znanih« skladb? Naj navajanje neprevedenih angleških naslovov popevk, džezovskih, rokovskih ipd. skladb na Radiu Slovenija obvelja kot slovenski kulturni standard? Ali pa angleški naslovi del slovenskih likovnih umetnikov na razstavah v Cankarjevem domu ali Moderni galeriji? Bi bil namig o tem v SP 8.0 prehud izraz preskriptivizma, vmešavanje v umetniško svobodo?

ČLEN 45

{45} Pogosto prevajamo tudi

1. imena družbenih in političnih organizacij, ustanov, njihovih enot in združenj: [Dunajski filharmoniki](#) (nem. *Wiener Philharmoniker*), [Evropska investicijska banka](#) (angl. *European Investment Bank*), [Evropska liberalnodemokratska in reformistična stranka](#) (angl. *European Liberal Democrat and Reform Party*), [Evropsko računsko sodišče](#) (angl. *European Court of Auditors*), [Karlova univerza](#) (češ. *Univerzita Karlova*), [Natove sile za hitro posredovanje](#) (angl. *NATO Response Force*), [Nobelova ustanova](#) (angl. *Nobel Foundation*), [Mednarodna organizacija za standardizacijo](#) (angl. *International Organization for Standardization*), [Mednarodni denarni sklad](#) (angl. *International Monetary Fund*), [Rdeči križ](#) (angl. *Red Cross*), [Svet Evropske unije](#) (angl. *Council of the European Union*), [Univerza Stanford](#) (angl. *Stanford University*);
2. imena verskih skupnosti: [Cerkev Jezusa Kristusa svetih iz poslednjih dni](#) (angl. *The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*), [Jehovove priče](#) (angl. *Jehova's Witnesses*), [Judovska skupnost Avstralije](#) (angl. *Australian Jewish Community*), [Katoliška cerkev](#) (lat. *Ecclesia Catholica*);
3. imena kulturnih, športnih in drugih prireditev ter tekmovanj: [Davisov pokal](#) (angl. *Davis Cup*), [Frankfurtski knjižni sejem](#) (nem. *Frankfurter Buchmesse*), [Liga prvakov](#) (angl. *UEFA Champions League*), [Mednarodni botanični kongres](#) (angl. *International Botanical Congress*), [Newyorški maraton](#) (angl. *New York City Marathon*), [Tekmovanje za pesem Evrovizije](#) (angl. *Eurovision Song Contest*).

Imena (mednarodnih) projektov, programov in pobud ([Erasmus](#), [eTwinning](#), [New Deal](#)) je mogoče tudi sloveniti, če so sestavljena iz prvotnih občnih poimenovanj, sicer pa le tiste njihove dele, ki so občni, npr. [eContent](#) ([eVsebine](#)), [GreenBuilding](#) ([Zelena zgradba](#)), [GreenLight](#) ([Zelena svetloba](#)), [Horizon 2020](#) ([Obzorje 2020](#)). Dokler se ta imena uradno ne uveljavijo, domačo ali tujo različico v besedilu navajamo v oklepaju.

Kratice, nastale iz imen organizacij, ustanov in državnih tvorb, ponavadi prevajamo, npr. [Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi](#) ([OVSE](#)), tako še [OZN](#) ([UN](#)), [ZDA](#) ([USA](#)), lahko pa sledijo izvornim imenom in jih ne prevajamo, npr. [Mednarodni denarni sklad](#) ([IMF](#)).

Komentar 82 *Jehove priče in Davisov pokal posloveniti.*

Komentar 83 {45} Posebej bi opozoril na politične stranke. Koristno bi bilo opozoriti na prevode raznih ukrepov (mehanizmov ... {45.3}), pobud ipd., saj so pogosto neustaljeni, npr. *Three Seas Initiative: pobuda Tri morja* ali *Pobuda treh morij* ipd.; *proces Brdo-Brioni, Brdo - Brioni* ipd. Dodal bi še imena vesoljskih raziskovalnih sond in vozil, npr. *Curiosity* ali *Radovednost, Voyager* ali *Popotnik* – pri tovrstnih predmetih se slovensko ime pogosto pojavlja sopostavno, v publicističnih besedilih izmenjuje z izvirnim. Zgled iz televizijskega *Dnevnika* (angleško ime je dodano zaradi reference): Na posnetku, ki ga je na Zemljo poslalo vesoljsko vozilo *Vztrajnost (Perseverance)*, lahko vidite mali helikopter *Iznajdljivost (Ingenuity)*, ki je nekaj sekund lebdel tri metre nad površino Marsa in potem tudi uspešno pristal. — Na Kitajskem so uspešno izstrelili raketo z imenom *Dolgi pohod 5B*. Raketa je v vesolje pripeljala prvega izmed mnogih modulov za izgradnjo nove stalne vesoljske postaje, poimenovane *Nebeška palača*, ki naj bi bila končana prihodnje leto.

Komentar 84 § 45: raba začetnice v poimenovanjih dogodkov (prireditvev, srečanji ipd.) - gl. III/91 in 92.

ČLEN 46

{46} Pri imenih, prepisanih iz nelatiničnih pisav, se ravnamo po sprejetih pravilih mednarodnih latiničnih prečrkovanj, npr. kitajska imena pišemo po pinjinu (*Liu Xiaobo* [ljú šjáubó]), japonska po Hepburnovem sistemu (*Ishiguro* [išigúro]), korejska po sistemu Revised Romanization (RR) iz leta 2015 (*Gwangju* [gwángdžú] in [gvángdžú]). Če takih priporočil ni, imena prečrkujemo s črkovnimi ustrezniki, ki so najbližji glasovom.

Komentar 85 Se strinjam s predlogo. Za kitajska imena smo v slovenskih medijih vse bolj pogosto srečevali neposrečeno poslovenjenje zemljepisnih imen, za katera na konvu sploh ne ves katero mesto predstavljano. Uporaba mednarodno uveljavljenega sistema pinyin je zato najbolj smiselna.

Komentar 86 Pri katerih nelatiničnih pisavah ni priporočil? Kje bi morala biti?

Komentar 87 {46} Uradni latinizacijski ključi so načeloma precej skladni z glasovno vrednostjo črk v angleščini, zato ob takšnem priporočilu nastane neskladje med nekaterimi jeziki. Zakaj se pri kitajščini ne bi približali izvirnemu izgovoru in za Liu

priporočili [ljou]? Zanimiv primer so zgodovinska imena članov ljudstev brez pisave, ki so jim ime prvi zapisali Evropejci – Cookov polinezijski somorjeplovec se omenja kot *Tupaia*, tudi *Tupaea* in *Tupia* – bi lahko podomačili v *Tupaja*?

ČLEN 47

{47} POSEBNOSTI

1. Izjemo predstavljajo uveljavljena imena, katerih zapis, skladen z glasovno uresničitvijo, se je v slovenščini že ustalil, npr. **Ganeša**, **Murasaki Šikibu**; **Hirošima**, **Kjoto**, **Seul**, **Šanghaj**.
2. Pri imenih, prepisanih iz slovanskih ciriličnih pisav (srbska, makedonska, ruska idr.), sledimo slovenskim pravilom za prečrkovanje iz cirilice: **Pavel Cvetkov**, **Svetlana Aleksijevič**.

Posamezniki lahko svoje ime zapisujejo v skladu s prakso, uveljavljeno za njihovo ime, tj. bodisi po mednarodnem (**Ida Rubinstein**) ali fonetičnem (**Ida Rubinštejn**) prečrkovanju.

V stalnih besednih zvezah so se uveljavili tudi zapisi, ki niso povsem prekrivni s sodobnimi prečrkovalnimi praksami, a jih zaradi uveljavljenosti ohranjamo v ustaljeni obliki. Za ruščino se je namesto **Potjomkin** ustalilo **Potemkin** – **Potemkinova** vas.

Komentar 88 Seveda posamezniki svoje ime zapišejo lahko kakorkoli. Pravopis bi moral DRUGIM povedati, kako naj ga zapišejo. Zakaj bi ga drugi lahko zapisovali drugače kot oni sami!?

Komentar 89 {47} Dobro bi bilo splošno priporočilo, kateri obliki imena slediti – glede na to, kako se je priimek zapisoval pri prednikih ali bi se zapisoval, če se ti ne bi selili, ali glede na kraj prebivanja dotične osebe.

ČLEN 48

{48} Urejevalniki besedil ponujajo črke z ločevalnimi ali diakritičnimi znamenji, npr. ⟨ã⟩, ⟨ą⟩, ⟨ü⟩, ⟨ö⟩, ⟨ø⟩, ⟨ç⟩, ⟨ł⟩, ⟨ś⟩, in posebne črke, npr. ⟨ß⟩, ter združeni črki oziroma ligaturi ⟨œ⟩, ⟨æ⟩. Pri

pisno nepodomačenih prevzetih besedah in besednih zvezah puščamo vse prvine latiničnih pisav nespremenjene, tj. pišemo jih z vsemi ločevalnimi znamenji: *à la carte*, *Almodóvar*, *Ampère*, *Čelakovský*, *Esterházy*, *fin de siècle*.

Komentar 90 {48} Morda ob združenju črki dodati v oklepaju (neksus in ligatura), če je namreč neksus (dve črki se združita tako, da imata eno skupno potezo), & pa ligatura (črki se poenostavita in spremenita svoj pričakovani položaj).

ČLEN 49

{49} POSEBNOST

Če ime zapišemo s tujo črko ali ločevalnim znamenjem, to ohranjamo tudi v tvorjenkah iz tega imena, npr. *Brašov* – *brašovski* – *Brašovčan* – *Brašovčanka*; *Citroën* – *Citroënov*; *Mérida* – *Méridska Kordiljera*.

✎ Zapis poenostavljamo, kadar nimamo možnosti zapisa s posebnimi ali ločevalnimi znamenji. Takrat ločevalna znamenja opustimo (*Academie française* > *Academie francaise*, *Camões* > *Camoes*, *Comănesci* > *Comaneci*, *L'Oréal* > *L'Oreal*) ali pa jih zamenjamo tako, da zapis ustreza glasovni uresničitvi oziroma načelom tipografskega prilagajanja tujih črk in opuščanja ločevalnih znamenj (*Dąbrowska* > *Dombrowska*, *Wałęsa* > *Walensa*).

Komentar 91 {49} Pri gori, gorovjih ... bi dodal še »kamnitih tvorb« (babe in dedci, balvani itd.). Izraz kordiljera razumem splošno kot pogorje, gorovje, zato se mi zdi smiselneje pisati ga z malo začetnico (izraz je v špansko govorečem svetu pogost), razen če gorovji *Cordillera de Mérida* in *Cordillera Oriental*, ker se tako rekoč stikata, pojmujejo kot celoto oz. kot dva odseka istega gorovja (torej bi bila *Kordiljera* nekakšna sopomenka *Andom*, prim. *Alpe*).

ČLEN 50

{50} Če imen ne prevajamo, pri prevzemanju ohranjamo izvorno začetnico, npr. *Sierra Nevada*. Pri prevedenih imenih se pri zapisovanju začetnice ravnamo po načelih slovenskega pravopisa

za slovenska imena, npr. [Mednarodna organizacija za standardizacijo](#) (angl. *International Organization for Standardization*). Načeloma ohranjamo tudi ločila, uporabljena v imenih, ki jih prenašamo na nadaljnje tvorjenke: npr. [Baden-Baden](#), rod. ed. [Baden-Badna](#), preb. [Baden-Badenčan](#), vrst. prid. [baden-badenski](#), vendar [Val d'Isère](#), preb. [Valdisèrčan](#), vrst. prid. [valdisèrski](#).

Komentar 92 *Baden-Baden* bi moral biti zapisan z modrim vezajem.

Komentar 93 {50} Poleg *Sierre Nevade* bi dodal primere, kot so *Rio Grande*, *Costa Brava*, *Jach'a Jawira*, *ChiShona ku dzima* in predvsem ponovljene zloge *Uru Uru*, *Chan Chan*, *Bela-Bela*, *Ozo Ubulu*.¹⁷ Pri zgledu *Baden-Baden* je težava, da upravičuje tudi zapis *Baden-Württemberg* za nemško deželo, hkrati pa pišemo *Severno Porenje - Vestfalija*, kar deluje nedosledno. Na opuščanje opuščaja pri tvorjenkah naj se izrecno opozori. Podobno glede dvozačetnic v imenih blagovnih znamk.

ČLEN 51

{51} V slovenski knjižni jezik prevzete besede izgovarjamo z glasovi in naglasom slovenskega knjižnega jezika, pri čemer mesto naglasa iz izvornega jezika načeloma ohranjamo. Pri zapisovanju izgovora uporabljamo specifična slovenska naglasna znamenja, ki zaznamujejo naglašenost in mesto naglasa, pri e in o pa tudi ožino oziroma širino.

Komentar 94 § 51: Posebna slovenska naglasna znamenja lahko zaznamujejo tudi kolikost in tonem.

¹⁷ Dobrodošlo bi bilo tudi napotilo glede prevzemanja vezaja v takih imenih (v francoskih jih je veliko) in omemba pogostih kolonialnih poenostavitev (*Ozo Ubulu* > *Ozubulu*, *Mba-Agana* > *Agana*).

ČLEN 53

{53} Pri zaokroženih samoglasnikih, zapisanih z različnimi črkami, so podomačitve različne:

- a) črko ü izgovorimo kot [i] – *München* [mínħən];
- b) črko ö izgovorimo kot [e] – *Röntgen* [réndgen];
- c) črko ö pred r izgovorimo v starejših prevzetih besedah vedno kot široki e (*Förster* [fêrster]), danes pa jo govorniki v vseh prevzetih besedah izgovarjajo tudi kot polglasnik, ki v primerjavi z ö nima zaokroženih ustnic, npr. *Jörg* [jêrg-] ali [jèrg-].

Komentar 95 Bi bilo treba dodati še primer z *ä*?

Komentar 96 Glede na geografsko bližino je skoraj sramotno, da za izgovorjavo nemških imen predlagate takšne poenostavitve. Za *rentgen* je logično, ker ga večina ljudi asocira z napravo, ne z imenom, ampak *minhen* je pa žalosten, *jerg* pa skoraj komičen.

Komentar 97 {53} Verjetno smiselno dopisati (*pri*) *naglašanih (zaokroženih samoglasnikih)*. Pri točki b bi zaradi natančnosti zapisal [é]. Na čem temelji ugotovitev pri točki c?

ČLEN 55

{55} Mehčanih in mehkih soglasnikov pred samoglasniki ne izgovarjamo, temveč mehčanje nakazujemo z *j*, npr. *Němcová* [njémcova in némcova], ali pa jih izgovarjamo trdo, npr. *Karadordević* [karadžórdžević].

Komentar 98 {55} Je kateri način izgovora (nakazovanje mehčanosti z *j* oz. trdi izgovor) priporočen ali to niha od primera do primera?

ČLEN 56

{56} Posebne vrste zapornikov ali pripornikov izgovarjamo z glasovi, približanimi slovenskim knjižnim, npr. angleški /θ/ v imenu [Elizabeth](#) nadomesti slovenski /t/ – [elízabet].

Komentar 99 {56} Medzobniki se za angleščino, islandščino in sodobno grščino res izgovarjajo kot [t] oz. [d], vendar pa sedanji pravopis predlaga različne podomačitve teh glasov glede na jezik, npr. za arabski د in z (strokovno pisno z), španski *ci, ce s*, albanski *th s*. Kot <s> se ta glas zapisuje tudi po prečkovalnem ključi MLCTS za burmanščino.

ČLEN 57

{57} Če ne gre za običajne meje besed ali besednih delov, pri katerih so tudi v slovenščini mogoči t. i. dolgi soglasniki ([med delom](#), [oddati](#), [superrevizija](#)), vse tuje dolge soglasnike izgovarjamo navadno, npr. [allegro](#) [alégro], [Barilla](#) [baríla], [Schwann](#) [šván].

Komentar 100 {57} Tu se utegne vzporedno uveljavljati tudi podvojeno oz. raznozložno branje, vsaj pri jezikih z jasno zlogovno strukturo, npr. japonščino, in pri zvezah z jasno morfemsko mejo, recimo pri arabskem določnem členu (*Al Sisi = Es Sisi*). Prav tako je vedno pogostejše prevzemanje širokega *e* in *o* iz izvirnega jezika.

ČLEN 59

{59} Zvočnik *v* ter zveneče in nezvенеče nezvočniške variante izgovarjamo kakor v navadnih slovenskih besedah, in sicer pred samoglasnikom izgovarjamo zobnoustnično varianto, tj. osnovno varianto: [Warhol](#) [vórhól], [Wilde](#) [vájld-].

Komentar 101 PREVZEMANJE ZVOČNIKA V {59} JE TO OBVEZNO? NE lahko izgovarjamo?

Komentar 102 {59} Glede na izjeme pri členu {60} bi lahko priznali tudi izgovor *Warhol* [wórhól], saj se prav z angleško izgovarjavo največ srečujemo (prav tako gre za položaj pred samoglasnikom, je pa res, da dvoustničnik tu ne nastopa kot medial oz. drugi, drsni člen soglasniškega sklopa). Druga rešitev pa je: podomačuje se vselej po pravilu o zobnoustničnem v pred samoglasnikom, dopuščen pa je tudi citatni izgovor (res pa je ta zelo razširjen prav pri navedenih jezikih). Pri kitajskem pinjinu se dvoustničnost označuje z *u* (*Quanzhou*). Zobnoustnična uresničitev v pred *a* je sicer zahtevnejša od ohlapnejše, dvoustnični bližajoče se izgovarjave, na kar opozarja že France Bezlaj v *Orisu slovenskega knjižnega izgovora* (1939: 12, 13).

ČLEN 60

{60} Pri prevzemanju iz nekaterih jezikov se poleg zobnoustničnega izgovora fonema /v/ pred samoglasnikom v istem zlogu pojavlja dvoustnični izgovor: *Juan* [hɰán], *Le Puy* [lə pɰí], *Gwangju* [gɰáŋgdžú].

Komentar 103 § 60 in 61: Izgovor [hɰán] je v slovenščini nesistemski in nedopusten, sklicevanje na zapis izgovora v SP 1962 in SSKJ (prvi zvezek iz 1970) pa je neposrečeno, saj teoretični problem ob njunem nastanku še ni bil razčiščen (*ɰ* samo za samoglasnikom – lahko po novem pričakujemo tudi drugače »podomačen« izgovor imen iz angleščine, npr. [ɰílsɔn]?!). Gl. o tem tudi problematiko III/62 (*Saudova Arabija*). – Pri zapisovanju izgovarjave (v oglatih oklepajih) bi bilo pisno enačenje treh položajskih različic fonema /v/ znanstveno nesprejemljivo. Ali naj v priločniku pod znamko SAZU res beremo zapise tipa *ɰsak*, *ɰzeti*, *obrɰ*, *predɰsem*? Nevzdržni predlog (odločitev?) o enakem zapisovanju treh *v*-jevskih alofonov je naveden brez utemeljitve in terminološko zgrešeno: [ɰ] ni dvoustničen (tj. z bližanima ustnicama), temveč zaokrožen (podoben *u*-ju, »dvočlasniški«).

ČLEN 62

{62} Mesto naglasa v prevzetih besedah načeloma ohranjamo, naj gre v tujih jezikih za prosti ali stalni naglas. V francoščini je naglas na zadnjem zlogu, v madžarščini, češčini, finščini na prvem, v poljščini na predzadnjem zlogu itd. Ne prevzemamo pa tujih tonemov, npr. srbsko-hrvaških, kitajskih ali nordijskih.

Komentar 104 {62} Pri jezikih s ponaglasno dolžino utegne biti ta pogosto razumeti kot naglas. Pri kitajskih imenih se lahko tonemi nakažejo posredno z mestom naglasa, saj se zdi, da nekatere toneme (recimo padajočega) ali njihove kombinacije zaznavamo intenzivneje kot druge (na to temo bi bila zanimiva slušnozaznavna raziskava sinologov in slovenistov). Dvomim namreč, da bodo govorci v govoru dosledni pri naglaševanju posameznih zlogov (pač pa lahko tak izgovor pričakujemo, kadar odgovarjamo samo z imenom, navadno v imenovalniku).

Komentar 105 § 62: Tujih tonemov res ne prevzemamo, vendar pa slovenski tonemci prevzete besede ne glede na izhodiščni jezik uvrščajo v slovenske tonemske vzorce (večinoma s slovenskim cirkumfleksom, sicer pa po analogiji, tipičnih priponah idr.). Zato so tudi prevzete besede (občna in lastna imena) akutirane oziroma cirkumfektirane. Akut npr. v primerih *Praga*, *Sicilija*, *Sibirija*, *Korzika*, *Bremen*, *Lika*, *Drina*, cirkumfleks v primerih *Firence*, *Ženeva*, *London*, *Varšava*, *Sarajevo*, *Hamburg* ... Seveda ne bo nihče silil Ptujčana ali Koprčana, naj *Praga* ali *Lika* izgovarja z akutom.

ČLEN 63

{63} Naglašeni samoglasniki so načeloma dolgi, naglašena e in o pa sta tako pri prevzetih kot novotvorjenih besedah praviloma ozka in ju v slovenščini označujemo z ostrivcem, ki pomeni mesto naglasa, dolžino samoglasnika in kakovost – ožino: *Edward* [édvard-], *Chanel* [šanél], *Hradecki* [hradéckí]; *Orwell* [órvel], *Scopoli* [skópoli].

Komentar 106 {63} SCOPOLI (ENOJNI L)!

ČLEN 64

{64} Vedno izgovarjamo široko

- a) naglašeni e pred glasom j: *ideja* [idêja], *Keynes* [kêjns];
- b) naglašeni o pred glasom v: *Bowie* [bôvi], *Lvov* [lvôv-], *supernova* [súpernôva];
- c) naglašeni e pred črko r v prevzetih besedah: *Harry* [hêri].

Komentar 107 {64} Opomniti bi bilo na nekatere izjeme, kjer se o pred v izgovarja ozko, npr. dvojnica pri *kovidu*.

ČLEN 65

{65} POSEBNOSTI

1. V sodobni slovenščini prevzete besede pogosto ohranjajo izvorno glasovno podobo, pod vplivom izvirnih jezikov pa sta samoglasnika e in o pogosto široka:

- a) navadno v enozložnicah, npr. *jazz/džez* [džêz], *cash* [kêš], *pop* [pôp], *rap* [rêp];
- b) v izvirnih dvonaglasnicah in dvonaglasnicah iz jezikov, v katerih je naglašen vsak zlog posebej, npr. kitajsko *Jianlian* [džjênljê], korejsko *Daedjeon* [dédžôn];
- c) široka e in o imajo tudi posamezne druge besede, npr. *bodibilder* [bôdibílder], *Freud* [frôjd-], *grammy* [grêmi], *Macbeth* [mægbêt], *Papin* [papên], *Potter* [pôter] in [pôter], *Verlaine* [verlên].

2. Nenaglašeni samoglasniki so v slovenščini le kratki, tako nenaglašenih dolžin (npr. srbsko-hrvaških, čeških idr.) ne izgovarjamo. Češko ime *Dvořák* izgovorimo [dvórzak].

Komentar 108 Opomba: Priimek *Potter* ima samo en način izgovorjave, in sicer [pôter]. [póter], ki, predvidevam, izhaja iz želje po poslovenjenju, ni primerna različica in bi jo po mojem mnenju morali izpustiti iz Pravopisa (in tako odvrniti od njene rabe v slovenskem prostoru). Slednja različica tudi, po mojih izkušnjah, ni pogosta med mladimi, sicer bralci knjig o HP.

Komentar 109 {65} Izgovor izglasja [ê] (tudi [êj]), *Michel de Montaigne*) v francoskih imenih je sistemski, enako bi lahko veljalo tudi za <el> (*La Rochelle*; z dvojnico pri *Chanel*). Širok izgovor se pogosto ohranja v enozložnicah, prav tako pa

tudi v njihovih izvedenkah, npr. na *-son* (*John, Johnson ...*). Takšna pravila (z izjemo francoskih imen na *-el*) veljajo na Radiu Slovenija. Pri *Potter* imam pripombo: res se večinoma sklanja *Potterja*, vendar pa se v resnici izgovarja s polglasnikom [potər] in tako še večina imen na *-er* (prim. SP 2001 *Eger* ter *Exeter, Lancaster, Webster, Odoaker* in stare prevzete besede iz nemščine *jager, joger, klošter, mojster*, pri katerih je polglasnik tudi potrjen). Mar to pomeni tudi dvojnico *Potter, Pottra* (prim. *Russell, Russlla*)? Pri zgledu *Daedjon* me zanima, zakaj pri izgovoru ni zaznamovan izglasni d prvega zloga: [dédđžôn]. Zaradi naglašenosti vsakega zloga posebej je tak izgovor še bolj smiselni, je pa pričakovati, da se bo pri pogosto rabljenih imenih naglas poenostavil na zgolj enega, za korejščino verjetno na prvem mestu. Donaglasitev na drugem zlogu bi bila smiselna kot oznaka posebnih napetih soglasnikov, ki se označujejo z geminato *pp, tt, kk, tch, ss* (*Paekche/Baekje*). Široka *e* in *o* se zdita slišno res bliže izvorni izreki. Pri točki 2 namesto *tako* raje *zato*.

Komentar 110 § 65: Primeri kažejo samo problematiko širokih *e* in *o*, ne pa kar vseh posebnosti »izvirne glasovne podobe«, zato bi bilo treba ta člen dopolniti oziroma predelati.

ČLEN 67

{67} V imenih iz azijskih jezikov ohranjamo tudi naglašene končniške polglasnike v zadnjem zlogu, npr. *Li He* [lí hò]. Ti naglašeni polglasniki se ohranjajo tudi pri pregibanju: *Yan Lianke* [ján ljênkà], rod. ed. *Yan Liankeja* [ján ljênkàja].

Komentar 111 Trenutni zapis:

Yan Lianke [ján ljênkà], rod. ed. *Yan Liankeja* [ján ljênkàja].

Predlog:

Yan Lianke [jên ljênkà], rod. ed. *Yan Liankeja* [jên ljênkàja].

Komentar 112 {67} Pri kitajskem zgledu bi morali biti dosledni *Yan Lianke* [jên ljênkà]. Sicer super.

ČLEN 68

{68} POSEBNOSTI

1. Končniški polglasnik iz francoskih imen premikamo pred soglasnik: **Sartre** – franc. [sártrə], slov. [sártər]. Tako še: **Arles** [árəl], **Charles** [šárəl], **Montmartre** [monmártər].

2. V končajih -son, -xon, -sen, -ton v slovenščini praviloma ni polglasnika, zato ta nenaglašeni samoglasnik pri pregibanju ne izpade: **Andersen**, rod. ed. **Andersena**; **Bloomington**, rod. ed. **Bloomingtona**; **Nixon**, rod. ed. **Nixona**; **Sigurdson**, rod. ed. **Sigurdsona**, toda: **Bellingshausen**, rod. ed. **Bellingshausna**; **Ibsen**, rod. ed. **Ibsna** itd.

Komentar 113 {68} POSEBNOSTI

JE TO OBVEZNO? NE lahko premikamo?

Komentar 114 Zakaj se spreminja oblika *Ibsen - Ibsena v Ibsna*? Ali ta primer ni isti kot *Andersen*? Priročnik *Slovenska zborna izreka* (izdaja 2007, str. 82) navaja obliko *Ibsna* kot slabšo dvojnico.

Ob teh primerih navedite tudi, kako je s primerom *Newton*, ki je v SP 2001 in *ePravopisu* naveden različno, kar zadeva genitiv.

Komentar 115 {68} Pri *Andersenu* izgovarjamo celo ozki *e*. Dobro se mi zdi pojasniti izjeme: *Bellingshausen* zato, ker ne gre za pritaknjeni -sen, pri *Ibsnu* pa zaradi uveljavljenosti (prava izjema). Sicer se mi zdi koristno tu navezati se še na slovnični oris in etimološki polglasnik v slovanskih jezikih, ki se je različno vokaliziral, a pri sklanjanju še vedno izpade (*Dubček, Dubčka; Špiljak, Špiljka*; še posebej težavna so tu ukrajinska in ruska imena, v katerih polglasnik preide v zadnje samoglasnike).

ČLEN 69

{69} Enako kot pri prevzetih besedah se ravnamo tudi pri slovenskih imenih in priimkih, v katerih se ohranja mesto naglasa, značilno za regijo in glede na družinski izgovor, npr. **Áleš** in **Alèš**, **Pléterski** in **Pletèrski**, **Vřšič** in **Vřšič**.

Komentar 116 {69} Namesto izraza *regijo* predlagam pokrajino ali narečje.

Komentar 117 § 69: Potrebna je predelava člena: Podobno kakor pri prevzemanju imen iz tujih jezikov se ravnamo pri prevzemanju nekaterih slovenskih narečnih posebnosti: načelno jih prilagajamo sistemu knjižne slovenščine, v redkih primerih pa se zaradi posameznikovega družinskega ali pokrajinskega izročila dopuščajo dvojnice, npr. glede naglasnega mesta: *Áleš* in *Alèš*, *Pléterski* in *Pletêrski*, *Vršič* in *Vršič*. Ker za posameznega nosilca takega imena ne moremo vnaprej vedeti, za katero od dvojnic se sam odloča, lahko prihaja do neustrezne izbire, vendar tega ni smiselno obravnavati kot nespoštljivost ali razlog za nesporazum ali zamero.

ČLEN 71

{71} POSEBNOSTI

1. Pri osebnih imenih se naglas načeloma ustali glede na normativno prevladujoče območje, tj. osrednjo Slovenijo (*Antón Martín Slómšek*).
2. Zaokroženi samoglasniki iz slovenskih narečij se v manj formalnih položajih izgovarjajo tudi bližje izvornemu izgovoru: *Kúhar* [kíhar] tudi [kúhar], *Mörec* [mêrec] tudi [mörec], *Türk* [tírck] tudi [túrck].

✍ Če posameznik želi ohraniti naglas imena, kot ga je vaju iz svojega okolja, je v javnih komunikacijskih situacijah tudi to ustrezno, npr. *Álojz* in *Alójz*, *Mártin* in *Martín*, *Támara* in *Tamára*.

Komentar 118 {71} Lahko se doda, da se v občnih besedah namesto narečnega zaokroženega izgovora lahko uporabi tudi etimološkega: ptujski *lúkarji* bi bili tako *lukarji* in ne *likarji* (slednje je zaradi pomenske razlike zelo smešno).

Komentar 119 {71} V prekmurskih imenih se *e* pred *r* in *o* pred *v* sicer izgovarjata ozko in je tako označeno tudi v leksikonu Slovenska krajevna imena (*Gedérovci*, *Mačkóvec*).

Komentar 120 § 71: Posameznikovo vztrajanje pri pokrajinski izgovorni različici svojega imena (*Álojz*, *Mártin* ...) tudi v javnih sporazumevalnih položajih je dopustno, ne pa nevtrarno in ne zavezujoče za osebe iz drugih okolij.

ČLEN 74

{74} Zemljepisna imena lahko spremenijo

1. naglas: špan. *Bogotá* [bogotá] > *Bogota* [bógota]; rus. *Москва* [maskvá] > *Moskva* [móskva];
2. redkeje, toda še vedno pogosto spremenijo spol in število oziroma ga oblikoslovno prilagodijo slovenščini, npr. gr. *Atene* (ed.) – slov. *Atene* (mn.), v *Atenah*; špan. *Bariloche* (m. sp. ed.) > slov. *Bariloče/Bariloche* (ž. sp. mn.), v *Bariločah/Barilochah*; fin. *Helsinki* (ed.) – slov. *Helsinki* (mn.), v *Helsinkih*; franc. *le Rhône / Rhône* (m. sp.) – slov. *Rona* (ž. sp.); polj. *Zakopane* (s. sp. ed.) – slov. *Zakopane* (ž. sp. mn.), v *Zakopanah*.

Komentar 121 {74} Dobro opozorilo pri naglasu namesto [bogóta], čeprav bi lahko šlo tudi za eksonimizacijo. Zaradi podobnega slušnega vtisa naglas namreč načeloma preskoči za dva zloga (prim. Kaja Jošt: *Večnaglasnice v slovenščini*). Ali končniško sklanjanje ni dopuščeno (prim. Jezikovno svetovalnico: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/280/spol-in-pregibanje-majevskega-mesta-chich%C3%A9n-itza>)? To se mi zdi škoda. Če se pri dvodelnem imenu naglas namreč pomakne za zlog nazaj v enem delu, bi ga bilo – zaradi izgovorljivosti in sistemskosti – verjetno smiselno premakniti tudi v drugem delu, res pa se s tem že zelo oddaljimo od izvirnega zapisa in izgovora (*Chichén-Itzá* : *Chíchen-ítza* : *Chichén-ítza*). Pri Atenah se sodobno grško ime glasi *Athina*, staro pa *Athenai* (torej množina). Podoben primer so *Sarda, Sard* (danes pogosteje *Sarde, Sard*) in *Ekbatana, Ekbatan* (danes pogosteje *Ekbatana, Ekbatane*).

ČLEN 75

{75} POSEBNOST

Pri zemljepisnih imenih iz bližnjih okolij se v slovenščini pogosteje ohranjajo slovnične kategorije iz izvirnega jezika, ki jih obravnavamo kot dvojnice, npr. hrv. *Pučišća*, s. sp. mest. mn. v *Pučišćih* (tudi s. sp. mest. ed. v *Pučišću*); srb. *Užice* – v *Užicu* (s. sp. mest. ed.) / v *Užicah* (ž. sp. mest. mn.).

Komentar 122 {75} Pri takšnih dvojnicah bi opozoril na dosledno rabo v besedilu ter ujemanje s povedkom (*lepo Užice*). Po utemeljitvah bi bilo koristno navesti skupine, glede na sklanjanje in spol: ženski množinski (*Atene*), moški edninski s podaljšavo (*Belize*), moški edninski brez podaljšave (*Pordenone* – SP 1962 to kategorijo pripisuje štiri- in večzložnim romanskim imenom na *-e*, dodajmo še nekatera slovanska oz. bakanska imena: *Amfilohije*, *Amfilohija*; *Pijade*, *Pijada* – samo zgodovinsko oz. slogovno *Pijade*, *Pijade*; prim. še makedonska imena *Trajče*, *Čašule*, vendar *Toše*, *Toša* : *Tošeta* (*Proeskega*) = 29 : 172, stara Gigafida – kar pripisujem izgubljanju stika s tovrstnimi imeni in obravnavo po naliki z *Jure*, *Jureta*).

ČLEN 76

{76} Občna poimenovanja oblikoslovno prevzemamo glede na izrazno podobno oziroma glede na končaj. Največ prevzetih poimenovanj je moškega spola, le izjemoma so srednjega, npr. gr. *karitas*, ž. sp. – slov. *karitas*, m. ali ž. sp.; franc. *la chanson*, ž. sp. – slov. *šanson*, m. sp. Pogosto so moškega spola tudi samostalniki z neznačilnimi moškimi končnicami *-e* (*finale*), *-o* (*avto*), *-u* (*guru*). Besede na *-a* se uvrščajo v ženski spol (npr. *činčila*, *gorgonzola*) ali v oba spola – moškega ali ženskega (*ara*, *panda*).

Komentar 123 Le izjemoma so ženskega spola in ne srednjega (napaka)

Komentar 124 {76} Dobro bi bilo poiskati zgled za prevzeto besedo srednjega spola (načeloma so množinski, npr. *skripta*) ter prikazati tudi zgled občne besede v imenu: *Slovenska karitas*. Ob *finalu* je zanimiv samostalni kin, ker se v imenovalniku (in tožilniku) množine, kljub moškemu spolu v ednini, pogosto rabi kina in ne kini (kine).

Komentar 125 § 76: Opozoriti, da se siljenje z ženskim spolom pri *karitas* v slovenščini zalomi pri tvorbi svojilnega pridevnika: *karitasov prispevek*, ne *karitasin*.

PRAVOPIŠ 8.0

ZRC SAZU
Inštitut za slovenski
jezik Frana Ramovša

Založba ZRC